

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

60. gadagājums

2017. gada 3. marts

Saturs

II Nelegislatīvi akti

REGULAS

- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2017/366 (2017. gada 1. marts), ar kuru nosaka galīgos kompensācijas maksājumus Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1037 18. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starpposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1037 19. panta 3. punktu 1

- ★ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2017/367 (2017. gada 1. marts), ar kuru nosaka galīgo antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starpposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 3. punktu 131

Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2017/368 (2017. gada 2. marts), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 208

LĒMUMI

- ★ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/369 (2017. gada 27. februāris) par kontroles pasākumiem metil-2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoātam (MDMB-CHMICA) 210

- ★ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/370 (2017. gada 1. marts), ar ko groza Īstenošanas lēmumu 2014/909/ES, lai pagarinātu pret mazo stropu vaboli Itālijā noteikto konkrēto aizsardzības pasākumu piemērošanas termiņu un grozītu apgabalu sarakstu, uz kuriem attiecas aizsardzības pasākumi (izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 1321)⁽¹⁾ 213

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2017/366

(2017. gada 1. marts),

ar kuru nosaka galīgos kompensācijas maksājumus Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1037 18. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starpposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1037 19. panta 3. punktu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulu (ES) 2016/1037 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 18. pantu,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

1.1. Spēkā esošie pasākumi

- (1) Ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 ⁽²⁾ ("sākotnējā regula") Padome noteica galīgos kompensācijas maksājumus apmērā līdz 11,5 % Ķīnas Tautas Republikas ("ĶTR" vai "Ķīna") kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu un tāda veida elementu importam, ko izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos. Šie pasākumi šē tālāk saukti par "spēkā esošajiem pasākumiem", un izmeklēšana, kuras rezultātā ar sākotnējo regulu noteica pasākumus, šē tālāk saukta par "sākotnējo izmeklēšanu".
- (2) Komisija ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES ⁽³⁾ apstiprināja, ka pieņem grozītās cenu saistības ("saistības"). Vēlāk Komisija pieņēma Īstenošanas lēmumu 2014/657/ES ⁽⁴⁾, kurā precizēja saistību īstenošanu. Tā arī pieņēma piecas īstenošanas regulas, ar kurām atsauc saistību pieņemšanu attiecībā uz vairākiem ražotājiem eksportētājiem ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ OV L 176, 30.6.2016., 55. lpp.

⁽²⁾ Padomes 2013. gada 2. decembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1239/2013, ar ko nosaka galīgo kompensācijas maksājumu tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kurus nosūta no Ķīnas Tautas Republikas (OV L 325, 5.12.2013., 66. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2013. gada 4. decembra Īstenošanas lēmums 2013/707/ES, ar ko apstiprina tādu saistību pieņemšanu, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga un antisubsidēšanas procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu galīgo pasākumu piemērošanas periodā (OV L 325, 5.12.2013., 214. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2014. gada 10. septembra Īstenošanas lēmums 2014/657/ES, ar ko pieņem ražotāju eksportētāju grupas kopā ar Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātu iesniegto ierosinājumu izdarīt precizējumus attiecībā uz Īstenošanas lēmumā 2013/707/ES minēto saistību īstenošanu (OV L 270, 11.9.2014., 6. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/1403 (OV L 218, 19.8.2015., 1. lpp.), (ES) 2015/2018 (OV L 295, 12.11.2015., 23. lpp.), (ES) 2016/115 (OV L 23, 29.1.2016., 47. lpp.), (ES) 2016/1045 (OV L 170, 29.6.2016., 5. lpp.) un (ES) 2016/1998 (OV L 308, 16.11.2016., 8. lpp.), ar kurām atsauc saistību pieņemšanu no vairākiem ražotājiem eksportētājiem.

- (3) 2015. gada 5. maijā Komisija publicēja paziņojumu par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami pārskatāmā ražojuma importam ⁽⁶⁾. Pārskatīšana attiecas tikai uz etalonu, kas izmantots par atsauces vērtību minētajās saistībās izklāstītajā cenu pielāgošanas mehānismā. To izbeidza 2016. gada janvārī ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/12 ⁽⁷⁾.
- (4) Ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/184 ⁽⁸⁾ pēc pretapietības izmeklēšanas Padome galīgo kompensācijas maksājumu, kas ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 noteikts tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam Savienībā, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri nosūtīti no Ķīnas Tautas Republikas, attiecināja arī uz tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme.

1.2. Pārskatīšanas pieprasījums

- (5) Pēc tam, kad tika publicēts paziņojums par konkrētu spēkā esošu kompensācijas pasākumu, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, gaidāmajām termiņa beigām ⁽⁹⁾, Eiropas Komisija ("Komisija") saņēma pārskatīšanas pieprasījumu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 597/2009 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis ⁽¹⁰⁾ ("pamatregula"), 18. pantu.
- (6) *EU ProSun* ("pieprasījuma iesniedzējs") 2015. gada 4. septembrī iesniedza pieprasījumu to ražotāju vārdā, kuri pārstāv vairāk nekā 25 % no kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) kopējā ražošanas apjoma Savienībā, un to atbalstīja Savienības ražotāji, kuru kopējais ražošanas apjoms ir vairāk nekā 50 % no līdzīgā ražojuma (izstrādājuma) kopējā ražošanas apjoma, ko saražo tās Savienības ražošanas nozares daļa, kas vai nu atbalsta pieprasījumu, vai iebilst pret to. Pieprasījuma pamatā bija apgalvojums, ka pēc pasākumu termiņa beigām, visticamāk, subsidēšana turpināsies un kaitējums Savienības ražošanas nozarei atkārtosies.

1.3. Termiņbeigu un starpposma pārskatīšanas sākšana

- (7) Komisija, apspriedusies ar komiteju, kas izveidota, ievērojot pamatregulas 25. panta 1. punktu, un noteikusi, ka ir pietiekami pierādījumi pārskatīšanas pirms termiņa beigām jeb termiņbeigu pārskatīšanas sākšanai, ar 2015. gada 5. decembrī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēto paziņojumu ("paziņojums par procedūras sākšanu") ⁽¹¹⁾ informēja par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu saskaņā ar pamatregulas 18. pantu.
- (8) Tajā pašā dienā Komisija sāka spēkā esošo antidempinga pasākumu, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, termiņbeigu ⁽¹²⁾ un daļēju starpposma pārskatīšanu ⁽¹³⁾. Tās ir paralēlas, bet atšķirīgas procedūras, uz kurām attiecas atsevišķas regulas.
- (9) Pirms termiņbeigu pārskatīšanas sākšanas saskaņā ar pamatregulas 10. panta 7. punktu un 33. panta a) punktu Komisija paziņoja Ķīnas valdībai ("ĶV"), ka tā ir saņēmusi atbilstīgi dokumentētu pārskatīšanas pieprasījumu, un aicināja ĶV uz apspriešanos, kuras mērķis būtu noskaidrot situāciju attiecībā uz pārskatīšanas pieprasījuma saturu

⁽⁶⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 147, 5.5.2015., 4. lpp.).

⁽⁷⁾ Komisijas 2016. gada 6. janvāra Īstenošanas regula (ES) 2016/12 par daļējas starpposma pārskatīšanas izbeigšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV L 4, 7.1.2016., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Komisijas 2016. gada 11. februāra Īstenošanas regula (ES) 2016/184, ar ko galīgo kompensācijas maksājumu, kas ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 noteikts tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri nosūtīti no Ķīnas Tautas Republikas, attiecinā arī uz to kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme (OV L 37, 12.2.2016., 56. lpp.).

⁽⁹⁾ Paziņojums par konkrētu kompensācijas pasākumu gaidāmajām termiņa beigām (OV C 137, 25.4.2015., 28. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Padomes 2009. gada 11. jūnija Regula (EK) Nr. 597/2009 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis (OV L 188, 18.7.2009., 93. lpp.). Minētā regula tika atcelta ar Regulu (ES) 2016/1037.

⁽¹¹⁾ OV C 405, 5.12.2015., 20. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 405, 5.12.2015., 8. lpp.

⁽¹³⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 33. lpp.).

un panākt abpusēji pieņemamu risinājumu. ĶV pieņēma šo piedāvājumu apspriesties, un apspriede notika 2015. gada 2. decembrī. Apspriedē nebija iespējams panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu. Tomēr tika pienācīgi ņemtas vērā ĶTR iestāžu iesniegtās piezīmes.

- (10) Tajā pašā dienā Komisija pēc savas iniciatīvas saskaņā ar pamatregulas 19. panta 3. punktu sāka daļēju starpposma pārskatīšanu, kas ietvēra pārbaudi tikai attiecībā uz to, vai Savienības interesēs ir saglabāt patlaban spēkā esošos pasākumus, kas noteikti elementiem, kurus izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos ⁽¹⁴⁾ ("Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu").

1.4. Pārskatīšanas izmeklēšanas periods un attiecīgais periods

- (11) Izmeklēšana par subsidēšanas turpināšanās vai atkārtotās iespējamību aptvēra laikposmu no 2014. gada 1. oktobra līdz 2015. gada 30. septembrim ("pārskatīšanas izmeklēšanas periods" jeb "PIP"). Kaitējuma turpināšanās vai atkārtotās iespējamības novērtēšanai būtisko tendenču pārbaude aptvēra laikposmu no 2012. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 30. septembrim ("attiecīgais periods").

1.5. Ieinteresētās personas

- (12) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija aicināja pieteikties ieinteresētās personas, kuras vēlas piedalīties izmeklēšanās. Turklāt Komisija par izmeklēšanas sākšanu īpaši informēja pieprasījuma iesniedzēju, citus zināmos Savienības ražotājus, zināmos Ķīnas ražotājus eksportētājus un Ķīnas iestādes, zināmos importētājus, piegādātājus, lietotājus un tirgotājus, kā arī zināmās attiecīgās apvienības un aicināja tos piedalīties.
- (13) Ieinteresētajām personām bija iespēja sniegt piezīmes par izmeklēšanas sākšanu un lūgt, lai tās uzklausītu Komisija un/vai tirdzniecības procedūru uzklausīšanas amatpersona.

1.6. Atlase

- (14) Paziņojumā par procedūras sākšanu Komisija paziņoja, ka tā varētu veidot izlasi no ieinteresētajām personām saskaņā ar pamatregulas 27. pantu.

1.6.1. Ražotāji Savienībā

- (15) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija norādīja, ka ir izveidojusi Savienības ražotāju provizorisku izlasi. Komisija izveidoja izlasi, vadoties pēc lielākā reprezentatīvā Savienības pārdošanas apjoma, ņemot vērā ražošanas apjomu un ģeogrāfisko atrašanās vietu, ko atvēlētajā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Izlasē tika iekļauti seši moduļu ražotāji no Savienības un trīs elementu ražotāji no Savienības. Izlasē tika iekļauti gan vertikāli integrēti, gan neintegrēti ražotāji. Komisija aicināja visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes par provizorisko izlasi. Visi provizoriski atlasītie uzņēmumi piekrita, ka tos iekļauj izlasē.
- (16) No vairākām ieinteresētajām personām tika saņemtas piezīmes par ierosināto izlasi. Tās kritizēja to, ka nebija publicēti vairāku Savienības ražotāju nosaukumi un atrašanās vieta, kas tām liedza izteikt piezīmes par kopējā Savienības ražošanas nozares ražošanas un pārdošanas apjoma daļu, kas attiecināma uz izlasē iekļautajiem ražotājiem.
- (17) Komisija atgādināja, ka visi izlasē iekļautie Savienības ražotāji, izņemot *SolarWorld*, *WARIS S.r.l.* ("*Waris*") un *Sillia VL* ("*Sillia*"), pirms procedūras sākšanas lūguši, lai to nosaukumi paliktu konfidenciāli. Komisija šos lūgumus ņēma vērā, taču aicināja attiecīgos ražotājus apstiprināt, ka tie vēlas palikt anonīmi visā pārskatīšanas izmeklēšanas laikā, un īpaši pamatot šo lūgumu. Visi attiecīgie uzņēmumi, izņemot vienu, apstiprināja savu sākotnējo lūgumu un pamatoja to. Uzņēmumi jo īpaši norādīja, ka baidās zaudēt uzņēmējdarbības iespējas ĶTR

⁽¹⁴⁾ Sk. 13. zemsvītras piezīmi.

un/vai ĶTR izcelsmes izejmateriālu un sastāvdaļu piegādes. Šie iemesli tika atzīti par pamatotiem. Tādēļ Komisija nolēma apmierināt šo ražotāju lūgumus saglabāt to anonimitāti un noraidīt ieinteresēto personu lūgumus atklāt izlasē iekļauto Savienības ražotāju identitāti un atrašanās vietu. No anonīmajiem uzņēmumiem vienīgi *Jabil Assembly Poland sp. zoo.* ("*Jabil*") piekrita, ka tā nosaukumu atklāj galīgajā izlasē.

- (18) Viens ražotājs eksportētājs apgalvoja, ka Komisija pirms provizoriskās izlases izveidošanas nav definējusi, kas ir Savienības ražošanas nozare. Tādēļ tas nav varējis sniegt piezīmes par to, vai šī izlase ir reprezentatīva. Turklāt daži no izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, piemēram, *SolarWorld*, ir vertikāli integrēti, jo tie ražo elementus, kas galvenokārt tiek izmantoti pašu uzņēmumu veiktajā moduļu ražošanā. Tādēļ pastāv risks, ka viena un tā paša gatavā ražojuma, t. i., moduļu, ražošana ir tikusi uzskaitīta divreiz.
- (19) No paziņojumiem par procedūras sākšanu izriet, ka "Savienības ražošanas nozare" ietver visus moduļu un galveno sastāvdaļu (proti, elementu) ražotājus Savienībā. Turklāt Savienības ražošanas nozare bija skaidri definēta jau sākotnējā izmeklēšanā. Visbeidzot, pārbaudot Savienības ražošanas nozares nostāju un tās reprezentatīvātī, ticis izslēgts elementu saražotā apjoma garantētais noiets. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (20) Vairākas citas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Komisijai nebūtu vajadzējis izlasē iekļaut *Waris* un *Sillia*, jo tie ir mazi moduļu ražotāji Savienībā. Šī iemesla dēļ tiem ir ļoti specifisks uzņēmējdarbības modelis, kas nav reprezentatīvs. Tā vietā Komisijai vajadzējis iekļaut lielus un vidēji lielus ražotājus, piemēram, *Jabil*.
- (21) Komisija noraidīja šo argumentu, jo izlasē bija iekļauti daudzi lieli un vidēji lieli moduļu ražotāji. *Waris* un *Sillia* tika iekļauti izlasē, lai nodrošinātu plašāku ģeogrāfisko pārstāvību.
- (22) Pēc procedūras sākšanas Komisijai no izlases bija jāizslēdz uzņēmums *Sillia*, kas nesadarbojas. Rezultātā atlikušie izlasē iekļautie Savienības ražotāji veidoja 38,8 % no kopējā ES moduļu pārdošanas apjoma un 55 % no to kopējā ražošanas apjoma Savienībā. Attiecībā uz elementiem tie veidoja 76,6 % no kopējā ES pārdošanas apjoma un 77 % no kopējā ražošanas apjoma Savienībā. Tādēļ koriģētā izlase joprojām bija uzskatāma par Savienības ražošanas nozares reprezentatīvu izlasi.

1.6.2. Importētāju atlase

- (23) Lai lemtu, vai ir vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā veidotu izlasi, Komisija aicināja nesaistītos importētājus sniegt informāciju, kas norādīta paziņojumā par procedūras sākšanu.
- (24) Divi nesaistīti importētāji sniedza prasīto informāciju un piekrita iekļaušanai izlasē. Ņemot vērā šo nelielo skaitu, Komisija nolēma, ka atlase nav vajadzīga.

1.6.3. Ražotāji eksportētāji

- (25) Lai izlemtu, vai nepieciešama atlase, un vajadzības gadījumā veidotu izlasi, Komisija lūdza visus Ķīnas ražotājus eksportētājus sniegt paziņojumā par procedūras sākšanu norādīto informāciju. Turklāt Komisija lūdza Ķīnas iestādēm apzināt citus ražotājus eksportētājus, kas varētu būt ieinteresēti piedalīties izmeklēšanā, ja tādi ir, un/vai sazināties ar tiem.
- (26) Lai gan 86 Ķīnas ražotāji eksportētāji/ražotāju eksportētāju grupas sniedza paziņojuma par procedūras sākšanu I pielikumā pieprasīto informāciju izlases veidošanas mērķiem, trīs lielākie ražotāji eksportētāji/ražotāju eksportētāju grupas (vērtējot pēc pārskatāmā ražojuma eksporta pārdošanas apjoma uz Savienību saskaņā ar 14. panta 6. punkta datubāzes datiem) pieprasīto informāciju nesniedza. Šajā situācijā Komisija izlasē iekļāva šādus trīs ražotājus eksportētājus/ražotāju eksportētāju grupas ar lielāko eksporta pārdošanas apjomu Savienībā, kas iesniedza pieprasīto informāciju un sadarbojās izmeklēšanā:

— *Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd*, *Changzhou*, Ķīna,

— *Jinko Solar Co. Ltd*, *Shangrao*, Ķīna,

— *Chint Group*, *Hangzhou*, Ķīna.

- (27) Saskaņā ar pamatregulas 27. panta 2. punktu apspriešanās par izlases izveidi notika arī ar visiem zināmajiem attiecīgajiem ražotājiem eksportētājiem un Ķīnas iestādēm. Piezīmes netika iesniegtas.

1.7. Atbildes uz anketas jautājumiem un pārbaudes apmeklējumi

- (28) Ķīnas valdībai tika nosūtīta anketa, ieskaitot īpašas anketas Ķīnas Attīstības bankai, Ķīnas Eksporta un importa bankai ("ĶEIB"), *Bank of Beijing*, Ķīnas Celtniecības bankai ("ĶCB"), Ķīnas Rūpniecības un tirdzniecības bankai ("ICBC"), Ķīnas Tirdzniecības bankai ("ĶTB"), *China Mingsheng Bank* ("MiB"), *Ping An Bank*, *Suzhou Bank* un Ķīnas Eksporta un kredīta apdrošināšanas sabiedrībai (*Sinosure*), pamatojoties uz faktu, ka tās saskaņā ar pieprasījumā norādīto informāciju bija sniegušas aizdevumus un sniegušas finanšu pakalpojumus FE nozarei. ĶV arī tika lūgta pārsūtīt bankām paredzēto anketu ikvienai citai finanšu iestādei, par kuru ĶV ir zināms, ka tā sniegusi aizdevumus attiecīgajai nozarei ("fototelekrisko ražojumu nozare" jeb "FE nozare"). Šajā ĶV adresētajā anketā bija iekļautas arī speciālas anketas tiem polisilīcija ražotājiem, alumīnija štancējumu ražotājiem un stikla ražotājiem, kuri daļēji vai pilnībā pieder valstij un kuri pārskatīšanas izmeklēšanas periodā šos izejmateriālus piegādāja FE nozarei. Anketas tika nosūtītas arī trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem (ražotāju eksportētāju grupām), izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem un visiem importētājiem un lietotājiem, kas pieteicās.
- (29) Komisija saņēma atbildes uz anketas jautājumiem no ĶEIB, ĶCB, ICBC, ĶTB, MiB un *Sinosure* (bet tās nesaņēma no pārējām iepriekšējā apsvērumā minētajām finanšu iestādēm), trijiem izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem (ražotāju eksportētāju grupām), izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem un četriem importētājiem/lietotājiem.
- (30) Komisija pieprasīja un pārbaudīja visu informāciju, ko tā uzskatīja par vajadzīgu, lai provizoriski noteiktu subsīdēšanas turpināšanās un atkārtēšanas iespējamību, kaitējuma atkārtēšanas iespējamību un Savienības intereses:
- a) Ķīnas Tautas Republikas valdība:
- Ķīnas Tirdzniecības ministrija, Pekina, Ķīna,
 - Ķīnas Eksporta un kredīta apdrošināšanas sabiedrība, Pekina, Ķīna,
 - Ķīnas Tirdzniecības banka, Pekina, Ķīna,
 - Ķīnas Eksporta un importa banka, Pekina, Ķīna,
 - Ķīnas Rūpniecības un tirdzniecības banka, Pekina, Ķīna,
 - Ķīnas Celtniecības banka, Pekina, Ķīna;
- b) izlasē iekļautās ražotāju grupas:
- *Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd*, *Changzhou*, Ķīna,
 - *Jinko Solar Co. Ltd*, *Shangrao*, Ķīna,
 - *Chint Group*, *Hangzhou*, Ķīna;
- c) izlasē iekļautie Savienības ražotāji:
- *SolarWorld Group*, *Bonn*, Vācija,
 - *Jabil*, *Kwidzyn*, Polija,
 - *WARIS S.r.l.*, *Borgo Chiese*, Itālija,
 - divi anonīmi moduļu ražotāji un divi anonīmi elementu ražotāji;
- d) nesaistītie importētāji Savienībā:
- *IBC Solar AG*, Vācija,
 - *BayWa r.e. Solar Energy Systems GmbH*, Vācija;
- e) augšupējie ekonomikas dalībnieki:
- *Wacker Chemie AG*, Vācija.

- (31) MiB atbildes uz anketas jautājumiem, kas tika saņemtas ar ĶV starpniecību, netika pārbaudītas, jo tā 2016. gada 30. jūnijā norādīja, ka nepiekrītis pārbaudes veikšanai klātienē. No informācijas, ko sniedza trīs izlasē iekļautie ražotāji, ir redzams, ka 18 finanšu iestādes, proti, Ķīnas Lauksaimniecības banka, Ķīnas Banka, Sakaru banka, Ķīnas Attīstības banka, *China Everbright Bank*, Ķīnas Trasta komercbanka, *Hua Xia Bank*, Ķīnas Rūpniecības banka, *Jiangnan Rural Commercial Bank*, *Ping An Bank*, *Rural Commercial Bank*, *Shanghai Pudong Development Bank* un *Xiantao Finance Bureau*, bija sniegušas aizdevumus minētajiem izlasē iekļautajiem ražotājiem, kā to bija darījušas arī ĶEIB, ĶCB, ICB, ĶTB un MiB.

1.8. Informācijas izpaušana

- (32) Komisija 2016. gada 20. decembrī visām ieinteresētajām personām izpaua būtiskos faktus un apsvērumus, uz kuru pamata tā plāno saglabāt spēkā esošos kompensācijas pasākumus, un aicināja visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes. Komisija izvērtēja ieinteresēto personu piezīmes un attiecīgā gadījumā ņēma tās vērā. Pēc informācijas izpaušanas Ķīnas Tirdzniecības palāta, *Wacker*, *Solar Power Europe ("SPE")* un *Solar Alliance for Europe ("SAFE")* pieprasīja uzklaušīšanu pie tirdzniecības procedūru uzklaušīšanas amatpersonas, un tā tika nodrošināta.
- (33) Pēc tam, kad 790. apsvērumā minētā komiteja sniedza atzinumu, Komisija informēja par nodomu samazināt laikposmu, kurā pasākumi tiktu piemēroti nevis 24, bet 18 mēnešus. Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt piezīmes par šo aspektu.

2. PĀRSKATĀMAIS RAŽOJUMS UN LĪDZĪGAIS RAŽOJUMS

2.1. Pārskatāmais ražojums

- (34) Pārskatāmais ražojums ir tas pats ražojums, kurš izmeklēšanā, kuras rezultātā tika noteikti spēkā esošie pasākumi ("sākotnējā izmeklēšana"), proti, Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtīti kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi vai paneļi un tāda veida elementi, ko izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (elementa biezums nepārsniedz 400 mikrometrus) ("pārskatāmais ražojums" vai "attiecīgais ražojums"), uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), ja vien tie nav tranzītā saskaņā ar Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) V pantu.
- (35) No pārskatāmā ražojuma definīcijas ir izslēgti šādi ražojuma veidi:
- ar saules enerģiju darbināmas uzlādes ierīces, kas sastāv no mazāk nekā sešiem elementiem, ir pārnēsājamas un nodrošina elektroenerģiju ierīcēm vai uzlādē akumulatorus,
 - plānkārtnu fotoelektriskie ražojumi,
 - kristāliskā silīcija fotoelektriskie ražojumi, kas ir pastāvīgi integrēti tādās elektriskajās ierīcēs, kuru funkcija nav enerģijas ražošana un kuru patērēto elektroenerģiju ražo integrētais(-ie) kristāliskā silīcija fotoelektriskais (-ie) elements(-i),
 - moduļi vai paneļi, kam spriegums nepārsniedz 50 V (līdzstrāva) un jauda nepārsniedz 50 W un kas paredzēti vienīgi tiešai lietošanai akumulatoru uzlādei sistēmās ar tādām pašām sprieguma un jaudas īpašībām.

2.2. Līdzīgais ražojums

- (36) Tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, pārskatāmajam ražojumam un ražojumam, ko Savienības ražošanas nozare ražo un pārdod Savienībā, ir vienas un tās pašas fizikālās, ķīmiskās un tehniskās īpašības un galvenais galalietojums. Arī ražojumam, ko ražo un pārdod Ķīnā iekšzemes tirgū un ko pārdod eksportam uz Savienību, ir vienas un tās pašas fizikālās un tehniskās īpašības un lietojums. Tāpēc šie ražojumi uzskatāmi par līdzīgiem pamatregulas 2. panta c) punkta nozīmē.

3. SUBSIDĒŠANAS TURPINĀŠANĀS IESPĒJAMĪBA

- (37) Komisija saskaņā ar pamatregulas 18. panta 1. un 2. punktu pārbaudīja, vai spēkā esošo pasākumu izbeigšanas rezultātā subsidēšana varētu turpināties vai atkārtoties.

3.1. Ievadpiezīmes par ĶV daļēju nesadarbošanos

- (38) Pēc ĶV lūguma Komisija atļāva par 14 dienām pagarināt termiņu atbilžu sniegšanai uz anketas jautājumiem – atbilžu sniegšanai uz anketas jautājumiem kopā tas bija 50 dienas.
- (39) Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka, ņemot vērā anketas plašo apjomu, ar atvēlētajām 50 dienām atbilžu sniegšanai uz anketas jautājumiem nepietiek. ĶV apgalvoja, ka Komisija nedarīja visu, kas ir tās spēkos, jo tā “sev atvēlēja 11 mēnešus tās informācijas izvērtēšanai, kuru ĶV bija noteikts sniegt 50 dienu laikā”. ĶV arī salīdzināja sākotnējā izmeklēšanā un citās antisubsidēšanas izmeklēšanās noteiktos un/vai piemērojamajos termiņus ar šajā termiņbeigu pārskatīšanā noteiktajiem. ĶV arī apgalvoja, ka termiņbeigu pārskatīšanā noteikto termiņu mērķis bijis apgrūtināt ĶV stāvokli un liegt tai sadarboties, cik ir tās spēkos. Komisija norāda, ka pamatregulā noteikts, ka ieinteresētajām personām atbilžu sagatavošanai uz anketas jautājumiem dod vismaz 30 dienas un termiņbeigu pārskatīšanas pabeigšanai dod ne vairāk kā 15 mēnešus. Šie juridiskie termiņi ir tikuši ievēroti, un ĶV tika dots par 20 dienām vairāk nekā minimālais noteiktais laiks. Tādēļ ĶV arguments nav izmantojams.
- (40) 2016. gada 7. janvāra termiņa pagarinājuma vēstulē Komisija atgādināja ĶV, ka atbildei uz anketas jautājumiem būtu jāaptver visu pārskatāmā ražojuma ražotāju eksportētāju subsīdiju programmas un ieguvumi. ĶV sniedza atbildi 2016. gada 21. janvāra vēstulē, kurā pauda bažas par anketas plašo tvērumu un informēja Komisiju, ka dati par katru uzņēmumu tās atbildēs uz anketas jautājumiem tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā aptvers tikai izlasē iekļautos ražotājus eksportētājus (ražotāju eksportētāju grupas). Komisija 2016. gada 22. janvārī norādīja, ka nepiekrīt ĶV nostājai šajā jautājumā, un vērta uzmanību uz to, ka, atšķirībā no sākotnējās izmeklēšanas, vairāki lielākie ražotāji eksportētāji, to vidū trīs lielākie, vērtējot pēc pārskatāmā ražojuma eksporta apjoma uz Savienību, termiņbeigu pārskatīšanā nesadarbojās, tādēļ sadarbības līmenis bija būtiski zemāks nekā sākotnējā izmeklēšanā. Tādējādi bija iespējams, ka trūks subsīdiju konstatēšanai svarīgas informācijas, ja ĶV atbildes uz anketas jautājumiem attieksies tikai uz izlasē iekļautajām ražotāju eksportētāju grupām. Tomēr Komisija labas sadarbības vārdā šajā vēstulē izņēmuma kārtā piekrita, ka atbildēs uz anketas jautājumiem Ķīnas valdība attiecībā uz datiem par katru uzņēmumu var aprobežoties ar desmit PIP laikā lielākajiem ražotājiem eksportētājiem (ražotāju eksportētāju grupām), kuru nosaukumi bija norādīti vēstulē un kuru vidū bija trīs izlasē iekļautie uzņēmumi, un pauda vēlēšanos vēlreiz pagarināt termiņu līdz 2016. gada 2. februārim.
- (41) ĶV iesniedza nepilnīgas atbildes uz anketas jautājumiem trijās daļās: pirmo 2016. gada 26. janvārī, otro 2016. gada 3. februārī, trešo 2016. gada 5. februārī. 2016. gada 26. janvārī iesniegtās atbildes pavadvēstulē ĶV izteica vēlmi skaidrot iemeslus, kādēļ iesniegta nepilnīgas atbildes uz anketas jautājumiem, un atkārtoti uzsvēra savu nostāju attiecībā uz to, ka atbilžu uz anketas jautājumiem tvērumā ir trīs izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju grupas, un tas tika arī atkārtots visās atbildēs uz anketas jautājumiem.
- (42) Pēc informācijas izpaušanas ĶV pauda neapmierinātību, ka Komisija “kritiski vērtē faktu, ka ĶV sniedza informāciju pēc 2016. gada 26. janvāra”. Komisija norāda, ka iepriekšējā apsvērumā dots fakts pārskats par to, kā ĶV iesniedza atbildes uz anketas jautājumiem. Nokavētā atbilde nav radījusi juridiskas sekas.
- (43) Komisija nosūtīja ĶV vēstules par nepilnībām 2016. gada 14. martā (“pirmā vēstule par nepilnībām”) un 2016. gada 14. jūlijā (“otrā vēstule par nepilnībām”), uz kurām ĶV atbildēja 2016. gada 8. aprīlī un 2016. gada 22. jūlijā. 2016. gada 14. jūlijā Komisija nosūtīja ĶV pārbaucēju veikšanas grafiku, lūdzot ĶV sniegt piezīmes un aizpildīt trūkstošo loģistikas informāciju.

- (44) Komisija labas sadarbības vārdā 2016. gada 19. jūlijā nosūtīja detalizētu pirmspārbaudes vēstuli. ĶV atbildēja 2016. gada 2. augustā, ierosinot citādu pārbaudes grafiku, tostarp mainot dažu pārbaudāmo sadaļu ilgumu. Kā Komisija tajā pašā dienā atbildēja, tas nebija pieņemams, jo grozītais grafiks vairs neatbilda loģiskai secībai. Komisijai arī nebija pieņemamas izmaiņas attiecībā uz katrai sadaļai atvēlēto pārbaudes laiku.
- (45) Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka minētais notikums apliecina, ka ĶV bija elastīga attiecībā uz sadarbību, bet Komisija ne. Komisija vēlas uzsvērt, ka iepriekšējā apsvērumā dots faktu pārskats par to, kā pirms pārbaudes apmeklējuma notika informācijas apmaiņa.
- (46) Pārbaudes apmeklējums notika no 2016. gada 8. augusta līdz 2016. gada 12. augustam saskaņā ar Komisijas ierosināto grafiku.
- (47) Neviena no 29. apsvērumā minētajām bankām nesniedza prasīto informāciju par FE nozari, apgalvojot, ka tām ir saistošas juridiskās prasības un līguma noteikumi par atsevišķiem uzņēmumiem izsniegtu aizdevumu konfidencialitāti. Bankas aicināja Komisiju palauties uz izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju (ražotāju eksportētāju grupu) sniegto informāciju.
- (48) Otrajā vēstulē par nepilnībām Komisija aicināja Ķīnas valdību lūgt, lai desmit lielākie pārskatāmā ražojuma ražotāji eksportētāji (ražotāju eksportētāju grupas) atļauj bankām sniegt Komisijai informāciju par uzņēmumiem šīs termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanas ietvaros. ĶV norādīja, ka tā nevar lūgt, piespiest vai panākt, ka Ķīnas ražotāji eksportētāji sadarbojas šajā vai kādā citā izmeklēšanā. Tomēr šis paziņojums nav saistīts ar Komisijas aicinājumu. ĶV arī norādīja, ka Komisija varēja tieši lūgt šos uzņēmumus, lai tie sniedz Komisijai attiecīgo informāciju. Komisija patiešām ir izmantojusi attiecīgo informāciju, ko iesniedza trīs izlasē iekļautie uzņēmumi. Tomēr, tā kā atļaujas pieprasījums attiecās uz informāciju, kas bija finanšu iestāžu rīcībā, konkrēti kredītriska novērtējumiem, tad trīs izlasē iekļautie uzņēmumi nevarēja iesniegt visu attiecīgo informāciju. Komisija uzskata, ka ĶV bija pienākums veicināt nepieciešamos kontaktus banku un ražotāju eksportētāju starpā, lai bankas varētu sniegt tām lūgto informāciju.
- (49) Pārbaudes apmeklējuma laikā ĶV apgalvoja, ka tā ir lūgusi izlasē iekļautos ražotājus eksportētājus pārsūtīt attiecīgo ĶV adresētās anketas papildinājumu finanšu iestādēm, no kurām tie bija saņēmuši aizdevumus, kredītlīnijas un/vai kredīta apdrošināšanu. ĶV arī apgalvoja, ka papildinājumu pārsūtījusi pārējām anketas pavadvēstulē minētajām finanšu iestādēm. Kad Komisija pārbaudes apmeklējuma laikā lūdza iesniegt pierādījumus par šīm darbībām, tādi netika uzrādīti.
- (50) Pēc informācijas izpaušanas ĶV pauda neapmierinātību ar minētajiem apgalvojumiem. Komisija norāda, ka 49. apsvērumā dots faktu pārskats par notikušo.
- (51) Veicot pārbaudes apmeklējumu ĶTR, atbilstoši pamatregulas 11. un 26. panta noteikumiem Komisija centās pārbaudīt atbildes uz anketas jautājumiem un lūdza apliecinātos dokumentus, kas tika izmantoti atbilžu sagatavošanai. Ar dažiem izņēmumiem šie apliecinātie dokumenti pat arī gadījumos, kad tie tika īpaši lūgti, nebija pieejami. Minētais neļāva pilnībā pārbaudīt atbildes uz anketas jautājumiem. Rezultātā Komisija papildus parastajam lietisko pierādījumu sarakstam izveidoja arī to dokumentu sarakstu, kas tika lūgti uz vietas, bet netika sniegti. Pārbaudes beigās saraksts kopā ar ĶV tika pārskatīts, un to parakstīja ĶV un Komisija ("nesniegto dokumentu saraksts"). Sarakstā bija iekļautas 28 vienības un paskaidrojumi vai komentāri par katru vienību.
- (52) Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka pieprasītos, bet neizsniegtos dokumentus varētu iedalīt četrās daļās, proti, kā tiek apgalvots, "neeksistējošie dokumenti", "sagatavošanā esoši un oficiāli nepublicēti dokumenti", "sensitīvi un konfidenciāli kredītriska novērtēšanas ziņojumi" un "citos iesniegtajos dokumentos ietverta informācija". Komisija norāda, ka nesniegto dokumentu sarakstā ir "Pierādījumi par finanšu tirgus liberalizāciju (Ķīnas Tautas banka jeb "PBOC")", pret ko ĶV šķietami iebilda piezīmēs, ko sniedza pēc informācijas izpaušanas.

- (53) ĶV arī izvirzīja argumentu, ka, izņemot dokumentus, kuri ietilpst vienā no minētajām četrām kategorijām, sarakstā bija iekļauti tikai daži tādi dokumenti, kas tika pieprasīti, bet netika iesniegti. Komisija nepiekrita šim apgalvojumam. Komisijai bija pamats pieprasīt tā dēvētos “neeksistējošos” dokumentus, jo tie bija minēti citos dokumentos, kas bija iepriekš iesniegti šajā un/vai sākotnējā izmeklēšanā. Dažus no “sagatavošanā esošajiem un oficiāli npublicētajiem dokumentiem” būtu bijis iespējams iesniegt Komisijai pēc to formālās pieņemšanas, taču tas netika izdarīts. Attiecībā uz “sensitīviem un konfidenciāliem kredītriska novērtēšanas ziņojumiem” pamatregula paredz procesuālas garantijas, ka šāda informācija tiks aizsargāta pret tālāku izplatīšanu. Visbeidzot, pat ja Komisija pieņēma, ka informācija ir sniegta “citos dokumentos”, šie dokumenti veidoja tikai nelielu daļu no saraksta.
- (54) Pēc informācijas izpaušanas ĶV arī apgalvoja, ka Komisija piemēroja pieejamos faktus attiecībā uz “noteiktu dokumentu” nesniegšanu, nesaistot šos dokumentus ar Komisijai nepieciešamo informāciju. ĶV apgalvoja, ka Komisija tādējādi piemērojusi pieejamos faktus, balstoties uz nezināmu saturu, kas būtu pretrunā ar PTO noteikumiem. Komisija norāda, ka dokumentu pieprasīšanas iemesli ir tikuši izklāstīti anketā, pārbaudes apmeklējuma laikā, Komisijas 2016. gada 22. janvāra un 2016. gada 23. septembra vēstulēs ĶV, kā arī informācijas izpaušanas dokumentā.
- (55) Pēc klātienē pārbaudes apmeklējuma Komisija 2016. gada 23. septembrī paziņoja ĶV, ka tā apsver iespēju piemērot pieejamos faktus attiecībā uz trūkstošo informāciju, un informēja to par nesadarbošanās sekām, kādas iestājas saskaņā ar pamatregulas 28. panta 1. un 6. punktu.
- (56) 2016. gada 13. oktobra vēstulē ĶV iebilda pret Komisijas nodomu piemērot pamatregulas 28. panta noteikumus, apgalvojot, ka tam nav juridiska un faktiskā pamata. ĶV arī norādīja, ka fakts, ka bankas nav sniegušas Komisijai pieprasīto informāciju, apliecināja, ka ĶV pār tām neīsteno būtisku kontroli. Tā arī atkārtoja savus agrākos paskaidrojumus, kādēļ nebija iespējams sniegt pieprasīto informāciju.
- (57) ĶV norādīja, ka Komisija nav paskaidrojusi, kādēļ ĶV sniegtā informācija bija nepietiekama un kādēļ bija nepieciešama papildu informācija. Komisija izskaidroja ĶV, kādēļ pieprasītā informācija tika uzskatīta par nepieciešamu (sk. 40. apsvērumu).
- (58) ĶV arī norādīja, ka Komisijas vēstule par nodomu piemērot pieejamos faktus bijusi ļoti neskaidra un neprecīza. ĶV piezīmēs pēc informācijas izpaušanas atkārtoti uzsvēra, ka Komisijas vēstulē bijusi ietverta “ļoti lakoniska informācija par pieejamo faktu piemērošanas iemesliem”. Komisija norāda, ka nepilnības bija sagrupētas pa tematiem, subsīdiju shēmām un/vai struktūrām (piemēram, finanšu struktūrām) un ka nesniegto dokumentu saraksts bija noteikts, abpusēji vienojoties (sk. 51. apsvērumu).
- (59) ĶV apgalvoja, ka Komisija nevar uz ĶV attiecināt atbildību par Ķīnas ražotāju eksportētāju nesadarbošanos, jo minētie uzņēmumi ir neatkarīgi un ĶV tos nekādi nekontrolē. Tā nesniedza nekādu informāciju par tiem.
- (60) Komisija neattiecinā uz ĶV atbildību par nesadarbošanos. Tomēr ĶV ir atbildīga par savām atbildēm uz anketas jautājumiem, kura, ciktāl tā attiecas uz konkrētu informāciju par katru uzņēmumu, tika sniegta tikai par trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem. Tādēļ Komisija uzskata, ka ĶV, nesniedzot pieprasīto informāciju, nedarīja visu, kas ir tās spēkos.
- (61) ĶV arī jautāja, kā noteiktu dokumentu kopiju nepieejamība varētu jebkādā veidā kaitēt vai diskreditēt lietā esošo informāciju vai kavēt izmeklēšanu. ĶV vēstulē precizēja, ka neiesniegtajiem pierādījumiem ir salīdzinoši neliels pierādījuma spēks (neprecizējot, uz kuriem “nepieejamajiem pierādījumiem” ĶV to attiecināja), tādēļ šo pierādījumu neesamība nevarētu likt apšaubīt Ķīnas tiesisko regulējumu. Komisija nepiekrīt apgalvojumam, ka ĶV nesniegtajai informācijai būtu neliels pierādījuma spēks. Informācijas pierādījuma spēku var izvērtēt tikai pēc tam, kad tā ir sniegta. Pārbaudes procesa mērķis ir pārliecināties, ka atbildes uz anketas jautājumiem ir pareizas. Šajā sakarā tiek apstiprināts, ka pārbaudes apmeklējumi neļāva Komisijai pilnībā pārliecināties par lietā esošo informāciju.

- (62) ĶV arī apgalvoja, ka Komisija kļūdaini identificējusi sešus dokumentus, kuri netika iesniegti pārbaudes procesā, un 28. panta piemērošanai nebija pamata. Šajā sakarā ir pietiekami atgādināt, ka nesniegto dokumentu saraksts tika izveidots, savstarpēji vienojoties.
- (63) ĶV atsaucās uz PTO Antidempinga nolīguma II pielikumu un pamatregulas 28. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru “visa apstiprināmā informācija, kas tiek iesniegta attiecīgi tā, lai to lietas izskatīšanā izmantojot nerastos nepamatotas grūtības un savlaicīgi, kā arī iespējami ar tādu informācijas nesēju vai tādā datorvalodā, kā to pieprasījušas institūcijas, tiek ņemta vērā lēmumu pieņemšanā”. Tā arī atsaucās uz vairākiem PTO izpētes grupu nolēmumiem ⁽¹⁵⁾, kuros termins “apstiprināma” nenozīmē, ka informācija būtu faktiski jāpārbauda klātienē. Tā apgalvoja, ka Komisija nevar ignorēt informāciju un piemērot pieejamos faktus neatkarīgi no situācijas konteksta un būtības tikai tādēļ, ka pārbaudes laikā kādas ziņas nebija pieejamas.
- (64) Komisija norāda, ka, lai informāciju ņemtu vērā, tai vispirms ir jābūt pārbaudāmai. Arī izpētes grupas ziņojumā *US–Steel Plate* vārds “pārbaudīt” ir definēts kā “noteikt vai pārbaudīt kā pareizumu, jo īpaši izpētot vai salīdzinot datus utt.; pārbaudīt vai konstatēt izmeklēšanā”. Komisija uzskata, ka tā šajā konkrētajā lietā ievēroja iepriekšējā apsvērumā minētos izpētes grupu ziņojumus.
- (65) Pēc informācijas izpaušanas ĶV komentēja, ka Komisija ir paplašinājusi pieejamo faktu piemērošanas pamatu un argumentāciju, kas, kā norāda ĶV, neatbilst PTO Nolīgumam par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem (“SCM”) un pamatregulas 28. panta 4. punktam. Komisija norāda, ka saskaņā ar pamatregulas 28. panta 4. punktu ĶV par iemesliem tika informēta 2016. gada 23. septembra vēstulē un ĶV tika dota iespēja sniegt savas piezīmes attiecībā uz vēstuli līdz 2016. gada 6. oktobrim. Pēc šī termiņa pagarinājuma lūgšanas un tā saņemšanas ĶV atbildēja ar 2016. gada 13. oktobra vēstuli. Pamatregulas 28. panta 4. punktā arī minēts, ka, “ja paskaidrojumus uzskata par neapmierinošiem, šādu pierādījumu vai informācijas noraidīšanas iemeslus nodod atklātībai un norāda, publicējot slēdzienu”, kas tika ievērots ar 2016. gada 20. decembra vispārējo izpaušanas dokumentu.
- (66) ĶV arī minēja, ka Komisijas veiktā pieejamo faktu piemērošana ir juridiski nekonsekventa, jo, no vienas puses, Komisija pievērsās izmaiņām kopš sākotnējās izmeklēšanas, un, no otras puses, anketa un pievienotie pielikumi bija pārāk apgrūtināši no informācijas pieprasīšanas viedokļa. ĶV arī kritizēja faktu, ka Komisija anketā nenorādīja, ka tā pievērsīs uzmanību laikā kopš sākotnējās izmeklēšanas iespējami notikušajām izmaiņām. Turklāt ĶV norādīja, ka Komisija ir pieprasījusi vairāk informācijas, salīdzinot ar sākotnējo izmeklēšanu. Komisija noraida šīs piezīmes, jo, pirmkārt, lai analizētu iespējamās izmaiņas, Komisijai jāapkopo arī informācija par esošo situāciju pārskatīšanas izmeklēšanas periodā. Otrkārt, anketa ne ar ko neatšķīrās no jebkuras citas antisubsīdēšanas izmeklēšanā rīkotas standarta valdības anketas, lai gan, protams, tā bija pielāgota pieprasījumā norādītajām shēmām. Tas nozīmē, ka anketā patiešām tika pieprasīta informācija par subsīdiju posteņiem, kas vēl nebija identificēti sākotnējā izmeklēšanā, bet tika identificēti starplaikā.
- (67) ĶV piezīmēs par informācijas izpaušanu uzstāja, ka trūkst informācijas par pieciem, nevis septiņiem ražotājiem eksportētājiem. Komisija šo apgalvojumu pieņēma ar šādu piebildi: no desmit lielākajiem ražotājiem, kuri eksportē uz Savienību, izlasē tika iekļauti trīs. Vēl divi bija iesnieguši atbildes uz izlases anketas jautājumiem, savukārt atlikušie pieci – nē. Valdības anketā Komisija bija lūgusi ĶV atbildēt uz jautājumiem par FE nozari, kas, lai mazinātu slogu, tika ierobežota, samazinot līdz desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem. Tomēr ĶV uz valdības anketu atbildēja, ņemot vērā tikai trīs izlasē iekļautos uzņēmumus, un nesniedza informāciju par pārējiem septiņiem ražotājiem eksportētājiem.
- (68) Attiecībā uz reprezentativitātes līmeni Komisija nepiekrīt ĶV piezīmei, ka Komisijas nostāja, uzsverot, lai ĶV sniegtu informāciju par desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem, liecinātu par to, ka izlase izmeklēšanā

⁽¹⁵⁾ Izpētes grupu ziņojumi: *China–GOES* (7.289. punkts); *Guatemala–Cement II* (8.252. punkts); *US–Steel plate* (67. zemsvītras piezīme); *EC–Salmon* (7.360. punkts); *US – Countervailing and Anti-dumping Measures* (16.9. punkts)/Apelācijas institūcijas ziņojumi: *US–Shrimp* (158. punkts); *US–Hot rolled steel* (99. punkts).

veicamo konstatējumu mērķiem nav reprezentatīva. Komisija vēlas precizēt, ka izlase ir reprezentatīva, jo tā atbilst pamatregulā paredzētajām prasībām. Tajā ir ietverti lielākie ražotāji pēc apjoma, kas sadarbojās. ĶV savā piebildē pēc informācijas izpaušanas jautāja, kāda nozīme būtu bijusi papildu informācijai. Komisija norāda, ka sākotnēji nebija iespējams izslēgt, ka būtu nepieciešams piemērot pamatregulas 27. panta 4. punktu. Šādā situācijā informācija par desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem būtu tikai uzlabojusi konstatējumu kvalitāti, jo informācijas pamats būtu bijis plašāks.

- (69) Komisija nevienā brīdī nepārkāpa tai noteiktos izmeklēšanas pienākumus, kā pēc informācijas izpaušanas izteicās ĶV. Gluži pretēji – Komisija tai pieejamo informāciju izmeklēja, neraugoties uz to, ka tā bija nepilnīga, un pielika visas iespējamās pūles, lai aizpildītu pieejamās informācijas trūkumus.
- (70) Tādēļ Komisija noraida ĶV piezīmes, ka pieprasītā informācija bija nebūtiska.
- (71) ĶV arī apgalvoja, ka Komisija vispārējā izpaušanas dokumentā kļūdaini norādījusi uz trūkstošās informācijas daudzumu, un norādīja uz ĶV sniegtās informācijas kopumu.
- (72) Attiecībā uz finanšu iestādēm un izejmateriālu piegādātājiem ĶV piebilda, ka tai šķiet neloģiski, ka Komisija pieprasa, lai ar to sadarbotos 3 800 bankas un visi resursu piegādātāji. Komisija norāda, ka šī piezīme ir nepareiza. Komisija vienīgi lūdza, lai ĶV pārsūtītu speciālās anketas finanšu iestādēm un izejmateriālu piegādātājiem, kā minēts 28. apsvērumā.
- (73) Attiecībā uz ĶV piezīmēm par tās apgalvoto pilnīgo sadarbību Komisija norādīja, ka līdz izmeklēšanas beigām netika pienācīgi risinātas turpmāk minētās galvenās nepilnības. ĶV nesniedza neko no informācijas, kas tika lūgta 2016. gada 23. septembrī vēstulē, ko Komisija nosūtīja ĶV. Tā neatklāja informāciju par desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem. Tā arī nepalīdzēja saņemt atbildes uz aptaujas anketas jautājumiem no Ķīnas Attīstības bankas, *Bank of Beijing*, *Ping An Bank* un *Suzhou Bank*. Netika sniegta arī informācija par tirgus daļām ĶTR polisilīcija, stikla un alumīnija tirgos. Visbeidzot, ĶV atteicās pārsūtīt speciālās anketas i) citām ĶV zināmajām finanšu iestādēm, kas ir sniegušas aizdevumus desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem; un ii) polisilīcija, stikla un alumīnija piegādātājiem. Attiecībā uz pēdējiem ĶV norādīja, ka tā nav uzskatījusi, ka papildinājumu nepieciešams pārsūtīt.
- (74) Ņemot vērā šajā sadaļā konstatēto, Komisija uzskata, ka principā ir izpildīti nosacījumi, lai izmantotu pieejamos faktus pamatregulas 28. panta nozīmē.
- (75) Lai atbildētu uz piezīmēm par informācijas izpaušanu, Komisija attiecībā uz katru turpmākajās sadaļās analizēto subsīdiju shēmu ir identificējusi, kura informācija nav ņemta vērā, balstoties uz pieejamajiem faktiem, un ar kādu informāciju tā tikusi aizstāta.
- (76) Viens izlasē iekļautais ražotājs eksportētājs kritizēja pamatregulas 28. panta piemērošanu, jo uzskatīja, ka tā ir vērsta pret šo ražotāju. Tas uzsvēra, ka Komisija attiecībā pret to nav ievērojusi šajā pantā paredzēto procedūru. Komisija nevar piekrist šādam apgalvojumam. Komisija nav ignorējusi neko no konkrētā ražotāja eksportētāja sniegtās informācijas. Tā ir izmantojusi visu pieejamo informāciju, ieskaitot no minētā ražotāja eksportētāja iegūto.

3.2. Valdības plāni, projekti un citi dokumenti

- (77) Visu izvērtējamo subsīdiju shēmu izcelsme, tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, ir saistīta ar centralizētās plānošanas īstenošanu.

- (78) Ņemot vērā pārskatāmā ražojuma importam noteikto kompensācijas pasākumu sāsināto darbības laiku, Komisija savu analīzi koncentrēja uz iespējamajiem politikas grozījumiem, plānošanas dokumentiem un juridisko/praktisko īstenošanu, ko izraisītu šādi grozījumi.
- (79) Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka Komisija nav rīkojusies ar pienācīgu rūpību, lai izdarītu pamatotus secinājumus par subsidēšanas turpināšanos, jo tā lielā mērā bija paļāvusies uz sākotnējā izmeklēšanā izdarītajiem konstatējumiem par subsidēšanu, ko ĶV minētajā izmeklēšanā bija apstrīdējusi. Tā arī atsaucās uz *US-AD and CVD AI* ziņojumu (354. punkts), saskaņā ar kuru ar vienkāršu norādi uz izmeklēšanas konstatējumiem nepietiek, lai paskaidrojums būtu pamatots un atbilstīgs.
- (80) ĶV sākotnējā izmeklēšanā izteiktās piezīmes tika analizētas un uz tām tika atbildēts sākotnējā regulā, un sākotnējā izmeklēšanā izdarītie secinājumi netika apstrīdēti tiesā⁽¹⁶⁾. Šajā sakarā Komisijai nav skaidrs, kādēļ šie konstatējumi nevar būt daļa no pamata, uz kuru paļāvās Komisija, šajā izmeklēšanā izdarot secinājumus, ja fakti, uz kuriem balstīti šie secinājumi, pārskatīšanas izmeklēšanā nav izrādījušies mainīti, proti, šādā gadījumā tie ir izvērtēti no jauna. Turklāt, kā liecina izmeklēšanā ievāktās un šajā regulā atspoguļotās informācijas analīze, Komisija nepiekrīt apgalvojumam, ka Komisija būtiski paļāvās uz sākotnējā izmeklēšanā izdarītajiem secinājumiem. Šajā sakarā un ņemot vērā daļējo pamatregulas 28. panta piemērošanu ĶTR, Komisijai nācās ņemt vērā pieejamos faktus, kuri noteiktos gadījumos noveda pie tā, ka konstatējumi tika balstīti uz sākotnējā izmeklēšanā izdarītajiem secinājumiem.
- (81) Pieprasījuma iesniedzējs apgalvoja, ka ĶTR turpina spēcīgi subsidēt fotoelektrisko ražojumu nozari, un atsaucās uz vairākiem politikas un plānošanas dokumentiem, kā arī tiesību aktiem, kas ir pamatā valsts atbalstam šai nozarei. Komisija izskatīja un analizēja pieprasījumā minētos dokumentus, kā arī ĶV un izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju izmeklēšanas gaitā iesniegtos papildu dokumentus.
- (82) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka ĶV ir iekļāvusi FE nozari 12. piecgades plāna "stratēģisko" ražošanas nozaru vidū⁽¹⁷⁾. ĶV arī bija pieņēmusi īpašu plānu saules fotoelektrisko ražojumu nozarei (saistībā ar galveno 12. piecgades plānu), t. i., 12. piecgades plānu saules fotoelektrisko ražojumu nozarei. Šajā plānā ĶV pauda atbalstu "augstākajiem uzņēmumiem"⁽¹⁸⁾ un "galvenajiem uzņēmumiem"⁽¹⁹⁾, apņēmas "veicināt dažādu fotoelektrisko ražojumu nozares atbalsta politiku īstenošanu"⁽²⁰⁾ un "noteikt vispārēju rūpniecības, finanšu, nodokļu atbalsta politiku sagatavošanu"⁽²¹⁾. Šie plāni attiecās uz 2011.–2015. gadu, tātad arī uz pārskatīšanas izmeklēšanas periodu.
- (83) 2016. gada martā tika publicēts 13. piecgades plāns, kas attiecas uz 2016.–2020. gadu. Atbildot uz otro vēstuli par nepilnībām, ĶV iesniedza vienīgi ķīniešu valodas versiju, kam bija pievienots satura rādītāja tulkojums angļu valodā. 13. piecgades plāns šajā stratēģiskajā plānā ietver FE nozari⁽²²⁾. 13. piecgades plāna uzsvars uz tehnoloģiskajiem sasniegumiem attiecas arī uz ražojumiem un pakalpojumiem, kas ir saistīti ar energopatēriņu ietekmējošiem ražojumiem, konkrēti ietverot jaunas paaudzes fotoelementus.
- (84) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apgalvoja, ka tā ir iesniegusi 13. piecgades plānu un ka šajā dokumentā redzams, ka saules enerģijas nozare netiek veicināta.

⁽¹⁶⁾ Trīs šobrīd notiekošajās tiesas lietās, kuras atrodas izskatīšanā Vispārējā tiesā, netiek apstrīdēts subsidēšanas konstatējums, bet tās ir saistītas ar citiem aspektiem.

⁽¹⁷⁾ 12. piecgades plāna 10. nodaļa 1. iedaļa: "Jaunās enerģētikas nozarē jāpievēršas (...) saules enerģijas izmantošanas, fotoelektriskās un fototermiskās enerģijas ģenerēšanas attīstīšanai".

⁽¹⁸⁾ 12. piecgades plāna saules fotoelektrisko ražojumu nozarei III.ii.1. punkts.

⁽¹⁹⁾ 12. piecgades plāna saules fotoelektrisko ražojumu nozarei III.iii.1. punkts.

⁽²⁰⁾ 12. piecgades plāna saules fotoelektrisko ražojumu nozarei III.ii.3. punkts.

⁽²¹⁾ 12. piecgades plāna saules fotoelektrisko ražojumu nozarei VI.i. punkts.

⁽²²⁾ 13. piecgades plāna 23. nodaļa, 8. tabula "Stratēģiskas darbības jauno ražošanas nozaru attīstībai": "Mēs īstenojam industrializāciju un ar jaunu fotoelementu paaudzi radīsim svarīgus pamata tehnoloģiju sasniegumus"; 30. nodaļa, 1. iedaļa "Enerģijas struktūras optimizācijas un uzlabošanas veicināšana": "Veicināsim (...) fotoelektriskās enerģijas ģenerēšanas attīstību. Uzlabosim politisko atbalstu (...) saules (...) enerģijai".

- (85) Pārbaudes apmeklējuma laikā tika lūgts iesniegt 13. piegādes plāna angļu valodas redakciju, kas tika iekļauta nesniegto dokumentu sarakstā. Pārbaudes apmeklējuma laikā ĶV bija pieejama izdrukāta redakcija angļu valodā, kuru ĶV apņēmas iesniegt, tiklīdz to būs iespējams iesniegt Komisijai. Kā redzams Valsts attīstības un reformu komisijas tīmekļa vietnē ⁽²³⁾, šī dokumenta angļu valodas versija tika publicēta 2016. gada 7. decembrī un netika iesniegta Komisijai. Tā kā nebija iesniegts ĶV iesniegtā plāna pilnīgs un oficiāls tulkojums angļu valodā, Komisijai bija jāpaļaujas uz minētā dokumenta iekšējo tulkojumu, un tā 83. apsvērumā minētos izrakstus pārbaudes apmeklējuma laikā uzrādīja ĶV. Lai gan ĶV norādīja, ka šīs atsauces norāda tehnoloģisko inovāciju virzienu, tā nenoliedza, ka šādas atsauces pastāvētu. Visbeidzot jānorāda, ka, tā kā ĶV neiesniedza pilnu plāna tulkojumu angļu valodā, Komisija informācijas izpaušanas dokumentā paļāvās uz iekšējo tulkojumu angļu valodā (sk. 22. zemspērtas piezīmi).
- (86) ĶV arī apgalvoja, ka 83. un 87. apsvērumā minētie citāti ir saistīti ar iekšzemes moderno infrastruktūras tīklu attīstību, ieskaitot saules enerģijas izmantošanu un ģenerēšanu, bet nevis tās ģenerēšanai nepieciešamā materiāla ražošanu. ĶV arī norādīja, ka 23. nodaļā, kurā minētas jaunās un stratēģiskās ražošanas nozares, vispār nav minēta saules enerģijas nozare, un noliedza, ka šīs nodaļas 8. tabulā būtu iekļauta norāde uz fotoelementiem.
- (87) Plāna 30. nodaļā ir minēts: *“Turpināsim stimulēt vēja un fotoelektriskās enerģijas attīstību”*. Lasot šī paziņojuma tekstu, var domāt, ka atbalsts *“fotoelektriskajai enerģijai”* ietver atbalstu Ķīnas FE nozarei. Šādu interpretāciju atbalsta 8. tabula *“Stratēģisko jauno ražošanas nozaru attīstība”*, kas atrodama 23. nodaļā *“Attīstīt stratēģiskās jaunās ražošanas nozares”*. Minētajā tabulā ir runa par *“panākumu sasniegšanu un rūpnieciskā lietojuma veicināšanu svarīgu tehnoloģiju, piemēram, nākamās paaudzes fotoelementu, jomā”*, kas nepārprotami norāda uz enerģijas ražošanai nepieciešamo materiālu. Cita norāde ir atrodama minētās nodaļas 1. iedaļā, kurā minēts: *“Mēs atbalstīsim nākamās paaudzes informācijas tehnoloģiju, (...) ekotehnoloģiju un zemas oglekļa emisijas tehnoloģiju attīstību”*. Ķīnā ar ekotehnoloģijām parasti tiek saistīta FE nozare. Turklāt, kā minēts 378. un 389. apsvērumā, FE nozare ir minēta *Svarīgu nozaru, ražojumu un tehnoloģiju, kuru attīstību veicina valsts, katalogā* kā veicināmā nozare. Balstoties uz minēto, Komisija apstiprināja, ka FE nozare ir iekļauta šajā stratēģiskajā plānā.
- (88) Attiecībā uz konkrēto 13. piegādes plānu saules fotoelektrisko ražojumu nozarei ĶV savā 2016. gada 22. jūlija atbildē norādīja, ka dokuments vēl nav publicēts. Pārbaudes apmeklējuma laikā, t. i., mazāk nekā pēc 20 dienām, ĶV izlikās, ka tā neizdos šādu politikas dokumentu, nesniedzot citus pierādījumus. Visbeidzot ĶV atsauca uz 13. piegādes plāna saules enerģijas nozarei neesamību kā vēl vienu apliecinājumu, ka šī nozare netiek veicināta.
- (89) Tomēr Valsts padomes lēmums Nr. 40, Valsts padomes 2010. gada 10. oktobra lēmums un Valsts nostādnes zinātnes un tehnoloģiju attīstībai vidējā termiņā un ilgtermiņā (2006.–2020. gadam), kuros atbalstīta FE nozares attīstība un veicināts dažādu veidu finansiālais un fiskālais atbalsts FE nozarei, kā minēts sākotnējās regulas 102. apsvērumā, joprojām ir spēkā. Arī ĶTR Likums par zinātnes un tehnoloģiju progresu, kurā paredzēti vairāki FE nozares atbalsta pasākumi, joprojām ir spēkā. Tātad, pat ja nav publicēts atsevišķs 13. piegādes plāns saules enerģijas nozarei, tas nenozīmē, ka valdības atbalsts FE nozarei būtu pārtraukts, jo ar visiem pārējiem valdības plāniem, projektiem un citiem dokumentiem ir pietiekami, lai izdarītu šādu secinājumu.

⁽²³⁾ <http://en.ndrc.gov.cn/policyrelease/201612/P020161207645766966662.pdf>

- (90) Sākotnējās izmeklēšanas ⁽²⁴⁾ secinājumos bija konstatēts, ka ĶV politika paredz izsniegt preferenciālus aizdevumus fotoelektrisko ražojumu nozarei. ĶV šīs izmeklēšanas gaitā neiesniedza pierādījumus, ka situācija ir mainījusies. Izmeklēšanā neatklājās jauni elementi, kas būtu pretrunā ar minēto konstatējumu, bet tika iegūti jauni pierādījumi, kas apstiprināja agrāko konstatējumu.
- (91) Turklāt ziņojumi par Ķīnas monetāro politiku, kurus publicē valsts iestāde – Ķīnas Tautas bankas monetārās politikas analīzes grupa –, apstiprina ĶV politikas pastāvēšanu, jo PIP laikā tajos tika ziņots, ka “tiks uzlabota finanšu nozares loma, lai sniegtu labākus finanšu pakalpojumus un veicinātu dzelzceļa (...) un citu svarīgu nozaru reformas un attīstību” ⁽²⁵⁾, “tiks uzlabots atbalsts (...) stratēģiskajām jaunajām ražošanas nozarēm un citām svarīgām valsts ekonomikas jomām” ⁽²⁶⁾, “PBOC ievēros partijas Centrālās komitejas un Valsts padomes noteikto stratēģisko kārtību” ⁽²⁷⁾ un “Tiks sniegti labāki finanšu pakalpojumi, lai atbalstītu uz inovāciju balstītas attīstības stratēģiju, tiks izstrādāti tehnoloģiju attīstības uzņēmumu vajadzībām pielāgoti finanšu produkti un finanšu iestādes tiks mudinātas uzlabot atbalstu (...) stratēģiskajām jaunajām nozarēm un citām svarīgām jomām” ⁽²⁸⁾, vai ka “Finanšu iestādes tiks mudinātas uzlabot atbalstu stratēģijai, kas paredz Ķīnas pārveidošanu no kvantitatīva ražotāja par kvalitatīvu, sniedzot labus finanšu pakalpojumus rūpniecības struktūras, infrastruktūras būvniecības, kuģubūves, loģistikas, enerģētikas, zinātnes un tehnoloģiju, kultūras un citu svarīgu jomu stratēģiskai korekcijai” ⁽²⁹⁾.
- (92) Šīs izmeklēšanas laikā minēto apstiprināja arī attiecībā uz trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem konstatētais. Piemēram, kāda izlasē iekļautā ražotāja eksportētāja ASV Vērtspapīru un biržu komisijai (SEC) iesniegtajā 2014. gada pārskatā bija minēts: “Vēsturiski Ķīnas Attīstības banka un China Minsheng Bank mums ir izsniegušas aizdevumus mūsu saules enerģijas projektu finansēšanai. Tā kā šos aizdevumus daļēji nosaka politikas apsvērumi, šo aizdevumu noteikumi un pieejamība var mainīties, ciktāl valdība mainītu savu nostāju attiecībā uz saules enerģijas nozari. Ja mēs turpmāk nevarēsim panākt finansējumu par komerciāli pievilcīgiem noteikumiem no šīm vai citām bankām, mums var būt grūtības finansēt savus projektus. Mēs nevaram garantēt, ka mums noteiktajā termiņā vai vispār izdosies atrast citus piemērotus finansējuma avotus vai ar tādiem noteikumiem vai par tādām izmaksām, kas mums šķiet izdevīgas vai pieņemamas, kas mūsu izaugsmes plānu īstenošanu var apgrūtināt vai padarīt neiespējamu” ⁽³⁰⁾.
- (93) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apgalvoja, ka FE nozare nav svarīgo, stratēģisko vai jauno nozaru vidū, līdz ar to minētā politika uz to neattiecas.
- (94) Šajā sakarā tiek norādīts uz 87. apsvērumu, kurā ir secināts, ka FE nozare ir uzskatāma par svarīgu/stratēģisku nozari.
- (95) Kā norādīts sākotnējās regulas 333. un 400. apsvērumā un apstiprināts šajā izmeklēšanā, citstarp 83. apsvērumā, fotoelektrisko ražojumu nozare tiek uzskatīta par svarīgu/stratēģisku nozari, un sākotnējā regulā izdarītie secinājumi paliek spēkā un tādējādi tiek apstiprināti.

⁽²⁴⁾ Sk. sākotnējās regulas 170. apsvērumu.

⁽²⁵⁾ Ziņojums par Ķīnas monetāro politiku, 2014. gada trešais ceturksnis.

⁽²⁶⁾ Ziņojums par Ķīnas monetāro politiku, 2014. gada trešais ceturksnis.

⁽²⁷⁾ Ziņojums par Ķīnas monetāro politiku, 2015. gada pirmais, otrais un trešais ceturksnis.

⁽²⁸⁾ Ziņojums par Ķīnas monetāro politiku, 2015. gada pirmais un otrais ceturksnis.

⁽²⁹⁾ Ziņojums par Ķīnas monetāro politiku, 2015. gada trešais ceturksnis.

⁽³⁰⁾ https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1481513/000114420415023130/v404971_20f.htm

3.3. Konkrētas shēmas

- (96) Komisija analizēja visas pārskatīšanas pieprasījumā norādītās subsīdiju shēmas un lūdza Ķīnas iestādes sniegt informāciju par visām pārējām iespējamajām saistītajām subsīdiju shēmām. Pamatojoties uz pārskatīšanas pieprasījumā minēto informāciju, Komisija meklēja informāciju par turpmāk minētajām shēmām, kas, iespējams, paredzēja valsts iestādes subsīdiju piešķiršanu:
- i) Preferenciālas politikas aizdevumi, kredītlīnijas, cits finansējums, garantijas un apdrošināšana
 - Preferenciālas politikas aizdevumi
 - Kredītlīniju nodrošināšana
 - Eksporta kredītu subsīdiju programmas
 - Eksporta galvojumi un apdrošināšana ekotehnoloģijām
 - ii) Dotāciju programmas
 - Subsīdijas “Slaveno zīmolu” un Ķīnas pasaules klases zīmolu programmas izstrādei, Eksporta zīmolu attīstības fonds un līdzīgas programmas
 - Demonstrējumu programma “Zelta saule”
 - Īpašas dotācijas
 - iii) Tiešie atbrīvojumi no nodokļiem un nodokļu atlaižu programmas
 - Programma *two free/three half* ārvalstu ieguldījumu uzņēmumiem (ĀIU)
 - Programma *two free/three half* jauno un augsto tehnoloģiju uzņēmumiem
 - Nodokļu kompensācijas par pētniecību un tehnoloģiju izstrādi
 - Nodokļu atlaides augsto vai jauno tehnoloģiju uzņēmumiem, kas iesaistīti īpašos projektos
 - Ienākuma nodokļa atlaides ārvalstu ieguldījumu uzņēmumiem, kas iegādājas Ķīnā ražotas iekārtas
 - Atbrīvojums no nodokļa par ieņēmumiem no konkrētām dividendēm, piemaksām un citiem pašu kapitāla ieguldījumiem atbilstīgu rezidentu uzņēmumu starpā
 - Citas nodokļu programmas: Preferenciālā nodokļu politika uzņēmumiem rietumu reģionos, pilsētu uzturēšanas un būvniecības nodokļi un izglītības uzcenojumi, ko piemēro attiecībā uz ĀIU, un nodokļu priekšrocības, kas ir pieejamas uzņēmumiem, kuri gūst nelielu peļņu
 - iv) Netiešo nodokļu un ievaduitas tarifu programmas
 - Atbrīvojumi no PVN un ievaduitas tarifu rabati par importētu iekārtu un tehnoloģiju izmantošanu
 - PVN atlaides par Ķīnā ražotu iekārtu iepirkšanu, ko veic ĀIU
 - Atbrīvojums no PVN par ražojumiem, kurus pārdod ĀIU
 - v) Valdības nodrošinātas preces un pakalpojumi par neatbilstoši zemu cenu
 - Valdības nodrošinātais polisilīcijs par neatbilstoši zemu cenu
 - Valdības nodrošinātie alumīnija štancējumi par neatbilstoši zemu cenu
 - Valdības nodrošinātais stikls par neatbilstoši zemu cenu
 - Valdības nodrošinātā elektroenerģija par neatbilstoši zemu cenu

- Valdības nodrošinātais ūdens par neatbilstoši zemu cenu
- Valdības nodrošinātā zeme un zemes lietošanas tiesības par neatbilstoši zemu cenu

vi) Atbalsts uzņēmumu apvienošanai un pārstrukturēšanai FE nozarē

3.4. Importa subsidēšana PIP laikā

3.4.1. Preferenciālas politikas aizdevumi, cits finansējums, garantijas un apdrošināšana

3.4.1.1. Preferenciālas politikas aizdevumi

— Ievads

(97) Pieprasījumā bija ietverti apgalvojumi, ka ĶV turpināja subsidēt FE nozari, izmantojot preferenciālas politikas aizdevumus.

a) Juridiskais pamats

(98) Preferenciālu aizdevumu juridiskais pamats Ķīnā ir tāds pats kā sākotnējā izmeklēšanā, proti: *ĶTR Likums par komercbankām ("Banku likums"), Vispārīgie noteikumi par aizdevumiem (ko īsteno Ķīnas Tautas banka), Valsts padomes Lēmums Nr. 40 "Par pagaidu noteikumu izsludināšanu un īstenošanu attiecībā uz rūpniecības strukturālo pielāgojumu veicināšanu"*.

(99) Šos juridiskos noteikumus īsteno ar lēmumiem, ko pieņem valstij piederošas bankas, kas ir valsts iestādes pamatregulas 2. panta b) punkta izpratnē, to skatot kopā ar pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta, vai alternatīvi – tām pilnvaras uzticējusi un tās vada valsts pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punkta pirmā ievilkuma izpratnē.

b) Valstij piederošas bankas kā valsts iestādes

(100) Valstij piederošas bankas ir piešķirušas subsīdijas politikas aizdevumu veidā. Tādēļ ir nepieciešams konstatēt, ka šīs bankas ir valsts iestādes.

(101) Kā norādījusi PTO Apelācijas institūcija (DS 379, 318. punkts), pārbaude, ko piemēro, lai noteiktu, vai valstij piederošs uzņēmums ir valsts iestāde, ir šāda: "Svarīgi ir, vai strukturāli ir piešķirtas pilnvaras īstenot valdības funkcijas, nevis tas, kā to panāk. Ir dažādi veidi, kā valdība šaurākajā izpratnē var piešķirt strukturām pilnvaras. Attiecīgi, lai pierādītu, ka konkrētai strukturai ir piešķirtas šādas pilnvaras, nozīme var būt dažādu veidu pierādījumiem. Pierādījums, ka struktūra faktiski īsteno valdības funkcijas, var kalpot kā pierādījums, ka tai ir vai ir bijušas piešķirtas valdības pilnvaras, jo īpaši, ja minētie pierādījumi liecina par ilgstošu un sistemātisku praksi. Tādējādi mēs uzskatām, ka pierādījums, ka valdība īsteno būtisku kontroli pār kādu struktūru un tās darbību, noteiktās situācijās ir uzskatāms par pierādījumu, ka attiecīgai strukturai ir valdības pilnvaras un tā izmanto šīs pilnvaras valdības funkciju veikšanai. Tomēr mēs uzsveram, ka, izņemot pilnvaru tiešu piešķiršanu ar tiesību aktu, tas, ka starp struktūru un valdību tās šaurākajā izpratnē pastāv formāla saikne, pats par sevi, visticamāk, nebūs pietiekami, lai konstatētu, ka tai piemīt valdības pilnvaras. Tādēļ, piemēram, tikai fakts, ka valdība ir kādas struktūras vairākuma akcionārs, neaplicina, ka valdība īsteno būtisku kontroli pār šo struktūru, nemaz nerunājot

par to, ka valdība tai būtu piešķirusi valdības pilnvaras. Tomēr dažos gadījumos, ja tiek pierādīts, ka formālās norādes par valdības kontroli ir daudzveidīgas, un ir arī pierādījumi, ka šī kontrole tiek izmantota pēc būtības, tādā gadījumā šie pierādījumi ļauj secināt, ka attiecīgā struktūra īsteno valdības pilnvaras”.

- (102) Izskatāmajā lietā secinājums, ka valstij piederošajām bankām, kuras trim izlasē iekļautajiem ražotājiem ir izsniegušas preferenciālus politikas aizdevumus, ir piešķirtas pilnvaras īstenot valdības funkciju, ir balstīts uz šādiem apsvērumiem.
- (103) Komisija centās iegūt informāciju par valsts īpašumtiesībām uz finanšu iestādēm, jo tā ir formāla pazīme, kas kopā ar pierādījumiem, ka šāda formāla kontrole pēc būtības ir tikusi īstenota, var ļaut secināt, ka attiecīgā struktūra īsteno valdības pilnvaras. Atbildē uz anketas jautājumiem ĶV iesniedza informāciju par 17 finanšu iestādžu, kuru kopējā balance, kā tiek apgalvots, veido 80 % no kopējās banku nozares. Sniegtā informācija bija balstīta uz dažādiem avotiem. Jo īpaši ĶV turpināja apgalvot, ka četras bankas pieder valstij (*ICBC*, Lauksaimniecības banka, Ķīnas Banka un Ķīnas Celtniecības banka). Pēc ĶV sniegtās informācijas, tai piederēja mazāk nekā 50 % četru citu banku (*Sakaru bankas*, *China Everbright Bank*, Rūpniecības bankas un *Shanghai Pudong Development Bank*) akciju. Tika apgalvots, ka valdībai nepieder pārējo deviņu banku akcijas.
- (104) Pārbaudes laikā atklājās, ka sniegtā informācija par akcionāriem nebija pareiza, jo tajā nebija ietvertas akcijas, kas netieši piederēja valdībai, lai gan publiski pieejamajā informācijā šur tur tās bija par tādām atzītas. ĶV tika lūgta koriģēt atbildes uz anketas jautājumiem un paziņot gan tiešās, gan netiešās īpašumtiesības. ĶV atteicās to darīt. Tādējādi Komisija nespēja pārbaudīt paziņoto datu precizitāti un pareizību attiecībā uz valsts īpašumtiesību daļām bankās un citās finanšu iestādēs.
- (105) ĶV pēc informācijas izpaušanas pauda viedokli, ka sniegtā informācija par akcionāriem attiecās uz iestādēm, kuras jau veidoja 80 % no visas banku nozares, ka informācija par valsts netiešajām īpašumtiesībām nav pieejama un tādēļ Komisijas pieprasījums ir nepamatots. ĶV arī apgalvoja, ka Komisija būtu ĶV sadarbošanos atzinusi par nepietiekamu neatkarīgi no tā, kā tā būtu sadarbojusies. Komisija noraida pēdējo no šiem apgalvojumiem. Turklāt ir jāprecizē, ka, tā kā Komisija nesaņēma nekādu citu informāciju, apgalvojumu, ka ĶV sniegtā informācija par akcionāriem, kā tiek apgalvots, “veidoja 80 % no visas banku nozares”, Komisija nevarēja pārbaudīt. Tomēr, ja šis nepārbaudītais apgalvojums būtu patiess, informācija par akcionāriem nepierādītu ĶV argumentu par šo banku juridisko statusu.
- (106) Tādēļ Komisija nonāca pie šāda secinājuma. Pirmkārt, tā konstatēja, ka saskaņā ar ĶV atbildēm uz anketas jautājumiem *ICBC*, Lauksaimniecības banka, Ķīnas banka un *ĶCB* piederēja valstij. Otrkārt, tā piemēroja pieejamos faktus attiecībā uz *Sakaru banku*, *China Everbright Bank*, Rūpniecības banku un *Shanghai Pudong Development Bank*, iekļaujot netiešās īpašumtiesības un šim nolūkam izmantojot lietā pieejamo informāciju. No deviņām atlikušajām bankām, kuras ĶV šķietami identificēja kā vairākumam privāto īpašnieku piederošas, tikai trīs bija sniegušas aizdevumus izlasē iekļautajiem uzņēmumiem. Tādēļ attiecībā uz pārējām sešām bankām izmeklēšanu neturpināja. Viena no tām bija *ĶTB*, uz kuru pēc pārbaudes tika konstatētas publiskas īpašumtiesības (sk. 167.–187. apsvērumu), pamatojoties uz visiem lietā esošajiem argumentiem. Pārējās divas bankas – *Hua Xia Bank* un *Ping An Bank* – Komisija tālāk neizmeklēja, jo to izsniegto aizdevumu izlasē iekļautajiem ražotājiem īpatsvars procentos bija nebūtisks. Šīs izmeklēšanas vajadzībām Komisija tādēļ secināja, ka deviņas bankas – *ICBC*, Lauksaimniecības banka, Ķīnas banka, *ĶCB*, *ĶTB*, *Sakaru banka*, *China Everbright Bank*, Rūpniecības banka un *Shanghai Pudong Development Bank* piederēja valstij.
- (107) Komisija pieprasīja ĶV informāciju par to banku sniegto aizdevumu īpatsvaru, kurās ĶV ir lielākais vai vienīgais akcionārs, to banku, kurās ĶV pieder daļas, bet tā nav lielākais akcionārs, to banku, kurās ĶV nav akcionārs, un to banku, kas pieder ārvalstniekiem, attiecībā uz nozari kopumā un FE nozari. ĶV uz šo jautājumu pēc būtības neatbildēja arī tad, kad tā joma tika sašaurināta līdz bankām, kuras finansē desmit lielākos ražotājus eksportētājus (ražotāju eksportētāju grupas). ĶV nepiedāvāja alternatīvu šīs informācijas avotu. Šī pieprasījuma mērķis bija

konstatēt, vai aizdevumu izsniegšanas modeli novērojamas atšķirības atkarībā no īpašnieka. Ja šī informācija būtu apliecinājusi, ka valsts bankām ir lielāks to nozaru īpatsvars, kurām saskaņā ar centralizēto plānošanu nosakāmas priekšrocības, tā būtu norāde, ka pēc būtības tiek īstenotas valdības pilnvaras.

- (108) Pārbaudes apmeklējuma laikā, apspriežot informācijas pieprasījumu, ĶV atbildēja, ka ĶTR bankas FE nozarei nesniedza preferenciālus aizdevumus un/vai kredītlinijas. Šis apgalvojums ir pretrunā ar konstatējumiem attiecībā uz trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, kuri visi saņēma preferenciālus aizdevumus un/vai kredītlinijas no četrām pārbaudītajām bankām, kā arī citām 29. apsvērumā minētajām bankām.
- (109) Tādēļ Komisija savus konstatējumus attiecībā uz valstij piederošām bankām kā valsts iestādēm pamatoja ar atbildēm uz anketas jautājumiem, kas ar ĶV starpniecību tika iegūtas no ĶEIB, ĶCB, ICBC, ĶTB, MiB un no trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, pārbaudes apmeklējumiem, no citiem avotiem pieejamo informāciju, pārskatīšanas pieprasījumu, kā arī tiem sākotnējās izmeklēšanas konstatējumiem, kuri, kā izrādījās, nebija mainījušies.
- (110) Konkrētās finanšu iestāžu anketas ("A papildinājuma") mērķis bija pārbaudīt sūdzībā minētos apgalvojumus, ka Ķīnas valstij piederošās bankas ir valsts iestādes. Komisija vēlējās iegūt informāciju par to, vai valstij piederošajām bankām bija piešķirtas pilnvaras īstenot valdības funkcijas attiecībā uz fotoelektrisko ražojumu nozari, proti, izmantojot statūtos noteikto direktoru padomes un akcionāru padomes sastāvu, akcionāru un direktoru sanāksmju protokoliem, akcionāru un direktoru valstspiederību, aizdevumu politiku un riska novērtēšanu attiecībā uz aizdevumiem, kas tika izsniegti FE nozarei un izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, kuri sadarbojās.

— Pārbaudes bankās

- (111) Pirmspārbaudes vēstulē Komisija fiksēja plānu pārbaudīt četras bankas, kuras bija sniegušas atbildes uz anketas A papildinājuma jautājumiem un bija sniegušas aizdevumus izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem (ĶEIB, ICBC, ĶCB un ĶTB). Tajā bija iekļauts detalizēts, papildināms pārbaudes laikā izvērtējamo jautājumu saraksts. Komisija pirmspārbaudes vēstulē norādīja, ka ir pieprasījusi ĶV "iesniegt visus apliecinājošos dokumentus, kas izmantoti, gatavojot [tās] atbildi pēc būtības, tostarp oriģinālos avota dokumentus un īstenošanas dokumentus".

— ĶEIB

- (112) Otrajā vēstulē par nepilnībām Komisija informēja ĶV, ka ĶEIB atbildes uz A papildinājuma jautājumiem bijušas nepilnīgas un ka ĶEIB nav iesniegusi dokumentu, kas tika konkrēti lūgts, proti, tās statūti ķīniešu un angļu valodā. ĶEIB atbildēs uz anketas jautājumiem norādīja, ka tās statūti ir iekšējs vadības dokuments, un tos neiesniedza. Atbildē uz vēstuli par nepilnībām bija norādīts, ka patlaban norisinās ĶEIB reforma un vēl nav pabeigta tās statūtu pārskatīšana. Klātienē pārbaudes laikā ĶEIB norādīja, ka reforma tika sākta 2015. gada martā un aprīlī, bet pārskatīšanā esošo statūtu piemērojamā redakcija ir spēkā no 1994. gada, taču neiesniedza 1994. gada redakciju. Uz pieprasījumu iesniegt pierādījumus, kuri apliecina notiekošo reformu, ĶEIB atbildēja, norādot uz savu tīmekļa vietni. Tomēr, tā kā nebija pieejams interneta savienojums, šo informāciju klātienē nebija iespējams pārbaudīt.
- (113) Piezīmēs par informācijas izpaušanu ĶV apgalvoja, ka Komisija pirms klātienē pārbaudes apmeklējuma būtu varējusi Briselē pārbaudīt ĶEIB tīmekļa vietni, lai iegūtu pierādījumus par notiekošo reformu, vai arī tai būtu bijis jāparedz iespēja patstāvīgi pieslēgties internetam, atrodoties klātienē. Šajā sakarā Komisija atkārtoti uzsver, ka, neraugoties uz vairākiem pieprasījumiem, ĶEIB neiesniedza statūtus nekādā redakcijā neatkarīgi no tā, vai tā ir sākotnējā vai pārskatītā redakcija.
- (114) Pārbaudes laikā Komisija lūdza, lai tai tiktu izsniegtas Valsts padomes izdotā paziņojuma par ĶEIB izveidošanu un ĶEIB kārtības eksporta pārdevēju kredītu pārvaldībai attiecībā uz augsto tehnoloģiju ražojumiem kopijas. ĶEIB atteicās izsniegt šos dokumentus.

- (115) ĶV pēc informācijas izpaušanas komentēja, ka sīkākas ziņas par ĶEIB izveidošanu var atrast arī ĶEIB tīmekļa vietnē un ka otrais iepriekšējā apsvērumā minētais dokuments ir ticis atcelts. Tādēļ ĶV uzskatīja, ka abi iepriekšējā apsvērumā minētie dokumenti nevar būt par pamatu pieejamo fakti piemērošanai. Komisija vēlreiz uzsver, ka pirmspārbaudes vēstulē ĶV un finanšu iestādēm tika lūgts darīt klātienē pieprasīto informāciju viegli pieejamu. Komisija atgādina, ka ĶEIB atbildē uz anketas jautājumiem pati bija atsaukusies uz pirmo dokumentu. Tādēļ, lai pārbaudītu atbildes uz anketas jautājumiem, Komisijai bija jāsaņem šis dokuments. Attiecībā uz otro dokumentu Komisija ņem vērā ĶV piezīmi par tā atcelšanu.
- (116) Attiecībā uz akcionāriem, kā norādīti atbildē uz anketas jautājumiem, Komisija konstatēja, ka ĶEIB ir eksporta kredītu aģentūra, kas 100 % apmērā pieder valstij. ĶEIB pārbaudes apmeklējuma laikā sniedza pretrunīgu informāciju par direktoru padomi un tās sastāvu, jo tā norādīja, ka direktoru padome tobrīd notiekošā reformu procesa dēļ vēl nebija izveidota. Tomēr atbildēs uz anketas jautājumiem ĶEIB vairākkārt atsaucās uz minēto direktoru padomi. Informācija par uzraudzības padomes sastāvu netika iesniegta, un to arī nebija iespējams pārbaudīt. Tādēļ Komisijai nebija iespējams pārliecināties par to, vai direktoru padome pastāv un kāds ir tās sastāvs, kā arī par uzraudzības padomes sastāvu.
- (117) ĶV atbildēs uz anketas jautājumiem skaidroja, ka 1994. gada statūti nosaka ĶEIB darbību, un aprakstīja to. Tomēr ĶV minēto dokumentu neiesniedza.
- (118) Pēc informācijas izpaušanas ĶV nepiekrīta 113. apsvērumā izklāstītajam Komisijas izvērtējumam, norādot, ka ĶEIB 2015. gada pārskatā bija minēts, ka direktoru padomes izveides process ir ticis pasteidzināts, bet nebija minēts nekas cits par direktoru padomi. Komisija norāda, ka anketā un otrajā vēstulē par nepilnībām tika lūgta sīkāka informācija par direktoru padomes sastāvu (nevis iecelšanu). Tikai pārbaudē uz vietas noskaidrojās, ka ĶEIB, kā tiek apgalvots, PIP laikā nebija direktoru padomes.
- (119) Piemērojot pieejamos faktus, Komisija secina turpmāk minēto. Valsts kā vienīgais ĶEIB īpašnieks kontrolē ĶEIB, izvirzot tās uzraudzības padomes locekļus. Šie locekļi ĶEIB sanāsmēs pārstāv valsts intereses, ieskaitot attiecībā uz politikas apsvērumiem. Nepastāvot direktoru padomei, uzraudzības padome vai valsts tieši izvirza ĶEIB vadību.
- (120) Balstoties uz *Pagaidu noteikumu par uzraudzības padomēm lielākajās valstij piederošajās finanšu iestādēs* 3. un 5. pantu, Komisija konstatēja, ka uzraudzības padomes locekļus ieceļ Valsts padome un tie ir atbildīgi tās priekšā.
- (121) Turklāt valstis eksporta kredīta aģentūrām parasti piešķir pilnvaras īstenot valdības funkcijas. Pilnvarotā valdības funkcija ir eksporta veicināšana uz valstīm un attiecībā uz tādām precēm, kurām komercapdrošinātāji vai nu nepiešķir apdrošināšanas segumu, vai to dara par paaugstinātu maksu, kas nav pieejama visiem eksportētājiem. Valstis parasti piešķir valdības garantiju eksporta kredītu aģentūrai, lai pazeminātu tās aizņēmumu izmaksas kapitāla tirgos. Šādas valdības garantijas pastāvēšanu pamato un ar to tiek pierādīts tas, ka ir piešķirtas valdības funkciju īstenošanas pilnvaras. Šīs aģentūras savā darbībā īsteno sabiedriskās politikas mērķus, proti, veicina eksportu. Konkrētāk, *Valsts padomes izdotā paziņojuma par ĶEIB izveidošanu* nosaukums un saturs (atbilstoši kopsavilkumam atbildēs uz anketas jautājumiem) liecina, ka ĶEIB īsteno Ķīnas eksporta politiku. Turklāt, kā aprakstīts 3.4.1. sadaļā, FE nozare, būdama stratēģiska jeb svarīga nozare, iegūst no šāda atbalsta eksportam.
- (122) Balstoties uz šiem apsvērumiem, saskaņā ar pieejamajiem faktiem tiek konstatēts, ka valsts uz tās īpašumtiesību pamata pēc būtības ir īstenojusi formālu kontroli pār ĶEIB ikdienas komercdarbību un ka valsts ir pilnvarojusi ĶEIB īstenot valdības funkcijas.
- (123) Šo secinājumu apstiprina arī aizdevumu politikas, kas noteikta, pamatojoties uz gada pārskatiem, izvērtējums, kas apliecina, ka ĶEIB uzskata, ka tai, pieņemot lēmumus par aizdevumiem, jāīsteno valsts politika, turpmāk minēto iemeslu dēļ.

- (124) Pēc lūguma izskaidrot savu aizdevumu politiku, t. i., kā tajā tiek atspoguļoti valdības plāni un projekti, vai ĶEIB savā aizdevumu politikā ņem vērā Ķīnas augsto tehnoloģiju ražojumu eksporta katalogu (vai citus katalogus, sarakstus vai plānus), ĶEIB norādīja, ka tā analizē plānu ietekmi uz aizdevumu programmām vai aizņēmējiem un ka tā atbalsta uzņēmumus, kas ražo šajā katalogā minētos ražojumus. Pēc gada pārskata analīzes šķiet, ka ĶEIB atbildē apzināti tika mazināta valdības plānu un projektu ietekme uz tās aizdevumu politiku. 2015. gada pārskatā minēts, ka ĶEIB galvenais uzdevums ir “veicināt Ķīnas mehānisko un elektronisko ražojumu, pilnu iekārtu komplektu un jauno un augsto tehnoloģiju ražojumu eksportu un importu”, un, kas vēl svarīgāk, “Banka pilnībā izmantoja savu lomu politikas finansēšanā, īstenojot Ķīnas valsts attīstības stratēģiju”.
- (125) ĶV pēc informācijas izpaušanas pauda nostāju, ka eksporta veicināšana obligāti nenozīmē preferenciālus aizdevumus un valsts attīstības stratēģija attiecas uz visiem Ķīnas ekonomikas aspektiem. Tomēr 124. apsvēruma mērķis ir parādīt, ka valdības plāni un projekti ietekmē ĶEIB aizdevumu politiku, kas atspoguļojas tai dotajā uzdevumā. Tādēļ ĶV piezīme tiek noraidīta.
- (126) Kas attiecas uz anketā jau pieprasīto statistiku par dažādu ražojumu kategoriju eksportu, ĶEIB nesniedza pieprasīto informāciju un atsaucās uz konfidencialitātes noteikumiem. Pārbaudes apmeklējuma laikā ĶEIB mainīja savu nostāju un norādīja, ka informācija nav pieejama. Komisijai nav saprotams, kādēļ ĶEIB mainīja savus argumentus, turklāt Komisija nesaprot, kā ar konkrētiem klientiem nesaistītu konsolidētu datu sniegšana varētu pārkāpt konfidencialitātes noteikumus. ĶEIB gan iesniedza kopējos komerciālos rādītājus par trim gadiem, bet neiesniedza šo informāciju par PIP ne pirms, ne pēc pārbaudes apmeklējuma. Tādējādi Komisijai nebija iespējams pārbaudīt kopējo eksporta kredīta vērtību PIP un datus attiecībā uz FE nozares eksporta kredīta īpatsvaru.
- (127) ĶV pauda pārsteigumu par, pēc Komisijas domām, pretrunīgajiem apgalvojumiem 113. apsvērumā. Komisija norāda, ka ĶEIB neiesniedza statistiku par dažādu ražojumu kategoriju eksportu. Pārbaudes apmeklējuma laikā tika iesniegti tikai kopējie komerciālie rādītāji. Pirmajā gadījumā Komisijai būtu bijis iespējams atsevišķi izdalīt attiecīgā ražojuma rādītājus, kas nebija iespējams no pārbaudes apmeklējumā iesniegtajiem rādītājiem (tikai kopējiem rādītājiem). ĶV arī apgalvo, ka Komisija būtu varējusi ekstrapolēt rādītājus attiecībā uz pārskatīšanas izmeklēšanas periodu, izmantojot tai iesniegtos kopējos komerciālos rādītājus par trim gadiem, kas nav pareizi, jo šie rādītāji netika sniegti pa mēnešiem (kā paskaidrots 11. apsvērumā, pārskatīšanas izmeklēšanas periods ir laikposms no 2014. gada 1. oktobra līdz 2015. gada 30. septembrim).
- (128) Pārbaudes laikā Komisija mēģināja pārbaudīt desmit lielāko pārskatāmā ražojuma ražotāju eksportētāju, ieskaitot trīs izlasē iekļauto ražotāju, kredīspējas novērtējumus. ĶEIB norādīja, ka konfidencialitātes apsvērumu dēļ nav iespējams ļaut piekļūt šai informācijai. Kad tika mēģināts pārbaudīt ĶEIB kredīspējas novērtēšanas sistēmu vismaz ar tukšas novērtējuma veidlapas palīdzību, ĶEIB liedza piekļuvi tukšajam dokumentam un apgalvoja, ka tajā esot ietverta komercnoslēpumu saturoša informācija.
- (129) Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja uz atbildēm, kas sniegtas uz aptaujas anketas jautājumiem, un ĶEIB 2015. gada pārskatu, kurā būtu acīm redzams, ka riska novērtējums pirms lēmumu par aizdevumiem pieņemšanas ir svarīgs. Pat pieņemot, ka šis jēdziens ir daļa no bankas vispārējās politikas, ĶEIB nebija sniegusi piemērus, kā tas tika veikts vismaz attiecībā uz izlasē iekļautajiem uzņēmumiem. Tādēļ šī piezīme nemainīja Komisijas izdarītos konstatējumus.
- (130) Komisija arī pieprasīja ĶEIB 2015. gada pārskata kopiju. ĶEIB vispirms norādīja, ka šādu dokumentu nav iespējams iesniegt vai apspriest, lai gan bija skaidrs, ka pieprasītais dokuments jau ir publiski pieejams tās tīmekļa vietnē. Komisija galu galā varēja aplūkot pieprasīto dokumentu, izmantojot internetu, bet tai sākumā netika ļauts saņemt dokumentu papīra formātā vai veikt piezīmes. Pieprasītais dokuments visbeidzot tika iesniegts, taču tikai pēc tam, kad ĶEIB pārstāvji bija atstājuši pārbaudes veikšanas telpas un dokumentu vairs nebija iespējams apspriest.

- (131) Pēc tam, kad Komisija bija nosūtījusi vēstuli par nodomu piemērot 28. pantu, ĶV apgalvoja, ka 28. panta piemērošanai nav pamata, lai gan ĶEIB pārbaudes veikšanas laikā sākotnēji liedza piekļuvi publiski pieejamam dokumentam, bet ĶV pēc pārbaudes to beidzot iesniedza. ĶV norādīja, ka nav svarīgi, kas iesniedza dokumentu.
- (132) Komisija norāda, ka kavēšanās izsniegt 2015. gada pārskatu tikai daļēji bija iemesls 28. panta piemērošanai (sk. 112.–118. apsvērumu). Ir jāuzsver, ka, liedzot piekļuvi publiski pieejamam dokumentam un atsakoties to apspriest attiecīgajai finanšu iestādei atvēlētajā laikā, ĶEIB traucēja pārbaudes procesa veikšanu un kavēja to. Arī fakts, ka dokuments tika iesniegts pēc tam, kad ĶEIB pārstāvji bija aizgājuši, neļāva Komisijai apmierinoši apspriest un pārbaudīt konkrēto dokumentu. Tādēļ Komisija uzskata, ka šī finanšu iestāde būtiski kavēja pārbaudes procesu.
- (133) Attiecībā uz dokumentiem par ĶEIB izveidošanu un tās darbību pārvaldību, t. i., *Valsts padomes izdoto paziņojumu par ĶEIB izveidošanu* un statūtiem, ĶV apgalvoja, ka pieprasītajiem dokumentiem nav nekāda sakara ar subsīdiju shēmu vai ražotājiem eksportētājiem, ka pieprasījums bija informācijas maksāšanas un ka nebija juridiska pamata izmeklēt shēmu, kam sākotnējā izmeklēšanā nebija noteikts kompensācijas maksājums.
- (134) Šajā sakarā Komisija norāda, ka pieprasītie dokumenti bija nepieciešami izmeklēšanas vajadzībām, jo īpaši, lai noteiktu, vai ĶEIB bija piešķirtas pilnvaras īstenot valdības funkcijas, un ka līdzīgi dokumenti tika pieprasīti un saņemti no ĶV par citām finanšu iestādēm, kas sadarbojās. Turklāt jāņem vērā, ka ĶEIB uz šiem dokumentiem vairākkārt atsaucās savās atbildēs uz anketas jautājumiem attiecībā uz tās īpašniekiem, vadību, uzraudzības un operāciju dienestu, tādēļ šie dokumenti bija jāpārbauda. Arī vairāki izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji norādīja, ka tiem ir finansiāli darījumi ar šo finanšu iestādi, un Komisija vēlējas pārbaudīt arī šo aspektu, kas parāda, ka ĶEIB bija iesaistīta sākotnējā izmeklēšanā kompensētajām subsīdijām radniecīgu subsīdiju piešķiršanā.
- (135) *Valsts padomes izdotā paziņojuma par ĶEIB izveidošanu* nosaukums un saturs, ciktāl to ir iespējams noteikt no atbildēm uz anketas jautājumiem, galīgi pierāda, ka ĶEIB ir ĶV izveidota struktūra sabiedriskās politikas mērķu sasniegšanai, tādēļ tā ir pilnvarota īstenot valdības funkcijas.
- (136) Minēto iemeslu dēļ, piemērojot pieejamos faktus, Komisija secina, ka ĶEIB ir valsts iestāde.
- ICBC
- (137) Balstoties uz ICBC atbildēm uz anketas jautājumiem, ko apstiprina tās 2015. gada pārskats, Komisija konstatēja, ka vairāk nekā 50 % tās akciju pieder valstij. Tādēļ formāli valsts kontrolē ICBC.
- (138) Pamatojoties uz statūtiem, konkrēti, uz to 8.–10. nodaļu, un ICBC atbildēm uz anketas jautājumiem, Komisijai arī izdevās noteikt, ka ĶV kā akcionāram un ar Ķīnas Komunistiskās partijas Centrālkomitejas starpniecību ir pilnvaras iecelt amatā personas visvarīgākajos bankas vadības amatos, piemēram, direktoru padomes priekšsēdētāju, direktoru padomes priekšsēdētāja vietnieku, izpilddirektoru, uzraudzības padomes priekšsēdētāju, prezidentu un viceprezidentu. Turklāt saskaņā ar ICBC statūtiem direktoru padome citstarp sasauca akcionāru sapulces, nosaka kapitāla pārvaldības stratēģiju un budžetu, pieņem lēmumus par ieguldījumiem (un apvienošanām), lemj par augstākās vadības atbrīvošanu no amata, formulē riska pārvaldības sistēmu, lemj par nodaļu un filiāļu izveidošanu utt. Šis nepilnīgais pienākumu saraksts ilustrē būtisko valsts kontroli pār ICBC ikdienas komercdarbību.

- (139) Banku likuma 34. pants, ko piemēro visām Ķīnā strādājošajām bankām, nosaka, ka “komercbankas veic aizdevumu izsniegšanas komercdarbību saskaņā ar valsts ekonomikas un sociālās attīstības vajadzībām, atbilstoši valsts rūpniecības politikas norādījumiem”. Valsts ekonomikas un sociālās attīstības vajadzības un valsts rūpniecības politikas norādījumus nosaka, centralizēti plānojot, kā minēts iepriekš 3.2. sadaļā. FE nozares veicināšana ir daļa no tiem.
- (140) Savienības tiesu ieskatā tiekšanās pēc ekonomikas politikas mērķu sasniegšanas ir daļa no valsts varas realizēšanas ⁽³¹⁾.
- (141) Tātad Banku likuma 34. pants visas bankas pilnvaro īstenot valdības funkciju. ICBC gadījumā akcionāru formālā kontrole un ĶV kā akcionāram, ņemot vērā statūtus, piešķirtās pilnvaras ir ļāvušas ĶV īstenot minēto valdības funkciju.
- (142) Visbeidzot, Komisija ir centusies noteikt, ka pēc būtības ir īstenota kontrole, izvērtējot faktisko ICBC aizdevumu izsniegšanas politiku.
- (143) Komisija pieprasīja attiecīgo informāciju no ĶV, lai novērtētu, kā bankas ĶTR veic FE uzņēmumu kredītriska novērtēšanu, pirms pieņem lēmumu par to, vai piešķirt tiem aizdevumus (un/vai kredītlīnijas), un lemt par piešķirto aizdevumu nosacījumiem. Anketas A papildinājumā Komisija pieprasīja informāciju par to, kā bankas novērtē risku, kā tiek noteikta aizņēmēja kredīspēja, kādas ir dažādiem ĶTR uzņēmumiem/nozarēm aprēķinātās riska prēmijas un kādus faktorus bankas ņem vērā, novērtējot pieteikumus aizdevuma vai kredītlīnijas saņemšanai. Komisija arī pieprasīja aprakstīt pieteikumu aizdevuma saņemšanai un tā apstiprināšanas procesu. ICBC atbildi uz minētajiem jautājumiem sniedza stāstījuma veidā, bet ne ĶV, ne ICBC neiesniedza pietiekamus pierādījumus attiecībā uz to. Pārbaudes apmeklējuma laikā Komisija pieprasīja, lai tiktu iesniegti pierādījumi, kas apstiprina stāstījumu. Taču ĶV sniedza tikai vispārīga rakstura atbildes, bez jebkādiem pierādījumiem par to, ka faktiski vispār notiek jebkāda kredītriska novērtēšana.
- (144) Komisija arī pieprasīja līdzīgu informāciju no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem un centās to pārbaudīt, kad tika veikti klātienē pārbaudes apmeklējumi izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju telpās. Lielākā daļa ražotāju eksportētāju atbildēja, ka bankas pirms aizdevumu piešķiršanas pieprasa noteiktus dokumentus (piemēram, finanšu pārskatus) un veic noteikta veida kredītriska analīzi. Tomēr tie savus apgalvojumus nevarēja apstiprināt ar pierādījumiem, piemēram, to iesniegtajiem dokumentiem. Klātienē pārbaudes laikā Komisija lūdza iesniegt pierādījumus (piemēram, sarakstes utt.), ka bankas ir pieprasījušas šādus dokumentus vai ka uzņēmumi ir šādus dokumentus iesnieguši bankām, vai iesniegt jebkāda veida paziņojumus, ko bankas izdevušas, apliecinot, ka patiešām ir veikta šāda kredītriska analīze. Tomēr izlasē iekļautās ražotāju eksportētāju grupas nevarēja iesniegt ne šos, ne arī citus pierādījumus, lai pamatotu savus apgalvojumus.
- (145) Pirmais šķērslis šajā sakarā bija ĶV atteikšanās sniegt 3.1. iedaļā minēto informāciju. Otrais šķērslis bija ĶV atteikšanās ļaut jebkāda veidā piekļūt ICBC veiktajam kredīspējas novērtējumam.
- (146) Komisija 2016. gada 14. marta vēstulē par nepilnībām informēja ĶV, ka ICBC atbildes uz A papildinājuma jautājumiem bijušas nepilnīgas, jo tajās nebija iekļauta šāda informācija, kas tika lūgta: desmit lielākajiem pārskatāmā ražojuma ražotājiem eksportētājiem izsniegtie aizdevumi; pilnīga atbilde par kredīspējas novērtējumu; bankas atbalsts valdības plānu un projektu īstenošanai.
- (147) ICBC nesniedza nekādu informāciju par desmit lielāko pārskatāmā ražojuma ražotāju eksportētāju aizdevumiem un/vai kredītlīnijām un atsaucās uz juridiskajiem un līguma noteikumiem par konfidencialitāti, saskaņā ar kuriem tā nevar izpaust aizdevumu informāciju par konkrētu uzņēmumu bez tā piekrišanas. Tomēr galu galā Komisija, lai noteiktu to triju izlasē iekļauto ražotāju ieguvumu, kuri sadarbojās, varēja paļauties uz pārbaudītiem datiem to atbildēs uz anketas jautājumiem.

⁽³¹⁾ Lieta 234/84, *Beļģija/Komisija*, 1986, *Recueil* 2263, 14. punkts; Lieta 40/85, *Beļģija/Komisija*, 1986, *Recueil* 2321, 13. punkts; spriedums apvienotajās lietās no C-278/92 līdz C-280/92 *Spānija/Komisija*, 1994, *Recueil*, I-4103. lpp., 22. punkts; un spriedums Lieta C-334/99 *Vācija/Komisija*, 2003, *Recueil*, I-1139. lpp., 134. punkts.

- (148) Pārbaudes laikā Komisija mēģināja pārbaudīt izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju, desmit lielāko ražotāju eksportētāju un visas FE nozares kredīspējas novērtējumus. ICBC šajā sakarā nesniedza nekādu informāciju un norādīja uz problēmām saistībā ar konfidencialitāti. Tā arī norādīja, ka tās galvenajā mītnē netiek glabātas atskaites attiecībā uz FE nozares ražotājiem. Lai gan ICBC ļāva Komisijai īsu brīdi aplūkot tās izvēlētu novērtējuma ziņojumu, jānorāda, ka šis dokuments nebija saistīts ne ar vienu uzņēmumu, kas sadarbojās, ne ar FE nozari. Turklāt, ņemot vērā tā iesniegšanas laiku (ķīniešu valodā), Komisijai nebija iespējams izprast tā saturu tam pārbaudes apmeklējumā atvēlētajā laikā. Komisijai arī netika ļauts izgatavot dokumenta kopiju. Atbildēs uz anketas jautājumiem un vēstuli par nepilnībām ICBC bija apgalvojuši, ka "tā, izvērtējot aizdevumu/kredītlīniju, neņem vērā valsts rūpniecības politiku, plānus vai projektus, vai citus tiesību aktus". Tomēr bankas gada pārskats šķietami liecināja par pretējo, jo tajā bija teikts, ka ICBC "korigēja un uzlaboja rūpniecības kredītesības politiku, lai sniegtu finansēšanas atbalstu reālajai ekonomikai saskaņā ar makroekonomisko politiku, noteicošajām rūpniecības politikas tendencēm un nozares darbības specifiku, kā arī valsts svarīgajām stratēģiskajām iniciatīvām", un ka ICBC "atbalstīja energotaupīgus un vides aizsardzības uzņēmumus, kā arī ievērojamu ražotāju darbības izvēršanu globālā mērogā".
- (149) ĶV pēc informācijas izpaušanas puda viedokli, ka Komisija kļūdaini interpretējusi citātus, jo īpaši citātos lietoto terminu "atbalsts", kā minēts 148. apsvērumā. ĶV arī iesniedza vairākus citātus no divu Beļģijas banku (proti, KBC un Belfius) un vienas Vācijas bankas (proti, Deutsche Bank) gada pārskatiem, kuros arī bija lietots termins "atbalsts". Lai gan vārda "atbalsts" nozīme atšķirīgos kontekstos var būt dažāda, no ICBC gada pārskata citētā frāze norāda uz "finansālu atbalstu". Minētais kopā ar citiem 139. apsvēruma citātiem un citiem konstatējumiem, piemēram, faktu, ka ICBC bija izsniegusi preferenciālus aizdevumus un kredītlīnijas dažiem izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem pārskatīšanas izmeklēšanas periodā, liek secināt, ka ICBC, izvērtējot aizdevumu vai kredītlīniju, ņem vērā valsts rūpniecības politiku, plānus vai projektus, kā arī citus tiesību aktus. Tādēļ Komisija paliek pie 139.–148. apsvērumā izdarītajiem konstatējumiem.
- (150) Visu lietā pieejamo faktu izvērtējums liek Komisijai secināt, ka ICBC ir izsniegusi aizdevumus trijiem izlasē iekļautajiem ražotājiem, kuri ir reprezentatīvi no FE nozares viedokļa, neveicot kredīspējas novērtēšanu, jo banka nespēja pierādīt, ka šāds novērtējums pastāv. Tas ļauj secināt, ka ICBC ir piešķirtas valdības pilnvaras un tā izmantoja šīs pilnvaras, izsniedzot aizdevumus saskaņā ar centralizētās plānošanas prasībām, tādējādi tā īstenoja valdības funkcijas. Šo secinājumu apstiprina arī izraksti no gada pārskatiem.
- (151) Nobeigumā Komisija konstatēja, ka ICBC ir valsts iestāde.

— ĶCB

- (152) Balstoties uz ĶCB 2015. gada pārskatu, Komisija ir konstatējusi, ka vairāk nekā 50 % tās akciju pieder valstij. Tādēļ formāli valsts kontrolē ĶCB.
- (153) Kā to administratīvā procesa laikā apstiprināja ĶCB un kā minēts statūtu 11. un 12. nodaļā, ĶV kā galvenajam akcionāram ir pilnvaras iecelt vairākumu direktoru padomes locekļu – tā ir akcionāru kopsapulces izpildaģentūra, kas pārvalda ĶCB un ir atbildīga kopsapulces priekšā. Tas pats attiecas uz uzraudzības padomi, t. i., bankas uzraudzības struktūru, kas noteikta statūtu 16. pantā. Turklāt, kā norādīts ĶCB statūtos un kādas direktoru padomes sanāksmes protokolā, direktoru padome citstarp nosaka bankas budžetu, pieņem lēmumus par ieguldījumiem, lemj par galvenā izpildauditora un direktoru padomes sekretāra atbrīvošanu. ĶCB vadība ir desmit direktoru padomes locekļi, kas nav izpildocekļi (no pavisam 15 locekļiem). Nepilnīgais pienākumu saraksts ilustrē būtisko valsts kontroli pār ĶCB ikdienas komercdarbību.
- (154) Pārbaudes apmeklējuma laikā Komisija mēģināja pārbaudīt izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju un visas FE nozares kredīspējas novērtējumus. ĶCB šajā sakarā nesniedza nekādu informāciju un norādīja uz problēmām saistībā ar konfidencialitāti. Kad Komisija uz to uzstāja, tai bija iespējams īsu brīdi ielūkoties kredīspējas dokumentos. Šajā sakarā būtu jānorāda, ka, ņemot vērā praktisko kārtību, proti, faktu, ka dokumentus, kuri bija

ķīniešu valodā, varēja aplūkot tikai īsu laiku un tos nevarēja pievienot lietai kā lietiskos pierādījumus, Komisijai nebija iespējams pietiekamā mērā pārbaudīt atbildēs uz anketas jautājumiem ietverto informāciju. Turklāt jānorāda, ka dokumenti nebija saistīti ne ar attiecīgo nozari, ne PIP. Kad Komisija ierosināja darīt pieejamas pieprasīto dokumentu anonimizētas versijas, lai Komisija tās pievienotu lietā kā lietiskos pierādījumus, attiecīgā finanšu iestāde atteicās to darīt. Tādēļ nevar apgalvot, kā to darīja ĶV, ka minētā finanšu iestāde darīja visu, kas ir tās spēkos.

- (155) ĶV savā atbildē uz Komisijas vēstuli par 28. panta piemērošanas apsvēršanu norādīja, ka Komisijai nav pamata gaidīt, ka bankas ierēdņi tai ļaus kopēt visdažādākos dokumentus un neierobežoti piekļūt šādai informācijai, jo tos saista noteikumi par konfidencialitāti. Tā arī izvirzīja argumentu, ka Komisija nosaka nepamatotu pierādīšanas pienākumu eksportētājvalstij un, kā tiek apgalvots, neatkarīgām bankām.
- (156) Komisija nepieprasīja “visdažādākos dokumentus” un nepieprasīja, lai šiem dokumentiem varētu “neierobežoti piekļūt”. Tādēļ ir jānorāda piezīme, ka Komisija būtu ĶV vai finanšu iestādēm noteikusi nepamatotu pierādīšanas pienākumu.
- (157) Pēc informācijas izpaušanas ĶV iesniedza vispārēju piezīmi attiecībā uz četrām Komisijas klātienē apmeklētajām bankām, ka Komisijas analīze ir acīm redzami tendencioza, jo attiecīgo banku gada pārskati satur pierādījumus, ka šīs bankas nepiešķir preferenciālus aizdevumus veicināmajām nozarēm.
- (158) ĶV šo piezīmi papildināja ar komentāru, ka vispārējā izpaušanas dokumentā Komisija norādīja uz Lēmumu Nr. 40, kurā uzskaitītas veicināmās nozares, kā konstatēts sākotnējās regulas 191. apsvērumā. ĶV divu no četrām bankām gada pārskatos atrada pretrunas ar šo konstatējumu, jo tajos bija minēti stingrāki kvalifikācijas standarti vai nozarēm, kuras Lēmumā Nr. 40 ir minētas kā veicināmas, piešķirto aizdevumu samazināšana.
- (159) Komisija vēlas uzsvērt, ka izmeklēšanā tika konstatēts, ka četras Komisijas pārbaudītās bankas patiesībā piešķir preferenciālus aizdevumus un/vai kredītlīnijas trijiem izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem. Šie konstatējumi, kas ir pretrunā ar abos iepriekšējos apsvērumos minētajām ĶV piezīmēm, ir balstīti uz izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju sniegto informāciju. Neviens no bankām neiesniedza trijiem izlasē iekļautajiem uzņēmumiem vai FE nozarei kopumā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā piešķirto aizdevumu un/vai kredītlīniju rādītājus. Tādēļ pastāvēja pretrunas starp izlasē iekļauto uzņēmumu pārbaudīto informāciju un abu citēto banku gada pārskatiem. Komisija deva priekšroku no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem uz vietas iegūtajai informācijai un tādējādi noraidīja ĶV piezīmi. Atbildēs uz anketas jautājumiem un vēstuli par nepilnībām ĶCB bija norādījusi, ka banka var izmantot valdības rūpniecības politiku kā uzziņu avotu, bet tā nav bankai saistoša lēmumu pieņemšanā attiecībā uz tās aizdevumu politiku. Tomēr bankas gada pārskats apstiprināja, ka ĶCB īsteno valdības plānus, ko apliecina šādi izraksti: “Grupa proaktīvi reaģēja uz valsts strukturālo piedāvājuma reformu un nekavējoties reaģēja uz attīstības stratēģijām (...) Mēs sniedzām atbalstu (...) stratēģiskajām jaunajām ražošanas nozarēm.”; “2015. gadā saskaņā ar valsts rūpniecības politiku un ārējās darbības vides izmaiņām Grupa pienācīgi optimizēja kredītpolitiku (...)”.
- (160) Piezīmēs par informācijas izpaušanu ĶV norādīja, ka citāts “2015. gadā saskaņā ar valsts rūpniecības politiku un ārējās darbības vides izmaiņām Grupa pienācīgi optimizēja kredītpolitiku (...)” neatspoguļo faktu, ka banka izsniedza preferenciālus aizdevumus noteiktām nozarēm. Komisija noraida šo piezīmi, jo citētais teikums ir jālasa kopā ar pārējiem iepriekšējā apsvērumā iekļautajiem citātiem. Jebkurā gadījumā ĶV arguments nav skaidrs, jo tas attiecas uz ĶTB, savukārt citētais teikums ir ņemts no ĶCB gada pārskata. Komisija argumenta atspēkošanas nolūkā pieņem, ka “ĶTB” bija drukas kļūda.
- (161) ĶV arī iebilda pret citātu “Grupa proaktīvi reaģēja uz valsts strukturālo piedāvājuma reformu un nekavējoties reaģēja uz attīstības stratēģijām (...)”, norādot, ka tas ir izrauts no konteksta un tam nav nekāda sakara ar veicināmajām, stratēģiskajām vai jaunajām ražošanas nozarēm vai nozarēm, un Komisija jebkurā gadījumā ir pārpratusi vārda “jaunajām” nozīmi ĶCB gada pārskatā. Komisija norāda, ka pilns citāts, ieskaitot iepriekšējo

teikumu, skan šādi (slīpraksts pievienots): “Mēs aktīvi palīdzējam attīstīt reālo ekonomiku. Grupa proaktīvi reaģēja uz valsts strukturālo piedāvājuma reformu un nekavējoties reaģēja uz attīstības stratēģijām, ieskaitot *One Belt and One Road*, brīvās tirdzniecības zonām, koordinētu Pekinas-Tiaņdzjiņas-Hebei reģiona un Jandzi upes ekonomiskās joslas attīstību. Mēs sniedzām atbalstu galvenajiem valsts celtniecības projektiem, jauna veida urbanizācijai, jauniem celtniecības darbiem laukos un stratēģiskajām jaunajām nozarēm”. Tādēļ, tā kā minētie citāti jālasa arī savstarpēji saistīti, Komisijai nebija iemesla mainīt 159. apsvērumā izdarītos konstatējumus.

- (162) ĶV arī norādīja, ka bankas kredītriska analīzes un pārvaldības sistēmas ir sīki aprakstītas ĶCB gada pārskatā. Tomēr ĶV šajā sakarā nav iepazīstinājusi ar kādiem jauniem argumentiem. Tie jebkurā gadījumā ir abstrakti un neļauj izvērtēt individuālus gadījumus, kā arī nepierāda, ka šāda izvērtēšana patiešām notiek. Tādēļ Komisija nesaskatīja pamatu mainīt 152.–159. apsvērumā izdarītos konstatējumus.
- (163) Atbildē uz Komisijas vēstuli par nodomu piemērot 28. pantu ĶV apgalvoja, ka pieprasītajiem dokumentiem jebkurā gadījumā nav nozīmes pārbaudes kontekstā un ka Komisijai būtu vajadzējis pajauties uz informāciju, ko tā varēja ievākt vai kas jau bija ietverta atbildēs uz anketas jautājumiem. Tā arī apgalvoja, ka dokumenti, ko neiesniedza ĶCB (vai ĶV), nav 28. panta piemērošanas pamats.
- (164) Šajā sakarā jānorāda, ka pieprasītie dokumenti bija nepieciešami, lai pārbaudītu atbildēs uz anketas jautājumiem izteiktos apgalvojumus, un ka Komisijai nepietika ar iesniegtajiem dokumentiem, jo tie nebija saistīti ar izteiktajiem apgalvojumiem vai tos apstiprināja tikai daļēji. Tā kā nebija pieejams neviens pārbaudīts dokuments, kas parādītu, ka banka ir veikusi pienācīgu riska novērtēšanu, Komisija palika pie sava secinājuma, ka ĶCB neveica kredītspējas novērtēšanu. Tās aizdošanu noteica mērķis īstenot valdības politiku, izlasē iekļautajiem uzņēmumiem piešķirot preferenciālus aizdevumus.
- (165) Visu lietā pieejamo faktu izvērtējums liek Komisijai secināt, ka ĶCB ir izsniegusi aizdevumus diviem izlasē iekļautajiem ražotājiem, kuri ir reprezentatīvi no FE nozares viedokļa, neveicot kredītspējas novērtēšanu, jo banka nespēja pierādīt, ka šāds novērtējums pastāv. Tas ļauj secināt, ka ĶCB ir piešķirtas valdības pilnvaras un tā izmantoja šīs pilnvaras, izsniedzot aizdevumus saskaņā ar centralizētās plānošanas prasībām. Tādējādi tā veica valdības funkcijas. Šo secinājumu apstiprina arī izraksti no gada pārskatiem.
- (166) Tādēļ to Komisija secina, ka ĶCB ir valsts iestāde.

— ĶTB

- (167) Komisija konstatēja, ka ĶTB ir daļa no *China Merchants Group* – valstij piederoša konglomerāta, kuru tieši uzrauga Valsts padomes valstij piederošu aktīvu uzraudzības un pārvaldības komisija⁽³²⁾. Pamatojoties uz 2014. un 2015. gada pārskatiem, tika arī konstatēts, ka tā netieši pieder valstij. Tādējādi formāli valsts kontrolē ĶTB.
- (168) Kā to paredz statūtu 10. un 13. nodaļa, valstij kā vairākuma akcionāram ir tiesības iecelt vairumu direktoru padomes un uzraudzības padomes locekļu. Saskaņā ar ĶTB statūtiem direktoru padome citstarp sasauca akcionāru sapulces, formulē bankas uzņēmējdarbības un ieguldījumu plānus, nosaka kapitāla pārvaldības stratēģiju un budžeta plānu, lemj par peļņas sadali un apstiprina vai atbrīvo no amata augstāko vadību. Nepilnīgais pienākumu saraksts ilustrē būtisko valsts kontroli pār ĶTB ikdienas uzņēmējdarbību.

⁽³²⁾ http://www.cmhk.com/main/a/2016/a26/a30448_30530.shtml

- (169) Pārbaudes apmeklējuma laikā Komisija mēģināja pārbaudīt izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju un visas FE nozares kredītpējas novērtējumus. ĶTB šajā sakarā nesniedza informāciju un norādīja uz problēmām, kas saistītas ar konfidencialitāti. Kad Komisija uz to uzstāja, tai bija iespējams īsu brīdi ielūkoties kredītpējas dokumentos. Lai gan šie dokumenti bija saistīti ar attiecīgo nozari, tie neattiecās uz PIP. Jo īpaši ĶTB neiesniedza savus kredītpolitikas dokumentus par 2014. un 2015. gadu, ko bija lūgusi Komisija, un ļāva Komisijai tikai īslaicīgi aplūkot 2016. gada kredītpolitikas dokumentu (kas neietilpst PIP). Tomēr Komisijai netika ļauts dokumentu pievienot lietai kā lietisko pierādījumu. Lai gan ĶTB ļāva Komisijai aplūkot kādu dokumentu, kas bija saistīts ar uzņēmuma kredītpējas novērtēšanu (ķīniešu valodā), jānorāda, ka Komisijai netika ļauts veikt nekādas piezīmes saistībā ar minēto dokumentu vai kopēt to. Tādēļ tā saturu nebija iespējams pienācīgi izprast pārbaudes apmeklējumam atvēlētajā ierobežotajā laikā.
- (170) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apgalvoja, ka, ņemot vērā apstākli, ka Komisija bija paļāvusies uz kredītzīņojuma eksistenci, tā atzina, ka bankas veic kredītriska novērtēšanu.
- (171) Šajā sakarā un kā minēts 3.1. un 3.4.1. sadaļā, jāatgādina, ka ne ĶV, ne atsevišķās bankas neiesniedza pietiekamus pierādījumus attiecībā uz kredītnovērtējumu, ko tās, kā tiek apgalvots, veica, un, konkrētāk – kā bankas novērtē risku, kā tiek noteikta aizņēmēja kredītpēja, kādas ir dažādiem ĶTR uzņēmumiem/nozarēm noteiktās riska prēmijas, un to, kādus faktus bankas ņem vērā, izvērtējot pieteikumus aizdevumu un kredītlīniju saņemšanai. Tas, ka eksistē aizdevuma apstiprināšanas ziņojums ķīniešu valodā, ko Komisija varēja īsu brīdi aplūkot, veicot pārbaudes apmeklējumu vienā no bankām, pats par sevi nevar tikt uzskatīts par pietiekamu pierādījumu, kas apliecinātu, ka bankas (nevis tikai viena banka, kas darīja pieejamu aizdevuma apstiprināšanas ziņojumu, kā minēts iepriekš) veic kredītnovērtēšanu. Katrā ziņā minētajā ziņojumā bija tieši minēts valdības atbalsts kā viens no aizdevuma piešķiršanas iemesliem, tādējādi apliecinot, ka kredītnovērtējums nav balstīts uz tirgu.
- (172) ĶV arī izteica viedokli, ka salīdzinājums starp izlasē iekļautajiem ražotājiem, kas sadarbojās, piešķirto aizdevumu procentu likmi un PBOC bija pretrunā ar secinājumu, ka kredītrisks netiek novērtēts.
- (173) Šajā sakarā jānorāda, ka minētais salīdzinājums nav pamatots, jo nepastāv saikne starp PBOC standarta līmeni un faktu, ka bankas neveic kredītriska novērtēšanu. Komisija neapstrīd, ka PBOC standartam tiek piemērots papildinājums; Komisija uzskata, ka papildinājums neatbilst tirgus nosacījumiem, bet atspoguļo banku mērķi – īstenot ĶV politiku, lai veicinātu FE nozares attīstību.
- (174) Atbildēs uz anketas jautājumiem un vēstuli par nepilnībām ĶTB norādīja, ka tā, pieņemot lēmumus attiecībā uz aizdevumu politiku, neņēma vērā valdības politiku. Tomēr bankas gada pārskats apstiprināja, ka ĶTB īsteno valdības plānus, ko apliecina šādi izraksti: “ĶTB vadās pēc valsts rūpniecības politikas”; “Direktoru padome, uzraudzības padome un īpašās komitejas nopietni īstenoja valsts politiku”.
- (175) Pēc informācijas izpaušanas ĶV vēlreiz atsaucās uz Komisijas 2016. gada 23. septembra vēstuli, kurā bija ietverts līdzīgs citāts no ĶTB 2015. gada pārskata kā pirmais citāts 174. apsvērumā. ĶV norādīja, ka citāts “vadās pēc valsts rūpniecības politikas” attiecas nevis uz ĶTB, bet gan CMB *Financial Leasing*. Komisija norāda, ka CMB *Financial Leasing* pilnībā pieder ĶTB.
- (176) ĶV arī norādīja, ka kredītriska novērtēšanas procedūras ir izsmeļoši aprakstītas ĶTB gada pārskatā un ka FE nozare nav starp desmit lielākajām nozarēm bankā izdarīto aizņēmumu apjoma ziņā. Tādēļ ĶV nesaskata pretrunas starp ĶTB izteikumiem, kas sniegti, atbildot uz anketas jautājumiem un vēstuli par nepilnībām, un gada pārskata saturu. Izņemot norādi, ka viens no citātiem attiecas uz struktūru, kas 100 % apmērā pieder ĶTB, ĶV nav izteikusi nekādus jaunus argumentus. Tā kā nebija pieejams neviens pārbaudīts dokuments, kas parādītu, ka

banka ir veikusi pienācīgu riska novērtēšanu, nevis sekoja FE nozares atbalsta rūpniecības politikai, Komisija palika pie sava secinājuma, ka ŪTB neveica kredītspējas novērtēšanu. Tās aizdošanu noteica mērķis īstenot valdības politiku, izlasē iekļautajiem uzņēmumiem piešķirot preferenciālus aizdevumus.

- (177) Saistībā ar lēmumiem par aizdevumiem un to, vai finanšu iestādes ņem vērā valdības rūpniecības politiku un plānus, ŪV apgalvoja, ka dažādo banku atbildes uz anketas jautājumiem ir vistiešākie un būtiskākie fakti, pamatojoties uz kuriem Komisijai būtu jāveic analīze.
- (178) Kā redzams 137.–185. apsvērumā aprakstītajās atbildēs uz anketas jautājumiem, šīs atbildes atšķirās, bet kopumā pārsvarā vai nu noliedza, vai vismaz mazināja to, ka tiktu īstenotas valdības pilnvaras.
- (179) Tomēr katras bankas gada pārskatos bija ietvertas nepārprotamas atsauces uz šādu valdības politiku, plāniem vai stratēģiskajām jaunajām ražošanas nozarēm, kas nosaka to sniegtos finanšu pakalpojumus. ŪV neuzskata šādus apgalvojumus par savstarpēji pretrunīgiem, jo atbildes uz anketas jautājumiem nesaskan ar banku gada pārskatu saturu. Tomēr Komisija uzskata, ka minētajos banku gada pārskatos iekļautie apgalvojumi nepārprotami ir pretrunā ar šo banku atbildēs uz anketas jautājumiem ietvertajiem apgalvojumiem un kaitē tiem.
- (180) Pēc informācijas izpaušanas ŪV puda neapmierinātību ar apgalvojumu, ka Komisijai nebija iespējams pārbaudīt kredītnovērtēšanas un lēmumu pieņemšanas procesus. ŪV ar to atsauca uz dokumentiem, kurus Komisijai klātienē pārbaudes laikā iesniedza ŪCB, ŪTB un ICBC. Komisija atgādina, ka šiem dokumentiem bija 148.–169. apsvērumā izklāstītās nepilnības.
- (181) ŪV arī atsauca uz finanšu iestāžu gada pārskatiem un attiecīgajām atbildēm uz anketas jautājumiem, ar ko, pēc ŪV domām, bija pietiekami, lai pārbaudītu kredītnovērtēšanas un lēmumu pieņemšanas procesus. Komisija noraida šo piezīmi, jo arī aprakstošais gada pārskatu un atbilžu uz anketas jautājumiem saturs bija klātienē jāsalīdzina ar atbilstošajiem pierādījumiem (piemēram, attiecībā uz pārskatīšanas izmeklēšanas periodu un FE nozari). Kā to Komisija paskaidroja arī ŪV un banku, kuras tā mēģināja pārbaudīt, klātienē apmeklējuma laikā, Komisijai bija nepieciešams arī spēt pārbaudīt pierādījumus, kas pamato apgalvojumu, ka atbildēs uz anketas jautājumiem un gada pārskatos aprakstītie kredītriska novērtēšanas un lēmumu pieņemšanas procesi tika arī īstenoti praksē faktiskajā komercdarbībā.
- (182) ŪV arī pievērsās faktam, ka virkni dokumentu nebija iespējams iesniegt, ņemot vērā to konfidenciālo raksturu, banku darbības slepenību regulējošos tiesību aktus un attiecīgos līgumu noteikumus. ŪV norādīja, ka Komisijai jāatzīst, ka bankas darīja visu, kas bija to spēkos, ievērojot spēkā esošo tiesisko un līgumu regulējumu. ŪV arī komentēja, ka pamatregulas 28. pants atļauj Komisijai tikai ņemt vērā informāciju, kas ir viltota vai maldinoša, tādējādi netieši norādot, ka informācija, kas netiek ignorēta un ir sniegta, ciktāl ieinteresētajai personai tas praktiski ir bijis iespējams, ir pamatota.
- (183) Šis arguments ir ticis atspēkots 48. apsvērumā. Turklāt Komisija norāda, ka pamatregulas 29. pantā (kas atbilst PTO SCM nolīguma 12.4. punktam) paredzēts, ka “ar jebkuru informāciju, kas pēc savas būtības ir konfidenciāla vai ko izmeklēšanai pakļautās puses sniedz konfidenciāli, ja tam ir pietiekams pamatojums, iestādes rīkojas kā ar konfidenciālu informāciju”. Šajā sakarā Komisija uzskata, ka šīs izmeklēšanas tiesiskais regulējums paredz pietiekamas garantijas attiecībā uz rīcību ar konfidenciālu informāciju. Balstoties uz minēto, Komisija uzskata, ka attiecīgās valsts iestādes nedarīja visu, kas ir to spēkos, lai nodrošinātu piekļuvi sensitīvajai informācijai ar mērķi apstiprināt to atbildēs uz anketas jautājumiem izteiktos apgalvojumus.
- (184) Visu lietā pieejamo faktu izvērtējums liek Komisijai secināt, ka ŪTB ir izsniegusi aizdevumus vienam no izlasē iekļautajiem ražotājiem, kuri ir reprezentatīvi attiecībā uz FE nozari, lai īstenotu sabiedriskās politikas mērķus. Tas ļauj secināt, ka ŪCB ir piešķirtas valdības pilnvaras un tā izmantoja šīs pilnvaras, izsniedzot aizdevumus saskaņā ar centralizētās plānošanas prasībām. Tādējādi tā veica valdības funkcijas. Šo secinājumu apstiprina arī izraksti no gada pārskatiem.

(185) Tāpēc Komisija secina, ka ĶCB ir valsts iestāde.

— Pārējās Ķīnas valstij piederošās bankas ir valsts iestādes

(186) Komisija konstatēja, ka papildus četrām minētajām pārbaudītajām bankām arī vairākums pārējo banku, kuras izsniedza aizdevumus izlasē iekļautajiem ražotājiem, piederēja valstij (sk. 106. apsvērumu). Visbeidzot, vismaz viens no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem informēja Komisiju, ka ir saņēmis ievērojamus aizdevumus no Ķīnas Attīstības bankas, kuru ĶV vispār nebija pieminējis. Izmantojot publiski pieejamo informāciju par šo banku, Komisija konstatēja, ka tā vairāk nekā par 50 % pieder valstij, kas ir gan tiešais, gan netiešais akcionārs. Šīs izmeklēšanas vajadzībām Komisija tādēļ secināja, ka desmit bankas – ICBC, Lauksaimniecības banka, Ķīnas banka, ĶCB, ĶTB, Ķīnas Attīstības banka, Sakaru banka, *China Everbright Bank*, Rūpniecības banka un *Shanghai Pudong Development Bank* piederēja valstij. ICBC, Lauksaimniecības banka, Ķīnas banka un ĶCB veidoja [40–50 %] no aizdevumiem izlasē iekļautajiem ražotājiem PIP laikā. Sakaru banka, *China Everbright Bank*, Rūpniecības banka un *Shanghai Pudong Development Bank* veidoja [10–20 %] no aizdevumiem izlasē iekļautajiem ražotājiem PIP. ĶTB no tiem veidoja [0–10 %] un Ķīnas Attīstības banka – [20–30 %]. Lietā esošā informācija neļāva noteikt pārējo sešu banku, par kurām ĶV nebija sniegusi nekādu informāciju, īpašumtiesību struktūru.

(187) Tā kā ĶV nesadarbojās attiecībā uz sešām bankām, kuras nebija starp četrām pārbaudītajām bankām, Komisijai bija jāpiemēro pieejamie fakti, lai izvērtētu, vai šīs bankas ir valsts iestādes.

(188) Vispirms Komisija konstatēja, ka šīs bankas pieder valstij (sk. iepriekšējo apsvērumu un 106. apsvērumu).

(189) Otrkārt, Komisija konstatēja, ka četras izlasē iekļautās bankas veido būtisku daļu [15–25 %] no aizdevumiem, ko PIP laikā bija saņēmuši trīs izlasē iekļautie uzņēmumi. Tādēļ konstatējums attiecībā uz tām var uzskatīt par reprezentatīviem.

(190) Treškārt, Komisija secināja, ka visās desmit bankās lielākā daļa aizdevuma līgumu, kurus Komisija bija ieguvusi no trijiem izlasē iekļautajiem ražotājiem, kuri sadarbojās, bija savstarpēji vienādi vai līdzīgi un ka aizdevuma likme, kam lielākajā daļā gadījumu bija piekritušas visas bankas, bija balstīta uz PBOC tagadnes kursu, tam pieskaitot par tirgus likmi zemāku piemaksu.

(191) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka konstatējumi attiecībā uz četrām bankām, par kurām bija veiktas pārbaudes, bija labākie pieejamie fakti, lai novērtētu pārējās bankas no valsts īpašumtiesību viedokļa, pamatojoties uz minētajām līdzībām un četru pārbaudīto banku reprezentatīvātāti.

(192) Pamatojoties uz minēto, Komisija secina, ka arī tās sešas bankas, kuras nebija starp četrām pārbaudītajām bankām, ir valsts iestādes.

(193) Tāpēc Komisija aprēķināja ieguvumus attiecībā uz minētajām desmit valstij piederošajām bankām.

— Valstij piederošajām bankām, kuras darbojas Ķīnā, piemērojamo tiesību aktu grozījumi

(194) ĶV apgalvoja, ka Komisijas sākotnējā izmeklēšanā konstatētais, ka Ķīnas valstij piederošās bankas ir valsts iestādes, vairs nebija spēkā, jo Ķīnas Tautas banka ("PBOC") vairs nenosaka minimālās aizdevumu likmes, līdz ar to ĶV vairs neiejaucas finanšu tirgū. ĶV apgalvoja, ka PBOC 2013. gada 20. jūlijā ir beigusi kontrolēt finanšu iestāžu piedāvāto aizdevumu procentu likmes, atceļot aizdevumu likmju minimālo līmeni. PBOC bija arī nolēmusi ar 2015. gada 27. oktobrī publicētu paziņojumu atcelt noguldījumu procentu likmju mainīgo maksimālo robežu.

(195) Komisija uzskata, ka šis apgalvojums nav efektīvs, jo ar iepriekšējā sadaļā izklāstītajiem konstatējumiem atsevišķi pietiek, lai konstatētu, ka Ķīnas valstij piederošās bankas ir valsts iestādes.

- (196) Jebkurā gadījumā vispirms jānorāda, ka Komisijas konstatējums (sākotnējā izmeklēšanā), ka Ķīnas valstij piederošās bankas ir valsts iestādes, nebija balstīts tikai uz faktu, ka PBOC nosaka aizdevumu likmes un noguldījumu procentu likmju mainīgo maksimālo robežu, bet tika izdarīts pēc vairāku elementu analīzes, kā aprakstīts sākotnējās regulas 158.–168. apsvērumā. Lai atvieglotu atsauču izdarīšanu, šie elementi bija saistīti ar i) valdības iejaukšanos, kas bija saistīta ar valdības īpašumtiesībām uz lielām bankām; ii) faktu, ka valstij piederošajām bankām ĶTR ir liela tirgus daļa, kas privātām bankām atvēl tikai nelielu darbības iespēju, un tās ir ietekmīgākie uzņēmumi Ķīnas finanšu tirgū; iii) valdības kontroli īpašumtiesību veidā, banku komerciālās darbības administratīvu kontroli vai pat likumā noteiktos dokumentus; iv) PBOC lomu procentu likmes noteikšanas un svārstību ierobežošanā; un v) juridiskajiem noteikumiem, kas paredz, ka bankām to kredītpolitikā ir jāatspoguļo valsts politika/nozaru priekšrocības. Šajā termiņbeigu pārskatīšanā vienīgā izmaiņa, uz kuru atsaucās ĶV, ir saistīta ar iv) punktu. Minētie punkti, proti, i)–iii) un v) punkts, ir apstiprināti iepriekšējos apsvērumos veiktajā izvērtējumā.
- (197) Otrkārt, lēmumi, kas minēti 194. apsvērumā, kā tiek apgalvots, atcēla maksimālās un minimālās procentu likmes. Tomēr attiecīgajos publicētajos PBOC lēmumos lietotais formulējums tikai mudināja, nevis noteica, ka finanšu iestādēm būtu jāpielāgojas uz tirgu balstītai aizdevumu procentu likmju noteikšanai. Tas nozīmē, ka Ķīnas valstij piederošajām bankām joprojām ir ļauts izsniegt aizdevumus ar preferenciālām likmēm un tām būtībā ir šāds pienākums, pamatojoties uz Banku likuma 34. pantu, kas ir prioritārs attiecībā pret vienkāršu pamudinājumu saskaņā ar PBOC lēmumu.
- (198) Treškārt, lai gan PBOC publicēja lēmumu par minimālās likmes atcelšanu, jānorāda arī, ka Banku likuma 38. pants joprojām paredz, ka “komercbankas nosaka aizdevumu procentu likmi saskaņā ar augšējo un apakšējo aizdevumu procentu likmes ierobežojumu, ko nosaka Ķīnas Tautas banka”. Banku likums vēlāk tika grozīts tikai attiecībā uz citiem tā aspektiem. Minētais apliecina, ka tiesību aktos nav notikušas nekādas izmaiņas, kuras būtu jāievēro bankām, jo PBOC lēmumi ir tikai izpildvaras regulatīvie akti. Turklāt PBOC saglabā juridisko pamatu, lai jebkurā laikā varētu no jauna noteikt augšējo un apakšējo robežu.
- (199) Ceturtkārt, vairākas no četrām bankām, kuras tika pārbaudītas uz vietas, pārbaudes apmeklējuma laikā minēja, ka, sākot ar 2013. gada oktobri, pastāv jauna aizdevumu likme, kas ir balstīta uz banku kotējumiem, kurus publicē Šanhajas starpbanku tirgū. Tomēr ĶV nesniedza šādu informāciju atbildēs uz anketas jautājumiem, lai pamatotu savu apgalvojumu, ka Ķīnas tirgus ir ticis liberalizēts. Balstoties uz publiski pieejamo informāciju, šķiet, ka tā dēvētā aizdevumu primārā likme (“LPR”) ir viena gada aizdevumu likme, kas ir balstīta uz labāko aizdevumu likmi, kuru deviņas izvēlētas valsts atbalstītas komercbankas noteikušas kā atsauces punktu aizdevumu tirgum. Lai gan PBOC apgalvoja, ka LPR ieviešana “veicinās procentu likmju liberalizāciju, uzlabos standarttreitinga sistēmu finanšu tirgos”, neatkarīgi analītiķi tās ieviešanas laikā secināja, ka “Šanhajas starpbanku tirgus loma nav pietiekama, lai ietekmētu likmes banku un to klientu starpā”⁽³³⁾. Pēc analīzes veikšanas šķiet, ka, lai gan LPR tiek publicēta katru darbadienu pēc visu deviņu banku kotējumu vidējās vērtības aprēķināšanas (ņemot vērā augstāko un zemāko kotējumu), tās līmenis PIP mainījās tikai sešas reizes. Salīdzinājumam var minēt, ka dienas viena gada EURIBOR starpbanku likme šajā laikā mainījās vairāk nekā 185 reizes. Turklāt jānorāda, ka LPR, šķiet, ir piesaistīta PBOC publicētajam standartam (“PBOC standarts”) ⁽³⁴⁾, jo 2015. gadā pēc katrām PBOC standarta izmaiņām nākamajā darbadienā mainījās LPR. Ir arī jānorāda, ka PBOC standarta un LPR līmeņa izmaiņas 2015. gadā bija identiskas.
- (200) Turklāt, lai gan pārbaudītās bankas apgalvoja, ka īstermiņa aizdevumu, kuru procentu likme bija balstīta uz LPR, īpatsvars bija būtiski pieaudzis un veidoja lielu daļu no to īstermiņa aizdevumu portfeļa, šos apgalvojumus neaplicināja banku iesniegti pierādījumi, kā arī tos nevarēja apstiprināt pārbaudes apmeklējumu ražotāju eksportētāju telpās. Tas neapstiprina apgalvojumu, ka minētās bankas savas procentu likmes noteiktu neatkarīgi vai sekotu tirgus likmei, kā arī to, ka procentu likmju tirgus ir ticis liberalizēts.

⁽³³⁾ <http://www.bloomberg.com/news/articles/2013-10-25/china-starts-loan-prime-rate-as-new-benchmark-in-market-push>; http://www.shibor.org/shibor/web/html/index_e.html

⁽³⁴⁾ <http://www.global-rates.com/interest-rates/central-banks/central-bank-china/pcb-interest-rate.aspx>

- (201) Tādēļ tiek secināts, ka, neraugoties uz apgalvoto aizdevumu likmju zemākā līmeņa un noguldījumu likmju augstākā līmeņa atcelšanu, procentu tirgus likmes liberalizācija, ko apgalvo ĶV, praksē nav notikusi. Sākotnējā izmeklēšanā izdarītie secinājumi, proti, Ķīnas valsts bankas ir valsts iestādes, jo tām piemīt, ir piešķirtas un tiek īstenotas valdības pilnvaras, PIP joprojām ir spēkā un līdz ar to tiek apstiprināti.
- (202) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apgalvoja, ka Komisija kļūdaini pārlikusi pierādīšanas pienākumu uz ĶV attiecībā uz tās apgalvojumiem, ka i) finanšu tirgus ir ticis liberalizēts; ii) ĶV politika attiecībā uz saules enerģijas nozari ir izbeigta; un iii) apgalvotie Ķīnas finanšu tirgus kropļojumi vairs nepastāv. ĶV arī apgalvoja, ka Komisija nevarēja paļauties uz “valsts iestādes” statusa izvērtējumu attiecībā uz visu valsti un tai bija jāizdara šāds konstatējums attiecībā uz katru konkrēto finanšu struktūru.
- (203) Kā parādīts 195.–201. apsvērumā, Komisija rūpīgi analizēja pieejamos pierādījumus, tostarp, vai sākotnējā izmeklēšanā konstatētā situācija ir tiktāl mainījusies, ka tās konstatējumi vairs nav derīgi. Apgalvotās izmaiņas ietvēra izmaiņas, uz kurām bija norādījusi ĶV, un tās tika analizētas un uz tām tika atbildēts iepriekš. Komisija arī norāda, ka jaunie pierādījumi, kas šajā procesā tika iesniegti par finanšu iestādēm, bija diezgan ierobežoti. Jānorāda arī, ka ĶV pārbaudes apmeklējuma laikā apstiprināja, ka, izņemot minētās izmaiņas, citas izmaiņas nebija notikušas.
- (204) Saistībā ar pierādīšanas pienākumu un ievērojot pamatregulas 18. panta 3. punktu, jānorāda, ka pierādījumiem, kas iesniegti saistībā ar jautājumu, vai pasākumu izbeigšana varētu novest pie subsidēšanas turpināšanās vai atkārtotības, jābūt pienācīgi dokumentētiem. Komisija ir padziļināti analizējusi visus būtiskos elementus un pierādījumus, ko šajā sakarā iesniegusi ĶV, un secinājusi, ka tie nav pietiekami, lai pierādītu, ka situācija, salīdzinot ar sākotnējo izmeklēšanu, būtu būtiski mainījusies. Šajā kontekstā un ņemot vērā ĶV minētās varbūtējās izmaiņas, uzskatāms, ka ĶV bija atbildīga par to, lai parādītu, ka šādas izmaiņas patiešām ir notikušas, un Komisija nepamatoti neuzlika ĶV šādu slogu.
- (205) Saistībā ar izvērtējuma attiecināšanu uz visu valsti Komisija norāda, ka tā ir veikusi konkrētu valsts iestādes statusa analīzi katrai finanšu iestādei, par kuru ĶV ir iesniegusi attiecīgo pieprasīto informāciju. Diemžēl ĶV nav iesniegusi informāciju par pārējām finanšu iestādēm, kas izsniedza aizdevumus izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, kuri sadarbojās, kā paskaidrots 3.1. sadaļā. Tādēļ Komisija nevarēja veikt minēto pārējo finanšu iestāžu analīzi attiecībā uz valsts iestādes statusu, līdz ar to ĶV argumentam nav nozīmes. Tādēļ Komisijai nācās izmantot lietā pieejamos faktus, un tā veica rūpīgu ĶTR finanšu nozares analīzi attiecībā uz valsts iestādes statusu. Komisija kā būtiskos elementus rūpīgi izvērtēja visus ĶV šajā lietā no jauna iesniegtos pierādījumus kopā ar sākotnējā izmeklēšanā izdarītajiem konstatējumiem.
- (206) Turklāt ĶV arī apgalvoja, ka Komisija savos konstatējumos par “publisku iestāžu” statusu ir paļāvusies uz faktisko minimālo aizdevumu likmju neatcelšanu. Tā arī apgalvoja, ka Komisija ir pārpratusi apgalvoto minimālās aizdevumu likmes atcelšanu, jo šī atcelšana lika domāt, ka bankas, kā tiek apgalvots, varēja izsniegt aizdevumus ar likmēm, kas ir zemākas nekā 30 % no tagadnes kursa. Noliedzot, ka minētā minimālā likme būtu tikusi atcelta, ĶV arī apgalvoja, ka bankas tādējādi nevarētu piešķirt preferenciālus aizdevumus. ĶV arī apgalvoja, ka pieprasīšana, lai bankas piemērojas uz tirgu balstītai aizdevumu procentu likmju noteikšanai, nozīmētu to pašu, ko šo banku kontrolēšana, un būtu pretrunā ar liberalizācijas ideju. ĶV arī apgalvoja, ka Banku likuma 38. pants ir atļaujošs un, lai gan augšējās robežas tika atceltas vairākus gadus pirms apakšējām robežām, Banku likums netika grozīts. ĶV arī apgalvoja, ka teorija par PBOC likmju un LPR korelāciju bija kļūdaina, un atgriezās pie procentu likmju statistikas attiecībā uz izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, kuri sadarbojās. ĶV arī apgalvoja, ka standarti vai ierobežojumi USD vai EUR izteiktiem aizdevumiem nekad nav pastāvējuši.
- (207) Attiecībā uz valsts iestādes konstatēšanu vispirms jānorāda, ka pati ĶV izvirzīja jautājumu par minimālo aizdevuma likmju atcelšanu, pamatojot savu apgalvojumu, ka Ķīnas valdība vairs neiejaucas finanšu tirgū un ka

Ķīnas valstij piederošās bankas nevar uzskatīt par valsts iestādēm. Komisija analizēja apgalvojumu par minimālo likmju atcelšanu un noraidīja to, balstoties uz 194.–201. apsvērumā minētajiem pamatiem. Tā kā ĶV nebija norādījusi uz citām būtiskām izmaiņām, Komisija, izdarot secinājumus, paļāvās uz sākotnējā izmeklēšanā izdarītajiem secinājumiem, kurus attiecībā uz PIP apstiprināja jauni pierādījumi, un uz jauniem elementiem, piemēram, jaunas aizdevuma likmes (*LPR*) pastāvēšanu.

- (208) Attiecībā uz apgalvoto pārpratumu saistībā ar atcelšanu Komisija neuzskata, ka fakts, ka minimālā aizdevumu likme ir tikusi atcelta, varētu liegt bankām izsniegt preferenciālus aizdevumus, ja minimālā aizdevumu likme jebkurā gadījumā ir par 30 % zemāka nekā standarta likme.
- (209) Attiecībā uz to, ka nepastāv prasība bankām piedāvāt uz tirgu balstītas aizdevumu procentu likmes, Komisijai nav skaidrs, kā banku piespiešanu strādāt saskaņā ar brīvā tirgus principiem var uzskatīt par konkrētas politikas uzspiešanu bankām. Šāda prakse izriet nevis no konkrētas politikas, bet no tāda finanšu ietvara izveidošanas, kurā darbojas tirgus principi.
- (210) Attiecībā uz Banku likuma 38. pantu, kā savās atbildēs uz anketas jautājumiem norāda ĶV, Komisija saprot, ka visām ĶTR finanšu iestādēm stingri jāievēro Banku likums, un neuzskata, ka apgalvotā pielaidība būtu savienojama ar šādu tiesību principu. Jebkurā gadījumā fakts, ka minimālā aizdevumu likme tiks pilnībā atcelta, nav pretrunā faktam, ka FE uzņēmumi iegūtu no preferenciālajiem aizdevumiem.
- (211) Attiecībā uz teoriju par korelāciju starp *PBOC* likmēm un *LPR* Komisija norāda, ka iesniegto statistiku neapliecināja pamatā esošie aprēķini, tādēļ to nevar ņemt vērā. Ja šī statistika ir pareiza, Komisijai nav skaidrs, kāda būtu šīs statistikas nozīme attiecībā uz *PBOC* un *LPR* savstarpējās korelācijas analīzes (apgalvotā) kļūdainuma pierādīšanu. Saistībā ar USD vai EUR izteiktiem aizdevumiem Komisija uzskata, ka apgalvotā standartu vai robežu neesamība nenorāda, ka šādus aizdevumus nevarētu piešķirt par preferenciālām likmēm.
- (212) ĶV arī apgalvoja, ka Komisijas analīze un secinājums, ka Ķīnas valstij piederošās bankas ir valsts iestādes, neatbilst pašiem vienkāršākajiem juridiskajiem standartiem, kā arī norādīja uz attiecīgajiem juridiskajiem un pierādīšanas standartiem, kas ir noteikti AI nolēmumā *US – Carbon Steel India* lietā un kas nedrīkstētu aprobežoties ar valsts īpašumtiesību konstatēšanu un būtisku valdības kontroli par kādu struktūru; proti, noteikšanai jāietver analīze, kurā izvērtē “*attiecīgās struktūras galvenās īpašības un funkcijas, tās attiecības ar valdību, kā arī tiesisko un ekonomisko vidi tajā valstī, kurā darbojas struktūra, attiecībā uz kuru notiek izmeklēšana*”. ĶV arī atsaucās uz valdības iejaukšanās konstatējumiem attiecībā uz *PBOC* ietekmi uz aizdevumu likmēm un politiku, kā arī paļaušanos uz Banku likuma 38. pantu. Visbeidzot tā norādīja uz Komisijas sākotnējās izmeklēšanas konstatējumu kļūdainumu un nepietiekamību, kā minēts sākotnējās regulas 163.–167. apsvērumā.
- (213) Komisija šajā sakarā precizēja savu analīzi par minēto jautājumu. 100.–106. apsvērumā Komisija sīkāk izklāsta faktus, pamatojoties uz kuriem tā secināja, ka lielākā daļa banku, kas ir sniegušas aizdevumus izlasē iekļautajiem uzņēmumiem, pieder valstij.
- (214) Attiecībā uz tiesisko un ekonomisko vidi Komisija ar šo atsaucas uz secinājumiem, kas izdarīti 139. apsvērumā, pamatojoties uz Banku likuma 34. pantu.
- (215) Faktu, ka bankas īsteno valdības pilnvaras, apliecina arī *Vispārīgo noteikumu par aizdevumiem* (īsteno *PBOC*) 7. un 15. pants, kas regulē privātus aizdevumus, trešo personu pasūtītus aizdevumus un aizdevumus konkrētam mērķim (7. pants) un aizdevumu procentu subsidēšanu (15. pants), kā arī *Lēmums Nr. 40*. Arī daudzi pierādījumi, ko pamato neatkarīgi pētījumi un ziņojumi, liecina, ka Ķīnas finanšu sistēmā joprojām lielā mērā iejaucas valdība, kā jau iepriekš izskaidrots sākotnējās regulas 172. un 178. apsvērumā.

- (216) Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka *Vispārīgo noteikumu par aizdevumiem* 7. pantā minētie īpašie aizdevumi tika atcelti 1999. gadā, pamatojoties uz Apkārtrakstu par īpašo aizdevumu pārvaldības uzlabošanu (YINFA (1999) Nr. 228), un ka 15. pants ir zaudējis nozīmi, jo PBOC vairs nenosaka aizdevumu maksimālos un minimālos ierobežojumus. ĶV arī apgalvoja, ka Komisija nepareizi izpratusi Banku likuma 34. pantu, kuram, kā tiek apgalvots, neesot nekāda sakara ar valsts politiku, veicināmajām nozarēm, stratēģiskajām nozarēm, jaunajām nozarēm, lai vērtētu prioritārās ražošanas nozares un nozares. Tā arī atsauca uz Banku likuma 4., 5., 7. un 35. pantu, kuri, kā tiek apgalvots, ir saistīti ar bankas autonomiju, struktūru un privātpersonu neiejaukšanos, vadību un aizņēmēju uzticamības izvērtēšanu. ĶV arī norādīja, ka 34. pants nav jāskata atrauti no citiem. Visbeidzot, ĶV arī minēja, ka Komisija nav paskaidrojusi, kā Lēmums Nr. 40 apliecina, ka bankas īsteno valdības pilnvaras, un norādīja uz minētā lēmuma preambulu un 17. pantu. Tā arī papildināja, ka Lēmums būtībā aptver visu Ķīnas ekonomiku un attiecas uz 11. piecgadi.
- (217) Komisija atzīst, ka īpašie aizdevumi tika izbeigti 1999. gadā. Tas nenonāk pretrunā ar izdarītajiem secinājumiem, daļēji arī citu pieejamo faktu dēļ.
- (218) Komisija nepiekrīt ĶV viedoklim attiecībā uz *Vispārīgo noteikumu par aizdevumiem* 15. pantu. Šajā pantā minēts: "Saskaņā ar valsts politiku attiecīgie departamenti var subsidēt aizdevumu procentus ar mērķi veicināt konkrētu nozaru izaugsmi un dažu teritoriju ekonomisko attīstību." Tam ir nozīme arī pēc minimālo un maksimālo likmju atcelšanas. Jebkurā gadījumā Banku likuma 38. pantā joprojām ir minēti ierobežojumi un tā darbība jebkurā laikā var tikt atjaunota, kā paskaidrots 199. apsvērumā.
- (219) Attiecībā uz Banku likumu vispirms jānorāda, ka 4., 5. un 7. pants ir iekļauti I nodaļā "Vispārējie noteikumi", bet 34. un 35. pants ir iekļauti IV nodaļā "Aizdevumu un citu komercdarbības operāciju pamatnoteikumi". Saistībā ar 4. pantu Komisija neuzskata, ka noteikums, saskaņā ar kuru bankas veic "uzņēmējdarbību bez jebkādas struktūru un privātpersonu iejaukšanās", ir nesavienojams ar faktu, ka valstij piederošas bankas ir valsts iestādes vai, alternatīvā gadījumā, tām ir uzticēts un tās ir norīkotas īstenot valdības pilnvaras. Komisija četrās valstij piederošās bankās pārbaudīja uzņēmējdarbību un lēmumu pieņemšanas procesus attiecībā uz finanšu pakalpojumiem. Tā kā par citām bankām nebija iespējams iegūt attiecīgu informāciju, attiecībā uz minētajām bankām izdarītie konstatējumi, balstoties uz pieejamajiem faktiem, ir jāattiecinā arī uz pārējām valstij piederošajām bankām. Turklāt, tā kā netika sniegta būtiska Komisijas no šīm četrām bankām pieprasītā informācija, jo īpaši informācija par kredītriska novērtējumu, Komisijai pieejamie fakti bija jāpieņem, arī izdarot konstatējumus pēc atbildēm uz anketas jautājumiem un pārbaudes apmeklējumiem šajās četrās bankās.
- (220) ĶV arī norādīja uz Banku likuma 4. pantu, kas paredz: "Komercbanku uzņēmējdarbībā piemēro drošības, likviditātes un efektivitātes principus. Komercbankas patstāvīgi pieņem lēmumus par savu uzņēmējdarbību, uzņemas atbildību par saviem riskiem, vienpersoniski uzņemas atbildību par peļņu un zaudējumiem, kā arī īsteno pašierobežojumus. Komercbankas likumā noteiktajā kārtībā veic uzņēmējdarbību, kurā neiejaucas neviena struktūra vai privātpersona. Komercbankas neatkarīgi uzņemas civiltiesisko atbildību ar visu savu juridiskās personas mantu."
- (221) Šajā lietā klātienē pārbaudes laikā Komisijai ne tikai juridiski, bet arī faktiski nebija iespējams apstiprināt, vai apgalvojums, ka bankas, pieņemot lēmumus par aizdevumiem, neņem vērā valdības politiku un plānus, ir patiess. Komisijai netika iesniegts neviens FE nozares kredīspējas novērtējums par PIP. Komisija neuzskata, ka Banku likuma 4. pants liedz komercbankām ņemt vērā valdības rūpniecisko politiku un plānus, jo šis pants attiecas uz principiem, ko piemēro uzņēmējdarbībai. Tas ir apstiprināts arī Banku likuma 34. pantā. Pretēji ĶV apgalvotajam, ka Komisija "ignorēja tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru darbojas bankas", Komisija rūpīgi analizēja šo tiesisko regulējumu un konstatēja skaidru saikni starp minēto tiesisko regulējumu un finanšu iestāžu darbību, ko apliecina to gada pārskati.

- (222) KĶV arī atsaucās uz Banku likuma 5. pantu, no tā secinot, ka “dažādu līmeņu pašvaldības un valsts iestādes, kā arī sabiedriskas organizācijas un privātpersonas neiejaucas banku uzņēmējdarbībā.” Tomēr faktiskais Banku likuma 5. panta teksts skan šādi: “*Komerbankas komercdarījumos ar to klientiem ievēro vienlīdzības, brīvprātības, taisnīguma un labticības principus.*” Komisijas ieskatā šis formulējums neatbrīvo bankas no pienākuma piemērot politikas apsvērumus, kā to paredz 34. pants.
- (223) Banku likuma 7. un 35. pants ir saistīti ar kredībspējas izvērtēšanu, aizdevuma mērķi un kredītēšanas lēmuma apstiprināšanas ķēdi. Attiecībā uz šiem jautājumiem, kā norādīts 128., 143., 155. un 171. apsvērumā, bankas, kuras sadarbojās, neiesniedza dokumentus, lai pamatotu savus apgalvojumus, piemēram, attiecībā uz kredībspēju vai apstiprināšanas procesu. Tādēļ, balstoties uz pieejamajiem faktiem, nevar uzskatīt, ka šie panti būtu pretrunā ar Komisijas noteikto 34. panta interpretāciju.
- (224) Saistībā ar Lēmumu Nr. 40, kā norādīts sākotnējās izmeklēšanas 102. apsvērumā, vispirms jānorāda, ka šajā lēmumā teikts, ka KĶV aktīvi atbalstīs jaunas enerģētikas nozares attīstību un paātrinās saules enerģētikas attīstību, tajā uzdots visām finanšu iestādēm sniegt kredītēšanas atbalstu veicinājumiem (pie šīs kategorijas pieder arī FE projekti) un apsolīts īstenot “citus prioritārus politikas virzienus, kas atbalsta veicināmos projektus”. Balstoties uz minēto un jo īpaši uz faktu, ka bankām tiek norādīts sniegt kredītēšanas atbalstu FE nozarei, tiek uzskatīts, ka Lēmums Nr. 40 parāda, ka bankas izmanto valdības pilnvaras. Attiecībā uz šī lēmuma 17. pantu un faktu, ka ir jāievēro kredītēšanas principi, Komisija neuzskata, ka šāds nosacījums būtu nesaderīgs ar faktu, ka bankas īsteno valdības pilnvaras. Saistībā ar apgalvojumu, ka Lēmums Nr. 40 attiecas uz visu Ķīnas ekonomiku, Komisija norāda, ka minētajā lēmumā ir atsauce uz Rūpnieciskās pārstrukturēšanas pamatnostādņu katalogu, kurā ir nodalītas trīs veidu nozares; proti, veicināmie, ierobežotie un izslēdzamie projekti. Turklāt lēmumā ir arī definēts “veicināmais saturs”. Attiecībā uz norādi uz “11. piegādes plānu” jānorāda, ka šo plānu ir aizstājis 12. un nesen – 13. piegādes plāns. Jānorāda arī, ka Lēmums Nr. 40 nav ticis atcelts un tādēļ joprojām ir spēkā. Nekas Ķīnas tiesībās neliecina par to, ka nebūtu pareizi atsauci uz 11. piegādes plānu interpretēt kā dinamisku atsauci.
- (225) Var tikt izdarīti arī turpmāk minētie novērojumi. Sākotnējā izmeklēšanā ⁽³⁵⁾ tika secināts, ka Ķīnas finanšu tirgus daudzējādā ziņā ir izkropļots, t. i., valsts īpašumtiesības kopā ar Ķīnas finanšu tirgus kropļojumiem un KĶV politiku, kas paredz lēti novirzīt naudu noteiktām nozarēm (tādējādi izjaucot godīgas konkurences nosacījumus starptautiskajā tirdzniecībā un sniedzot negodīgas priekšrocības Ķīnas ražotājiem), ierobežojumiem attiecībā uz procentu likmju noteikšanu, piekļuvi lētam kapitālam, aizdevumu politiku atkarībā no valsts ekonomikas vajadzībām, preferenciālu piekļuvi veicināmu projektu un/vai augsto un jauno tehnoloģiju nozaru kredītēšanai, Ķīnas attīstības bankas (KĶAB) piekļuvi lētām valsts ārvalstu valūtas rezervēm un privilēģētiem finansēšanas līdzekļiem.
- (226) Izņemot apgalvoto procentu likmju reformu, uz ko ir atbildēts 197.–201. apsvērumā, KĶV izmeklēšanas laikā neiesniedza pierādījumus, ka situācija būtu mainījusies. Izmeklēšanā arī neatklājās nekas, kas būtu pretrunā ar minētajiem konstatējumiem. Sākotnējā izmeklēšanā izdarītie secinājumi paliek spēkā arī PIP un līdz ar to tiek apstiprināti.
- (227) Šie secinājumi skaidri norāda, ka finanšu nozare tiek mudināta dot ieguldījumu valsts iestāžu noteiktajā stratēģijā. Attiecībā uz KĶV iejaukšanos, lai ietekmētu likmes, minētais jautājums jau ir izvērtēts 197., 198., 206. un 207. apsvērumā. Attiecībā uz konstatējumiem sākotnējā izmeklēšanā jānorāda, ka KĶV sākotnējā izmeklēšanā sniegtās piezīmes tika analizētas un uz tām tika atbildēts sākotnējā regulā, un šajā sakarā sākotnējā izmeklēšanā izdarītie secinājumi netika apstrīdēti tiesā. Turklāt KĶV neiesniedza nekādus pierādījumus, kas varētu apgāzt sākotnējā izmeklēšanā izdarītos secinājumus, un arī izmeklēšanā neatklājās šādi elementi. Šajā kontekstā Komisijai nav zināms, uz kāda pamata šādi konstatējumi nebūtu pieļaujami kā daļa no pamata, uz ko Komisija paļāvās, izdarot secinājumus šajā izmeklēšanā.

⁽³⁵⁾ Sk. sākotnējās regulas 181.–185. apsvērumu.

(228) Turklāt, kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā ⁽³⁶⁾, minētie pierādījumi liecina, ka pat tad, ja valstij piederošās bankas netiktu atzītas par valsts iestādēm, tās arī tiktu uzskatītas par tādām, kam tiek uzticēti uzdevumi un doti ĶV norādījumi veikt funkcijas, ko parasti veic valdība pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punkta nozīmē.

c) Privātās bankas

(229) Tā kā ĶTR privāto banku trijiem izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem izsniegto aizdevumu īpatsvars bija niecīgs un neviena no ĶTR privātajām bankām neatbildēja uz anketas jautājumiem, šajā sakarā citi konstatējumi netika izdarīti. Tādējādi Komisija nolēma no subsīdiju aprēķina izslēgt nelielo ieguvumu no šiem aizdevumiem. Tādēļ Komisijai nebija jāatbild uz ĶV piezīmēm saistībā ar šo jautājumu.

d) Īpašas iezīmes

(230) Nekas no lietā esošajiem materiāliem nevar mainīt Komisijas konstatējumus sākotnējā izmeklēšanā ⁽³⁷⁾, kur tika secināts, ka ĶV dod norādījumus izsniegt preferenciālus aizdevumus noteiktam skaitam nozaru, ko uzskata par svarīgām nozarēm, un to vidū ir FE nozare. Tieši pretēji – izmeklēšanā tika konstatēti papildu elementi, kas apstiprināja sākotnējo konstatējumu. Viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem norādīja: “Vēsturiski Ķīnas Attīstības banka mums ir izsniegusi aizdevumus mūsu saules enerģijas projektu finansēšanai. Tā kā šos aizdevumus daļēji nosaka politikas apsvērumi, šo aizdevumu noteikumi un pieejamība var mainīties, ciktāl valdība mainītu savu nostāju attiecībā uz saules enerģijas nozari” un ka “ĶTR valdība arī īsteno būtisku kontroli attiecībā uz Ķīnas ekonomikas izaugsmi, piešķirot resursus, kontrolējot ārvalstu valūtā izteiktu saistību segšanu, nosakot monetāro politiku un paredzot preferenciālu attieksmi pret konkrētām nozarēm vai uzņēmumiem” ⁽³⁸⁾. Turklāt arī aizdevuma apstiprināšanas ziņojumā pozitīvi tika novērtēts fakts, ka fotoelektrisko ražojumu nozare saņem valdības atbalstu un to stimulē valsts politika. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka iestādes ļauj finanšu iestādēm sniegt preferenciālus aizdevumus tikai ierobežotam skaitam nozaru/uzņēmumu, kas atbilst attiecīgām ĶV politikām. Turklāt neviena ieinteresētā persona nevarēja iesniegt pierādījumus, ka bankas adekvāti novērtēja FE nozares kredītspēju.

(231) Pēc informācijas izpaušanas ĶV atsaucās uz faktu, ka FE nozare, kā tiek apgalvots, nav iekļauta 13. piegades plānā, kas minēts 83. apsvērumā, un Komisija, kā tiek apgalvots, kļūdaini interpretējusi Lēmumu Nr. 40. Turklāt tā norādīja, ka dokumentu, ko viens Ķīnas ražotājs iesniedzis SEC, nevar uzskatīt par pierādījumu valdības politikai.

(232) Vispirms jānorāda, ka uz apgalvojumiem par 13. piegades plānu un Lēmumu Nr. 40 ir atbildēts 87. un 89. apsvērumā. SEC iesniegtais dokuments papildina jau iegūtos pierādījumus un apstiprina, ka pastāv konkrēta valdības politika FE nozares atbalstam.

(233) ĶV arī atsaucās uz piezīmēm, ko tā bija izvirzījusi attiecībā uz sākotnējās regulas 172. apsvērumu un uz ko jau bija atbildēts sākotnējā regulā. Tā arī norādīja, ka, pamatojoties uz AI ziņojumu lietā *US–Aircraft* (otrā sūdzība), īpašo iezīmju analizē uzmanība jāpievērš ne tikai “konkrētajiem sūdzībā identificētajiem saņēmējiem, bet (...) arī visiem uzņēmumiem vai nozarēm, kam ir tiesības saņemt šādu subsīdiju” ⁽³⁹⁾ un ka saskaņā ar izpētes grupas ziņojumu lietā *US–Aircraft* ⁽⁴⁰⁾, lai subsīdija būtu īpaša, tā jāsniedz pietiekami ierobežotam uzņēmumu vai nozaru “lokam”, un šim mērķim nepietiek ar vienkāršu parādīšanu, ka ne visi uzņēmumi vai nozares varēja pretendēt uz subsīdijas saņemšanu.

⁽³⁶⁾ Sk. sākotnējās regulas 180. apsvērumu.

⁽³⁷⁾ Sk. sākotnējās regulas 192. apsvērumu.

⁽³⁸⁾ Avots: *JinkoSolar Holding Co., Ltd* gada pārskats saskaņā ar 1934. gada Vērtspapīru tirgus likuma 13. vai 15.d sadaļu par finanšu gadu, kas beidzās 2015. gada 31. decembrī, 10. un 38. lpp.

⁽³⁹⁾ AI ziņojuma *US–Aircraft* (otrā sūdzība) 753. punkts.

⁽⁴⁰⁾ Izpētes grupas ziņojuma *US–Aircraft* 7.1235. punkts.

- (234) Šajā sakarā jānorāda, ka ĶV sākotnējā izmeklēšanā izteiktās piezīmes tika analizētas un uz tām tika atbildēts sākotnējā regulā, un šajā sakarā sākotnējā izmeklēšanā izdarītie secinājumi netika apstrīdēti Savienības tiesās. Attiecībā uz atsaucēm uz AI un izpētes grupas ziņojumiem jānorāda uz sākotnējās regulas 172. apsvērumā minētajiem dokumentiem un iepriekš minētajiem dokumentiem. Šajā sakarā Komisija uzskata, ka norādes uz FE nozari ir pietiekami skaidras, jo nozare ir identificēta vai nu pēc tās nosaukuma, vai ar skaidru norādi uz tās izgatavotajiem ražojumiem vai nozaru grupu, pie kuras tā pieder.
- (235) Pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem, tiek secināts, ka subsīdijas, ko sniedz kā preferenciālus aizdevumus, nav vispārēji pieejamas un tādēļ ir uzskatāmas par "īpašām" pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Turklāt neviena ieinteresētā persona neiesniedza pierādījumus, ka šīs subsīdijas tiek balstītas uz objektīviem kritērijiem vai nosacījumiem saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.
- e) Secinājumi par izmeklēšanas konstatējumiem
- (236) Tiek secināts, ka lielāko daļu aizdevumu izlasē iekļautajām ražotāju eksportētāju grupām nodrošina valstij piederošas bankas, kas 201. apsvērumā iepriekš tika atzītas par valsts iestādēm, jo tām ir piešķirtas valdības pilnvaras un tās veic valdības funkcijas. Ir arī pierādījumi, ka šīs bankas faktiski izmanto valdības pilnvaras, jo, kā paskaidrots 197.–201. apsvērumā, valsts (t. i., PBOC) tiešā veidā iejaucas komercbanku lēmumos par procentu līkmēm aizdevumiem, kas piešķirti Ķīnas uzņēmumiem. Šādā situācijā minēto struktūru aizdošanas prakse ir tieši saistāma ar valdību.
- (237) Visbeidzot, ĶV neiesniedza/atteicās iesniegt informāciju, kas ļautu labāk izprast valstij piederošo banku saistību ar valdību, kā paskaidrots 51., 103. un 104. apsvērumā. Tādējādi, attiecībā uz aizdevumiem, ko izsniedz valstij piederošas bankas ĶTR, Komisija secina, ka FE ražotājiem joprojām tiek sniegts finansiāls atbalsts, kas izpaužas kā tieša valdības naudas līdzekļu nodošana pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta nozīmē.
- (238) Balstoties uz informāciju par aizdevumiem un kredītlīnijām, kas tika iegūta no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, un no četrām bankām iegūto ierobežoto informāciju, Komisija, pamatojoties uz tai pieejamajiem faktiem, konstatēja, ka reāli praksē valstij piederošas bankas īsteno valdības varu un ka šīs bankas savu aizdevumu izsniegšanas komercdarbību veic saskaņā ar valsts ekonomikas un sociālās attīstības vajadzībām, atbilstoši valsts rūpniecības politikas norādījumiem, kā nosaka Banku likuma 34. pants.
- (239) Ieguvums pamatregulas 3. panta 2. punkta un 6. panta b) punkta nozīmē pastāv tādā mērā, kādā valdības aizdevumi vai aizdevumi no privātām struktūrām, kam valdība uztic uzdevumus un dod norādījumus, tiek piešķirti ar nosacījumiem, kas ir labvēlīgāki par saņēmējam tirgū tobrīd pieejamajiem. Aizdevumi, kurus ĶTR neizsniedz valdība, nav atbilstīgs tirgus standarts, jo ir konstatēts, ka Ķīnas finanšu tirgus ir izkropļots (sk. 225. un 226. apsvērumu). Tādējādi standarti tiek konstruēti, izmantojot 246.–248. apsvērumā aprakstīto metodi. Šis standarts pierāda, ka aizdevumi FE nozarei tiek piešķirti ar noteikumiem, kas ir labvēlīgāki par tirgus noteikumiem.
- (240) Kā konstatēts sākotnējās regulas 191. apsvērumā, FE nozare ietilpst veicināmajā kategorijā Lēmuma Nr. 40 izpratnē. Lēmums Nr. 40 kopš tā laika nav ticis grozīts un paredz saistošus noteikumus visām ekonomikas institūcijām, kas izpaužas kā norādījumi par veicināmo nozaru veicināšanu un atbalstīšanu, un viena no tām ir FE nozare.
- (241) Kā iepriekš paskaidrots sākotnējās regulas 172. apsvērumā, ĶV uzdod izsniegt preferenciālus aizdevumus ierobežotam skaitam nozaru, un FE nozare ir viena no tām. Ņemot vērā iepriekš teikto, var izdarīt tādu pašu secinājumu, proti, ka iestādes ļauj finanšu iestādēm sniegt preferenciālus aizdevumus tikai ierobežotam skaitam nozaru/uzņēmumu, kas atbilst attiecīgām ĶV politikām. Pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem un tā kā ĶV šajā jautājumā nesadarbojas, tiek secināts, ka subsīdijas, ko sniedz kā preferenciālus aizdevumus, nav vispārēji pieejamas un tādēļ ir uzskatāmas par "īpašām" pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Turklāt neviena ieinteresētā persona neiesniedza pierādījumus, ka šīs subsīdijas tiek balstītas uz objektīviem kritērijiem vai nosacījumiem saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

f) Secinājumi

- (242) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka visi izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji PIP bija ieguvuši preferenciālus aizdevumus.
- (243) Tādējādi FE nozares finansēšana ir uzskatāma par subsidētu.
- (244) Ņemot vērā finansiālā ieguldījuma esību, ražotāju eksportētāju ieguvumus un īpašās iezīmes, šī subsīdija būtu jāuzskata par kompensējamu.

g) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (245) Saskaņā ar sākotnējā izmeklēšanā piemēroto metodiku kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Saskaņā ar pamatregulas 6. panta b) punktu saņēmēju saņemtais ieguvums ir starpība starp procentu summu, ko uzņēmums maksā par valsts aizdevumu, un summu, ko uzņēmums maksātu par līdzīgu komerciālu aizņēmumu, kuru tas faktiski varēja saņemt tirgū.
- (246) Kā skaidrots iepriekš 236.–241. apsvērumā, Ķīnas banku izsniegtie aizdevumi ir ievērojama valdības iejaukšanās banku nozarē un neatspoguļo likmes, ko varētu saņemt funkcionējošā tirgū, tad attiecīgs tirgus standarts tiek konstruēts, izmantojot turpmāk aprakstīto metodi. Turklāt KĻ nesadarbojās, tāpēc Komisijai bija jāizmanto arī citi pieejamie fakti, lai noteiktu atbilstošu standarta procentu likmi.
- (247) Tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, konstruējot atbilstošu standartu aizdevumiem, kas izteikti Ķīnas juaņās, tika atzīts par nepieciešamu piemērot Ķīnas procentu likmes, kas koriģētas atbilstoši parastajam tirgus riskam. Patiesi, situācijā, kad eksportētāju pašreizējais finansiālais stāvoklis tiek noteikts izkropļotā tirgū un no Ķīnas bankām nav pieejama droši ticama informācija par riska mērījumiem un kredītreitingu noteikšanu, tiek atzīts par nepieciešamu nevis izteikt Ķīnas eksportētāju kredītpēju pēc tās nominālvērtības, bet piemērot uzcenojumu, lai ņemtu vērā Ķīnas izkropļotā tirgus potenciālo ietekmi uz viņu finanšu stāvokli. Tiek izmantoti šādi standarti ⁽⁴¹⁾:

Periods	Ķīnas juaņas standarts (%)
līdz 1 gadam	6,88
1 līdz 5 gadi	7,28
ilgāk par 5 gadiem	7,43

- (248) Līdzīga situācija attiecībā uz tirgus kropļojumiem un derīgu kredītreitingu neesamību pastāv arī ārvalstu valūtā izteiktu aizdevumu gadījumā, jo arī šos aizdevumus izsniedz Ķīnas bankas. Tādēļ, tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, attiecīgā valūtā izteiktas korporatīvās obligācijas ar BB reitingu, kuras emitētas PIP laikā, izmantoja šādu standartu noteikšanai ⁽⁴²⁾:

Valūta	Standarts (%)
USD	5,214
EUR	3,306

⁽⁴¹⁾ Avots: *Bloomberg professional services*.

⁽⁴²⁾ Turpat, 41. zemsvītras piezīme iepriekš.

- (249) Pēc informācijas izpaušanas ĶV iebilda pret to, ka Ķīnas juāņu aizdevumu standarta noteikšanā tiek piemērots uzcenojums, balstoties uz to, ka Komisijai nebija faktiskā pamata uzskatīt, ka izlasē iekļautajiem uzņēmumiem būtu jāsaņem BB reitings, ņemot vērā to darbības rezultātus un rentabilitātes datus, un lika noprast, ka šāda situācija pastāv visā nozarē. Tā arī iebilda pret metodiku, kas tika izmantota, lai noteiktu standartu EUR un USD izteiktajiem aizdevumiem, balstoties uz to, ka PBOC nenoteica minimālās aizdevumu likmes aizdevumiem šajās valūtās, tādēļ bankas tos var piedāvāt par jebkādam likmēm. Tā arī norādīja uz vienu ražotāju, kurš sadarbojās un kuram aprēķinātais standarts bija zemāks par likmi, par kādu tika piešķirti visi aizdevumi.
- (250) Attiecībā uz uzcenojumu un izmantoto kredītreitingu Komisija no bankām nesaņēma nekādus norādījumus uzņēmumu kredītreitinga noteikšanai. Turklāt neliels skaits pašu uzņēmumu uzrādīto dokumentu nebija uzticami no to kredīspējas novērtēšanas viedokļa. Konkrēti, viens uzņēmums iesniedza kredītreitingu, kas bija saistīts ar vienu no tā daudzajiem uzņēmumiem, kuri nedarbojās FE nozarē. Cits uzņēmums iesniedza dokumentu, ko bija izdevusi nevis banka, bet gan kredītreitingu aģentūra par maksu. Trešais dokuments bija ticis noraidīts jau sākotnējā izmeklēšanā, lietu nepildinot ar jauniem elementiem.
- (251) Saistībā ar EUR un USD izteiktajiem aizdevumiem tiek izdarīta atsauce uz 237. apsvērumu, kurā uzskaitīti tirgus kropļojumi. Šādi kropļojumi attaisno ārēja standarta piemērošanu arī šādiem aizdevumiem. Attiecībā uz ĶV minēto ražotāju, kas sadarbojās, šo apgalvojumu neapstiprināja lietā esošā informācija.
- (252) Kāds ražotājs eksportētājs piebilda, ka PBOC likme ir pareizais standarts, pēc kura var pārbaudīt, vai aizdevumi tiek izsniegti ar preferenciāliem noteikumiem. Tomēr PBOC likme citstarp ir saistīta ar starpbanku aizdevumiem. Tā nav atbilstošs standarts aizdevumiem FE uzņēmumiem apstākļos, kādi pastāv konkrēti šajā izmeklēšanā, paturot prātā, ka iepriekš jau paskaidrots, ka standartam jāatbilst uzņēmumiem ar BB reitingu, turpretī bankām, kas vēlas piekļūt starpbanku aizdevumiem, parasti ir daudz augstāki reitingi.
- (253) Šī ieinteresētā persona arī piebilda, ka Komisija nebija veikusi atskaitījumu no ieguvuma par dažiem aizdevumiem, kas bija piešķirti virs aprēķinātā standarta. Tomēr, tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, tika uzskatīts, ka šādiem aizdevumiem nevajadzētu nekādi ietekmēt aprēķinus.
- (254) Visbeidzot, ražotājs eksportētājs norādīja, ka pret to būtu jāizturas citādi nekā pret citiem izlasē iekļautajiem uzņēmumiem, jo tas vairs neuzskatīja, ka tā finanšu stāvoklis atbilstu BB reitingam. Tomēr, ņemot vērā, ka Komisija BB reitingu piemēroja visiem uzņēmumiem (tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā un kā paskaidrots 256. apsvērumā), šis iebildums tika noraidīts.
- (255) Viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem norādīja, ka daži no tā aizņēmumiem ir saistīti tikai ar eksporta darbībām. Šī īpatnība tika ņemta vērā, aprēķinot ar šiem aizdevumiem saistīto ieguvumu.
- (256) Ņemot vērā iepriekš teikto, kā paskaidrots 47., 107. un 110. apsvērumā, ĶV un izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem tika pieprasīts iesniegt informāciju par Ķīnas banku aizdevumu politikām un veidu, kā aizdevumi tika piešķirti šiem ražotājiem eksportētājiem. Kaut arī šī informācija tika pieprasīta atkārtoti, tā netika saņemta. Ņemot vērā šo sadarbības trūkumu un visus pieejamos faktus, kā arī atbilstoši pamatregulas 28. panta 6. punkta noteikumiem, tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā tika atzīts par pareizu uzskatīt, ka visiem FE ražotājiem Ķīnā būtu jāpiešķir augstākā kategorija – “neinvestīciju kategorija”, kas attiektos tikai uz parādzīmēm (BB reitings pēc *Bloomberg*), un jāpiemēro tiem atbilstoša prēmija, ko paredzēts maksāt par uzņēmumu emitētām parādzīmēm ar šādu reitingu saskaņā ar Ķīnas Tautas bankas standarta aizdevumu likmi.
- (257) Tika apgalvots, ka Ķīnas FE nozares kredītreitings būtu jāpazemina no BB uz C vai zemāku, ņemot vērā “faktiskos saistību nepildīšanas gadījumus un ārkārtīgi vājās bilances pat lielāko Ķīnas ražotāju gadījumā”.
- (258) Šis iebildums jānoraida, jo, vadoties no pieejamās informācijas, nav zināms nekas, kas liecinātu, ka FE nozare ir sliktākā vai labākā situācijā nekā sākotnējā izmeklēšanā. Tādēļ tika uzskatīts par lietderīgu saglabāt sākotnējā izmeklēšanā izmantoto metodiku.

- (259) Tā rezultātā izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju ieguvums ir aprēķināts, izsakot procentu likmes starpību kā procentuālu īpatsvaru un reizinot to ar aizdevuma atlikušo summu, t. i., procentu maksājumiem, kas vēl nav samaksāti PIP laikā. Šī summa pēc tam tika sadalīta atbilstoši kopējam attiecīgo ražotāju eksportētāju apgrozījumam, vai, kur nepieciešams – kopējam eksporta apgrozījumam.
- (260) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Preferenciālas politikas aizdevumi	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	1,17
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,28
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,52

3.4.1.2. Kredītlīniju nodrošināšana

a) Ievads

- (261) Sūdzībā bija apgalvots, ka Ķīnas bankas pārskatāmā ražojuma Ķīnas eksportētājiem piešķir nesamērīgas kredītlīnijas. Izmeklēšana apstiprināja, ka, patiesi, visi izmeklētie uzņēmumi bija saņēmuši ievērojamas kredītlīnijas no Ķīnas bankām, un lielākoties tās tika piešķirtas bez maksas.

b) Izmeklēšanas konstatējumi

Kredītlīnijas ir potenciāla naudas līdzekļu nodošana

- (262) Izpētes grupas ziņojums *EC–Aircraft* apstiprināja, ka šādas kredītlīnijas, ko piešķir individuāliem aizdevumiem un kas pārsniedz ieņēmumus no tiem, var uzskatīt par tiešu naudas līdzekļu nodošanu saskaņā ar pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktam atbilstošu PTO tiesību aktu normu un tādējādi – par finansiālu atbalstu. Šī grupa konstatēja, ka ieguvumus no potenciālas naudas līdzekļu nodošanas rada pati pienākuma tieši nodot naudas līdzekļus *esība*. Grupa arī secināja, ka kredītlīnija *pati par sevi* var radīt ieguvumu saņēmējam uzņēmumam, tādēļ tā ir uzskatāma par potenciālu naudas līdzekļu nodošanu papildus jebkurai citai tiešai naudas līdzekļu nodošanai individuālu aizdevumu veidā ⁽⁴³⁾.

Bankas, kas nodrošina kredītlīnijas, ir valsts iestādes vai arī valdība tām uztic uzdevumus

- (263) Kredītlīnijas izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem nodrošināja tās pašas bankas, kas nodrošināja 3.4.1.1. sadaļā minētos preferenciālos politikas aizdevumus. Šīs bankas ir valsts iestādes (sk. 136., 151., 166., 185. un 186. apsvērumu). Tās īsteno valdības funkciju, veicinot FE nozares attīstību saskaņā ar centralizētās plānošanas prasībām, kā minēts 3.2. sadaļā.
- (264) Saskaņā ar trīs izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju atbildēm uz anketas jautājumiem kredītlīnijas tiem tika piešķirtas bez maksas. Tomēr parastos tirgus apstākļos šādas kredītlīnijas paredz būtiskas saistības un administratīvās maksas, kas ļauj bankām kompensēt izmaksas un riskus.
- (265) Ieguvumu summu rada maksa, ko parasti piemēro komerciālām kredītlīnijām, kuras piešķir uzņēmumiem, un izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji lielākoties bija no tās atbrīvoti. Komisija izmantoja maksu, ko sākotnējā izmeklēšanā piemēroja kredītlīnijai, kuru vienam no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem bija piešķirusi ārvalstu komercbanka ⁽⁴⁴⁾. Nevienam no trim izlasē iekļautajiem uzņēmumiem šajā izmeklēšanā šādas kredītlīnijas nebija. Tā kā maksas tiek aprēķinātas, izsakot tās procentos no darījuma vērtības, nebija nepieciešams aktualizēt sākotnējā izmeklēšanā izmantoto standartu. Turklāt šajā izmeklēšanā netika ieteikts cits standarts.

⁽⁴³⁾ Izpētes grupas ziņojums "Eiropas Kopiena un dažas dalībvalstis – pasākumi, kas ietekmē tirdzniecību ar lieliem civilās aviācijas gaisa kuģiem", WT/DS316/R (30.6.2010.), 7.735-7.738. punkts.

⁽⁴⁴⁾ Sk. īstenošanas regulas (ES) Nr. 1239/2013 253. apsvērumu.

- (266) 230.–235. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ subsīdijas, ko sniedz kā nesamērīgas kredītlīnijas, nav vispārēji pieejamas un tādēļ ir uzskatāmas par “īpašām” pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Turklāt neviena ieinteresētā persona neiesniedza pierādījumus, ka šīs subsīdijas tiek balstītas uz objektīviem kritērijiem vai nosacījumiem saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.
- (267) Pēc informācijas izpaušanas viens ražotājs eksportētājs sūdzējās par faktu, ka Komisija kredītlīniju sarakstā iekļāva sadarbības nolīgumu starp banku un uzņēmumu. Komisija uzskata, ka šāda nolīguma iekļaušana ir pamatota, jo tam ir tādas pašas īpašības kā sākotnējās regulas 434.–438. apsvērumā aprakstītajiem līgumiem. Bez šāda nolīguma, visticamāk, tirgū uzskatītu, ka eksportētājs atrodas acimredzami vājākā pozīcijā. Tāpēc nolīgums tiek kvalificēts kā potenciāla naudas līdzekļu nodošana vai finansiālu pakalpojumu sniegšana. Tik vērtīgai “garantijai” tirgū būtu zināma vērtība un tā “uzlabotu” saņēmēja stāvokli salīdzinājumā ar situāciju, kad šāda nolīguma nebūtu. Tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, kad nolīgums ar to pašu banku par tādu pašu summu bija ticis kompensēts, Komisija joprojām uzskata, ka šāds nolīgums ir jākompensē.

c) Secinājumi

- (268) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka visi izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji (ražotāju eksportētāju grupas) PIP bija ieguvuši kredītlīnijas, kas tika piešķirtas bez maksas vai par maksu, kas zemāka par tirgus cenu.
- (269) Tādējādi šādu kredītlīniju piešķiršana FE nozarei būtu jāuzskata par subsīdiju.
- (270) Ņemot vērā finansiālā ieguldījuma esību, ražotāju eksportētāju ieguvumus un īpašās iezīmes, šī subsīdija būtu jāuzskata par kompensējamu.

d) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (271) Kredītlīniju piešķiršana bez maksas vai par neatbilstoši zemu cenu ir uzskatāma par finanšu pakalpojumu (pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punkts), kas sniegts par neatbilstoši zemu cenu. Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Ņemot vērā tirgus kropļojumus, kas minēti 225. un 226. apsvērumā, atbildības atbilstīgumu par finanšu pakalpojumiem (šajā gadījumā – par kredītlīniju nodrošināšanu) nevar noteikt, pamatojoties uz dominējošo situāciju ĶTR tirgū. Tādējādi, saskaņā ar pamatregulas 6. panta d) punkta ii) apakšpunktu saņemtais ieguvums ir starpība starp summu, ko uzņēmums maksā par kredītlīniju nodrošināšanu Ķīnas bankās, un summu, ko uzņēmums maksātu par līdzīgu komerciālu kredītlīniju, kuru tas faktiski varēja saņemt tirgū. Arī kredītlīnijas var uzskatīt par potenciālu naudas līdzekļu nodošanu saskaņā ar pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu.
- (272) Sākotnējā izmeklēšanā viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem saņēma kredītlīniju bankā, kuras juridiskā adrese atradās finansiālā jurisdikcijā ārpus ĶTR, un šī kredītlīnija prasīja saistību uzņemšanos un maksu par līguma noslēgšanu, kā parasti pieņemts pasaules finanšu tirgos. Kaut arī šo kredītlīniju piešķīra attiecīgās bankas Ķīnas meitasuzņēmums, tā bija uzskatāma par pamatotu standarta aizstājēju. Arī šīs shēmas subsīdiju apjoma aprēķināšanai šajā termiņbeigu pārskatīšanā tika uzskatīts, ka ir lietderīgi kā standartu izmantot šai kredītlīnijai noteiktās maksas saskaņā ar pamatregulas 6. panta d) punkta ii) apakšpunktu. Kā izklāstīts 267. apsvērumā, nebija iespējams identificēt labāku standarta kritēriju.
- (273) Maksas, ko izmanto kā kritēriju, līmeni proporcionāli piemēro visu attiecīgo kredītlīniju summām, lai aprēķinātu subsīdijas summu (no kuras atskaita visas faktiski samaksātās maksas). Gadījumos, kad kredītlīnijas ilgums pārsniedza vienu gadu, subsīdijas kopsumma tika sadalīta pa visu kredītlīnijas ilgumu, bet atbilstoša summa tika piesaistīta PIP.

(274) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Kreditlīniju nodrošināšana	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,52
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	1,20
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,62

3.4.1.3. Eksporta kredītu subsīdiju programmas

(275) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus. Jebkurā gadījumā nekas neliecina par to, ka sākotnējās eksporta subsīdiju programmas būtu tikušas atceltas.

3.4.1.4. Eksporta galvojumi un apdrošināšana ekotehnoloģijām

a) Ievads

(276) Pieprasījumā bija ietverti apgalvojumi, ka *Sinosure* turpināja apdrošināt pārskatāmā ražojuma ražotāju eksporta kredītu ar preferenciāliem noteikumiem. Pēc sūdzības iesniedzēja domām, *Sinosure* eksporta kredīta apdrošināšana nav pietiekama, lai segtu pat šīs programmas ilgtermiņa darbību, un *Sinosure* darbojas situācijā, kurā ilgtermiņā tiek ciesti zaudējumi.

b) Nesadarbošanās un pieejamo faktu izmantošana

(277) Kā minēts 279.–283. apsvērumā, Komisija pieprasīja informāciju anketā, vēstulēs par nepilnībām un ĶV un *Sinosure* klātienēs pārbaudes apmeklējumos, taču ĶV un/vai *Sinosure* nesniedza daudzus šīs informācijas elementus, tādēļ Komisija nevarēja pārbaudīt visus būtiskos elementus un informāciju, kam būtu tieša un objektīva saikne ar shēmu, piemēram, turpmāk minētos dokumentus un datus.

(278) Saistībā ar akcionāru struktūru un iekšējo lēmumu pieņemšanas procesu netika iesniegti jaunie/pārskatītie statūti. Pēc informācijas izpaušanas ĶV uzsvēra, ka Komisija nenorādīja, kāds konkrēts statūtos ietvertās informācijas elements nebija pieejams un kā tas ietekmēja Komisijas analīzi, un ka tā paļāvusies uz novocojušu statūtu redakciju. Šajā sakarā Komisija norāda, ka tā savus konstatējumus balstīja uz statūtu redakciju, kura bija pieejama un par kuru nepastāvēja strīdi.

(279) Attiecībā uz iekšējiem darbības un riska novērtēšanas procesa noteikumiem *Sinosure* neiesniedza “Ķīnas eksporta un kredīta apdrošināšanas sabiedrības visaptverošas riska pārvaldības pamatnoteikumus” un “Ķīnas eksporta un kredīta apdrošināšanas sabiedrības īpašu uz politiku balstītu eksporta kredīta apdrošināšanas programmu atļaujas shēmu”, kas bija minēti atbildēs uz anketas jautājumiem iesniegtajā direktoru padomes protokolā. Pēc informācijas izpaušanas ĶV minēja, ka ir nelogiski norādīt, ka otrais dokuments netika iesniegts, jo, kā to savā pārbaudes laikā apkopotajā dokumentu sarakstā norādīja Komisija, pēc *Sinosure* sniegtās informācijas, šis dokuments neeksistē. Tomēr Komisija ir pārsteigta, ka direktoru padomes protokolā ir minēts neeksistējošs

dokuments. Turklāt fakts ir tāds, ka dokuments netika iesniegts, tādēļ tas parādījās sarakstā, kuru ĶV pārbaudes apmeklējuma beigās apstiprināja un parakstīja. Iemesli, kādēļ dokumenti netika iesniegti, bija ĶV norādītie iemesli, un tie tika pievienoti lietai.

- (280) Lai gan *Sinosure* ļāva Komisijai īsu brīdi aplūkot eksporta kredīta apdrošināšanas programmas īstermiņa aizdevumu apdrošināšanas peļņas/zaudējumu rādītāju, jānorāda, ka Komisijai netika ļauts iepazīties ar dokumentu vai saņemt tā kopiju, un aprēķināto rentabilitāti nevarēja pamatot ar pierādījumiem.
- (281) Pēc informācijas izpaušanas ĶV uzskata, ka Komisija atzīst, ka izvērtējusi 280. apsvērumā minētos peļņas un zaudējumu rādītājus. Tomēr ĶV ir jāņem vērā arī pārējais attiecīgā apsvēruma teksts, kas liek secināt, ka Komisiju neapmierināja sniegtā informācija. ĶV arī apgalvoja, ka *Sinosure* sniedza detalizētu informāciju tās atbildēs uz anketas jautājumu par īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanu, kas sniegta saules enerģijas ražojumu eksportam uz Savienību. Šajā sakarā Komisija attiecībā uz pārbaudes apmeklējuma laikā iesniegtajiem rādītājiem norāda, ka šos rādītājus klātienē pārbaudīt nebija iespējams.
- (282) Tāpat netika sniegta arī informācija par eksporta kredīta apdrošināšanu pa nozarēm, par desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem vai par trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem. Uz apgalvojumiem pēc informācijas izpaušanas par desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem ir atbildēts 67. apsvērumā. Attiecībā uz ĶV apgalvojumu, ka informācija par trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem jebkurā gadījumā bija pieejama Komisijai ar pašu ražotāju eksportētāju starpniecību, Komisija norāda, ka no *Sinosure* pieprasīto informāciju būtu bijis jāsniedz tieši *Sinosure*. *Sinosure* nevarēja pieņemt, ka informāciju par eksporta kredīta apdrošināšanu sniegs trīs izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji, un pat šādā gadījumā *Sinosure* nevarēja vienkārši pieņemt, ka šī informācija būs pilnīga vai pareiza. Daļa no izmeklēšanas iestādes atbildības ir ievākt informāciju no dažādiem avotiem, taču šo uzdevumu ir aprūtinājusi nesadarbošanās.
- (283) Turklāt *Sinosure* apgalvoja, ka neviens no trim izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem PIP laikā nav ticis apdrošināts *Sinosure*. Tika konstatēts, ka šis apgalvojums ir nepareizs un pretrunā ar trīs izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju sniegto informāciju.

c) *Sinosure* ir valsts iestāde

- (284) Sākotnējā izmeklēšanā⁽⁴⁵⁾ bija secināts, ka *Sinosure* ir valsts iestāde. Ne ĶV, ne *Sinosure* šīs izmeklēšanas gaitā neiesniedza pierādījumus, ka šī situācija būtu mainījusies. Izmeklēšanā neatklājās arī nekas, kas būtu pretrunā ar minēto konstatējumu. Gluži pretēji – *Sinosure* 2014. gada pārskats apstiprināja sākotnējā izmeklēšanā konstatēto, jo tajā ir minēts, ka “*Sinosure* pielika visas pūles, lai atbalstītu Ķīnas valsts politiku, un centās to panākt, apgūstot jaunas idejas un jēdzienus, uzlabojot darba metodes, pilnveidojot savus produktus un pakalpojumus, kā arī uzlabojot politikas funkciju veikšanas efektivitāti”, un ka tai ir “politiku atbalstošas struktūras” loma. Tādējādi sākotnējā izmeklēšanā izdarītie secinājumi paliek spēkā arī PIP un tiek apstiprināti.

d) Juridiskais pamats

- (285) Juridiskais pamats ir identisks ar sākotnējā izmeklēšanā noteikto, t. i., *Paziņojums par tirdzniecības veicināšanas stratēģijas īstenošanu ar zinātnes un tehnoloģiju starpniecību, izmantojot eksporta kredīta apdrošināšanu (Shang Ji Fa (2004), Nr. 368)*, ko kopīgi izdeva MOFCOM un *Sinosure*; *Ķīnas augsto un jauno tehnoloģiju ražojumu eksporta direktorijs 2006. gadam*; tā dēvētais “plāns 840”, kas iekļauts Valsts padomes 2009. gada 27. maija paziņojumā; tā saucamais “plāns 421”, kas iekļauts *Paziņojumā par īpašu apdrošināšanas finansēšanas mehānismu īstenošanas jautājumiem attiecībā uz lielu patstāvīgas darbības iekārtu eksportu*, kuru 2009. gada 22. jūnijā kopīgi izdeva Tirdzniecības ministrija un Finanšu ministrija; *Paziņojums par Valsts padomes atbalsta un attīstības pasākumiem stratēģiskas nozīmes jauno nozaru paātrināšanai (Guo Fa (2010), Nr. 32, 2010. gada 18. oktobris)*, ko izdevusi Valsts padome, un tā īstenošanas vadlīnijas (*Guo Fa (2011), Nr. 310, 2011. gada 21. oktobris*).

⁽⁴⁵⁾ Sk. sākotnējās regulas 225.–235. apsvērumu.

e) Izmeklēšanas konstatējumi

- (286) Tā kā *Sinosure* ir valsts iestāde, kam piešķirtas valdības pilnvaras un kas īsteno valdības tiesību aktus un plānus, eksporta kredīta apdrošināšanas nodrošināšana pārskatāmā ražojuma ražotājiem ir finansiāls ieguldījums, kas izpaužas kā potenciāla tieša valdības naudas līdzekļu nodošana pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta nozīmē.
- (287) Dažas vietējās pašpārvaldes piešķīra atlaides par daļu no prēmijas, ko ražotāji eksportētāji maksāja *Sinosure*. Šāda daļējā maksātās prēmijas atlaide arī ir uzskatāma par tiešu naudas līdzekļu nodošanu subsīdijas veidā saskaņā ar pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu.
- (288) Ieguvums pamatregulas 3. panta 2. punkta un 6. panta c) punkta nozīmē pastāv tādā mērā, kādā *Sinosure* nodrošina eksporta kredīta apdrošināšanu ar nosacījumiem, kas ir labvēlīgāki par saņēmējam tirgū tobrīd pieejamajiem, vai kādā *Sinosure* nodrošina apdrošināšanu, kas citādi tirgū nebūtu pieejama nemaz. Papildu ieguvums 3. panta 2. punkta nozīmē, ko saņem ražotājs eksportētājs, ir naudas atlaide daļai no apdrošināšanas prēmijas, kuru *Sinosure* maksā vairākas pašvaldības, kuru teritorijā reģistrēti daži ražotāji eksportētāji.
- (289) Jautājumā par ieguvuma esību Komisija izvērtēja, kādā mērā *Sinosure* prēmijas sedza īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanas izmaksas. Kā izskaidrots 280. apsvērumā, *Sinosure* iesniedza rentabilitātes analīzi par 2011.–2015. gadu, kurā bija redzams, ka *Sinosure* šķietami šajā laikposmā kumulatīvi strādāja ar peļņu, bet 2015. gadā cieta zaudējumus. Pirmkārt, Komisija norāda, ka šo dokumentu, kura izcelsmes vieta, kā tiek apgalvots, ir finanšu departaments, varēja aplūkot tikai īsu brīdi un to nebija iespējams nokopēt vai izdrukāt un pievienot kā lietisko pierādījumu. Otrkārt, šajā ziņojumā iekļauto informāciju varēja pārbaudīt tikai daļēji, jo iesniegtie pierādījumi neļāva informāciju pilnībā salīdzināt ar *Sinosure* 2014. gada pārskatu. Tādēļ Komisiju neapmierina sniegtā informācija.
- (290) *Sinosure* arī izteica argumentu, pamatojoties uz PTO Nolīguma par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem ("SCM") 1. pielikuma j) punktu, kas atzīst par "aizliegtu" eksporta subsīdiju saskaņā ar šā nolīguma 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu tādu eksporta kredīta apdrošināšanas programmu piedāvāšanu par atvieglotām likmēm, kas ir neatbilstošas, apdrošinot ilgtermiņa darbības izmaksas, un šo programmu radītos zaudējumus. Atbildē uz anketas jautājumiem *Sinosure* vienkārši atsauca uz peļņu, kas uzkrāta pēdējo piecu gadu laikā, un secināja, ka, lai gan kopumā tā šajā periodā ir guvusi peļņu, ražotāju eksportētāju eksporta kredītu apdrošināšana nav uzskatāma par subsīdiju saskaņā ar PTO SCM nolīgumu. Šajā sakarā tiek norādīts, ka, balstoties uz iesniegto informāciju, t. i., kumulatīvu rādītāju attiecībā uz rentabilitāti piecu gadu laikā, Komisija pēc būtības nevar izdarīt secinājumus.
- (291) Bez uzticamas un pārbaudāmas informācijas, lai veiktu "programmas" analīzi saskaņā ar PTO SCM nolīguma 1. pielikuma j) punktu, Komisijai konstatējumi bija jāpamato ar lietas materiālos pieejamajiem pierādījumiem. Šajā sakarā Komisija paļāvās uz 2014. gada pārskatu, ko tā ieguva pārbaudes apmeklējuma laikā. Izpētot šo dokumentu, atklājās, ka *Sinosure* kopējā eksporta kredīta apdrošināšana 2013. un 2014. gadā būtu nesusi zaudējumus, ja nebūtu reģistrēti noteikti ar darbību nesaistīti ienākumi. Šādiem ar darbību nesaistītiem ienākumiem nav sakara ar *Sinosure* parasto darbību, tādēļ tie ir jāizslēdz no šīs iestādes rentabilitātes analīzes. Situācija joprojām ir līdzīga tai, kāda pastāvēja sākotnējā izmeklēšanā.
- (292) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apstrīdēja Komisijas novērtējumu, ka *Sinosure* kopējā eksporta kredīta apdrošināšanas darbība nestu zaudējumus, kā arī Komisijas izmantoto aprēķinu metodiku, atsaucoties uz ĶV 2013. gada 27. septembra piezīmēm. Šīs piezīmes jau bija izvērtētas un noraidītas sākotnējās regulas 3.5.3. sadaļā.
- (293) Papildus 280., 289. un 290. apsvērumā paskaidrotajam, kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, atbildēs uz anketas jautājumiem iesniegtās šķietami neaktuālās statūtu redakcijas 11. pants paredz, ka uzņēmumam jādarbojas bez peļņas un bez zaudējumiem. Citiem vārdiem, *Sinosure* statūtos nav minēts mērķis maksimizēt peļņu, bet tās mērķis ir tikai nodrošināt līdzsvaru atbilstoši funkcijai būt vienīgajam oficiālajam eksporta kredītu apdrošinātājam ĶTR. Kā iepriekš teikts, lietas materiāli liecina, ka juridiskā un politiskā vide, kurā *Sinosure* darbojas, paredz, ka šis

uzņēmums īsteno valdības politikas un plānus, pildot sabiedriskās politikas uzdevumus. Valsts īpaši atbalstīto konkrēto nozaru un uzņēmumu vidū ietilpstošie ražotāji eksportētāji ir pilnībā piekļuvuši *Sinosure* piedāvātajai eksporta kredīta apdrošināšanai par preferenciālām likmēm. Tādējādi *Sinosure* nodrošina neierobežoti pieejamu apdrošinājumu FE nozarei, un zemās apdrošināšanas prēmijas, ko tā piedāvā, neatbilst faktiskajiem riskiem, kas rodas, apdrošinot šīs nozares eksporta apjomus. Balstoties uz šiem lietas materiālos esošajiem pierādījumiem, jau var secināt, ka *Sinosure* noteiktās atvieglotās likmes nav pietiekamas, lai segtu tās ilgtermiņa darbību.

- (294) Jāatgādina arī, ka sākotnējā izmeklēšanā jau tika izdarīti noteikti secinājumi, kas norādīja šādā virzienā ⁽⁴⁶⁾. ĶV šīs izmeklēšanas gaitā neiesniedza pierādījumus, ka situācija būtu mainījies. Izmeklēšanā neatklājās nekas, kas būtu pretrunā ar minēto konstatējumu.
- (295) Ņemot vērā minēto, tā kā *Sinosure* joprojām cieš zaudējumus no eksporta kredīta apdrošināšanas programmas, ieguvuma esību nosaka, salīdzinot ražotāju eksportētāju samaksātās prēmijas ar piedāvājumu tirgū.
- (296) *Sinosure* apgalvoja, ka Ķīnas tirgū šādus pakalpojumus sniedz četri citi uzņēmumi. Tomēr šajā sakarā netika sniegta informācija par to tirgus daļām. Jebkurā gadījumā *Sinosure* ir vienīgais oficiālais eksporta kredīta apdrošinātājs un Ķīnas tirgū atrodas dominējošā stāvoklī. Tādējādi ĶTR šādiem instrumentiem nepastāv komerciāls standarts, un, tā kā finanšu tirgu ĶTR joprojām kropļo valdības iejaukšanās, ir pamats izmantot standartu, kura izcelsme ir ārpus ĶTR.
- (297) Subsīdijas ir iespējamās, ja notiek eksporta darbība pamatregulas 4. panta 4. punkta a) apakšpunkta nozīmē, jo tās nevar iegūt bez eksportēšanas. Turklāt tās ir arī īpašas saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktu, jo tās ir pieejamas tikai noteiktiem uzņēmumiem. Tā kā šajā sakarā nekādas izmaiņas nav notikušas, tiek norādīts uz sākotnējās regulas 246. un 247. apsvērumu, kuros tika secināts, ka ieguvumi, ko *Sinosure* un/vai vietējās pašpārvaldes piešķir pārskatāmā ražojuma ražotājiem, ir īpaši pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Turklāt, tā kā nav pierādījumu, ka šīs subsīdijas tiek balstītas uz objektīviem kritērijiem vai nosacījumiem saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, tās ir īpašas arī šajā izpratnē.
- (298) Pretēji ĶV un viena ražotāja eksportētāja apgalvojumiem pēc informācijas izpaušanas uzņēmumu iesniegtā informācija par samaksātajām prēmijām netika noraidīta. Tomēr tā galu galā netika izmantota 302. un 303. apsvērumā aprakstītajos aprēķinos, jo Komisija ņēma vērā pieejamos faktus.

f) Secinājumi

- (299) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka PIP trīs izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju grupas bija saņēmušas *Sinosure* piedāvāto eksporta kredīta apdrošināšanu.
- (300) *Sinosure* piedāvātā eksporta kredīta apdrošināšana FE nozarei ir uzskatāma par subsīdiju tādā mērā, kādā prēmijas ir mazākas par tirgus likmēm.
- (301) Ņemot vērā finansiālā ieguldījuma esību, ražotāju eksportētāju ieguvumus un īpašās iezīmes, šī subsīdija būtu jāuzskata par kompensējamu.

g) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (302) Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Ieguvuma aprēķināšana notiek līdzīgi kā situācijā ar aizdevumu galvojumiem. Saskaņā ar pamatregulas 6. panta c) punktu saņēmēju saņemtais ieguvums ir starpība starp prēmijas summu, ko uzņēmums maksā par *Sinosure* īstermiņa apdrošināšanu, un prēmijas summu, ko uzņēmums maksātu par līdzīgu eksporta kredīta apdrošināšanu tirgū.
- (303) Kā minēts 277.–283. apsvērumā, Komisija nevarēja pārbaudīt vairākus elementus attiecībā uz eksporta kredīta apdrošināšanu, ko *Sinosure* sniedza izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, lielākajiem ražotājiem eksportētājiem vai attiecīgajai nozarei. Ņemot vērā ĶV un *Sinosure* nesadarbošanos, Komisija izmantoja tai pieejamos faktus, lai aprēķinātu saņēmējiem piešķirto ieguvumu. Šajā sakarā tika uzskatīts, ka ir lietderīgi paļauties uz sākotnējā izmeklēšanā konstatēto ieguvumu apjomu. Šajā pārskatīšanā izlasē iekļautajiem uzņēmumiem, kas tika

⁽⁴⁶⁾ Sk. sākotnējās regulas 245.–247. apsvērumu.

iekļauti izlasē sākotnējā izmeklēšanā, piešķir sākotnējā izmeklēšanā noteikto ieguvumu apjomu. Grupai, kas netika iekļauta izlasē sākotnējā izmeklēšanā, likme ir uzņēmumu, kuri sadarbojās sākotnējā izmeklēšanā, vidējā svērtā vērtība.

- (304) Šai shēmai noteiktās subsīdiju likmes PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šādas:

Eksporta galvojumi un apdrošināšana	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,59
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,00
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,71

3.4.2. Dotāciju programmas

3.4.2.1. Subsīdijas “Slaveno zīmolu” un Ķīnas pasaules klases zīmolu programmas izstrādei, Eksporta zīmolu attīstības fonds un līdzīgas programmas centrālā un par centrālo zemākā līmeni

- (305) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīm programmām nesaņēma ieguvumus. Jebkurā gadījumā nekas neliecina par to, ka sākotnējās subsīdiju programmas būtu tikušas atceltas.

3.4.2.2. Demonstrējumu programma “Zelta saule”

a) Ievads

- (306) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka FE nozares ražotāji saņēma subsīdijas saskaņā ar demonstrējumu programmu “Zelta saule” (“Zelta saule”).

b) Nesadarbošanās

- (307) Komisija bija pieprasījusi ĶV iesniegt vairākus dokumentus, no kuriem lielākā daļa bija saistīti ar programmas “Zelta saule” budžeta mērķiem. Savās atbildēs uz anketas jautājumiem ĶV apgalvoja, ka tā nevarēja identificēt pieprasītos dokumentus, jo Komisijas formulētajā jautājumā trūka informācijas. Tomēr pārbaudes apmeklējuma laikā, kad Komisija bija uzdevusi šo jautājumu (iekļaujot tādu pašu informācijas daudzumu kā anketā, proti, pieprasīto dokumentu nosaukumus), ĶV apgalvoja, ka šie dokumenti ir konfidenciāli, un norādīja, ka būs nepieciešams pārbaudīt, vai tos var iesniegt Komisijai. Šajā sakarā Komisijai nav skaidrs, kādēļ trūkstošie dokumenti būtu jāuzskata par konfidenciāliem un tos nevar iesniegt antisubsīdēšanas izmeklēšanas ietvaros, kurā izmeklēšanas iestādi saista stingri konfidencialitātes noteikumi. Jebkurā gadījumā, tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, ĶV pie šī jautājuma neatgriezās, neraugoties uz to, ka par to tika vairākkārt atgādināts klātienē apmeklējuma laikā, un Komisijai dokumenti tā arī netika iesniegti.

- (308) Turklāt ĶV savās atbildēs uz anketas jautājumiem norādīja, ka neviens no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem PIP nav saņēmis ieguvumu no šīs programmas, jo programma nav paredzēta pārskatāmā ražojuma ražotājiem. Taču tas bija pretrunā ar informāciju, ko saņēma no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem. Pārbaudes apmeklējuma laikā ĶV savas atbildes uz anketas jautājumiem formulēja niansētāk un atzina, ka pastāv varbūtība, ka maksājumi ir veikti, lai gan programma, kā tiek apgalvots, bija pārtraukta un pārveidota par iepirkuma tarifu programmu. Lai pamatotu šo apgalvojumu, ĶV iesniedza 2013. gada Valsts padomes atzinumu. Komisija norāda, ka ĶV savās atbildēs uz anketas jautājumiem neminēja, ka programma ir tikusi grozīta, tāpat ĶV arī nebija iesniegusi pierādījumus, kas to apliecinātu. Komisija arī norāda, ka pārbaudes laikā iesniegtajos dokumentos nav minēta šī programma vai tas, ka tā, kā tiek apgalvots, būtu aizstāta ar citu programmu.

(309) ĶV nesadarbojās, tāpēc Komisija nevarēja pārbaudīt visus programmas “Zelta saule” aspektus un jo īpaši – faktiskos ieguvumus, ko saņēma pārskatāmā ražojuma ražotāji un FE nozare kopumā. Tas viss papildināja to, ka ĶV neiesniedza visus attiecīgos pieprasītos dokumentus, proti, budžeta dokumentus par programmas “Zelta saule” apropriācijām, kurus izdevusi Finanšu ministrija (FM).

(310) Turklāt, kas attiecas uz ieguvumiem, Komisija atzīmē, ka ĶV tika lūgts sniegt informāciju par ražotāju saņemtajiem ieguvumiem, taču, kaut arī šī informācija ĶV bija pieejama, tā vienkārši atbildēja, ka ieguvumi netika saņemti.

c) Juridiskais pamats

(311) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, galvenais juridiskais pamats ir 2009. gada 16. jūlija *Paziņojums par demonstrējumu programmas “Zelta saule” īstenošanu un pielikumā pievienotie Demonstrējumu programmas “Zelta saule” finanšu palīdzības pagaidu pasākumi fonda pārvaldībai*, lieta *Caijian* Nr. 397 (2009), ko izdevusi Finanšu ministrija, Zinātnes ministrija un Valsts enerģētikas padome; *Apkārtraksts par piešķirumu sekmīgu īstenošanu demonstrējumu programmai “Zelta saule”*, lieta Nr. 718 (2009); *Apkārtraksts par demonstrējumu programmas “Zelta saule” sekmīgu pabeigšanu 2010. gadā*, lieta Nr. 622 (2010); *Apkārtraksts par Norādījumiem par finanšu subsīdijas budžeta indeksiem attiecībā uz demonstrējumu programmas “Zelta saule” būvniecības izmaksām 2010. gadā*, lieta Nr. 965 (2010), 2010. gada 2. decembris, ko izdevusi Finanšu ministrija; *Apkārtraksts par budžeta mērķa sadalījumu attiecībā uz fiskālo subsīdiju, kas piešķirta programmai “Zelta saule” 2011. gadā*, JCJ lieta Nr. 336, 2011. gada 1. septembris, izdevis Hebei Finanšu departaments; *Apkārtraksts par budžeta mērķa sadalījumu attiecībā uz fiskālo subsīdiju, kas piešķirta programmai “Zelta saule” 2011. gadā*, HCJ lieta Nr. 135, 2011. gada 8. novembris, izdevis Henšui pašvaldības finanšu birojs.

d) Izmeklēšanas konstatējumi

(312) Tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, ĶV atkārtoti uzsvēra, ka šī dotāciju programma nav paredzēta pārskatāmā ražojuma ražotājiem, bet gan ir vērsta uz FE enerģijas ražošanas projektiem. ĶV arī apgalvoja, ka pieprasījuma iesniedzējs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka PIP laikā attiecīgo ražojumu ražotājiem būtu piešķirti kādi ieguvumi.

(313) Šajā izmeklēšanā lietā nav materiālu, kas varētu mainīt Komisijas sākotnējā izmeklēšanā 271.–282. apsvērumā konstatēto, ka dotācijas programmas ietvaros ir tieši saistītas ar pārskatāmo ražojumu, jo attiecināmās “izplatītās saules FE enerģijas sistēmas” jo īpaši ietver moduļu un elementu piegādi, kas ir būtiska projektu daļa, un tādējādi saikne starp valdības piešķirtajām priekšrocībām (ieguvumu) un pārskatāmo ražojumu ir tieša un neatrisināma.

(314) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, programma “Zelta saule” piešķir subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta un 3. panta 2. punkta nozīmē, piešķirumu formā pārskaitot naudas līdzekļus no ĶV pārskatāmā ražojuma ražotājiem.

(315) Komisija arī nolēma, ka šī subsīdiju shēma ir uzskatāma par konkrētu pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē.

e) Secinājumi

(316) Programma “Zelta saule” joprojām ir īpaša subsīdija dotācijas veidā. Izmeklēšanā ir konstatēts, ka izlasē iekļautie eksportētāji ir izmantojuši šo subsīdiju.

f) Subsīdijas summas aprēķināšana

(317) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Demonstrējumu programma "Zelta saule"	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,20
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,16
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,01

(318) Atbildē par informācijas izpaušanu ĶV puda piezīmes par demonstrējumu programmu "Zelta saule", atkārtoti uzsverot vairākus jautājumus, uz kuriem tā jau bija norādījusi. Tā kā šie jautājumi jau ir iztirzāti iepriekš, tos papildus komentēt nav nepieciešams. ĶV arī apgalvoja, ka Komisija attiecībā uz šo shēmu nav konstatējusi īpašas iezīmes.

(319) Tomēr, tā kā "Zelta saules" dotācijas tika piešķirtas vienīgi Ķīnas ražotājiem, kuri darbojas atjaunojamo energoresursu nozarē, var secināt, ka to īpašas iezīmes ir nepārprotami konstatētas saskaņā ar PTO standartiem.

(320) ĶV arī apgalvoja, ka tā ir iesniegusi pierādījumus par minētās shēmas izbeigšanu. Tomēr, tā kā šīs dotācijas tika iegrāmatotas izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju atlikto ieņēmumu kontā, tās radīs ieguvumus vēl daudzus gadus. Tas nozīmē, ka no subsīdiju viedokļa ir maldinoši apgalvot, ka shēma būtu tikusi izbeigta. Faktiski programmā jauni labuma guvēji uzņemti netiek, bet tajā iekļauto energoiekārtu ilgā kalpošanas laika dēļ ieguvumi turpina uzkrāties. Tādēļ arī šie apgalvojumi tika noraidīti.

3.4.2.3. Citas dotācijas

a) Ievads

(321) Savā pieprasījumā tā iesniedzējs ietvēra pierādījumus, kuri apliecināja, ka ĶTR veicināmās nozares var saņemt dažādas vienreizējas vai pastāvīgas dotācijas no dažādu līmeņu valdības iestādēm, proti, vietējā, reģionālā un valsts līmenī.

(322) Šajā izmeklēšanā patiešām tika konstatēts, ka arī trīs izlasē iekļautie uzņēmumi saņēma būtiskas vienreizējas vai pastāvīgas dotācijas no dažādu līmeņu valdības iestādēm, tā saņemot ieguvumus PIP laikā. Dažas no tām izlasē iekļautie uzņēmumi jau bija norādījuši savās atbildēs uz anketas jautājumiem, savukārt daudzas citas tika konstatētas klātienē pārbaudēs. Neviena no tām netika atklāta ĶV atbildēs uz anketas jautājumiem, kaut arī tas tika lūgts.

b) Juridiskais pamats

(323) Minētās dotācijas uzņēmumiem piešķīra valsts, provinču, pilsētu, reģionu vai rajonu valdības iestādes, un tās acīmredzot bija īpašas izlasē iekļautajiem uzņēmumiem vai īpašas nozares atrašanās vietas vai veida ziņā. Sīkāka juridiskā informācija par konkrētiem tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem piešķirti ieguvumi (ja tiem vispār bija juridiskais pamats), netika izpausta, lai gan Komisijai dažkārt iesniedza valdības iestādes izdotā dokumenta kopiju par līdzekļu piešķiršanu (tā dēvēto "paziņojumu").

c) Izmeklēšanas konstatējumi

(324) Ņemot vērā lielo pieprasījumā iekļauto un/vai izlasē iekļauto uzņēmumu grāmatvedības reģistros atrasto dotāciju skaitu, šajā regulā sniegts tikai galveno konstatējumu kopsavilkums. Pierādījumus, ka pastāv dažādas dotācijas un ka tās vairākos līmeņos piešķīrusi ĶV, sākotnēji iesniedza trīs izlasē iekļautie uzņēmumi. Vairākas citas dotācijas nepaziņoja izlasē iekļautie uzņēmumi, bet tās tika identificētas klātienē pārbaudēs uz vietas.

- (325) Viens no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem PIP saņēma vairāk nekā 130 šādas dotācijas. Daudzas no tām piešķir valdības iestādes pilsētas, rajona vai provinces līmenī. Lielākā dotācija pārsniedza septiņus miljonus Ķīnas juaņu un tika piešķirta saskaņā ar shēmu "Trīsvienība" – ražošanas uzņēmumu pārveidošanas un uzlabošanas veicināšanai paredzētu pašvaldības fondu. Citas dotācijas bija, piemēram, patentu fondi, zinātnes un tehnoloģiju fondi un atbalsts, uzņēmējdarbības attīstības fondi, rūpniecības uzņēmumu uzlabošanas un pārveidošanas fondi, pamata infrastruktūras dotācijas, rajona līmeņa atbalsta fondi, jaunas un tīras enerģijas attīstības fondi un zemes nodokļa atlaides. Turklāt šis uzņēmums saņēma arī eksporta kredīta apdrošināšanas dotācijas, ko valdība sniedza rajona līmenī.
- (326) Cits izlasē iekļautais uzņēmums arī PIP saņēma būtiskas dotācijas no valdības, no kurām dažas bija saistītas ar attīstības zonu, kurā atradās uzņēmums (vairāk nekā 13 miljoni CNY). Citas dotācijas bija saistītas ar izdevumiem zinātnes un tehnoloģiju vajadzībām, atjaunojamajiem energoresursiem un/vai industrijas un informācijas attīstību (piemēram, "trīs slavenās" dotācijas). Klātienē tika konstatētas arī atlaides attiecībā uz zemes lietošanas tiesību iegūšanu.
- (327) Viens no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem kā grupa saņēma dažādas dotācijas, kuru kopējā summa pārsniedza 29 miljonus CNY. Dotācijas bija, piemēram, jaunas enerģijas attīstīšanas finansējums, svarīgu tehnoloģisko reformu projekti vai finansējums saistībā ar attīstības zonu, kurā atrodas saņēmējs.

d) Secinājumi

- (328) Pamatojoties uz gūtajiem pierādījumiem par to, ka atlasītie uzņēmumi saņem minētās dotācijas, un tā kā trūka citas informācijas, Komisija minētās dotācijas uzskatīja par subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta un 2. punkta nozīmē, jo dotāciju veidā pārskatāmā ražojuma ražotājiem nodrošināta naudas līdzekļu tieša nodošana no ĶV un tādejādi nodrošināts ieguvums.
- (329) Šīs dotācijas ir arī īpašas pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 4. panta 3. punkta nozīmē, jo tās, šķiet, ir ierobežotas tikai noteiktiem uzņēmumiem vai noteiktiem projektiem noteiktos reģionos, un/vai FE nozarei. Šīs dotācijas neatbilst īpašu iezīmju trūkuma prasībām, kas ietvertas pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā, jo attiecināmības nosacījumi un faktiskās atlases kritēriji uzņēmumiem, lai tie būtu atbilstīgi, nav pārredzami, objektīvi un netiek piemēroti automātiski. Turklāt nav pierādījumu, ka šīs dotācijas ir saistītas ar vispārēju subsīdiju programmu.
- (330) Visos gadījumos uzņēmumi sniedza informāciju par dotācijas summu un to, no kā dotācija tika saņemta. Attiecīgie uzņēmumi galvenokārt iegrāmatoja šos ienākumus savos pārskatos pozīcijā "subsīdiju ienākumi", un šie pārskati tika pārbaudīti neatkarīgi. Tas tika ņemts vērā kā pozitīvs pierādījums par subsīdiju, kas bija kompensējams ieguvums.

e) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (331) Turpmāk ievietotajā tabulā redzams minēto dotāciju ieguvuma aprēķins, kur par ieguvumu uzskata summu, kas saņemta PIP, vai iegrāmatota attiecībā uz PIP, ja attiecīgais uzņēmums šo summu amortizēja.

Citas dotācijas	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,54
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,86
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,26

- (332) Atbildē par informācijas izpaušanu ĶV un ražotājs eksportētājs izteicās par "citām dotācijām". Ar to bija domāts, ka Komisija nesniedza pietiekami detalizētu informāciju, lai pamatotu kompensējamu shēmu eksistenci.
- (333) Tomēr jānorāda, ka Komisija atbildēs uz anketas jautājumiem saņēma ļoti maz informācijas, kas būtu saistīta ar šīm shēmām. Arī izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji neapstrīd Komisijas aprēķinātās un attiecīgajai ieinteresētajai personai izpaustās summas. Tie arī neapstrīd, ka šīs dotācijas tika saņemtas no ĶV.
- (334) Tā kā Komisija saskārās ar ĶV nesadarbošanās faktu, tā nolēma, ka šādu dotāciju pastāvēšanu ir pamatoti censties identificēt klātienē pārbaudē. Pārbauzu konstatējumi krasi atšķirās no ĶV sniegtajās atbildēs uz anketas jautājumiem norādītā dotāciju skaita un to kopējās vērtības. Tika nolemts, ka konstatējumi klātienē šajā ziņā bija pamatots subsidēšanas līmeņa rādītājs. Komisija neuzskata, ka šāda pieeja apliecinātu, ka nav izdevies pamatot kompensējamu shēmu pastāvēšanu. Tā kā minētajām dotācijām ir kopīgas īpašības, tās piešķir valsts iestāde un tās ir nevis daļa no subsīdiu shēmas, bet gan individuālas dotācijas, Komisija tās var izvērtēt kopīgi, kā aprakstīts 324.–327. apsvērumā. Tādēļ tiek noraidīts apgalvojums, ka Komisija nepamatoja kompensējamu shēmu pastāvēšanu vai nesniedza pozitīvus pierādījumus šādām shēmām.

3.4.3. Tiešo nodokļu atbrīvojumu un nodokļu atlaižu programmas

3.4.3.1. Programma *two free/three half* ārvalstu ieguldījumu uzņēmumiem (ĀIU)

- (335) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.3.2. Programma *two free/three half* jauno un augsto tehnoloģiju uzņēmumiem

- (336) Izmeklēšanā tika konstatēts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.3.3. Nodokļu kompensācijas par pētniecību un tehnoloģiju izstrādi

a) Ievads

- (337) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka nodokļu kompensācijas ĀIU veiktajai pētniecībai un izstrādei piešķir ĀIU tiesības uz preferenciālas nodokļu politikas attiecināšanu uz to pētniecības un izstrādes darbībām, kas izpaudās kā nodokļu kompensācija 150 procentu apmērā no to izdevumiem, ja tika sasniegts noteikts pētniecības un izstrādes izdevumu sliekšnis. Tika konstatēts arī, ka minētā preferenciālā ĀIU pētniecības un izstrādes izmaksu kompensācijas programma 2008. gadā tika aizstāta ar īpašu programmu, kas šeit norādīta ar nosaukumu *Nodokļu kompensācijas par pētniecību un tehnoloģiju izstrādi* (proti, neminot "ĀIU").
- (338) ĶV iebilda, ka nodokļu kompensācijas ĀIU veiktajai pētniecībai un izstrādei 2008. gadā ir aizstātas, jo abām programmām ir dažādi atbilstības kritēriji. ĶV arī apgalvoja, ka programma *Nodokļu kompensācijas par pētniecību un tehnoloģiju izstrādi* nav specifiska un tādēļ tā nav kompensējama.

b) Juridiskais pamats

- (339) Ņemot vērā sākotnējo izmeklēšanu, sākotnēji tika noteikts, ka aizstājējprogrammas (*Nodokļu kompensācijas pētniecībai un tehnoloģiju izstrādei*) juridiskais pamats ir EIT Likuma 30. panta 1. punkts, *Noteikumu par Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma īstenošanu ("EIT īstenošanas noteikumi")* 93. un 95. pants, *Administratīvie pasākumi augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumu noteikšanai (Guo Ke Fa Huo (2008) Nr. 172)*, Valsts nodokļu pārvaldes paziņojums par

jautājumiem, kas attiecas uz Kārtību, kādā augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumi maksā uzņēmumu ienākuma nodokli (Guo Shui Han (2008) Nr. 985). Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka šim juridiskajam pamatam nav nozīmes, izņemot EIT likuma 30. panta 1. punktu un EIT īstenošanas noteikumu 95. pantu.

- (340) Šajā izmeklēšanā kā daļa no juridiskā pamata tika identificēti arī šādi papildu dokumenti: *Administratīvie pasākumi uzņēmumu pētniecības un izstrādes izdevumu nodokļa samazināšanai* (Guo Shui Fa (2008) Nr. 116), *Finanšu ministrijas un Valsts nodokļu pārvaldes kopīgais apkārtraksts par attiecīgo politiku saistībā ar izdevumu, kas saistīti ar pētniecību un izstrādi, liela mēroga atskaitīšanu* (2013/70). Pēc informācijas izpaušanas ĶV norādīja, ka *Administratīvie pasākumi uzņēmumu pētniecības un izstrādes izdevumu nodokļa samazināšanai* (Guo Shui Fa (2008) Nr. 116), kā tiek apgalvots, ir zaudējuši spēku 2016. gada 1. janvārī, proti, pēc PIP.
- (341) 95. pants paredz, ka papildu 50 % atlaidi par pētniecības un izstrādes izdevumiem, kā minēts 30. panta 1. punktā, piešķir par šādiem izdevumiem saistībā ar augsto un jauno tehnoloģiju ražojumiem, lai tiem piemērotu amortizāciju, pamatojoties uz 150 % no nemateriālo aktīvu izmaksām.

c) Izmeklēšanas konstatējumi

- (342) Ir konstatēts, ka attiecīgās tiesību normas apliecina, ka šī shēma sniedz ierobežotus ieguvumus uzņēmumiem, izmantojot *Administratīvo pasākumu uzņēmumu pētniecības un izstrādes izdevumu nodokļa samazināšanai* (Guo Shui Fa (2008) Nr. 116) 4. pantu, kas nosaka, ka atbilstīgi ir tie uzņēmumi, kas veic pētniecības un izstrādes darbības, kas ir uzskaitītas *Norādījumos par augsto tehnoloģiju rūpniecības prioritārās attīstības prioritārajām jomām* (2007) Nr. 6, ko izdevusi Valsts attīstības un reformu komisija (NDRC), Zinātnes un tehnoloģiju ministrija, Tirdzniecības ministrija un Valsts intelektuālā īpašuma birojs. Viena no šajos norādījumos minētajām prioritārajām jomām ir saules enerģija ⁽⁴⁷⁾.
- (343) Šiem uzņēmumiem rodas ar pētniecību un izstrādi saistīti izdevumi, izstrādājot jaunas tehnoloģijas, jaunus ražojumus un jaunas amata prasmes. Piemērotie uzņēmumi var saņemt kompensāciju par vēl 50 % no saviem pētniecības un izstrādes izdevumiem, ja tiem ir saistošs ienākuma nodoklis. Arī izdevumi, ko rada nemateriālie pētniecības un izstrādes aktīvi, dod piemērotajiem uzņēmumiem tiesības uz 150 % atlaidi par šo uzņēmumu faktiskajām izmaksām.
- (344) Uzņēmumiem, kas izmanto šo shēmu, jāiesniedz ienākuma nodokļa deklarācijas un attiecīgie pielikumi. Faktiskais ieguvuma apjoms ir norādīts nodokļu deklarācijā.
- (345) Trīs izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji *Chint*, *Jinko* un *Trina* saņēma ieguvumus saskaņā ar šo shēmu.
- (346) Pēc informācijas izpaušanas ĶV un viens ražotājs eksportētājs apstrīdēja īpašas iezīmes, to pamatojot tādējādi, ka visiem ĶTR uzņēmumiem ir tiesības uz 150 % papildu atlaidi. ĶV papildināja, ka Kanādas iestādes nekonstatēja šīs shēmas īpašās iezīmes attiecībā uz ĶTR paneļu sienas moduļiem un citēja izpētes grupas nolēmumu lietā *US–Aircraft*. ĶV uzsver, ka minētajā lietā, kā norādīja izpētes grupa, finansējuma ierobežošana “augsta riska, augstas atdeves, jaunu tehnoloģiju un pamattehnoloģiju” pētniecībai un izstrādei neveidoja pietiekami konkrētu uzņēmumu vai nozaru grupu SCM nolīguma 2. panta nozīmē. ĶV minēja, ka Komisija kļūdaini norādījusi, ka šīs programmas atbilstības kritērijs ir tas, vai uzņēmums ir augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmums, un ka jebkurā gadījumā lietā *T-586/14 Xinyi PV products/Komisija* Vispārējā tiesa ir nolēmusi, ka, ja uzņēmums uzskatāms par augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumu, tas atbilst objektīvam nosacījumam nodokļa atvieglojuma piešķiršanai.
- (347) Minētie apgalvojumi tiek noraidīti. Fakts, ka citi uzņēmumi varētu saņemt salīdzināmas subsīdijas uz cita juridiskā pamata, nenozīmē, ka šī shēma juridiski nav specifiska konkrētai uzņēmumu grupai. Pat ja pieņem, ka abstraktā nozīmē visi uzņēmumi var pretendēt uz papildu atskaitījumu 150 % apmērā, šajā gadījumā izlasē iekļautie uzņēmumi no atskaitījuma saņēma tādu ieguvumu, ka varēja nodokļu deklarācijā atzīmēt īpašu rūtiņu, kas bija

⁽⁴⁷⁾ http://www.most.gov.cn/ztl/gjzctx/ptzcqt/200802/t20080222_59213.htm

saistīta ar sertifikāciju kā augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumam, kas rada daudz mazāku slogu nekā alternatīvā procedūra. Spriedums lietā T-586/14 *Xinyi PV products/Komisija* attiecas uz darbošanos tirgus ekonomikas apstākļos, nevis subsīdijas īpašajām iezīmēm. Kas attiecas uz apgalvojumu, ka Kanādas iestādes attiecībā uz šo shēmu nekonstatēja īpašās iezīmes, neviena persona neiesniedza šāda konstatējuma kopiju.

d) Secinājumi

- (348) Šī shēma ir uzskatāma par subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkta un 3. panta 2. punkta nozīmē, un tā izpaužas kā nesaņemtie valdības ieņēmumi, kas rada ieguvumu saņēmējiem uzņēmumiem.
- (349) Šī subsīdija ir specifiska pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, jo jau ar tiesību aktu šīs shēmas piemērošana ir ierobežota, attiecinot to tikai uz uzņēmumiem, kuriem rodas noteikti pētniecības un izstrādes izdevumi.
- (350) Attiecīgi, kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, šī subsīdija būtu jāuzskata par kompensējamu.

e) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (351) Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Saņēmējiem piešķirtais ieguvums ir kopējā nodokļa summa, kas maksājama saskaņā ar parasto nodokļa likmi pēc tam, kad no tās atskaitīta summa, kas samaksāta pēc papildu 50 % atlaides no faktiskajiem izdevumiem, kas apstiprinātos projektos rodas pētniecībā un izstrādē. Kompensētās summas pamatojas uz datiem, kas iekļauti uzņēmumu nodokļu deklarācijās par 2015. gadu. Viens no ražotājiem eksportētājiem apgalvoja, ka tā vietā būtu bijis jāizmanto nodokļu dati par PIP. Šis apgalvojums tika noraidīts. Ņemot vērā sākotnējās regulas 459. apsvērumu, Komisija atkārtoti norāda, ka ir svarīgi balstīt ieguvuma aprēķinu uz galīgajām revidētajām nodokļu deklarācijām par konkrētu nodokļu gadu. Komisija piebilst, ka galīgās nodokļu deklarācijas par 2015. gadu sagatavošana PIP laikā jebkuru deklarācijā norādītu ieguvumu padara par galīgu, kas ir Komisijas pieejas pareizības pamatā. Komisija nevar balstīt savu aprēķinu uz ceturkšņa nodokļu deklarācijām, jo šajās deklarācijās atspoguļo esošo pagaidu situāciju to iesniegšanas laikā un pēc definīcijas neņem vērā galīgo konsolidēto nodokļu gada situāciju. Šo deklarāciju mērķis ir nodrošināt likviditāti valdībai tajā gadījumā, ja nodokļiem iestājas provizorisks maksājumu termiņš, bet tās tikai daļēji atspoguļo situāciju iesniegšanas laikā. Turklāt 2015. gada nodokļu deklarācija attiecas uz trim ceturkšņiem PIP un tādēļ ir attiecināmākā no pieejamajām gada nodokļu deklarācijām.
- (352) Saskaņā ar pamatregulas 7. panta 2. punktu šī subsīdiju summa (dalāmais lielums) tika piešķirta par kopējo tirdzniecības apgrozījumu, kas izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem izveidojās PIP laikā, jo subsīdija nav piešķirama eksporta darbībai un netika piešķirta atbilstoši apjomiem, kas saražoti, izgatavoti, eksportēti vai pārvadāti.
- (353) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Nodokļu kompensācijas par pētniecību un tehnoloģiju izstrādi	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,47
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,74
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,15

3.4.3.4. Nodokļu atlaides augsto vai jauno tehnoloģiju uzņēmumiem, kas iesaistīti īpašos projektos

a) Ievads

- (354) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka šī programma ļauj uzņēmumam, kas atzīts par augsto vai jauno tehnoloģiju uzņēmumu, iegūt samazinātu ienākuma nodokļa likmi 15 %, salīdzinot ar parasto likmi 25 %. Šajā termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanā izmaiņas nav konstatētas.

b) Juridiskais pamats

- (355) Šīs programmas juridiskais pamats ir EIT likuma 28. panta 2. punkts un *Administratīvie pasākumi augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumu noteikšanai (Guo Ke Fa Huo (2008) Nr. 172)*, kā arī EIT īstenošanas noteikumu 93. pants kopā ar Valsts nodokļu pārvaldes paziņojumu par jautājumiem, kas attiecas uz Kārtību, kādā augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumi maksā uzņēmumu ienākuma nodokli (*Guo Shui Han (2008) Nr. 985*), Zinātnes un tehnoloģiju ministrijas, Finanšu ministrijas un Valsts nodokļu pārvaldes paziņojumu par augsto tehnoloģiju uzņēmumu atzīšanas vadlīniju izdošanu (*Guo Ke Fa Huo (2008) Nr. 362*), Valsts nodokļu pārvaldes paziņojumu par jautājumiem, kas saistīti ar preferenciālas attieksmes īstenošanu attiecībā uz augsto tehnoloģiju uzņēmumu ienākuma nodokli (*Guo Shui Han (2009) Nr. 203*), Valsts nodokļu pārvaldes paziņojumu par augsto tehnoloģiju uzņēmumu ienākuma nodokļa iepriekšēju samaksu kvalifikācijas pārskata periodā ((2011) Nr. 4) un Finanšu ministrijas un Valsts nodokļu pārvaldes paziņojumu par jautājumiem attiecībā uz augsto tehnoloģiju uzņēmumu ārvalstīs gūtajiem ienākumiem piemērojamo nodokļa likmi un nodokļu kredītu ((2011) Nr. 47).

c) Izmeklēšanas konstatējumi

- (356) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka šo shēmu piemēro atzītiem augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumiem, kam nepieciešams būtisks valsts atbalsts. Šiem uzņēmumiem ir nepieciešamas patstāvīgas intelektuālā pamatīpašuma tiesības, un tiem jāatbilst vairākām prasībām: i) uzņēmumu produkcija ir iekļauta starp ražojumiem, kas pieder pie "valsts būtiski atbalstīto augsto tehnoloģiju sfēras"; ii) kopējās pētniecības un izstrādes izmaksas veido noteiktu daļu no kopējiem tirdzniecības ieņēmumiem; iii) ieņēmumi no augsto un jauno tehnoloģiju ražojumiem veido noteiktu daļu no kopējiem tirdzniecības ieņēmumiem; iv) personāls, kas iesaistīts pētniecībā un izstrādē, veido noteiktu daļu no kopējā darbinieku skaita; v) ir izpildītas citas prasības, kas paredzētas 2008. gada *Augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumu administratīvajos pasākumos*.
- (357) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apstrīdēja īpašās iezīmes, pamatojoties uz to, ka: 1) iepriekšējā apsvērumā minētie kritēriji ir objektīvi, vadoties pēc Vispārējās tiesas atziņām lietā T-586/14 *Xinyi PV products/Komisija*; 2) uz ikvienu uzņēmumu, kas atbilst kritērijiem, automātiski attiecinā 15 % nodokļa likmi; un 3) Komisijas konstatējumi neatbilst 346. apsvērumā minētā *US–Aircraft* lietas nolēmuma elementiem. Šie apgalvojumi tiek noraidīti, balstoties uz to, ka shēma ir juridiski specifiska, jo ieguvumu no tās var gūt tikai ierobežots uzņēmumu loks, kā aprakstīts 355. apsvērumā. Turklāt spriedums lietā T-586/14 *Xinyi PV products/Komisija* attiecas uz darbošanos tirgus ekonomikas apstākļos, nevis subsīdijas īpašajām iezīmēm.
- (358) Uzņēmumiem, kas izmanto šo shēmu, jāiesniedz ienākuma nodokļa deklarācijas un attiecīgie pielikumi. Faktiskais ieguvuma apjoms ir norādīts nodokļu deklarācijā.
- (359) Izmeklēšanā netika identificētas nekādas izmaiņas 356. un 357. apsvērumā apkopotajos konstatējumos.
- (360) Trīs izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji *Chint*, *Jinko* un *Trina* saņēma ieguvumus saskaņā ar šo shēmu.

d) Secinājumi

- (361) Šī shēma ir uzskatāma par subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkta un 3. panta 2. punkta nozīmē, jo tā ir finansiāls ieguldījums, kas izpaužas kā nesaņemtie valdības ieņēmumi, kas rada ieguvumu saņēmējiem uzņēmumiem. Saskaņā ar pamatregulas 3. panta 2. punktu saņēmēju ieguvums līdzinās nodokļu ietaupījumam, ko pieļauj šī programma.

(362) Šī subsīdija ir īpaša pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, jo tā aprobežojas ar uzņēmumiem, kas iztur augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumu sertificēšanu un atbilst visām 2008. gada administratīvo pasākumu prasībām. Turklāt tiesību aktos nav paredzēti vai piešķirējiestāde nav noteikusi objektīvus kritērijus par šīs shēmas piemērošanu, un tā nenotiek automātiski saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

(363) Attiecīgi, kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, šī subsīdija būtu jāuzskata par kompensējamu.

e) Subsīdijas summas aprēķināšana

(364) Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Saņēmējiem piešķirtais ieguvums ir kopējā nodokļa summa, kas maksājama saskaņā ar parasto nodokļa likmi pēc tam, kad no tās atskaitīta summa, kas samaksāta pēc samazinātas preferenciālās nodokļa likmes. Kompensētās summas pamatojas uz datiem, kas iekļauti uzņēmumu nodokļu deklarācijās par 2015. gadu.

(365) *Jinko* apgalvojums, ka, aprēķinot ieguvumu no uzņēmumu ienākuma nodokļa shēmām, Komisijai būtu bijis jāatšķirina apgalvotie ieguvumi no citām subsīdiju shēmām, lai dažus ieguvumus nepieskaitītu divreiz, tiek noraidīts. Izmeklēšanas iestādes uzdevums nav veikt šādu mākslīgu rīcību.

(366) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Nodokļu atlaides augsto vai jauno tehnoloģiju uzņēmumiem, kas iesaistīti īpašos projektos	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,02
<i>Jinko Solar Co. Ltd</i> un saistītie uzņēmumi	0,75
<i>Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd</i> un saistītie uzņēmumi	0,71

3.4.3.5. Ienākuma nodokļa atlaides ārvalstu ieguldījumu uzņēmumiem, kas iegādājas Ķīnā ražotas iekārtas

(367) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.3.6. Atbrīvojums no nodokļa par ieņēmumiem no konkrētām dividendēm, piemaksām un citiem pašu kapitāla ieguldījumiem atbilstīgu rezidentu uzņēmumu starpā

(368) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.3.7. Preferenciālā ienākuma nodokļa politika uzņēmumiem rietumu reģionos

(369) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.3.8. Pilsētu uzturēšanas un būvniecības nodokļi un izglītības uzcelojumi, ko piemēro attiecībā uz ĀIU

(370) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.3.9. Nodokļu priekšrocības, kas ir pieejamas uzņēmumiem, kuri gūst nelielu peļņu

(371) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus.

3.4.4. *Netiešo nodokļu un ievadmuītas tarifu programmas*

3.4.4.1. Atbrīvojumi no PVN un ievadmuītas tarifu rabati par importētu iekārtu un tehnoloģiju izmantošanu

a) Ievads

(372) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka šī programma paredz atbrīvojumu no PVN un ievadmuītas par labu ārvalstu ieguldījumu uzņēmumiem ("ĀIU") vai iekšzemes uzņēmumiem, kuri importē ražošanā izmantotas pamatiekārtas. Lai varētu saņemt šādu atbrīvojumu, iekārtas nedrīkst būt iekļautas neatbilstīgo iekārtu sarakstā un uzņēmumam, kas šo atbrīvojumu pieprasa, ir jāsaņem valsts atbalstāmā projekta sertifikāts, ko izsniedz Ķīnas iestādes vai Valsts attīstības un reformu komisija (NDRC) saskaņā ar attiecīgajiem investīciju, nodokļu un muītas tiesību aktiem. Šajā termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanā izmaiņas nav konstatētas.

b) Juridiskais pamats

(373) Programmas juridiskais pamats ir Valsts padomes Apkārtraksts par nodokļu politiku precizēšanu attiecībā uz importētām iekārtām, Guo Fa, Nr. 37/1997, Finanšu ministrijas, Galvenās muītas pārvaldes un Valsts nodokļu pārvaldes Paziņojums par dažu preferenciālo ievadmuītas maksājumu politikas jomu precizēšanu, Finanšu ministrijas, Galvenās muītas pārvaldes un Valsts nodokļu pārvaldes Informācija, (2008), Nr. 43, Valsts attīstības un reformu komisijas Paziņojums par aktuāliem jautājumiem, kas skar iekšzemes vai ārvalstu finansēto projektu, kuru attīstību veicina valsts, apstiprinājuma vēstules izskatīšanu (2006), Nr. 316, un No ievadmuītas neatbrīvojamo izstrādājumu katalogs, kurus importē ārvalstu ieguldījumu uzņēmumi vai iekšzemes uzņēmumi, 2008.

c) Izmeklēšanas konstatējumi

(374) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā un apstiprināts šajā termiņbeigu pārskatīšanā, iekārtas, kas ir importētas, lai attīstītu iekšzemes vai ārvalstu ieguldījumu projektus saskaņā ar ārvalstu vai iekšzemes ieguldījumu projektu veicināšanu, var atbrīvot no PVN un/vai ievadmuītas nodokļa maksāšanas, izņemot, ja iekārtu kategorija ir iekļauta no nodokļa maksāšanas neatbrīvojamo izstrādājumu katalogā. Lai izmantotu šo shēmu, uzņēmumam jāsaņem apstiprinājuma vēstule no vietējās pašpārvaldes, kura ir atbildīga par projektu, un jāiesniedz tā vietējam muītas dienestam.

(375) ĶV apgalvoja, ka no 2009. gada 1. janvāra atbrīvojumu piemēro tikai ievadmuītas nodoklim, bet par iekārtu importu izmantošanai savām vajadzībām tiek iekasēts PVN.

(376) Tomēr, pretēji ĶV apgalvojumiem, PIP laikā attiecībā uz trijiem izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem tika konstatēti atbrīvojumi gan no PVN, gan ievadmuītas nodokļa. Tie tika piemēroti iekārtām, par kurām ieguvums tika amortizēts attiecībā uz iekārtu ekspluatācijas laiku un daļēji attiecās uz PIP. Lai gan Komisija neieguva pierādījumus, ka shēma darbojās PIP laikā, balstoties uz lietā pieejamajiem pierādījumiem, Komisija konstatēja, ka izlasē iekļautie ražotāji joprojām saņēma ieguvumus no šīs shēmas.

d) Secinājumi

- (377) Uzskatāms, ka šī programma sniedz finansiālu ieguldījumu kā ĶV nesaņemtos ieņēmumus 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkta nozīmē, jo ĀIU un citi piemērotie iekšzemes uzņēmumi ir atbrīvoti no PVN maksāšanas un/vai tarifiem, kas citādi būtu jāmaksā. Tādējādi tā nodrošina ieguvumus saņēmējiem uzņēmumiem pamatregulas 3. panta 2. punkta izpratnē.
- (378) Šī programma ir īpaša pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, ņemot vērā to, ka tiesību akts, saskaņā ar kuru darbojas piešķirējstāde, ierobežo tās pieejamību, nodrošinot to tikai uzņēmumiem, kas iegulda konkrētās uzņēmējdarbības kategorijās, kuras definē tikai likums un kuras pieder vai nu pie veicināmās kategorijas, vai pie ierobežojamās B kategorijas saskaņā ar *Norādījumu katalogu ārvalstu investīciju un tehnoloģiju pārneses nozarēm*, vai kategorijās, kas atbilst *Svarīgu nozaru, ražojumu un tehnoloģiju kuru attīstību veicina valsts, katalogam*. Turklāt nav objektīvu kritēriju, kas ierobežotu piemērotību šai programmai, un nav pārliecinošu pierādījumu, lai secinātu, ka piemērotība iestājas automātiski saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.
- (379) Pēc informācijas izpaušanas ĶV lūdza Komisiju atzīmēt ražošanas nozares un nozares, uz kurām attiecas minētās kategorijas, un apgalvoja, ka plašais to aptvertu ražošanas nozaru loks ļauj tai atbilst visās ekonomikas nozarēs strādājošiem uzņēmumiem. Tomēr Komisija norāda, ka ĶV neiesniedza atbilstošus pierādījumus, ka ražošanas nozares un nozares, uz kurām attiecas šīs kategorijas, neatrodas veicināmajās vai ierobežotajās kategorijās. Komisija uzskata, ka atbilstīgie uzņēmumi šajā lietā veido pietiekami ierobežotu grupu. Izlasē iekļauto uzņēmumu pārbaudes apmeklējums neliecināja, ka programmai atbilstu visās ekonomikas nozarēs strādājoši uzņēmumi.
- (380) Kā norādīja viens no ražotājiem eksportētājiem, lai saņemtu šo ieguvumu, ražojumiem, kuri izgatavoti, izmantojot importētās iekārtas, bija jābūt iekļautiem 386. apsvērumā minētajā Ārvalstu investīciju nozaru norādījumu katalogā.
- (381) Sākotnēji ĶV norādīja, ka tikai *Trina* ir saņēmis ieguvumu no šīs shēmas. Tomēr, balstoties uz informāciju, kas tika saņemta no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, tika konstatēts, ka visi trīs ir saņēmuši ieguvumus no šīs shēmas. ĶV paskaidroja, ka bija sapratusi, ka jāziņo tikai par PIP laikā importētajām iekārtām. Komisija norādīja, ka ieguvums atbilst importēto iekārtu amortizācijai, daļa no kuras attiecas uz PIP.

e) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (382) Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Uzskata, ka saņēmējiem piešķirtais ieguvums ir vienāds ar importētam aprīkojumam piemērojamā PVN un nodokļu atbrīvojuma summu. Lai nodrošinātu, ka kompensējamā summa attiecas tikai uz PIP periodu, saņemtais ieguvums tiek amortizēts attiecībā uz iekārtu ekspluatācijas laiku saskaņā ar parastajām uzņēmumu grāmatvedības procedūrām.
- (383) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Atbrīvojumi no PVN un ievadumtaksu tarifu rabati par importētu iekārtu izmantošanu	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,11
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,02
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,18

3.4.4.2. PVN atlaides par Ķīnā ražotu iekārtu iepirkšanu, ko veic ĀIU

a) Ievads

- (384) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka šī programma paredz PVN atbrīvojumu par iekšzemē ražotu iekārtu iepirkumiem ĀIU. Lai izmantotu šo atbrīvojumu, iekārtas nedrīkst būt iekļautas nepiemēroto iekārtu sarakstā un to vērtība nedrīkst pārsniegt noteiktu robežvērtību. Šajā termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanā izmaiņas nav konstatētas.

b) Juridiskais pamats

- (385) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, juridiskais pamats ir Valsts nodokļu pārvaldes izdotie Pagaidu pasākumi nodokļu atmaksāšanas administrēšanai attiecībā uz iekšzemē ražotu iekārtu iepirkumiem ĀIU, Izmēģinājuma pasākumi nodokļu atlaides administrēšanai attiecībā uz Ķīnā ražotu iekārtu iegādi ārvalstu investīciju projektiem un Finanšu ministrijas un Valsts nodokļu pārvaldes paziņojums par atlaižu politikas atcelšanu iekšzemes iekārtām, ko iegādājas ārvalstu ieguldījumu uzņēmumi.

c) Izmeklēšanas konstatējumi

- (386) PVN atmaksāšanas shēmu piemēro iekšzemē ražotām iekārtām, kas iegādātas ārvalstu finansēto projektu vajadzībām, ja šie projekti atbilst veicināmo projektu jomai Ārvalstu investīciju nozaru norādījumu katalogā vai Privileģēto ārvalstu investīciju nozaru katalogā Ķīnas centrālajiem un rietumu reģioniem.
- (387) Tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā, ĶV, atbildot uz anketas jautājumiem, apgalvoja, ka šī programma no 2009. gada 1. janvāra ir izbeigta. Šāds apgalvojums jau tika noraidīts sākotnējā izmeklēšanā. Turklāt šajā termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanā divi no izlasē iekļautajiem eksportētājiem iesniedza detalizētu informāciju par šo shēmu, tajā skaitā – PIP laikā saņemto ieguvumu summu. Ņemot to vērā, tika secināts, ka ĶV noklusēja būtisku informāciju, piemēram, attiecīgo saņēmēju sarakstu un to saņemto ieguvumu summas.

d) Secinājumi

- (388) Uzskatāms, ka šī programma sniedz finansiālu ieguldījumu kā ĶV nesaņemtos ieņēmumus pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkta nozīmē, jo ĀIU ir atbrīvoti no PVN maksāšanas, kas citādi būtu jāmaksā. Tādējādi tā nodrošina ieguvumus saņēmējiem uzņēmumiem pamatregulas 3. panta 2. punkta izpratnē.
- (389) Šī programma ir īpaša pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, jo tiesību akts, saskaņā ar kuru darbojas piešķirējietāde, paredz, ka tā pieejama tikai ārvalstu ieguldījumu uzņēmumiem, kas iepērk iekšzemē ražotas iekārtas un pieder pie veicināmas kategorijas un ierobežotās B kategorijas saskaņā ar Ārvalstu finansēto nozaru katalogu, un iekšzemes tirgū iegādātās iekārtas iekļautas Svarīgu nozaru, ražojumu un tehnoloģiju, kuru attīstību veicina valsts, katalogā. Tālāk, Izmēģinājuma pasākumi nodokļu atlaides administrēšanai attiecībā uz Ķīnā ražotu iekārtu iegādi ārvalstu investīciju projektiem un Finanšu ministrijas paziņojums ierobežo subsīdiju piešķiršanu tikai ar ĀIU, kas pieder pie veicināmajām kategorijām Ārvalstu investīciju nozaru norādījumu katalogā vai Privileģēto ārvalstu investīciju nozaru katalogā Ķīnas centrālajiem un rietumu reģioniem. Turklāt nav objektīvu kritēriju, kas ierobežotu piemērotību šai programmai, un nav pārliecinošu pierādījumu, lai secinātu, ka piemērotība iestājas automātiski saskaņā ar pamatregulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Šī programma ir īpaša arī saskaņā ar pamatregulas 4. panta 4. punkta b) apakšpunktu, jo to var piemērot, ja izmanto iekšzemes, nevis importētas preces.

- (390) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apstrīdēja īpašās iezīmes uz 379. apsvērumā aprakstītajam līdzīga pamata. Šis apgalvojums tajā pašā apsvērumā tiek noraidīts.

e) Subsīdijas summas aprēķināšana

- (391) Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Par saņēmējiem piešķirto ieguvumu uzskata PVN atbrīvojuma summu attiecībā uz iekšzemes iekārtām. Lai nodrošinātu, ka kompensējamā summa attiecas tikai uz PIP, saņemtais atbalsts tiek amortizēts attiecībā uz iekārtu ekspluatācijas laiku saskaņā ar parastajām nozares procedūrām.
- (392) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

PVN atlaides par Ķīnā ražotu iekārtu iepirkšanu, ko veic ĀIU	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,02
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,03
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,00

3.4.4.3. Atbrīvojums no PVN par ražojumiem, kurus pārdod ĀIU

- (393) Izmeklēšanā tika apstiprināts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas nesaņēma ieguvumus. Jebkurā gadījumā nekas neliecina par to, ka sākotnējās subsīdiju programmas būtu tikušas atceltas.

3.4.5. Valdības nodrošinātas preces un pakalpojumi par neatbilstoši zemu cenu

3.4.5.1. Nesadarbošanās un pieejamo fakti izmantošana

- (394) Papildus vispārējam aprakstam 3.1. sadaļā, Komisija atzīmē, ka līdz pārbaudes apmeklējumam ĶV neiesniedza polisilīcija, alumīnija vai stikla patēriņa vai tirgus daļu rādītājus, lai gan tie tika pieprasīti vairākkārt, sākot ar anketu.
- (395) Pārbaudes apmeklējuma beigās, lai gan triju minēto preču patēriņa vai tirgus daļu rādītājus tika pieprasīts iesniegt pārbaudes sākumā, tika iesniegtas aplēses, kas bija balstītas uz šo triju preču iekšzemes ražošanas apjomu un importa un eksporta apjomu, ko izraudzītā laika dēļ Komisijai nebija iespējams pārbaudīt. Nekādi rādītāji attiecībā uz tirgus daļām netika sniegti.
- (396) ĶV apgalvoja, ka pieprasījumā neesot ietverti pietiekami pierādījumi, ka polisilīcija, alumīnija un stikla ražotāji tiktu subsidiēti. Kā norāda ĶV, polisilīcija, stikla un alumīnija ražotājiem paredzētajās speciālajās anketās pieprasītā informācija nebija nepieciešama, lai Komisija nonāktu pie konstatējuma, ņemot vērā nepietiekamos pierādījumus attiecībā uz valdības vai valsts iestādes finansiālo ieguldījumu. Turklāt ĶV atzīmēja, ka informāciju nav iespējams sniegt, jo ĶV nekontrolē konkrētos ražotājus un ĶV nav piekļuves Komisijas pieprasītajai informācijai par katru darījumu. Tādēļ ĶV nelūdza nevienam polisilīcija, alumīnija vai stikla ražotājam aizpildīt speciālo anketu.
- (397) ĶV arī lūdza Komisiju atrast praktiski realizējamu veidu attiecībā uz pieprasīto informāciju, ciktāl tā nepieciešama Komisijai, lai izdarītu konstatējumu.

- (398) Pirmkārt, pieprasītā informācija tika uzskatīta par nepieciešamu konstatējuma izdarīšanai, lai varētu iepazīties ar minēto preču ražotāju darbību (un varbūtēju subsidēšanu) un pārbaudīt to. Otrkārt, Komisijas uzdevums nebija izstrādāt reāli īstenojamu veidu, kā ĶV iegūt nepieciešamo informāciju, kas jebkurā gadījumā sevī ietvertu tikai speciālo anketu pārsūtīšanu zināmajiem polisilīcija, alumīnija un stikla iekšzemes ražotājiem, kuri atbilst 28. apsvērumā minētajām prasībām, un saņemto atbildi (ja tādas ir) izvērtēšanu.
- (399) Attiecībā uz zemes un zemes lietošanas tiesību (ZLT) piešķiršanu ĶV neatklāja zemes izmantošanas cenu aptauju un izsoļu, par kurām bija ziņojuši izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji, sākumcenas, robežcenas un dalībnieku skaitu. ĶV vienīgi norādīja, ka šāda informācija būtu pieejama zemākos vietējos (valdības) līmeņos. Jānorāda, ka antisubsidēšanas izmeklēšanas ietvaros ĶV pārstāv visus valdības līmeņus.
- (400) Netika iesniegti arī paziņojumi par attiecīgajām cenu aptaujām un izsolēm, lai gan tie tika vairākkārt pieprasīti (piemēram, ĶV anketā un klātienē pārbaudes laikā). ĶV ieteica Komisijai pašai iegūt paziņojumus no zemes tirgus dinamiskās uzraudzības tīmekļa vietnes (kura ir ķīniešu valodā), lai gan, kā to norādījusi ĶV, paziņojumi par darījumiem pirms 2007. gada var neparādīties tīmekļa vietnē.
- (401) Tāpēc Komisija nevarēja pārbaudīt informāciju par izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju darījumiem ar zemes lietošanas tiesībām.
- (402) Komisija informēja ĶV, ka tā apsver pamatregulas 28. panta piemērošanu šai subsīdiju shēmai. Tā kā ĶV atbildē Komisijai nesniedza apmierinošu paskaidrojumu vai kādus jaunus pierādījumus par šo tematu, Komisijai nācās savus secinājumus balstīt uz labākajiem pieejamajiem faktiem, t. i., šajā gadījumā – uz informāciju, ko bija iesnieguši izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji, un citu atklātībā pieejamo informāciju.
- (403) Atbildē par informācijas izpaušanu ĶV apgalvoja, ka Komisija nav ievērojusi antisubsidēšanas pamatregulas 28. pantu, piemērojot noteikumus par “pieejamajiem faktiem” attiecībā uz preču nodrošināšanu *LTAR*. Jo īpaši ĶV apgalvoja, ka Komisijai vajadzēja pieņemt patēriņa un tirgus daļu datus pārbaudes beigās. Komisijai arī nebūtu bijis pamata secināt, ka ĶV nav izsūtījusi un koordinējusi B papildinājuma atbildes no dažādām piegādātāju nozarēm. Visbeidzot, Komisija nebūtu pareizi piemērojusi 28. panta noteikumus attiecībā uz zemes lietošanas tiesībām.
- (404) Attiecībā gan uz patēriņa un tirgus daļu datiem, gan B papildinājuma atbildēm jāatgādina, ka antisubsidēšanas izmeklēšanā ir jāievēro stingri termiņi, tādēļ ir svarīgi, lai izmeklēšana noritētu apmierinoši. Ir svarīgi arī saprast, ka klātienē pārbaudes tiek organizētas (parasti atsevišķi), lai pārbaudītu iepriekš iesniegtos datus. Šajā izmeklēšanā ar šo izmeklēšanas aspektu saistītie dati bija pieprasīti sākotnējā anketā un vēstulē par nepilnībām. ĶV atbildēja, ka tās politika neparedz datu sniegšanu (par patēriņu/tirgus daļām, B papildinājumu un zemes lietošanas tiesībām), un tai nav skaidrs, kāda ir tās saistība ar izmeklēšanu.
- (405) Ņemot vērā šo atbildi, Komisija apstiprina, ka arī tai nebija iespējams pārbaudīt datus, jo tie vai nu netika iesniegti vispār, vai pārbaudes laikā tika iesniegti tik novēloti, ka tos nevarēja pārbaudīt. Jo īpaši attiecībā uz patēriņa un tirgus daļu datiem, kas tika uzrādīti Komisijai, kad pārbaudes apmeklējums tuvojās beigām, ĶV kopā ar rādītājiem nevarēja norādīt faktisko avotu, no kura rādītāji iegūti. Turklāt ĶV precizēja, ka sniegtie rādītāji ir aplēses, kuras Komisija būtu varējusi pieņemt, ja tai būtu bijis iespējams tos salīdzināt ar avotu, pēc kura rādītāji tika aplēsti, un pārbaudīt tos. Kas attiecas uz ĶV atsaukšanos uz izpētes grupas ziņojumu *EC-Salmon (WT/DS337/R)*, jāuzsver, ka izpētes grupa arī uzskatīja, ka, lai izvērtētu, vai informācija sniegta savlaicīgi, jāņem vērā arī tas, kad tā pirmo reizi pieprasīta. Zināšanai – patēriņa rādītāji un stikla, alumīnija un polisilīcija tirgus daļu dati pirmo reizi tika pieprasīti ĶTR 2015. gada 7. decembrī nosūtītajā anketā. ĶTR pārbaudes apmeklējums

notika no 2016. gada 8. augusta līdz 2016. gada 12. augustam, savukārt aplēses tika iesniegtas pēdējā pārbaudes apmeklējuma dienā, proti, 2016. gada 12. augustā. Tādēļ Komisija nesaskata pamatu šajā lietā atsaukties uz izpētes grupas ziņojumu *EC-Salmon*.

- (406) Turklāt, ja dati būtu tikuši sniegti laikus, būtu bijis iespējams tos analizēt, lai varētu pieprasīt sīkākus precizējumus vai papildu datu sniegšanu. Paturot prātā, ka Komisija nevarēja pilnībā analizēt grupā "Valdības nodrošinātās preces un pakalpojumi par neatbilstoši zemu cenu" ietilpstošās shēmas, Komisija apstiprina, ka ĶV apgalvojumi ar šo tiek noraidīti.
- (407) Visbeidzot jānorāda, ka Komisija, cik tas bija iespējams, centās analizēt laikus no ĶV un izlasē iekļautajiem uzņēmumiem saņemtos datus un tikai ierobežotā apjomā izmantoja 28. panta noteikumus par pieejamajiem faktiem. Attiecībā uz alumīniju, polsilīciju, enerģiju, solāro stiklu un ūdeni tā secināja, ka nav jāveic subsīdiju aprēķini. Attiecībā uz citām šī veida shēmām, lai gan tika identificētas kompensējamas shēmas, galīgais novērtējums bija mērens un balstīts uz pieejamajiem faktiem. Tādēļ tiek noraidīts apgalvojums, ka Komisija nepielika visas pūles, lai izmeklēšanu veiktu saprātīgi un atbildīgi, balstoties uz tās laikus saņemtajiem datiem.

3.4.5.2. Valdības nodrošinātais polsilīcijs par neatbilstoši zemu cenu

- (408) Ņemot vērā pieejamos faktus, izmeklēšanā netika konstatēts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas būtu saņēmuši ieguvumus.

3.4.5.3. Valdības nodrošinātie alumīnija štancējumi par neatbilstoši zemu cenu

- (409) Ņemot vērā pieejamos faktus, izmeklēšanā netika konstatēts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas būtu saņēmuši ieguvumus.

3.4.5.4. Valdības nodrošinātais stikls par neatbilstoši zemu cenu

- (410) 2014. gada 14. maijā Komisija noteica galīgos kompensācijas maksājumus Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes solārā stikla importam ⁽⁴⁸⁾. Solārā stikla nozarē tika konstatētas dažādas subsīdiju shēmas, no kurām dažas ir tādas pašas kā šajā lietā par saules enerģijas moduļiem un elementiem (proti, preferenciāli aizdevumi, preferenciāla ienākumu nodokļa likme augsto un jauno tehnoloģiju uzņēmumiem, pētniecības un izstrādes izdevumu nodokļu kompensācijas un zemes piešķiršana par neatbilstoši zemu cenu).
- (411) Konstatējumi solārā stikla lietā un šajā lietā izmeklētās subsīdiju shēmas savstarpēji acīm redzami pārklājās.
- (412) Pieprasot no ĶV attiecīgo informāciju, Komisija centās konstatēt, vai visa augšupējai solārā stikla ražošanas nozarei piešķirtā subsīdija vai daļa no tās tika nodota saules enerģijas paneļu ražošanas nozarei.
- (413) Diemžēl Komisija šo izmeklēšanu nevarēja pabeigt, jo tai trūka pienācīgas sadarbības no ĶV puses un solārā stikla ražotāju atbildzi, kā minēts 43., 73., 394., 396. un 398. apsvērumā.
- (414) Tomēr, tā kā konstatējumi attiecībā uz šo subsīdiju programmu būtiski neietekmēja kopējos secinājumus par subsīdēšanas pastāvēšanu, Komisija neturpināja analizēt šo programmu, kā precizēts 73. apsvērumā.

⁽⁴⁸⁾ Komisijas 2014. gada 13. maija Īstenošanas regula (ES) Nr. 471/2014, ar ko nosaka galīgos kompensācijas maksājumus Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes solārā stikla importam (OV L 142, 14.5.2014., 23. lpp.).

3.4.5.5. Valdības nodrošinātā elektroenerģija par neatbilstoši zemu cenu

- (415) Izmeklēšanā netika konstatēts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas būtu saņēmuši ieguvumus. Jebkurā gadījumā nekas neliecina par to, ka sākotnējās subsīdiju programmas būtu tikušas atceltas.

3.4.5.6. Valdības nodrošinātais ūdens par neatbilstoši zemu cenu

- (416) Izmeklēšanā netika konstatēts, ka izlasē iekļautie uzņēmumi PIP laikā no šīs programmas būtu saņēmuši ieguvumus.

3.4.5.7. Valdības nodrošinātā zeme un zemes lietošanas tiesības (ZLT) par neatbilstoši zemu cenu

a) Ievads

- (417) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, zemes īpašnieks ir valdība, jo zeme kolektīvi pieder Ķīnas tautai. Zemi nedrīkst pārdot, bet var piešķirt zemes izmantošanas tiesības saskaņā ar likumu. ĶV apgalvoja, ka zemes lietošanas tiesības Ķīnā tiek piešķirtas, rīkojot cenu aptauju, izsoli un konkursu, un to nosaka arī Ķīnas Tautas Republikas Lietu tiesību likuma 137. pants.

b) Juridiskais pamats

- (418) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, zemes lietošanas tiesību piešķiršanu Ķīnā regulē Ķīnas Tautas Republikas Zemes pārvaldības likums.
- (419) Juridisko pamatu veido arī šādi dokumenti: Ķīnas Tautas Republikas Likums par pilsētu nekustamā īpašuma pārvaldību; Ķīnas Tautas Republikas Pagaidu noteikumi par valsts īpašumā esošas zemes lietošanas tiesību piešķiršanu un nodošanu pilsētu teritorijās; Noteikumi par Ķīnas Tautas Republikas Zemes pārvaldības likuma īstenošanu; un Noteikumi par valsts īpašumā esošas apbūves zemes lietošanas tiesību piešķiršanu, uzaicinot iesniegt pieteikumus, rīkojot izsoles un kotēšanu.

c) Izmeklēšanas konstatējumi

- (420) Izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji iesniedza informāciju par viņu rīcībā nodoto zemi un lielāko daļu attiecīgo zemes lietošanas tiesību līgumu un apliecību, lai gan ne visus paziņojumus iesniedza izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji. Turklāt ĶV sniedza tikai ļoti ierobežotu informāciju par zemes lietošanas tiesību cenas noteikšanu.
- (421) ĶV nesniedza informāciju par apstākļiem, kādos tika iegūtas zemes lietošanas tiesības, tāpat arī netika sniegta informācija par desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem (vērtējot pēc pārskatāmā ražojuma eksporta apjoma uz Savienību PIP laikā). Netika iesniegts neviens no pieprasītajiem paziņojumiem un/vai sākumcenām, ko vajadzēja zemes lietošanas tiesību darījumiem, kā ziņoja trīs izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji. ĶV Komisijai norādīja uz zemes tirgus dinamiskās uzraudzības sistēmas tīmekļa vietni, bet pieminēja, ka darījumi par laika posmu pirms 2007. gada šajā tīmekļa vietnē var neparādīties. ĶV arī nesniedza nekādu informāciju par paziņoto zemes lietošanas tiesību darījumu izsoļu dalībnieku skaitu.
- (422) Saistībā ar trūkstošajām sākumcenām ĶV norādīja uz zemākajiem (valdības) līmeņiem, kuros tika noteiktas sākumcenas un robežcenas un kuru rīcībā ir informācija par katras cenu aptaujas un izsoles dalībnieku skaitu. Komisijai šis arguments nebija pieņemams, jo antisubsidēšanas izmeklēšanā ĶV pārstāv ĶTR valdību visos līmeņos.

- (423) Minēto iemeslu dēļ daži konstatējumi attiecībā uz zemes un ZLT piešķiršanu bija jābalsta uz pieejamajiem faktiem.
- (424) Kā konstatēts sākotnējā izmeklēšanā, iestādes noteica zemes cenas saskaņā ar pilsētu zemes novērtēšanas sistēmu. Šajā termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanā ĶV atsaucās uz pilsētu zemes cenas dinamiskās uzraudzības sistēmu, kuru organizē Zemes un resursu ministrija un kurā reizi ceturksnī tiek publicētas zemes cenas 105 Ķīnas pilsētās.
- (425) Tika konstatēts, ka šīs cenas ir augstākas nekā pilsētu zemes novērtēšanas sistēmas minimālās standartcenas, kuras izmanto vietējās pašpārvaldes, jo pilsētu zemes novērtēšanas sistēmas standartcenas tiek aktualizētas tikai reizi trijos gados, savukārt dinamiskās uzraudzības cenas – reizi ceturksnī. Tomēr nekas neliecināja, ka zemes cenas būtu balstītas uz dinamiskās uzraudzības cenām. Patiesībā ĶV klātienē apmeklējuma laikā apstiprināja, ka pilsētu zemes cenas dinamiskās uzraudzības sistēma uzrauga zemes cenu svārstības noteiktās ĶTR teritorijās (t. i., 105 pilsētās) un ir paredzēta zemes cenu attīstības novērtēšanai. Tomēr cenu aptauju un izsoļu sākumcenas ir balstītas uz zemes novērtēšanas sistēmas noteiktajiem standartiem.
- (426) ĶV pārbaudes apmeklējuma laikā arī apstiprināja, ka pastāv prakse izvēlēties tikai noteiktu skaitu izsoļu dalībnieku vai solītāju (izsolēs), nevis ļaut piedalīties visām personām, kas reģistrējušās.
- (427) Sākotnējā izmeklēšanā tika konstatēts, ka ĶTR par ZLT maksātās cenas neatspoguļo tirgus cenu, ko nosaka piedāvājums un pieprasījums brīvā tirgū. Tika konstatēts arī, ka ZLT nodošanu ietekmēja ierobežojumi par nodošanu paziņot ar konkursa, izsoles un kotēšanas starpniecību. Šajā termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanā attiecīgo konstatējumu izmaiņas netika novērotas.
- (428) Izmeklēšanas ietvaros Komisija arī konstatēja, ka atsevišķi izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji saņēma atmaksas no vietējās pašpārvaldes, lai kompensētu (jau tā) zemās cenas, ko tie samaksāja par ZLT, piemēram, par paša uzņēmuma paveiktajiem darbiem saistībā ar zemes pamata infrastruktūru.
- (429) Paziņojumi, kurus iesniedza viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, nepārprotami parādīja, ka visa šī uzņēmuma iegūtā rūpniecības zeme bija īpaši atvēlēta FE nozarei. Faktiski samaksātās pirkuma maksas bija gandrīz tādas pašas kā paziņojumos minētās sākumcenas. Attiecībā uz šo izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju ievāktie pierādījumi liecināja, ka tā panāktās ZLT cenas nebija balstītas uz “tirgus cenām”, bet gan par tām vienojās ar Zemes dienestu.
- (430) Minētie pierādījumi ir pretrunā ar ĶV apgalvoto, ka ĶTR par ZLT maksātās cenas atspoguļo tirgus cenu, ko nosaka piedāvājums un pieprasījums brīvā tirgū. Komisija arī noteica, ka ZLT nodošana ietvēra ierobežojumus konkursa, izsoles un kotēšanas procedūrās, kas ietekmē godīgu konkurenci, un konstatēja, ka atsevišķi izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji saņēma atmaksas no vietējās pašpārvaldes, lai kompensētu (jau tā) zemās cenas, ko tie samaksāja par ZLT.

d) Secinājumi

- (431) Izmeklēšanas konstatējumi apliecina, ka situācija Ķīnas Tautas Republikā zemes nodrošināšanas un iegādes ziņā ir neskaidra un nepārredzama un iestādes bieži vien cenas nosaka patvaļīgi. Iestādes nosaka cenas saskaņā ar pilsētu zemes novērtēšanas sistēmu, kuru aktualizē tikai reizi trijos gados.
- (432) Tādējādi ĶV piešķirtās zemes lietošanas tiesības ir uzskatāmas par subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punkta un 3. panta 2. punkta nozīmē, un tā izpaužas kā preču nodrošināšana, kas rada ieguvumus saņēmējiem uzņēmumiem. Kā skaidrots 427.–430. apsvērumā, ĶTR nav funkcionējoša zemes tirgus, un ārēja standarta izmantošana (sk. 435.–437. apsvērumu) pierāda, ka summas, ko izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji samaksājuši par zemes lietošanas tiesībām, ir būtiski zemākas par parasto tirgus cenu.

- (433) Turklāt pašvaldību kompensācijas ir uzskatāmas par tiešu naudas līdzekļu nodošanu, kas rada ieguvumu, jo tās ir neatmaksājamas subsīdijas, kas nav pieejamas tirgū. Šīs subsīdijas ir īpašas pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 4. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē, jo preferenciāla piekļuve rūpnieciskajai zemei ir pieejama tikai uzņēmumiem, kas pieder pie noteiktām nozarēm, šajā gadījumā – fotoelektrisko ražošanu nozarei, tikai daži darījumi tiek slēgti, izmantojot pieteikumu iesniegšanas procesu, cenas bieži vien nosaka iestādes, bet valdības prakse šajā jomā ir neskaidra un nepārredzama.
- (434) Tādējādi šī subsīdija ir uzskatāma par kompensējamu.
- e) Subsīdijas summas aprēķināšana
- (435) Tāpat kā sākotnējā izmeklēšanā un saskaņā ar pamatregulas 6. panta d) punkta ii) apakšpunktu kā ārējo standartu izmantoja zemes cenas Taivānas atsevišķajā muitas teritorijā.
- (436) Kompensējamās subsīdijas apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz konstatēto saņēmējiem piešķirto ieguvumu PIP laikā. Saņēmēju saņemtais ieguvums ir aprēķināts, ņemot vērā starpību starp summu, ko katrs izlasē iekļautais ražotājs eksportētājs faktiski samaksājis par zemes lietošanas tiesībām (attiecīgā gadījumā atskaitot vietējo valdību atmaksātās summas/dotācijas), un summu, kas parasti būtu jāmaksā, pamatojoties uz Taivānas standartu.
- (437) Saskaņā ar sākotnējā izmeklēšanā piemēroto metodiku Komisija izmantoja vidējo zemes cenu par kvadrātmetru, kas noteikta Taivānā, un precizēja to ar valūtas kursa un IKP rādītājiem, sākot no datumiem, kad tika noslēgti attiecīgie zemes lietošanas tiesību līgumi. Informācija par rūpnieciskās zemes cenām tika iegūta no Taivānas Ekonomikas lietu ministrijas Rūpniecības biroja tīmekļa vietnes. Valūtas kurss un IKP izmaiņas Taivānai tika aprēķinātas, pamatojoties uz inflācijas rādītājiem un IKP izmaiņām uz vienu iedzīvotāju pašreizējās cenās ASV dolāros attiecībā uz Taivānu, kuras SVF publicējis 2015. gadā. Saskaņā ar pamatregulas 7. panta 3. punktu šī subsīdijas summa (dalāmais lielums) tika sadalīta pa PIP, ņemot vērā zemes lietošanas tiesību parasto ilgumu rūpnieciska lietojuma zemei, t. i., 50 gadus. Šī summa tad tika attiecināta uz atlasīto ražotāju eksportētāju kopējo tirdzniecības apgrozījumu PIP, jo subsīdija nav atkarīga no eksporta darbības un tika piešķirta neatkarīgi no izgatavotajiem, saražotajiem, eksportētajiem vai pārvadātajiem apjomiem.
- (438) Šai shēmai noteiktā subsīdiju likme PIP laikā izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem ir šāda:

Zemes un ZLT piešķiršana LTAR	
Uzņēmums/grupa	Subsīdijas likme (%)
Chint Group	0,23
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,74
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	0,60

- (439) Atbildē par informācijas izpaušanu ĶV izteica dažādus apgalvojumus, ka Komisija nav izpildījusi būtiskos juridiskos un pierādīšanas standartus attiecībā uz finansiālā ieguldījuma un ieguvuma konstatēšanu šajā ZLT shēmā.
- (440) ĶV atkārtoti puda viedokli, ka ar ZLT sistēmu ĶTR tiek piešķirtas zemes lietošanas tiesības, kas atbilst tirgus cenām, ko nosaka piedāvājums un pieprasījums brīvā tirgū. Tomēr, kā parādīts sākotnējā izmeklēšanā 357.–359. apsvērumā un apstiprināts šajā izmeklēšanā, ĶV nesniedza svarīgu informāciju, lai ļautu Komisijai veikt pienācīgu analīzi. Otrkārt, balstoties uz šajā izmeklēšanā pieejamo informāciju, joprojām ir skaidrs, ka “dinamiskas zemes uzraudzības sistēmas” un “pilsētu zemes novērtēšanas sistēmas” eksistence nenodrošināja, ka tirgus cenas funkcionē saskaņā ar tirgus piedāvājuma un pieprasījuma principiem. Tā kā trūka ĶV sniegta datu, nebija iespējams noteikt darbojošās sistēmas patieso būtību.

- (441) Saskaņā ar 28. pantu Komisijai pieejamie fakti skaidri liecināja, ka minēto iemeslu dēļ ir nepieciešams standarts. Turklāt no pieejamās informācijas (neatkarīgi no tā, vai ZLT bija piešķirtas pirms sākotnējās izmeklēšanas vai pēc tās) bija skaidrs, ka attiecībā uz izlasē iekļautajiem uzņēmumiem nebija pierādījumu, ka pienācīgi funkcionētu izsoles (vai cita) sistēma, kas darbotos pēc tirgus principiem. Gluži pretēji – iepriekš aprakstītie pierādījumi liecināja par sistēmu, kurā FE nozarei tika piešķirtas preferenciālas likmes, kas tai netika iedalītas pārredzami. Kā Komisija bija norādījusi vispārējā izpaušanas dokumentā, daži izmeklēšanas gaitā iegūtie paziņojumi par zemi skaidri liecināja, ka zeme mērķa nozarēm tika piedāvāta tikai ar “nozares orientācijas” sistēmas starpniecību. Cenas bija arī noteiktas iepriekš pirms izsoles un nemainījās, jo izsolei pieteicās tikai viens iepriekš zināms solītājs.
- (442) Izlasē iekļauto ražotāju pārbaudītie darījumi arī liecināja par to, ka pastāv atmaksas un citi atskaitījumi attiecībā uz ZLT, kā arī pierādījumi, ka par dažām likmēm ir panākta vienošanās ar Zemes dienestu. ĶV savās piezīmēs par informācijas izpaušanas norādīja, ka šādi gadījumi neliecināja, ka ZLT sistēma nedarbojas pēc tirgus principiem. Tomēr katram izlasē iekļautajam uzņēmumam aprēķinātā individuālā subsīdijas starpība (ieskaitot atskaitījumus utt., ja nepieciešams) tika atklāta attiecīgajai iesaistītajai personai, un netika saņemta neviena piezīme par to, ka šajā sakarā veiktie aprēķini nebūtu precīzi. Tādēļ ĶV piezīmes nevarēja pieņemt.
- (443) ĶV arī apgalvoja, ka Komisija visas ZLT, kas bija iegūtas par zemāku cenu nekā standarts, uzskatīja par ieguvumiem, ar ko nebija pietiekami, lai izpildītu prasības attiecībā uz īpašām iezīmēm. Tomēr jānorāda, ka Komisijas nostāja attiecībā uz specifiskumu ir tāda, ka tam atbilst izkropļotas un nepārredzamas ZLT sistēmas eksistence kopā ar acīm redzamiem pierādījumiem, ka FE nozarei tiek piešķirti preferenciāli darījumi, kas apliecina specifiskumu šīs izmeklēšanas vajadzībām. Tādēļ arī šis apgalvojums tika noraidīts.
- (444) Viens no ražotājiem eksportētājiem aktualizēja jautājumu, ka no struktūrām, kuras, pēc tā teiktā, ir privātpersonas, iegūtas ZLT nebūtu bijis jāiekļauj ieguvumu aprēķinos. Vispirms jāņem vērā, ka lielākā daļa izlasē iekļauto ražotāju iegūtās zemes bija iegūta tieši no Ķīnas valdības Zemes dienesta. Otrkārt, pat attiecībā uz nedaudzajiem gadījumiem, kad ZLT, kā tiek apgalvots, bija iegūtas no privātpersonām, jautājumam nav nozīmes, jo sistēmā, kas nepārprotami ir identificēta kā saskaņā ar tirgus principiem nefunkcionējoša un atsevišķām nozarēm labvēlīga, attiecīgais ražotājs eksportētājs ieguva attiecīgās ZLT par likmi, kas tāpat ir krietni zemāka par noteikto standartu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

3.4.6. Atbalsts uzņēmumu apvienošanai un pārstrukturēšanai FE nozarē

- (445) Pēc ziņām laikrakstos un FE nozares ražotāju eksportētāju tīmekļa vietnēs ir konstatēts, ka kopš sākotnējās izmeklēšanas saules enerģijas paneļu ražotāji vairākkārt ir tikuši glābti. Lielākā daļa uzņēmumu, kas saņēma ieguvumu no šiem glābšanas gadījumiem, izvēlējās nesadarboties izmeklēšanā, tādēļ Komisijai nācās izmantot pieejamos faktus.
- (446) Neviens no trim izlasē iekļautajiem uzņēmumiem neiesniedza pierādījumus par ieguvuma saņemšanu no šādas shēmas PIP. Taču vismaz četri lieli Ķīnas eksportētāju uzņēmumi (trīs no tiem nesadarbojās izmeklēšanā), šķiet, pēdējos gados ir saņēmuši būtiskus ieguvumus, kas atbilstu šai shēmai vai šīs shēmas un preferenciālu aizdevumu shēmas apvienojumam. Daži laikrakstos atrasti piemēri, kas to ilustrē:
- *Shanghai Chaori Solar* 2014. gadā nespēja samaksāt procentu maksājumu par vienu miljardu CNY vērtām obligācijām. Lai uzņēmumu glābtu, valstij piederošs uzņēmums piešķīra galvojumu 880 miljonu CNY apmērā (*avots: www.reuters.com*),
 - *Suntech Power Holdings* glābšanu īstenoja tās vietējā pašpārvalde (Usji pilsēta) 2013. gadā pēc obligāciju saistību nepildīšanas. Glābšanas pasākuma summa bija aptuveni 150 miljoni USD jeb aptuveni 930 miljoni CNY (*avots: www.reuters.com*),
 - *Yingli Green Energy Group* grupas uzņēmums 2015. gadā nespēja veikt maksājumus par obligācijām un kā daļu no pārstrukturēšanas plāna saņēma aizdevumus 3,3 miljardu CNY apmērā no Ķīnas Attīstības bankas un Baodinas pilsētas (*avots: www.forbes.com*).

- (447) Kopējās summas, par kurām ir runa, ir būtiskas, pat ja būtu jāņem vērā zināma amortizācija.
- (448) Tā kā trīs izlasē iekļautie ražotāji, kuri sadarbojās, nesaņēma ieguvumus no šīs subsīdijas, tās ietekme tika ņemta vērā vienīgi vispārējā analizē par turpināšanās iespējamību saskaņā ar 3.5. punktu.

3.4.7. Subsīdiju apjoms PIP laikā

- (449) Saskaņā ar pamatregulas noteikumiem PIP laikā konstatētais kompensējamo subsīdiju apjoms, kas izteikts *ad valorem*, izlasē iekļautajiem uzņēmumiem ir norādīts turpmākajā tabulā.

Ražotājs eksportētājs	Galīgā subsīdijas starpība (%)
Chint Group	3,8
Jinko Solar Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	4,7
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi	3,7

- (450) Balstoties uz minēto, tiek secināts, ka subsidēšana PIP ir turpinājusies.
- (451) Tā kā trīs no desmit lielākajiem ražotājiem eksportētājiem (vērtējot pēc eksporta pārdošanas apjoma uz Savienību) nesadarbojās un lietā ir pierādījumi, ka daži no tiem saņēma būtiskas subsīdijas (sk. 446. apsvērumu), minētās likmes jāuzskata par konservatīvām.

3.5. Subsidēšanas turpināšanās iespējamība gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku

- (452) Komisija lūdza ĶV norādīt jebkādas (plānotas) ĶV plānu un politikas grozījumus, kas varētu ietekmēt Komisijas konstatējumus attiecībā uz subsidēšanu. ĶV norādīja uz jauno 13. piegādes plānu, kas stājās spēkā 2016. gada martā (t. i., pēc PIP) un būs spēkā līdz 2020. gadam. Šis stratēģiskais plāns aizstāj 12. piegādes plānu, kurā liela vēriba bija pievērsta FE nozares atbalsta politikai.
- (453) Komisija analizēja 13. piegādes plānu un konstatēja, ka arī tajā ir uzsvērts valsts atbalsts ar energopatēriņu ietekmējošiem ražojumiem un pakalpojumiem saistītu tehnoloģiju, tostarp jaunās paaudzes fotoelementu, attīstībai. Lai gan reizē ar 12. piegādes plānu ĶV arī publicēja īpašu plānu saules FE nozarei, paralēli jaunajam 13. piegādes plānam šāds īpašs plāns FE nozarei netika identificēts. ĶV apgalvoja, ka tā neplāno publicēt īpašu plānu saules FE nozarei. Tomēr tas, ka jaunās paaudzes fotoelementi ir nepārprotami uzsvērti, skaidri liecina, ka arī nākamajos gados turpināsies FE nozares atbalstīšana.
- (454) Turklāt juridiskais pamats FE politikas atbalstam, piemēram, *ĶTR Likums par zinātnes un tehnoloģiju progresu* (sk. 89. apsvērumu), kurā ir tieši pieminēti FE nozares atbalsta pasākumi, joprojām ir spēkā. Izmeklēšanas gaitā ĶV ne reizi nenorādīja, ka šos tiesību aktus atcel.

3.5.1. Apvienošanas un pārstrukturēšanas atbalsts

- (455) Kā paskaidrots 445.–447. apsvērumā, pēc sākotnējo pasākumu noteikšanas nākamo gadu laikā FE ražotājiem tika piemēroti būtiski glābšanas pasākumi. Pārskatāmā ražojuma Ķīnas ražotāji, kurus skāra minētie glābšanas pasākumi, visticamāk, būtu pārstājuši darboties FE nozarē, ja valdība tos nebūtu glābusi, sniedzot tiem atbalstu.
- (456) Īstenotie glābšanas pasākumi nepārprotami liecina par ĶV nodomu atbalstīt FE nozari un ļaut tai turpināt darbību. Tie nepārprotami parāda ĶV motivāciju un apņēmību turpināt atbalsta politiku.

- (457) Neraugoties uz atkārtotiem pieprasījumiem, ĶV atteicās sniegt jebkādu informāciju par glābšanas pasākumiem. Ražotāji, kas tika glābti, izmeklēšanā nesadarbojās, kaut arī bija starp lielākajiem ražotājiem/eksportētājiem uz Savienību. Ņemot vērā minēto, saskaņā ar pieejamajiem faktiem var secināt vienīgi to, ka šāda veida valsts atbalsts, ļoti iespējams, turpināsies arī nākotnē.

3.5.2. Preferenciāla finansēšana

- (458) Iz kropļotais finanšu tirgus, (dominējošās) valsts īpašumtiesības uz lielāko daļu ĶTR finanšu iestāžu un ĶV kontrole un ietekme uz finanšu iestāžu darbību un uzņēmējdarbības lēmumiem (3.4.1.1. un 3.4.1.2. sadaļa) ir strukturālas un ilgstošas Ķīnas finanšu nozares pazīmes.
- (459) ĶV norādīja uz pašreizējiem centieniem reformēt finanšu tirgu, sākot ar procentu likmju liberalizāciju, taču netika norādīts uz pārliecinošiem pierādījumiem, ka šādā veidā tiktu mazināta veicināmo nozaru preferenciāla finansēšana. Konkrētāk, šāda reforma tuvākajā laikā neietekmētu finanšu iestāžu īpašumtiesību struktūras vai valsts kontroli pār to lēmumiem piešķirt aizdevumus saskaņā ar valsts politiku.

3.5.3. Dotācijas

- (460) Programmas "Zelta saule" dotācijas tika piešķirtas no 2009. līdz 2012. gadam, un tās amortizē 20 gadu laikā. Tādēļ FE nozares ieguvums turpinās līdz 2029.–2032. gadam.
- (461) Arī citas konstatētās dotācijas tiek amortizētas saskaņā ar to īpatnībām, un to ieguvums var turpināties pēc PIP.
- (462) Turklāt šajā izmeklēšanā tika konstatētas divas dotācijas, kuras sākotnējā izmeklēšanā netika kompensētas. Informācija par šīm dotācijām, proti, Ārējās tirdzniecības attīstības fondu un programmām Nr. 863 un Nr. 973, ir sniegta 464.–488. apsvērumā. Šīs dotācijas apliecina, ka subsidēšana FE nozarei piešķirtu dotāciju veidā ir turpinājies, tādējādi skaidri apliecinot iespējamību, ka tad, ja pasākumi zaudētu spēku (un pat tad, ja tie paliks spēkā), šāda veida subsidēšana turpināsies. Tā kā minētās divas dotācijas sākotnējā izmeklēšanā netika kompensētas, subsidiju likmes aprēķini netiek sniegti.
- (463) Visbeidzot Komisija uzskata, ka divu iemeslu dēļ ir ļoti iespējams, ka nākotnē FE nozare tiks dotēta. Pirmkārt, jaunajā 13. piecgades plānā joprojām ir iekļauta FE nozare. Otrkārt, ĶV nenorādīja, ka pētniecības un attīstības programmas, kuras nosaka 13. piecgades plāns, būtu atceltas vai tās grasītos atcelt.

3.5.3.1. Ārējās tirdzniecības attīstības fonda programmas

a) Ievads

- (464) Šī dotācija paredz vienreizēju maksājumu ar mērķi atbalstīt eksportu. Šo programmu pārvalda Finanšu ministrija (FM). Lai saņemtu ieguvumu no šīs dotācijas, uzņēmumam jābūt apstiprinātam un reģistrētam. Turklāt šo shēmu 2015. gadā par kompensējamu atzina Kanādas iestādes ⁽⁴⁹⁾.

b) Nesadarbošanās un pieejamo faktu izmantošana

- (465) ĶV nesniedza informāciju par šo programmu. Tāpēc Komisija nevarēja pārbaudīt visus shēmas aspektus un jo īpaši – faktiskos ieguvumus, ko saņēma pārskatāmā ražojuma ražotāji eksportētāji un FE nozare kopumā. Tādēļ atsevišķi izmeklēšanas konstatējumi bija jāpamato uz pieejamajiem faktiem saskaņā ar pamatregulas 28. pantu.

⁽⁴⁹⁾ Canada CVD Modules and Laminates originating in the PRC, 2015. gada jūnija lēmums.

c) Juridiskais pamats

- (466) Galvenais juridiskais pamats ir Finanšu ministrijas Ārējās tirdzniecības attīstības fonda pārvaldības pasākums (Caiqi (2010) Nr. 114). Shēmas īstenošana PIP attiecībā uz izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju notika, izmantojot Džjansji Finanšu departamenta apkārtrakstu par Džjansji Ārējās ekonomikas un tirdzniecības nodaļas attīstības un atbalsta līdzekļu piešķiršanu (trešā kārtā) par 2013. gadu, GanCaiQiZhi (2014) Nr. 31 un Džjansji Finanšu departamenta apkārtrakstu par Džjansji Ārējās ekonomikas un tirdzniecības nodaļas attīstības un atbalsta līdzekļu piešķiršanu (trešā kārtā) par 2014. gadu, GanCaiQiZhi (2015) Nr. 25.

d) Izmeklēšanas konstatējumi

- (467) Jinko iesniedza atsauci uz galveno juridisko pamatu un abu iepriekšējā apsvērumā minēto apkārtrakstu kopijas. Jinko paziņoja, ka dotācijas šajā programmā ir saņēmis arī 2012. gadā.
- (468) Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd un saistītie uzņēmumi ("Trina") ziņoja, ka saskaņā ar šo shēmu PIP ir saņēmuši dotācijas.
- (469) Balstoties uz pieejamo informāciju, šīs programmas, šķiet, nav vispārpieejamas visiem Ķīnas uzņēmumiem.

e) Secinājumi

- (470) Ārējās tirdzniecības attīstības fondu programma piešķir subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta un 3. panta 2. punkta nozīmē, dotāciju veidā nododot naudas līdzekļus no ĶV pārskatāmā ražojuma ražotājiem.
- (471) Komisija arī nolēma, ka šī subsīdiju shēma ir uzskatāma par konkrētu pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē.
- (472) Ārējās tirdzniecības attīstības fonda programmas ir īpašas subsīdijas dotāciju veidā. Izmeklēšanā tika konstatēts, ka viens no izlasē iekļautajiem eksportētājiem ir izmantojis šo subsīdiju.

3.5.3.2. Valsts augsto tehnoloģiju pētniecības un izstrādes programma un Valsts galvenā fundamentālās pētniecības un izstrādes programma (programmas Nr. 863 un Nr. 973)

a) Ievads

- (473) Programma Nr. 863 ir Valsts augsto tehnoloģiju pētniecības un izstrādes programma, kurā uzmanība tiek pievērsta svarīgākajām augstas efektivitātes saules enerģijas elementu industrializācijas tehnoloģijām, piemēram, MW kategorijas plānkārtnas silīcija vai kristāliskā silīcija heteropārejas saules enerģijas elementiem, kā arī silīcija bāzes nanovadu saules enerģijas elementiem. Šīs programmas dotācijas izsniedz Zinātnes un tehnoloģiju ministrija.
- (474) Uzņēmumi šo dotāciju saņemšanai piesakās tiešsaistē⁽⁵⁰⁾. Dotācijas ir pieejamas uzņēmumiem, kuri atbilst noteiktām prasībām, piemēram, tie ir attīstīti energotehnoloģiju uzņēmumi vai tiem ir augsta pētniecības un izstrādes jauda.
- (475) Programma Nr. 973 ir valsts galvenā fundamentālās pētniecības un attīstības programma. Tā, piemēram, aptver fundamentālos pētījumus zemu defektu un augstas efektivitātes lieto saules enerģijas elementu jomā. Tāpat kā programmā Nr. 863 uzņēmumiem dotāciju saņemšanai jāpiesakās tiešsaistē⁽⁵¹⁾, ko nodrošina Zinātnes un

⁽⁵⁰⁾ <http://program.most.gov.cn>

⁽⁵¹⁾ <http://program.most.gov.cn>

tehnoloģiju ministrija. Nosacījumi, kuriem no projektu īpašību viedokļa jāatbilst uzņēmumiem, ir, piemēram, novatoriskas idejas, skaidri augsta līmeņa uz valsts galvenajām vajadzībām orientēti pētniecības mērķi, starpdisciplināra pētniecība, Ķīnai raksturīgas īpašības un starptautisks nozīmīgums.

- (476) Katru gadu tiek publicēti norādījumi attiecībā uz galvenajām tehnoloģijām, kas var saņemt ieguvumus no programmu Nr. 863 un Nr. 973 dotācijām.

b) Nesadarbošanās un pieejamo faktu izmantošana

- (477) Vēstulē par nepilnībām Komisija lūdza ĶV iesniegt noteiktus valdības plānus, kas attiektos uz abām programmām. ĶV, vienlaikus atsaucoties uz pārējiem Komisijai jau iesniegtajiem dokumentiem (no kuriem lielākā daļa pat nebija saistīti ar abām minētajām programmām), lūdza Komisijai precizēt, *kādēļ* Komisijai nepieciešama šī informācija, un turpinājumā paziņoja, ka šādi plāni neeksistē. No otras puses, tika iesniegti vairāki pagaidu un administratīvie pasākumi šo plānu pārvaldībai (kuru eksistenci ĶV apstrīdēja).

- (478) Kad Komisija klātienē pārbaudes apmeklējuma laikā pieprasīja dokumentus, kas ir abu programmu juridiskais pamats (jo ĶV atbildēs uz anketas jautājumiem uz šo jautājumu neatbildēja), ĶV iesniedza administratīvos pasākumus ķīniešu valodā trim valdības plāniem saistībā ar augsto tehnoloģiju pētniecību un izstrādi, fundamentālo pētniecību un izstrādi un atbalstu zinātnei un tehnoloģijām. Tomēr informācijas sniegšanai izvēlēta brīža dēļ un tā kā dokumentiem nebija pievienots tulkojums angļu valodā, Komisija klātienē šos dokumentus nevarēja pārbaudīt.

- (479) Komisija arī pieprasīja ĶV iesniegt statistiku par šajos abos projektos piešķirto finansējumu. ĶV atteicās iesniegt šo statistiku, jo, kā norāda ĶV, finansējums nav saistīts ar fotoelementu ražojumu ražošanu.

- (480) ĶV arī apgalvoja, ka neviens no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem nesaņēma ieguvumus no kādas no abām programmām (vai vispār no kādas programmas, kas minēta sadaļā "dažādas dotācijas"), kas bija pretrunā ar informāciju, ko sniedza viens izlasē iekļautais ražotājs eksportētājs.

- (481) Tāpēc Komisija nevarēja pārbaudīt visus programmu Nr. 863 un Nr. 973 aspektus un jo īpaši – faktiskos ieguvumus, ko saņēma pārskatāmā ražojuma ražotāji un FE nozare kopumā. Tādēļ atsevišķi izmeklēšanas konstatējumi bija jāpamato uz pieejamajiem faktiem saskaņā ar pamatregulas 28. pantu.

c) Juridiskais pamats

- (482) Abu programmu juridisko pamatu veido *Administratīvie pasākumi valsts augsto tehnoloģiju pētniecības un izstrādes plānam (Plāns Nr. 863)* to 2011. gada redakcijā, *Administratīvie pasākumi valsts zinātnes un tehnoloģiju atbalsta plānam* to 2011. gada redakcijā un *Administratīvie pasākumi valsts galvenajai fundamentālās pētniecības un izstrādes programmai (Nr. 973)* to 2011. gada redakcijā.

d) Izmeklēšanas konstatējumi

- (483) ĶV apgalvoja, ka dotācijas, ko piešķir programmu Nr. 863 un Nr. 973 ietvaros, ir saistītas tikai ar pētniecību un izstrādi, nevis ar pārskatāmā ražojuma ražošanu. Turklāt, kā norāda ĶV, abas programmas nav kompensējamas, jo tās nav specifiskas.

- (484) Šie argumenti tiek noraidīti. Tas, ka dotācijas tika piešķirtas pārskatāmā ražojuma pētniecības un izstrādes veikšanai, nozīmē, ka notika tieša ĶV naudas līdzekļu nodošana, kas būtiski samazināja pētniecības un izstrādes izmaksas, kuras citādi būtu radušās saņēmējam.

(485) Dotācijas uzskata par īpašām, jo to saņemšanai atbilstīgi ir tikai uzņēmumi, kas darbojas ar galvenajām tehnoloģijām, kuras ir minētas norādījumos, ko publicē reizi gadā. Norādījumos ir noteiktas galvenās tehnoloģijas, kas var saņemt ieguvumus no abām programmām. ĶV pēc Komisijas pieprasījuma iesniedza 2011., 2013. un 2014. gada norādījumus. 2014. gada norādījumos par galvenajām tehnoloģijām ir tieši pieminēti pētījumi saules enerģijas elementu jomā. Arī norādījumos par gadiem, kas ir agrāki par 2014. gadu, bija tieši minēti saules enerģijas elementi un/vai saules enerģija.

e) Secinājumi

(486) Programmas Nr. 863 un Nr. 973 piešķir subsīdiju pamatregulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta un 3. panta 2. punkta nozīmē, dotāciju veidā nodot naudas līdzekļus no ĶV pārskatāmā ražojuma ražotājiem.

(487) Komisija arī nolēma, ka šī subsīdiju shēma ir uzskatāma par konkrētu pamatregulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē.

(488) Programmas Nr. 863 un Nr. 973 ir īpašas subsīdijas dotāciju veidā. Izmeklēšanā tika konstatēts, ka viens no izlasē iekļautajiem eksportētājiem ir izmantojis šo subsīdiju.

3.5.4. Nodokļu atvieglojumi

(489) FE nozarē strādājošajiem uzņēmumiem piemēro dažādas preferenciālas nodokļu shēmas, kuras ir nostiprinātas spēkā esošajos nodokļu tiesību aktos. Apspriešanās un pārbaudes apmeklējuma laikā ĶV nenorādīja, ka būtu plānots grozīt tās nodokļu tiesību aktus.

(490) Attiecībā uz dažiem FE ražotājiem, kuru iekārtām tika piemēroti atbrīvojumi, konstatētie atbrīvojumi no nodokļu un ievadmu maksājumiem par iekārtām, ir amortizējami, tādēļ ieguvums nodokļa un/vai ievadmu maksājumu atbrīvojuma veidā attiecīgi tiek amortizēts turpmākajos gados (proti, pēc PIP).

3.5.5. Secinājumi

(491) Pamatojoties uz minēto, Komisija uzskata, ka spēkā esošo pasākumu izbeigšanas rezultātā subsidēšana varētu turpināties.

3.6. Subsidēšanas ietekme uz eksportu uz Savienību

(492) Komisija arī izvērtēja, vai tad, ja pasākumi zaudētu spēku, subsidētais eksports no ĶTR uz Savienību pieaugtu. Šajā sakarā Komisija paļāvās uz pieejamo *Bloomberg New Energy Finance* informāciju un atbildēm uz anketas jautājumiem, ko sniedza izlasē iekļautie uzņēmumi, kuri sadarbojās.

(493) Kā sīkāk izklāstīts 5.1. sadaļā, Ķīnas esošā ražošanas jauda vairāk nekā divdesmitkārt apmierinātu 516. apsvērumā minēto Savienības pieprasījumu un gandrīz divkārt visas pasaules pieprasījumu.

(494) Šo jaudas pārpalikumu apliecināja arī dati, ko iesniedza izlasē iekļautie ražotāji, kuri sadarbojās, kuri parādīja, ka to esošajām ražotnēm ir jaudas pārpalikums; tajā pašā laikā tika veidotas jaunas ražotnes, pievienojot vēl papildu ražošanas jaudu.

(495) Turklāt, kā sīkāk izklāstīts 5.2. sadaļā, Savienības tirgus tiek uzskatīts par ļoti pievilcīgu Ķīnas ražotājiem eksportētājiem. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi ir tas, ka cenu līmenis Savienībā, kas ir augstāks nekā citos trešo valstu tirgos, radīs stimulu Ķīnas ražotājiem eksportēt uz Savienību, nevis uz citiem trešo valstu tirgiem.

(496) Tāpēc Komisija secina, ka, ņemot vērā subsidēšanas turpināšanās iespējamību apvienojumā ar Ķīnas FE nozares lielo jaudas pārpalikumu un Savienības tirgus pievilcīgumu, šķiet, ka tad, ja pasākumi zaudētu spēku, Ķīnas ražotāji palielinās pārskatāmā ražojuma eksportu par subsidētām cenām uz Savienības tirgu.

3.7. Secinājumi

- (497) Ņemot vērā minēto, Komisija saskaņā ar pamatregulas 18. panta 3. punktu secina, ka subsidēšana PIP laikā ir turpinājusies un pastāv liela iespējamība, ka tad, ja pasākumi zaudētu spēku, FE nozares subsidēšana turpināsies.

4. KAITĒJUMS

4.1. Savienības ražošanas nozares un Savienības ražošanas apjoma definīcija

- (498) Līdzīgo ražojumu Savienībā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā ražoja vairāk nekā 100 ražotāji. Tie ir "Savienības ražošanas nozare" pamatregulas 4. panta 1. punkta nozīmē.
- (499) Visa pieejamā informācija par Savienības ražošanas nozari tika izmantota, lai noteiktu kopējo Savienības ražošanas apjomu PIP laikā, jo nebija pieejama pilnīga publiska informācija par ražošanas apjomu. Šī informācija ietvēra: makroekonomiskos datus, ko iesniedza pieprasījuma iesniedzējs, bet kurus tā vārdā savāca *Europressedienst* – neatkarīgs konsultāciju uzņēmums; ieinteresēto personu pirms procedūras sākšanas sniegtās atbildes par nostāju un izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.
- (500) Pamatojoties uz minēto, kopējais ražošanas apjoms Savienībā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā tika lēsts aptuveni 3 409 MW moduļiem un 1 270 MW elementiem.

4.2. Attiecīgā Savienības tirgus noteikšana

- (501) Daļa no Savienības ražošanas nozares ir vertikāli integrēta un, ciktāl ir runa par elementu ražošanu, būtiska daļa no Savienības ražošanas nozares ražošanas apjoma bija paredzēta garantētam noietam (96 %). Tādēļ elementu brīvais tirgus bija ļoti maznozīmīgs. Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja pēdējo apgalvojumu, argumentējot, ka brīvais tirgus ir liela daļa no elementu tirgus kopā (aplēsts 3 409 MW apjomā, sk. 1.b tabulu). Komisija piekrita šim labojumam, jo Savienības garantētā noieta tirgus patiešām veidoja tikai 31,8 % no kopējā elementu patēriņa. Tomēr tas nemaina konstatējumu, ka būtiska daļa Savienības ražošanas nozares saražoto elementu apjoma bija paredzēta garantētam noietam un neietekmē kaitējuma un Savienības interešu analīzi. Elementu brīvo tirgu tiešām galvenokārt apkalpo imports, nevis Savienības elementu ražotāju pārdošanas apjoms, ņemot vērā, ka lielākā daļa elementu ražotāju pēdējos gados tirgu ir pametuši.
- (502) Lai noskaidrotu, vai Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts kaitējums, un lai noteiktu patēriņu un dažādos ekonomikas rādītājus, kas attiecas uz Savienības ražošanas nozares stāvokli, Komisija pārbaudīja, vai un kādā mērā analīzē jāņem vērā Savienības ražošanas nozares saražotā līdzīgā ražojuma turpmākais lietojums ("garantētam noietam").
- (503) Komisija analizēja šādus ekonomikas rādītājus, atsaucoties uz kopējo aktivitāti (ieskaitot garantēto noieta ražošanas nozarē): patēriņš, pārdošanas apjoms, ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, izaugsme, ieguldījumi, krājumi, nodarbinātība, ražīgums, naudas plūsma, ienākums no ieguldījumiem, spēja piesaistīt kapitālu un subsīdijas starpības lielums.
- (504) Attiecībā uz šiem rādītājiem Komisija atbilstoši sākotnējai izmeklēšanai konstatēja, ka garantētam noietam paredzēto ražošanas apjomu tāpat ietekmēja konkurence, ko radīja imports no attiecīgās valsts. Garantēta noieta tirgum paredzētie elementi moduļu ražošanā bija galvenā sastāvdaļa. Tādēļ tiešā konkurence, kuru radīja moduļu imports no attiecīgās valsts un ar kuru saskārās Savienības moduļu ražotāji, arī radīja netiešu spiedienu uz šajos moduļos izmantoto elementu pārdošanas cenu garantētā noieta tirgū un/vai ražošanas izmaksām. Turklāt elementu imports no ĶTR palielināja spiedienu uz moduļu ražotājiem, kuri izmanto elementu ražošanu garantētam noietam. Tie konkurēja ne tikai ar trešās valstīs no Ķīnas elementiem samontētajiem moduļiem, bet arī ar Savienībā no importētajiem Ķīnas elementiem samontētajiem moduļiem.

- (505) Tādējādi, atšķirībā no citām lietām ⁽⁵²⁾, kurās garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus nošķiršanai bija nozīme kaitējuma analīzē, jo tika konstatēts, ka garantētam noietam paredzētie ražojumi tieši nekonkurē ar importu, Komisija šajā lietā konstatēja, ka attiecībā uz lielāko daļu ekonomikas rādītāju nebija pamata nošķirt garantētā noieta tirgu no brīvā tirgus.
- (506) Tomēr saistībā ar rentabilitāti Komisija pievērsās vienīgi pārdošanai brīvajā tirgū. Cenas garantētā noieta tirgū tika noteiktas saskaņā ar dažādu cenu politiku (transfercenu noteikšana virtuālās tirgus cenas līmenī, transfers, kura pamatā ir faktiskās izmaksas, utt.). Tādēļ tās ne vienmēr atspoguļoja nesaistītu pušu darījuma principam atbilstošas cenas un tās nevarēja ņemt vērā, vērtējot šo rādītāju.
- (507) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Savienības elementu ražošanas nozares stāvoklis būtu bijis jānovērtē atsevišķi garantētā noieta tirgum un brīvajam tirgum. Pirmkārt, tās apgalvoja, ka Komisija nav sniegusi pienācīgu pamatojumu tam, kā garantētā noieta tirgu tāpat ietekmējusi konkurence ar importu no ĶTR. Otrkārt, viena persona apgalvoja, ka, tā kā Komisija uzskatījusi, ka cenas garantētā noieta tirgū nebija uzticamas, lai novērtētu rentabilitāti, tikpat maldīgi esot izdarīt secinājumu, ka tās saskārušās ar spiedienu moduļu importa dēļ. Treškārt, abu tirgu kopīga analīze esot pretrunā faktam, ka elementu patēriņš attiecīgajā periodā samazinājies mazāk nekā moduļu patēriņš. Varot apgalvot, ka tas nozīmē, ka nepastāv tieša saikne starp moduļu un elementu importu, kā arī starp elementu importa samazināšanos un elementu cenām brīvajā tirgū.
- (508) Pirmkārt, pretēji personu apgalvojotajam, Komisija iepriekš 503. un 504. apsvērumā sniedza detalizētu pamatojumu tam, kā elementu garantētā noieta tirgu tāpat ietekmējusi konkurence ar importu no ĶTR. Tā kā elements ir moduļa ražošanas galvenā sastāvdaļa, tad moduļu imports no ĶTR rada netiešu spiedienu uz elementu pārdošanas cenu garantētā noieta tirgū, ja transfertcena ir balstīta uz virtuālu tirgus cenu. Alternatīvā gadījumā, kad transfertcena ir balstīta uz faktiskajām izmaksām, importētie elementi rada spiedienu uz uzņēmumiem, lai tie efektīvizētu savu ražošanas procesu. Otrkārt, lai gan rentabilitātes novērtēšanai cenas garantētā noieta tirgū nav uzticamas, Komisija šo cenu dinamiku uzskatīja par nozīmīgu faktoru, lai novērtētu, vai garantētā noieta tirgū bija jākonkurē ar importu no ĶTR. Treškārt, Komisija neapgalvoja, ka pastāv tieša saikne starp moduļu un elementu importu. Tā norādīja, ka arī elementiem garantētā noieta tirgū bija tieši jākonkurē ar importētajiem elementiem un netieši jākonkurē ar importētajiem moduļiem, jo garantētā noieta tirgum paredzētos elementus izmanto moduļu ražošanā. Visbeidzot, ieinteresētā persona nepierādīja, ka nepastāv saikne starp elementu cenu brīvajā tirgū un elementu importa samazināšanos. 8.b tabulā redzams, ka laikā no 2014. gada, kad pasākumi bija pilnībā sākuši darboties, līdz PIP, elementu importam no Ķīnas samazinoties gan no apjoma, gan tirgus daļas ziņā, Savienības elementu ražošanas nozares pārdošanas cenas pieauga. Tādējādi šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (509) Pēc informācijas izpaušanas Ķīnas valdība ("ĶV") apgalvoja, ka elementu garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus kopīga analīze būtībā izslēdzot brīvā tirgus analīzi, jo tas veido tikai 4 % no elementu ražošanas kopējā apjoma Savienībā. Tādējādi Komisija iekšzemes ražošanas nozares stāvokli neesot izvērtējusi kopumā, tāpēc nav ievērotas Antidempinga nolīguma 3.1. panta objektivitātes prasības.
- (510) Komisijai nebija saprotams, kā garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus kopīga analīze izslēdz brīvā tirgus analīzi. Komisija vairākus kaitējuma rādītājus, piemēram, rentabilitāti, pārdošanas cenas un ienākumu no ieguldījumiem, analizēja tikai attiecībā uz brīvo tirgu. Turklāt vairāki rādītāji tiek analizēti kumulatīvi pat gadījumos, kad tiek veikta atsevišķa garantētā noieta un negarantētā noieta tirgu analīze ⁽⁵³⁾. Šie rādītāji bieži ir šādi: ražošanas apjoms, jauda, jaudas izmantojums, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem, nodarbinātība, ražīgums, krājumi un darbaspēka izmaksas. Visbeidzot, bet tāpēc ne mazāk svarīgi, tiem Savienības elementu ražotājiem, kuri

⁽⁵²⁾ Sk. citstarp Komisijas 2016. gada 28. janvāra Regulas (ES) 2016/113, ar ko Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes betona stiegrojuma stieņu no tērauda, kuriem ir paaugstināta izturība pret nogurumu, importam nosaka pagaidu antidempinga maksājumu (OV L 23, 29.1.2016., 16. lpp.), 52.–56. apsvērumu.

⁽⁵³⁾ Sk., piemēram, Regulu (ES) 2016/113, kas citēta iepriekšējā zemsvītras piezīmē.

pārdeva tikai brīvajā tirgū, kaitējuma rādītāji atbilda tādām pašām tendencēm, līdz ar to attiecībā uz visu Savienības elementu ražošanas nozari izdarītie secinājumi ir piemērojami arī tiem. ĶV uzstāja, ka, ievērojot PTO judikatūru, ja izmeklējamajam ražojumam daļēji pastāv garantētā noieta tirgus, tad ir jāveic salīdzinoša analīze. Komisija uzskatīja, ka šī prasība, pat ja tā būtu piemērojama šajā lietā, kas ir ļoti specifiska, katrā ziņā ir izpildīta. Tam Savienības elementu pārdošanas apjomam, ko pārdod garantētā noieta tirgū, nodarītais kaitējums ir konstatēts, balstoties uz netiešu cenu spiedienu moduļu līmenī, kurus izgatavo no šiem elementiem. Kaitējuma rādītāji ir novērtēti atsevišķi arī tai Savienībā saražoto elementu daļai, kas tiek pārdota brīvajā tirgū, un tie uzrāda tādas pašas tendences kā garantētā noieta tirgū pārdotā daļa (kas, ņemot vērā, ka tā ir 96 % no Savienības ražošanas nozares, ir faktiski identiska ar kumulatīvo novērtējumu). Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.

- (511) ĶV arī apgalvoja, ka apgalvojums, ka Savienības moduļu ražotāji konkurē ar trešās valstīs no Ķīnas elementiem montētiem moduļiem, prettiesiski pārsniedz izmeklēšanas tvērumu. Tomēr šādi moduļi bija iekļauti izmeklēšanas tvērumā jau no sākuma, jo elementi nosaka moduļu izcelsmi ⁽⁵⁴⁾. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (512) Pēc informācijas izpaušanas cita persona apgalvoja, ka rentabilitātes analīze, kura vadās pēc 4 % Savienības elementu ražošanas apjoma, nav reprezentatīva, lai precīzi novērtētu nepieciešamību atstāt spēkā maksājumus. Komisija norādīja, ka 506. apsvērumā minēto iemeslu dēļ tika vērtēta tikai rentabilitāte, vienīgi balstoties uz elementu pārdošanas apjomu neatkarīgiem pircējiem. Turpretī, lai novērtētu Savienības ražošanas nozares stāvokli, tika analizēti visi pārējie rādītāji, ņemot vērā gan elementu garantētā noieta tirgu, gan brīvo tirgu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (513) *Jabil* PIP laikā kā līgumražotājs montēja moduļus citu uzņēmumu uzdevumā. Citi uzņēmumi maksāja par šo montāžas pakalpojumu. Tie ar līgumu arī uzņēmās pilnu atbildību par *Jabil* montēto moduļu pārdošanu. Tādēļ *Jabil* paziņotie ieņēmumi bija iegūti nevis no moduļu pārdošanas, bet no apkalpošanas maksājumiem. Tādējādi Komisija nolēma nošķirt *Jabil* peļņas rādītājus no pārējās Savienības moduļu ražošanas nozares peļņas rādītājiem (sk. 563. un 565. apsvērumu). Attiecībā uz pārējiem kaitējuma rādītājiem *Jabil* sniegtos montāžas pakalpojumus moduļu ražotājiem, kuri nesadarbojās, nebija iespējams pārbaudīt, tādēļ tie netika ņemti vērā.
- (514) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona lūdza papildu precizējumus par to, kuri *Jabil* dati tika vai netika ņemti vērā un kāpēc. Visiem kaitējuma rādītājiem, izņemot rentabilitāti, Komisija ir ņēmusi vērā visus *Jabil* sniegtos datus, kas attiecas uz Savienības moduļu ražotājiem, kuri sadarbojās. Tika ņemti vērā tikai šie dati, jo tos bija iespējams pārbaudīt, savukārt pārējie netika ņemti vērā, respektējot *Jabil* specifisko uzņēmējdarbības modeli un faktu, ka nebija iespējams pārbaudīt galīgās pārdošanas cenas.

4.3. Patēriņš Savienībā

- (515) Komisija konstatēja Savienības patēriņu, balstoties uz kopējo attiecīgā ražojuma importa apjomu un līdzīgā ražojuma kopējo pārdošanas apjomu Savienībā, tostarp garantētajam noietam paredzēto apjomu. Savienības ražošanas nozares kopējais pārdošanas apjoms bija balstīts uz *Europressdienst* sniegto informāciju un, ja nepieciešams, korigēts atbilstoši ieinteresēto personu pirms procedūras sākšanas iesniegtajām atbildēm par nostāju un izlasē iekļauto uzņēmumu pārbaudītajām atbildēm uz anketas jautājumiem. Kā minēts 519. apsvērumā, dati par importu tika balstīti uz *Comext* un datiem, ko dalībvalstis paziņoja Komisijai saskaņā ar pamatregulas 14. panta 6. punktu ("14. panta 6. punkta datubāze"). Dati par patēriņu tika salīdzināti ar citiem avotiem ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵⁴⁾ Komisijas 2013. gada 17. decembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1357/2013, par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 341, 18.12.2013., 47. lpp.).

⁽⁵⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance, Global PV Demand, 18 February 2016, Global Market Outlook Solar Power Europe, July 2016; *IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016; PV Status Report 2016, October 2016*, Kopīgā pētniecības centra pētījums, pieejams <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/Perspectives%20on%20future%20large-scale%20manufacturing%20of%20PV%20in%20Europe.pdf>, skatīts 12.12.2016.

(516) Patēriņam Savienībā bija šāda dinamika:

1.a tabula.

Moduļu patēriņš Savienībā (MW)

	2012	2013	2014	PIP
Kopā tirgū	16 324	10 580	7 292	7 191
Indekss (2012. gads = 100)	100	65	45	44

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem, Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

1.b tabula.

Elementu patēriņš Savienībā (MW)

	2012	2013	2014	PIP
Kopā tirgū	4 604	4 449	3 262	3 409
Indekss (2012. gads = 100)	100	97	71	74

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem, Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (517) Kopumā Savienības patēriņš laikposmā no 2012. gada līdz PIP ievērojami samazinājās. Moduļu patēriņš Savienībā samazinājās par 56 %. Tomēr pēc krasā samazinājuma par 35 % laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam patēriņš 2014. gadā un PIP saglabājās samērā stabils.
- (518) Elementu patēriņš attiecīgajā periodā samazinājās nedaudz mazāk, proti, par 26 %. Patēriņa samazināšanās galvenokārt notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad tas saruka par 26 %. Tomēr tas sāka atgūties PIP laikā, pieaugot par 4,5 %, salīdzinot ar 2014. gadu.

4.4. Imports no attiecīgās valsts

- (519) Importa apjomi un vērtība bija balstīti uz atšķirīgiem avotiem. Par 2012. un daļēji par 2013. gadu tie bija balstīti uz datiem, kurus iesniedza pieprasījuma iesniedzējs, bet kurus tā vārdā vāca Europressedienst, jo tolaik moduļus un elementus Savienībā importēja kā citu muitas pozīciju ražojumus, uz kurām neattiecas šī izmeklēšana, tādēļ nebija iespējams izmantot Eurostat. Pēc tam, kad 2013. gada 6. martā tika ieviesta moduļu un elementu importa reģistrācija⁽⁵⁶⁾, bija iespējams izmantot Eurostat datus. Tādējādi pārējā 2013. gada laikā, 2014. gadā un PIP Komisija savus konstatējumus balstīja uz Comext datubāzi⁽⁵⁷⁾ un 14. panta 6. punkta datubāzi.

⁽⁵⁶⁾ Komisijas 2013. gada 1. marta Regula (ES) Nr. 182/2013, ar ko nosaka, ka jāreģistrē Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksniņu) imports (OV L 61, 5.3.2013., 2. lpp.).

⁽⁵⁷⁾ Comext ir Eurostat pārvaldīta ārējās tirdzniecības statistikas datubāze.

4.4.1. Attiecīgās valsts izcelsmes importa apjoms un tirgus daļa

(520) Importam no attiecīgās valsts Savienībā bija šāda dinamika:

2.a tabula.

Moduļu importa apjomi no ĶTR (MW) un tirgus daļa ⁽⁵⁸⁾

	2012	2013	2014	PIP
Importa apjoms no ĶTR	10 786	5 198	2 845	2 917
Indekss	100	48	26	27
Tirgus daļa (%)	66	49	39	41
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	59	61

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

2.b tabula.

Elementu importa apjomi no ĶTR (MW) un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Importa apjoms no ĶTR	333	386	613	548
Indekss	100	116	184	165
Tirgus daļa (%)	7	9	19	16
Indekss (2012. gads = 100)	100	120	260	223

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (521) Attiecīgajā periodā moduļu importa apjoms no ĶTR samazinājās par 73 %, tirgus daļai attiecīgi samazinoties par 39 %, proti, no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP laikā. Tomēr pēc tam, kad 2013. gadā tika noteikti spēkā esošie pasākumi, moduļu importa apjoms laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam samazinājās par 45 %, savukārt patēriņš samazinājās par 31 %.
- (522) Elementu importa apjoms attiecīgajā periodā palielinājās par 65 %, kas sarūkoša tirgus apstākļos radīja daudz lielāku tirgus daļas pieaugumu, proti, par 123 % (no 7 % 2012. gadā līdz 16 % PIP laikā). Vienlaikus laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam elementu imports pieauga par 59 %, kas izraisīja tirgus daļas palielināšanos par 10 procentpunktiem. Lai gan straujais kāpums neturpinājās PIP laikā, importa līmenis PIP saglabājās daudz augstāks nekā 2012. un 2013. gadā.

4.4.2. Cenas importam no attiecīgās valsts

(523) Komisija noteica importa cenas, balstoties uz Comext un 14. panta 6. punkta datubāzi.

⁽⁵⁸⁾ Visi skaitļi 1.–11. tabulā ir noapaļoti. Indeksi un procentuālie daudzumi ir balstīti uz faktiskajiem rādītājiem un var atšķirties, ja tos izsaka noapaļotā veidā.

(524) Importam Savienībā no attiecīgās valsts bija šāda vidējās cenas dinamika:

3.a tabula.

Moduļu importa cenas (EUR/kW)

	2012	2013	2014	PIP
Cenas importam no ĶTR	700	520	553	544
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	79	78

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

3.b tabula.

Elementu importa cenas (EUR/kW)

	2012	2013	2014	PIP
Cenas importam no ĶTR	500	350	282	286
Indekss (2012. gads = 100)	100	70	56	57

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (525) Vidējā importa cena no ĶTR attiecīgajā periodā samazinājās par 22 % moduļiem un par 43 % elementiem. Moduļu importa cena samazinājās 2012. un 2013. gadā, bet laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad pasākumi bija stājušies spēkā, moduļu cena pieauga par 6,3 %. Tā vēl mazliet samazinājās laikposmā starp 2014. gadu un PIP, proti, par 1,6 %. Elementu importa cena turpināja samazināties no 2013. gada līdz 2014. gadam, kad tā vēl vairāk kritās (par 19,4 %), taču laikā no 2014. gada līdz PIP tā nedaudz pieauga, proti, par 1,4 %.
- (526) Tomēr gandrīz visiem ražotājiem eksportētājiem, kuri pārdeva moduļus un elementus PIP laikā, bija cenu saistības, un minētās cenu saistības ietekmēja to eksporta cenas uz ES un noteica minimālo importa cenu. Tikai 1,6 % no moduļu importa apjoma un 0,6 % no elementu importa apjoma tika veikti par cenām, kas pārsniedza minimālo importa cenu⁽⁵⁹⁾. Tādējādi minētās eksporta cenas nevarēja uzskatīt par atbilstošu rādītāju, lai noteiktu, kāda būtu bijusi ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse, ja pasākumi netiktu piemēroti.
- (527) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka, lai noteiktu cenu samazinājumu, būtu jāizmanto cena eksportam uz ES, un šādi tās aprēķinājušas, ka cenu samazinājuma nav bijis. Tik tiešām, spriežot pēc cenām eksportam uz ES, moduļu cenu samazinājuma nav, bet attiecībā uz elementiem tas ir ļoti maznozīmīgs. Tomēr Komisija uzskatīja, ka pašreizējā Savienības ražošanas nozares stāvokļa analizē noteicošais rādītājs nav tas, ka MIC ievērošanas dēļ cenu samazinājuma nav. Kā minēts 573. apsvērumā, Komisija konstatēja, ka Savienības ražošanas nozare turpināja ciest no subsidēšanas prakses nodarītā kaitējuma, kas tika konstatēts iepriekšējā izmeklēšanā, un no 4. apsvērumā minētās konstatētās apiešanas prakses, un tai nebija pietiekami daudz laika atgūties.

⁽⁵⁹⁾ Tā nebija balstīta uz subsīdijas starpību.

4.4.3. Cenas importam no citām valstīm

- (528) Arī vidējā cena importam Savienībā no trešām valstīm bija balstīta uz Comext un 14. panta 6. punkta datubāzes datiem, un tās dinamika bija šāda:

4.a tabula.

Moduļi: imports no trešām valstīm

	2012	2013	2014	PIP
Apjoms (MW)	1 395	1 382	2 049	1 808
Indekss (2012. gads = 100)	100	99	147	130
Tirgus daļa (%)	9	13	28	25
Indekss (2012. gads = 100)	100	153	329	290
Vidējā cena (EUR/kW)	700	520	547	550
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	78	79

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

4.b tabula.

Elementi: imports no trešām valstīm

	2012	2013	2014	PIP
Apjoms (MW)	3 227	3 334	1 580	1 725
Indekss (2012. gads = 100)	100	103	49	53
Tirgus daļa (%)	70	75	48	51
Indekss (2012. gads = 100)	100	107	69	72
Vidējā cena (EUR/kW)	500	350	289	275
Indekss (2012. gads = 100)	100	70	58	55

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (529) Attiecīgajā periodā moduļu imports no trešām valstīm Savienībā palielinājās par 30 %. Lielākais kāpums notika laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam, kad apjoms pieauga par 48 %. To tirgus daļa ievērojami pieauga – no 9 % 2012. gadā līdz 25 % PIP laikā. Arī šajā gadījumā straujākās izmaiņas notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad tirgus daļa pieauga no 13 % līdz 28 %. Neskaitot Ķīnu, lielākās eksportētājas bija Taivāna, Malaizija un Singapūra. Būtu jānorāda, ka imports no Taivānas un Malaizijas, iespējams, ir ietvēris apiešanu (sk. 4. apsvērumu).
- (530) Attiecīgajā periodā elementu imports no citām valstīm samazinājās par 47 %. Lielākais kritums, proti, par 52 %, bija novērojams laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam, savukārt no 2014. gada līdz PIP imports nedaudz pieauga – par 9 %. Tas izraisīja tirgus daļas samazinājumu no 70 % 2012. gadā līdz 51 % PIP laikā. Laikā no 2013. līdz 2014. gadam tā samazinājās no 75 % līdz 48 %, un pēc tam PIP laikā nedaudz pieauga par trim procentpunktiem. Taivāna un Malaizija bija lielākās elementu eksportētājas, kurām sekoja ĶTR un ASV. Būtu jānorāda, ka imports no Taivānas un Malaizijas, iespējams, ir ietvēris apiešanu (sk. 4. apsvērumu).

- (531) Vidējās eksporta cenas no trešām valstīm gan attiecībā uz moduļiem, gan elementiem attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, kas atbilda Ķīnas un Savienības cenām. Attiecīgajā periodā moduļu cenas samazinājās par 21 %, bet elementu – par 45 %. Kā jau minēts, šīs cenas varētu būt ietekmējuši apiešanas prakse (sk. 4. apsvērumu).

4.5. Savienības ražošanas nozares ekonomiskais stāvoklis

4.5.1. Vispārīgas piezīmes

- (532) Saskaņā ar pamatregulas 8. panta 4. punktu Komisija pārbaudīja visus ekonomikas faktoros un rādītājus, kas attiecīgajā periodā ietekmēja Savienības ražošanas nozares stāvokli.
- (533) Kaitējuma analizē Komisija nošķīra kaitējuma makroekonomiskos un mikroekonomiskos rādītājus. Komisija izvērtēja makroekonomiskos rādītājus, balstoties uz datiem, kas tika saņemti no pieprasījuma iesniedzēja un salīdzināti ar atbildēm par nostāju, kuras pirms procedūras sākšanas iesniedza vairāki Savienības ražotāji, kā arī ar izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārbaudītajām atbildēm uz anketas jautājumiem. Mikroekonomiskos rādītājus Komisija novērtēja, pamatojoties uz datiem, kas sniegti izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildēs uz anketas jautājumiem.
- (534) Makroekonomiskie rādītāji ir šādi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, pārdošanas apjoms, tirgus daļa, izaugsme, nodarbinātība, ražīgums, subsīdijas starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējās subsidēšanas.
- (535) Mikroekonomiskie rādītāji ir šādi: vienības vidējās cenas, vienības izmaksas, darbaspēka izmaksas, krājumi, rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu.

4.5.2. Makroekonomiskie rādītāji

4.5.2.1. Ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

- (536) Attiecīgajā periodā Savienības kopējam ražošanas apjomam, ražošanas jaudai un jaudas izmantojumam bija šāda dinamika:

5.a tabula.

Moduļi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

	2012	2013	2014	PIP
Ražošanas apjoms (MW)	4 604	4 449	3 262	3 409
<i>Indekss</i>	100	97	71	74
Ražošanas jauda (MW)	8 624	7 907	7 391	6 467
<i>Indekss</i>	100	92	86	75
Jaudas izmantojums (%)	53	56	44	53
<i>Indekss</i>	100	105	83	99

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

5.b tabula.

Elementi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda un tās izmantojums

	2012	2013	2014	PIP
Ražošanas apjoms (MW)	1 066	734	1 096	1 270
<i>Indekss</i>	100	69	103	119
Ražošanas jauda (MW)	2 384	1 844	1 778	1 811
<i>Indekss</i>	100	77	75	76
Jaudas izmantojums (%)	45	40	62	70
<i>Indekss</i>	100	89	138	157

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (537) Savienības kopējais moduļu ražošanas apjoms attiecīgajā periodā samazinājās par 26 %, bet laikā no 2014. gada līdz PIP tas palielinājās par 4,5 %. Patēriņa samazināšanās kontekstā ražošanas jauda reaģēja uz ražošanas apjoma samazināšanās tendenci un attiecīgajā periodā arī samazinājās par 25 %. Tādējādi jaudas izmantojuma rādītājs saglabāja stabilitāti laikā no attiecīgā perioda sākuma līdz tā beigām un PIP sasniedza 53 %. Tomēr jaudas izmantojums laikā no 2014. gada līdz PIP būtiski palielinājās par 9 procentpunktiem (pieaugums par 19 %). Būtu jānorāda, ka izlasē iekļauto Savienības moduļu ražotāju jaudas izmantojuma līmenis attiecīgajā periodā bija daudz augstāks – PIP laikā tas sasniedza 85 %, kas ir par 39 % vairāk nekā 2012. gadā (61 %).
- (538) Elementu ražošanas apjoms Savienībā attiecīgajā periodā palielinājās par 19 %. Lai gan ražošanas apjoms no 2012. līdz 2013. gadam samazinājās par 31 %, no 2013. līdz 2014. gadam tas pieauga par 49 % un no 2014. gada līdz PIP – vēl par 15 %. Tas sakrita ar kompensācijas pasākumu noteikšanu 2013. gada decembrī, savukārt patēriņš no 2012. līdz 2014. gadam nepārtraukti samazinājās, bet no 2014. gada līdz PIP – pieauga. Vienlaikus ražošanas jauda attiecīgajā periodā samazinājās par 24 %, kas izraisīja būtisku jaudas izmantojuma pieaugumu no 45 % 2012. gadā līdz 70 % PIP laikā. Līdzīgi kā moduļu ražotājiem, arī izlasē iekļautajiem elementu ražotājiem bija daudz augstāks jaudas izmantojuma līmenis nekā Savienības ražošanas nozarē kopumā (86 %), kas attiecīgajā periodā saglabājās stabils.
- (539) Var secināt, ka, reaģējot uz patēriņa samazināšanos, Savienības ražošanas nozare palielināja savu ražošanas jaudu. Vienlaikus tā PIP laikā palielināja savu ražošanas apjomu, salīdzinot ar 2014. gadu, tādējādi vēl vairāk uzlabojot jaudas izmantojuma līmeni.

4.5.2.2. Pārdošanas apjoms un tirgus daļa

- (540) Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjomam un tirgus daļai attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

6.a tabula.

Moduļi: pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Kopējais pārdošanas apjoms (garantētā noieta tirgū un atvērtais tirgū) Savienībā (MW)	4 143	4 000	2 398	2 465
<i>Indekss</i>	100	97	58	60
Tirgus daļa (%)	25	38	32	35
<i>Indekss</i>	100	149	128	140

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

6.b tabula.

Elementi: pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Kopējais pārdošanas apjoms (garantētā noieta tirgū un atvērtajā tirgū) Savienībā (MW)	1 045	729	1 069	1 136
<i>Indekss</i>	100	70	102	109
Tirgus daļa (%)	23	16	33	33
<i>Indekss</i>	100	72	144	147

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (541) Moduļu pārdošanas apjoms attiecīgajā periodā samazinājās par 40 %. Tomēr, ņemot vērā patēriņa samazināšanos par 56 %, tas attiecīgajā periodā nozīmēja ievērojamu tirgus daļas pieaugumu par 40 %, PIP laikā sasniedzot 35 %.
- (542) Attiecībā uz elementiem Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjoms attiecīgajā periodā palielinājās par 9 %. Tas izraisīja tirgus daļas palielināšanos no 23 % 2012. gadā līdz 33 % PIP laikā, savukārt patēriņš samazinājās daudz mazāk nekā moduļiem, proti, par 26 %.
- (543) Sarūkoša patēriņa un kompensācijas pasākumu spēkā stāšanās kontekstā Savienības ražošanas nozarei izdevās palielināt savu tirgus daļu gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem.

4.5.2.3. Nodarbinātība un ražīgums

- (544) Nodarbinātībai un ražīgumam attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

7.a tabula.

Moduļi: nodarbinātība un ražīgums

	2012	2013	2014	PIP
Nodarbināto skaits	17 321	13 918	6 506	6 303
<i>Indekss</i>	100	80	38	36
Ražīgums (kW uz vienu nodarbināto)	266	320	501	541
<i>Indekss</i>	100	120	189	203

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

7.b tabula.

Elementi: nodarbinātība un ražīgums

	2012	2013	2014	PIP
Nodarbināto skaits	2 876	1 511	1 846	1 770
<i>Indekss</i>	100	53	64	62

	2012	2013	2014	PIP
Ražīgums (kW uz vienu nodarbināto)	371	486	594	717
Indekss	100	131	160	194

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (545) Nodarbinātība laikposmā no 2012. gada līdz PIP attiecībā uz moduļiem un elementiem samazinājās attiecīgi par 64 % un 38 %. Lielākais moduļu nozarē nodarbināto skaita samazinājums (par 53 %) notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam – tas bija daudz lielāks nekā ražošanas apjoma samazinājums (par 27 %) tajā pašā laikposmā. Elementu nozarē nodarbināto skaits laikā no 2013. līdz 2014. gadam pieauga par 22 %, kas bija daudz mazāks pieaugums nekā ražošanas apjoma pieaugums (49 %) tajā pašā laikposmā. Tas attiecīgajā periodā radīja būtisku ražīguma pieaugumu gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem, proti, attiecīgi par 103 % un 94 %. Ražīgums laikā no 2013. līdz 2014. gadam kāpa par 57 % moduļiem un par 22 % elementiem.
- (546) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja Komisijas konstatējumus par nodarbināto skaitu Savienības ražošanas nozarē, apgalvojot, ka lielākā uzņēmuma *SolarWorld* elementu un moduļu ražošanā nodarbinātie ir pieskaitīti divreiz. *SolarWorld* un pārējo izlasē iekļauto uzņēmumu nodarbināto skaits ir ticis pienācīgi pārbaudīts un nodrošināts, ka vertikāli integrētu uzņēmumu gadījumā nodarbinātie nav pieskaitīti divreiz. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

4.5.2.4. Subsīdijas starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējās subsidēšanas

- (547) Kā skaidrots 3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka pārskatīšanas izmeklēšanas periodā subsidēšana ir turpinājusies un pastāv liela iespējamība, ka tad, ja pasākumi zaudētu spēku, FE nozares subsidēšana atkārtosies.
- (548) Tomēr kaitējuma rādītāju analīze liecina, ka noteiktajiem pasākumiem bija pozitīva ietekme uz Savienības ražošanas nozari, par kuru var uzskatīt, ka tā atgūstas no iepriekšējās subsidētā importa ieplūšanas.

4.5.3. Mikroekonomiskie rādītāji

- (549) Izlasē tika iekļauti tikai trīs elementu ražotāji, no kuriem divi ietilpst *EU ProSun*. Tie sadarbojās, iesniedzot pieprasījumu, kurā bija iekļauti abu ražotāju skaitliskie rādītāji. Tādēļ visi rādītāji, kas ir saistīti ar mikroekonomiskajiem rādītājiem attiecībā uz elementiem, kuriem iespējams tieši izsekot līdz trešajam uzņēmumam, kas neietilpst *EU ProSun*, ir izteikti diapazonos, lai aizsargātu tā Savienības ražotāja konfidencialitāti, kurš izmeklēšanā sadarbojās.

4.5.3.1. Cenas un faktori, kas ietekmē cenas

- (550) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējai pārdošanas cenai nesaistītiem pircējiem Savienībā attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

8.a tabula.

Moduļi: pārdošanas cenas Savienībā

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās pārdošanas cenas Savienībā brīvajā tirgū (EUR/kW)	790	651	618	593
Indekss	100	82	78	75

	2012	2013	2014	PIP
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/kW)	1 112	813	648	627
Indekss	100	73	58	56

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

8.b tabula.

Elementi: pārdošanas cenas Savienībā

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās pārdošanas cenas Savienībā brīvajā tirgū (EUR/kW)	378–418	307–339	239–264	258–284
Indekss	100	81	63	68
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/kW)	587–648	402–444	347–384	338–373
Indekss	100	69	59	58

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (551) Iepriekšējā tabulā ir parādīta vienības pārdošanas cenu dinamika Savienības brīvajā tirgū salīdzinājumā ar atbilstošajām ražošanas izmaksām. Pārdošanas cenas attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, t. i., par 25 % moduļiem un par 32 % elementiem. Kaut gan moduļu pārdošanas cenas attiecīgajā periodā nepārtraukti samazinājās, elementu cenas laikā no 2014. gada līdz PIP pieauga par 5 procentpunktiem. Elementu pārdošana atvērtais tirgū atbilda mazāk nekā 5 % no izlasē iekļauto ražotāju kopējā ražošanas apjoma, turklāt viens no ražotājiem pārdeva lielus apjomus par ļoti zemām cenām, jo gatavojās beigt uzņēmējdarbību ES. Tāpēc no šī rādītāja nevarētu izdarīt jēgpilnus secinājumus. Daži izlasē iekļautie ražotāji elementus, kas bija paredzēti garantētajam noietam, moduļu ražošanas vajadzībām nodeva vai piegādāja, izmantojot atšķirīgu metodiku (transfercenu noteikšana virtuālās tirgus cenas līmenī, transfers, kura pamatā ir faktiskās izmaksas, utt.). Tāpēc arī no cenu dinamikas garantētā noietā tirgū nevar izdarīt jēgpilnus secinājumus.
- (552) Vienības ražošanas izmaksas attiecīgajā periodā strauji samazinājās, t. i., par 46 % moduļiem un par 42 % elementiem.
- (553) Moduļu pārdošanas cenas vidēji ir bijušas zemākas nekā vienības ražošanas izmaksas, bet šī starpība visā attiecīgajā periodā nepārtraukti samazinājās, jo īpaši pēc tam, kad 2013. gadā tika noteikti pasākumi. Moduļu pārdošanas cena 2012. gadā bija tikai 71 % no vienības ražošanas izmaksām, savukārt 2013. gadā tā bija 80 %, 2014. gadā 94 %, PIP laikā 94,5 %. Tādēļ atšķirība starp pārdošanas cenu un vienības ražošanas izmaksām strauji samazinājās – laikā no 2013. gada līdz PIP par 14 procentpunktiem.
- (554) Elementu pārdošanas cena 2012. gadā bija 60–67 % no vienības ražošanas izmaksām, 2013. gadā tā bija 72–80 %, 2014. gadā 65–72 %, PIP laikā 72–79 %. Tomēr, kā jau skaidrots, tendences 2014. gadam un PIP ļoti ietekmēja viena Savienības ražotāja ārkārtīgi zemās cenas. Abiem pārējiem izlasē iekļautajiem uzņēmumiem 2014. gadā bija tendence 75–80 % un PIP laikā – 81–86 %, kas kopumā atbilst moduļiem novērotajai tendencei.
- (555) Kopumā ražošanas nozare sāka atlabt no iepriekšējā dempinga, bet arī ieguldīja lielu darbu, lai atgūtu konkurētspēju, it īpaši palielinot Savienības ražošanas nozares darbaspēka ražīgumu, kā minēts 544. apsvērumā, un tādējādi uzlabojot ražīgumu un jaudas izmantojumu.

4.5.3.2. Darbaspēka izmaksas

(556) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējo darbaspēka izmaksu dinamika attiecīgajā periodā bija šāda:

9.a tabula.

Moduļi: vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto (EUR)	32 918	38 245	36 577	38 343
<i>Indekss</i>	100	116	111	116

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

9.b tabula.

Elementi: vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto (EUR)	41 289–45 590	45 002–49 689	45 188–49 895	47 825 – 52 807
<i>Indekss</i>	100	109	109	116

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

(557) No 2012. gada līdz PIP vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem palielinājās par 16 %. Šos pieaugumus galvenokārt izraisīja ar nodarbināto skaita racionalizāciju saistītie atlaišanas pabalsti un algu inflācija.

4.5.3.3. Krājumi

(558) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju krājumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

10.a tabula.

Moduļi: krājumi

	2012	2013	2014	PIP
Krājumi perioda beigās (kW)	186 533	114 792	196 944	191 207
<i>Indekss</i>	100	62	106	103
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	33	13	13	11
<i>Indekss</i>	100	40	38	34

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

10.b tabula.

Elementi: krājumi

	2012	2013	2014	PIP
Krājumi perioda beigās (MW)	53 029–58 553	90 079–99 462	99 999–110 415	135 492–149 606
<i>Indekss</i>	100	170	189	256
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	18	23	12	14
<i>Indekss</i>	100	125	68	80

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (559) Attiecīgajā periodā moduļu krājumi pieauga nedaudz – par 3 %, savukārt elementu krājumi pieauga būtiski – par 156 %. Tomēr gan moduļu, gan elementu krājumi, izteikti procentos no kopējā ražošanas apjoma, samazinājās – attiecīgi par 66 % un 20 %.
- (560) Krājumus šajā nozarē nevar uzskatīt par izmantojamu kaitējuma rādītāju, jo ražošanas un pārdošanas apjoms galvenokārt ir atkarīgs no pasūtījumiem, un tādējādi ražotāji cenšas uzturēt ierobežotus krājumus.

4.5.3.4. Rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu

- (561) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitātei, naudas plūsmai, ieguldījumiem un ienākumam no ieguldījumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

11.a tabula.

Moduļi: rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem, ieskaitot <i>Jabil</i> , Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma) ⁽¹⁾	– 24,4/– 29,5	– 24,4/– 29,5	– 6,8/– 8,2	– 7,7/– 9,3
<i>Indekss</i>	100	100	361/298	319/264
Nesaistītiem pircējiem, izņemot <i>Jabil</i> , Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma)	– 32,7	– 27,2	– 8,7	– 9,5
<i>Indekss</i>	100	120	376	344
Naudas plūsma (EUR)	– 129 864 423	– 69 402 391	– 18 231 488	– 145 258 620
<i>Indekss</i>	100	187	712	89
Ieguldījumi (EUR)	24 134 924	12 407 723	17 333 494	24 565 553
<i>Indekss</i>	100	51	72	102

	2012	2013	2014	PIP
Ienākums no ieguldījumiem (%)	- 6	- 10	- 3	- 2
<i>Indekss</i>	100	55	193	258

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

(¹) Faktiskie peļņas rādītāji bija jāatspoguļo diapazonā, lai izvairītos no tā, ka citi izlasē iekļautie uzņēmumi var noteikt *Jabil* gūto peļņu.

11.b tabula.

Elementi: rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma)	- 37,7 līdz - 41,6	- 7,2 līdz - 7,9	- 26,6 līdz - 29,3	- 36,8 līdz - 40,7
<i>Indekss</i>	100	527	142	102
Naudas plūsma (EUR)	- 41 934 911 līdz - 46 303 131	- 17 537 454 līdz - 19 364 273	- 2 414 052 līdz - 13 707 182	- 29 027 946 līdz - 32 051 690
<i>Indekss</i>	100	239	338	144
Ieguldījumi (EUR)	29 435 820 līdz 32 502 051	26 074 619 līdz 28 790 726	7 001 485 līdz 7 730 807	11 429 509 līdz 12 620 083
<i>Indekss</i>	100	89	24	39
Ienākums no ieguldījumiem (%)	- 6,0 līdz - 6,7	- 2,5 līdz - 2,7	- 24,6 līdz - 27,2	- 31,8 līdz - 35,1
<i>Indekss</i>	100	246	25	19

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (562) Komisija izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitāti noteica, tīro peļņu pirms nodokļu samaksas no līdzīgā ražojuma pārdošanas nesaistītiem pircējiem Savienībā izsakot procentos no šīs pārdošanas apgrozījuma.
- (563) Kā minēts 507. apsvērumā, viens no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem – *Jabil* – ir montāžas operators un nepiedalās moduļu tirdzniecībā. Tā rentabilitātes tendences atšķirās. Visā attiecīgajā periodā tas guva un PIP laikā palielināja rentabilitāti līdz 5–15 %. Taču *Jabil* peļņu guva no samaksas, ko tas iekasēja no pircējiem par montāžas pakalpojumiem, nevis no moduļu pārdošanas. Turklāt tam neradās ar moduļu pārdošanu saistīti izdevumi, piemēram, tirgvedības izmaksas (tam radās vienīgi jaunu līgumražotāju meklēšanas izmaksas). Arī šī uzņēmuma izmaksu struktūra atšķirās no tās, kāda parasti ir moduļu ražotājam, kas ir pilnībā atbildīgs par ražošanu un savu ražojumu pārdošanu. Piemēram, *Jabil* bija mazāki apgrozāmie līdzekļi, krājumu izmaksas, kreditoru un debitoru saistības, kā arī zemākas pētniecības un izstrādes izmaksas.
- (564) Komisija konstatēja, ka 11.a tabulas pirmajā slejā rentabilitātes rādītājā ir apvienoti divu dažādu grupu rādītāji. No vienas puses, tie ir moduļu ražotāji, kuri ražo šo ražojumu un to pārdod. No otras puses – arī izlasē iekļautais uzņēmums *Jabil*, kas moduļus tikai montē. Lai iegūtu reālistisku pārskatu par ražošanas nozares stāvokli, Komisija nolēma tālākajā analizē nošķirt abas minētās grupas. Tādēļ tā 11.a tabulā iekļāva otro sleju, kuru tā uzskatīja par uzticamāku Savienības moduļu ražošanas nozares rentabilitātes novērtēšanai.

- (565) Izlasē iekļautie moduļu ražotāji, izņemot *Jabil*, attiecīgajā periodā darbojās ar zaudējumiem. Tomēr attiecīgajā periodā zaudējumi samazinājās par 244 %. 2013. gadā, salīdzinot ar 2012. gadu, tie samazinājās par 5,5 procentpunktiem. Tas sakrita ar laiku, kad pasākumi stājās spēkā (pagaidu pasākumi stājās spēkā 2013. gada 6. jūnijā). Laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad pasākumu ietekme aptvēra visu gadu, zaudējumi turpināja ievērojami samazināties, proti, par 18,5 procentpunktiem. PIP laikā zaudējumi nedaudz palielinājās – par 0,8 procentpunktiem. Tomēr to galvenokārt ietekmēja zaudējumi, ko cieta viens Savienības ražotājs, kurš pēc tam pieņēma lēmumu izbeigt ražošanu. Tajā pašā laikā pārējo izlasē iekļauto Savienības ražotāju zaudējumi PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinājās.
- (566) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas iebilda pret *Jabil* izslēgšanu no pārējās Savienības moduļu ražošanas nozares peļņas rādītājiem. Tās apgalvoja, ka *Jabil* ir rets rentabla ražotāja piemērs un tā neiekļaušana nesaskan ar lēmumu paralēlajā antidempinga izmeklēšanā atzīt tādu analogās valsts ražotāju, kurš izmanto šādu pārstrādes līgumu, lai tā pārdotos moduļus montētu cits uzņēmums. Pretēji šo personu apgalvojumiem, Komisija nav izslēgusi *Jabil* no rentabilitātes analīzes. Lai veiktu jēgpilnāku jutīguma analīzi, tā toties ir sniegusi divus atsevišķus datu kopumus. Šie dati liecina, ka pat kopā ar *Jabil* Savienības ražošanas nozare vidēji un kopumā darbojās ar zaudējumiem. Tie arī parāda, ka dažādu Savienības ražotāju vidū pastāv būtiskas atšķirības atkarībā no to uzņēmējdarbības modeļa, sk. 513. un 563. apsvērumu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts. Turklāt Komisija norāda, ka pieeja analogās valsts ražotājam un Savienības ražošanas nozarei nekādā ziņā nav nekoncekventa. Analogās valsts ražotājs ir samērā līdzīgs *Jabil* pircējiem, nevis paša *Jabil* uzņēmējdarbības modelim. Analogās valsts ražotājs uzņemas pilnu atbildību par cita uzņēmuma montēto moduļu pārdošanas apjomu, turpretī *Jabil* ir montāžas operators, kas no pircējiem iekasē atlīdzības maksu par tā sniegto montāžas pakalpojumu. Šī iemesla dēļ Komisija arī kaitējuma analīzes vajadzībām ir pievērsusies darījumiem starp *Jabil* un citiem Savienības ražotājiem, kuri atrodas tādā pašā situācijā kā analogās valsts ražotājs (sk. paralēlās galīgās antidempinga regulas 52. apsvērumu).
- (567) Elementu ražotāju zaudējumi attiecīgajā periodā samazinājās par 2 %. Laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam tie samazinājās par 31,9 procentpunktiem, savukārt no 2013. līdz 2014. gadam palielinājās par 20,3 procentpunktiem, bet no 2014. gada līdz PIP – par 10,7 procentpunktiem. Tomēr elementu rentabilitāti ietekmēja divi neparedzēti notikumi. No vienas puses, viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem attiecīgajā periodā ienāca tirgū, bet attiecīgā perioda pēdējos gados mainīja to, kā tiek ziņots par dažām tā ražošanas izmaksām, tādējādi ciešot lielus zaudējumus. No otras puses, cita izlasē iekļautā ražotāja pārdošanas cenas PIP laikā, kad tas gatavojās izbeigt ražošanu, bija ārkārtīgi zemas un nesa lielus zaudējumus. Turpretī trešais izlasē iekļautais ražotājs attiecīgajā periodā nepārtraukti samazināja zaudējumus.
- (568) Neto naudas plūsma ir Savienības ražotāju spēja pašfinansēt savu darbību. Līdzīgi kā rentabilitātei, arī tās tendence laikposmā no 2012. gada līdz PIP bija negatīva. Neto naudas plūsma attiecībā uz moduļiem attiecīgajā periodā samazinājās par 11 %, bet attiecībā uz elementiem tā samazinājās par 44 %. Naudas plūsmas svārstības, kuras 2014. gadā notika gan attiecībā uz moduļiem, gan elementiem, ietekmēja neparedzēti notikumi ar kādu lielu Savienības ražotāju. Tas, pirmkārt, samaksājot zemu pirkšanas cenu, iegādājās esošu rūpnīcu, otrkārt – pārstrukturēja parādus. 2015. gadā tas turpināja veikt ievērojamas aizdevumu atmaksas, kas radīja negatīvu naudas plūsmu no finansēšanas darbības. Būtu jānorāda, ka šis ražotājs ziņoja par pozitīvu naudas plūsmu no pamatdarbības un būtisku tā darbības rezultātu uzlabošanu, salīdzinot ar 2014. gadu. Diviem citiem Savienības moduļu ražotājiem PIP bija pozitīva naudas plūsma, kas uzlabojās, savukārt pārējiem diviem elementu ražotājiem naudas plūsma bija negatīva, taču tā uzlabojās.
- (569) Attiecībā uz ieguldījumiem tabulās ir redzams, ka Savienības ražošanas nozare laikposmā no 2012. gada līdz PIP palielināja ieguldījumus moduļu ražošanā par 2 %. No 2013. līdz 2014. gadam tie palielinājās par 40 % un no 2013. gada līdz PIP – par 98 %.
- (570) Kopējie ieguldījumi elementos no 2012. gada līdz PIP samazinājās par 61 %. Arī kopējās ieguldījumu tendences attiecībā uz elementiem ietekmēja viena izlasē iekļautā Savienības ražotāja lēmums izbeigt ražošanu. Tajā pašā laikā pārējo divu izlasē iekļauto ražotāju ieguldījumi laikā no 2014. gada līdz PIP četrkāršojās.

- (571) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas norādīja, ka ieguldījumi elementos attiecīgajā periodā samazinājušies un pasākumu noteikšana tos nav pozitīvi ietekmējusi. Pirmkārt, lai gan attiecībā uz izlasi kopumā tas atbilst patiesībai, kā norādīts iepriekšējā apsvērumā, šo tendenci ietekmēja viena izlasē iekļautā Savienības ražotāja lēmums izbeigt ražošanu. Šis ražotājs perioda sākumā veica būtiskus ieguldījumus, bet perioda beigās neveica gandrīz nemaz. Otrkārt, cits izlasē iekļauts ražotājs 2013. gadā veica ieguldījumus uzņēmējdarbības sākšanai, kas atspoguļojo tā gada kopējo ieguldījumu lielo pieaugumu. Treškārt, pēc tam, kad pasākumu stāšanās spēkā sāka ietekmēt uzņēmumu rentabilitāti, visas uzņēmumu izlases veiktie ieguldījumi laikposmā no 2014. gada līdz PIP pieauga, atspoguļojot faktu, ka divi izlasē iekļautie ražotāji, kuri palika tirgū, šajā laikposmā ieguldījumus četrkāršoja. Tādējādi apgalvojums, ka pasākumu noteikšana nav pozitīvi ietekmējusi ieguldījumus, tika noraidīts.
- (572) Ienākums no ieguldījumiem ("INI") ir peļņa, kas izteikta procentos no ieguldījumu neto uzskaites vērtības. Tas saglabājās negatīvs visā attiecīgajā periodā Savienības ražošanas nozares ciesto neto zaudējumu dēļ. Attiecīgajā periodā INI attiecībā uz moduļiem uzlabojās par 4 procentpunktiem; bet 2014. gadā un PIP, salīdzinot ar 2013. gadu, tas būtiski uzlabojās – attiecīgi par 7 un 8 procentpunktiem. Attiecīgajā periodā INI attiecībā uz elementiem samazinājās par 25,8–28,4 procentpunktiem.

4.6. Secinājums par kaitējumu

- (573) Kopumā Savienības ražošanas nozare attiecīgajā periodā turpināja ciest no kaitējuma, ņemot vērā īso laikposmu pēc sākotnējo pasākumu noteikšanas un dempinga apmērus, kā arī iepriekšējā izmeklēšanā konstatēto kaitējuma līmeni. Turklāt konstatētā apiešanas prakse, kas norādīta 4. apsvērumā, arī ir veicinājusi kaitējuma turpināšanos. Tomēr, sākot ar 2013. gada vidu (pagaidu pasākumi stājās spēkā 2013. gada 6. jūnijā) un jo īpaši 2014. gada (pirmais pilnais gads, kad spēkā bija antidempinga pasākumi) un PIP laikā Savienības ražošanas nozare pakāpeniski sāka atgūties.
- (574) Vairāki kaitējuma rādītāji liecināja par pozitīvu tendenci. Kas attiecas uz moduļiem, Savienības ražošanas nozare par 2,8 % palielināja Savienības moduļu pārdošanas apjomu, un rezultātā tās tirgus daļa laikā no 2014. gada līdz PIP pieauga par 9,4 %. Tajā pašā laikā Savienības ražošanas nozare palielināja elementu garantēto noietu un Savienības pārdošanas apjomu par 6,3 % un saglabāja 33 % tirgus daļu. Turklāt šajā pašā laikposmā Savienības ražošanas nozare uzlaboja jaudas izmantojumu par 9 procentpunktiem attiecībā uz moduļiem un 8 procentpunktiem attiecībā uz elementiem, palielinot ražošanas apjomu un samazinot esošo jaudu. Tā arī panāca būtisku ražīguma uzlabošanu, tādējādi samazinot starpību starp tās pārdošanas cenām un vidējām ražošanas izmaksām. Turklāt Ķīnas eksporta iepriekšējais cenu samazinājums bija apstādināts, jo tika ievērota MIC (PIP nebija cenu samazinājuma moduļiem un bija tikai maznozīmīgs cenu samazinājums elementiem). Rezultātā, lai gan Savienības ražošanas nozare PIP laikā joprojām cieta zaudējumus, tās zaudējumi attiecībā uz moduļiem, salīdzinājumā ar 2012. un 2013. gadu, būtiski samazinājās. Tomēr Savienības elementu ražošanas nozares zaudējumi nesamazinājās, jo, kā skaidrots 568. apsvērumā, tos ietekmēja neparedzēti notikumi, ar kuriem saskārās divi no izlasē iekļautajiem ražotājiem. Turpretī trešā izlasē iekļautā ražotāja zaudējumi PIP laikā samazinājās, tādējādi attiecībā uz to pastāvēja tāda pati tendence kā attiecībā uz moduļiem.
- (575) Savienības ražošanas nozare laikā no 2014. gada līdz PIP arī palielināja ieguldījumus gan moduļos, gan elementos – attiecīgi par 41 % un 63 %.
- (576) Tomēr, neraugoties uz ieguldītājam pūlēm un no tām izrietošajām pozitīvajām tendencēm, Savienības ražošanas nozarei joprojām neizdevās atgūties no Ķīnas eksportētāju iepriekšējā subsidētā importa. Kā jau minēts, gan elementu, gan moduļu ražotāji PIP laikā darbojās ar zaudējumiem, tiem bija negatīva naudas plūsma un ienākums no ieguldījumiem. Turklāt, neraugoties uz faktu, ka no Ķīnas eksportēto moduļu importa apjomi samazinājās, to tirgus daļa joprojām bija lielāka nekā Savienības ražotājiem. Elementu imports PIP laikā, salīdzinot ar 2012. gadu, ievērojami pieauga apjoma ziņā (par 65 %), palielinot tā tirgus daļu. Elementu imports no Ķīnas arī radīja netiešu spiedienu uz garantētā noieta moduļu tirgum ražojošajiem uzņēmumiem, kam tādējādi tika liegta turpmāka izaugsme. Tādējādi imports no Ķīnas turpināja nonākt Savienības tirgū ievērojamos apjomos un par cenām, kas bija zemākas par Savienības ražošanas nozares ražošanas izmaksām.
- (577) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav novērtējusi to ietekmi uz Savienības ražošanas nozari, kuru izraisījis moduļu imports no trešām valstīm ievērojamos apjomos un par cenām, kas ir zemākas nekā eksportam no Ķīnas.

- (578) Komisija atzīst, ka moduļu importa no trešām valstīm ietekme ir svarīgs faktors ES ražošanas nozares situācijas novērtēšanā. Tomēr šāds imports bija daudz mazsvarīgāks nekā imports no Ķīnas – tā tirgus daļa bija 25 % (ieskaitot moduļus, kuri faktiski bija Ķīnas moduļi, bet uz kuriem attiecās apiešanas prakse), savukārt Ķīnas moduļu tirgus daļa PIP bija 41 % (ņemot vērā apiešanu, patiesībā tā bija vēl lielāka). Turklāt trešo valstu tirgus daļa no 2014. gada līdz PIP samazinājās par 10 %, bet importa no Ķīnas tirgus daļa šajā pašā periodā palielinājās par 4,9 %. Šie abi faktori parāda, ka Ķīnas importam bija daudz lielāka ietekme uz Savienības ražošanas nozari nekā importam no trešām valstīm. Turklāt trešo valstu moduļu cena nebija zemāka par cenu, kāda bija eksportam no Ķīnas. Kā iepriekš redzams 4.a tabulā, visa importa no trešām valstīm vidējā svērtā cena PIP laikā bija 550 EUR/kW, kas bija augstāka par vidējo cenu eksportam no Ķīnas – 544 EUR/kW. Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (579) Vairākas personas apgalvoja, ka attiecībā uz elementiem kaitējumu nodarīja trešo valstu imports, jo rentabilitāte PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinājās, ko izraisīja importa no Ķīnas samazināšanās un vienlaicīgais importa no trešām valstīm pieaugums.
- (580) Pirmkārt, kā norādīts 567. apsvērumā, izlasē iekļauto ražotāju zaudējumu pieaugumu PIP laikā ietekmēja neparedzēti notikumi ar diviem Savienības elementu ražotājiem, savukārt trešā (vislielākā) ražotāja rentabilitāte PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, pieauga. Otrkārt, lai gan imports no Ķīnas laikā no 2014. gada līdz PIP samazinājās par 3 procentpunktiem, laikā no 2013. gada līdz PIP, neraugoties uz pasākumu stāšanās spēkā, tas palielinājās par 7 procentpunktiem. Tādējādi importam no Ķīnas joprojām bija būtiska ietekme uz Savienības ražošanas nozari. Treškārt, imports no trešām valstīm laikposmā no 2014. gada līdz PIP patiešām palielinājās par 2 procentpunktiem, bet no 2013. gada līdz PIP samazinājās par 24 procentpunktiem. Tādēļ laikposmā pēc pasākumu noteikšanas ietekme uz Savienības ražošanas nozari faktiski samazinājās. Tādējādi arguments, ka kaitējumu izraisījis imports no trešām valstīm, tika noraidīts.
- (581) Pēc informācijas izpaušanas KĻV apgalvoja, ka daži kaitējuma rādītāji uzlabojās tikai PIP laikā, nevis tūlīt pēc pasākumu noteikšanas. Tādēļ nav tiešas saiknes starp pasākumu noteikšanu un dažādajām pozitīvajām tendencēm.
- (582) Komisija atzina, ka daži kaitējuma rādītāji, piemēram, attiecībā uz moduļiem – tirgus daļa, ražošanas apjoms un jaudas izmantojums – uzlabojās tikai PIP, nevis 2014. gadā. Tomēr, ņemot vērā iepriekšējā izmeklēšanā konstatēto subsidēšanas un kaitējuma apmēru, bija jāpaiet zināmam laikam, lai visai ražošanas nozarei piemērojamo negatīvo tendenci pagrieztu pretējā virzienā. To var izskaidrot fakts, ka sākotnējo pasākumu noteikšanas laikā Savienības ražošanas nozarē notika konsolidācija, kad daudzi ražotāji jau bija bankrota stāvoklī vai tuvu tam, bet atstāja tirgu tikai 2014. gadā. Tam bija svarīga ietekme uz visiem makrorādītājiem, kuros bija ietverti arī šie uzņēmumi. Ir vērts arī atzīmēt, ka vairāki rādītāji, piemēram, tirgus daļa, ražošanas apjoms, jaudas izmantojums un ražošanas jauda, kuru tendence visas Savienības ražošanas nozares līmenī bija negatīva, jau 2014. gadā attiecībā uz izlasē iekļautajiem Savienības moduļu un elementu ražotājiem uzrādīja pozitīvu tendenci. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (583) Vairākas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Savienības ražošanas nozare ir labā stāvoklī un ir pilnībā atguvusies no iepriekš ciestā kaitējuma. Pēc informācijas izpaušanas personas vairākkārt atkārtoja šos apgalvojumus. Jo īpaši, kā tika apgalvots, nepārprotami lielāko Savienības moduļu ražotāju *SolarWorld* un *Jabil* finanšu pārskatos iekļautie rādītāji liecināja, ka to uzņēmējdarbība Savienībā pēdējos gados ir augusi un to ražošanas apjomi, jauda, jaudas izmantojums, eksporta pārdošanas apjomi un ražīgums ir palielinājušies, savukārt ražošanas izmaksas un krājumi ir samazinājušies.
- (584) Izlasē iekļautie Savienības ražotāji (ieskaitot *Jabil* un *SolarWorld*) 2014. gadā un PIP ir palielinājuši ražošanas apjomus, jaudu, jaudas izmantojumu, eksporta pārdošanas apjomu un ražīgumu, bet to ražošanas izmaksas un krājumi ir samazinājušies. Tomēr apgalvojums, ka nozare ir pilnībā atguvusies no iepriekš ciestā kaitējuma, ir pretrunā izmeklēšanā gūtajiem konstatētajiem, kas ir pamatoti ar faktiskajiem pārbaudītajiem izlasē iekļauto Savienības ražotāju datiem. Jo īpaši daudzi mikroekonomiskie rādītāji (piemēram, rentabilitāte, naudas plūsma un ienākums no ieguldījumiem) ir balstīti tikai uz pārdošanas apjomu neatkarīgiem pircējiem Savienībā. Turklāt dažiem no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem ir nozīmīgs ražošanas apjoms ārpus Savienības, un tas nav iekļauts

mikroekonomiskajos rādītājos. Turpretī publiski pieejamajos finanšu dokumentos ir pievērsta uzmanība visām attiecīgo uzņēmumu darbībām, un tie bieži sniedz informāciju par veselu grupu konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Tāpēc secinājumi par Savienības ražošanas nozares ekonomisko stāvokli pamatregulas 8. panta 4. punkta nozīmē tika balstīti nevis uz publiski pieejamiem finanšu dokumentiem, bet gan uz to detalizētāko un pārbaudīto informāciju par situāciju Savienībā, kura tika sniegta tikai izmeklēšanā. Turklāt par Savienības ražošanas nozares stāvokli izdarītie secinājumi bija balstīti uz datiem, kas bija iegūti no visiem izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, ne tikai no *SolarWorld* un *Jabil*. Visbeidzot, kas attiecas uz *Jabil*, kā jau skaidrots, šis uzņēmums tikai montēja moduļus, bet neuzņēmās pilnu līgumisku atbildību par to pārdošanu. Tādēļ tā peļņa netika izmantota Savienības ražošanas nozares stāvokļa analizē. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

- (585) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka Komisijai būtu bijis jāņem vērā *SolarWorld* veikto lielapjoma ieguldījumu ietekme. Tika apgalvots, ka tie ir negatīvi ietekmējuši uzņēmumu un visu ražošanas nozari kopumā, ņemot vērā tās būtisko daļu Savienības ražošanas nozares ražošanas apjomā.
- (586) Pirmkārt, šīs personas minētie ieguldījumi tika veikti 2015. gadā un attiecās ne tikai uz elementiem un moduļiem, bet arī citādu ražojumu, piemēram, plāksnīšu, ražošanu ES ⁽⁶⁰⁾. Tādēļ šie ieguldījumi tikai daļēji ietekmēja uzņēmuma moduļu un elementu uzņēmējdarbības rentabilitātes novērtējumu. Otrkārt, kā norādījušas citas personas, *SolarWorld* grupa gan uzņēmējdarbībā Eiropā, gan ārpus Eiropas 2016. gadā guva pozitīvus rezultātus ⁽⁶¹⁾. Tas šajā posmā neliecina par to, ka jau veiktie ieguldījumi būtu negatīvi ietekmējuši uzņēmumu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (587) Ņemot vērā minēto, Komisija secināja, ka Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts būtisks kaitējums pamatregulas 8. panta 4. punkta nozīmē.

5. KAITĒJUMA TURPINĀŠANĀS IESPĒJAMĪBA

- (588) Lai novērtētu kaitējuma turpināšanās iespējamību gadījumā, ja pasākumi pret ĶTR zaudētu spēku, saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu tika analizēta Ķīnas importa potenciālā ietekme uz Savienības tirgu un Savienības ražošanas nozari.
- (589) Kā parādīts 4.5. sadaļā, Savienības ražošanas nozare PIP laikā turpināja ciest no kaitējuma. Kā jau izklāstīts 3.8. sadaļā, turpinās iespējamība, ka, pasākumiem zaudējot spēku, subsidēšana turpinātos. Turklāt tika konstatēts, ka tad, ja pasākumi zaudētu spēku, subsidētais eksports no ĶTR uz Savienību notiktu lielā apmērā un tiktu subsidēts pat par vēl zemākām cenām.

5.1. Jaudas pārpalikums, tirdzniecības plūsmas un Savienības tirgus pievilcīgums, ĶTR ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse

- (590) Visu ĶTR ražotāju eksportētāju, kuri sadarbojās šajā izmeklēšanā, jaudas pārpalikums ir aptuveni 33 %, kā norādīts to atbildēs uz atlases anketas jautājumiem. Tikai šiem uzņēmumiem vien PIP bija tāds jaudas pārpalikums (aptuveni 10 GW), kas būtu pietiekams visa Savienības tirgus pieprasījuma apmierināšanai. Norādāms, ka lielāko ražotāju, kuri sadarbojās, jaudas pārpalikuma apjoms ir daudz mazāks – to jaudas izmantojums ir diapazonā no 86 % līdz 97,8 %.
- (591) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apšaubīja šos datus, apgalvojot, ka četri lielākie Ķīnas ražotāji (*Trina*, *JA Solar*, *Jinko* un *Canadian Solar*) darbojas ar pilnu jaudu. Šī ieinteresētā persona norādīja, ka šie četri ražotāji veido vairāk nekā 40 % no kopējā Ķīnas eksporta (apmēram 11,2 GW). Tādējādi, lai sasniegtu Komisijas norādīto 43 % jaudas pārpalikumu 2016. gadā, visiem mazākajiem ražotājiem būtu jādarbojas, izmantojot tikai 20 % to jaudas. Ieinteresētā persona lūdza Komisiju sniegt sīkāku informāciju par to, kā aprēķināts vidējais rādītājs 43 %.

⁽⁶⁰⁾ Sk. *SolarWorld* grupas 2015. gada pārskatu, pieejams: http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/annual_report_2015_web.pdf, 58. lpp.

⁽⁶¹⁾ *SolarWorld* 2016. gada trešā ceturkšņa konsolidētais pārskats, <http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/2016/solarworld-q3-2016-web-en.pdf>, 8.–9. lpp.

- (592) Komisija vispirms atzīmēja, ka visu ĶTR ražotāju eksportētāju, kuri sadarbojās šajā izmeklēšanā, aplēstais jaudas pārpalikums ir aptuveni 33 %, nevis 43 %. Turklāt šīs personas minētie aprēķini ir balstīti uz pieņēmumu, ka izmeklēšanā sadarbotos JA Solar un Canadian Solar. Šie abi ražotāji izmeklēšanā nesadarbojās. Tādējādi Komisijai nav zināma to jauda un jaudas izmantojums, un tie netika ņemti vērā minētajos aprēķinos.
- (593) Tādēļ apgalvojums tika noraidīts.
- (594) Ķīnas moduļu ražošanas jauda 2015. gadā tiek lēsta 96,3 GW/gadā, un ir gaidāms, ka 2016. gadā tā sasniegs 108 GW/gadā⁽⁶²⁾. Tajā pašā laikā pasaules pieprasījums 2015. gadā tika lēsts 50,6 GW un tika prognozēts, ka 2016. gadā tas pieaugs līdz 61,7 GW⁽⁶³⁾ vai, kā minēts citā avotā, – līdz 68,7 GW⁽⁶⁴⁾. Tādēļ Komisija secināja, ka Ķīnas ražotāju kopējais jaudas pārpalikums ievērojami pārsniedz pasaules pieprasījumu, proti, par 47,5 % 2015. gadā, kā arī, atkarībā no izmantotā avota, par 42,9 % vai par 36 % to pārsniegs 2016. gadā. Citā avotā tika noteikts, ka 2015. gadā kopējais pasaules pieprasījums bija 58 GW⁽⁶⁵⁾, kas nozīmētu, ka Ķīnas ražotāju 2015. gada jaudas pārpalikums ir 39,8 %.
- (595) Pat ja turpmāk Ķīnā vairs netiktu no jauna uzstādītas jaudas, esošā jauda joprojām ievērojami pārsniegtu prognozēto ikgadējo pasaules pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām. Scenārijā ar vislielāko varbūtību (tā dēvētajā “mērenajā scenārijā”) pieprasījums 2020. gadā sasniegtu 97 GW⁽⁶⁶⁾ vai 95 GW⁽⁶⁷⁾, ko pilnībā apmierinātu esošā Ķīnas ražošanas jauda. Turklāt Ķīnas ražošanas jauda pēdējo 10 gadu laikā ir pastāvīgi augusi. Piemēram, laikposmā no 2012. līdz 2015. gadam tā vairāk nekā divkāršojās (no 43,8 GW⁽⁶⁸⁾ 2012. gadā līdz 96,3 GW 2015. gadā). Tikai 2016. gadā vien Ķīnā papildus ir 2 GW paziņotas jaudas vai būvniecības stadijā esošas jaudas, kā norāda Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”). Turklāt nav pierādījumu, kas liecinātu, ka Ķīnas jauda tuvākajā nākotnē neturpinās palielināties, ņemot vērā faktu, ka tā nepārtraukti augusi vismaz iepriekšējos piecus gadus. Tādēļ pat mazāk ticamā scenārijā (tā dēvētajā “labvēlīgajā scenārijā”), kad gada pasaules pieprasījums 2020. gadā palielinātos līdz 120 GW⁽⁶⁹⁾ ir iespējams, ka Ķīnas ražotāji vieni paši joprojām spētu pilnībā apmierināt pieprasījumu, jo tiem esošā jauda būtu jāpalielina daudz lēnāk nekā iepriekš, t. i., tikai par 11,3 % 4 gadu laikā.
- (596) Pēc informācijas izpaušanas vairākas ieinteresētās personas apšaubīja Komisijas izmantotos datus par ĶTR jaudu un pasaules patēriņu. Tās apgalvoja, ka Solar Power Europe nav pietiekami uzticams avots, jo ņem vērā tikai moduļus, kas jau ir savienoti ar tīklu, turpretī IHS un BNEF sniedz precīzāku pārskatu, jo atspoguļo moduļus, kas ir iegādāti, lai tos uzstādītu.
- (597) Tomēr Komisija iepriekšējos apsvērumos jau ir analizējusi IHS datus un prognozes, savukārt BNEF dati būtiski neatšķiras no IHS. Patiesībā BNEF un IHS aplēses par 2016. gadu (68,7 GW piesardzīgajā scenārijā un 70,7 GW optimistiskajā scenārijā) un 2017. gadu (attiecīgi 72,9 GW un 77,5 GW) pilnībā sakrīt, bet tās nebūtiski atšķiras par 2018. gadu (BNEF: 83 GW; IHS: 82 GW)⁽⁷⁰⁾, kas ir pēdējais gads, par kuru BNEF ir veikusi aplēses. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (598) Minētās personas arī apstrīdēja Komisijas noteikto kopējā jaudas pārpalikuma apjomu. Jo īpaši viena ieinteresētā persona norādīja, ka 2016. gadā tie bijuši 70 GW. Tomēr tā nenorādīja informācijas avotu vai metodi, pēc

⁽⁶²⁾ Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽⁶³⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016, 18. lpp.

⁽⁶⁴⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016.

⁽⁶⁵⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016, 23. lpp. Starpība, šķiet, ir saistīta ar to, ka IHS atskaitēs iekļauj visus moduļus, kas atrodas noliktavās, ir piegādāti vai uzstādīti. Turpretī Global Market Outlook ņem vērā tikai tos moduļus, kas ir uzstādīti un jau ražo elektroenerģiju.

⁽⁶⁶⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016, 18. lpp.

⁽⁶⁷⁾ IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016, 23. lpp.

⁽⁶⁸⁾ Bloomberg New Energy Finance (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽⁶⁹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016, 18. lpp.

⁽⁷⁰⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016 un IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9 December 2016.

kuras aprēķināts šāds rādītājs. Pat ja šis rādītājs bija pareizs, ar aplēsto jaudas pārpalikumu tik un tā pietiktu, lai apmierinātu visu pasaules pieprasījumu pat visoptimistiskāko 2016. gadam veikto aplēšu gadījumā (70,7 GW⁽⁷¹⁾). Neviena no pārējām personām neiesniedza nekādus aprēķinus, neatsaucās uz kādu pētījumu vai ziņojumu, kas liecinātu, ka Komisijas noteiktais jaudas pārpalikums būtu jāsamazina. Tādējādi šis arguments nemaina iepriekš izdarītos secinājumus.

- (599) Vairākas ieinteresētās personas pirms un pēc informācijas izpaušanas norādīja, ka pirmā līmeņa uzņēmumiem⁽⁷²⁾ ir daudz mazāks jaudas pārpalikums nekā pārējiem – otrā un trešā līmeņa – uzņēmumiem. BNEF norādīja, ka pirmā līmeņa uzņēmumu aplēstā jauda 2016. gadā ir 46 GW, kas tiešām ir zemāka nekā otrā un trešā līmeņa uzņēmumu kopējā jauda, kas tiek lēsta 62 GW apmērā⁽⁷³⁾. Tomēr visu līmeņu Ķīnas uzņēmumi ir aktīvi pasaules tirgū. No Savienības viedokļa pēc spēkā esošo pasākumu noteikšanas eksportēja ne tikai pirmā līmeņa, bet arī otrā un trešā līmeņa uzņēmumi, kaut arī mazākos apjomos (pēdējo īpatsvars kopējā Ķīnas importā 2014. gadā tika lēsts 13,6 % apmērā). Tādēļ Komisija uzskatīja, ka, aprēķinot Ķīnai pieejamo jaudas pārpalikumu, būtu jāņem vērā visu veidu Ķīnas ražotāju eksportētāju jauda.
- (600) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstādēja konstatējumu, ka, nosakot Ķīnā pieejamo jaudas pārpalikumu, būtu jāņem vērā visu veidu ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums.
- (601) Komisija norādīja, ka jau tikai pirmā līmeņa uzņēmumiem pieejamā jauda ir 90 % no 2015. gada kopējā pasaules patēriņa (lēsts 50,6 GW apmērā). Turklāt fakts, ka otrā un trešā līmeņa uzņēmumi veica eksportu uz ES, neraugoties uz nelielo apjomu, parāda, ka tie ir aktīvi Savienības tirgū un pārdošanā neaprobežojas tikai ar Ķīnas vai citiem tirgiem. Visbeidzot, ir gaidāms, ka pēc nesēnās saistību atsaukšanas, kas galvenokārt skar pirmā līmeņa uzņēmumus, būtiski palielināsies otrā un trešā līmeņa uzņēmumu imports. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (602) Vairākas personas gan pirms, gan pēc informācijas izpaušanas apgalvoja, ka Ķīnas jaudas pārpalikums lielākoties ir pārspīlēts, jo pieprasījums pēc saules enerģijas iekārtām pasaulē ir pakāpeniski pieaudzis. Ikgadējais pasaules pieprasījums patiešām no 2014. līdz 2015. gadam ir pieaudzis par 25 % (no 40,3 GW līdz 50,6 GW)⁽⁷⁴⁾. Tomēr, kā norādīts iepriekš, aplēstais Ķīnas ražotāju jaudas pārpalikums par 47,5 % pārsniedz pašreizējo pieprasījumu. Tādēļ pat visoptimistiskākajā scenārijā attiecībā uz pasaules pieprasījuma pieaugumu Ķīnas ražotājiem, visticamāk, joprojām būtu pietiekams jaudas pārpalikums, lai šo pieprasījumu apmierinātu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (603) Ķīnas ražotāju eksportētāju esošā jauda attiecībā uz elementiem 2016. gadā tiek lēsta 76,6 GW apmērā, kas ir par 12 % vairāk nekā 2015. gadā (68 GW)⁽⁷⁵⁾. Tā kā pasaules pieprasījums pēc elementiem aptuveni atbilst pasaules pieprasījumam pēc moduļiem, Ķīnas ražotāju eksportētāju elementu jaudas pārpalikums 2015. gadā bija 25,6 %, bet 2016. gadā – 19,5 %. Turklāt 2016. gadā Ķīnai bija 72,8 % no pasaules esošās elementu jaudas, tādējādi tā ievērojami pārsniedz pārējās trešās valstis. Nākamās četras lielākās trešās valstis, kurām ir pieejama jauda, ir daudz mazākas par Ķīnu (Taivānai 11 GW; Malaizijai 4 GW; Korejai 2,7 GW; Japānai 1,9 GW). Balstoties uz minēto, Komisija secināja, ka Ķīnai ir arī ievērojams elementu ražošanas jaudas pārpalikums.

5.2. Savienības tirgus pievilcīgums

- (604) Vairākas personas apgalvoja, ka Savienības tirgus Ķīnas ražotājiem vairs nešķiet pievilcīgs. Tās norādīja, ka Ķīna elementu un moduļu ražošanu drīzāk orientētu uz strauji augošajiem Āzijas tirgiem, piemēram, Japānu un Indiju.

⁽⁷¹⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016.

⁽⁷²⁾ BNEF definē, ka pirmā līmeņa uzņēmumi ir "lieli" jeb "bankām izdevīgi" saules enerģijas moduļu piegādātāji. "Izdevīgums bankām" – varbūtība, ka bankas piedāvās pilnībā nodrošinātu aizņēmuma finansējumu projektiem, kas izmanto saules enerģijas ražojumus, – ir galvenais kritērijs, pēc kā notiek iedalīšana līmeņos. Bankas un to tehnisko pienācīgo pārbaudu veicēji ļoti nelabprāt atklāj "baltajos sarakstos" iekļautos pieņemamos ražojumus. Tādēļ Bloomberg New Energy Finance savus kritērijus nosaka pēc tā, kādi darījumi noslēgti iepriekš (izmantojot savas datubāzes uzskaiti). Sīkāk sk.: BNEF PV Module Maker Tiering System, 2016. gada 4. novembris, pieejams: https://data.bloomberglp.com/bnef/sites/4/2012/12/bnef_2012-12-03_PVModuleTiering.pdf, skatīts 7.11.2016.

⁽⁷³⁾ Bloomberg New Energy Finance "Solar manufacturer capacity league table"; skatīts 28.10.2016.

⁽⁷⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.

⁽⁷⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance "Solar manufacturer capacity league table", skatīts 28.10.2016.

Turklāt Ķīnas iekšzemes pieprasījums pēdējos gados ir audzis un 2016. gada pirmajā ceturksnī sasniedzis 50 % no Ķīnas saules enerģijas moduļu kopējā ražošanas apjoma. Kā tiek apgalvots, Ķīnā līdz 2020. gadam katru gadu būs nepieciešamas iekārtas ar aptuveni 20 GW jaudu. Tādēļ, ņemot vērā arvien lielāku saules enerģijas iekārtu skaitu Ķīnā, Indijā un citos Dienvidaustrumāzijas tirgos, Ķīnas saules enerģijas moduļu ražošana galvenokārt censtos apmierināt pieaugošo pieprasījumu šajos tirgos.

- (605) Savienības tirgus patiešām vairs nav tik nozīmīgs kā agrāk, kad tā īpatsvars sasniedza līdz 60 % no pasaules gadā uzstādītās jaudas (2012. gadā). Netiek arī gaidīts, ka Savienība būs strauji augošo tirgu vidū. Prognozes par Savienības tirgus izaugsmi ir samērā pieticīgas, salīdzinot ar pārējo pasauli. Saskaņā ar *Solar Power Europe* "mēreno scenāriju" ir gaidāms, ka Eiropas saules enerģijas gada patēriņš no 8,2 GW pieaugs līdz aptuveni 15 GW 2020. gadā⁽⁶⁾. Tomēr *Solar Power Europe* aplēsēs ir iekļautas arī valstis ārpus ES (Turcija, Šveice utt.); 28 Savienības dalībvalstu izaugsmes prognozes ir vēl pesimistiskākas, proti, aptuveni 11,6 GW⁽⁷⁾ 2020. gadā.
- (606) Tomēr Savienība joprojām ir svarīgs tirgus, kas veido 14 % no pasaules tirgus kopā, un ir gaidāms, ka tās daļa pasaules tirgū nākotnē saglabāsies nozīmīga. Trīs no tās dalībvalstīm (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) 2015. gadā bija desmit lielāko saules enerģijas moduļu tirgu vidū. Turklāt, kā jau norādīts, Ķīnas ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums nākotnē spētu apmierināt kopējo pasaules pieprasījumu, tostarp visos strauji augošajos tirgos, piemēram, pašā Ķīnā, Indijā, Japānā un Dienvidamerikā kopā. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi – tirdzniecības aizsardzības pasākumu noteikšana un pastiprināšana citstarp Kanādā un ASV ir mazinājusi šo tirgu pievilcīgumu, tādējādi vēl vairāk palielinot Savienības tirgus pievilcīgumu gadījumā, ja pasākumi tiktu atcelti.
- (607) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, neraugoties uz tirdzniecības aizsardzības pasākumiem pret importu no ĶTR, ASV ir pievilcīgs tirgus stimulu un dabīgi ļoti spēcīgā saules starojuma dēļ. Turklāt, kā norāda šī pati persona, pretēji iepriekš izklāstītajiem faktiem, Indija neesot noteikusi tirdzniecības aizsardzības pasākumus pret importu no ĶTR. Turklāt Indija plānojot būtiski palielināt savu uzstādīto jaudu.
- (608) Saistībā ar ASV Komisija norādīja, ka minētā persona nav iesniegusi pierādījumus, ka stimuli pilnībā kompensē grūtības, kas izriet no ĶTR ražotājiem noteiktajiem maksājumiem. Komisija neapgalvoja, ka ASV tirgus būtu nepievilcīgs, – tā apgalvoja, ka maksājumu noteikšana mazinājusi tā pievilcīgumu. Indijā ierosinātais maksājums netika piemērots, un 2014. gada jūnijā tas zaudēja spēku. Tomēr, kaut arī Indijā maksājumi netiek piemēroti, Kanādas un ASV noteikto maksājumu dēļ gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, palielinātos Savienības tirgus pievilcīgums. Tas arī nepadara Savienības tirgu nepievilcīgu, jo visi šajā sadaļā minētie apsvērumi jebkurā gadījumā ir spēkā.
- (609) Neraugoties uz kompensācijas pasākumu noteikšanu 2013. gadā, Ķīnas ražotāji eksportētāji joprojām saglabā lielu interesi par Savienības tirgu, ko apliecina fakts, ka tie ir saglabājuši spēcīgu ietekmi Savienības tirgū. Kā norādīts 4.4. sadaļā, moduļu un elementu importam no Ķīnas PIP laikā tirgus daļa bija attiecīgi 41 % un 16 %, un savu stāvokli tirgū tas ir veiksmīgi nosargājis (un attiecībā uz elementiem pat palielinājis), salīdzinot ar importu no trešām valstīm. Ķīnas moduļu importa apjomam un tirgus daļai ir daudz lielāka nozīme nekā šiem rādītājiem par trešām valstīm; kumulatīvi tās veido tikai 25 % no kopējā apjoma. Trešo valstu tirgus daļa attiecībā uz elementiem PIP laikā bija 51 %, bet tas nozīmē, ka tā bija ievērojami sarukusi (par 32 %), salīdzinot ar 2013. gadu, kad to tirgus daļa bija 75 %. Bez jau minētā, neraugoties uz to, ka pasākumi stājās spēkā 2013. gadā, laikposmā no 2013. gada līdz PIP elementu imports no Ķīnas pieauga par 77,8 %. Turklāt, kā tika apliecināts 2015. gada pretapiēšanas izmeklēšanā, daži Ķīnas ražotāji centās izvairīties no pasākumiem, apejot tos caur Taivānu un Malaiziju, kas ir lielākās trešās valstis importa ziņā.
- (610) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apstrīdēja konstatējumu, ka Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs Ķīnas ražotājiem eksportētājiem. Viena no personām vērsa uzmanību uz to, ka Savienības tirgus kopējās izaugsmes prognozes būtu jāsamazina, pamatojoties uz to, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, jaunu enerģijas iekārtu daudzums Savienībā 2016. gada pirmajos deviņos mēnešos ir samazinājies par 18 %, tādēļ Savienības

⁽⁶⁾ *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.*, 30. lpp.

⁽⁷⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020*, 2016. gada jūlijs.

2016. gada pieprasījums tiek lēsts visai pesimistiski – 7,1 GW. Līdz 2020. gadam tas arī izraisītu negatīvu Savienības pieprasījuma dinamiku. Turklāt tā apgalvoja, ka trīs lielākie Savienības tirgi (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) nākotnē vēl vairāk zaudēs pievilcību.

- (611) Aplēstais kopējais Savienības pieprasījums 7,1 GW, uz kuru atsaucas ieinteresētā persona, patiesībā 2016. gadam uzskatāms par diezgan labu rezultātu, jo tas kopumā atbilst *Solar Power Europe* sākotnējām aplēsēm, kas ietvertas mērenajā scenārijā 2016. gadam (7,3 GW) ⁽⁷⁸⁾. Tādēļ šīs personas aplēses, ka Savienības pieprasījums šī iemesla dēļ līdz 2020. gadam atbilsts pieticīgajam scenārijam, nav pamatotas ar pašas personas sniegtajiem datiem. Katrā ziņā, pat ja pieprasījums atbilstu iespējami sliktākajam scenārijam un Savienības tirgus īpatsvars pasaules tirgū samazinātos, tas varētu arī nepadarīt Savienības tirgu Ķīnas eksportam nepievilcīgu, jo visi pārējie minētie apsvērumi paliek spēkā. Pat ja iespējams, ka tā relatīvā daļa no pasaules pieprasījuma samazinās, Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs Ķīnas eksportam. Citādi nebūtu apiešanas prakses, kas konstatēta nesenoajā izmeklēšanā, kura attiecās uz Malaiziju un Taivānu.
- (612) Attiecībā uz apgalvojumiem, ka Ķīna katru gadu līdz 2020. gadam uzstādīs saules enerģijas sistēmas ar 20 GW jaudu, Komisijas izmeklēšanā ir atrasti pierādījumi, ka ĶTR nespēs saglabāt tik augstu mērķa rādītāju. Tirgus informācija liecina, ka minētais Ķīnas mērķis tiks pazemināts tīkla infrastruktūras neesamības, pārmērīga tirgus piedāvājuma un atjaunojamo energoresursu subsīdiju fonda deficīta dēļ ⁽⁷⁹⁾. Ķīnas saules enerģijas tirgus uzplaukuma un lejupslīdes cikli sīkāk ir iztirzāti turpmāk 767. apsvērumā.
- (613) Pēc informācijas izpaušanas viena persona citēja Ķīnas Valsts enerģijas administrācijas paziņojumu presē, kurā tā atklāja, ka saskaņā ar attīstības plānu saules enerģijas nozarē nākamajiem pieciem gadiem līdz 2020. gadam ir plānots uzstādīt fotoelektriskās enerģijas jaudu vismaz 105 GW apmērā. Minētā persona apgalvoja, ka tādējādi Ķīnas pieprasījums vēl vairāk palielināsies.
- (614) Kopējās uzstādītās jaudas mērķlielums 105 GW ir samērā zems un, kā norāda BNEF ⁽⁸⁰⁾, tiks sasniegts jau 2017. gadā. Tādējādi šim zemajam mērķlielumam nav nozīmes, jo tas vedina domāt, ka pēc 2017. gada nav gaidāma izaugsme, pretēji prognozēm, ka Ķīnas tirgu gaida izaugsme. Tajā pašā laikā Komisija 612. apsvērumā jau ir analizējusi Ķīnas tirgus izaugsmes scenāriju, tiesa gan, zemāku nekā 20 GW gadā līdz 2020. gadam. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (615) Komisija arī analizēja, vai gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, imports no Ķīnas Savienībā nonāktu par zemākām cenām nekā pašreizējās Savienības cenas.
- (616) Gandrīz visiem ražotājiem eksportētājiem, kuri pārdeva moduļus un elementus no ĶTR uz Savienību PIP laikā, bija cenu saistības, un minētās cenu saistības ietekmēja to eksporta cenas uz ES un noteica minimālo importa cenu. Tādējādi minētās eksporta cenas nevarēja uzskatīt par atbilstošu rādītāju, lai noteiktu, kāda būtu bijusi ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse, ja pasākumi netiktu piemēroti.
- (617) Tādēļ to vietā tika izmantotas izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz trešām valstīm. Tika konstatēts, ka izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju veiktajam eksportam uz trešām valstīm cenas salīdzinājumā ar izlasē iekļauto Savienības ražotāju cenām PIP laikā vidēji bija zemākas par 2,2 % elementiem un par 5,6–9,2 % moduļiem. Rādītāji atspoguļo ražotāja eksportētāja vidējo cenu samazinājumu (mazāko starpību starp uzņēmumiem un lielāko starpību starp uzņēmumiem). Attiecībā uz elementiem ir tikai viena cenu samazinājuma starpība, jo tas ir vidējais cenu samazinājums vienīgajam izlasē iekļautajam ražotājam eksportētājam, kas eksportē elementus uz Savienību.
- (618) Viena no personām lūdza norādīt vidējās svērtās cenas sadalījumu pa četrām attiecīgajām eksporta valstīm (Čīli, Indiju, Japānu un Singapūru), lai sniegtu piezīmes par konstatēto cenu samazinājumu. Aprēķinot cenu samazinājumu, tika ņemta vērā nevis katras trešās valsts vidējā svērtā cena, bet gan visu četru eksporta valstu kopējā vidējā svērtā cena, tādējādi pareizi atspoguļojot eksportētos apjomus un cenas, par kādām ir veikts minētais eksports. Tādēļ šis lūgums tika noraidīts.

⁽⁷⁸⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.*

⁽⁷⁹⁾ *Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, 1st September 2016, 17. lpp.*

⁽⁸⁰⁾ *Q4 2016 PV Market Outlook, Solar power 30 November 2016, 19. lpp.*

- (619) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, ražotājiem eksportētājiem nebūtu stimula palielināt pārdošanas apjomu Savienībā. Komisiju šāda hipotēze nepārlicināja. Kā rāda noteiktās cenu samazinājuma starpības, gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, ražotāji eksportētāji varētu palielināt savu pārdošanas apjomu ES. Tā kā to cenas Savienībā būtu zemākas nekā Savienības ražotāju cenas, tad var pamatoti gaidīt, ka eksports no Ķīnas censtos iegūt lielāku tirgus daļu Savienībā. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (620) Tādējādi Komisija secināja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, imports no Ķīnas Savienībā nonāktu par cenām, kas ir zemākas nekā pašreizējās Savienības ražošanas nozares cenas, un, visticamāk, palielinātos tā pārdošanas apjoms un iegūta tirgus daļa.

5.3. Secinājumi par kaitējuma turpināšanās iespējamību

- (621) Ņemot vērā minēto, Komisija secināja, ka ĶTR pastāv ievērojams jaudas pārpalikums attiecībā uz moduļiem un elementiem. Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs lieluma un pārdošanas cenu ziņā, jo īpaši salīdzinot ar cenu līmeni, kāds ir eksportam no ĶTR uz trešām valstīm, ko papildus pierāda liecības par agrāko apiešanas praksi. Attiecīgi Komisija konstatēja, ka pastāv liela varbūtība, ka kompensācijas pasākumu atcelšana izraisītu ievērojamu subsidēta importa ieplūšanu, ņemot vērā konstatēto subsidēšanas turpināšanos un atkārtotās iespējamību. Tas nozīmētu, ka kaitējums Savienības ražošanas nozarei turpinātos.

5.4. Cēloņsakarība

- (622) Vairākas ieinteresētās personas gan pirms, gan pēc informācijas izpaušanas apgalvoja arī, ka tad, ja Komisija konstatē, ka Savienības ražošanas nozare joprojām cieš no kaitējuma, to izraisa vairāki citi faktori, kas kumulatīvi izraisa visu kaitējumu:
- i) daudzu dalībvalstu stimulēšanas shēmu atcelšana;
 - ii) Savienības ražošanas nozare vēl nav sasniegusi apjomradītus ietaupījumus, ko nodrošinātu vairāku GW jauda, lai būtu ekonomiski dzīvotspējīga un ietekmētu pasaules tirgu;
 - iii) kaitējumu izraisa imports no citām valstīm, jo to cenas ir par 25 % zemākas nekā importa cenām no Ķīnas;
 - iv) kaitējumu izraisa tas, ka Savienības moduļu ražotāju cenas konstanti ir zemākas par Ķīnas ražotāju importa cenām.
- (623) Attiecībā uz pirmo apgalvojumu Komisija, kā turpmāk izklāstīts 6.3.2. sadaļā, atzina, ka atbalsta shēmu grozīšana un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšana vai izbeigšana noveda pie Savienības patēriņa samazināšanās laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam pēc tam, kad 2011. gadā bija sasniegts patēriņa augstākais punkts. Minētā ievērojamā patēriņa samazināšanās aprūstina Savienības ražošanas nozares izaugsmi. Tomēr Komisija iepriekšējā izmeklēšanā konstatēja, ka Savienības ražošanas nozare bijusi spiesta samazināt savas cenas galvenokārt importa par dempinga cenām radītā spiediena dēļ, nevis atbalsta shēmu dēļ⁽⁸¹⁾. Tādēļ Ķīnas subsidēto ražojumu ieplūšana bija galvenais iepriekšējās izmeklēšanas laikā ciestā kaitējuma iemesls. Turklāt, neraugoties uz patēriņa samazināšanos par 56 % laikā no 2012. gada līdz PIP, Savienības ražošanas nozare palielināja savu moduļu un elementu tirgus daļu attiecīgi par 40 % un 47 %. Kā minēts 574. apsvērumā, laikā no 2014. gada līdz PIP, tiklīdz kļuva jūtams pasākumu radītais aizsardzības efekts, Savienības ražošanas nozare sāka arī palielināt savu pārdošanas apjomu. Ražošanas nozare arī būtiski samazināja izmaksas (sk. 8.a un 8.b tabulu) un uzlaboja jaudas izmantojumu. Tātad, neraugoties uz patēriņa samazināšanos un ņemot vērā spēkā esošos pasākumus, Savienības ražošanas nozare sāka atgūties no iepriekš ciestā kaitējuma. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (624) Attiecībā uz otro apgalvojumu tiek norādīts, ka Savienības ražošanas nozares jaudu patiešām nevar salīdzināt ar to, ko pēdējos gados sasnieguši Ķīnas ražotāji eksportētāji. Pirmkārt, Ķīnas uzņēmumi panāca milzīgus ražošanas apjomus un jaudu (tās pārpalikumu) laikā, kad tie sāka dominēt vairākos tirgos pasaulē, daļēji pateicoties cenu dempingam, ko ir konstatējusi ne tikai Eiropas Komisija, bet arī ASV un Kanādas iestādes. Turpretī liela apjoma

⁽⁸¹⁾ Komisijas Regulas (ES) Nr. 513/2013 (OV L 152, 5.6.2013., 5. lpp.) 80. apsvēruma un Padomes Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1238/2013 (OV L 325, 5.12.2013., 1. lpp.) 245.–247. apsvērumus.

subsidētā importa ieviešanai bija pilnīgi pretēja ietekme uz ražotājiem, kuri saskārās ar šādu negodīgu praksi. Komisija iepriekšējā izmeklēšanā konstatēja ⁽⁸²⁾, ka 2010. gadā Savienības ražošanas nozare panāca 10 % peļņu ar līdzīgu esošo jaudu (2010. gadā 6 983 MW, PIP laikā 6 467 MW). Ķīnas subsidēto ražojumu ievērojamā importa plūsma izraisīja Savienības ražošanas nozares rentabilitātes krasu samazināšanos, tā faktiski liedzot tai veikt jaunus ieguldījumus, lai panāktu apjomradītus ietaupījumus. Pasākumu radītais aizsardzības efekts ļāva Savienības ražošanas nozarei konsolidēties un ievērojami samazināt izmaksas 2014. gadā un PIP laikā, kā arī izveda Savienības ražošanas nozari uz pareizā ceļa, lai tā varētu izmantot apjomradītus ietaupījumus. Pēc informācijas izpaušanas viena persona apstrīdēja šo paziņojumu. Tā apgalvoja, ka pēc pasākumu noteikšanas ieguldījumi samazinājās un neļāva gūt apjomradītus ietaupījumus. Pretēji šim paziņojumam, ieguldījumi PIP laikā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, patiesībā palielinājās gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem. Tādējādi arī šis apgalvojums tika noraidīts.

- (625) Saistībā ar trešo apgalvojumu Komisija noteica (sk. 4.a un 4.b tabulu), ka vidējās cenas importam no Ķīnas bija nedaudz augstākas attiecībā uz elementiem un nedaudz zemākas attiecībā uz moduļiem nekā attiecīgās cenas importam no trešām valstīm. Cenas elementu importam no Ķīnas bija par 4 % augstākas nekā cenas importam no trešām valstīm, savukārt moduļu importam tās bija par 1 % zemākas. Tādējādi faktu ziņā šis apgalvojums bija nepareizs, un tādējādi tas tika noraidīts. Apgalvojums, ka imports no trešām valstīm padara pasākumus neefektīvus, ir iztirzāts 735. un 736. apsvērumā.
- (626) Saistībā ar ceturto apgalvojumu izmeklēšanā atklājās, ka vidējās cenas moduļu importam no Ķīnas nemainīgi bija zemākas par vidējām Savienības ražotāju pārdošanas cenām ES. Piemēram, PIP laikā vidējā cena importam no Ķīnas bija 544 EUR/kW ⁽⁸³⁾, bet Savienības vidējā cena bija 593 EUR/kW. Tādējādi arī šis apgalvojums faktu ziņā bija nepareizs, un tādējādi tas tika noraidīts. Ņemot vērā minēto, Komisija secināja, ka Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts būtisks kaitējums pamatregulas 8. panta 4. punkta nozīmē.
- (627) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka pasākumi izraisa kaitējumu, jo tie palielina elementu izmaksas vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem. Tomēr, kā norādīts 7.4.1. sadaļā, moduļu ražotājiem ir piekļuve elementiem no trešām valstīm par zemām cenām, un tie necieta no šādu elementu piegādes trūkuma. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

6. SAVIENĪBAS INTERESES

6.1. Savienības ražošanas nozares intereses

- (628) Šajā sadaļā uzmanība tiek pievērsta Savienības moduļu ražotāju interesēm. Savienības elementu ražotāju intereses ir analizētas 7. sadaļā "Daļēja starposma pārskatīšana".
- (629) Ir zināmi vairāk nekā 100 moduļu ražotāju. Savienības ražošanas nozari pārstāv apvienība *EU ProSun*, kas ir pieprasījuma iesniedzējs. *EU ProSun* pārstāv 31 Savienības plāksnīšu, elementu un moduļu ražotāju.
- (630) Pasākumu turpināšana ļaus Savienības ražošanas nozarei saglabāt tās tirgus daļu Savienībā, kas ir pieaugusi, un atgūties no būtiskā kaitējuma. Kā norādīts 540. apsvērumā, Savienības ražošanas nozares tirgus daļa Savienībā pieauga no 25 % 2012. gadā līdz 35 % PIP laikā. Kā konstatēts 4.6. sadaļā, ņemot vērā Ķīnas moduļu pārdošanas cenas uz trešām valstīm un ĶTR lielo jaudas pārpalikumu, gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, Ķīnas moduļi Savienībā nonāktu par cenām, kas ir zemākas par minimālo importa cenu, turklāt lielākos apjomos. Tādēļ pasākumu turpināšana aizsargātu Savienības ražošanas nozari no intensīva un netaisnīga cenu spiediena, ko citādi radītu imports no Ķīnas.

⁽⁸²⁾ Sk. Regulas (ES) Nr. 513/2013 4.a un 10.a tabulu.

⁽⁸³⁾ Ļoti līdzīga cena tika konstatēta arī, balstoties uz izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju vidējo svērto eksporta cenu uz ES.

- (631) Ja pasākumi netiek pagarināti, Savienības moduļu ražošanas nozarē veiktie lieli ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, kā arī kapitāla ieguldījumi varētu kļūt nevajadzīgi, jo tos nav iespējams viegli pārorientēt produktīvai izmantošanai citās nozarēs. Ja Savienības moduļu ražotāji bankrotētu, lielākā daļa no 6 300 moduļu ražošanā iesaistītajām personām zaudētu darbu. Šis darbaspēks pārsvarā ir augsti kvalificēts. Turpretī pasākumu turpināšana dos Savienības ražošanas nozarei vēl laiku, kurā pilnībā atgūties no iepriekšējās subsidēšanas sekām.
- (632) Pēc informācijas izpaušanas viena persona aicināja Komisiju identificēt elementu un moduļu ražotājus, kuri neatbalsta pasākumus. Komisija precizēja, ka neviena persona, kas uzskata sevi par piederīgu Savienības ražošanas nozarei, nepieteicās un neiebilda pret pasākumiem. Šī pati persona lūdza Komisijai izslēgt Savienības plāksnīšu ražotājus no 31 *EU ProSun* pārstāvētā uzņēmuma saraksta. Komisija precizēja, ka *EU ProSun* pārstāv 29 Savienības elementu un moduļu ražotājus.
- (633) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta, ka pasākumi būtu Savienības ražošanas nozares interesēs. Šīs personas arī nepiekrīta, ka Ķīnas subsidētie ražojumi būtu radījuši negodīgu cenu spiedienu uz Savienības ražošanas nozari. Tās arī apgalvoja, ka Komisiju vadījis mērķis saglabāt Savienības ražošanas nozares tirgus daļu un ka Komisija uz visas saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdes rēķina aizsargājusi nelielu saules enerģijas nozares segmentu.
- (634) Komisija atgādināja, ka saskaņā ar pamatregulu tirdzniecības pasākumu mērķis ir aizsargāt Savienības ražošanas nozari no subsidēšanas izraisīta būtiska kaitējuma, ja tas ir Savienības interesēs. Šajā termiņbeigu pārskatīšanā tā konstatēja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, pastāv subsidēšanas turpināšanās iespējamība. Komisija arī konstatēja, ka Savienības saules enerģijas moduļu tirgus samazinājās vairāku iemeslu dēļ, kuri nav saistīti ar pasākumu noteikšanu, kā secināts 681. apsvērumā. Tādēļ Savienības ražošanas nozares tirgus daļas palielināšanās ir galvenais rādītājs, kas apliecina, ka pasākumi ir bijuši efektīvi.
- (635) Tādēļ Komisija secināja, ka moduļiem noteikto pasākumu turpināšana nepārprotami ir Savienības ražošanas nozares interesēs.

6.2. Nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares intereses

6.2.1. Ievadpiezīmes

- (636) Ievērojams skaits Savienības augšupējās un lejupējās ražošanas uzņēmumu vai nu individuāli, vai ar apvienību starpniecību aicināja izbeigt pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm. Tie uzskata, ka pasākumiem ir iepriekš neparedzētas negatīvas sekas uz vairākumu darbvieta Eiropas saules enerģijas nozarē. Tie norādīja, ka pasākumi izraisa saules enerģijas iekārtu cenu pieaugumu, kas slāpējoši ietekmē pieprasījumu, attiecīgi atstājot negatīvas sekas uz nodarbinātību lejupējā un augšupējā ražošanā. Turklāt tiek apgalvots, ka negatīvi tiek ietekmēti arī plašāki politikas mērķi attiecībā uz klimata pārmaiņām un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu. Tie arī norādīja uz apstākļiem, kuri ir mainījušies kopš galīgo pasākumu noteikšanas 2013. gada decembrī, jo īpaši atteikšanos no atbalsta shēmām par fiksētām cenām (proti, iepirkuma tarifiem un iepirkuma prēmijām) par labu iepirkuma konkursiem, tīkla paritātes panākšanu ar saules ģenerētu elektroenerģiju noteiktos Savienības reģionos vai noteiktām pircēju grupām, kā arī UNFCCC Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņu ierobežošanu ratifikāciju Savienībā 2016. gada oktobrī. Visbeidzot, dažas personas apgalvoja, ka Savienībā netiek saražots pietiekami daudz moduļu, lai apmierinātu Savienības pieprasījumu, ka pasākumi ir kļuvuši neefektīvi trešo valstu eksporta pieauguma dēļ un ka pasākumi galvenokārt devuši labumu eksportētājiem no trešām valstīm.

6.2.2. Nesaistīti importētāji

- (637) Divi nesaistīti moduļu importētāji pieteicās un atbildēja uz anketas jautājumiem, kas vēlāk tika pārbaudītas, kā minēts 30. apsvērumā. Šie nesaistītie importētāji arī iesniedza vairākus papildu iesniegumus, kuros izklāstīja savu nostāju, kādēļ pasākumi būtu jāizbeidz. Saules enerģijas paneļu importētāji saskaras ar zemu rentabilitāti. Tika iesniegts arī saraksts ar citiem importētājiem un vairumtirgotājiem, kuri bankrotēja vai ievērojami samazināja darbinieku skaitu, sākot ar 2013. gada martu, kad tika noteikta Ķīnas saules enerģijas moduļu reģistrēšana. Daži no šiem uzņēmumiem, piemēram, *Gehrlicher*, norādīja, ka pasākumu noteikšana attiecībā uz Ķīnas saules enerģijas moduļiem ir galvenais iemesls to maksātspējai. Nesaistītie importētāji apgalvo, ka pasākumi sadārdzina saules enerģiju un mazina pieprasījumu.

- (638) Nesaistītie importētāji arī norādīja, ka MIC cenu saistības nostāda nelabvēlīgākā situācijā gan viņus, gan citus starptautiskajos tirgos darbojošos lejupējos uzņēmumus, piemēram, inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumus, jo tās ierobežo to iespējas iegādāties moduļus no lielākajiem Ķīnas pirmā līmeņa ražotājiem. Saistības nepieļauj izmeklējamā ražojuma paralēlu pārdošanu Savienībā un ārpus Savienības. Tādēļ Ķīnas eksportētāji nevar piegādāt moduļus nesaistītiem importētājiem, kuri darbojas arī tirgos ārpus Savienības (piemēram, Šveicē vai ASV), ja tie ir daļa no nesaistītā importētāja vairumtirdzniecības portfeļa Savienībā. Tiek apgalvots, ka tas šiem uzņēmumiem būtiski apgrūtina piedalīšanos globāli augošajā FE tirgū kā vairumtirgotājiem un projektu izstrādātājiem.
- (639) Nesaistītie importētāji apgalvoja arī, ka pasākumi to pašreizējā veidā rada ievērojamu papildu risku uzņēmējdarbībai un administratīvo slogu. Pēc to domām, papildu administratīvās darbības, piemēram, Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātas ("CCCME") sertifikāta izdošana un padziļinātas Savienības muitas dienestu pārbaudes, kopējo laiku no pasūtījuma līdz piegādei pagarina par 7–11 nedēļām.
- (640) Komisija konstatēja, ka pat pēc pasākumu ieviešanas Ķīnas moduļu Savienības tirgus daļa saglabājās relatīvi liela. Lai gan Ķīnas moduļu Savienības tirgus daļa, salīdzinot ar 66 % 2012. gadā, samazinājās, tā PIP joprojām bija liela – 41 %. Tādējādi Ķīna saglabāja lielākā moduļu tirgotāja pozīciju Savienībā, apsteidzot Savienības ražošanas nozari, kuras tirgus daļa PIP bija 35 %. Turklāt neatkarīgie importētāji varēja brīvi iegūt saules enerģijas moduļus no trešām valstīm. Importētāji, kas sadarbojās, Ķīnas moduļus vismaz daļēji aizstāja ar trešo valstu moduļiem. Importētāji, kas sadarbojās un darbojās kā vairumtirgotāji un sistēmu integrētāji⁽⁸⁴⁾, pārdeva arī Savienības ražošanas nozares moduļus; tādējādi tie guva labumu gan no pārējās pasaules importa tirgus daļas palielināšanās, gan Savienības ražošanas nozares tirgus daļas palielināšanās. Tādēļ importētāju, kas sadarbojās, uzrādītie vājākie rezultāti daļēji ir izskaidrojami ar Savienības pieprasījuma samazināšanos pēc uzplaukuma un lejupslīdes cikla, kuru pārcieta Savienības saules enerģijas nozare, kā detalizētāk iztirzāts 6.3.2. sadaļā.
- (641) Paralēlās pārdošanas aizliegums tika ieviests, lai izvairītos no kompensējošiem darījumiem, kas varētu kaitēt saistībām. Tika ieviestas papildu darbības attiecībā uz importu no Ķīnas, lai uzlabotu pasākumu uzraudzību un izvairītos no jebkāda veida apiešanas, kas varētu kaitēt saistībām.
- (642) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav ņēmusi vērā importētāju intereses. Pēc to domām, pasākumi palielināja cenas, par kādām varēja iegādāties saules enerģijas ražojumus. Tādējādi importētāji cieta no pieprasījuma samazināšanās.
- (643) Komisija secināja, ka pasākumu galvenais mērķis bija atjaunot ražojumam, attiecībā uz kuru tika konstatēta subsidēšana, tādu cenu, kas nerada kaitējumu. Loģiski, ka tas ietver zināmu subsidētā ražojuma cenas pieaugumu. Ķīnas subsidētie ražojumi pirms pasākumu noteikšanas bija aizņēmuši ļoti lielu Savienības tirgus daļu. To tirgus daļa pēc pasākumu noteikšanas samazinājās. Tomēr, kā izvērsti iztirzāts 6.3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka šim cenu palielinājumam, ko izraisīja tāda cenu līmeņa atjaunošana, kas nerada kaitējumu, bija tikai neliela ietekme uz kopējo Savienības pieprasījumu. Tādēļ Komisija secināja, ka nesaistītie importētāji tikai nedaudz cieta no pasākumu izraisītās pieprasījuma samazināšanās.

6.2.3. Lejupējā ražošanas nozare

- (644) Vairāk nekā 140 lejupējās ražošanas uzņēmumu reģistrējās kā ieinteresētās personas. Lejupējās ražošanas uzņēmumi ir saules enerģijas paneļu uzstādītāji; Inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu, ekspluatācijas un apkalpošanas uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, kas darbojas projektu finansēšanā. Lai gan vairākums uzņēmumu tikai reģistrējās kā ieinteresētās personas un turpmākas darbības neveica, ap 30 uzņēmumu sniedza argumentētāku viedokli, ar ko iebilda pret pasākumiem. Trīs Inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumi atbildēja uz anketas jautājumiem. Turklāt vairāk nekā 400 lejupējās ražošanas uzņēmumi no visām dalībvalstīm parakstīja atklātu vēstuli, kurā aicināja izbeigt pasākumus.

⁽⁸⁴⁾ Sistēmu integrētāji ir uzņēmumi, kas apkopo saules enerģijas sistēmu komponentus, piemēram, moduļus, maīngriežus, stiprinājumus, uzkrātuves, un pārdo tos galalietotājiem kā vienotu kopumu.

- (645) Vairāk nekā 30 Eiropas un valstu apvienības, kas pārstāv saules enerģijas uzņēmumus, iesūtīja vēstules, kurās iebilda pret pasākumiem. To vidū bija Eiropas Elektrisko iekārtu ierīkotāju apvienība (AIE), kas apgalvoja, ka pārstāv Savienības iekārtu uzstādītāju intereses Eiropas līmenī. Visaktīvākās apvienības bija SPE un SAFE. SAFE ir 50 Vācijas uzņēmumu *ad hoc* apvienība, savukārt SPE norāda, ka ir visrepresentatīvākā Eiropas saules enerģijas nozares apvienība, kurā ir vairāk nekā 100 dalībnieku no Eiropas, no kuriem vairāk nekā 80 atbalsta tās nostāju par moduļiem un elementiem noteikto pasākumu izbeigšanu.
- (646) *EU ProSun* vērsa uzmanību uz to, ka vairākas lielas valstu saules enerģijas asociācijas pret pasākumiem attiecās neitrāli, lai gan dažām no tām ir SPE biedra statuss. Jo īpaši to vidū ir Vācijas *Bundesverband Solarwirtschaft (BSW)* (Eiropas lielākā saules enerģijas apvienība); *British Photovoltaic Association (BPVA)*; Francijas *Syndicat des Energies Renouvelables (SER)*; un Itālijas *ANIE Rinnovabili (Confindustria* atjaunojamās enerģijas nodaļa). Turklāt *EU ProSun* arī apgalvo, ka to atbalsta 150 Eiropas uzstādītāji. Tomēr neviens no uzstādītājiem nav atklāti pieteicies un paudis atbalstu pasākumiem. Eiropas Arodbiedrību konfederācija un *IndustriALL* Eiropas arodbiedrība kopīgā vēstulē atbalstīja pasākumus. Vācijas Enerģijas patērētāju apvienība (*Bund der Energieverbraucher*) iesūtīja vēstuli, kurā atbalstīja pasākumus līmenī, kas atspoguļo no tehnoloģiju attīstības iegūtos izmaksu ietaupījumus.
- (647) Pēc informācijas izpaušanas *EU ProSun* iebilda pret apgalvojumu, ka neviens uzstādītājs nav pieteicies, lai atbalstītu pasākumus. *EU ProSun* norādīja uz 150 uzstādītāju vēstuli, kurā bija pausts atbalsts pasākumiem, un vēstuli, ko bija parakstījuši divi *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* biedri; abas vēstules bija nosūtītas 2016. gada oktobrī. Komisija ņēma vērā, ka 150 uzstādītāji bija lūguši saglabāt to anonimitāti, tādēļ Komisija turpināja uzskatīt, ka tie nav atklāti pieteikušies un atbalstījuši pasākumus. Komisija arī ņēma vērā, ka *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* apgalvoja, ka tā pārstāv 800 uzstādītājus, taču šo uzstādītāju nosaukumi netika norādīti. Tomēr Komisija apstiprināja, ka abi uzstādītāji, kas bija *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* vārdā parakstījuši atklātu vēstuli, atklāti atbalstīja pasākumus.
- (648) Personas, kuras iebilda pret pasākumiem, pamatojoties uz Savienības interesēm, apgalvoja, ka lejupējie uzņēmumi veido vairāk nekā 80 % no Eiropas saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdes darbvietām un pievienotās vērtības. Tās norādīja, ka rada daudz vairāk darbvietu, salīdzinot ar Savienības elementu un moduļu ražotājiem. SPE iesniedza *Ernst & Young* sagatavotu ziņojumu, kurā bija norādīts, ka lejupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti vairāk nekā 110 000 cilvēku. Tomēr ziņojumā nebija paskaidrots, pēc kādas metodes aprēķināts tik liels nodarbinātu skaits. Cita persona norādīja, ka lejupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti aptuveni 65 000 cilvēku, vadoties pēc pieņēmuma 7 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā. Tomēr arī šī persona nepamatoja savus pieņēmumus.
- (649) Balstoties uz atsevišķu reprezentatīvu uz zemes uzstādītu iekārtu, komerciālo un dzīvojamo ēku projektu analīzi, Komisija secināja, ka lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvietu skaits nepārsniedz 50 000 strādājošo. Šis rādītājs ir balstīts uz pieņēmumu, ka kopējai energoinstalācijai (kopējā energoinstalācija ietver projekta un atrašanās vietas attīstīšanu, izplatīšanu, loģistiku, faktisko uzstādīšanu un visu minēto darbību pieskaitāmās izmaksas) vidēji ir nepieciešami 5,2 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā⁽⁸⁵⁾, savukārt darbībai un uzturēšanai nepieciešami aptuveni 0,08 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā. Neraugoties uz to, tā kā elementu un moduļu ražošana nodrošina aptuveni 8 000 darbvietu, apgalvojums, ka lejupējā ražošanas nozare rada ievērojami vairāk darbvietu nekā elementu un moduļu ražošana, ir pamatots.
- (650) Komisijas veiktajā izmeklēšanā arī tika konstatēts, ka lielākā daļa saules enerģijas lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvietu ir saistītas ar moduļu uzstādīšanu uz dzīvojamo un komerciālo ēku jumtiem un to nostiprināšanu uz zemes. Šīs darbvietas parasti neprasa būtiskus kapitālieguldījumus, kas būtu specifiski saules enerģijas iekārtām – daudzus darbarīkus un iekārtas, piemēram, celtnus, ekskavatorus, urbjus utt., var izmantot arī citos būvdarbos. Lai gan daži uzstādītāji ir pievērsušies tikai saules enerģijas nozarei un spēj veikt uzdevumus ar ļoti augstu pievienoto vērtību, daudzi uzstādītāji veic arī citus darbus būvniecības vai enerģētikas nozarē vai var viegli pārorientēties uz šīm nozarēm, īpaši neietekmējot ieņēmumus. Viena ieinteresētā persona pauda viedokli, ka

⁽⁸⁵⁾ Gada pilnslodzes ekvivalentu uzskata par atbilstošu 1 680 darba stundām. Gada vidējais pilnslodzes ekvivalents/MW ir atkarīgs no tā, cik daudzi projekti katru gadu tiek pabeigti katrā no trim galvenajiem segmentiem, proti, jumta dzīvojamo ēku, jumta komerciālo ēku un uz zemes uzstādītu iekārtu segmentos. Attiecībā uz kopējo energoinstalāciju (ieskaitot projekta un atrašanās vietas attīstīšanu, izplatīšanu, loģistiku, faktisko uzstādīšanu un visu minēto darbību pieskaitāmās izmaksas) Komisija pieņem, ka jumta dzīvojamām ēkām tā ir 8,6 pilnslodzes ekvivalenti/MW, jumta komerciālām ēkām 3,7 pilnslodzes ekvivalenti/MW, uz zemes uzstādītām iekārtām 4 pilnslodzes ekvivalenti/MW.

daudzi uzstādītāji nesēn pārgājuši uz būvniecības nozari, jo Vācijā saules enerģijas iekārtu nozarē peļņa ir neliela, bet peļņa no ēku būvniecības pieaug. Tādēļ daudzu uzstādītāju izdzīvošana vai ekonomiskā situācija nav atkarīga tikai no saules enerģijas nozares.

- (651) Tas daļēji atbilst patiesībai attiecībā uz lielāko daļu inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumu, kuri pieteicās izmeklēšanā. Lielākā daļa no tiem ir iesaistīti arī citu atjaunojamo energoresursu attīstīšanā vai ir lieli būvuzņēmumi, kas attīsta vispārējās būvniecības nozares projektus. Pasākumu ietekme uz lejupējo uzņēmumu ieņēmumiem un nodarbinātību ir atkarīga no pasākumu ietekmes uz pieprasījumu, kas ir iztirzāta 6.3. sadaļā.
- (652) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apstrīdēja Komisijas pārliecību, ka *E&Y* ziņojumā nebija izskaidrota metodika, kā aprēķināta nodarbinātība saules enerģijas lejupējā nozarē. *Solar Power Europe* sniedza papildu ziņas par metodiku. Arī pēc papildinformācijas sniegšanas Komisija turpināja uzskatīt, ka metodika joprojām ir neskaidra, konkrēti, ne ziņojumā, ne papildinformācijā nebija norādīts, cik personu ir nodarbinātas reprezentatīvā saules enerģijas projekta uzstādīšanā katrā no svarīgākajiem segmentiem.
- (653) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija pārāk zemu novērtējusi Savienības lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvietu skaitu. Šīs personas iesniedza papildu ziņojumus, kuros tika lēsts, ka nodarbināto skaits Savienībā 2014. gadā ir 120 250 personas ⁽⁸⁶⁾, kā norāda *Euroobserver*, Vācijā 2015. gadā – 31 600, kā norāda *GWS/DIW/DLR* ⁽⁸⁷⁾.
- (654) Komisija secināja, ka *GWS/DIW/DLR* ziņojumā ir aptverta nodarbinātība visā saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdē. Tādējādi šajā ziņojumā minētās 31 600 darbvietas ietver arī augšupējo ražošanas nozari, kā arī elementu un moduļu ražošanu. Tiek uzskatīts, ka Vācijā augšupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti vairāki tūkstoši cilvēku – tikai *Wacker* vien norādīja, ka nodrošina ap 3 000 darbvietu. Arī saules enerģijas ražošanas iekārtu un elektrostaciju balansēšanas iekārtu rūpnīcas norādīja, ka nodarbina vairākus tūkstošus cilvēku. Šīs darbvietas tikai daļēji ietekmē pārdošanas apjoms Savienībā, jo augšupējie uzņēmumi lielāko daļu saražotā eksportē ārpus Savienības.
- (655) Turklāt tiek ziņots, ka ap 10 000 cilvēku ir nodarbināti operatoru un apkalpošanas (*O&M*) darbību veikšanā. Ziņojumā *O&M* nekādi nav definētas. Komisija pieņēma, ka *O&M* attiecas uz visām darbībām, kas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu esošo saules enerģijas iekārtu darbību, piemēram, paneļu tīrīšanu, labošanu, sadales centru vadīšanu utt. Šīs darbvietas tiek skaitītas, balstoties uz esošo kopējo saules enerģijas jaudu, kas Vācijā ir tuvu 40 GW ⁽⁸⁸⁾. Tādējādi pasākumi, kurus bija plānots noteikt, jau esošās 10 000 *O&M* nozares darbvietas var ietekmēt tikai tiktāl, cik tie liedz nomainīt novecojošās energoiekārtas. Tomēr, vadoties pēc tā, ka to vidējais darbmūža ilgums ir divdesmit gadi un ka lielākā daļa energoiekārtu ir uzstādītas salīdzinoši nesēn, pasākumi šīs darbvietas ietekmētu vienīgi tad, ja tie paliktu spēkā ilgāku periodu, nekā ierosināts šajā regulā. Tādēļ Vācijā lejupējā ražošanas nozarē nodarbināto personu skaits, kuras varētu skart pasākumi, ir daudz mazāks nekā 31 600 cilvēku.
- (656) *Euroobserver* ziņojumā arī nav nošķirtas augšupējās, lejupējās un ražošanas nozares darbvietas. Turklāt šajā ziņojumā citētais Vācijas saules enerģijas nozares nodarbinātības rādītājs ir tāds pats kā *GWS*, *DIW* un *DLR* pētījumā par 2014. gadu. Tādēļ Komisija uzskatīja, ka Savienībā lejupējā ražošanas nozarē nodarbināto personu skaits, kuras, kā tiek apgalvots, varētu skart pasākumi, ir daudz mazāks nekā 120 250 cilvēku.
- (657) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta Komisijas konstatējumam, ka ir vieglāk pārorientēt darbvietas no moduļu uzstādīšanas uz vispārējo būvniecības nozari nekā no moduļu ražošanas uz citām nozarēm. Tomēr neviena no personām nesniedza precīzus datus par to, kādu daļu darba paneļu uzstādīšanas jomā veic vispārējās būvniecības uzņēmumi (t. i., zemes darbus un uzmērīšanu uz zemes uzstādītām energoiekārtām, jumta struktūras nostiprināšanu uz jumta uzstādītām energoiekārtām).

⁽⁸⁶⁾ *Euroobserver: The state of renewable energy in Europe 2015*, 128. lpp.

⁽⁸⁷⁾ *GWS, DIW, DLR et al.: Bruttobeschäftigung durch erneuerbare Energien in Deutschland und verringerte fossile Brennstoffimporte durch erneuerbare Energien und Energieeffizienz*, 8. lpp.

⁽⁸⁸⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 6. lpp.

- (658) Komisija jau bija piekritusi, ka lejupējā nozarē ir nodarbināts ievērojami lielāks cilvēku skaits nekā moduļu ražošanā. Tā arī bija novērojusi, ka daudzām darbvietām lejupējā nozarē bija nepieciešamas īpašas prasmes, kas apgrūtināja to pārorientēšanos uz citām nozarēm. Tomēr tā bija arī secinājusi, ka pasākumu ietekme uz pieprasījumu ir galvenais faktors, kas ietekmē darbvietas lejupējā ražošanas nozarē. Saistībā ar to nozīmi zaudē absolūtais nodarbināto skaits un tas, vai pārslēgšanās uz citām nozarēm ir apgrūtināta. Kā izvērsti iztirzāts 6.3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem un tādēļ – arī ierobežota ietekme uz nodarbinātību lejupējā ražošanā.

6.2.4. Augšupējā ražošanas nozare

- (659) Augšupējie ekonomikas dalībnieki ražo izejmateriālus, piemēram, silīciju un plāksnītes; elementu un moduļu ražošanas iekārtas, kā arī sistēmas balansēšanas komponentus, piemēram, maiņgriežus, uzkrātuves, stiprinājumus utt. No vienas puses, *Solar World*, kas ir arī lielākais Savienības plāksnīšu ražotājs, atbalstīja pasākumus. Papildus pieteicās vēl viens Savienības plāksnīšu ražotājs, kas atbalstīja pasākumus. No otras puses, astoņi citi Savienības augšupējās ražošanas uzņēmumi, kas pieteicās, iebilda pret pasākumiem. Tomēr vairums šo augšupējo ekonomikas dalībnieku pieteicās vēlākā posmā vai neatbildēja uz anketas jautājumiem. Vienīgi polisilīcija ražotājs – *Wacker Chemie AG* (“*Wacker*”) – atbildēja uz anketas jautājumiem un tika pārbaudīts, kā minēts 30. apsvērumā.
- (660) Augšupējie ekonomikas dalībnieki, kuri aicināja izbeigt pasākumus, atkārtoti uzsvēra argumentu, ka pasākumi, sadārdzinot cenas, mazina pieprasījumu, kas negatīvi ietekmē visu saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdi. Vairāki uzņēmumi apgalvoja, ka samazinātā pieprasījuma dēļ tie saskaras ar apgrozījuma un peļņas kritumu, darbvietu zaudēšanu un nepietiekamiem resursiem, ko ieguldīt pētniecībā un izstrādē. Tomēr, tā kā tie savus iesniegumus iesūtīja ar novēlošanos un neatbildēja uz anketas jautājumiem, to situāciju pārbaudīt nebija iespējams. Komisija aplēsa, ka augšupējā ražošanas nozarē varētu būt nodarbināti vairāki tūkstoši cilvēku.
- (661) Pārbaudītais polisilīcija ražotājs Savienībā nodrošina vairāk nekā 2 000 tiešo darbvietu un aptuveni 1 000 netiešo darbvietu. Tam arī ir liels tiešais pētniecības un izstrādes budžets, kas attiecībā uz saules enerģijas izejmateriālu ražošanu pārsniedz 17 miljonus EUR. Lai gan *Wacker* apgrozījums un nodarbinātība izmeklēšanas periodā saglabāja stabilitāti, tas kategoriski iebilda pret pasākumiem, apgalvojot, ka tiem ir negatīva ietekme uz tirdzniecības attiecībām ar ĶTR. ĶTR ir pārliecinoši lielākais saules enerģijas plāksnīšu un elementu ražotājs; tādēļ polisilīcija ražotāja apgrozījums un vairāki tūkstoši darbvietu ir atkarīgi no neierobežotas piekļuves Ķīnas tirgum, kurā notiek lejupslīde. *Wacker* un vairākas citas personas apgalvoja, ka, aizsargājot neefektīvu ražošanas nozari, proti, saules enerģijas elementu un moduļu ražošanu, pasākumi izraisa nopietnu kaitējumu ražošanas nozarēm, kurās Eiropai joprojām ir augsta konkurētspēja.
- (662) Vācijas iekārtu ražotāju apvienība (VDMA) iesūtīja vēstuli, kurā aicināja pārskatīt MIC līmeni, norādot uz to, ka ražošanas izmaksas saules enerģijas nozarē nepārtraukti samazinās. VDMA norādīja, ka saules enerģijas elementu un moduļu ražotāji seko saules enerģijas zināšanu uzkrāšanas līknei par 21 %. VDMA arī apgalvoja, ka Vācijas saules fotoelementu iekārtu ražotāji ir galvenais faktors, kas ļauj šādi samazināt izmaksas. Tiek lēsts, ka iekārtu ražotāji nodarbina vairākus tūkstošus cilvēku un ir starp galvenajiem dalībniekiem saules enerģijas nozares pētniecībā un izstrādē.
- (663) Vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav pienācīgi izsvērusi augšupējo ekonomikas dalībnieku intereses pret Savienības ražošanas nozares interesēm. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka tikai viens augšupējais ekonomikas dalībnieks, proti, *Wacker*, uz anketas jautājumiem bija iesniedzis pilnīgas atbildes, kuras bija iespējams pārbaudīt. Šī uzņēmuma intereses tika ņemtas vērā analizē, kā izklāstīts 661. apsvērumā. Vairāki citi augšupējie ekonomikas dalībnieki pieteicās tikai vēlā stadijā un iesniedza īsus viedokļus. Komisija nevarēja pienācīgi izvērtēt pasākumu ietekmi uz citiem augšupējiem ekonomikas dalībniekiem. Katrā ziņā Komisija bija konstatējusi, ka pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem un attiecīgi – uz citu augšupējo ekonomikas dalībnieku pārdošanas apjomu Savienībā un rentabilitāti.

6.2.5. Secinājumi par nesaistīto importētāju, leļupējās un augšupējās ražošanas nozares interesēm

- (664) Komisija ņēma vērā nesaistīto importētāju, leļupējās un augšupējās ražošanas nozares pamatpieņemumu, ka, pasākumiem zaudējot spēku, varētu dot labumu šim nozarēm apgrozījuma un darbvietu skaita ziņā. Tādēļ var secināt, ka pasākumu pagarināšana nebūtu to interesēs. Tomēr Komisija vienlaikus konstatēja, ka pasākumu ietekme un to izbeigšanas iespējamās sekas lielākajā daļā iesniegumu, kurus iesniedza pret pasākumiem iebildušie uzņēmumi, bija ievērojami pārspīlētas, kā to rāda 6.3. sadaļā detalizēti izklāstītā analīze. Attiecībā uz apgalvojumu par saistību radīto administratīvo slogu varētu sākt pasākumu veida starpposma pārskatīšanu, lai labāk aizsargātu nesaistīto importētāju un leļupējo ekonomikas dalībnieku intereses.
- (665) Vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav ņēmusi vērā patērētāju intereses. Komisija uzskatīja, ka to intereses attiecībā uz zemākām cenām pārklājas ar 6.2.3. iedaļā izvērtētajām leļupējās nozares lietotāju interesēm. Tādēļ Komisija neveica atsevišķu analīzi attiecībā uz patērētājiem.
- (666) Pēc informācijas izpaušanas SAFE sniedza detalizētāku viedokli, kurā analizēja pasākumu ietekmi uz Vācijas elektroenerģijas patērētājiem. SAFE pētījumā tika secināts, ka pasākumu atcelšana ļautu Vācijas elektroenerģijas patērētājiem ietaupīt aptuveni 570 miljonus EUR gadā, pieņemot, ka moduļus varētu iegādāties par 0,40–0,45 EUR/W un ka tiktu sasniegts ikgadējais mērķlielums – 2 500 MW. Turklāt Wacker apgalvoja, ka pasākumu izbeigšana ļautu patērētājiem ietaupīt 1 miljardu EUR gadā. Šis rādītājs tika aprēķināts, salīdzinot MIC un pieņemto saules enerģijas moduļu cenas starpību pagātnē – 0,42 EUR/W – un 2017. gadam prognozēto cenu 0,32 EUR/W.
- (667) Komisija secināja, ka minētie aprēķini ir balstīti uz pārāk vienkāršotiem pieņēmumiem. Pirmkārt, MIC tika paredzēts korekcijas mehānisms. Tādējādi lielāko attiecīgā perioda daļu starpība starp MIC un vidējo pasaules moduļu pirkšanas cenu nebija īpaši liela. Abu rādītāju starpība vairāk palielinājās tikai 2016. gadā. Šī starpība vismaz daļēji tika dzēsta pēdējā MIC korekcijā, kas stājās spēkā 2017. gada sākumā. Lai nākotnē izvairītos no pārāk lielas MIC un moduļu pirkšanas pasaules cenas starpības un turpinātu mazināt pasākumu ietekmi uz patērētājiem, Komisija plāno sākt starpposma pārskatīšanu par MIC veidu un summu. Būtu jānorāda, ka šajā termiņbeigu pārskatīšanā nav iespējams grozīt pasākumu līmeni, jo tam nepieciešama starpposma pārskatīšana.
- (668) Otrkārt, cenas, ko puses izmantojušas to veiktajos aprēķinos, ir saistītas ar zemākas kvalitātes multisilīcija moduļiem. Tomēr liela daļa Savienībā pārdoto moduļu ir augstas efektivitātes multisilīcija un monosilīcija moduļi. To cenas ir būtiski augstākas, tādēļ starpība starp MIC, ko piemēro visiem moduļiem bez izņēmuma, un faktisko pirkuma cenu bija vēl mazāka.
- (669) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākumiem bija tikai ļoti ierobežota ietekme uz patērētāju finansēm un saules enerģijas izmantošanu.
- (670) Vairākas personas arī apgalvoja, ka MIC, kas sadārdzināja moduļu cenu, ir vainojama pie tā, ka Vācijā neizdevās sasniegt saules enerģijas izmantošanas gada mērķlielumus. Komisiju nepārliecināja šāda viena iemesla saikne. MIC un vidējās pārdošanas cenas starpība bija mazāka, nekā bija pieņēmušas minētās personas, un pasākumi būtiski neietekmēja pieprasījumu. Attiecīgi Komisija secināja, ka MIC nebija būtiskas ietekmes uz saules enerģijas izmantošanas mērķlielumu nesasniegšanu.

6.3. Pasākumu ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtu uzstādīšanas

6.3.1. Ievadpiezīmes

- (671) Gandrīz visas personas, kas pieteicās un iebilda pret pasākumiem, apgalvoja, ka pasākumi sadārdzina jaunu saules enerģijas iekārtu uzstādīšanu un mazina pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem, tādējādi patērētājiem

sadārdzinot saules enerģiju. Lai gan dažas no tām atzina, ka saules enerģijas iekārtu samazināšanās Savienībā ir saistīta arī ar atbalsta shēmu grozīšanu un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšanu vai izbeigšanu, tās uzskatīja, ka pasākumi mākslīgi ceļ cenas un vēl vairāk bremsē saules enerģijas izmantošanu. Tās apgalvoja, ka neseno notikušās politikas izmaiņas, piemēram, jaunu saules enerģijas iekārtu iepirkuma konkursu ieviešana, pastiprina ar spēkā esošajiem pasākumiem paaugstināto moduļu cenu nodarīto kaitējumu. Pēc to domām, pasākumu izbeigšana ļautu samazināt saules enerģijas izmaksas Savienībā, no kā labumu gūtu galapatērētāji, tiktu veicināts pieprasījums pēc saules enerģijas paneļiem un kopumā samazinātas tīras enerģijas piegādes izmaksas.

(672) Komisija Savienības saules enerģijas tirgū identificēja trīs segmentus.

- Lielas komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmām (vai parkiem), kuras parasti ir piestiprinātas pie zemes, to uzstādītā jauda pārsniedz 1 MW, un tās parasti ir savienotas ar augstsprieguma sadales tīklu, kuram tās pievada saražoto elektroenerģiju.
- Komerציālās saules enerģijas sistēmas (vai energoiekārtas), kuras parasti ir piestiprinātas lietotāja ēkas jumtam. Lietotājs ir komercstruktūra (piemēram, lielveikals vai noliktava), un sistēma ir savienota ar zemsprieguma sadales tīklu. Komerציālās energoiekārtas var izmanto pašpatēriņam vai elektroenerģijas piegādei tīklā;
- Dzīvojamo ēku saules enerģijas sistēmas (vai energoiekārtas), kuras parasti ir piestiprinātas uz privātu ēku jumtiem un kuru jauda parasti nepārsniedz 10 kW. Dzīvojamo ēku energoiekārtas parasti ir savienotas ar zemsprieguma sadales tīklu un var tikt izmantotas pašpatēriņam vai elektroenerģijas piegādei tīklā.

(673) Komisija uzskatīja, ka PIP laikā un iepriekšējos gados pieprasījumu visos trijos segmentos noteica atbalsta shēmas, kā izklāstīts 6.3.2. sadaļā. Komisija arī izvērtēja, ka PIP beigās un 2016. gadā notika būtiskas izmaiņas un pieprasījumu šajos trijos segmentos aizvien izteiktāk noteica atšķirīgi faktori. Pieprasījumu pēc lieliem komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas parkiem aizvien vairāk nosaka iepirkuma konkursi, kā norādīts 6.3.3. sadaļā, kā arī ļoti nedaudz, iespējams, tīkla paritāte. Pieprasījumu pēc komerciālajām un dzīvojamo ēku energoiekārtām aizvien vairāk nosaka mazumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšana gan ar nodokļiem, gan bez tiem, kā izklāstīts 6.3.4. sadaļā.

6.3.2. Atbalsta shēmu grozīšanas un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšanas vai izbeigšanas – ietekme

(674) Pasākumu pretinieki apgalvoja, ka MIC ir liegusi saules enerģijas ražojumiem sekot izmaksu samazināšanās līknei, savukārt valsts atbalsts ir ticis tai pielāgots. Šī valsts atbalsta samazināšanās un cenu stagnācijas savstarpējā neatbilstība, pēc to domām, Savienībā izraisīja pieprasījuma pēc saules enerģijas paneļiem samazināšanos. Pēc to domām, Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka atbalsta shēmas laika gaitā tiks pielāgotas saskaņā ar projektu cenu pieaugumu⁽⁸⁹⁾, neīstenojās. Tādējādi visi augšupējie un lejupējie uzņēmumi stipri cieš no Savienības tirgus samazinājuma. Šīs personas norādīja, ka šo konstatējumu citstarp kādā pētījumā ir atzinusi Vācijas Ekonomikas un enerģētikas ministrija ("BMWi")⁽⁹⁰⁾.

(675) Šīs personas apgalvoja, ka, lai gan MIC kopš 2013. gada ir saglabājusies samērā stabila, saules enerģijas nozare ir turpinājusi sasniegt 21 % zināšanu uzkrāšanas līkni⁽⁹¹⁾. Šāda zināšanu uzkrāšanas līkne nozīmē, ka, dubultojot saules enerģijas ražošanas jaudu, moduļu ražošanas izmaksas samazinās par 21 %. Kopējā saules enerģijas jauda pasaulē 2013. gadā bija aptuveni 130 GW, bet gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegs 290 GW. Tas nozīmē, ka tā šajā laikā ir dubultojusies un prognozētās ražošanas izmaksas ir samazinājušās par 21 %. Minētās personas norādīja, ka MIC kādu brīdi 2016. gadā par 30 % pārsniedza pasaules pārdošanas līgumcenu, pēc PV Insights un citu avotu sniegtajām ziņām. Tas nozīmē, ka, pēc to domām, Eiropas patērētājiem faktiski ir ticis liegts izmantot apstākli, ka ražošanas izmaksas visā pasaulē ir samazinājušās.

⁽⁸⁹⁾ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1238/2013 394. apsvērumš.

⁽⁹⁰⁾ Marktanalyse Photovoltaik-Dachanlagen, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, 2014. gads, 7. lpp.

⁽⁹¹⁾ 21 % zināšanu uzkrāšanas līkne attiecībā uz 2015. gadu ir apstiprināta 2016. gada martā publicētajos *International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITPRV)* 2015. gada rezultātos.

- (676) Ņemot vērā šos argumentus, Komisija atzina, ka saules enerģijas nozarē zināšanu uzkrāšana notiek strauji un saules enerģijas ražošanas izmaksas ir samazinājušās. Šī iemesla dēļ saistībām/MIC ir piesaistīts korekcijas mehānisms, balstoties uz vienas no tirgus informācijas aģentūrām – *Bloomberg* – noteiktajām cenām. Konkurētspējīgā tirgū cenām būtu jāatspoguļo ražošanas izmaksu samazinājumi. Tomēr Komisijas izmantotais cenu indekss mainījās tikai nedaudz. Tas liek uzdot jautājumu, kuru Komisija šajā izmeklēšanā nav analizējusi – vai *Bloomberg* indekss joprojām pienācīgi atspoguļo pasaules tirgus cenas attīstību? Šo jautājumu nebija nepieciešams izvērtēt dziļāk arī tādēļ, ka šī ir termiņbeigu pārskatīšana, kurā nevar mainīt pasākumu apjomu vai veidu.
- (677) Ja ieinteresētās personas uzskata, ka saules enerģijas nozares zināšanu uzkrāšanas likni un iegūto pasaules tirgus cenas attīstību ir iespējams pasākumu līmenī atspoguļot labāk, pēc to pieprasījuma ir iespējams sākt starpposma pārskatīšanu. Iepriekš citētā BMWi pētījuma analizē, ko veica Komisija, atklājās, ka galvenais iemesls, kādēļ Vācijā 2014. gadā netika sasniegts jaunu energoiekārtu mērķlielums 2 500 MW, bija konstanti samazinātās atbildības likmes saistībā ar nemainīgajām energoiekārtu cenām. Šajā pētījumā tika arī norādīts, ka cenas saules enerģijas tirgū varēja neatspoguļot saules enerģijas ražošanas izmaksas, bet gan rasties no ievērojama jaudas pārpalikuma pasaulē. Komisija konstatēja, ka saules enerģijas vairumtirdzniecības cenas nemainījās ne tikai Savienībā, bet visā pasaulē. Patiesībā saules enerģijas moduļu cenas pasaulē, izteiktas euro, 2014. gada otrajā pusē pat pieauga, kā norāda vairākas tirgus informācijas aģentūras, piemēram, *PV Insights* ⁽⁹²⁾ un *BNEF* ⁽⁹³⁾.
- (678) Komisija arī konstatēja, ka atbalsta shēmas noteiktās dalībvalstīs gados pirms pasākumu noteikšanas bija augstā līmenī, jo tās bija koriģētas pēc Savienības cenu, kā arī citu trešo valstu, piemēram, Japānas, Taivānas vai ASV, cenu līmeņa. Dažas atbalsta sistēmas nebija paredzētas tam, lai tiktu galā ar liela moduļu daudzuma ieplūšanu no Ķīnas par subsidētām cenām. Šī ieplūšana radīja intensīvu iekārtu skaita pieaugumu gados pirms pasākumu noteikšanas. Saules enerģijas iekārtu lielākais skaits tika sasniegts 2011. gadā, un šajā laikā noteiktās dalībvalstīs tika ievērojami pārsniegti saules enerģijas izmantošanas mērķlielumi. Komisijas 2015. gada jūnija Progresā ziņojumā par atjaunojamo enerģiju bija norādīts, ka tehnoloģiju līmenī fotoelementi (t. i., saules enerģija) jau 2013. gadā ir sasnieguši sākotnēji plānotos 2020. gada izmantošanas līmeņus ⁽⁹⁴⁾. Dažu dalībvalstu atbalsta sistēmām tas radīja negaidītu finansiālu slogu. Politiskā reakcija uz to bija atbalsta līmeņa samazināšana vai pat atbalsta shēmas apturēšana un/vai grozīšana. Šīs izmaiņas bija nepieciešamas arī energoiekārtām, kas jau bija uzstādītas, citādi atbalsts būtu novedis pie pārmērīgām kompensācijām ieguldītājiem ⁽⁹⁵⁾.
- (679) Apvienotās Karalistes saules enerģijas tirgus attīstība 2014.–2016. gadā ir vēl viens pierādījums tam, ka atbalsta shēmu līmenis ir bijis galvenais faktors, kas ietekmējis pieprasījumu Savienībā. Kamēr bija pieejami augsti iepirkuma tarifi, tirgū bija vērojama augšupeja, pat pastāvot tirdzniecības aizsardzības pasākumiem. Kad 2016. gada sākumā iepirkuma tarifi vairs netika turpināti, jaunu energoiekārtu apjoms strauji samazinājās. To atzina arī *SPE* globālajā pārskatā: *neseno saules enerģijas uzplaukumu Apvienotajā Karalistē, kas uz Eiropas fona bija sācies vēlu, arī galvenokārt izraisīja komunālo pakalpojumu mēroga sistēmu stimuli, kas beidzās 2016. gada martā* ⁽⁹⁶⁾.
- (680) Lai gan lielākajā daļā tirgus informācijas aģentūru ziņojumu kā galvenie iemesli, kādēļ Savienības pieprasījums pēc saules enerģijas stagnē, parasti ir minēta atbalsta shēmu samazināšanās un regulatīvā nenoteiktība, tajos faktiski nekad nav pieminēti pasākumi. *Solar Power Europe* pasaules tirgus pārskatos ir norādīts arī uz samazinātajiem stimuliem un nenoteiktību par tirgus attīstību, kā arī atbalsta shēmu samazināšana esošajām iekārtām, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, kā galveno iemeslu, kādēļ Eiropas saules enerģijas tirgi ir sarukuši, piemēram, attiecībā uz Vācijas situāciju *SPE* 2015. gada pasaules pārskatā ir teikts: “2014. gadā otro vietu ieguvuši Vācija uzstādīja mazāk nekā 2 GW (1,9 GW), nesasniedzot oficiālo mērķlielumu – 2,5 GW. Pasaules FE līdere [t. i., Vācija] saskārās ar spiedienu pazemināt atbalsta sistēmas izmaksas, un jaunie noteikumi divu gadu laikā izraisīja tirgus samazināšanos par 75 % (no 7,6 GW līdz 1,9 GW).” ⁽⁹⁷⁾

⁽⁹²⁾ <http://pvinsights.com/>

⁽⁹³⁾ *Bloomberg New Energy Finance, Solar Spot Price Index.*

⁽⁹⁴⁾ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Progresā ziņojums par atjaunojamo enerģiju COM(2015) 293 final, 11. lpp.

⁽⁹⁵⁾ Attiecībā uz Čehiju sk. Komisijas lēmumu SA.40171, 2016. gada 28. novembris.

⁽⁹⁶⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 28. un 5. lpp.

⁽⁹⁷⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 Solar Power Europe*, 18. lpp.

(681) Komisija norādīja, ka no 2010. līdz 2013. gadam pieprasījums pēc saules energoiekārtām bija piedzīvojis uzplaukumu, ko noteiktās dalībvalstīs bija izraisījusi neatbilstība starp taisnīgas moduļu cenas līmenī noteiktajiem iepirkuma tarifiem un kopējo cenu līmeni, kuru noteica negodīgās Ķīnas moduļu subsidētās cenas. Pieprasījuma samazināšanās 2013. un turpmākajos gados bija neizbēgamas iepriekšējo gadu energoiekārtu uzplaukuma sekas. 2012. gadā jau bija sācies ievērojams saules enerģijas moduļu patēriņa/uzstādīšanas kritums, kas sakrita ar būtisku iepirkuma tarifu samazinājumu, ko veica dažas dalībvalstis. Laikā no 2014. gada līdz PIP Savienības pieprasījums pieauga vienīgi Apvienotajā Karalistē – dalībvalstī, kurā tolaik bija vispievilcīgākās atbalsta shēmas. Tādēļ Komisija konstatēja, ka atbalsta shēmas bija galvenais pieprasījuma veicinātājs PIP un iepriekšējos gados. Tādējādi var secināt, ka nesaistītie importētāji, lejupeņā un augšupēņā ražošanas nozare būtiski cieta no Savienības patēriņa samazināšanās, kas nav saistīta ar pasākumu noteikšanu.

6.3.3. Pasākumu ietekme uz lielām komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmām

(682) Saskaņā ar jaunajiem Komisijas valsts atbalsta noteikumiem⁽⁹⁸⁾ atbalsta shēmām, sākot ar 2017. gadu, jābūt "balstītām uz tirgu" attiecībā uz visām lielākajām energoiekārtām, kuru jauda pārsniedz 1 MW⁽⁹⁹⁾, izņemot, ja atbalsta shēmas ir tikušas atļautas pirms jauno noteikumu stāšanās spēkā. Šādā gadījumā tās var palikt nemainītas līdz atļaujas perioda beigām⁽¹⁰⁰⁾. Uz tirgu balstīti mehānismi ir zaļie sertifikāti un iepirkuma konkursi.

(683) Iepirkumu konkursi ir viens no tirgus mehānismiem, ko paredz jaunie valsts atbalsta noteikumi. Saskaņā ar šo mehānismu valdības vēlamu uzstādāmās jaudas daudzumu piedāvā izolē. Ievērojot Savienības valsts atbalsta noteikumus, iepirkumu konkursi būtībā ir tehnoloģiski neitrāli, bet tie var arī paredzēt konkrētu tehnoloģiju izmantošanu, piemēram, ja tas ir nepieciešams vajadzīgās enerģijas avotu dažādības nodrošināšanai.

(684) Saules enerģijas parku attīstītāji sola zemāko cenu, ko tie piekrīt saņemt par enerģiju, kuru tie saules enerģijas parka darbmuža laikā ievadīs tīklā.

(685) Pasākumu pretinieki apgalvo, ka saskaņā ar jauno cenu ziņā jutīgo iepirkuma konkursu sistēmu MIC būs aizvien negatīvāka ietekme uz saules enerģijas izmantošanu, jo tā sadārdzina moduļus – galveno saules enerģijas sistēmas sastāvdaļu. Šīs personas norādīja, ka jaudas iepirkuma konkursi kopā ar pasākumu izbeigšanu var panākt lielus ietaupījumus. Jo lētākas kļūst saules enerģijas sistēmas, jo ieinteresētākas saules enerģijas iekārtu būvniecībā varētu būt valdības, jo izmaksu ietaupījumi tieši atspoguļosies galīgajā elektroenerģijas cenā. Turklāt saules enerģijas sistēmu cenu samazināšana dalībvalstīm atvieglos atjaunojamo energoresursu izmantošanas mērķlielumu sasniegšanu.

(686) Šīs personas par piemēru minēja Vāciju. Tās norādīja, ka pilotprojektu veidā jau ir notikušas vairākas izsoles, kuras sekmīgi samazināja vidējo cenu, kas 2016. gada augustā bija 7,25 eurocenti/kWh. SPE un SAFE iesniedza analīzi, kurā bija norādīts, ka MIC atcelšana, iespējams, Savienībā ar iepirkuma konkursiem varētu radīt potenciālu komunālo pakalpojumu mēroga FE energoiekārtu sistēmas cenas samazināšanos par 10 %. Pasākumu negatīvā ietekme uz iepirkuma konkursu iznākumu ir atzīta arī jaunākajā SPE globālajā tirgus pārskatā⁽¹⁰¹⁾. Kāda cita persona pieņēma, ka, ņemot vērā pašreizējo lejupslīdes tendenci pasaules tirgos, saules enerģijas cena Vācijā varētu samazināties līdz 5 eurocentiem/kWh, ja pasākumi tiktu atcelti, savus konstatējumus gan nepamatojot.

(687) Puses, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka dažās jurisdikcijās, jo īpaši Apvienotajā Karalistē, saules enerģijai bija jākonkurē ar citiem atjaunojamo energoresursu enerģijas veidiem, piemēram, sauszemes vēja enerģiju. Tā kā uz vēja enerģiju neattiecas nekādi tirdzniecības pasākumi, saules enerģija nespēja konkurēt ar vēja enerģiju, un ar

⁽⁹⁸⁾ Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.); 3.3.2.1. un 3.3.2.4. sadaļa.

⁽⁹⁹⁾ Dalībvalstis var nolemt izvēlēties zemāku sliekšni vai vispār to nenoteikt.

⁽¹⁰⁰⁾ Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.), 250. punkts. Šos noteikumus nepiemēro arī atbalsta shēmām, kas nav uzskatāmas par valsts atbalstu. Tomēr Komisijai nav zināms, ka kāda dalībvalsts būtu atbalsta shēmu izveidojusi tā, lai tā nebūtu uzskatāma par valsts atbalstu.

⁽¹⁰¹⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 8. un 37. lpp.

šo izsoļu starpniecību tika īstenoti tikai daži saules enerģijas projekti. Dažas personas apgalvoja, ka arī Vācija apsver tehnoloģiski neitrālu iepirkumu ieviešanu un ka šādi neitrāli iepirkumi vēl vairāk pasliktina nepilnības, kuru iemesls ir augstākā cena pasākumu dēļ, jo saules enerģija šādi zaudē iepirkumu konkursos, kuros tā konkurē ar citām atjaunojamo energoresursu tehnoloģijām, jo īpaši ar vēja enerģiju.

- (688) Personas, kas atbalstīja pasākumus, izteica viedokli, ka iepirkuma konkursi un kopējie uzstādīšanas mērķi tika ieviesti tieši tādēļ, lai ļautu valdībām kontrolēt saules enerģijas izmantošanas līmeni un izvairīties no iepriekš piedzīvotajiem energoiekārtu uzplaukuma un lejupslīdes cikliem.
- (689) Komisija aprobežojās ar Apvienotās Karalistes, Vācijas un Francijas lielu komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmu atbalsta shēmu analīzi. Šādu izvēli pamato apstākļi, ka tajās PIP laikā gadā tika uzstādīti aptuveni 80 % no jaunajām saules enerģijas iekārtām Savienībā. Tādēļ notikumu gaitu šajās trijās dalībvalstīs bija lietderīgi aplūkot kā visas Savienības kopējās situācijas aizstājēju.
- (690) Analīze ir balstīta uz ieinteresēto personu sniegto informāciju, Komisijas izmeklēšanā savākto informāciju un informāciju, ko Komisijai valsts atbalsta kontroles vajadzībām ir sniegušas dalībvalstis.
- (691) Vācija un Francija jau ir noteikušas mērķlielumus turpmākajiem trim gadiem. Francija 2017.–2019. gadā plāno divas ikgadējas saules enerģijas iepirkumu konkursa kārtas – katru 500 MW apmērā. Tādējādi gada laikā no jauna tiks uzstādītas 1 000 MW jaudas iekārtas. Vācija plāno no 2017. gada vismaz līdz 2020. gadam rīkot iepirkumu konkursus vismaz 600 MW lielam ikgadējam saules enerģijas apjomam.
- (692) Turpretī Apvienotā Karaliste nerīko konkrētām tehnoloģijām paredzētus saules enerģijas iepirkuma konkursus. 2015. gada februārī notika vairāktehnoloģiju iepirkuma konkurss, kurā saules enerģijas moduļi ar citām tehnoloģijām konkurēja par finanšu līgumu par starpību ("FLS") piešķiršanu. Pagaidām Apvienotajā Karalistē nav plānoti jauni iepirkuma konkursi, jo valdība uzskata, ka komunālo pakalpojumu mēroga sauszemes vēja enerģija un saules enerģija var konkurēt ar citiem elektroenerģijas avotiem, neizmantojot atbalsta shēmas.
- (693) Francijā un Vācijā pasākumiem nevar būt ietekmes uz komunālo pakalpojumu mēroga pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem, jo saules enerģijai ir "rezervēti" iepirkuma konkursi un jaudas apjoms ir fiksēts. Vienīgā atšķirība ir nedaudz augstāka cena galapatērētājiem, kuriem jāsedz iepirkuma konkursa izmaksas vai nu nodokļu, vai nodevu veidā.
- (694) Apvienotās Karalistes gadījumā, tā kā iepirkuma konkursi ir tehnoloģiski neitrāli un jauni iepirkuma konkursi nekādā ziņā nav plānoti, analīze ir atšķirīga. Šajā valstī saules enerģija tirgū konkurē ar pārējiem enerģijas veidiem. Tomēr pasākumi saules enerģiju nepadarīja konkurētspējīgu. 2015. gada februāra izsolē 18,5 % no kopējās 2,1 GW jaudas tik un tā tika atvēlēti saules enerģijai. Šis iepirkuma konkurss parāda, ka pat pasākumu darbības laikā saules enerģija spēj sekmīgi konkurēt iepirkuma konkursā, kurā nav noteikta konkrēta tehnoloģija⁽¹⁰²⁾. Sliktākajā gadījumā tie, iespējams, ir mazliet mazinājuši saules enerģijas īpatsvaru iepirkuma konkursa rezultātos, proti, saules enerģija būtu varējusi uzvarēt lielākā daļā tehnoloģiski neitrālo iepirkuma konkursa, ja nebūtu pasākumu. Visbeidzot, Komisija uzskatīja, ka, ja pasākumi tiktu izbeigti un saules enerģijas moduļi tiktu iepirkti par subsīdētām cenām, vairāktehnoloģiju iepirkuma konkursos saules enerģijas moduļi iegūtu negodīgas priekšrocības attiecībā pret citiem atjaunojamajiem energoresursiem. Tādēļ pasākumi nepadara saules enerģiju konkurētspējīgu, bet vienīgi atjauno visām tehnoloģijām vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- (695) Komisija secināja, ka nepastāv saikne starp cenu par kilovatstundu samazināšanos un pieaugošo pieprasījumu pēc saules enerģijas. Konkrēti Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija nepaaugstināja saules enerģijas izmantošanas mērķlielumus tādēļ, ka projektu izstrādātāji jaudas piešķiršanas konkursos iesniedza lētākus piedāvājumus. Patiesībā dalībvalstis galvenokārt ieviesa iepirkumu konkursus, lai kontrolētu saules enerģijas izmantošanu. To savā 2015. gada globālajā pārskatā atzina arī SPE: "Līdzīgā veidā Francijā, Apvienotajā Karalistē un Vācijā vienas vai dažādu tehnoloģiju iepirkuma konkursi atkal piedzīvo augšupeju ar mērķi labāk kontrolēt FE tirgus attīstības saistītajos segmentos."⁽¹⁰³⁾

⁽¹⁰²⁾ Šis rezultāts apstiprināts arī Nīderlandē SDE+ programmā, kurā laikā no 2013. līdz 2015. gadam aptuveni 55 % uz saules enerģiju balstīto pieteikumu saņēma atbalstu.

⁽¹⁰³⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 by Solar Power Europe*, 22. lpp.

- (696) SPE apgalvoja, ka Komisija nepilnīgi un pat neprecīzi atspoguļojusi asociācijas nostāju attiecībā uz pasākumu ietekmi uz iepirkumu konkursiem. Komisija apstiprināja, ka SPE savā 2016. gada pasaules tirgus pārskatā un vairākos citos iesniegtajos dokumentos bija apgalvojusi, ka, pēc tās domām, MIC negatīvi ietekmēja iepirkuma konkursu iznākumu. Tomēr Komisija nepiekrīt šim viedoklim, kā detalizēti izklāstīts iepriekš. Vienlaikus Komisija norādīja, ka 2016.–2020. gada pasaules tirgus pārskatā *Solar Power Europe* joprojām uzskatīja, ka valdības var izmantot iepirkuma konkursus, lai kontrolētu vai pat ierobežotu saules enerģijas izmantošanu: “Politikas līderi bieži vien labprātāk redz izplatīto saules enerģiju uz jumtiem, kur tā izkonkurē jebkuru citu atjaunojamie energoresursu tehnoloģiju un, pretēji uz zemes izvietotajām FE elektrostacijām, nekonkurē ar citiem izmantošanas veidiem. Jo īpaši tas atbilst patiesībai Eiropas valstīs, kurās pat ir ticis ierobežots uz zemes izvietoto saules FE sistēmu lielums – piemēram, Vācijā tas ir līdz 10 MW – un arī apjoms, ieviešot iepirkuma konkursus.”⁽¹⁰⁴⁾

6.3.4. Pasākumu ietekme uz tīkla paritātes sasniegšanu, izmantojot saules enerģiju

- (697) Termins “tīkla paritāte” apzīmē brīdi, kurā, izmantojot jaunattīstības tehnoloģiju, elektroenerģijas iegūšanas izmaksas būs tādas pašas kā ar tradicionālajām tehnoloģijām. Būtībā pastāv divu veidu tīkla paritāte. Vairumtirdzniecības tīkla paritāte ir tad, ja saules enerģijas sistēma (parasti liela komunālo pakalpojumu mēroga sistēma, kas ir savienota ar pārvada/sadales tīklu) var ražot elektroenerģiju par tādām izlīdzinātajām elektroenerģijas izmaksām (LCOE)⁽¹⁰⁵⁾, kas ir mazākas par cenu, par kādu elektroenerģiju iepērk vairumtirdzniecības tirgū, kurā konkurē visi lielākie (parasti tradicionālie) enerģijas ražotāji. Vairumtirdzniecības līmenī enerģiju pārdod ļoti lieliem rūpnieciskajiem pircējiem un komunālo pakalpojumu sniedzējiem, kuri piegādā enerģiju mājaisaimniecībām un citiem nelieliem galalietotājiem. Mazumtirdzniecības tīkla paritāte iestājas, kad saules energosistēma (kas parasti ir uzstādīta uz lietotāja ēkas jumta) var ražot enerģiju par LCOE, kas ir mazākas nekā mazumtirdzniecības elektroenerģijas cenu izmaksas (ieskaitot pārvadīšanas un izplatīšanas nodevas, komunālo pakalpojumu sniedzēja uzcenojumu un nodokļus).
- (698) Komisija vispirms analizēja situāciju attiecībā uz vairumtirdzniecības, bet pēc tam – mazumtirdzniecības tīkla paritāti.
- (699) *Vairumtirdzniecības tīkla paritāte*. Pasākumu pretinieki izteica viedokli, ka, ja pasākumi tiks atcelti, lielas saules enerģijas iekārtas varētu sasniegt vairumtirdzniecības tīkla paritāti Savienības saulainākajos reģionos, piemēram, Spānijā. Saskaņā ar kāda SAFE dalībnieka prezentēto uzņēmējdarbības plānu LCOE, ko tas spētu sasniegt Spānijas reģionā Kadisā, ja iepirktu moduļus par 0,35 EUR/W, ir 3,8 eurocenti/kWh. Šī persona uzskatīja, ka, ja nebūtu noteikti maksājumi, tā no pirmā līmeņa Ķīnas ražotnēm varētu iegūt moduļus par cenu 0,35 EUR/W liela mēroga darījumam – projektam, ko nodotu 2017. gada sākumā. Tā apgalvoja, ka ar tik zemām LCOE saules enerģija ne tikai sasniegt tīkla paritāti ar citiem tradicionālajiem enerģijas avotiem, bet nepastāv cita elektroenerģijas ražošanas metode, kas to tuvākajā laikā varētu pārspēt. Šī priekšrocība izmaksu ziņā kopā ar citām Dienvideiropas valstu labajām īpašībām, proti, labiem tīkla savienojumiem, stabilu politisko un ekonomisko vidi un spēcīgu un likvidu valūtu, sniedz tām unikālu iespēju kļūt par jaunajām Eiropas liderēm enerģijas ražošanā. Šīs personas norādīja, ka pasākumi novērs šādas situācijas iestāšanos.
- (700) Komisija konstatēja, ka Kadisas reģions (Spānija) ir viena no saules visvairāk apstarotajām vietām Savienībā (visvairāk saulainu stundu gadā), kas nodrošina maksimāli lielu no moduļa iegūto enerģijas daudzumu. Ņemot vērā, ka lielākajā daļā Savienības saules starojums ir daudz zemāks, vēl nav zināms, kad vairumtirdzniecības tirgus paritāte var tikt atkārtota citos tirgos, lai gan Apvienotās Karalistes valdība, šķiet, pieņem, ka tas notiks drīz. Komisija arī konstatēja, ka dažādās dalībvalstīs vairumtirdzniecības cena ievērojami atšķiras, kas nozīmē, ka atkarībā no konkrētās dalībvalsts vairumtirdzniecības tīkla paritāte iestājas, pastāvot dažādām cenām.
- (701) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka tuvā nākotnē vairumtirdzniecības tīkla paritāte Savienībā netiktu sasniegta plašā mērogā pat tad, ja pasākumu nebūtu.

⁽¹⁰⁴⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 by Solar Power Europe*, 23. lpp.

⁽¹⁰⁵⁾ LCOE ir galvenais rīks elektroenerģijas, kuru iegūst no enerģiju ražojoša aktīva, izmaksu noteikšanai. To aprēķina, ņemot vērā visas gaidāmās sistēmas darbmūža izmaksas (ieskaitot būvniecību, finansēšanu, degvielu, uzturēšanu, nodokļus, apdrošināšanu un stimulus), ko izdala ar sistēmas darbmūža paredzamo saražoto elektroenerģijas daudzumu (kWh). Visi izmaksu un ieguvumu aprēķini tiek koriģēti saskaņā ar inflāciju un diskontēti, lai ņemtu vērā naudas tagadnes vērtību.

- (702) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta Komisijas secinājumam, ka vairumtirdzniecības tīkla paritāte Savienībā netiks sasniegta plašā mērogā pat tad, ja tirdzniecības pasākumi tiktu izbeigti. Šīs personas vērsa uzmanību uz Bekerela institūta (*Becquerel Institute*) sagatavotu sešas lappuses garu ziņojumu, kurā bija izvērtēts vairumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšanas potenciāls vienpadsmit dalībvalstīs. Šī ziņojuma sagatavošanu apmaksāja trīs izmeklēšanā iesaistītās personas, kas iebilda pret pasākumiem.
- (703) Komisija konstatēja, ka citi avoti attiecībā uz saules enerģijas LCOE un attiecīgi – saules enerģijas tīkla paritātes sasniegšanas brīdi Eiropā nav noskaņoti tik optimistiski kā Bekerela institūts. Piemēram, BNEF detalizētajā ziņojumā ⁽¹⁰⁶⁾ tādiem svarīgākajiem tirgiem kā Apvienotā Karaliste, Francija, Itālija un Vācija un ir prognozēts daudz lielāks LCOE diapazons. Atšķirības ir norādītas nākamajā tabulā.

Dalībvalsts	BNEFLCOE diapazons, EUR/MWh ⁽¹⁾		Bekerela institūta LCOE diapazons, EUR/MWh	
	Zemākās	Augstākās	Zemākās	Augstākās
Francija	58	105	34	53
Vācija	66	107	46	54
Itālija	65	99	36	58
Apvienotā Karaliste	77	117	49	60

⁽¹⁾ Konvertēts no USD, kurss 0,94462.

- (704) Bekerela institūts pieņēma, ka kapitālizdevumi būs 0,726 EUR/W, atsevišķi neizdalot dalībvalstis. BNEF pieņēma, ka kapitālizdevumi ir daudz lielāki, un atsevišķi izdalīja dalībvalstis: Francijai 0,99 EUR/W; Vācijai 0,9–0,94 EUR/W; Itālijai 0,76–0,99 EUR/W; Apvienotajai Karalistei 0,9–0,94 EUR/W. Daļēji šo atšķirību varētu izskaidrot tādejādi, ka Bekerela institūts pieņēma, ka moduļu cenām netiek piemēroti pasākumi. Tomēr tik ievērojami zemāki kapitālizdevumi liekas maz iespējami, jo īpaši tādēļ, ka, kā norāda BNEF, Savienībā kapitālizdevumi katrā ziņā ir zemāki nekā citās valstīs, kuras nepiemēro tirdzniecības aizsardzības pasākumus, piemēram, Turcijā (1,04 EUR/W) un Apvienotajos Arābu Emirātos (1,14 EUR/W).
- (705) Tādēļ Bekerela institūta un BNEF prognozes atšķiras. Tie nav vienprātis par brīdi, kad komunālo pakalpojumu mēroga saules elektrostaciju būvniecība noteikti kļūs lētāka par esošas fosilā kurināmā elektrostacijas izmantošanu. Attiecībā uz Franciju Bekerela institūts pieņem, ka tas jau ir noticis, savukārt attiecībā uz Apvienoto Karalisti un Vāciju tiek pieņemts, ka tas notiks attiecīgi 2018. un 2020. gadā. Turpretī BNEF pieņem, ka visās trijās dalībvalstīs komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģija noteikti kļūs lētāka par enerģijas ražošanu no fosilā kurināmā tikai laikposmā no 2025. līdz 2030. gadam ⁽¹⁰⁷⁾. Tādējādi, kā norāda BNEF, komunālo pakalpojumu mēroga elektrostacijas lielākajā daļā Savienības tiks plaši izmantotas tikai pēc 2025. gada ⁽¹⁰⁸⁾.
- (706) Visbeidzot, Bekerela institūta ziņojumā secināts: “FE elektroenerģija līdz 2019. gadam varētu kļūt konkurētspējīga vairākos Eiropas lielākajos tīklos, lielākajā daļā Eiropas valstu (...) tuvāko piecu gadu laikā.” Tas nozīmē, ka lielākajā daļā dalībvalstu, ieskaitot Vāciju, tīkla paritāti tiek plānots sasniegt tikai 2019. gadā, kad paredzēts izbeigt pasākumus – pat apšaubāmā gadījumā, ja Bekerela institūta ziņojumā izteiktie pieņēmumi un konstatējumi tobrīd būtu izrādījušies pareizi.
- (707) SPE iesniedza divus *Deutsche Bank* ziņojumus ⁽¹⁰⁹⁾, kuri, pēc tās domām, ir pretrunā Komisijas viedoklim, ka vairumtirdzniecības tīkla paritāte tuvā nākotnē netiks sasniegta. Komisija secināja, ka abos ziņojumos patiesībā ir norādīts uz mazumtirdzniecības tīkla, nevis vairumtirdzniecības tīkla paritāti, ko apstiprina ne tikai teksts, bet arī augstā elektroenerģija cena, kas ir salīdzināta ar saules enerģijas LCOE. Kā paskaidrots nākamajos apsvērumos, Komisija nenoliedza, ka mazumtirdzniecības tīkla paritāte atsevišķās Savienības daļās jau bija sasniegta.

⁽¹⁰⁶⁾ H2 2016 EMEA LCOE Outlook, October 2016, 2. lpp.

⁽¹⁰⁷⁾ BNEF, *New Energy Outlook 2016*, 28. lpp.

⁽¹⁰⁸⁾ Turpat, 23. lpp., un 2017 *Germany Power Market Outlook 10 January 2017*, 9. lpp.

⁽¹⁰⁹⁾ *Deutsche Bank, 2015 solar outlook: accelerating investment and cost competitiveness*, 2015. gada 13. janvāris, un *Deutsche Bank, Markets research, Industry Solar*, 2015. gada 27. februāris.

- (708) *Mazumtirdzniecības tīkla paritāte.* Pasākumu pretinieki arī norādīja, ka uz jumta uzstādāmās saules enerģijas iekārtas jau ir sasniegušas mazumtirdzniecības tīkla paritāti – proti, pat bez subsidēšanas kļuvušas ekonomiski rentablas – dalībvalstīs, kurās elektroenerģijas mazumtirdzniecības cenas ir augstas, piemēram, Vācijā. Viena no personām šo argumentu ilustrēja, kā piemēru minot kādu tirdzniecības centru. Tam ir plašs jumts, kur var uzstādīt paneļus, un tam enerģija ir nepieciešama dienā, kad tiek veikta pamatdarbība. Tādēļ tā pieprasījums pēc enerģijas sakrīt ar augstāko saules enerģijas ražošanas laiku. Vācijā cena, kas tam jāmaksā par katru kWh, pašlaik ir aptuveni 20 eurocenti par kWh, savukārt jumta saules enerģijas iekārtas LCOE ir aptuveni 10 eurocenti par kWh. Tādēļ paneļu uzstādīšana var ļaut ievērojami ietaupīt elektroenerģijas izmaksas, īpaši pircējiem, kas dienā patērē daudz enerģijas. Tā nav noticis sākotnējā izmeklēšanā, kad saules enerģijas rentabilitātes panākšanai to vienmēr bija nepieciešams subsidēt. Situācijā, kad subsīdijām vairs nav nozīmes, galīgā moduļu cena ir faktors, kas ietekmē pircēja lēmumu uzstādīt saules enerģijas sistēmu, un pašlaik pasākumi sadārdzina šo cenu.
- (709) Komisija detalizētāk izvērtēja Vācijas mazumtirdzniecības tīkla paritātes tirgu, jo personas par to izmeklēšanas laikā ir sniegušas izvērstas piezīmes.
- (710) Ir nepieciešams nošķirt energoiekārtas, kas paredzētas pašpatēriņam, no energoiekārtām, kas elektroenerģiju pievada tīklam.
- (711) Komisija piekrita uzskatam, ka tīkla paritātes sasniegšana ar saules enerģiju ir ļoti vēlama, jo tā palīdz cīnīties ar klimata pārmaiņām un samazināt summu, kas par elektroenerģiju jāmaksā patērētājiem. Tā konstatēja, ka pasākumu atcelšana mazinātu saules enerģijas paneļu cenas, tādējādi palielinot teritoriju skaitu, kurās ir iespējams sasniegt mazumtirdzniecības tīkla paritāti.
- (712) Vienlaikus Komisija konstatēja, ka PIP laikā ieguldījumus pašpatēriņam paredzētajās komerciālajās un dzīvojamajās ēkās energoiekārtās, ko uzstāda uz jumta un kas nesapem atbalstu no atbalsta shēmām, ir bremsējusi regulatīvā nenoteiktība attiecībā uz to, vai šīs energoiekārtas tiek apliktas ar maksājumu Vācijas atbalsta shēmas finansēšanai – EEG piemaksu. Pēc Vācijas ierosinātajām regulatīvajām izmaiņām, lai ievērotu Savienības valsts atbalsta noteikumus, struktūrām, kas pašas patērē no saviem atjaunojamajiem energoresursiem iegūto elektroenerģiju (dažkārt saukti par “ražojošiem patērētājiem”), ir pienākums maksāt noteiktu nodevu, kas Vācijā ir lielāka par 2 centiem par kWh. Tādēļ, ja projekta LCOE ir 10 centi par kWh, šis maksājums sadārdzina saražoto elektroenerģiju par 20 % ⁽¹¹⁰⁾.
- (713) Komisijas mērķis ir nākotnē mazināt regulējuma nenoteiktību. Saskaņā ar priekšlikumu Elektroenerģijas tirgus izveides un atjaunojamo energoresursu direktīvai “atjaunojamo energoresursu pašpatērētājiem (...) ir tiesības veikt patēriņu pašu vajadzībām (...) bez nesamērīgām procedūrām un maksājumiem, kas neatspoguļo izmaksas” ⁽¹¹¹⁾. Arī tirgus informācijas ziņojumos ir norādīts uz faktu, ka regulatīvās izmaiņas ietekmē pieprasījumu. Vienā no jaunākajiem BNEF ziņojumiem ir norādīts: *Vācijas komerciālo un dzīvojamajās ēkās mēroga FE nozare nīkuļo, kopš stājušies spēkā ikmēneša [iepirkuma atlīdzības] samazinājumi un piemaksas par pašpatēriņu* ⁽¹¹²⁾. Izvērtējot visus aspektus, minētais mazumtirdzniecības cenu paritātes sasniegšanas piemērs pierāda, ka saules enerģijas moduļi jau tagad var saražot elektrību par cenām, kas ir daudz zemākas par Vācijas mazumtirdzniecības piegādes cenām. Tiklīdz Savienības tiesību aktos būs panākta nepieciešamā regulatīvā noteiktība, gaidāms, ka pieaugs pieprasījums, kas nav balstīts uz atbalsta shēmām. Visticamāk, šāds pieprasījums būs jutīgāks pret saules enerģijas paneļu cenu līmeni, tādēļ tas būs jutīgāks arī pret pasākumiem.
- (714) Attiecībā uz energoiekārtām, kas pievada enerģiju tīklam, pieprasījumu galvenokārt nosaka atbalsta shēmas, kuru izmantošanu var turpināt, nerīkojot konkursus energoiekārtām, ja to jauda nepārsniedz 1 MW. Saglabājoties konkrētajam atbalsta līmenim, gadījumā ja pasākumus atceltu, pieprasījums nedaudz palielinātos. Vienlaikus lielākā daļa dalībvalstu budžeta apsvērumu dēļ ir ievērojami samazinājušas atbalstu, tādēļ pieprasījums sarūk neatkarīgi no pasākumiem.

⁽¹¹⁰⁾ Arī Spānija enerģijai, kas iegūta no saules enerģijas paneļiem, piemēro piemaksu. Lai gan Spānijas piemaksu īstenošanas metodes ļoti atšķiras no Vācijas piemaksām, abām ir bremsējoša ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas.

⁽¹¹¹⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu (pārstrādāta redakcija); COM(2016) 767 final; 21. panta 1. punkta a) apakšpunkts.

⁽¹¹²⁾ Q3 2016 *European Policy Outlook*, BNEF, 4 August 2016, 8. lpp.

(715) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka Komisija tās secinājumus par ietekmi uz regulējuma nenoteiktību un EEG piemaksu kļūdaini balstījusi tikai uz Vācijas piemēru. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka līdzīgi negatīvi apstākļi pastāv daudzās dalībvalstīs. To pašu SPE jaunākajā 2016.–2020. gada pasaules tirgus pārskatā atzina attiecībā uz Spāniju: “(...) Spānijas valdība (...) bremzēja augošo pašpatēriņa tirgu ar saules enerģijas nodokli un lieliem naudas sodiem neregistrētiem ražojošiem patērētājiem”⁽¹¹³⁾ un “Saules enerģijas liktenis Spānijā ir līdzīgs vairākiem citiem tirgiem, kuros agrāk bija augsts iepirkuma tarifs: Beļģijai, Bulgārijai, Čehijai un Grieķijai. Saules enerģijas tirgi Slovākijā un Slovēnijā ir gandrīz pilnībā pārstājuši darboties”⁽¹¹⁴⁾; kā arī: “Pat vairāki attīstīti uz jumtiem ražotās un izplatītās saules enerģijas tirgi cieš no grūtībām, jo tie pāriet no iepirkuma tarifa vai neto uzskaites tirgiem uz pašpatēriņa shēmām. Tas notiek, neraugoties uz to, ka saules enerģija daudzos gadījumos ir lētāka par mazumtirdzniecībā nopērkamo elektroenerģiju. Šķēršļi, kas jumta saules enerģijai ir īstenoti dažās Eiropas valstīs (pašpatērētas saules enerģijas aplikšana ar nodokļiem, enerģijas pārpalikuma pārdošanas kavēšana vai tikai vairumtirdzniecības cenu piedāvāšana), un turpinātās diskusijas par papildu ierobežojumiem daudzus potenciālos pircējus ir atturējusi no ieguldījumiem savās saules enerģijas sistēmās”⁽¹¹⁵⁾. Tādējādi Komisija noraidīja šo argumentu.

6.3.5. Secinājumi par pasākumu ietekmi uz pieprasījumu

- (716) Pēc padziļinātas analīzes Komisija konstatēja, ka attiecībā uz pasākumu ietekmi uz pieprasījumu ir svarīgi nošķirt dažādas nozares un dažādus pieprasījuma veidus.
- (717) *Atbalsta shēmu pieprasījums.* Ja atbalsta shēmas attiecas uz konkrētām tehnoloģijām, pasākumiem nav ietekmes uz pieprasījumu. Ja atbalsta shēmas ir tehnoloģiski neitrālas, pasākumi samazina saules enerģijas uzvaras varbūtību. Tomēr Komisija secina, ka pat šajos iepirkuma konkursos saules enerģija ir ieguvusi būtisku tirgus daļu, parādot, ka pat paralēli pasākumiem tā spēj konkurēt attiecībā uz komunālo pakalpojumu mēroga projektiem.
- (718) *Vairumtirdzniecības tīkla paritāte.* Vairumtirdzniecības tīkla paritāti pašreizējā posmā un tuvās nākotnes gados ir iespējams sasniegt (ja to vispār var izdarīt) ideālās atrašanās vietās, pat ja pasākumu izbeigšanas dēļ saules enerģijas paneļu cenas tiek samazinātas. Arī šajā gadījumā papildu pieprasījums, ko varētu gaidīt, ja pasākumu nebūtu, ir zems, turklāt tas ir atkarīgs no vairumtirdzniecības cenas attiecīgajā dalībvalstī.
- (719) *Mazumtirdzniecības tīkla paritāte.* Mazumtirdzniecības tīkla paritāte attiecībā uz komerciālām energoiekārtām pašlaik ir sasniegta dalībvalstīs, kurās ir augstas mazumtirdzniecības cenas, piemēram, Vācijā, pat ja tajās nav liels saules apstarojums. Galvenie faktori ir nodokļi, tīkla nodevas un maksājumi par atbalsta shēmām. Jauni enerģijas tirgus izveides noteikumi, kurus Komisija paziņoja 2016. gada 1. decembrī⁽¹¹⁶⁾, un jauni noteikumi uz klientu centrētai pārejai uz tīro enerģiju, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 30. novembrī⁽¹¹⁷⁾, ir svarīgs solis ceļā uz stabilas un izaugsmei labvēlīgas vides radīšanu. Gaidāms, ka tad, kad Komisijas priekšlikumu būs pieņēmuši abi likumdevēji, aktivizēsies pieprasījums pēc pašpatēriņa komerciālām energoiekārtām. Šajā gadījumā pasākumu izbeigšanai varētu būt lielāka nozīme attiecībā uz komerciālām sistēmām, jo pieprasījumu neierobežo ar atbalsta shēmām atbalstāmais ražošanas apjoms, kā arī nav konkurences ar citiem enerģijas avotiem, pretēji vairumtirdzniecības tīkla paritātei. Attiecībā uz dzīvojamo ēku energoiekārtām mazumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšana prasīs vairāk laika, jo, lai tās būtu piemērotas vairumam lietotāju, kuri īsteno pašpatēriņu, tās jāaprīko ar dārgām uzglabāšanas ierīcēm⁽¹¹⁸⁾.
- (720) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita konstatējumam, ka pasākumiem bija tikai neliela ietekme uz pieprasījumu pēc moduļiem. Tās apgalvoja, ka ieguldījumus nosaka sagaidāmā ienākumu likme, tādēļ jo zemākas saules enerģijas moduļu cenas, jo augstāks ienākums no ieguldījumiem un realizācijas iespējamība.

⁽¹¹³⁾ Solar Power Europe, *Global Market Outlook 2016–2020*, 25. lpp.

⁽¹¹⁴⁾ Turpat, 26. lpp.

⁽¹¹⁵⁾ Turpat, 23. lpp.

⁽¹¹⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽¹¹⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

⁽¹¹⁸⁾ Vidējais dzīvojamo ēku lietotājs lielāko dienas daļu pavadā ārpus mājas, tādēļ, ja elektroenerģija netiek uzglabāta, lietotājs nevar patērēt lielāko daļu no jumta sistēmas saražotās elektroenerģijas.

- (721) Komisija atgādināja, ka tā vienmēr ir piekritusi apgalvojumam, ka cena ietekmē pieprasījumu. Tomēr tās ieskatā citiem faktoriem patlaban ir daudz būtiskāka ietekme uz pieprasījumu nekā relatīvi nelielam moduļu cenu kāpumam, ko izraisījusi MIC. Šie faktori ir, no vienas puses, regulatīvā nenoteiktība, no otras puses – valdības apzinātā rīcība, lai kontrolētu saules energoiekārtu līmeni. Šī rīcība ietver kopējo gada uzstādīšanas mērķlielumu noteikšanu, jaudas iepirkuma konkursu ieviešanu un nodokļu noteikšanu pašpatēriņam.
- (722) Komisija arī atzina, ka dažos gadījumos, piemēram, tehnoloģiski neitrālos iepirkumu konkursos, MIC var būt būtiskāka ietekme uz saules enerģijas pieprasījumu. Vienlaikus Komisija norādīja, ka, ja MIC nenovērstu dempinga radīto ietekmi, saules enerģijai būtu negodīgas konkurences priekšrocības pret citiem atjaunojamajiem energoresursiem. Komisija arī norādīja, ka saules enerģijai bija samērā labas sekmes tehnoloģiski neitrālos iepirkumos pat ar MIC, kas vienīgi atjauno vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- (723) Visbeidzot, Komisija konstatēja papildu pierādījumus, ka tuvākajā nākotnē valdības varētu īstenot papildu pasākumus, lai kontrolētu saules enerģijas izmantošanu, piemēram, nosakot saules enerģijas iekārtām izmaksas labāk atspoguļojošus tīkla izmantošanas tarifus. BNEF pieņēma, ka: *daudzi Eiropas regulatori, sākot ar 2018. gadu, reaģēs uz kritošajām saules enerģijas cenām, liekot lietotājiem, kuriem ir saules enerģijas paneļi, maksāt fiksētu maksu par savienojumu ar tīklu, lai tie, pērkot saules enerģiju, varētu ietaupīt tikai enerģijas cenas mainīgo daļu. Minēto mēs balstījām uz katras valsts tīkla izmaksu struktūru. Elektroenerģijas rēķina daļa, no kuras ir iespējams izvairīties, lielākajā daļā ES valstu šādi tiks samazināta par apmēram 30 %. Ja tas nenotiks, būvniecības apjoms varētu būt lielāks, bet tīkla izmaksas netiks finansētas* ⁽¹¹⁹⁾.
- (724) Tādēļ šie argumenti tika noraidīti un Komisija turpināja uzskatīt, ka pasākumiem ir tikai ļoti ierobežota ietekme uz Eiropas pieprasījumu pēc saules enerģijas.

6.4. Citi argumenti

- (725) Vairums personu, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka pasākumiem ir negatīva ietekme uz klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanu. Šo argumentu atbalstīja arī piecas vides nozares NVO. Šīs personas atkārtoti uzsvēra, ka Savienība un dalībvalstis ar vairākiem lēmumiem un nolīgumiem, tostarp nesēn – ar Parīzes klimata nolīgumu, ir apņēmušās samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un novērst klimata pārmaiņas. Savienība ir noteikusi juridiski saistošu mērķi – palielināt atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā līdz 20 % ⁽¹²⁰⁾. Komisija ir arī noteikusi politikas ietvaru, lai līdz 2030. gadam sasniegtu mērķi – 27 %. Šis jaunais ambiciozais mērķis tika pieņemts 2014. gadā pēc tam, kad bija noteikti galīgie pasākumi. 2016. gada oktobrī Eiropas Savienība ratificēja UNFCCC Parīzes nolīgumu par cīņu ar klimata pārmaiņām – pirmo universālo, juridiski saistošo globālo klimata nolīgumu – pēc tam, kad to ar pārliecinošu balsu vairākumu apstiprināja Eiropas Parlaments. Pāreja uz zema oglekļa energoapgādi ir galvenā šo centienu sastāvdaļa, un saules enerģija ir joprojām ir viens no daudzsolosākajiem enerģijas avotiem klimata mērķu sasniegšanai.
- (726) Personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka pasākumi apgrūtinā klimata mērķu sasniegšanu, jo tie palēnina saules enerģijas apgūšanu. Tās apgalvoja, ka, atjaunojot saules enerģijas pasaules tirgus cenas, Savienība varēs ātrāk dekarbonizēt enerģijas ražošanas procesu. Tās arī norādīja, ka Savienības klimata un tirdzniecības politikas ir savstarpēji pretrunīgas. Pirmā no tām veicina un subsidē atjaunojamo energoresursu izmantošanu, bet pēdējā – palielina to cenas un ietekmē pieejamību.
- (727) Komisija piekrita, ka UNFCCC Parīzes klimata nolīguma par cīņu ar klimata pārmaiņām ratificēšana ir svarīgs atskaites punkts, mobilizējot sadarbību pasaules līmenī, lai mazinātu klimata pārmaiņas. Saules enerģija ir viens no svarīgākajiem enerģijas avotiem klimata mērķu sasniegšanai. Vienlaikus Komisija konstatēja, ka pasākumi Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām tuvākajos divos vai trijos gados ietekmēs tikai nedaudz (sk. 6.3. sadaļu). Situācija mainīsies tikai tad, kad mazumtirdzniecības tīkla paritāte būs kļuvusi par nozīmīgu pieprasījuma avotu. Tādēļ pasākumu atcelšana šajā stadijā daudz nepalīdzēs vides mērķu sasniegšanā.

⁽¹¹⁹⁾ BNEF, *New Energy Outlook 2016*, 17. lpp.

⁽¹²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

- (728) *EU ProSun* atklātā vēstulē, atbildot uz NVO nostāju, ar kuru tika aicināts izbeigt pasākumus, balstoties uz vides apsvērumiem, pauda vairākus citus novērojumus. *EU ProSun* norādīja, ka, ja tiek ņemta vērā visa saules enerģijas piegādes ķēdes perspektīva, Savienībā ražoti paneļi rada daudz mazāku oglekļa pēdu. Savienībā ražotos moduļus nav nepieciešams tālu transportēt. Savienības ražošanas standartu un vides prasību dēļ, no vienas puses, un augstāko enerģijas izmaksu dēļ, no otras puses, ES saules enerģijas nozare ir sistemātiski samazinājusi enerģijas patēriņu, salīdzinot ar Ķīnas ražotājiem. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā, ka saules enerģijas moduļu un to izejmateriālu ražošana ir energointensīva. *EU ProSun* arī vērsa uzmanību uz to, ka pastāv zināma pretruna starp to, ka dažas NVO paraksta vēstuli, kurā aicināts izbeigt pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm, proti, arī tad, ja tiek konstatēta negodīga komercprakse, un neseno kādas NVO līdera paziņojumu, kurā aicināts darīt vairāk, lai nodrošinātu taisnīgu, videi draudzīgu tirdzniecību.
- (729) Komisija secināja, ka pasākumiem ir tikai ierobežota ietekme uz īstermiņa Savienības klimata mērķu sasniegšanu.
- (730) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta apgalvojumam, ka importētiem saules enerģijas ražojumiem ir mazāka oglekļa pēda nekā Savienībā ražotiem. Šīs personas apgalvoja, ka polisilīcija un plāksnīšu izgatavošana veidoja lielāko primārās enerģijas pieprasījuma daļu, tādēļ vissvarīgākā ir polisilīcija un plāksnīšu izcelsme. Šīs personas arī norādīja, ka elektroenerģijas ražošanas oglekļa pēda dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga. Tā kā moduļu un to izejmateriālu ražošana ir energointensīva, ir nozīme tam, kurā dalībvalstī tikuši ražoti moduļi un to sastāvdaļas.
- (731) Komisija nevarēja padziļināti izvērtēt šos apgalvojumus īsajā grafikā pēc informācijas izpaušanas. Tā precizēja, ka tā ir tikai izklāstījusi *EU ProSun* viedokli un pati nav apgalvojusi, ka importētajai saules enerģijai ir lielāka oglekļa pēda. Neatkarīgi no Savienības moduļu un Ķīnas moduļu oglekļa pēdas, Komisija atkārtoti uzsvēra galveno secinājumu, ka pasākumiem līdz šim bijusi ļoti ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas. Tādēļ Komisija secināja, ka pasākumiem nebija būtiskas ietekmes uz Savienības mērķu vides jomā sasniegšanu.
- (732) Dažas personas, kuras aicināja izbeigt pasākumus, apgalvoja, ka Savienības ražošanas jauda nav pietiekama, lai apmierinātu Savienības pieprasījumu pēc moduļiem, un ka pasākumi nav efektīvi palielinājuši Savienības elementu un moduļu ražotāju ražošanas jaudu. Attiecīgās ieinteresētās personas lēsa, ka Savienības pieprasījums ir mazāk nekā 8 GW, bet Savienības moduļu ražošanas apjoms – mazāks nekā 4 GW. Kā tiek apgalvots, tas nozīmē, ka vismaz pusi moduļu katrā ziņā nepieciešams importēt. Šīs personas norādīja, ka Eiropas Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka “arī vidējā termiņā ir saprātīgi pieņemt, ka Savienības ražošanas nozare, lai apmierinātu pieprasījumu, palielinās savu ražošanas jaudu, lai spētu panākt apjomradītus ietaupījumus, kas savukārt nodrošinātu turpmāku cenas samazināšanos”, nav piepildījās.
- (733) Komisija konstatēja, ka, pat ja moduļu ražošanas apjoms Savienībā ir zemāks par Savienības pieprasījumu, Savienībā nekad nav pastāvējis moduļu deficīts. Cenu saistības/MIC ļāva veikt importu no Ķīnas par taisnīgām cenām. Lai gan imports no citām pasaules valstīm relatīvi pieauga, Savienības ražošanas nozarei laikposmā no 2012. gada līdz PIP izdevās palielināt savu tirgus daļu Savienībā no 25 % līdz 35 %. Tādēļ pasākumi ļāva Savienības ražošanas nozarei palielināt ražošanas un pārdošanas apjomus attiecībā pret Savienības tirgus lielumu un apmierināt lielāku daļu pieprasījuma. Kā norādīts 6.3.2. sadaļā, atbalsta shēmu samazināšanas dēļ Savienības patēriņš krasi saruka, kas apgrūtināja Savienības ražošanas nozares izaugsmi. Neraugoties uz to, Savienības ražošanas nozarei izdevās vēl vairāk konsolidēties un panākt ievērojamu izmaksu samazinājumu. Turklāt Savienībā ir ievērojama neizmantojama moduļu ražošanas jauda, ko pieprasījuma pieauguma gadījumā būtu iespējams atkal izmantot. Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākumi neizraisa moduļu deficītu Savienības tirgū, un ka pasākumi efektīvi paplašina Savienības ražošanas nozari attiecībā pret Savienības tirgus lielumu.
- (734) Personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka moduļu ražošanas jauda ārpus Ķīnas strauji pieaug. Tās atsauca uz dažādiem tirgus informācijas ziņojumiem, saskaņā ar kuriem citu Āzijas valstu kopējā ražošanas

jauda pieaug ļoti strauji; 2015. gadā tā sasniedza 7 GW, un tiek prognozēts, ka 2016. gadā tā būs jau 10 GW. Tas, kā tiek apgalvots, pārsniegs Savienības pieprasījumu, kuru šīs personas lēš aptuveni 8 GW. Ievērojamo skaitu šīs jaunās jaudas ir uzstādījuši Ķīnas uzņēmumi. Vairāki lieli Ķīnas uzņēmumi arī brīvprātīgi atteicās no saistībām, lai varētu veikt piegādes Savienības tirgum no valstīm, kas nav ĶTR. Minētās personas apgalvoja, ka uz Savienību no trešām valstīm varētu tikt eksportēts aizvien vairāk lētu moduļu arī tad, ja pasākumi paliktu spēkā. Tādēļ personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka citas trešās valstis pārmērīgi nepalielinās importa apjomu Savienības tirgū ⁽¹²¹⁾, nav piepildījušas.

- (735) Komisijas veiktajā izmeklēšanā tika konstatēts, ka importa no ĶTR uz Savienību tirgus daļa samazinājās no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP laikā, kamēr importa no pārējām pasaules valstīm, izņemot ĶTR (galvenokārt Taivānas, Malaizijas, Korejas un Singapūras), tirgus daļa pieauga no 9 % līdz 25 %. Savienības ražotāju tirgus daļa Savienībā pieauga no 25 % 2012. gadā līdz 35 % PIP laikā. Tādējādi imports no trešām valstīm neliedza Savienības ražošanas nozarei atgūt ievērojamo tirgus daļu Savienībā.
- (736) Komisija arī konstatēja, ka, lai gan Dienvidaustrumāzijas moduļu ražošanas jauda strauji pieaug, tā joprojām atbilst tikai nelielai daļai no Ķīnas jaudas ⁽¹²²⁾. Dienvidaustrumāzijas rūpnīcas arī pārdod lielus apjomus ASV tirgum un citām valstīm, kas noteikušas tirdzniecības pasākumus attiecībā uz Ķīnas moduļiem, piemēram, Indijai un Kanādai. Ir gaidāms, ka arī Dienvidaustrumāzijā saules enerģijas iekārtu skaits augs, tādēļ var gaidīt, ka daļa no apjoma tiks pārdota šajā reģionā. Tādēļ Komisija secināja, ka moduļu ražošanas jauda Dienvidaustrumāzijā nav pietiekama, lai apmierinātu būtisku Savienības pieprasījuma daļu un padarītu pasākumus neefektīvus. Jebkurā gadījumā pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka saules enerģijas moduļu un elementu imports no ĶTR notiek par taisnīgām un nesubsidētām cenām, un tas, ka Savienības ražošanas nozarei varētu būt jākonkurē ar citām valstīm, nepadara pasākumus neefektīvus.
- (737) Viena persona norādīja, ka tirgus daļu izmaiņas apliecina, ka pasākumi galvenokārt nāca par labu importētājiem no trešām valstīm. Šī persona apgalvoja, ka situācija ir līdzīga kā *Saimniecībās audzēto Atlantijas lašu lietā* ⁽¹²³⁾, kurā Komisija izbeidza pasākumus, jo tie novestu pie būtiskas neto vērtības novirzīšanas ārpus Savienības un vērtības novirzīšana trešo valstu piegādātājiem ievērojami pārsniegtu jebkādu labumu no pasākumiem, ko gūtu Savienības ražošanas nozare.
- (738) Kā minēts iepriekš, Savienības ražošanas nozarei laikposmā no 2012. gada līdz PIP izdevās palielināt savu tirgus daļu Savienībā no 25 % līdz 35 %. Tas nozīmē, ka trešās valstis nepārņēma lielāko daļu no iepriekš Ķīnas ražotāju ieņemtās tirgus daļas. Turklāt Komisija uzskata, ka Savienības ražošanas nozares situācija *Saimniecībās audzēto Atlantijas lašu lietā* bija ļoti atšķirīga – minētajā lietā Savienības ražošanas nozares tirgus daļa bija daudz mazāka un palielinājās vienīgi no 2,7 % 1998. gadā līdz 4,3 % 2001. gadā. Minētajā lietā ļoti zema Savienības ražošanas nozares tirgus daļa bija viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ pasākumu noteikšana novestu pie ievērojama neto vērtības novirzījuma ārpus Savienības, tirgum pielāgojoties augstākām cenām ⁽¹²⁴⁾. Izskatāmajā lietā Savienības ražošanas nozare guva ievērojamo labumu no pasākumiem. Tādēļ Saimniecībās audzēto Atlantijas lašu lietu nevar izmantot kā precedentu.
- (739) Personas, kuras iebilst pret pasākumiem, norādīja, ka Savienības ražotāji nav izziņojuši ticamus plānus paplašināt savu ražošanas jaudu. Gluži pretēji – lielākais Savienības ražotājs *Solar World* nesen atbrīvoja no darba Eiropas ražotnēs vairākus simtus pagaidu darbinieku un noslēdza OEM līgumus par saules enerģijas paneļu ražošanu Taizemē. Personas, kuras iebilst pret pasākumiem, apgalvoja, ka tas ir vēl viens pierādījums, ka sekmīga saules enerģijas moduļu ražošana ir iespējama vienīgi lielās ražotnēs, piemēram, Āzijā esošajās.

⁽¹²¹⁾ Sākotnējā galīgā regula, 749. apsvērumš.

⁽¹²²⁾ Bloomberg New Energy Finance ("BNEF") "*Solar manufacturer capacity league table*"; skatīts 28.10.2016.

⁽¹²³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 930/2003 (OV L 133, 29.5.2003., 1. lpp.), 224. apsvērumš.

⁽¹²⁴⁾ Turpat.

- (740) *Solar World* atbildēja, ka tas noslēdzis pagaidu OEM līgumus, lai apmierinātu 2015. gada beigās un 2016. gada pirmajā pusgadā strauji pieaugušo pasaules pieprasījumu. *Solar World* norādīja, ka nenoteiktība par izmeklēšanas rezultātiem izraisīja augstākas procentu likmes tā finanšu investoru pieprasītajiem kapitālieguldījumiem. Šī iemesla dēļ uzņēmuma ražošanas jaudas kapitālintensīvu paplašināšanu atlikt līdz izmeklēšanas pabeigšanai un tā vietā īslaicīgi izmantot pieejamo līgumražotāju jaudu bija pamatots saimnieciskais lēmums. *Solar World* arī norādīja, ka visi moduļi, ko bija ražojis to OEM partneris ārpus Savienības, tika piegādāti ārpus Savienības.
- (741) Tirgus informācija apstiprināja, ka 2016. gada pirmais pusgads bija uzplaukuma periods, bet 2016. gada otrais pusgads ir bijis zema pieprasījuma periods, kas izraisījis cenu strauju kritumu pārmērīga moduļu piedāvājuma dēļ⁽¹²⁵⁾. Šādā kontekstā *Solar World* lēmumu atlaist pagaidu darbiniekus var vērtēt kā grūtu lēmumu, taču tādu, ko attaisno tirgus situācija. *Solar World* arī samazināja līgumražotāju izgatavoto apjomu, ciktāl to pieļāva līguma noteikumi.
- (742) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā nenoteiktību un neseno globālo uzplaukuma un lejupslīdes ciklu, Savienības ražotāja lēmums atlikt jaudas paplašināšanu un tā vietā paļauties uz viegli pieejamo apakšuzņēmēju ražošanas jaudu bija ekonomiski pamatots un neaplicināja, ka ražošana Eiropā ir kļuvusi neilgtspējīga.

6.5. Secinājums par Savienības interesēm

- (743) Izvērtējot un līdzsvarojot konkurējošās intereses, Komisija analizēja, vai negatīvā ietekme uz nesaistītajiem importētājiem, augšupējās un lejupējās ražošanas uzņēmumiem, kā arī citas iepriekš analizētās sekas, būtu nesamērīgas, salīdzinot ar pozitīvo ietekmi uz Savienības pārskatāmā ražojuma ražotājiem. Saskaņā ar pamatregulas 31. panta 1. punkta trešo teikumu īpaši tika ņemta vērā nepieciešamība novērst subsīdiju radīto tirdzniecības kropļojumu un atjaunot efektīvu konkurenci tirgū.
- (744) Galvenais apsvērums bija novērtēt iespējamo ietekmi, kāda uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem nākotnē būtu pasākumu turpināšanai. Ja pasākumi būtiski ierobežotu pieprasījumu, varētu izvirzīt argumentu, ka relatīvi mazas Savienības ražošanas nozares aizsardzība varētu nesamērīgi ietekmēt ievērojami lielākas lejupējās un augšupējās ražošanas nozares. Tomēr, kā secināts 724. apsvērumā, pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem. Ir maz ticams, ka situācija mainīsies, pirms dalībvalstis būs pieņēmušas un īstenojušas jauno atjaunojamo energoresursu direktīvu. Arguments par ietekmi uz darbvietām tika izvērtēts šā secinājuma kontekstā. Kaut arī pasākuma izbeigšana varētu palīdzēt radīt dažas jaunas darbvietas, tā arī pakļautu tūlītējam riskam esošās darbvietas (aptuveni 8 000) Savienības saules enerģijas elementu un moduļu ražošanas nozarē. Tādēļ vienkāršs skaitlisks pašreizējā Savienības ražošanas nozares darbvietu skaita salīdzinājums ar esošo darbvietu skaitu lejupējā ražošanas (apmēram 50 000) vai augšupējā (apmēram 5 000–10 000) ražošanas nozarē nebija lietderīgs.
- (745) Tā kā atjaunojamo energoresursu atbalsta politiku saskaņā ar Savienības valsts atbalsta tiesību normu prasībām nācās reformēt pēc jauno noteikumu stāšanās spēkā un, kad Komisijas priekšlikumu jaunai atjaunojamo energoresursu direktīvai pieņems abi likumdevēji, tajā, ļoti iespējams, tiks veiktas vēl citas izmaiņas, nav iespējams Savienības intereses vērtēt laikposmā, kas pārsniedz 18. mēnešus. Daži konstatējumi liek domāt, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precizēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla paritāte lielākā daļā Eiropas, kā arī attiecībā uz noteiktām patērētāju grupām. Kā norādīts 709. un 719. apsvērumā, jauni enerģijas tirgus izveides noteikumi, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 1. decembrī⁽¹²⁶⁾, un jauni noteikumi uz klientu centrētai pārejai uz tīro enerģiju, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 30. novembrī⁽¹²⁷⁾, ir svarīgs solis ceļā uz stabilas un izaugsmei labvēlīgas vides radīšanu. Tādēļ Komisija nolēma pagarināt pasākumus vēl par 18 mēnešiem.

⁽¹²⁵⁾ Q4 2016 *Global Market Outlook, Preparing for a tough year ahead*, BNEF, 30 November 2016 un Q3 2016 *PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now*, BNEF, 1st September 2016.

⁽¹²⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽¹²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

- (746) Pēc informēšanas, kas minēta 33. apsvērumā, Komisija saņēma trīs piezīmju kopas. ES ražotāji kopumā lūdza Komisiju saglabāt sākotnējo 24 mēnešu laikposmu, nākot klajā ar argumentu, ka informācija par ierosinājumu samazināt parasto laiku no 5 gadiem līdz 2 gadiem jau ir izjaukusi interešu taisnīgu līdzsvaru. Dažas ieinteresētās personas, kas pārstāvēja augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, atzinīgi vērtēja laikposma samazināšanu uz 18 mēnešiem, savukārt citi pauda gandarījumu par pasākumu izbeigšanu kopumā. Ķīnas valdība nožēloja, ka Komisija iecerējusi saglabāt pasākumus pat tikai uz 18 mēnešiem. Līdzīgi kā dažas ieinteresētās personas no augšupējās un lejupējās ražošanas nozares, Ķīnas valdība kritizēja arī to, ka īstenošanas akta projektā nav minēta tūlītēja pasākumu izbeigšana pēc minētā laikposma.

Komisija norāda, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precizēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla paritāte lielākā daļā Eiropas. Tas pamato to, ka izņēmuma kārtā pasākumi būtu jāpagarina tikai par 18 mēnešiem, pēc tam saskaņā ar piemērojamajiem pamatregulas noteikumiem tie zaudētu spēku. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas šobrīd ir pieejami, Komisija uzskatīja, ka, samērojot iespējamo negatīvo ietekmi uz augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, kā arī patērētājiem ar ieguvumiem, ko Savienības ražošanas nozare gūtu no pasākumiem, 18 mēneši ir labs vidusceļš starp konkurējošām interesēm.

- (747) Turklāt, izvērtējot nesaistīto importētāju intereses, Komisija saskārās ar sūdzībām par smago administratīvo slogu, kas tiem ir uzlikts, savukārt Savienības ražotāji sūdzējās, ka notiek pasākumu apiešana. Šos jautājumus var izskatīt pasākumu veida starpposma pārskatīšanā. Visbeidzot, Komisijai kļuva zināms, ka MIC korekcijas mehānisms neatbilst straujajai zināšanu uzkrāšanai saules enerģijas nozarē⁽¹²⁸⁾. Tādējādi pašreizējā precizēšanas sistēma varētu būt liegusi Eiropas patērētājiem iespēju izmantot pasaulē panāktos efektivitātes uzlabojumus, un tas varētu radīt nepieciešamību pārskatīt šo jautājumu. To var izskatīt jebkura tāda korekcijas mehānisma starpposma pārskatīšanā, kuru varētu saistīt ar citādu pasākuma veidu.
- (748) Kopumā Komisija secināja, ka nepastāv būtiski iemesli, lai, pamatojoties uz Savienības interesēm, izbeigtu pasākumus. Tomēr tā arī secināja, ka ir lietderīgi pēc savas iniciatīvas veikt 747. apsvērumā norādīto jautājumu pārskatīšanu.

7. DAĻĒJĀ STARPPOSMA PĀRSKATĪŠANA IETVER TIKAI PĀRBAUDI, VAI SAVIENĪBAS INTERESĒS IR SAGLABĀT PATLABAN SPĒKĀ ESOŠOS PASĀKUMUS, KAS NOTEIKTI ELEMENTIEM

7.1. Ievadpiezīmes

- (749) Kā minēts 8. apsvērumā, Komisija pēc savas iniciatīvas sāka daļēju starpposma pārskatīšanu ("starpposma pārskatīšana"), kas ietver tikai pārbaudi, vai Savienības interesēs ir saglabāt patlaban spēkā esošos pasākumus, kas noteikti elementiem.
- (750) Pārskatīšana tika sākta, jo pastāvēja pirmsšķietami pierādījumi, ka ir mainījušies apstākļi, pamatojoties uz kuriem, tika noteikti sākotnējie pasākumi. Jo īpaši pēc Savienības ražošanas nozares pārstrukturēšanas un konsolidēšanas Savienības ražošanas nozarē ievērojams skaits ražotāju ir beiguši ražošanu. Lielākā daļa pārējās elementu ražošanas jaudas Savienībā izrādījās lielā mērā paredzēta garantētajam noietam moduļu ražošanai. Tādējādi Savienības ražošanas nozares moduļu pārdošanas apjoms nesaistītiem lietotājiem bija ļoti ierobežots, savukārt vertikāli neintegrēti moduļu ražotāji bija atkarīgi no elementiem, ko piegādā no Savienībā neietilpstošām valstīm. Tādēļ Komisijai šķita lietderīgi izvērtēt, vai turpmāka pasākumu noteikšana elementiem joprojām ir Savienības interesēs.

⁽¹²⁸⁾ Saskaņā ar vairākos avotos norādīto zināšanu uzkrāšana saules enerģijas ražošanas nozarē sasniedz 21 %. Tas nozīmē, ka, dubultojot saules enerģijas ražošanas jaudu, moduļu ražošanas izmaksas samazinās par 21 %. Kopējā saules enerģijas jauda pasaulē 2013. gadā bija aptuveni 130 GW, un ir gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegs 290 GW, tātad tā līdz šim ir divkārtosjusies, un moduļu ražošanas izmaksas ir samazinājušās par 21 %.

7.2. Elementu ražotāju intereses

- (751) Komisijai ir zināmi 12 Savienības elementu ražotāji. Savienības ražošanas nozari pārstāvēja apvienība *EU ProSun*, kas ir pieprasījuma iesniedzēja termiņbeigu pārskatīšanas lietā par esošajiem kompensācijas pasākumiem. *EU ProSun* pārstāvēja četrus Savienības elementu ražotājus. Vēl divi elementu ražotāji nepārprotami atbalstīja *EU ProSun* nostāju. *EU ProSun* arī pārstāvēja *Solar World* kā augšupējo plāksnišu ražotāju un vēl vienu Savienības plāksnišu ražotāju.
- (752) Sākotnējā izmeklēšanā Komisija konstatēja, ka liels Ķīnas saules enerģijas elementu un moduļu pieplūdums Savienībā par subsidētām cenām ir veicinājis daudzu Savienības elementu ražotāju bankrotu. Pasākumu noteikšana ļāva atlikušajiem Savienības ražotājiem atgūties, konsolidēties un stabilizēt elementu ražošanu. Jo īpaši viena no lielākajiem Savienības elementu ražotājiem *Bosch Solar Energy* ražošanas aktīvi un nodarbinātie saglabāja spēju darboties, jo tos 2014. gadā pārņēma *Solar World*.
- (753) Ja elementiem noteiktie pasākumi tiktu izbeigti, no jauna sāktos Ķīnas elementu eksports par dempinga cenām lielos apjomos, kas nodarītu būtisku kaitējumu Savienības ražošanas nozarei, tā radot ļoti nelabvēlīgas sekas Savienības elementu ražošanas nozarei. Lieli kapitālieguldījumi sarežģītās elementu ražošanas iekārtās kļūtu nevajadzīgi. Darbu varētu zaudēt līdz 1 700 augsti kvalificētu darbinieku. Komisijai tika paziņots arī dažu Savienības uzņēmumu nodoms atjaunot aptuveni 300 MW jaudas, ja pasākumi tiek saglabāti.
- (754) Savienības elementu ražošanas nozares lejupslīdei būtu arī negatīva ietekme uz Savienības darbībām pētniecības un izstrādes jomā. Elements ir moduļa galvenā sastāvdaļa, un liela daļa pētniecības un izstrādes saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdē ir vērsta uz elementiem. Ja tiktu atcelti elementiem noteiktie pasākumi, Eiropas ieguldījumi pētniecībā un izstrādē samazinātos un līdz šim iegūtā, zinātība vai nu kļūtu nevajadzīga, vai to nāktos nodot trešām valstīm. Tādēļ pastāv risks, ka elementu izslēgšana nostiprinātu Savienības moduļu ražotāju atkarību no importētiem elementiem.
- (755) Ja elementiem noteiktie pasākumi tiktu izbeigti, tas mazinātu arī moduļiem noteikto pasākumu ietekmi. Tas ļautu Ķīnas ražotājiem eksportēt elementus par netaisnīgām cenām un no tiem salikt moduļus vai nu ar meitasuzņēmumu, vai Eiropā bāzētu apakšuzņēmēju starpniecību. Moduļu montāžas konveijerus var izveidot samērā ātri, par ko liecina straujais Dienvidaustrumāzijas moduļu ražošanas jaudas pieaugums (sk. 734. apsvērumu). *EU ProSun* norādīja, ka notikumi šādi attīstījušies ASV laikā no 2012. līdz 2014. gadam, kad moduļiem noteiktie pasākumi nebija efektīvi. Situācija mainījās tikai tad, kad sākotnējā ražojuma definīcijā tika iekļauti arī elementi.
- (756) Tādēļ elementiem noteikto pasākumu turpināšana nepārprotami ir Savienības elementu ražotāju interesēs un var arī radīt atsevišķas priekšrocības Savienības moduļu ražotājiem.
- (757) Pēc informācijas izpaušanas *Jabil* apstrīdēja Komisijas secinājumu, ka elementiem noteikto pasākumu atcelšana ļautu Ķīnas ražotājiem eksportēt elementus par netaisnīgām cenām un no tiem montēt moduļus vai nu ar meitasuzņēmumu, vai Eiropā bāzētu apakšuzņēmēju starpniecību. Atbildot uz *Jabil* apgalvojumu, Komisija atgādināja, ka tā bija noteikusi dempinga un kaitējuma turpināšanās iespējamību, ja pasākumi tiktu atcelti. Komisija arī paskaidroja, ka līgumražotājiem, kāds ir *Jabil*, ir no pārējās Savienības ražošanas nozares būtiski atšķirīgs uzņēmējdarbības modelis un izmaksu struktūra. Jo īpaši līgumražotāji strādā ar daudz mazākiem pieskaitāmajiem resursiem, jo tie neuzņemas tādu pašu atbildību par ražojumu pārdošanu, tirgvedību un pētniecību un izstrādi, kā norādīts 513. un 563. apsvērumā. Tādēļ, ja Komisija atceltu elementiem noteiktos pasākumus Savienības moduļu ražotāju interesēs, nekas neliegtu Savienībā esošam līgumražotājam montēt moduļus no Ķīnas elementiem par dempinga cenām. Faktiski līgumražotājam pat nav jāzina, kāda ir patiesā elementa cena, jo tā parastais uzņēmējdarbības modelis paredz iekasēt atlīdzības maksu no cita uzņēmuma, kas dod norādījumus un pilnībā atbild par gatavo ražojumu pārdošanu. Tādēļ Komisija turpināja uzskatīt, ka elementiem noteikto pasākumu izbeigšana varētu novest pie netaisnīgām cenām par moduļiem, kurus vai nu saistītie uzņēmumi, vai līgumražotāji varētu Savienībā montēt no Ķīnas elementiem par dempinga cenām.

- (758) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka nepastāv cēloņsakarība starp elementu importu no ĶTR un Savienībā ražoto elementu pārdošanas apjomu; pēc tās domām, ar Savienības ražošanas nozari konkurēja trešās valstis. Šī pati persona arī apgalvoja, ka pasākumi neaizsargāja ieguldījumus elementu ražošanas nozarē un ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, elementu nozarē strādājošajiem nedraudētu atļaišana. Minētā persona arī apgalvoja, ka elementu garantētā noieta tirgu neietekmēja Ķīnas elementu imports.
- (759) Komisija papildus analizēja no trešām valstīm ievesto elementu pārdošanas apjoma ietekmi, kā izklāstīts 579. apsvērumā, un atkārtoti uzsvēra, ka trešo valstu pārdošanas apjoms neradīja kaitējumu. Tā arī sīkāk analizēja pasākumu ietekmi uz ieguldījumiem Savienības elementu ražošanas nozarē, kā izklāstīts 571. apsvērumā, un atkārtoti uzsvēra, ka pasākumiem ir pozitīva ietekme uz ieguldījumiem. Turklāt tā konstatēja importa no Ķīnas ietekmi uz Savienības elementu garantētā noieta tirgu, kā izklāstīts 508. apsvērumā. Ņemot vērā, ka Savienības elementu ražošanas nozares rentabilitāte patlaban ir zema, Komisija turpināja uzskatīt, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, Savienības elementu ražošanā nodarbinātajiem draudētu darba zaudēšana.

7.3. Nesaistīto elementu importētāju intereses

- (760) Nepieteicās neviens no nesaistītajiem elementu importētājiem, kas darbojās PIP. Elementus importē vai nu Savienības moduļu ražotāji, vai ar Ķīnas ražotājiem saistīti importētāji.

7.4. Lejupējās ražošanas nozares – moduļu ražotāju – intereses

- (761) Septiņi Eiropas moduļu ražotāji izteica viedokli, kurā aicināja pasākumu neattiecināt uz elementiem. Daži no šiem uzņēmumiem atbalsta *EU ProSun* nostāju par moduļiem noteikto pasākumu turpināšanu. Daži augšupējās un lejupējās ražošanas nozares uzņēmumi iesniedza viedokļus, kuros iebilda konkrēti pret pasākumiem attiecībā uz elementiem; tomēr lielākā daļa augšupējās un lejupējās ražošanas nozares uzņēmumu pievērsa uzmanību moduļiem noteikto pasākumu izbeigšanas iemesliem un sekām.
- (762) Personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, vērsa uzmanību uz to, ka gandrīz visus Savienībā ražotos elementus uzņēmuma iekšienē izmanto vertikāli integrēti uzņēmumi. Šī iemesla dēļ vertikāli neintegrētie moduļu ražotāji, kuri veido vairāk nekā 65 % no Savienības moduļu ražošanas apjoma, ir atkarīgi no elementu importa. Šīs personas apgalvoja, ka gandrīz visam elementu importam uz Savienību tiek piemēroti vai nu pasākumi, vai padziļinātas muitas pārbaudes, kuru iemesls ir Malaizijas un Taivānas elementiem noteiktie pretapiešanas pasākumi. Tas rada papildu administratīvo un finanšu slogu vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem. Personas, kas iebilda pret elementiem noteiktajiem pasākumiem, norādīja arī, ka elementiem noteiktie pasākumi nav efektīvi, jo tie neesot panākuši jaudas pieaugumu Savienībā. Pēc to domām, pasākumi arī sadārdzinot gatavo ražojumu, proti, moduļus, kas negatīvi ietekmē pieprasījumu, pircējus un plašākos Savienības vides politikas mērķus.

7.4.1. Elementu piegādes deficīts Savienībā

- (763) Personas, kas aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka Savienības tirgū nav pieejami Savienībā ražoti elementi. Savienībā ir tikai daži elementu ražotāji, turklāt gandrīz visi no tiem elementus izmanto iekšējai lietošanai un trešām personām tos pārdod tikai nelielos apjomos. Nelielais apjoms, kas tiek pārdots, parasti ir zemākas kvalitātes. Balstoties uz veikto izmeklēšanu, Komisija piekrita, ka Savienības ražošanas nozares Savienības tirgū pārdotie elementi apmierina mazāk nekā 5 % no vertikāli neintegrēto Savienības moduļu ražotāju pieprasījuma.
- (764) Minētās personas arī apgalvoja, ka, pat ja atvērta tirgū tiktu pārdots vairāk Savienības elementu, ar Savienības elementu ražošanas jaudu un apjomu ne tuvu nepietiktu, lai apmierinātu kopējo Savienības pieprasījumu pēc elementiem, kā arī ar to vēl jo vairāk nepietiktu, lai apmierinātu kopējo pieprasījumu pēc moduļiem. Komisija secināja, ka elementu ražošanas apjoms Savienībā PIP laikā bija 1 270 MW, kas nozīmē, ka ar to būtu iespējams apmierināt 37 % no kopējā Savienības pieprasījuma pēc elementiem, kas tika novērtēts 3 409 MW apmērā. Savienības elementu ražošanas nozare varētu apmierināt aptuveni 18 % no kopējā Savienības pieprasījuma pēc moduļiem – aptuveni 7 200 MW PIP laikā.

- (765) Vairākas personas izteica viedokli, ka elementiem noteiktie pasākumi kalpo tikai viena uzņēmuma – *Solar World* – labā un rada neizdevīgus konkurences apstākļus vairumam citu vertikāli neintegrēto moduļu ražotāju, salīdzinot ar minēto uzņēmumu. *Solar World* PIP laikā veidoja vairāk nekā 70 % no kopējā Savienības elementu ražošanas apjoma. *Solar World* atvērtajā tirgū nepārdod elementus, izņemot tos, ko uzskata par neatbilstošiem uzņēmuma augstajiem standartiem. Šīs personas norādīja, ka vienīgais veids, kā tās var iegādāties elementus, ir imports no trešām valstīm. Ja elementiem noteiktie pasākumi netiks izbeigti, tās arī turpmāk nebūs spējīgas konkurēt ar Savienības dominējošo elementu ražotāju.
- (766) Kā norādīts iepriekš, Komisija konstatēja, ka Savienības elementu ražošanas apjoms veidoja 35 % no pieprasījuma pēc elementiem Savienībā, un šī attiecība pieauga, salīdzinot ar 23 % 2012. gadā. Tas nozīmē, ka būtisku daļu Savienības pieprasījuma spēj apmierināt Savienībā ražotie elementi neatkarīgi no tā, vai pārdošana veikta garantētā noieta tirgū. Komisija arī vērsa uzmanību uz to, ka vidējās izmaksas Savienībā ražotajiem elementiem bija augstākas par vidējām Ķīnas un Taivānas pirkuma līgumu cenām (pēc *PV Insights* datiem). Tas nozīmē, ka vertikāli neintegrētie Savienības moduļu ražotāji varēja iegādāties elementus no valstīm ārpus ES par līdzīgām vai pat zemākām cenām. Šis secinājums paliek spēkā arī, ņemot vērā to, ka vertikāli integrēto ražotāju Savienībā ražotajiem elementiem ir augsta efektivitāte un kvalitāte, tādēļ tie ir dārgāki. Tādēļ pasākumi vertikāli integrētiem elementu un moduļu ražotājiem nerada konkurences priekšrocības pret vertikāli neintegrētiem.
- (767) Komisija arī secināja, ka vienīgais periods, kurā elementu iegūšana vertikāli neintegrētiem Savienības moduļu ražotājiem bija apgrūtināta, sakrita ar krasu pieprasījuma kāpumu ĶTR 2015. gada beigās un 2016. gada sākumā. Šajā periodā Ķīnas pieprasījums pēc saules enerģijas sasniedza 22 GW⁽¹²⁹⁾. Ķīnas noteiktais mērķis attiecībā uz saules energoiekārtām bija balstīts uz dāsnām atlidzības shēmām, kas izraisīja īslaicīgu energoiekārtu pieprasījuma uzplaukumu. Pat Ķīnas ievērojamais elementu ražošanas jaudas pārpalikums īslaicīgi izrādījās nepietiekams, lai apmierinātu neparasto pieprasījuma kāpumu. Tas, ka dažiem Ķīnas moduļu ražotājiem izņēmuma kārtā nācās elementus importēt no ārvalstīm, pasaulē radīja īslaicīgu elementu piedāvājuma deficītu un elementu cenu celšanos. Pārdošanas līgumcenas, pēc *PV Insights* sniegtajām ziņām, minētā elementu deficīta periodā, proti, no 2015. gada novembra līdz 2016. gada martam, pārsniedza MIC. Tādēļ, pat ja pasākumi nebūtu bijuši noteikti, Savienības moduļu ražotāji būtu saskārušies ar līdzīgām elementu piegādes grūtībām, jo ĶTR šajā relatīvi īsajā laikposmā pastāvēja vienreizējs elementu deficīts.
- (768) Šis periods, kurā pieprasījums pēc elementiem bija pārkarsis, arī daļēji sakrita ar Komisijas pretapiešanas izmeklēšanu attiecībā uz Ķīnas elementiem un moduļiem ar Malaizijas un Taivānas starpniecību. Elementu un moduļu reģistrācija, kura stājās spēkā ar pretapiešanas lietas sākšanos, proti, 2015. gada maijā, Savienības moduļu ražotājiem radīja atsevišķas papildu piegādes problēmas. Moduļu ražotāji saskārās ar nenoteiktības periodu, jo tiem nebija bijis zināms, vai to Taivānas un Malaizijas piegādātāji ir godīgi ražotāji un saņems atbrīvojumu no maksājumiem. Visbeidzot, 2016. gada februārī vairāk nekā 20 Malaizijas un Taivānas elementu ražotāji, kuri sadarbojās izmeklēšanas gaitā, tika atzīti par godīgiem ražotājiem. Beidzoties īslaicīgajai piegādes nenoteiktībai, piegādes nenoteiktība zaudēja aktualitāti.
- (769) Komisija arī konstatēja, ka apgalvojums, ka elementiem noteiktie pasākumi aizsargā tikai vienu uzņēmumu – *Solar World* – nav pamatots. Kā minēts 751. apsvērumā, vēl piecas elementu rūpnīcas nepārprotami atbalsta attiecībā uz elementiem noteikto pasākumu turpināšanu. Komisijai ir zināmi vairāk nekā desmit elementu ražotāji Savienībā. Galvenais iemesls, kādēļ viens ražotājs pašlaik saražo vairāk nekā 70 % no visiem Savienībā ražotajiem elementiem, ir tāds, ka daudzi elementu ražotāji atstāja tirgu, jo nespēja izturēt negodīgo konkurenci ar subsīdētajiem ražojumiem no Ķīnas. Lai gan daudzi no šiem ražotājiem tirgu pameta, *Solar World* 2014. gadā pārņēma vienu no lielākajiem Savienības elementu ražotājiem. Minētais ražotājs tirgu pameta, un, ja pārņemšanas darījums nebūtu noticis, darbvietas būtu zaudējuši vairāk nekā 500 augsti kvalificētu darbinieku. *Solar World* apgalvoja, ka, ja pasākumi nebūtu noteikti, tas ne tikai nebūtu varējis pārņemt otru ražotāju un nosargāt tā darbvietas, bet šobrīd būtu bankrotējušas arī paša uzņēmuma elementu ražotnes.
- (770) Tādēļ vertikāli neintegrētie Savienības moduļu montētāji nesaskaras ne ar piedāvājuma deficītu, ne neizdevīgu konkurenci, salīdzinot ar vertikāli integrētajiem. Tādējādi Savienības moduļu patērētājus negatīvi neietekmē fakts, ka elementu ražošanas apjoms Savienībā var apmierināt tikai relatīvi nelielu daļu moduļu patēriņa.

⁽¹²⁹⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1st September 2016, 1. lpp.

7.4.2. Pasākumu radītais administratīvais slogs

- (771) Personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka tie vertikāli neintegrētajiem moduļu ražotājiem uzliek būtisku papildu uzņēmējdarbības risku, apgrozāmo līdzekļu un administratīvo slogu. Tas izriet no sarežģītās saistību procedūras ievērošanas. Daži moduļu ražotāji norādīja, ka situācija saasinājusies pēc tam, kad tika sākti pretapiešanas izmeklēšana attiecībā uz Taivānu un Malaiziju. Vertikāli neintegrētajiem ražotājiem tiek piemērotas stingras dokumentu pārbaudes, kad preces iziet muitošanu, pat ja tās importē no uzņēmumiem, kuri saņēmuši atbrīvojumu. Tie sūdzējās, ka dažos gadījumos vienkārši procesuāli dokumentu trūkumi, piemēram, zīmoga vai paraksta neesamība noteiktajā vietā, radīja vairāku nedēļu ilgu aizkavēšanos. Ķīnas elementiem, ko importē saskaņā ar saistībām, piemēro līdzīgas stingras muitas procedūras un apgrūtinošas administratīvās procedūras. Tādēļ šie ražotāji norādīja, ka elementu imports Savienībā gandrīz 100 % apmērā tiek pakļauts rūpīgai muitas dienestu pārbaudei, kas noved pie piegāžu aizkavēšanās, papildu administratīvā darba un augstākām prasībām apgrozāmajiem līdzekļiem. Tādējādi tie cieš no papildu nelabvēlīgas konkurences ne tikai salīdzinājumā ar pārējās pasaules ražotājiem, bet arī ar vertikāli integrēto lielāko Eiropas moduļu ražotāju.
- (772) Komisija atgādināja, ka tā ir veikusi papildu darbības, lai uzlabotu pasākumu uzraudzību un izvairītos no jebkāda veida apiešanas un šķērskompensācijas, kas varētu kaitēt saistībām. Citi risinājumi, kas varētu efektīvi aizsargāt Savienības ražošanas nozari un novērst Ķīnas moduļu apiešanu, var tikt izvērtēti starpposma pārskatīšanā. Padziļinātas dalībvalstu muitas dienestu pārbaudes ir nepieciešamas, lai efektīvi aizsargātu Savienības ražošanas nozari no ražojumu ieplūšanas par netaisnīgām cenām.

7.4.3. Attiecībā uz elementiem noteikto pasākumu ietekme uz moduļu cenu un pieprasījumu

- (773) Vairākas personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka tie sadārdzina saules enerģijas moduļu galvenās sastāvdaļas izmaksas un tādējādi palielina jaunu saules enerģijas iekārtu cenu, kas samazina pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem. Dažas personas norādīja, ka ārpus PIP 2016. gada otrajā pusē vidējā pasaules pārdošanas līgumcena ievērojami samazinājās zem MIC līmeņa, tā radot papildu grūtības vertikāli neintegrētajiem Savienības moduļu ražotājiem.
- (774) Komisija konstatēja, ka elementu vidējā pasaules pārdošanas līgumcena, par kādu ziņoja PV *Insights*, lielāko daļu laika, kamēr bija spēkā pasākumi, bija tuva MIC. Tādēļ pasākumi būtiski nepalielināja moduļu galvenās sastāvdaļas cenu, ja par etalonu pieņem pasaules vidējo pārdošanas līgumcenu.
- (775) Komisija konstatēja, ka pasaules pārdošanas līgumcenas 2016. gada otrajā pusē būtiski samazinājās, jo saules enerģijas nozare atradās uzplaukuma un lejupslīdes ciklā, kā izklāstīts 767. apsvērumā. 2016. gada ceturtajā ceturksnī elementu cenas stabilizējās un pat sāka atkal pieaugt, kas ir raksturīgi uzplaukuma un lejupslīdes cikliem. Tomēr, ņemot vērā saules enerģijas nozares zināšanu uzkrāšanas efektu, iespējams, jaunā saules enerģijas elementu ilgtermiņa cena nostabilizēsies līmenī, kas ir zemāks par to, kāds valdīja pirms nesēnā uzplaukuma un lejupslīdes cikla. Kā iepriekš minēts 676. apsvērumā, cenu indekss, ko Komisija izmantojusi MIC korekcijai, pilnībā neatspoguļoja šo saules enerģijas elementu un moduļu cenu samazināšanos gandrīz visā 2016. gadā. Starpposma pārskatīšanā var tikt izvērtēts, kā pasākumu līmenī labāk atspoguļot saules enerģijas zināšanu uzkrāšanas līknes attīstību.
- (776) Pasākumu ietekme uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas padziļināti analizēta 6.3. sadaļā. Komisija konstatēja, ka vairāki citi faktori pieprasījumu pēc moduļiem ietekmē daudz vairāk nekā pasākumi. Tā kā elementi ir moduļu galvenā sastāvdaļa, šie konstatējumi attiecas arī uz elementiem.
- (777) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka elementu vidējā pasaules pārdošanas līgumcena nav bijusi tuva MIC lielāko daļu laika, kamēr bija spēkā pasākumi. Šī persona savu apgalvojumu pamatoja ar rakstu, kas 2016. gada novembrī bija publicēts PV-Magazine⁽¹³⁰⁾, un Energy Trend PV datiem⁽¹³¹⁾.

⁽¹³⁰⁾ PVXchange module price index November 2016: Red light, green light.

⁽¹³¹⁾ Energy Trend PV elementu cenas, aktualizēts 2017. gada 4. janvārī.

- (778) Kā ziņo *PVInsights*, MIC cieši sekoja pasaules elementu cenām, izteiktām euro, no 2013. gada decembra, kad tika noteikti pasākumi, līdz 2015. gada septembrim, kad beidzās PIP. Komisija arī norādīja, ka 2016. gadā ārpus attiecīgā perioda MIC īslaicīgi atsaistījās no pasaules pirkšanas cenām. Gan citētajā rakstā, gan norādītajos datos bija norādīta saules enerģijas cenu dinamika ārpus attiecīgā perioda. Tādēļ Komisija atkārtoti uzsvēra, ka elementiem noteiktajiem pasākumiem bija tikai ļoti ierobežota ietekme uz neintegrētajiem moduļu ražotājiem.

7.5. Starpposma pārskatīšanas secinājumi

- (779) Komisija secināja, ka nepastāv būtiski iemesli, lai, pamatojoties uz Savienības interesēm, izbeigtu elementiem noteiktos pasākumus. Jo īpaši tā konstatēja, ka pasākumi reāli saglabāja un zināmā mērā atjaunoja elementu ražošanu Savienībā. Savienībā ražotie elementi apmierina būtisku daļu no Savienības pieprasījuma pēc elementiem. Elementiem noteikto pasākumu izbeigšana, ļoti iespējams, varētu radīt Savienības elementu ražošanas nozares krahu, augsti kvalificētu darbvieta un ar tām saistītās pētniecības un izstrādes zaudēšanu. Komisija arī uzskatīja, ka elementiem noteiktie pasākumi nerada Savienības vertikāli integrētajiem moduļu ražotājiem konkurences priekšrocību pret vertikāli neintegrētajiem. Vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem ir pieejama pietiekama elementu piegāde no valstīm ārpus Ķīnas par cenām, kas nav augstākas par tām, kādas iekšienē maksā vertikāli integrētie ražotāji.
- (780) Turklāt, izvērtējot vertikāli neintegrēto moduļu ražotāju intereses, Komisija saskārās ar daudzām sūdzībām par smago administratīvo slogu, kas tiem ir uzlikts, savukārt Savienības ražotāji sūdzējās, ka notiek pasākumu apiešana. Šos jautājumus var izskatīt pasākumu veida starpposma pārskatīšanā.
- (781) Visbeidzot, Komisija norādīja, ka gandrīz visā 2016. gada laikā MIC korekcijas mehānisms neatbilda straujajai zināšanu uzkrāšanai saules enerģijas nozarē. Tādēļ pašreizējā precizēšanas sistēma liedz Eiropas moduļu ražotājiem iespēju izmantot pasaulē panāktos efektivitātes ieguvumus, kas varētu radīt nepieciešamību pārskatīt šo jautājumu. To var izskatīt jebkura tāda korekcijas mehānisma starpposma pārskatīšanā, kuru varētu saistīt ar citādu pasākuma veidu.
- (782) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas arī apgalvoja, ka ierosinātā starpposma pārskatīšana prasītu pārāk daudz laika, lai aizsargātu neintegrēto moduļu ražotāju intereses. Komisija atzīmēja, ka pēc informācijas izpaušanas, proti, 2017. gada sākumā, MIC ievērojami pazeminājās, kas būtiski samazināja starpību starp MIC un vidējo pasaules pārdošanas cenu. Papildus tam Komisija plāno starpposma pārskatīšanu pabeigt 2017. gadā.

8. GALĪGIE KOMPENSĀCIJAS PASĀKUMI

- (783) Ņemot vērā izdarītos secinājumus attiecībā uz subsidēšanas turpināšanās un atkārtotās iespējamību un kaitējuma turpināšanās iespējamību, secināms, ka, ievērojot pamatregulas 18. panta 2. punktu, ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 noteiktie kompensācijas pasākumi, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, būtu jāsauglabā.
- (784) Kā sīkāk paskaidrots 6.3. sadaļā, izmeklēšanā atklājās, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs pabeigta atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pārstrāde, precizēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla paritāte lielākā daļā Eiropas reģionu. Tas pamato to, ka izņēmuma kārtā pasākumi būtu jāpagarina tikai par 18 mēnešiem, pēc tam saskaņā ar piemērojamajiem pamatregulas noteikumiem tie zaudētu spēku. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas šobrīd ir pieejami, Komisija uzskatīja, ka, samērojot iespējamo negatīvo ietekmi uz augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, kā arī patērētājiem ar ieguvumiem, ko Savienības ražošanas nozare gūtu no pasākumiem, 18 mēneši ir labs vidusceļš starp konkurējošām interesēm.
- (785) Pēc informācijas izpaušanas *EU ProSun* iebilda pret šo pamatojumu. Uzņēmums apgalvoja, ka pasākumi būtu jāpagarina uz pieciem gadiem. Tas uzskatīja, ka regulatīvā nenoteiktība, kas bremzē pieprasījumu pēc saules

enerģijas, netiks likvidēta tuvā nākotnē. Tikai pagarinājums par pieciem gadiem radītu nepieciešamo stabilitāti, lai veicinātu Savienības ražošanas nozares turpmāku atkopšanos, radot labāku vidi ieguldījumiem. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka Savienības saules enerģijas nozare bija atradusies padziļinātā pārejas periodā, proti, tā pāriet no tradicionālā atbalsta instrumenta – iepirkuma tarifiem – uz iepirkuma konkursiem liela komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijai un pašpatēriņu komerciālajai un mazākā mērā – dzīvojamo ēku saules enerģijai. Pēc tās domām, šī pāreja, visticamāk, 18 mēnešu laikā vairākās dalībvalstīs jau būs radījusi kvantitatīvi novērtējamu ietekmi. Jo īpaši Komisija gaidīja, ka šajā laikposmā jau būs notikuši daudzi saules enerģijas jaudas iepirkuma konkursi un palielinājusies saules enerģijas izmantošana, ko noteiks mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Tādēļ Komisija uzskatīja par lietderīgu pagarināt pasākumu piemērošanu tikai par 18 mēnešiem.

- (786) Ražotāji eksportētāji no Malaizijas un Taivānas, kas atbrīvoti no pasākumiem, kuru piemērošana paplašināta ar Īstenošanas regulu (ES) 2016/184, būtu jāatbrīvo arī no pasākumiem, kas noteikti ar šo regulu.
- (787) Ņemot vērā izdarītos secinājumus, ka nepastāv būtiski iemesli, lai izbeigtu elementiem noteiktos pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm, saskaņā ar pamatregulas 19. panta 3. punktu sāktā daļējā starpposma pārskatīšana būtu jāizbeidz.

9. PASĀKUMU VEIDS

- (788) Saistības, ko pieņēmusi Komisija ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/1998⁽¹³²⁾, turpina piemērot, kamēr spēkā ir ar šo regulu noteiktie galīgie pasākumi. Eksportētāji, uz kuriem attiecas saistības, ir norādīti minētā lēmuma pielikumā.
- (789) Tomēr, kā norādīts 747. un 748., kā arī 780. un 781. apsvērumā, ir arī lietderīgi pēc savas iniciatīvas sākt starpposma pārskatīšanu attiecībā uz pasākuma veidu un ar to saistīto korekcijas mehānismu.
- (790) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036⁽¹³³⁾ 15. panta 1. punktu izveidotā komiteja nav sniegusi atzinumu. Grozītu Komisijas īstenošanas regulas projektu, kurā pasākumu piemērošanas termiņš no 24 mēnešiem samazināts uz 18 mēnešiem, Komisija pēc tam iesniedza pārsūdzības komitejai. Komiteja atzinumu nesniedza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Ar šo nosaka galīgo kompensācijas maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu un tāda veida elementu importam, kurus izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (elementu biezums nepārsniedz 400 mikrometrus), uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), ja vien tie nav tranzītā Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (*GATT*) V panta nozīmē.

No attiecīgā ražojuma definīcijas ir izslēgti šādi ražojuma veidi:

- ar saules enerģiju darbināmas uzlādes ierīces, kas sastāv no mazāk nekā sešiem elementiem, ir pārnēsājamas un nodrošina elektroenerģiju ierīcēm vai uzlādē akumulatorus,
- plānkārtnu fotoelektriskie ražojumi,

⁽¹³²⁾ Komisijas 2016. gada 15. novembra Īstenošanas regula (ES) 2016/1998, ar ko atsauc piecu ražotāju eksportētāju saistību pieņemšanu, kura izdarīta saskaņā ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES, ar ko apstiprina tādu saistību pieņemšanu, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga un antisubsidēšanas procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu galīgo pasākumu piemērošanas periodā (OV L 308, 16.11.2016., 8. lpp.).

⁽¹³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regula (ES) 2016/1036 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OV L 176, 30.6.2016., 21. lpp.).

- kristāliskā silīcija fotoelektriskie ražojumi, kas ir pastāvīgi integrēti tādās elektriskajās ierīcēs, kuru funkcija nav enerģijas ražošana un kuru patērēto elektroenerģiju ražo integrētais(-ie) kristāliskā silīcija fotoelektriskais(-ie) elements (-i),
- moduļi vai paneļi, kam spriegums nepārsniedz 50 V (līdzstrāva) un jauda nepārsniedz 50 W un kas paredzēti vienīgi tiešai lietošanai akumulatoru uzlādei sistēmās ar tādām pašām sprieguma un jaudas īpašībām.

2. Galīgā kompensācijas maksājuma likme, kas piemērojama 1. punktā aprakstīto un tālāk sarakstā norādīto uzņēmumu ražoto ražojumu neto cenai ar piegādi līdz Savienības robežai pirms nodokļa samaksas, ir šāda:

Uzņēmums	Maksājuma likme (%)	Taric papildu kods
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	4,9	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3	B797
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5	B791
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	5,0	B794
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	11,5	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	11,5	B927
Delsolar (Wujiang) Ltd	0	B792

Uzņēmums	Maksājuma likme (%)	Taric papildu kods
Renesola Jiangsu Ltd Renesola Zhejiang Ltd	4,6	B921
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	6,5	B845
Pielikumā uzskaitītie uzņēmumi	6,4	
Visi pārējie uzņēmumi ⁽¹⁾	11,5	B999

(1) Uzņēmumiem, kas minēti II pielikumā paralēlajai antidempinga Komisijas 2017. gada 1. marta Īstenošanas regulai (ES) 2017/367, ar kuru nosaka galīgo antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starpposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 3. punktu (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 131. lpp.), ir minētajā II pielikumā norādītais Taric papildu kods.

3. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.

2. pants

1. Tādu ražojumu imports, ko klasificē ar KN kodu ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), kas deklarēti laišanai brīvā apgrozībā, par ko rēķinus izrakstījuši uzņēmumi, kuru saistības ir pieņēmusi Komisija, un kas norādīti Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, ir atbrīvoti no kompensācijas maksājuma, kas noteikts ar 1. pantu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos minēts uzņēmums tieši vai ar saistīta uzņēmuma, kas arī norādīts Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, starpniecību ražojis un nosūtījis iepriekšminētos ražojumus un izrakstījis rēķinu par iepriekšminētajiem ražojumiem vai nu saistītajiem uzņēmumiem Savienībā, kuri darbojas kā importētāji un muito preces laišanai brīvā apgrozībā Savienībā, vai pirmajam neatkarīgajam pircējam, kas darbojas kā importētājs un muito preces laišanai brīvā apgrozībā Savienībā; un
- šādam importam ir pievienots saistību rēķins, kas ir komercrēķins, kurā norādīta vismaz šīs regulas 2. pielikumā minētā informācija un paziņojums; un
- šādam importam ir pievienots eksporta saistību sertifikāts atbilstoši šīs regulas 3. pielikumam; un
- muitā deklarētās un uzrādītās preces precīzi atbilst saistību rēķinā sniegtajam aprakstam.

2. Pieņemot deklarāciju ražojuma laišanai brīvā apgrozībā, rodas muitas parāds:

- ja attiecībā uz 1. punktā minēto importu konstatē, ka viens vai vairāki minētajā punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti; vai
- ja saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1037 13. panta 9. punktu Komisija ar regulu vai lēmumu, kurā norādīti konkrēti darījumi, atsauc saistību pieņemšanu, paziņojot, ka attiecīgie saistību rēķini nav derīgi.

3. pants

Uzņēmumi, kuru saistības Komisija ir pieņēmusi un kuru nosaukumi iekļauti Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, un uz kuriem attiecas konkrēti minētajā lēmumā precizētie nosacījumi, arī izrakstīs rēķinu par darījumiem, kas nav atbrīvoti no kompensācijas maksājumiem. Šis rēķins ir komercrēķins, kurā norādīta vismaz šīs regulas 4. pielikumā minētā informācija.

4. pants

1. Ar 1. panta 2. punktu noteikto "visiem pārējiem uzņēmumiem" piemērojamo galīgo kompensācijas maksājumu paplašina, attiecinot to uz tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme, un uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 82, 8501 31 00 83, 8501 32 00 42, 8501 32 00 43, 8501 33 00 62, 8501 33 00 63, 8501 34 00 42, 8501 34 00 43, 8501 61 20 42, 8501 61 20 43, 8501 61 80 42, 8501 61 80 43, 8501 62 00 62, 8501 62 00 63, 8501 63 00 42, 8501 63 00 43, 8501 64 00 42, 8501 64 00 43, 8541 40 90 22, 8541 40 90 23, 8541 40 90 32 un 8541 40 90 33), izņemot tādu ražojumu importu, kurus ražojuši šie minētie uzņēmumi:

Valsts	Uzņēmums	<i>Taric</i> papildu kods
Malaizija	<i>AUO – SunPower Sdn. Bhd.</i>	C073
	<i>Flextronics Shah Alam Sdn. Bhd.</i>	C074
	Hanwha Q CELLS Malaysia Sdn. Bhd.	C075
	Panasonic Energy Malaysia Sdn. Bhd.	C076
	TS Solartech Sdn. Bhd.	C077
Taivāna	ANJI Technology Co., Ltd	C058
	AU Optronics Corporation	C059
	<i>Big Sun Energy Technology Inc.</i>	C078
	<i>EEPV Corp.</i>	C079
	E-TON Solar Tech. Co., Ltd	C080
	Gintech Energy Corporation	C081
	Gintung Energy Corporation	C082
	Inventec Energy Corporation	C083
	Inventec Solar Energy Corporation	C084
	<i>LOF Solar Corp.</i>	C085
	Ming Hwei Energy Co., Ltd	C086
	<i>Motech Industries, Inc.</i>	C087
	Neo Solar Power Corporation	C088
	<i>Perfect Source Technology Corp.</i>	C089
	Ritek Corporation	C090
	<i>Sino-American Silicon Products Inc.</i>	C091
	<i>Solartech Energy Corp.</i>	C092
	Sunengine Corporation Ltd	C093
	Topcell Solar International Co., Ltd	C094
	TSEC Corporation	C095
Win Win Precision Technology Co., Ltd	C096	

2. Atbrīvojumus, kas piešķirti šā panta 1. punktā konkrēti minētajiem uzņēmumiem vai ko saskaņā ar 2. panta 2. punktu atļāvusi piešķirt Komisija, piemēro ar nosacījumu, ka dalībvalstu muitas dienestiem tiek uzrādīts derīgs ražotāja vai nosūtītāja izdots komercrēķins, kurā ir paziņojums, ko datējusi un parakstījusi rēķina izrakstītājas struktūras amatpersona un kur norādīts tās vārds, uzvārds un amats. Attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem paziņojumā ir šāds apliecinājums: “Es, apakšā parakstīties, apliecinu, ka eksportam uz Eiropas Savienību pārdotie kristāliskā silīcija fotoelektriskie elementi (apjoms), uz kuriem attiecas šis rēķins, ražoti uzņēmumā (nosaukums un adrese) (Taric papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī). Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtās ziņas ir pilnīgas un pareizas.” Attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem moduļiem paziņojumā ir šāds apliecinājums: “Es, apakšā parakstīties, apliecinu, ka eksportam uz Eiropas Savienību pārdotie kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi (apjoms), uz kuriem attiecas šis rēķins, ražoti:

- i) uzņēmumā (nosaukums un adrese) (Taric papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī) VAI
- ii) trešās personas uzņēmumā uz apakšlīguma pamata (uzņēmuma nosaukums un adrese) (Taric papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī)

(lieko variantu svītrot)

no kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem, kas ražoti uzņēmumā (nosaukums un adrese) (Taric papildu kods [norāda, ja attiecīgajai valstij piemēro spēkā esošos sākotnējos vai pretapiešanas pasākumus]), kurš atrodas (attiecīgajā valstī). Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtās ziņas ir pilnīgas un pareizas.” Ja šāds rēķins netiek uzrādīts un/vai iepriekš minētajā paziņojumā netiek norādīti viens vai abi Taric papildu kodi, tad piemēro maksājuma likmi, kas piemērojama “visiem pārējiem uzņēmumiem”, un muitas deklarācijā tiek prasīts norādīt Taric papildu kodu B999.

3. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.

5. pants

Tiek izbeigta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1037 19. panta 3. punktu sāktā daļējā starpposma pārskatīšana attiecībā uz kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam ⁽¹³⁴⁾.

6. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī. Tā ir spēkā 18 mēnešus.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 1. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹³⁴⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 33. lpp.).

1. PIELIKUMS

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Era Solar Co. Ltd	B818
ET Energy Co. Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	B795
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY Science & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co.Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871
Shanghai Chaori International Trading Co. Ltd Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectric Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B919 B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B922 B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

2. PIELIKUMS

Komerkrēķinā, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas saistības, norāda šādu informāciju:

1. Virsraksts "KOMERCRĒĶINS PAR PRECĒM, UZ KURĀM ATTIECAS SAISTĪBAS".
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kurš izrakstījis komerkrēķinu.
3. Komerkrēķina numurs.
4. Komerkrēķina izrakstīšanas datums.
5. *Taric* papildu kods, ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs un skaidri formulēts preču apraksts un:
 - ražojuma kods (RK),
 - RK tehniskās specifikācijas,
 - uzņēmuma ražojuma kods (URK),
 - KN kods,
 - daudzums (norādīt vienībās, kas izteiktas vatos).
7. Pārdošanas noteikumu apraksts, tostarp:
 - vienības (vata) cena,
 - piemērojamie samaksas noteikumi,
 - piemērojamie piegādes noteikumi,
 - kopējās atlaides un rabati.
8. Tā uzņēmuma nosaukums, kas darbojas kā importētājs un kam uzņēmums ir tieši izrakstījis rēķinu.
9. Tās uzņēmuma amatpersonas vārds un uzvārds, kura izrakstījusi komerkrēķinu, un šāds parakstīts paziņojums:

"Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šajā rēķinā norādītās preces tiek pārdotas tiešam eksportam uz Eiropas Savienību atbilstoši to saistību darbības jomai un noteikumiem, kuras piedāvājis [UZŅĒMUMS] un kuras Eiropas Komisija pieņēmusi ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES. Apliecinu, ka rēķinā sniegtā informācija ir pilnīga un patiesa."

3. PIELIKUMS

Eksporta saistību sertifikāts

Eksporta saistību sertifikātā, kuru CCCME izdod par katru komercrēķinu, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas saistības, norāda šādu informāciju.

1. Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātas (CCCME) nosaukums, adrese, faksa un tālruna numurs.
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kas minēts Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un kas izrakstījis komercrēķinu.
3. Komercrēķina numurs.
4. Komercrēķina izrakstīšanas datums.
5. *Taric* papildu kods, saskaņā ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuīto pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs preču apraksts, tostarp:
 - ražojuma kods (RK),
 - preču tehniskā specifikācija, uzņēmuma ražojuma kods (URK) (attiecīgā gadījumā),
 - KN kods.
7. Precīzs eksportēto vienību daudzums vatos.
8. Sertifikāta numurs un beigu termiņš (trīs mēneši pēc izdošanas).
9. Tās CCCME amatpersonas vārds un uzvārds, kas izdevusi sertifikātu, un šāds parakstīts paziņojums:

“Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šis sertifikāts ir izdots to preču tiešam eksportam uz Eiropas Savienību, par kuru pārdošanu izdots komercrēķins un uz kurām attiecas saistības, un ka šis sertifikāts ir izdots atbilstoši to saistību darbības jomai un noteikumiem, kuras piedāvājis [uzņēmums] un kuras Eiropas Komisija pieņēmusi ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES. Es apliecinu, ka šajā sertifikātā sniegtā informācija ir pareiza un ka daudzums, uz kuru attiecas šis sertifikāts, nepārsniedz saistību robežvērtību.”
10. Datums.
11. Paraksts un CCCME zīmogs.

4. PIELIKUMS

Komerkrēķinā, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas kompensācijas maksājumi, norāda šādu informāciju:

1. Virsraksts "KOMERCĒĶINS PAR PRECĒM, UZ KURĀM ATTIECAS ANTIDEMPINGA UN KOMPENSĀCIJAS MAKSĀJUMI".
 2. Tā uzņēmuma nosaukums, kurš izrakstījis komerkrēķinu.
 3. Komerkrēķina numurs.
 4. Komerkrēķina izrakstīšanas datums.
 5. *Taric* papildu kods, ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
 6. Precīzs un skaidri formulēts preču apraksts un:
 - ražojuma kods (RK),
 - RK tehniskās specifikācijas,
 - uzņēmuma ražojuma kods (URK),
 - KN kods,
 - daudzums (norādīt vienībās, kas izteiktas vatos).
 7. Pārdošanas noteikumu apraksts, tostarp:
 - vienības (vata) cena,
 - piemērojamie samaksas noteikumi,
 - piemērojamie piegādes noteikumi,
 - kopējās atlaides un rabati.
 8. Komerkrēķina izrakstītāja uzņēmuma pārstāvja vārds, uzvārds un paraksts.
-

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2017/367**(2017. gada 1. marts),**

ar kuru nosaka galīgo antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starpposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 3. punktu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulu (ES) 2016/1036 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 11. panta 2. un 3. punktu,

tā kā:

1. PROCEDŪRA**1.1. Spēkā esošie pasākumi**

- (1) Pēc antidempinga izmeklēšanas ("sākotnējā izmeklēšana") Padome 2013. gada decembrī ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013 ⁽²⁾ ("sākotnējā regula") noteica galīgo antidempinga maksājumu tādu Ķīnas Tautas Republikas ("ĶTR") izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39) ("sākotnējie pasākumi"). Pasākumus noteica kā procentuālo maksājumu robežās no 27,3 % līdz 64,9 %.
- (2) Sākotnējā izmeklēšanā Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palāta ("CCME") ražotāju eksportētāju grupas vārdā iesniedza Komisijai cenu saistības. Komisija ar Lēmumu 2013/423/ES ⁽³⁾ attiecībā uz pagaidu antidempinga maksājumu pieņēma minētās cenu saistības. Pēc ražotāju eksportētāju grupas un CCCME paziņojuma par cenu saistību grozīšanu Komisija ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES ⁽⁴⁾ apstiprināja, ka pieņem grozītās cenu saistības ("saistības") galīgo pasākumu piemērošanas periodā. Vēlāk Komisija pieņēma Īstenošanas lēmumu 2014/657/ES ⁽⁵⁾, kurā precizēja saistību īstenošanu. Tā arī pieņēma piecas regulas, ar kurām atsauc saistību pieņemšanu attiecībā uz vairākiem ražotājiem eksportētājiem ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OV L 176, 30.6.2016., 21. lpp.

⁽²⁾ Padomes 2013. gada 2. decembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1238/2013, ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu un galīgi iekasē noteikto pagaidu maksājumu par Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtīta kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu (OV L 325, 5.12.2013., 1. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2013. gada 2. augusta Lēmums 2013/423/ES, ar ko pieņem saistības, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksnīšu) importu (OV L 209, 3.8.2013., 26. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2013. gada 4. decembra Īstenošanas lēmums 2013/707/ES, ar ko apstiprina tādu saistību pieņemšanu, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga un antisubsidēšanas procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu galīgo pasākumu piemērošanas periodā (OV L 325, 5.12.2013., 214. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas 2014. gada 10. septembra Īstenošanas lēmums 2014/657/ES, ar ko pieņem ražotāju eksportētāju grupas kopā ar Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātu iesniegto ierosinājumu izdarīt precizējumus attiecībā uz Īstenošanas lēmumā 2013/707/ES minēto saistību īstenošanu (OV L 270, 11.9.2014., 6. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/1403 (OV L 218, 19.8.2015., 1. lpp.), (ES) 2015/2018 (OV L 295, 12.11.2015., 23. lpp.), (ES) 2016/115 (OV L 23, 29.1.2016., 47. lpp.), (ES) 2016/1045 (OV L 170, 29.6.2016., 5. lpp.) un (ES) 2016/1998 (OV L 308, 16.11.2016., 8. lpp.).

- (3) 2015. gada 5. maijā Komisija publicēja paziņojumu par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami pārskatāmā ražojuma importam ⁽⁷⁾. Pārskatīšana attiecās tikai uz etalonu, kas izmantots par atsaucis vērtību minētajās saistībās izklāstītajā cenu pielāgošanas mehānismā. To izbeidza 2016. gada janvārī ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/12 ⁽⁸⁾.
- (4) Komisija 2015. gada 28. maijā sāka pretapišanas izmeklēšanas attiecībā uz pārskatāmā ražojuma importa antidempinga un kompensācijas pasākumu iespējamu apiešanu, importējot pārskatāmo ražojumu no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tam ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾. Rezultātā pasākumi tika paplašināti, attiecinot tos uz tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, izņemot atsevišķus faktiskos ražotājus, par kuriem tika konstatēts, ka tie nav iesaistīti apiešanas praksē ⁽¹¹⁾.

1.2. Termiņbeigu pārskatīšanas pieprasījums

- (5) Pēc paziņojuma par sākotnējo pasākumu gaidāmajām termiņa beigām ⁽¹²⁾ publicēšanas Komisija 2015. gada 4. septembrī saņēma pieprasījumu sākt minēto pasākumu termiņbeigu pārskatīšanu saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu. *EU ProSun* iesniedza pieprasījumu to Savienības ražotāju vārdā, kuri pārstāv vairāk nekā 25 % no kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) kopējā ražošanas apjoma Savienībā, un to atbalstīja Savienības ražotāji, kuru kopējais ražošanas apjoms ir vairāk nekā 50 % no līdzīgā ražojuma (izstrādājuma) kopējā ražošanas apjoma, ko saražo tās Savienības ražošanas nozares daļa, kas vai nu atbalsta pieprasījumu, vai iebilst pret to.

1.3. Termiņbeigu pārskatīšanas un starpposma pārskatīšanas sākšana

- (6) 2015. gada 5. decembrī Komisija sāka termiņbeigu pārskatīšanu attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas ("attiecīgā valsts") izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, un publicēja paziņojumu par procedūras sākšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽¹³⁾ ("Paziņojums par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu").
- (7) Tajā pašā dienā Komisija pēc savas iniciatīvas saskaņā ar pamatregulas 11. panta 3. punktu sāka daļēju starpposma pārskatīšanu, kas ietvēra pārbaudi tikai attiecībā uz to, vai Savienības interesēs ir saglabāt patlaban spēkā esošos pasākumus, kas noteikti elementiem, kurus izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos ⁽¹⁴⁾ ("Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu").

⁽⁷⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 147, 5.5.2015., 4. lpp.).

⁽⁸⁾ Komisijas 2016. gada 6. janvāra Īstenošanas regula (ES) 2016/12 par daļējas starpposma pārskatīšanas izbeigšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV L 4, 7.1.2016., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Komisijas 2015. gada 28. maija Īstenošanas regula (ES) 2015/833, ar kuru sāk izmeklēšanu attiecībā uz antidempinga pasākumu, kas ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteikti tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kurus nosūta no Ķīnas Tautas Republikas, iespējamu apiešanu, importējot kristāliskā silīcija fotoelektriskos moduļus un to galvenās sastāvdaļas (proti, elementus), kas nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme, un ar kuru uz šādu importu attiecinā registrāciju (OV L 132, 29.5.2015., 60. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Komisijas 2015. gada 28. maija Īstenošanas regula (ES) 2015/832, ar kuru sāk izmeklēšanu attiecībā uz kompensācijas pasākumu, kas ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013 noteikti tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kurus nosūta no Ķīnas Tautas Republikas, iespējamu apiešanu, importējot kristāliskā silīcija fotoelektriskos moduļus un to galvenās sastāvdaļas (proti, elementus), kas nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem ir vai nav deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme, un ar kuru uz šādu importu attiecinā registrāciju (OV L 132, 29.5.2015., 53. lpp.).

⁽¹¹⁾ Komisijas 2016. gada 11. februāra Īstenošanas regula (ES) 2016/185, ar ko galīgo antidempinga maksājumu, kas ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteikts tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kuri nosūtīti no Ķīnas Tautas Republikas, attiecinā arī uz to kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme (OV L 37, 12.2.2016., 76. lpp.).

⁽¹²⁾ Paziņojums par konkrētu antidempinga pasākumu gaidāmajām termiņa beigām (OV C 137, 25.4.2015., 29. lpp.).

⁽¹³⁾ Paziņojums par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 8. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 33. lpp.).

1.4. Pārskatīšanas izmeklēšanas periods un attiecīgais periods

- (8) Dempinga turpināšanās vai atkārtotās izmeklēšana aptvēra laikposmu no 2014. gada 1. oktobra līdz 2015. gada 30. septembrim ("pārskatīšanas izmeklēšanas periods" jeb "PIP"). Tendences, kas ir svarīgas, lai novērtētu kaitējuma turpināšanās vai atkārtotās iespējamību, tika pētītas laika posmam no 2012. gada 1. janvāra līdz pārskatīšanas izmeklēšanas perioda beigām ("attiecīgais periods"). Šie periodi tika izmantoti arī daļējā starpposma pārskatīšanā.

1.5. Ieinteresētās personas

- (9) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija aicināja pieteikties ieinteresētās personas, kuras vēlas piedalīties izmeklēšanās. Turklāt Komisija par izmeklēšanu sākšanu informēja pieprasījuma iesniedzējus, citus zināmos Savienības ražotājus, zināmos ražotājus eksportētājus no ĶTR un ĶTR iestādes, zināmos importētājus, piegādātājus, lietotājus un tirgotājus, kā arī zināmās attiecīgās apvienības un aicināja tos piedalīties.
- (10) Ieinteresētajām personām bija iespēja sniegt piezīmes par izmeklēšanu sākšanu un lūgt, lai tās uzklausītu Komisija un/vai tirdzniecības procedūru uzklausīšanas amatpersona.
- (11) Paziņojumā par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu Komisija informēja ieinteresētās personas, ka tā ir paredzējusi izmantot Amerikas Savienotās Valstis ("ASV") un Indiju, kā arī Japānu, Malaiziju, Dienvidkoreju un Taivānu par tirgus ekonomikas trešām valstīm pamatregulas 2. panta 7. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Komisija informēja šo valstu zināmos ražotājus par minēto procedūras sākšanu un aicināja tos piedalīties.

1.6. Atlase

- (12) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija paziņoja, ka saskaņā ar pamatregulas 17. pantu tā varētu veidot izlasi no Ķīnas ražotājiem eksportētājiem (termiņbeigu pārskatīšanai), no Savienības ražotājiem un Savienības nesaistītajiem importētājiem (gan termiņbeigu pārskatīšanai, gan starpposma pārskatīšanai).

1.6.1. Savienības ražotāju atlase

- (13) Paziņojumos par procedūras sākšanu Komisija norādīja, ka ir izveidojusi Savienības ražotāju provizorisku izlasi. Komisija izveidoja izlasi, vadoties pēc lielākā reprezentatīvā ES pārdošanas apjoma, ņemot vērā ražošanas apjomu un ģeogrāfisko atrašanās vietu, ko atvēlētājā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Izlasē tika iekļauti seši moduļu ražotāji no Savienības un trīs elementu ražotāji no Savienības. Provizoriskajā izlasē tika iekļauti gan vertikāli integrēti, gan neintegrēti ražotāji. Komisija aicināja visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes par šo ierosinājumu. Visi provizoriski atlasītie uzņēmumi piekrita, ka tos iekļauj provizoriskajā izlasē.
- (14) No vairākām ieinteresētajām personām tika saņemtas piezīmes par ierosināto izlasi. Tās kritizēja to, ka nebija publicēti vairāku Savienības ražotāju nosaukumi un atrašanās vieta, kas tām liedza izteikt piezīmes par kopējā Savienības ražošanas nozares ražošanas un pārdošanas apjoma daļu, kas attiecināma uz izlasē iekļautajiem ražotājiem.
- (15) Komisija atgādināja, ka visi izlasē iekļautie Savienības ražotāji, izņemot *SolarWorld*, *WARIS S.r.l.* ("Waris") un *Sillia VL* ("Sillia"), pirms procedūras sākšanas lūguši, lai to nosaukumi paliktu konfidenciāli. Komisija šos lūgumus ņēma vērā, taču aicināja attiecīgos ražotājus apstiprināt, ka tie vēlas palikt anonīmi visā pārskatīšanas izmeklēšanas laikā, un īpaši pamatot šo lūgumu. Visi attiecīgie uzņēmumi, izņemot vienu, apstiprināja savu sākotnējo lūgumu un pamatoja to. Uzņēmumi jo īpaši norādīja, ka baidās zaudēt uzņēmējdarbības iespējas ĶTR un/vai ĶTR izcelsmes izejmateriālu un sastāvdaļu piegādes. Šie iemesli tika atzīti par pamatotiem. Tādēļ Komisija nolēma apmierināt šo ražotāju lūgumus saglabāt to anonimitāti un noraidīt ieinteresēto personu lūgumus atklāt izlasē iekļauto Savienības ražotāju identitāti un atrašanās vietu. No anonīmajiem uzņēmumiem vienīgi *Jabil Assembly Poland sp. zoo.* ("Jabil") piekrita, ka tā nosaukumu atklāj galīgajā izlasē.

- (16) Viens ražotājs eksportētājs apgalvoja, ka Komisija pirms provizoriskās izlases izveidošanas nav definējusi, kas ir Savienības ražošanas nozare. Tādēļ tas nav varējis sniegt piezīmes par to, vai šī izlase ir reprezentatīva. Turklāt daži no izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, piemēram, *SolarWorld*, ir vertikāli integrēti, jo tie ražo elementus, kas galvenokārt tiek izmantoti pašu uzņēmumu veiktajā moduļu ražošanā. Tādēļ pastāv risks, ka viena un tā paša gatavā ražojuma, t. i., moduļu, ražošana ir tikusi uzskaitīta divreiz.
- (17) No paziņojumiem par procedūras sākšanu izriet, ka "Savienības ražošanas nozare" ietver visus moduļu un galveno sastāvdaļu (proti, elementu) ražotājus Savienībā. Turklāt Savienības ražošanas nozare bija skaidri definēta jau sākotnējā izmeklēšanā. Visbeidzot, pārbaudot Savienības ražošanas nozares nostāju un tās reprezentatīvāti, ticis izslēgts elementu saražotā apjoma garantētais noiets. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (18) Vairākas citas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Komisijai nebūtu vajadzējis izlasē iekļaut *Waris* un *Sillia*, jo tie ir mazi moduļu ražotāji Savienībā. Šī iemesla dēļ tiem ir ļoti specifisks uzņēmējdarbības modelis, kas nav reprezentatīvs. Tā vietā Komisijai vajadzējis iekļaut lielus un vidēji lielus ražotājus, piemēram, *Jabil*.
- (19) Komisija noraidīja šo argumentu, jo izlasē bija iekļauti daudzi lieli un vidēji lieli moduļu ražotāji. *Waris* un *Sillia* tika iekļauti izlasē, lai nodrošinātu plašāku ģeogrāfisko pārstāvību.
- (20) Pēc procedūras sākšanas Komisijai no izlases bija jāizslēdz uzņēmums *Sillia*, kas nesadarbojās. Rezultātā atlikušie izlasē iekļautie Savienības ražotāji veidoja 38,8 % no kopējā ES moduļu pārdošanas apjoma un 55 % no to kopējā ražošanas apjoma Savienībā. Attiecībā uz elementiem tie veidoja 76,6 % no kopējā ES pārdošanas apjoma un 77 % no kopējā ražošanas apjoma Savienībā. Tādēļ koriģētā izlase joprojām bija uzskatāma par Savienības ražošanas nozares reprezentatīvu izlasi.

1.6.2. Importētāju atlase

- (21) Lai lemtu, vai ir vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā veidotu izlasi, Komisija aicināja nesaistītos importētājus sniegt informāciju, kas norādīta paziņojumā par procedūras sākšanu.
- (22) Divi nesaistīti importētāji sniedza prasīto informāciju un piekrita iekļaušanai izlasē. Ņemot vērā šo nelielo skaitu, Komisija nolēma, ka atlase nav vajadzīga.

1.6.3. Ražotāju eksportētāju atlase

- (23) Ņemot vērā ražotāju eksportētāju acīmredzami lielo skaitu, paziņojumā par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu dempinga noteikšanai saskaņā ar pamatregulas 17. pantu tika paredzēta atlase. Lai lemtu, vai būtu vajadzīga atlase, un vajadzības gadījumā veidotu izlasi, Komisija aicināja visus zināmos ĶTR ražotājus eksportētājus sniegt paziņojumā par termiņbeigu pārskatīšanas sākšanu norādīto informāciju. Tika saziņa arī ar attiecīgās valsts iestādēm.
- (24) Astoņdesmit viens attiecīgās valsts ražotājs eksportētājs (nereti – vairāku uzņēmumu grupas) sniedza pieprasīto informāciju un piekrita iekļaušanai izlasē. Saskaņā ar pamatregulas 17. panta 1. punktu Komisija izveidoja izlasi no trim grupām, pamatojoties uz lielākajiem reprezentatīvajiem eksporta apjomiem uz Savienību, kurus atvēlētājā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Visas trīs eksportēja moduļus uz ES, viena no tām – arī elementus. Saskaņā ar pamatregulas 17. panta 2. punktu ar visiem zināmajiem attiecīgajiem ražotājiem eksportētājiem un attiecīgās valsts iestādēm notika saziņa par izlases veidošanu. Piezīmes netika iesniegtas.
- (25) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka ražotāju eksportētāju izlase nav piemērota, jo tā būtiski atšķiras no Savienības ražotāju izlases pēc izlasē iekļauto uzņēmumu ražošanas apjoma un ražošanas jaudas.

- (26) Kā skaidrots 24. apsvērumā, Komisija izveidoja izlasi, pamatojoties uz lielākajiem reprezentatīvajiem eksporta apjomiem uz Savienību, kurus atvēlētajā laikā bija iespējams pienācīgi izmeklēt. Saskaņā ar pamatregulas 17. pantu atlasei ir jābūt statistiski derīgai, pamatojoties uz atlases laikā pieejamo informāciju, vai ar vislielāko pārstāvēto ražošanas, pārdošanas vai eksporta apjomu, kuru atvēlētajā laikā ir iespējams pienācīgi izmeklēt. Tādēļ izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem jābūt reprezentatīviem attiecībā pret ražotājiem eksportētājiem, nevis to līdziniekiem Savienībā. Kā savā judikatūrā apstiprinājusi Eiropas Savienības Tiesa, ražotāju eksportētāju izlasei nav precīzi jāatbilst Savienības ražotājiem ⁽¹⁵⁾. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

1.7. Atbildes uz anketas jautājumiem un pārbaudes apmeklējumi

- (27) Komisija nosūtīja anketas trijiem izlasē iekļautajiem KĶTR ražotājiem eksportētājiem, deviņiem Savienības ražotājiem un vairāk nekā 100 citām ieinteresētajām personām, piemēram, nesaistītajiem importētājiem, augšupējiem un lejupējiem uzņēmumiem, kas bija pieteikušies paziņojumos par procedūras sākšanu noteiktajos termiņos.
- (28) Komisija pieprasīja un pārbaudīja visu informāciju, ko tā uzskatīja par nepieciešamu, lai konstatētu dempingu, tā nodarīto kaitējumu un Savienības intereses. Pārbaudes apmeklējumi saskaņā ar pamatregulas 16. pantu tika veikti šādu ieinteresēto personu telpās.

Ražotāji Savienībā:

- *SolarWorld Group, Bonn, Vācija,*
- *Jabil, Kwidzyn, Polija,*
- *WARIS S.r.l., Borgo Chiese, Itālija,*
- divi anonīmi moduļu ražotāji un divi anonīmi elementu ražotāji.

Importētāji:

- *IBC Solar AG, Vācija,*
- *BayWa r.e. Solar Energy Systems GmbH, Vācija.*

Augšupējie ekonomikas dalībnieki:

- *Wacker Chemie AG, Vācija.*

Ražotāji eksportētāji Ķīnas Tautas Republikā:

- *Chint Solar, Hangzhou,*
- *Jinko Solar, Shanghai un Shangrao,*
- *Trina Solar, Changzhou.*

Ražotāji analogajā valstī:

- *Sunengine Corporation, Hukou, Taivāna.*

1.8. Informācijas izpaušana

- (29) Komisija 2016. gada 20. decembrī visām ieinteresētajām personām izpaua būtiskos faktus un apsvērumus, uz kuru pamata tā plāno saglabāt spēkā esošos antidempinga pasākumus, un aicināja visas ieinteresētās personas sniegt piezīmes. Komisija izvērtēja ieinteresēto personu piezīmes un attiecīgā gadījumā ņēma tās vērā. Pēc

⁽¹⁵⁾ Eiropas Savienības Tiesas 2015. gada 10. septembra spriedums lietā C-687/13 *Fliesen-Zentrum/Hauptzollamt* (prejudiciāls nolēmums), 87.–90. apsvērumus.

informācijas izpaušanas Ķīnas Tirdzniecības palāta, *Wacker, Solar Power Europe* ("SPE") un *Solar Alliance for Europe* ("SAFE") pieprasīja uzklausišanu pie tirdzniecības procedūru uzklausišanas amatpersonas, un tā tika nodrošināta.

- (30) Pēc tam, kad 379. apsvērumā minētā komiteja sniedza atzinumu, Komisija informēja par nodomu samazināt laikposmu, kurā pasākumi tiktu piemēroti nevis 24, bet 18 mēnešus. Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt piezīmes par šo aspektu.

2. ATTIECĪGAIS RAŽOJUMS UN LĪDZĪGAIS RAŽOJUMS

2.1. Attiecīgais ražojums

- (31) Attiecīgais ražojums ir Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtīti kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi vai paneļi un tāda veida elementi, ko izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (elementa biezums nepārsniedz 400 mikrometrus) ("pārskatāmais ražojums" vai "attiecīgais ražojums"), uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), ja vien tie nav tranzītā Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) V panta nozīmē.
- (32) No pārskatāmā ražojuma definīcijas ir izslēgti šādi ražojuma veidi:
- ar saules enerģiju darbināmas uzlādes ierīces, kas sastāv no mazāk nekā sešiem elementiem, ir pārnēsājamas un nodrošina elektroenerģiju ierīcēm vai uzlādē akumulatorus,
 - plānkārtiņu fotoelektriskie ražojumi,
 - kristāliskā silīcija fotoelektriskie ražojumi, kas ir pastāvīgi integrēti tādās elektriskajās ierīcēs, kuru funkcija nav enerģijas ražošana un kuru patērēto elektroenerģiju ražo integrētais(-ie) kristāliskā silīcija fotoelektriskais (-ie) elements(-i),
 - moduļi vai paneļi, kam spriegums nepārsniedz 50 V (līdzstrāva) un jauda nepārsniedz 50 W un kas paredzēti vienīgi tiešai lietošanai akumulatoru uzlādei sistēmās ar tādām pašām sprieguma un jaudas īpašībām.
- (33) Fotoelektriskie moduļi un elementi pārveido saules gaismu elektroenerģijā. Pārveidošanu nodrošina elementi, kas absorbē gaismu un ar kristāliska silīcija starpniecību pārvērš to elektroenerģijā.

2.2. Līdzīgais ražojums

- (34) Izmeklēšanā konstatēts, ka visiem turpmāk minētajiem ražojumiem ir vienas un tās pašas fizikālās, ķīmiskās un tehniskās pamatīpašības un viens un tas pats pamatizmantojums:
- attiecīgajam ražojumam,
 - ĶTR ražotajam un Savienībā pārdotajam ražojumam,
 - ĶTR ražotajam un citos tirgos pārdotajam ražojumam,
 - Taivānā (analogā valsts) ražotajam un tās iekšzemes tirgū pārdotajam ražojumam un
 - Savienības ražošanas nozares Savienībā ražotajam un pārdotajam ražojumam.
- (35) Tāpēc Komisija nolēma, ka minētie ražojumi uzskatāmi par līdzīgiem ražojumiem pamatregulas 1. panta 4. punkta nozīmē.

3. DEMPINGS

3.1. Ievadpiezīmes

- (36) Komisija saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu pārbaudīja, vai pašlaik notiek dempings un vai tas varētu turpināties vai atkārtoties pēc spēkā esošo ĶTR importam piemēroto pasākumu iespējamās izbeigšanas.

3.2. Dempings pārskatīšanas izmeklēšanas periodā

3.2.1. Analogā valsts

- (37) Tā kā tiek uzskatīts, ka ĶTR nav tirgus ekonomikas valsts, tad saskaņā ar pamatregulas 2. panta 7. punkta a) apakšpunktu normālo vērtību noteica, pamatojoties uz cenu tirgus ekonomikas trešā valstī. Tālab bija jāizvēlas analogā valsts.
- (38) Sākotnējā izmeklēšanā analogā valsts bija Indija. Paziņojumā par procedūras sākšanu Komisija informēja ieinteresētās personas, ka tā paredzējusi par potenciālajām analogajām valstīm izvēlēties ASV un Indiju (kā bija lūdzis pieprasījuma iesniedzējs), kā arī Japānu, Malaiziju, Dienvidkoreju un Taivānu.
- (39) Komisija par analogās valsts izvēli saņēma piezīmes no sešām ieinteresētajām personām. Visas minētās personas atbalstīja Taivānas izvēli. Viena no tām kā alternatīvu atbalstīja Dienvidkoreju. Vienlaikus visas minētās personas iebilda pret ASV izmantošanu spēkā esošo tirdzniecības aizsardzības pasākumu un iekšzemes subsīdiju radīto izkropojumu dēļ. Trīs personas arī iebilda pret Indiju tās iekšzemes neefektivitātes dēļ.
- (40) Pēc sazināšanās ar visiem zināmajiem līdzīgā ražojuma ražotājiem visās potenciālajās analogajās valstīs Komisijai izdevās panākt, ka ar to sadarbojas viens Taivānas un viens ASV ražotājs. Taivānas ražotājs, kas sadarbojās, ražoja galvenokārt elementus, bet pārdeva gan moduļus, gan elementus. Lielāko daļu šī ražotāja pārdoto moduļu ražoja trešās personas uz atlīdzības (*tolling*) līguma pamata, ar kuru saskaņā trešā persona saņem elementus un atlīdzības maksu, bet piegādā moduļus. Daži moduļi tika vienkārši nopirkti no trešām personām, kurām ražotājs, kas sadarbojās, pārdeva elementus. Visi minētie moduļi pēc tam tika pārdoti, izmantojot ražotāja, kas sadarbojās, zīmolu. ASV ražotājs, kas sadarbojās, ir saistīts ar lielāko Savienības ražotāju *SolarWorld* un ražoja gan elementus, gan moduļus, bet iekšzemē pārdeva tikai moduļus.
- (41) Gan Taivānas, gan ASV tirgi, šķiet, ir konkurētspējīgi, un tajos darbojas vairāki iekšzemes ražotāji un notiek būtisks imports no ārzemēm. Tomēr ASV saules enerģijas paneļu tirgu aizsargā antidempinga un kompensācijas maksājumi, kas ir noteikti importam no Ķīnas, un antidempinga maksājumi importam no Taivānas. Taivāna šādus pasākumus nav noteikusi.
- (42) Tā kā ASV ražotājs, kas sadarbojās, PIP laikā nepārdeva elementus iekšzemes tirgū un, pretēji ASV, Taivānas tirgu neaizsargā tirdzniecības aizsardzības pasākumi, Komisija uzskatīja Taivānu par piemērotāku tirgus ekonomikas trešo valsti.
- (43) Pēc informācijas izpaušanas divas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Komisija izvēlējusies nepiemērotu analogās valsts ražotāju, jo tas ražo mazākus elementu daudzumus nekā ražotāji eksportētāji un tā moduļus saskaņā ar atlīdzības līgumu ražo trešās personas.
- (44) Saskaņā ar pamatregulas 2. panta 7. punktu Komisija neizvēlas analogās valsts ražotājus. Tā izvēlas tirgus ekonomikas trešās valstis. Kaut arī Komisijas pielika lielas pūlēm panākt plašu sadarbību visās potenciālajās analogajās valstīs, tomēr sadarbojās tikai viens Taivānas ražotājs. Turklāt minētais ražotājs visā izmeklēšanā bija arī vienīgais ražotājs, kurš sadarbojās un kurš pārdeva gan moduļus, gan elementus. Visbeidzot, Taivānas ražotājs, kas sadarbojās, darbojas tirgus ekonomikas trešā valstī, kuras izvēli par analogo valsti šajā lietā atbalstīja visas personas, kuras bija sniegušas piezīmes par šo jautājumu, ieskaitot vienu no divām personām, kuras izvirzīja šo apgalvojumu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts, jo nepastāvēja alternatīvas, un izvēle, ņemot vērā lietas apstākļus, bija atbilstoša.

3.2.2. Normālā vērtība

- (45) Lai saskaņā ar pamatregulas 2. panta 7. punkta a) apakšpunktu noteiktu normālo vērtību, par pamatu tika izmantota informācija, kas tika saņemta no analogās valsts ražotāja, kurš sadarbojās.
- (46) Vispirms Komisija saskaņā ar pamatregulas 2. panta 2. punktu pārbaudīja, vai analogās valsts ražotāja kopējais iekšzemes pārdošanas apjoms ir reprezentatīvs. Saskaņā ar minēto noteikumu iekšzemes pārdošanas apjoms ir reprezentatīvs, ja šī ražotāja un līdzīgā ražojuma kopējais iekšzemes pārdošanas apjoms neatkarīgiem pircējiem iekšzemes tirgū ir vismaz 5 % no katra ražotāja eksportētāja attiecīgā ražojuma kopējā eksporta pārdošanas apjoma uz Savienību pārskatīšanas izmeklēšanas periodā. Attiecībā uz līdzīgā ražojuma reprezentatīvo iekšzemes pārdošanas apjomu par normālo vērtību tika izmantotas rentablās iekšzemes cenas. Ja līdzīgā ražojuma iekšzemes pārdošanas apjoms nebija reprezentatīvs, tad saskaņā ar pamatregulas 2. panta 3. un 6. punktu aprēķināja salikto normālo vērtību. Ja līdzīgais ražojums netika pārdots reprezentatīvos daudzumos, Komisija arī izlēma nepiemērot 2. panta 2. punkta pēdējo teikumu, jo reprezentatīvais pārdošanas apjoms katrā uzņēmumā bija zemāks par 1 %, kas ir pārāk mazs apjoms, lai tas būtu reprezentatīvs minētā noteikuma nozīmē.
- (47) Saliktā normālā vērtība tika aprēķināta, pie analogās valsts ražotāja, kas sadarbojās, līdzīgā ražojuma vidējām ražošanas izmaksām pārskatīšanas izmeklēšanas periodā pieskaitot:
- vidējās svērtās pārdošanas, vispārējās un administratīvās ("PVA") izmaksas, kas pārskatīšanas izmeklēšanas periodā radušās analogās valsts ražotājam, kas sadarbojās, pārdodot līdzīgo ražojumu iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības aprītē, un
 - vidējo svērto peļņu, ko pārskatīšanas izmeklēšanas periodā guvis analogās valsts ražotājs, kas sadarbojās, pārdodot līdzīgo ražojumu iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības aprītē.
- (48) Attiecībā uz ražojuma veidiem, kuri tika pārdoti iekšzemes tirgū, tika pieskaitītas šo ražojuma veidu vidējās PVA izmaksas un peļņa, kas gūta darījumos ar šiem veidiem iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības aprītē. Attiecībā uz ražojuma veidiem, kuri iekšzemes tirgū netika pārdoti nemaz, tika pieskaitītas šo ražojuma veidu vidējās svērtās PVA izmaksas (no 2 % līdz 5 %) un peļņa (no 1,5 % līdz 6 %), kas gūta darījumos iekšzemes tirgū parastā tirdzniecības aprītē.
- (49) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, aprēķinot salikto normālo vērtību, Komisija nav ņēmusi vērā Ķīnas tā dēvēto "pirmā līmeņa uzņēmumu" ⁽¹⁶⁾ strukturālās izmaksu priekšrocības. Šī persona norādīja, ka šajā sakarā no ražošanas izmaksām būtu bijis jāatņem 22 %. Tā arī iebilda pret to, ka Komisija salikto normālo vērtību aprēķina, PVA izmaksas un peļņu pieskaitot ražošanas izmaksām. Šī persona norādīja, ka šādi notiek divkārša pieskaitīšana, jo jebkurā atlīdzības maksā jau būtu iekļautas PVA izmaksas un peļņa.
- (50) Cita ieinteresētā persona apgalvoja, ka Komisija nav norādījusi analogās valsts ražotāja saražoto elementu un saskaņā ar atlīdzības līgumu izgatavoto moduļu ražošanas un pārdošanas apjoma sadalījumu un reprezentativitāti. Šī persona uzskata, ka Komisija nav izskaidrojusi, kā aprēķinātas saskaņā ar atlīdzības līgumu izgatavoto moduļu ražošanas izmaksas. Šis pats uzņēmums lūdza Komisiju sniegt papildu informāciju par to, kā aprēķināta elementu un moduļu saliktā normālā vērtība. Turklāt Komisijai esot jāsniedz informācija par atlīdzības līguma partnera izmaksu struktūru un lielumu, lai noteiktu, vai tas varēja pienācīgi izmantot apjomradītus ietaupījumus un vai pārstrādātājam samaksātā atlīdzības maksa bija reprezentatīva. Komisijai būtu arī jānovērtē analogās valsts ražotāja samaksātā atlīdzības maksas reprezentativitāte, salīdzinot to ar atlīdzības maksu, ko par šādu pašu pakalpojumu Savienībā ir saņēmis *Jabil*.

⁽¹⁶⁾ *Bloomberg New Energy Finance* ("BNEF") definē, ka pirmā līmeņa uzņēmumi ir "lieli" jeb "bankām izdevīgi" saules enerģijas moduļu piegādātāji. "Izdevīgums bankām" – varbūtība, ka bankas piedāvās pilnībā nodrošinātu aizņēmuma finansējumu projektiem, kas izmanto saules enerģijas ražojumus, – ir galvenais kritērijs, pēc kā notiek iedalīšana līmeņos. Bankas un to tehnisko pienācīgo pārbaudīšanu veicēji ļoti nelabprāt atklāj "baltajos sarakstos" iekļautos pieņemamos ražojumus. Tādēļ *Bloomberg New Energy Finance* savus kritērijus nosaka pēc tā, kādi darījumi noslēgti iepriekš (izmantojot savas datubāzes uzskaiti). Sīkāk sk.: *BNEF PV Module Maker Tiering System*, 2016. gada 4. novembris, pieejams: https://data.bloomberglp.com/bnef/sites/4/2012/12/bnef_2012-12-03_PVModuleTiering.pdf, skatīts 7.11.2016.

- (51) Kā minēts iepriekš, ja bija nepieciešams aprēķināt salikto normālo vērtību, tā tika aprēķināta, balstoties uz pamatregulas 2. panta 3. punktu (proti, ražošanas izmaksām izcelsmes valstī pieskaitot PVA izmaksas un peļņu). Apgalvotās Ķīnas pirmā līmeņa uzņēmumu izmaksu priekšrocības šajos aprēķinos nav jāņem vērā, jo pamatregula nenosaka, ka būtu pamats tā darīt. Turklāt attiecīgajās piezīmēs nebija skaidri norādīts, kā ieinteresētā persona ieguvusi šos 22 %. Komisija arī nepiekrita, ka PVA izmaksu un peļņas saskaitīšana izraisītu divkāršu pieskaitīšanu. Tirgus ekonomikas apstākļos jebkura pārdotā izejmateriāla vai sniegtā pakalpojuma cenā būs iekļauta daļa no piegādātāja PVA izmaksām un peļņas. Tādēļ šis apgalvojums ir pretrunā tam, kā saskaņā ar pamatregulas 2. panta 3. punktu būtu jāaprēķina saliktā normālā vērtība.
- (52) Kā minēts iepriekš, Komisija novērtēja analogās valsts ražotāja iekšzemes pārdošanas apjoma reprezentatīvāti. Tomēr detalizēti šīs pārbaudes rezultāti un ražošanas un pārdošanas apjomi nevar tikt izpausti, jo tie ir minētā ražotāja konfidenciāla komerciālā informācija. Saskaņā ar atlīdzības līgumu izgatavoto moduļu ražošanas izmaksas veidoja moduļos izmantoto elementu ražošanas izmaksas un atlīdzības maksa. Saistībā ar sīkāku informāciju par to, kā aprēķina elementu un moduļu salikto normālo vērtību, Komisija norādīja, ka šīs ziņas ir konfidenciāla komerciālā informācija. Turklāt daļa no tās, piemēram, apstrādātāju izmaksu struktūra, ir ne tikai konfidenciāla, bet arī Komisijai un analogās valsts ražotājam nepieejama. Saistībā ar šo pieprasījumu ārkārtīgi liela nozīme ir tam, ka ieinteresētā persona neapstrīd Taivānas izvēli par piemērotu tirgus ekonomikas trešo valsti. Savā iepriekšējā viedoklī ieinteresētā persona atzinīgi vērtēja šādu izvēli, noraidot ASV un Indiju, jo atzina tās par nepiemērotām analogajām valstīm. Nav nekādu pazīmju vai argumentu, ko būtu izvirzījusi kāda ieinteresētā persona, ka pakalpojuma sniedzēji analogās valsts ražotājam piemērotā tirgus ekonomikas trešā valstī nerīkojas saskaņā ar tirgus konjunktūru.
- (53) Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.

3.2.3. Eksporta cena

- (54) Komisija vispirms noteica eksporta cenu, balstoties uz eksporta cenām, ko faktiski samaksājuši neatkarīgi pircēji Savienībā vai kas tiem jāmaksā vai uz tālākpārdošanas cenām, ja attiecīgais produkts pārdots Savienībā ar saistītu importētāju starpniecību.
- (55) Lai novērtētu, vai cenas eksportam uz Savienību, ņemot vērā saistību pastāvēšanu, ir uzticamas, cenas eksportam uz Savienību tika analizētas attiecībā pret saistībās noteikto minimālo importa cenu ("MIC"). Bija jāpārbauda, vai cena eksportam uz Savienību ir noteikta konkrētā līmenī galvenokārt saistībās noteiktās MIC dēļ un attiecīgi – vai tā ir uzticama. Šajā ziņā Komisija izvērtēja, vai cenas eksportam uz Savienību, ņemot vērā katra izlasē iekļautā ražotāja eksportētāja vidējās svērtās cenas, ir būtiski augstākas par MIC. Komisija turklāt ņēma vērā, kāda šī cena ir salīdzinājumā ar cenām eksportam uz trešām valstīm.
- (56) Visu izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz Savienību vidēji bija MIC līmenī. Turklāt to cena eksportam uz Savienību bija ievērojami augstāka par cenām eksportam uz trešām valstīm. Tādējādi saistības būtiski ietekmēja cenu eksportam uz Savienību, tādēļ tā nav uzticama.
- (57) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona puda viedokli, ka šis konstatējums apstiprina, ka MIC kalpo par vispārēju cenu etalonu Savienības tirgum un tādējādi nosaka visu Savienībā pārdoto moduļu cenu līmeni neatkarīgi no tā, kur moduļi ražoti.
- (58) Komisija šādu saikni nesaskatīja. Fakts, ka izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji nevarēja pārdot par cenu, kas ir zemāka par MIC, jo tiem tika piemēroti saistību noteikumi, neliedz tā rīkoties citiem ĶTR un citu trešo valstu ražotājiem eksportētājiem, ja tas ir rentabli. Turklāt MIC par etalonu nevar izmantot arī tādēļ, ka tā ir komerciāli konfidenciāla. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (59) Tā kā saistību dēļ šajā gadījumā attiecīgajiem Ķīnas ražotājiem eksportētājiem nebija iespējams noteikt uzticamu eksporta cenu, Komisija eksporta cenas noteikšanai apsvēra iespēju izmantot citu metodiku. Tā kā izlasē iekļautie

ražotāji eksportētāji saules enerģijas paneļus pārdeva pasaules tirgū, tad Komisija izmantoja to saules enerģijas paneļu vienības eksporta cenu, ko izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji pārdeva lielākajos eksporta tirgos ārpus ES (atkarībā no ražotāja eksportētāja – Čīlē, Indijā, Japānā un Singapūrā), kuros pārdošanas cenas neietvēra tirdzniecības aizsardzības maksājumus. Izrādījās, kas Indijā tiek piemēroti tirdzniecības aizsardzības pasākumi, taču Komisija 60. apsvērumā izklāstītā iemesla dēļ varēja izmantot to ražotāju eksportētāju datus, kuri minētos maksājumus nemaksāja. Pēc informācijas izpaušanas izrādījās, ka šie maksājumi PIP laikā vairs nebija spēkā (sk. 86. apsvērumu).

- (60) Ja ražotāji eksportētāji attiecīgo ražojumu eksportēja tieši neatkarīgiem pircējiem trešā valstī, tad saskaņā ar pamatregulas 2. panta 8. punktu vienības eksporta cena bija cena, kas faktiski samaksāta vai maksājama par attiecīgo ražojumu, to pārdodot eksportam uz attiecīgās trešās valsts tirgu.
- (61) Ja ražotāji eksportētāji attiecīgo ražojumu eksportēja uz trešo valsti ar tāda saistīta uzņēmuma starpniecību, kas darbojās kā importētājs, tad vienības eksporta cenu saskaņā ar pamatregulas 2. panta 9. punktu noteica, pamatojoties uz cenu, par kādu importētais ražojums pirmo reizi pārdots tālāk neatkarīgiem pircējiem attiecīgā trešās valsts tirgū. Šajā gadījumā, balstoties uz datiem, ko snieguši izlasē iekļautie ražotāji eksportētāji un pārbaudījusi Eiropas Komisija, visām izmaksām, kas radušās starp importu un tālākpārdošanu, ieskaitot PVA izmaksas (no 0,05 % līdz 9 % atkarībā no attiecīgā uzņēmuma paziņotajiem un pārbaudītajiem datiem) un uzkrāto peļņu (no 1 % līdz 3 % atkarībā no attiecīgā uzņēmuma paziņotajiem un pārbaudītajiem datiem) tika veikta cenas korekcija. Šajā gadījumā pārdošanas darījumi, kas ietvēra antidempinga vai kompensācijas maksājumus, netika ņemti vērā, jo tie uzticami neatspoguļo cenu apstākļos, kad pasākumi nav noteikti. Tādēļ darījumi ASV, par kuriem bija veikti maksājumi, tika izslēgti, jo lielākā daļa šādu darījumu tika veikti ar saistīto importētāju starpniecību.
- (62) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, aprēķinot eksporta cenu saskaņā ar 2. panta 9. punktu, Komisija kļūdaini veikusi korekciju saistīto tirgotāju ĶTR un Honkongā PVA izmaksām un peļņai.
- (63) Šī ieinteresētā persona norādīja, ka dažas korekcijas, iespējams, varētu ietvert divkāršus pieskaitīšanu, proti, divkāršu tiešās pārdošanas izdevumu pieskaitīšanu (jo tās jau bijušas iekļautas PVA izmaksās). Šī persona arī norādīja, ka tās dempinga līmenis, salīdzinot ar tās cenu samazinājuma (*undercutting*) līmeni, varētu liecināt par noteiktām kļūdām aprēķinos.
- (64) Komisija pieņēma minētos apgalvojumus. Attiecībā uz ĶTR un Honkongas tirgotājiem tika veiktas attiecīgas korekcijas saskaņā ar pamatregulas 2. panta 10. punkta i) apakšpunktu, nevis 2. panta 9. punktu. Komisija arī koriģēja aprēķinus, lai izvairītos no konkrētu summu divkāršas pieskaitīšanas. Turklāt pēc piezīmes par dempingu un cenu samazinājumu Komisija savos aprēķinos konstatēja pārrakstīšanās kļūdu un to izlaboja. Aprēķinu izmaiņas neietekmē secinājumu un priekšlikumu. Tomēr minētā persona tika informēta par izmaiņām, kas tika izdarītas pēc tās piezīmēm par galīgo informācijas izpaušanu, un tai tika ļauts vajadzības gadījumā vēlreiz iesniegt piezīmes.
- (65) Lai noteiktu eksporta cenu, iepriekšminētajā kārtībā noteiktā vienības eksporta cena tika reizināta ar PIP laikā uz Savienību pārdotajiem apjomiem.
- (66) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apšaubīja trešo valstu eksporta cenu izmantošanu. Šī persona norādīja, ka Čīlē un Singapūrā ir ierobežots saules enerģijas iekārtu skaits, un tās veido nelielu daļu no ĶTR kopējā elementu un moduļu eksporta. Šī pati persona arī lūdza Komisiju informēt par eksporta pārdošanas apjoma sadalījumu aprēķinātajā eksporta cenā (pa valstīm), kā arī vidējās svērtajās eksporta cenās katrā no četrām izvērtētajām eksporta valstīm, proti, Čīlē, Indijā, Japānā un Singapūrā.
- (67) Cita ieinteresētā persona apgalvoja, ka aprēķinu metodikas izmaiņas un trešo valstu cenu izmantošana eksporta cenu aprēķināšanā ir pretrunā pamatregulas 11. panta 9. punktam, kā to interpretējusi Vispārējā tiesa⁽¹⁷⁾.
- (68) Kā jau skaidrots, Komisija attiecībā uz katru izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju izmantoja tā lielākos eksporta tirgus. Čīle un Singapūra nav mazas konkrētā(-o) izlasē iekļautā(-o) ražotāja(-u) eksportētāja(-u) tirgus daļas.

⁽¹⁷⁾ T-143/06 MTZ *Polyfilms/Padome*, EU:T:2009:441, 38.–52. punkts.

Saistībā ar lūgumu sadalīt eksporta pārdošanas apjomu aprēķinātājā eksporta cenā pa valstīm un vidējās svērtajās eksporta cenās katrā no četrām attiecīgajām eksporta valstīm Komisija norāda, ka šīs ziņas ir konfidenciāla komerciāla informācija. Turklāt šī informācija tika iegūta no izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem. Pēc tam īpašajā informācijas izpaušanas reizē šī informācija šiem ražotājiem eksportētājiem tika atgriezta, lai tie varētu pārbaudīt, vai tā attiecīgajos aprēķinos izmantota pareizi. No izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem netika saņemtas piezīmes par šo problēmu. Lai ilustrētu šo argumentu, var norādīt šādus diapazonus: Čīle 12–18 % no attiecīgā(-o) ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta; Indija 9–15 % no attiecīgā(-o) ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta; Japāna 12–22 % no ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta; Singapūra 40–60 % no ražotāja(-u) eksportētāja(-u) eksporta.

- (69) Saistībā ar metodikas maiņu, kā acīm redzami izriet no pamatregulas 11. panta 9. punkta, metodikai, ko izmanto pārskatīšanā, lai aprēķinātu dempinga starpību, patiešām parasti jābūt tādai pašai kā sākotnējā izmeklēšanā izmantotajai, kuras rezultātā tika noteikti antidempinga pasākumi. Tomēr minētajā noteikumā ir paredzēts izņēmums, kas ļauj piemērot atšķirīgu metodiku lietās, kurās mainījušies apstākļi. Kā jau skaidrots, tika izvērtēta saistību ietekme uz cenām eksportam uz Savienību un konstatēts, ka MIC pastāvēšana šīs cenas dara neuzticamas. Saskaņā ar 11. panta 9. punktu, tā kā ir mainījušies apstākļi, Komisijai bija tiesības piemērot metodiku, kas atšķiras no sākotnējā izmeklēšanā izmantotās. Spriedumā, uz kuru atsaucās ieinteresētā persona, šāda iespēja ir tieši paredzēta, bet Padome nolēma to neizmantot. Visbeidzot, Komisijas pieeju apstiprina Eiropas Savienības Tiesa ⁽¹⁸⁾.

- (70) Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.

3.2.4. Salīdzinājums

- (71) Komisija salīdzināja normālo vērtību ar saules enerģijas paneļu eksporta cenām izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju lielākajos eksporta tirgos ārpus Savienības (atkarībā no izlasē iekļautā ražotāja eksportētāja – Čīlē, Indijā, Japānā un Singapurā).
- (72) Saskaņā ar pamatregulas 2. panta 10. punktu gadījumos, kad to pamatoja vajadzība nodrošināt taisnīgu salīdzinājumu, Komisija koriģēja normālo vērtību un/vai eksporta cenu, ņemot vērā atšķirības, kas ietekmē cenas un cenu salīdzināmību. Tika veiktas korekcijas attiecībā uz transportu un apdrošināšanu (0,02–7 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu), pakalpojumu, iekraušanas un papildu izmaksām (0–1 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu), kredītmaksām (0,05–0,5 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu) un bankas maksājumiem (0–0,03 % atkarībā no datiem, kas paziņoti un pārbaudīti par attiecīgo uzņēmumu).

3.2.5. Dempinga starpība

- (73) Attiecībā uz izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem Komisija saskaņā ar pamatregulas 2. panta 11. un 12. punktu salīdzināja katra līdzīgā ražojuma veida vidējo svērto normālo vērtību analogajā valstī ar attiecīgā ražojuma atbilstīgā veida vidējo svērto eksporta cenu.
- (74) Šādi noteiktās dempinga starpības ir diapazonā no 23,5 % līdz 31,5 %.
- (75) Kā minēts 48. apsvērumā, cenu eksportam uz Savienību būtiski ietekmēja saistības, tādēļ tā nav uzticama. Neraugoties uz to, pilnīguma labad Komisija salīdzināja katra līdzīgā ražojuma veida vidējo svērto normālo vērtību analogajā valstī ar attiecīgā ražojuma atbilstīgā veida vidējo svērto eksporta cenu uz Savienību. Uz šā pamata tika konstatētas dempinga starpības PIP laikā, kuras, izteiktas procentos no CIF cenas ar piegādi līdz Savienības robežai pirms nodokļu samaksas, bija 8,9–14,8 %.
- (76) Šie aprēķini apliecināja dempingu ražotājiem eksportētājiem, kuriem PIP laikā bija noteiktas saistības. Jāatgādina, ka saistību MIC nebija balstīta uz dempinga starpību. Tādējādi saistības nebija pilnībā likvidējušas sākotnējā izmeklēšanā konstatēto dempingu.

⁽¹⁸⁾ C-374/12, *Valimar pret Nachalnik na Mitnitsa Varna*, EU:C:2014:2231, 40.–49. punkts.

- (77) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona, kas nebija izlasē iekļauts ražotājs eksportētājs, sūdzējās par to, ka netika sniegta informācija par dempinga starpības aprēķinu.
- (78) Komisija norādīja, ka detalizēts aprēķins tika sniegts izlasē iekļautajiem ražotājiem eksportētājiem, kas bija snieguši datus, un tie to pārbaudīja. Tādas informācijas izpaušana trešām personām, kura pārsniedz vispārīgajā informācijas dokumentā un šajā regulā sniegto jēgpilno kopsavilkumu, pārkāptu piemērojamos noteikumus par nepieciešamību līdzsvarot komercinformācijas konfidencialitāti un procesuālās tiesības.

3.3. Dempinga turpināšanās iespējamība

- (79) Kā jau iztirzāts 55.–59. apsvērumā, visu izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz Savienību vidēji bija MIC līmenī. Turklāt to cena eksportam uz Savienību bija ievērojami augstāka par cenām eksportam uz trešām valstīm. Tādējādi ir ļoti iespējams, ka tad, ja saistību nebūtu, cena eksportam uz Savienību samazinātos līdz eksporta cenām uz citām trešām valstīm. Tādēļ iespējamā dempinga starpība, ja pasākumi nebūtu noteikti, būtu diapazonā no 23,5 % līdz 31,5 %, kā konstatēts 74. apsvērumā. Šīs dempinga starpības ir ievērojami lielākas par tām, kas tika noteiktas, balstoties uz cenu eksportam uz Savienību PIP (kura moduļiem bija 400 EUR/kW–700 EUR/kW, elementiem – 100 EUR/kW–400 EUR/kW). Kā konstatēts 75. apsvērumā, minētās dempinga starpības ir diapazonā no 8,9 % līdz 14,8 %.
- (80) Analizējot, vai pastāv iespējamība, ka, pasākumiem zaudējot spēku, dempings varētu turpināties, Komisija arī analizēja šādus elementus: Savienības tirgus pievilcīgumu, ražošanas jaudu un patēriņu attiecīgajā valstī.

3.3.1. Savienības tirgus pievilcīgums

- (81) 2012. gadā Savienības tirgus veidoja līdz 60 % no gadā pasaulē no jauna uzstādītās jaudas. Kopš tā laika tā nozīme ir sarukusi līdz 14 % (2015. gadā), kā norādīts 197. apsvērumā. Paredzams, ka tā daļa nākotnē joprojām būs nozīmīga. Tomēr prognozes par Savienības tirgus izaugsmi gadā pasaulē no jauna uzstādītās jaudas ziņā ir pieticīgas, salīdzinot ar pārējo pasauli.
- (82) Tomēr Savienība joprojām ir svarīgs tirgus, kurā PIP gadā no jauna tika uzstādīta aptuveni 7,2 GW jauda, un trīs no tās dalībvalstīm (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) 2015. gadā bija desmit lielāko saules enerģijas moduļu tirgu vidū⁽¹⁹⁾. Turklāt Kanādas, Indijas un ASV noteikti un pastiprinātie tirdzniecības aizsardzības pasākumi pret importu no ĶTR ir mazinājuši šo tirgu pievilcīgumu ĶTR ražotājiem eksportētājiem, tādējādi palielinot Savienības tirgus pievilcīgumu gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku.
- (83) Ķīnas ražotāji joprojām ir ļoti ieinteresēti Savienības tirgū. Kaut arī 2013. gadā tika ieviesti antidempinga un kompensācijas pasākumi, tie ir saglabājuši spēcīgu stāvokli Savienības tirgū. To moduļu tirgus daļa samazinājās no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP, savukārt to elementu tirgus daļa pieauga no 7 % 2012. gadā līdz 16 % PIP. Tas atspoguļo tendenci, ka arvien vairāk Savienības ražotāju darbojas tikai moduļu ražošanas segmentā un elementus iepērk trešās valstīs. Tie nodrošina Savienības moduļu ražošanas apjomu. Minētais atspoguļo arī tendenci, ka šie ražotāji eksportētāji, kuriem ražotnes ir arī citās trešās valstīs, kas nav ĶTR, atsauc saistības un pārdod ražojumus Savienībai no minētajām trešām valstīm.
- (84) Turklāt, kā tika apliecināts 2015. gada pretapiešanas izmeklēšanā, daži Ķīnas ražotāji centās izvairīties no pasākumiem, apejot tos caur Taivānu un Malaiziju – lielākajām trešām valstīm, kas importē Savienībā. Kopš pasākumu noteikšanas vairākas saistības ir atsauktas. Atsauksana notikusi vai nu brīvprātīgi, vai pārkāpumu dēļ, vai saistību neizpildāmības dēļ (detalizētu informāciju sk. 6. zemsvītras piezīmē).

⁽¹⁹⁾ Desmit valstis, kurās 2015. gadā pievienota vislielākā jauda: 1. Ķīna (15 GW); 2. Japāna (11 GW); 3. ASV (7,3 GW); 4. Apvienotā Karaliste (3,7 GW); 5. Indija (2 GW); 6. Vācija (1,5 GW); 7. Koreja (1 GW); 8. Austrālija (900 MW); 9. Francija (879 MW); 10. Kanāda (600 MW). Avots: *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe*, 13.–14. lpp.

- (85) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka, neraugoties uz tirdzniecības aizsardzības pasākumiem pret importu no ĶTR, ASV ir pievilcīgs tirgus stimulu un dabīgi ļoti spēcīgā saules starojuma dēļ. Turklāt, kā norāda šī pati persona, pretēji iepriekš izklāstītajiem faktiem, Indija neesot noteikusi tirdzniecības aizsardzības pasākumus pret importu no ĶTR. Turklāt Indija plānojis būtiski palielināt savu uzstādīto jaudu.
- (86) Saistībā ar ASV Komisija norādīja, ka minētā persona nav iesniegusi pierādījumus, ka stimuli pilnībā kompensē grūtības, kas izriet no ĶTR ražotājiem noteiktajiem maksājumiem. Komisija neapgalvoja, ka ASV tirgus būtu nepievilcīgs, – tā apgalvoja, ka maksājumu noteikšana mazinājusi tā pievilcīgumu. Indijā ierosinātais maksājums netika piemērots, un 2014. gada jūnijā tas zaudēja spēku. Tomēr, kaut arī Indijā maksājumi netiek piemēroti, Kanādas un ASV noteikto maksājumu dēļ gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, palielinātos Savienības tirgus pievilcīgums. Tas arī nepadara Savienības tirgu nepievilcīgu, jo visi iepriekš minētie pārējie apsvērumi paliek spēkā.

3.3.2. Ražošanas jauda un patēriņš attiecīgajā valstī

- (87) Visu ĶTR ražotāju eksportētāju, kuri sadarbojās šajā izmeklēšanā, jaudas pārpalikums ir aptuveni 33 %, kā norādīts to atbildēs uz atlases anketas jautājumiem. Tikai šiem uzņēmumiem vien PIP bija tāds jaudas pārpalikums (aptuveni 10 GW), kas būtu pietiekams visa Savienības tirgus pieprasījuma apmierināšanai. Norādāms, ka lielāko ražotāju, kuri sadarbojās, jaudas pārpalikuma apjoms ir daudz mazāks – to jaudas izmantojums ir diapazonā no 86 % līdz 97,8 %.
- (88) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apšaubīja šos datus, apgalvojot, ka četri lielākie Ķīnas ražotāji (*Trina*, *JA Solar*, *Jinko* un *Canadian Solar*) darbojas ar pilnu jaudu. Šī ieinteresētā persona norādīja, ka šie četri ražotāji veido vairāk nekā 40 % no kopējā Ķīnas eksporta (apmēram 11,2 GW). Tādējādi, lai sasniegtu Komisijas norādīto 43 % jaudas pārpalikumu 2016. gadā, visiem mazākajiem ražotājiem būtu jādarbojas, izmantojot tikai 20 % to jaudas. Ieinteresētā persona lūdza Komisiju sniegt sīkāku informāciju par to, kā aprēķināts vidējais rādītājs 43 %.
- (89) Komisija vispirms atzīmēja, ka visu ĶTR ražotāju eksportētāju, kuri sadarbojās šajā izmeklēšanā, aplēstais jaudas pārpalikums ir aptuveni 33 %, nevis 43 %. Turklāt šīs personas minētie aprēķini ir balstīti uz pieņēmumu, ka izmeklēšanā sadarbotos *JA Solar* un *Canadian Solar*. Šie abi ražotāji izmeklēšanā nesadarbojās. Tādējādi Komisijai nav zināma to jauda un jaudas izmantojums, un tie netika ņemti vērā minētajos aprēķinos.
- (90) Tādēļ apgalvojums tika noraidīts.
- (91) Kopējā Ķīnas moduļu ražošanas jauda 2015. gadā tiek lēsta 96,3 GW/gadā, un ir gaidāms, ka 2016. gadā tā sasniegs 108 GW/gadā⁽²⁰⁾. Tajā pašā laikā pasaules pieprasījums 2015. gadā tika lēsts 50,6 GW, un tiek prognozēts, ka 2016. gadā tas pieaugs līdz 61,7 GW⁽²¹⁾. Tātad Ķīnas ražotāju kopējais jaudas pārpalikums ievērojami pārsniedz pasaules pieprasījumu, proti, par 47,5 % 2015. gadā un par 42,9 % pārsniedz to 2016. gadā.
- (92) Vairākas personas apgalvoja, ka Ķīnas iekšzemes pieprasījums pēdējos gados ir audzis un 2016. gada pirmajā ceturksnī sasniedzis 50 % no Ķīnas saules enerģijas moduļu kopējās produkcijas. Kā tiek apgalvots, Ķīnā līdz 2020. gadam katru gadu būs nepieciešamas jaunas iekārtas ar aptuveni 20 GW jaudu. Tomēr, kā norādīts iepriekš un sīkāk izklāstīts 186.–195. apsvērumā, Ķīnas ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums nākotnē spētu apmierināt kopējo pasaules pieprasījumu, tostarp visos strauji augošajos tirgos, piemēram, pašā Ķīnā, Indijā, Japānā un Dienvidamerikā kopā.
- (93) Divas ieinteresētās personas apšaubīja Komisijas izmantotos datus par ĶTR jaudu un pasaules patēriņu. Viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka tuvākajā laikā būs nepieciešama papildu jauda, lai apmierinātu augošo pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām ĶTR un citur. Šī persona norādīja, ka Komisija nav izteikusi pamatotus argumentus, ka apgalvotais ĶTR jaudas pārpalikums būtu paredzēts Savienības tirgum.

⁽²⁰⁾ Bloomberg New Energy Finance ("BNEF") "Solar manufacturer capacity league table"; skatīts 28.10.2016.

⁽²¹⁾ Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, 18. lpp.

- (94) Šīs piezīmes ir aplūkotas 190. un 191. apsvērumā.

3.3.3. Secinājums par dempinga turpināšanās iespējamību

- (95) Ņemot vērā to, ka saskaņā ar aplēsēm jaudas pārpalikums ĶTR ir ievērojams, un to, ka Savienības tirgus ir pievilcīgs tā lieluma un pārdošanas cenu ziņā, īpaši attiecībā uz cenu līmeni, kāds ir ĶTR eksportam uz trešām valstīm, un iepriekšējo pasākumu apiešanas praksi, Komisija ir secinājusi, ka ir liela iespējamība, ka antidempinga pasākumu atcelšana izraisītu ievērojamu saules enerģijas elementu un moduļu importa par dempinga cenām pieaugumu no ĶTR uz Savienību.

4. KAITĒJUMS

4.1. Savienības ražošanas nozares un Savienības ražošanas apjoma definīcija

- (96) Līdzīgo ražojumu Savienībā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā ražoja vairāk nekā 100 ražotāji. Tie ir "Savienības ražošanas nozare" pamatregulas 4. panta 1. punkta nozīmē.
- (97) Visa pieejamā informācija par Savienības ražošanas nozari tika izmantota, lai noteiktu kopējo Savienības ražošanas apjomu PIP laikā, jo nebija pieejama pilnīga publiska informācija par ražošanas apjomu. Šī informācija ietvēra: makroekonomiskos datus, ko iesniedza pieprasījuma iesniedzējs, bet kurus tā vārdā savāca *Europressedienst* – neatkarīgs konsultāciju uzņēmums; ieinteresēto personu pirms procedūras sākšanas sniegtās atbildes par nostāju un izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.
- (98) Pamatojoties uz minēto, kopējais ražošanas apjoms Savienībā pārskatīšanas izmeklēšanas periodā tika lēsts aptuveni 3 409 MW moduļiem un 1 270 MW elementiem.

4.2. Attiecīgā Savienības tirgus noteikšana

- (99) Daļa no Savienības ražošanas nozares ir vertikāli integrēta un, ciktāl ir runa par elementu ražošanu, būtiska daļa no Savienības ražošanas nozares ražošanas apjoma bija paredzēta garantētam noietam (96 %). Tādēļ elementu brīvais tirgus bija ļoti maznozīmīgs. Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja pēdējo apgalvojumu, argumentējot, ka brīvais tirgus ir liela daļa no elementu tirgus kopā (aplēsts 3 409 MW apjomā, sk. 1.b tabulu). Komisija piekrita šim labojumam, jo Savienības garantētā noieta tirgus patiešām veidoja tikai 31,8 % no kopējā elementu patēriņa. Tomēr tas nemaina konstatējumu, ka būtiska daļa Savienības ražošanas nozares saražoto elementu apjoma bija paredzēta garantētam noietam un neietekmē kaitējuma un Savienības interešu analīzi. Elementu brīvo tirgu tiešām galvenokārt apkalpo imports, nevis Savienības elementu ražotāju pārdošanas apjoms, ņemot vērā, ka lielākā daļa elementu ražotāju pēdējos gados tirgu ir pametuši.
- (100) Lai noskaidrotu, vai Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts kaitējums, un lai noteiktu patēriņu un dažādos ekonomikas rādītājus, kas attiecas uz Savienības ražošanas nozares stāvokli, Komisija pārbaudīja, vai un kādā mērā analīzē jāņem vērā Savienības ražošanas nozares saražotā līdzīgā ražojuma turpmākais lietojums ("garantētam noietam").
- (101) Komisija analizēja šādus ekonomikas rādītājus, atsaucoties uz kopējo aktivitāti (ieskaitot garantēto noieta ražošanas nozarē): patēriņš, pārdošanas apjoms, ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, izaugsme, ieguldījumi, krājumi, nodarbinātība, ražīgums, naudas plūsma, ienākums no ieguldījumiem, spēja piesaistīt kapitālu un dempinga starpības lielums. Attiecībā uz šiem rādītājiem Komisija atbilstoši sākotnējai izmeklēšanai konstatēja, ka garantētam noietam paredzēto ražošanas apjomu tāpat ietekmēja konkurence, ko radīja imports no attiecīgās valsts. Garantēta noieta tirgum paredzētie elementi moduļu ražošanā bija galvenā sastāvdaļa. Tādēļ tiešā konkurence, kuru radīja moduļu imports no attiecīgās valsts un ar kuru saskārās Savienības

moduļu ražotāji, arī radīja netiešu spiedienu uz šajos moduļos izmantoto elementu pārdošanas cenu garantētā noieta tirgū un/vai ražošanas izmaksām. Turklāt elementu imports no ĶTR palielināja spiedienu uz moduļu ražotājiem, kuri izmanto elementu ražošanu garantētam noietam. Tie konkurēja ne tikai ar trešās valstīs no Ķīnas elementiem samontētajiem moduļiem, bet arī ar Savienībā no importētajiem Ķīnas elementiem samontētajiem moduļiem.

- (102) Tādējādi, atšķirībā no citām lietām ⁽²²⁾, kurās garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus nošķiršanai bija nozīme kaitējuma analizē, jo tika konstatēts, ka garantētam noietam paredzētie ražojumi tieši nekonkurē ar importu, Komisija šajā lietā konstatēja, ka attiecībā uz lielāko daļu ekonomikas rādītāju nebija pamata nošķirt garantētā noieta tirgu no brīvā tirgus.
- (103) Tomēr saistībā ar rentabilitāti Komisija pievērsās vienīgi pārdošanai brīvajā tirgū. Cenas garantētā noieta tirgū tika noteiktas saskaņā ar dažādu cenu politiku (transfercenu noteikšana virtuālās tirgus cenas līmenī, transfers, kura pamatā ir faktiskās izmaksas, utt.). Tādēļ tās ne vienmēr atspoguļoja nesaistītu pušu darījuma principam atbilstošas cenas un tās nevarēja ņemt vērā, vērtējot šo rādītāju.
- (104) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Savienības elementu ražošanas nozares stāvoklis būtu bijis jānovērtē atsevišķi garantētā noieta tirgum un brīvajam tirgum. Pirmkārt, tās apgalvoja, ka Komisija nav sniegusi pienācīgu pamatojumu tam, kā garantētā noieta tirgu tāpat ietekmējusi konkurence ar importu no ĶTR. Otrkārt, viena persona apgalvoja, ka, tā kā Komisija uzskatījusi, ka cenas garantētā noieta tirgū nebija uzticamas, lai novērtētu rentabilitāti, tikpat maldīgi esot izdarīt secinājumu, ka tās saskārušās ar spiedienu moduļu importa dēļ. Treškārt, abu tirgu kopīga analīze esot pretrunā faktam, ka elementu patēriņš attiecīgajā periodā samazinājies mazāk nekā moduļu patēriņš. Varot apgalvot, ka tas nozīmē, ka nepastāv tieša saikne starp moduļu un elementu importu, kā arī starp elementu importa samazināšanos un elementu cenām brīvajā tirgū.
- (105) Pirmkārt, pretēji personu apgalvojotajam, Komisija iepriekš 101. un 102. apsvērumā sniedza detalizētu pamatojumu tam, kā elementu garantētā noieta tirgu tāpat ietekmējusi konkurence ar importu no ĶTR. Tā kā elements ir moduļa ražošanas galvenā sastāvdaļa, tad moduļu imports no ĶTR rada netiešu spiedienu uz elementu pārdošanas cenu garantētā noieta tirgū, ja transference ir balstīta uz virtuālu tirgus cenu. Alternatīvā gadījumā, kad transference ir balstīta uz faktiskajām izmaksām, importētie elementi rada spiedienu uz uzņēmumiem, lai tie efektīvizētu savu ražošanas procesu. Otrkārt, lai gan rentabilitātes novērtēšanai cenas garantētā noieta tirgū nav uzticamas, Komisija šo cenu dinamiku uzskatīja par nozīmīgu faktoru, lai novērtētu, vai garantētā noieta tirgū bija jākonkurē ar importu no ĶTR. Treškārt, Komisija neapgalvoja, ka pastāv tieša saikne starp moduļu un elementu importu. Tā norādīja, ka arī elementiem garantētā noieta tirgū bija tieši jākonkurē ar importētajiem elementiem un netieši jākonkurē ar importētajiem moduļiem, jo garantētā noieta tirgum paredzētos elementus izmanto moduļu ražošanā. Visbeidzot, ieinteresētā persona nepierādīja, ka nepastāv saikne starp elementu cenu brīvajā tirgū un elementu importa samazināšanos. 8.b tabulā redzams, ka laikā no 2014. gada, kad pasākumi bija pilnībā sākuši darboties, līdz PIP, elementu importam no Ķīnas samazinoties gan no apjoma, gan tirgus daļas ziņā, Savienības elementu ražošanas nozares pārdošanas cenas pieauga. Tādējādi šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (106) Pēc informācijas izpaušanas Ķīnas valdība ("ĶV") apgalvoja, ka elementu garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus kopīga analīze būtībā izslēdzot brīvā tirgus analīzi, jo tas veido tikai 4 % no elementu ražošanas kopējā apjoma Savienībā. Tādējādi Komisija iekšzemes ražošanas nozares stāvokli neesot izvērtējusi kopumā, tāpēc nav ievērotas Antidempinga nolīguma 3.1. panta objektivitātes prasības.
- (107) Komisijai nebija saprotams, kā garantētā noieta tirgus un brīvā tirgus kopīga analīze izslēdz brīvā tirgus analīzi. Komisija vairākus kaitējuma rādītājus, piemēram, rentabilitāti, pārdošanas cenas un ienākumu no ieguldījumiem, analizēja tikai attiecībā uz brīvo tirgu. Turklāt vairāki rādītāji tiek analizēti kumulatīvi pat gadījumos, kad tiek veikta atsevišķa garantētā noieta un negarantētā noieta tirgu analīze ⁽²³⁾. Šie rādītāji bieži ir šādi: ražošanas apjoms, jauda, jaudas izmantojums, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem, nodarbinātība, ražīgums, krājumi

⁽²²⁾ Sk. citstarp Komisijas 2016. gada 28. janvāra Īstenošanas regulas (ES) 2016/113, ar ko Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes betona stieģojuma stieģu no tērauda, kuriem ir paaugstināta izturība pret nogurumu, importam nosaka pagaidu antidempinga maksājumu (OV L 23, 29.1.2016., 16. lpp.), 52.–56. apsvērumu.

⁽²³⁾ Sk., piemēram, Īstenošanas regulu (ES) 2016/113, kas jau minēta 22. zemsvītras piezīmē.

un darbspēka izmaksas. Visbeidzot, bet tāpēc ne mazāk svarīgi, tiem Savienības elementu ražotājiem, kuri pārdeva tikai brīvajā tirgū, kaitējuma rādītāji atbilda tādām pašām tendencēm, līdz ar to attiecībā uz visu Savienības elementu ražošanas nozari izdarītie secinājumi ir piemērojami arī tiem. ĶV uzstāja, ka, ievērojot PTO judikatūru, ja izmeklējamajam ražojumam daļēji pastāv garantētā noieta tirgus, tad ir jāveic salīdzinoša analīze. Komisija uzskatīja, ka šī prasība, pat ja tā būtu piemērojama šajā lietā, kas ir ļoti specifiska, katrā ziņā ir izpildīta. Tam Savienības elementu pārdošanas apjomam, ko pārdod garantētā noieta tirgū, nodarītais kaitējums ir konstatēts, balstoties uz netiešu cenu spiedienu moduļu līmenī, kurus izgatavo no šiem elementiem. Kaitējuma rādītāji ir novērtēti atsevišķi arī tai Savienībā saražoto elementu daļai, kas tiek pārdota brīvajā tirgū, un tie uzrāda tādas pašas tendences kā garantētā noieta tirgū pārdotā daļa (kas, ņemot vērā, ka tā ir 96 % no Savienības ražošanas nozares, ir faktiski identiska ar kumulatīvo novērtējumu). Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.

- (108) ĶV arī apgalvoja, ka apgalvojums, ka Savienības moduļu ražotāji konkurē ar trešās valstīs no Ķīnas elementiem montētiem moduļiem, prettiesiski pārsniedz izmeklēšanas tvērumu. Tomēr šādi moduļi bija iekļauti izmeklēšanas tvērumā jau no sākuma, jo elementi nosaka moduļu izcelsmi ⁽²⁴⁾. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (109) Pēc informācijas izpaušanas cita persona apgalvoja, ka rentabilitātes analīze, kura vadās pēc 4 % Savienības elementu ražošanas apjoma, nav reprezentatīva, lai precīzi novērtētu nepieciešamību atstāt spēkā maksājumus. Komisija norādīja, ka 103. apsvērumā minēto iemeslu dēļ tika vērtēta tikai rentabilitāte, vienīgi balstoties uz elementu pārdošanas apjomu neatkarīgiem pircējiem. Turpretī, lai novērtētu Savienības ražošanas nozares stāvokli, tika analizēti visi pārējie rādītāji, ņemot vērā gan elementu garantētā noieta tirgu, gan brīvo tirgu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (110) *Jabil* PIP laikā kā līgumražotājs montēja moduļus citu uzņēmumu uzdevumā. Citi uzņēmumi maksāja par šo montāžas pakalpojumu. Tie ar līgumu arī uzņēmās pilnu atbildību par *Jabil* montēto moduļu pārdošanu. Tādējādi *Jabil* paziņotie ieņēmumi bija iegūti nevis no moduļu pārdošanas, bet no maksas par pakalpojumu. Tādējādi Komisija nolēma nošķirt *Jabil* peļņas rādītājus no pārējās Savienības moduļu ražošanas nozares peļņas rādītājiem (sk. 160. un 161. apsvērumu). Attiecībā uz pārējiem kaitējuma rādītājiem *Jabil* sniegtos montāžas pakalpojumus moduļu ražotājiem, kuri nesadarbojās, nebija iespējams pārbaudīt, tādēļ tie netika ņemti vērā.
- (111) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona lūdza papildu precizējumus par to, kuri *Jabil* dati tika vai netika ņemti vērā un kāpēc. Visiem kaitējuma rādītājiem, izņemot rentabilitāti, Komisija ir ņēmusi vērā visus *Jabil* sniegtos datus, kas attiecas uz Savienības moduļu ražotājiem, kuri sadarbojās. Tika ņemti vērā tikai šie dati, jo tos bija iespējams pārbaudīt, savukārt pārējie netika ņemti vērā, respektējot *Jabil* specifisko uzņēmējdarbības modeli un faktu, ka nebija iespējams pārbaudīt galīgās pārdošanas cenas.

4.3. Patēriņš Savienībā

- (112) Komisija konstatēja Savienības patēriņu, balstoties uz kopējo attiecīgā ražojuma importa apjomu un līdzīgā ražojuma kopējo pārdošanas apjomu Savienībā, tostarp garantētajam noietam paredzēto apjomu. Savienības ražošanas nozares kopējais pārdošanas apjoms bija balstīts uz *Europressdienst* sniegto informāciju un, ja nepieciešams, korigēts atbilstoši ieinteresēto personu pirms procedūras sākšanas iesniegtajām atbildēm par nostāju un izlasē iekļauto uzņēmumu pārbaudītajām atbildēm uz anketas jautājumiem. Kā minēts 116. apsvērumā, dati par importu tika balstīti uz *Comext* un datiem, ko dalībvalstis paziņoja Komisijai saskaņā ar pamatregulas 14. panta 6. punktu ("14. panta 6. punkta datubāze"). Dati par patēriņu tika salīdzināti ar citiem avotiem ⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Komisijas 2013. gada 17. decembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1357/2013, par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 341, 18.12.2013., 47. lpp.).

⁽²⁵⁾ *Bloomberg New Energy Finance, Global PV Demand, 18 February 2016, Global Market Outlook Solar Power Europe, July 2016; IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016; PV Status Report 2016, October 2016, Kopīgā pētniecības centra pētījums, pieejams <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/Perspectives%20on%20future%20large-scale%20manufacturing%20of%20PV%20in%20Europe.pdf>, skatīts 12.12.2016.*

(113) Patēriņam Savienībā bija šāda dinamika:

1.a tabula.

Moduļu patēriņš Savienībā (MW)

	2012	2013	2014	PIP
Kopā tirgū	16 324	10 580	7 292	7 191
Indekss (2012. gads = 100)	100	65	45	44

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem, Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

1.b tabula.

Elementu patēriņš Savienībā (MW)

	2012	2013	2014	PIP
Kopā tirgū	4 604	4 449	3 262	3 409
Indekss (2012. gads = 100)	100	97	71	74

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem, Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (114) Kopumā Savienības patēriņš laikposmā no 2012. gada līdz PIP ievērojami samazinājās. Moduļu patēriņš Savienībā samazinājās par 56 %. Tomēr pēc krasā samazinājuma par 35 % laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam patēriņš 2014. gadā un PIP saglabājās samērā stabils.
- (115) Elementu patēriņš attiecīgajā periodā samazinājās nedaudz mazāk, proti, par 26 %. Patēriņa samazināšanās galvenokārt notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad tas saruka par 26 %. Tomēr tas sāka atgūties PIP laikā, pieaugot par 4,5 %, salīdzinot ar 2014. gadu.

4.4. Imports no attiecīgās valsts

- (116) Importa apjomi un vērtība bija balstīti uz atšķirīgiem avotiem. Par 2012. un daļēji par 2013. gadu tie bija balstīti uz datiem, kurus iesniedza pieprasījuma iesniedzējs, bet kurus tā vārdā vāca Europressedienst, jo tolaik moduļus un elementus Savienībā importēja kā citu muiņas pozīciju ražojumus, uz kurām neattiecas šī izmeklēšana, tādēļ nebija iespējams izmantot Eurostat. Pēc tam, kad 2013. gada 6. martā tika ieviesta moduļu un elementu importa reģistrācija⁽²⁶⁾, bija iespējams izmantot Eurostat datus. Tādējādi pārējā 2013. gada laikā, 2014. gadā un PIP Komisija savus konstatējumus balstīja uz Comext datubāzi⁽²⁷⁾ un 14. panta 6. punkta datubāzi.

⁽²⁶⁾ Komisijas 2013. gada 1. marta Regula (ES) Nr. 182/2013, ar ko nosaka, ka jāreģistrē Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksniņu) imports (OV L 61, 5.3.2013., 2. lpp.).

⁽²⁷⁾ Comext ir Eurostat pārvaldīta ārējās tirdzniecības statistikas datubāze.

4.4.1. Attiecīgās valsts izcelsmes importa apjoms un tirgus daļa

(117) Importam no attiecīgās valsts Savienībā bija šāda dinamika:

2.a tabula.

Moduļu importa apjomi no ĶTR (MW) un tirgus daļa ⁽²⁸⁾

	2012	2013	2014	PIP
Importa apjoms no ĶTR	10 786	5 198	2 845	2 917
Indekss	100	48	26	27
Tirgus daļa (%)	66	49	39	41
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	59	61

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

2.b tabula.

Elementu importa apjomi no ĶTR (MW) un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Importa apjoms no ĶTR	333	386	613	548
Indekss	100	116	184	165
Tirgus daļa (%)	7	9	19	16
Indekss (2012. gads = 100)	100	120	260	223

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (118) Attiecīgajā periodā moduļu importa apjoms no ĶTR samazinājās par 73 %, tirgus daļai attiecīgi samazinoties par 39 %, proti, no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP laikā. Tomēr pēc tam, kad 2013. gadā tika noteikti spēkā esošie pasākumi, moduļu importa apjoms laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam samazinājās par 45 %, savukārt patērētājam samazinājās par 31 %.
- (119) Elementu importa apjoms attiecīgajā periodā palielinājās par 65 %, kas sarūkoša tirgus apstākļos radīja daudz lielāku tirgus daļas pieaugumu, proti, par 123 % (no 7 % 2012. gadā līdz 16 % PIP laikā). Vienlaikus laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam elementu imports pieauga par 59 %, kas izraisīja tirgus daļas palielināšanos par 10 procentpunktiem. Lai gan straujais kāpums neturpinājās PIP laikā, importa līmenis PIP saglabājās daudz augstāks nekā 2012. un 2013. gadā.

4.4.2. Cenas importam no attiecīgās valsts

(120) Komisija noteica importa cenas, balstoties uz Comext un 14. panta 6. punkta datubāzi.

⁽²⁸⁾ Visi skaitļi 1.–11. tabulā ir noapaļoti. Indeksi un procentuālie daudzumi ir balstīti uz faktiskajiem rādītājiem un var atšķirties, ja tos izsaka noapaļotā veidā.

(121) Importam Savienībā no attiecīgās valsts bija šāda vidējās cenas dinamika:

3.a tabula.

Moduļu importa cenas (EUR/kW)

	2012	2013	2014	PIP
Cenas importam no ĶTR	700	520	553	544
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	79	78

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

3.b tabula.

Elementu importa cenas (EUR/kW)

	2012	2013	2014	PIP
Cenas importam no ĶTR	500	350	282	286
Indekss (2012. gads = 100)	100	70	56	57

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (122) Vidējā importa cena no ĶTR attiecīgajā periodā samazinājās par 22 % moduļiem un par 43 % elementiem. Moduļu importa cena samazinājās 2012. un 2013. gadā, bet laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad pasākumi bija stājušies spēkā, moduļu cena pieauga par 6,3 %. Tā vēlreiz mazliet samazinājās laikposmā no 2014. gada līdz PIP, proti, par 1,6 %. Attiecīgajā periodā elementu importa cena samazinājās par 43 %. Laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam tā samazinājās par 30 % un turpināja samazināties arī no 2013. līdz 2014. gadam, kad tā vēl vairāk kritās, proti, par 19,4 %. Tomēr no 2014. gada līdz PIP tā mazliet palielinājās – par 1,4 %.
- (123) Kā norādīts 3.2.3. sadaļā, gandrīz visiem ražotājiem eksportētājiem, kuri pārdeva moduļus un elementus no ĶTR uz Savienību PIP laikā, bija cenu saistības, un minētās cenu saistības ietekmēja to eksporta cenas uz ES un noteica minimālo importa cenu. Tikai 1,6 % no moduļu importa apjoma un 0,6 % no elementu importa apjoma tika veikti par cenām, kas pārsniedza minimālo importa cenu ⁽²⁹⁾. Tādējādi minētās eksporta cenas nevarēja uzskatīt par atbilstošu rādītāju, lai noteiktu, kāda būtu bijusi ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse, ja pasākumi netiktu piemēroti.
- (124) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka, lai noteiktu cenu samazinājumu, būtu jāizmanto cena eksportam uz ES, un šādi tās aprēķinājušas, ka cenu samazinājuma nav bijis. Tik tiešām, spriežot pēc cenām eksportam uz ES, moduļu cenu samazinājuma nav, bet attiecībā uz elementiem tas ir ļoti maznozīmīgs. Tomēr Komisija uzskatīja, ka pašreizējā Savienības ražošanas nozares stāvokļa analizē noteicošais rādītājs nav tas, ka MIC ievērošanas dēļ cenu samazinājuma nav. Kā minēts 170. apsvērumā, Komisija konstatēja, ka Savienības ražošanas nozare turpināja ciest no iepriekšējās dempinga prakses nodarītā kaitējuma, kas tika konstatēts iepriekšējā izmeklēšanā, un no 4. apsvērumā minētās konstatētās apiešanas prakses un tai nebija pietiekami daudz laika atgūties.

⁽²⁹⁾ Tā nebija balstīta uz dempinga starpību.

4.4.3. Cenas importam no citām valstīm

- (125) Arī vidējā cena importam Savienībā no trešām valstīm bija balstīta uz Comext un 14. panta 6. punkta datubāzes datiem, un tās dinamika bija šāda:

4.a tabula.

Moduļi: imports no trešām valstīm

	2012	2013	2014	PIP
Apjoms (MW)	1 395	1 382	2 049	1 808
Indekss (2012. gads = 100)	100	99	147	130
Tirgus daļa (%)	9	13	28	25
Indekss (2012. gads = 100)	100	153	329	290
Vidējā cena (EUR/kW)	700	520	547	550
Indekss (2012. gads = 100)	100	74	78	79

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

4.b tabula.

Elementi: imports no trešām valstīm

	2012	2013	2014	PIP
Apjoms (MW)	3 227	3 334	1 580	1 725
Indekss (2012. gads = 100)	100	103	49	53
Tirgus daļa (%)	70	75	48	51
Indekss (2012. gads = 100)	100	107	69	72
Vidējā cena (EUR/kW)	500	350	289	275
Indekss (2012. gads = 100)	100	70	58	55

Avots: Comext un 14. panta 6. punkta datubāze.

- (126) Attiecīgajā periodā moduļu imports no trešām valstīm Savienībā palielinājās par 30 %. Lielākais kāpums notika laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam, kad apjoms pieauga par 48 %. To tirgus daļa ievērojami pieauga – no 9 % 2012. gadā līdz 25 % PIP laikā. Arī šajā gadījumā straujākās izmaiņas notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad tirgus daļa pieauga no 13 % līdz 28 %. Neskaitot Ķīnu, lielākās eksportētājas bija Taivāna, Malaizija un Singapūra. Būtu jānorāda, ka imports no Taivānas un Malaizijas, iespējams, ir ietvēris apiešanu (sk. 4. apsvērumu).
- (127) Attiecīgajā periodā elementu imports no citām valstīm samazinājās par 47 %. Lielākais kritums, proti, par 52 %, bija novērojams laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam, savukārt no 2014. gada līdz PIP imports nedaudz pieauga – par 9 %. Tas izraisīja tirgus daļas samazinājumu no 70 % 2012. gadā līdz 51 % PIP laikā. Laikā no 2013. līdz 2014. gadam tā samazinājās no 75 % līdz 48 %, un pēc tam PIP laikā nedaudz pieauga par trim procentpunktiem. Taivāna un Malaizija bija lielākās elementu eksportētājas, kurām sekoja ĶTR un ASV. Būtu jānorāda, ka imports no Taivānas un Malaizijas, iespējams, ir ietvēris apiešanu (sk. 4. apsvērumu).

- (128) Vidējās eksporta cenas no trešām valstīm gan attiecībā uz moduļiem, gan elementiem attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, kas atbilda Ķīnas un Savienības cenām. Attiecīgajā periodā moduļu cenas samazinājās par 21 %, bet elementu – par 45 %. Kā jau minēts, šīs cenas varētu būt ietekmējusi apiešanas prakse (sk. 4. apsvērumu).

4.5. Savienības ražošanas nozares ekonomiskais stāvoklis

4.5.1. Vispārīgas piezīmes

- (129) Saskaņā ar pamatregulas 3. panta 5. punktu Komisija pārbaudīja visus ekonomikas faktoros un rādītājus, kas attiecīgajā periodā ietekmēja Savienības ražošanas nozares stāvokli.
- (130) Kaitējuma analizē Komisija nošķīra kaitējuma makroekonomiskos un mikroekonomiskos rādītājus. Komisija izvērtēja makroekonomiskos rādītājus, balstoties uz datiem, kas tika saņemti no pieprasījuma iesniedzēja un salīdzināti ar atbildēm par nostāju, kuras pirms procedūras sākšanas iesniedza vairāki Savienības ražotāji, kā arī ar izlasē iekļauto Savienības ražotāju pārbaudītajām atbildēm uz anketas jautājumiem. Mikroekonomiskos rādītājus Komisija novērtēja, pamatojoties uz datiem, kas sniegti izlasē iekļauto Savienības ražotāju atbildēs uz anketas jautājumiem.
- (131) Makroekonomiskie rādītāji ir šādi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda, jaudas izmantojums, pārdošanas apjoms, tirgus daļa, izaugsme, nodarbinātība, ražīgums, dempinga starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējā dempinga.
- (132) Mikroekonomiskie rādītāji ir šādi: vienības vidējās cenas, vienības izmaksas, darbaspēka izmaksas, krājumi, rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu.

4.5.2. Makroekonomiskie rādītāji

4.5.2.1. Ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

- (133) Attiecīgajā periodā Savienības kopējam ražošanas apjomam, ražošanas jaudai un jaudas izmantojumam bija šāda dinamika:

5.a tabula.

Moduļi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda un jaudas izmantojums

	2012	2013	2014	PIP
Ražošanas apjoms (MW)	4 604	4 449	3 262	3 409
<i>Indekss</i>	100	97	71	74
Ražošanas jauda (MW)	8 624	7 907	7 391	6 467
<i>Indekss</i>	100	92	86	75
Jaudas izmantojums (%)	53	56	44	53
<i>Indekss</i>	100	105	83	99

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

5.b tabula.

Elementi: ražošanas apjoms, ražošanas jauda un tās izmantojums

	2012	2013	2014	PIP
Ražošanas apjoms (MW)	1 066	734	1 096	1 270
<i>Indekss</i>	100	69	103	119
Ražošanas jauda (MW)	2 384	1 844	1 778	1 811
<i>Indekss</i>	100	77	75	76
Jaudas izmantojums (%)	45	40	62	70
<i>Indekss</i>	100	89	138	157

Avots: Europressdienest, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (134) Savienības kopējais moduļu ražošanas apjoms attiecīgajā periodā samazinājās par 26 %, bet laikā no 2014. gada līdz PIP tas palielinājās par 4,5 %. Patēriņa samazināšanās kontekstā ražošanas jauda reaģēja uz ražošanas apjoma samazināšanās tendenci un attiecīgajā periodā arī samazinājās par 25 %. Tādējādi jaudas izmantojuma rādītājs saglabāja stabilitāti laikā no attiecīgā perioda sākuma līdz tā beigām un PIP sasniedza 53 %. Tomēr jaudas izmantojums laikā no 2014. gada līdz PIP būtiski palielinājās, t. i., par 9 procentpunktiem (proti, pieaugums par 19 %). Būtu jānorāda, ka izlasē iekļauto Savienības moduļu ražotāju jaudas izmantojuma līmenis attiecīgajā periodā bija daudz augstāks – PIP laikā tas sasniedza 85 %, kas ir par 39 % vairāk nekā 2012. gadā (61 %).
- (135) Elementu ražošanas apjoms Savienībā attiecīgajā periodā palielinājās par 19 %. Lai gan ražošanas apjoms no 2012. līdz 2013. gadam samazinājās par 31 %, no 2013. līdz 2014. gadam tas pieauga par 49 % un no 2014. gada līdz PIP – vēl par 15 %. Tas sakrita ar antidempinga pasākumu noteikšanu 2013. gada decembrī, savukārt patēriņš no 2012. līdz 2014. gadam nepārtraukti samazinājās, bet no 2014. gada līdz PIP pieauga. Vienlaikus ražošanas jauda attiecīgajā periodā samazinājās par 24 %, kas izraisīja būtisku jaudas izmantojuma pieaugumu no 45 % 2012. gadā līdz 70 % PIP laikā. Līdzīgi kā moduļu ražotājiem, arī izlasē iekļautajiem elementu ražotājiem bija daudz augstāks jaudas izmantojuma līmenis nekā Savienības ražošanas nozarē kopumā (86 %), kas attiecīgajā periodā saglabājās stabils.
- (136) Var secināt, ka, reaģējot uz patēriņa samazināšanos, Savienības ražošanas nozare palielināja savu ražošanas jaudu. Vienlaikus tā PIP laikā palielināja savu ražošanas apjomu, salīdzinot ar 2014. gadu, tādējādi vēl vairāk uzlabojot jaudas izmantojuma līmeni.

4.5.2.2. Pārdošanas apjoms un tirgus daļa

- (137) Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjomam un tirgus daļai attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

6.a tabula.

Moduļi: pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Kopējais pārdošanas apjoms (garantētā noieta tirgū un atvērtajā tirgū) Savienībā (MW)	4 143	4 000	2 398	2 465
<i>Indekss</i>	100	97	58	60

	2012	2013	2014	PIP
Tirgus daļa (%)	25	38	32	35
<i>Indekss</i>	100	149	128	140

Avots: Europressdienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

6.b tabula.

Elementi: pārdošanas apjoms un tirgus daļa

	2012	2013	2014	PIP
Kopējais pārdošanas apjoms (garantētā noieta tirgū un atvērtais tirgū) Savienībā (MW)	1 045	729	1 069	1 136
<i>Indekss</i>	100	70	102	109
Tirgus daļa (%)	23	16	33	33
<i>Indekss</i>	100	72	144	147

Avots: Europressdienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (138) Moduļu pārdošanas apjoms attiecīgajā periodā samazinājās par 40 %. Tomēr, ņemot vērā patēriņa samazināšanos par 56 %, tas attiecīgajā periodā nozīmēja ievērojamu tirgus daļas pieaugumu par 40 %, PIP laikā sasniedzot 35 %.
- (139) Attiecībā uz elementiem Savienības ražošanas nozares pārdošanas apjoms attiecīgajā periodā palielinājās par 9 %. Tas izraisīja tirgus daļas palielināšanos no 23 % 2012. gadā līdz 33 % PIP laikā, savukārt patēriņš samazinājās daudz mazāk nekā moduļiem, proti, par 26 %.
- (140) Sarūkoša patēriņa un antidempinga pasākumu spēkā stāšanās kontekstā Savienības ražošanas nozarei izdevās palielināt savu tirgus daļu gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem.

4.5.2.3. Nodarbinātība un ražīgums

- (141) Nodarbinātībai un ražīgumam attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

7.a tabula.

Moduļi: nodarbinātība un ražīgums

	2012	2013	2014	PIP
Nodarbināto skaits	17 321	13 918	6 506	6 303
<i>Indekss</i>	100	80	38	36

	2012	2013	2014	PIP
Ražīgums (kW uz vienu nodarbināto)	266	320	501	541
Indekss	100	120	189	203

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

7.b tabula.

Elementi: nodarbinātība un ražīgums

	2012	2013	2014	PIP
Nodarbināto skaits	2 876	1 511	1 846	1 770
Indekss	100	53	64	62
Ražīgums (kW uz vienu nodarbināto)	371	486	594	717
Indekss	100	131	160	194

Avots: Europressedienst, atbildes par nostāju, pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (142) Nodarbinātība laikposmā no 2012. gada līdz PIP attiecībā uz moduļiem un elementiem samazinājās attiecīgi par 64 % un 38 %. Lielākais moduļu nozarē nodarbināto skaita samazinājums (par 53 %) notika laikā no 2013. līdz 2014. gadam – tas bija daudz lielāks nekā ražošanas apjoma samazinājums (par 27 %) tajā pašā laikposmā. Elementu nozarē nodarbināto skaits laikā no 2013. līdz 2014. gadam pieauga par 22 %, kas bija daudz mazāks pieaugums nekā ražošanas apjoma pieaugums (49 %) tajā pašā laikposmā. Tas attiecīgajā periodā radīja būtisku ražīguma pieaugumu gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem, proti, attiecīgi par 103 % un 94 %. Ražīgums laikā no 2013. līdz 2014. gadam kāpa par 57 % moduļiem un par 22 % elementiem.
- (143) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja Komisijas konstatējumus par nodarbināto skaitu Savienības ražošanas nozarē, apgalvojot, ka lielākā uzņēmuma *SolarWorld* elementu un moduļu ražošanā nodarbinātie ir pieskaitīti divreiz. *SolarWorld* un pārējo izlasē iekļauto uzņēmumu nodarbināto skaits ir ticis pienācīgi pārbaudīts un nodrošināts, ka vertikāli integrētu uzņēmumu gadījumā nodarbinātie nav pieskaitīti divreiz. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

4.5.2.4. Dempinga starpības lielums un atgūšanās no iepriekšējā dempinga

- (144) Kā skaidrots 3.2.3. sadaļā, pārskatīšanas izmeklēšanas periodā saistībām bija ietekme uz ražotāju eksportētāju cenām eksportam uz Savienību, tādēļ tās nebija pietiekami uzticamas, lai tās varētu izmantot, nosakot, vai dempings varētu turpināties vai atkārtoties, ja antidempinga pasākumi zaudētu spēku.
- (145) Tomēr kaitējuma rādītāju analīze liecina, ka piemērojamiem pasākumiem bija pozitīva ietekme uz Savienības ražošanas nozari, kura, kā tiek uzskatīts, atgūstas no iepriekšējā dempinga sekām.

4.5.3. Mikroekonomiskie rādītāji

- (146) Izlasē tika iekļauti tikai trīs elementu ražotāji, no kuriem divi ietilpst *EU ProSun*. Tie sadarbojās, iesniedzot pieprasījumu, kurā bija iekļauti abu ražotāju skaitliskie rādītāji. Tādēļ visi rādītāji, kas ir saistīti ar mikroekonomiskajiem rādītājiem attiecībā uz elementiem, kuriem iespējams tieši izsekot līdz trešajam uzņēmumam, kas neietilpst *EU ProSun*, ir izteikti diapazonos, lai aizsargātu tā Savienības ražotāja konfidencialitāti, kurš izmeklēšanā sadarbojās.

4.5.3.1. Cenas un faktori, kas ietekmē cenas

- (147) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējai pārdošanas cenai nesaistītiem pircējiem Savienībā attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

8.a tabula.

Moduļi: pārdošanas cenas Savienībā

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās pārdošanas cenas Savienībā brīvajā tirgū (EUR/kW)	790	651	618	593
<i>Indekss</i>	100	82	78	75
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/kW)	1 112	813	648	627
<i>Indekss</i>	100	73	58	56

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

8.b tabula.

Elementi: pārdošanas cenas Savienībā

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās pārdošanas cenas Savienībā brīvajā tirgū (EUR/kW)	378–418	307–339	239–264	258–284
<i>Indekss</i>	100	81	63	68
Vienības ražošanas izmaksas (EUR/kW)	587–648	402–444	347–384	338–373
<i>Indekss</i>	100	69	59	58

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (148) Iepriekšējā tabulā ir parādīta vienības pārdošanas cenu dinamika Savienības brīvajā tirgū salīdzinājumā ar atbilstošajām ražošanas izmaksām. Pārdošanas cenas attiecīgajā periodā ievērojami samazinājās, t. i., par 25 % moduļiem un par 32 % elementiem. Kaut gan moduļu pārdošanas cenas attiecīgajā periodā nepārtraukti samazinājās, elementu cenas laikā no 2014. gada līdz PIP pieauga par 5 procentpunktiem. Elementu pārdošana atvērtais tirgū atbilda mazāk nekā 5 % no izlasē iekļauto ražotāju kopējā ražošanas apjoma, turklāt viens no ražotājiem pārdeva lielus apjomus par ļoti zemām cenām, jo gatavojās beigt uzņēmējdarbību ES. Tāpēc no šī rādītāja nevarētu izdarīt jēgpilnus secinājumus. Daži izlasē iekļautie ražotāji elementus, kas bija paredzēti garantētajam noietam, moduļu ražošanas vajadzībām nodeva vai piegādāja, izmantojot atšķirīgu metodiku (transfercenu noteikšana virtuālās tirgus cenas līmenī, transfers, kura pamatā ir faktiskās izmaksas, utt.). Tāpēc arī no cenu dinamikas garantētā noietā tirgū nevar izdarīt jēgpilnus secinājumus.
- (149) Vienības ražošanas izmaksas attiecīgajā periodā strauji samazinājās, t. i., par 46 % moduļiem un par 42 % elementiem.

- (150) Moduļu pārdošanas cenas vidēji ir bijušas zemākas nekā vienības ražošanas izmaksas, bet šī starpība visā attiecīgajā periodā nepārtraukti samazinājās, jo īpaši pēc tam, kad 2013. gadā tika noteikti pasākumi. Moduļu pārdošanas cena 2012. gadā bija tikai 71 % no vienības ražošanas izmaksām, savukārt 2013. gadā tā bija 80 %, 2014. gadā 94 %, PIP laikā 94,5 %. Tādēļ atšķirība starp pārdošanas cenu un vienības ražošanas izmaksām strauji samazinājās – laikā no 2013. gada līdz PIP par 14 procentpunktiem.
- (151) Elementu pārdošanas cena 2012. gadā bija 60–67 % no vienības ražošanas izmaksām, 2013. gadā tā bija 72–80 %, 2014. gadā 65–72 %, PIP laikā 72–79 %. Tomēr, kā jau skaidrots, tendences 2014. gadam un PIP ļoti ietekmēja viena Savienības ražotāja ārkārtīgi zemās cenas. Abiem pārējiem izlasē iekļautajiem uzņēmumiem 2014. gadā bija tendence 75–80 % un PIP laikā – 81–86 %, kas kopumā atbilst moduļiem novērotajai tendencei.
- (152) Kopumā ražošanas nozare sāka atlabt no iepriekšējā dempinga, bet arī ieguldīja lielu darbu, lai atgūtu konkurētspēju, it īpaši palielinot Savienības ražošanas nozares darbaspēka ražīgumu, kā minēts 141. apsvērumā, un tādējādi uzlabojot ražīgumu un jaudas izmantojumu.

4.5.3.2. Darbaspēka izmaksas

- (153) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju vidējo darbaspēka izmaksu dinamika attiecīgajā periodā bija šāda:

9.a tabula.

Moduļi: vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto (EUR)	32 918	38 245	36 577	38 343
Indekss	100	116	111	116

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

9.b tabula.

Elementi: vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto

	2012	2013	2014	PIP
Vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto (EUR)	41 289–45 590	45 002–49 689	45 188–49 895	47 825–52 807
Indekss	100	109	109	116

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (154) No 2012. gada līdz PIP vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu nodarbināto gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem palielinājās par 16 %. Šos pieaugumus galvenokārt izraisīja ar nodarbināto skaita racionalizāciju saistītie atlaišanas pabalsti un algu inflācija.

4.5.3.3. Krājumi

(155) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju krājumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

10.a tabula.

Moduļi: krājumi

	2012	2013	2014	PIP
Krājumi perioda beigās (kW)	186 533	114 792	196 944	191 207
<i>Indekss</i>	100	62	106	103
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	33	13	13	11
<i>Indekss</i>	100	40	38	34

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

10.b tabula.

Elementi: krājumi

	2012	2013	2014	PIP
Krājumi perioda beigās (MW)	53 029–58 553	90 079–99 462	99 999–110 415	135 492–149 606
<i>Indekss</i>	100	170	189	256
Krājumi perioda beigās procentos no ražošanas apjoma (%)	18	23	12	14
<i>Indekss</i>	100	125	68	80

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (156) Attiecīgajā periodā moduļu krājumi pieauga nedaudz – par 3 %, savukārt elementu krājumi pieauga būtiski – par 156 %. Tomēr gan moduļu, gan elementu krājumi, izteikti procentos no kopējā ražošanas apjoma, samazinājās – attiecīgi par 66 % un 20 %.
- (157) Krājumus šajā nozarē nevar uzskatīt par izmantojamu kaitējuma rādītāju, jo ražošanas un pārdošanas apjoms galvenokārt ir atkarīgs no pasūtījumiem, un tādējādi ražotāji cenšas uzturēt ierobežotus krājumus.

4.5.3.4. Rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi, ienākums no ieguldījumiem un spēja piesaistīt kapitālu

(158) Izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitātei, naudas plūsmai, ieguldījumiem un ienākumam no ieguldījumiem attiecīgajā periodā bija šāda dinamika:

11.a tabula.

Moduļi: rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem, ieskaitot <i>Jabil</i> , Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma) (1)	– 24,4/– 29,5	– 24,4/– 29,5	– 6,8/– 8,2	– 7,7/– 9,3
<i>Indekss</i>	100	100	361/298	319/264

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem, izņemot <i>Jabil</i> , Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma)	- 32,7	- 27,2	- 8,7	- 9,5
<i>Indekss</i>	100	120	376	344
Naudas plūsma (EUR)	129 864 423	- 69 402 391	- 18 231 488	- 145 258 620
<i>Indekss</i>	100	187	712	89
Ieguldījumi (EUR)	24 134 924	12 407 723	17 333 494	24 565 553
<i>Indekss</i>	100	51	72	102
Ienākums no ieguldījumiem %)	- 6	- 10	- 3	- 2
<i>Indekss</i>	100	55	193	258

(¹) Faktiskie peļņas rādītāji bija jāatspoguļo diapazonā, lai izvairītos no tā, ka citi izlasē iekļautie uzņēmumi var noteikt *Jabil* gūto peļņu.

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

11.b tabula.

Elementi: rentabilitāte, naudas plūsma, ieguldījumi un ienākums no ieguldījumiem

	2012	2013	2014	PIP
Nesaistītiem pircējiem Savienībā veiktās pārdošanas rentabilitāte (% no pārdošanas apgrozījuma)	- 37,7 līdz - 41,6	- 7,2 līdz - 7,9	- 26,6 līdz - 29,3	- 36,8 līdz - 40,7
<i>Indekss</i>	100	527	142	102
Naudas plūsma (EUR)	- 41 934 911 līdz - 46 303 131	- 17 537 454 līdz - 19 364 273	- 12 414 052 līdz - 13 707 182	- 29 027 946 līdz - 32 051 690
<i>Indekss</i>	100	239	338	144
Ieguldījumi (EUR)	29 435 820 līdz 32 502 051	26 074 619 līdz 28 790 726	7 001 485 līdz 7 730 807	11 429 509 līdz 12 620 083
<i>Indekss</i>	100	89	24	39
Ienākums no ieguldījumiem (%)	- 6,0 līdz - 6,7	- 2,5 līdz - 2,7	- 24,6 līdz - 27,2	- 31,8 līdz - 35,1
<i>Indekss</i>	100	246	25	19

Avots: pārbaudītās atbildes uz anketas jautājumiem.

- (159) Komisija izlasē iekļauto Savienības ražotāju rentabilitāti noteica, tīro peļņu pirms nodokļu samaksas no līdzīgā ražojuma pārdošanas nesaistītiem pircējiem Savienībā izsakot procentos no šīs pārdošanas apgrozījuma.
- (160) Kā minēts 110. apsvērumā, viens no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem – *Jabil* – ir montāžas operators un nepiedalās moduļu tirdzniecībā. Tā rentabilitātes tendences atšķirās. Visā attiecīgajā periodā tas guva un PIP laikā palielināja rentabilitāti līdz 5–15 %. Taču *Jabil* peļņu guva no samaksas, ko tas iekasēja no pircējiem par montāžas pakalpojumiem, nevis no moduļu pārdošanas. Turklāt tam neradās ar moduļu pārdošanu saistīti izdevumi, piemēram, tirgvedības izmaksas (tam radās vienīgi jaunu līgumražotāju meklēšanas izmaksas). Arī šī uzņēmuma izmaksu struktūra atšķirās no tās, kāda parasti ir moduļu ražotājam, kas ir pilnībā atbildīgs par ražošanu un savu ražojumu pārdošanu. Piemēram, *Jabil* bija mazāki apgrozāmie līdzekļi, krājumu izmaksas, kreditoru un debitoru saistības, kā arī zemākas pētniecības un izstrādes izmaksas.
- (161) Komisija konstatēja, ka 11.a tabulas pirmajā slejā rentabilitātes rādītājā ir apvienoti divu dažādu grupu rādītāji. No vienas puses, tie ir moduļu ražotāji, kuri ražo šo ražojumu un to pārdod. No otras puses – arī izlasē iekļautais uzņēmums *Jabil*, kas moduļus tikai montē. Lai iegūtu reālistisku pārskatu par ražošanas nozares stāvokli, Komisija nolēma tālākajā analizē nošķirt abas minētās grupas. Tādēļ tā 11.a tabulā iekļāva otro sleju, kuru tā uzskatīja par uzticamāku Savienības moduļu ražošanas nozares rentabilitātes novērtēšanai.
- (162) Izlasē iekļautie moduļu ražotāji, izņemot *Jabil*, attiecīgajā periodā darbojās ar zaudējumiem. Tomēr attiecīgajā periodā zaudējumi samazinājās par 244 %. 2013. gadā, salīdzinot ar 2012. gadu, tie samazinājās par 5,5 procentpunktiem. Tas sakrita ar laiku, kad pasākumi stājās spēkā (pagaidu pasākumi stājās spēkā 2013. gada 6. jūnijā). Laikā no 2013. līdz 2014. gadam, kad pasākumu ietekme aptvēra visu gadu, zaudējumi turpināja ievērojami samazināties, proti, par 18,5 procentpunktiem. PIP laikā zaudējumi nedaudz palielinājās – par 0,8 procentpunktiem. Tomēr to galvenokārt ietekmēja zaudējumi, ko cieta viens Savienības ražotājs, kurš pēc tam pieņēma lēmumu izbeigt ražošanu. Tajā pašā laikā pārējo izlasē iekļauto Savienības ražotāju zaudējumi PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinājās.
- (163) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas iebilda pret *Jabil* izslēgšanu no pārējās Savienības moduļu ražošanas nozares peļņas rādītājiem. Tās apgalvoja, ka *Jabil* ir rets rentabla ražotāja piemērs un tā izslēgšana nesaskan ar lēmumu atzīt tādu analogās valsts ražotāju, kurš izmanto atlīdzības līgumu, lai pārdotos moduļus montētu cits uzņēmums. Pretēji šo personu apgalvojumiem, Komisija nav izslēgusi *Jabil* no rentabilitātes analīzes. Lai veiktu jēgpilnāku jutīguma analīzi, tā toties ir sniegusi divus atsevišķus datu kopumus. Šie dati liecina, ka pat kopā ar *Jabil* Savienības ražošanas nozare vidēji ir kopumā darbojās ar zaudējumiem. Tie arī parāda, ka dažādu Savienības ražotāju vidū pastāv būtiskas atšķirības atkarībā no to uzņēmējdarbības modeļa, sk. 110. un 160. apsvērumu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts. Turklāt Komisija norāda, ka pieeja analogās valsts ražotājam un Savienības ražošanas nozarei nekādā ziņā nav nekONSEKVENTA. Analogās valsts ražotājs ir samērā līdzīgs *Jabil* pircējiem, nevis paša *Jabil* uzņēmējdarbības modelim. Analogās valsts ražotājs uzņemas pilnu atbildību par cita uzņēmuma montēto moduļu pārdošanas apjomu, turpretī *Jabil* ir montāžas operators, kas no pircējiem iekasē atlīdzības maksu par tā sniegto montāžas pakalpojumu. Šī iemesla dēļ Komisija arī kaitējuma analīzes vajadzībām ir pievērsusies darījumiem starp *Jabil* un citiem Savienības ražotājiem, kuri atrodas tādā pašā situācijā kā analogās valsts ražotājs (sk. iepriekš 52. apsvērumu).
- (164) Elementu ražotāju zaudējumi attiecīgajā periodā samazinājās par 2 %. Laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam tie samazinājās par 31,9 procentpunktiem, savukārt no 2013. līdz 2014. gadam palielinājās par 20,3 procentpunktiem, bet no 2014. gada līdz PIP – par 10,7 procentpunktiem. Tomēr elementu rentabilitāti ietekmēja divi neparedzēti notikumi. No vienas puses, viens no izlasē iekļautajiem ražotājiem attiecīgajā periodā ienāca tirgū, bet attiecīgā perioda pēdējos gados mainīja to, kā tiek ziņots par dažām tā ražošanas izmaksām, tādējādi ciešot lielus zaudējumus. No otras puses, cita izlasē iekļautā ražotāja pārdošanas cenas PIP laikā, kad tas gatavojās izbeigt ražošanu, bija ārkārtīgi zemas un nesa lielus zaudējumus. Turpretī trešais izlasē iekļautais ražotājs attiecīgajā periodā nepārtraukti samazināja zaudējumus.

- (165) Neto naudas plūsma ir Savienības ražotāju spēja pašfinansēt savu darbību. Līdzīgi kā rentabilitātei, arī tās tendence laikposmā no 2012. gada līdz PIP bija negatīva. Neto naudas plūsma attiecībā uz moduļiem attiecīgajā periodā samazinājās par 11 %, bet attiecībā uz elementiem tā samazinājās par 44 %. Naudas plūsmas svārstības, kuras 2014. gadā notika gan attiecībā uz moduļiem, gan elementiem, ietekmēja neparedzēti notikumi ar kādu lielu Savienības ražotāju. Tas, pirmkārt, samaksājot zemu pirkšanas cenu, iegādājās esošu rūpnīcu, otrkārt – pārstrukturēja parādus. 2015. gadā tas turpināja veikt ievērojamas aizdevumu atmaksas, kas radīja negatīvu naudas plūsmu no finansēšanas darbības. Būtu jānorāda, ka šis ražotājs ziņoja par pozitīvu naudas plūsmu no pamatdarbības un būtisku tā darbības rezultātu uzlabošanu, salīdzinot ar 2014. gadu. Diviem citiem Savienības moduļu ražotājiem PIP bija pozitīva naudas plūsma, kas uzlabojās, savukārt pārējiem diviem elementu ražotājiem naudas plūsma bija negatīva, taču tā uzlabojās.
- (166) Attiecībā uz ieguldījumiem tabulās ir redzams, ka Savienības ražošanas nozare laikposmā no 2012. gada līdz PIP palielināja ieguldījumus moduļu ražošanā par 2 %. No 2013. līdz 2014. gadam tie palielinājās par 40 % un no 2013. gada līdz PIP – par 98 %.
- (167) Kopējie ieguldījumi elementos no 2012. gada līdz PIP samazinājās par 61 %. Arī kopējās ieguldījumu tendences attiecībā uz elementiem ietekmēja viena izlasē iekļautā Savienības ražotāja lēmums izbeigt ražošanu. Tajā pašā laikā pārējo divu izlasē iekļauto ražotāju ieguldījumi laikā no 2014. gada līdz PIP četrkāršojās.
- (168) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas norādīja, ka ieguldījumi elementos attiecīgajā periodā samazinājušies un pasākumu noteikšana tos nav pozitīvi ietekmējusi. Pirmkārt, lai gan attiecībā uz izlasi kopumā tas atbilst patiesībai, kā norādīts iepriekšējā apsvērumā, šo tendenci ietekmēja viena izlasē iekļautā Savienības ražotāja lēmums izbeigt ražošanu. Šis ražotājs perioda sākumā veica būtiskus ieguldījumus, bet perioda beigās neveica gandrīz nemaz. Otrkārt, cits izlasē iekļauts ražotājs 2013. gadā veica ieguldījumus uzņēmējdarbības sākšanai, kas atspoguļoja tā gada kopējo ieguldījumu lielo pieaugumu. Treškārt, pēc tam, kad pasākumu stāšanās spēkā sāka ietekmēt uzņēmumu rentabilitāti, visas uzņēmumu izlases veiktie ieguldījumi laikposmā no 2014. gada līdz PIP pieauga, atspoguļojot faktu, ka divi izlasē iekļautie ražotāji, kuri palika tirgū, šajā laikposmā ieguldījumus četrkāršoja. Tādējādi apgalvojums, ka pasākumu noteikšana nav pozitīvi ietekmējusi ieguldījumus, tika noraidīts.
- (169) Ienākums no ieguldījumiem ("INI") ir peļņa, kas izteikta procentos no ieguldījumu neto uzskaites vērtības. Tas saglabājās negatīvs visā attiecīgajā periodā Savienības ražošanas nozares ciesto neto zaudējumu dēļ. Attiecīgajā periodā INI attiecībā uz moduļiem uzlabojās par 4 procentpunktiem; bet 2014. gadā un PIP, salīdzinot ar 2013. gadu, tas būtiski uzlabojās – attiecīgi par 7 un 8 procentpunktiem. Attiecīgajā periodā INI attiecībā uz elementiem samazinājās par 25,8–28,4 procentpunktiem.

4.5.4. Secinājums par kaitējumu

- (170) Kopumā Savienības ražošanas nozare attiecīgajā periodā turpināja ciest no kaitējuma, ņemot vērā īso laikposmu pēc sākotnējo pasākumu noteikšanas un dempinga apmērus, kā arī iepriekšējā izmeklēšanā konstatēto kaitējuma līmeni. Turklāt konstatētā apiešanas prakse, kas norādīta 4. apsvērumā, arī ir veicinājusi kaitējuma turpināšanos. Tomēr, sākot ar 2013. gada vidu (pagaidu pasākumi stājās spēkā 2013. gada 6. jūnijā) un jo īpaši 2014. gada (pirmais pilnais gads, kad spēkā bija antidempinga pasākumi) un PIP laikā Savienības ražošanas nozare pakāpeniski sāka atgūties.
- (171) Vairāki kaitējuma rādītāji liecināja par pozitīvu tendenci. Kas attiecas uz moduļiem, Savienības ražošanas nozare par 2,8 % palielināja Savienības moduļu pārdošanas apjomu, un rezultātā tās tirgus daļa laikā no 2014. gada līdz PIP pieauga par 9,4 %. Tajā pašā laikā Savienības ražošanas nozare palielināja elementu garantēto noietu un Savienības pārdošanas apjomu par 6,3 % un saglabāja 33 % tirgus daļu. Turklāt šajā pašā laikposmā Savienības ražošanas nozare uzlaboja jaudas izmantojumu par 9 procentpunktiem attiecībā uz moduļiem un 8 procentpunktiem attiecībā uz elementiem, palielinot ražošanas apjomu un samazinot esošo jaudu. Tā arī panāca būtisku ražīguma uzlabošanu, tādējādi samazinot starpību starp tās pārdošanas cenām un vidējām ražošanas izmaksām. Turklāt Ķīnas eksporta iepriekšējais cenu samazinājums bija apstādināts, jo tika ievērota MIC (PIP nebija cenu samazinājuma moduļiem un bija tikai maznozīmīgs cenu samazinājums elementiem). Rezultātā, lai gan Savienības ražošanas nozare PIP laikā joprojām cieta zaudējumus, tās zaudējumi attiecībā uz moduļiem, salīdzinājumā ar 2012. un 2013. gadu, būtiski samazinājās. Tomēr Savienības elementu ražošanas nozares zaudējumi

nesamazinājās, jo, kā skaidrots 165. apsvērumā, tos ietekmēja neparedzēti notikumi, ar kuriem saskārās divi no izlasē iekļautajiem ražotājiem. Turpretī trešā izlasē iekļautā ražotāja zaudējumi PIP laikā samazinājās, tādējādi attiecībā uz to pastāvēja tāda pati tendence kā attiecībā uz moduļiem.

- (172) Savienības ražošanas nozare laikā no 2014. gada līdz PIP arī palielināja ieguldījumus gan moduļos, gan elementos – attiecīgi par 41 % un 63 %.
- (173) Tomēr, neraugoties uz ieguldītajām pūlēm un no tām izrietošajām pozitīvajām tendencēm, Savienības ražošanas nozarei joprojām neizdevās atgūties no Ķīnas eksportētāju iepriekšējā dempinga. Kā jau minēts, gan elementu, gan moduļu ražotāji PIP laikā darbojās ar zaudējumiem, tiem bija negatīva naudas plūsma un ienākums no ieguldījumiem. Turklāt, neraugoties uz faktu, ka no Ķīnas eksportēto moduļu importa apjomi samazinājās, to tirgus daļa joprojām bija lielāka nekā Savienības ražotājiem. Elementu imports PIP laikā, salīdzinot ar 2012. gadu, ievērojami pieauga apjoma ziņā (par 65 %), palielinot tā tirgus daļu. Elementu imports no Ķīnas arī radīja netiešu spiedienu uz garantētā noieta moduļu tirgum ražojošajiem uzņēmumiem, kam tādējādi tika liegta turpmāka izaugsme. Tādējādi imports no Ķīnas turpināja nonākt Savienības tirgū ievērojamos apjomos un par cenām, kas bija zemākas par Savienības ražošanas nozares ražošanas izmaksām.
- (174) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav novērtējusi to ietekmi uz Savienības ražošanas nozari, kuru izraisījis moduļu imports no trešām valstīm ievērojamos apjomos un par cenām, kas ir zemākas nekā eksportam no Ķīnas.
- (175) Komisija atzīst, ka moduļu importa no trešām valstīm ietekme ir svarīgs faktors ES ražošanas nozares situācijas novērtēšanā. Tomēr šāds imports bija daudz mazsvarīgāks nekā imports no Ķīnas – tā tirgus daļa bija 25 % (ieskaitot moduļus, kuri faktiski bija Ķīnas moduļi, bet uz kuriem attiecās apiešanas prakse), savukārt Ķīnas moduļu tirgus daļa PIP bija 41 % (ņemot vērā apiešanu, patiesībā tā bija vēl lielāka). Turklāt trešo valstu tirgus daļa no 2014. gada līdz PIP samazinājās par 10 %, bet importa no Ķīnas tirgus daļa šajā pašā periodā palielinājās par 4,9 %. Šie abi faktori parāda, ka Ķīnas importam bija daudz lielāka ietekme uz Savienības ražošanas nozari nekā importam no trešām valstīm. Turklāt trešo valstu moduļu cena nebija zemāka par cenu, kāda bija eksportam no Ķīnas. Kā iepriekš redzams 4.a tabulā, visa importa no trešām valstīm vidējā svērtā cena PIP laikā bija 550 EUR/kW, kas bija augstāka par vidējo cenu eksportam no Ķīnas – 544 EUR/kW. Tādēļ šie apgalvojumi tika noraidīti.
- (176) Vairākas personas apgalvoja, ka attiecībā uz elementiem kaitējumu nodarīja trešo valstu imports, jo rentabilitāte PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinājās, ko izraisīja importa no Ķīnas samazināšanās un vienlaicīgs importa no trešām valstīm pieaugums.
- (177) Pirmkārt, kā norādīts 164. apsvērumā, izlasē iekļauto ražotāju zaudējumu pieaugumu PIP laikā ietekmēja neparedzēti notikumi ar diviem Savienības elementu ražotājiem, savukārt trešā (vislielākā) ražotāja rentabilitāte PIP laikā, salīdzinot ar 2014. gadu, pieauga. Otrkārt, lai gan imports no Ķīnas laikā no 2014. gada līdz PIP samazinājās par 3 procentpunktiem, laikā no 2013. gada līdz PIP, neraugoties uz pasākumu stāšanos spēkā, tas palielinājās par 7 procentpunktiem. Tādējādi importam no Ķīnas joprojām bija būtiska ietekme uz Savienības ražošanas nozari. Treškārt, imports no trešām valstīm laikposmā no 2014. gada līdz PIP patiešām palielinājās par 2 procentpunktiem, bet no 2013. gada līdz PIP samazinājās par 24 procentpunktiem. Tādēļ laikposmā pēc pasākumu noteikšanas ietekme uz Savienības ražošanas nozari faktiski samazinājās. Tādējādi arguments, ka kaitējumu izraisījis imports no trešām valstīm, tika noraidīts.
- (178) Pēc informācijas izpaušanas ĶV apgalvoja, ka daži kaitējuma rādītāji uzlabojās tikai PIP laikā, nevis tūlīt pēc pasākumu noteikšanas. Tādēļ nav tiešas saiknes starp pasākumu noteikšanu un dažādajām pozitīvajām tendencēm.

- (179) Komisija atzina, ka daži kaitējuma rādītāji, piemēram, attiecībā uz moduļiem – tirgus daļa, ražošanas apjoms un jaudas izmantojums – uzlabojās tikai PIP, nevis 2014. gadā. Tomēr, ņemot vērā iepriekšējā izmeklēšanā konstatēto dumpinga un kaitējuma apmēru, bija jāpaiet zināmam laikam, lai negatīvo tendenci, kas skāra visu ražošanas nozari, pagrieztu pretējā virzienā. To var izskaidrot fakts, ka sākotnējo pasākumu noteikšanas laikā Savienības ražošanas nozarē notika konsolidācija, kad daudzi ražotāji jau bija bankrota stāvoklī vai tuvu tam, bet atstāja tirgu tikai 2014. gadā. Tam bija svarīga ietekme uz visiem makrorādītājiem, kuros bija ietverti arī šie uzņēmumi. Ir vērts arī atzīmēt, ka vairāki rādītāji, piemēram, tirgus daļa, ražošanas apjoms, jaudas izmantojums un ražošanas jauda, kuru tendence visas Savienības ražošanas nozares līmenī bija negatīva, jau 2014. gadā attiecībā uz izlasē iekļautajiem Savienības moduļu un elementu ražotājiem uzrādīja pozitīvu tendenci. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (180) Vairākas ieinteresētās personas apgalvoja, ka Savienības ražošanas nozare ir labā stāvoklī un ir pilnībā atguvusies no iepriekš ciestā kaitējuma. Pēc informācijas izpaušanas personas vairākkārt atkārtoja šos apgalvojumus. Jo īpaši, kā tika apgalvots, nepārprotami lielāko Savienības moduļu ražotāju *SolarWorld* un *Jabil* finanšu pārskatos iekļautie rādītāji liecināja, ka to uzņēmējdarbība Savienībā pēdējos gados ir augusi un to ražošanas apjomi, jauda, jaudas izmantojums, eksporta pārdošanas apjomi un ražīgums ir palielinājušies, savukārt ražošanas izmaksas un krājumi ir samazinājušies.
- (181) Izlasē iekļautie Savienības ražotāji (ieskaitot *Jabil* un *SolarWorld*) 2014. gadā un PIP ir palielinājuši ražošanas apjomus, jaudu, jaudas izmantojumu, eksporta pārdošanas apjomu un ražīgumu, bet to ražošanas izmaksas un krājumi ir samazinājušies. Tomēr apgalvojums, ka nozare ir pilnībā atguvusies no iepriekš ciestā kaitējuma, ir pretrunā izmeklēšanā gūtajiem konstatētajiem, kas ir pamatoti ar faktiskajiem pārbaudītajiem izlasē iekļauto Savienības ražotāju datiem. Jo īpaši daudzi mikroekonomiskie rādītāji (piemēram, rentabilitāte, naudas plūsma un ienākums no ieguldījumiem) ir balstīti tikai uz pārdošanas apjomu neatkarīgiem pircējiem Savienībā. Turklāt dažiem no izlasē iekļautajiem uzņēmumiem ir nozīmīgs ražošanas apjoms ārpus Savienības, un tas nav iekļauts mikroekonomiskajos rādītājos. Turpretī publiski pieejamajos finanšu dokumentos ir pievērsta uzmanība visām attiecīgo uzņēmumu darbībām, un tie bieži sniedz informāciju par veselu grupu konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Tāpēc secinājumi par Savienības ražošanas nozares ekonomisko stāvokli pamatregulas 3. panta 5. punkta nozīmē tika balstīti nevis uz publiski pieejamiem finanšu dokumentiem, bet gan uz to detalizētāko un pārbaudīto informāciju par situāciju Savienībā, kura tika sniegta tikai izmeklēšanā. Turklāt par Savienības ražošanas nozares stāvokli izdarītie secinājumi bija balstīti uz datiem, kas bija iegūti no visiem izlasē iekļautajiem Savienības ražotājiem, ne tikai no *SolarWorld* un *Jabil*. Visbeidzot, kas attiecas uz *Jabil*, kā jau skaidrots, šis uzņēmums tikai montēja moduļus, bet neuzņēmās pilnu līgumisku atbildību par to pārdošanu. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (182) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka Komisijai būtu bijis jāņem vērā *SolarWorld* veikto lielapjoma ieguldījumu ietekme. Tika apgalvots, ka tie ir negatīvi ietekmējuši uzņēmumu un visu ražošanas nozari kopumā, ņemot vērā tās būtisko daļu Savienības ražošanas nozares ražošanas apjomā.
- (183) Pirmkārt, šīs personas minētie ieguldījumi tika veikti 2015. gadā un attiecās ne tikai uz elementiem un moduļiem, bet arī citādu ražojumu, piemēram, plāksnīšu, ražošanu ES⁽³⁰⁾. Tādēļ šie ieguldījumi tikai daļēji ietekmēja uzņēmuma moduļu un elementu uzņēmējdarbības rentabilitātes novērtējumu. Otrkārt, kā norādījušas citas personas, *SolarWorld* grupa gan uzņēmējdarbībā Eiropā, gan ārpus Eiropas 2016. gadā guva pozitīvus rezultātus⁽³¹⁾. Tas šajā posmā neliecina par to, ka jau veiktie ieguldījumi būtu negatīvi ietekmējuši uzņēmumu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.

4.6. Kaitējuma turpināšanās iespējamība

- (184) Lai novērtētu kaitējuma turpināšanās iespējamību gadījumā, ja pasākumi pret ĶTR zaudētu spēku, saskaņā ar pamatregulas 11. panta 2. punktu tika analizēta Ķīnas importa potenciālā ietekme uz Savienības tirgu un Savienības ražošanas nozari.

⁽³⁰⁾ Sk. *SolarWorld* grupas 2015. gada pārskatu, pieejams: http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/annual_report_2015_web.pdf, 58. lpp.

⁽³¹⁾ *SolarWorld* 2016. gada trešā ceturkšņa konsolidētais pārskats, <http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/2016/solarworld-q3-2016-web-en.pdf>, 8.–9. lpp.

- (185) Kā jau parādīts 4.5. sadaļā, Savienības ražošanas nozare PIP laikā turpināja ciest no kaitējuma. Kā jau izklāstīts 3.3. sadaļā, pastāv iespējamība, ka, pasākumiem zaudējot spēku, dempings turpinātos. Turklāt tika konstatēts, ka ražotāji eksportētāji pārdeva ražojumus trešām valstīm un Savienībai par dempinga cenām, un, ja pasākumi zaudētu spēku, tie nonāktu Savienības tirgū par cenām, kas ir vēl zemākas nekā tās, par kurām tos pašlaik pārdod Savienībai.

4.6.1. Jaudas pārpalikums, tirdzniecības plūsmas un Savienības tirgus pievilcīgums, ĶTR ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse

- (186) Ķīnas moduļu ražošanas jauda 2015. gadā tiek lēsta 96,3 GW/gadā, un ir gaidāms, ka 2016. gadā tā sasniegs 108 GW/gadā⁽³²⁾. Tajā pašā laikā pasaules pieprasījums 2015. gadā tika lēsts 50,6 GW un tika prognozēts, ka 2016. gadā tas pieaugs līdz 61,7 GW⁽³³⁾ vai, kā minēts citā avotā, – līdz 68,7 GW⁽³⁴⁾. Tādēļ Komisija secināja, ka Ķīnas ražotāju kopējais jaudas pārpalikums ievērojami pārsniedz pasaules pieprasījumu, proti, par 47,5 % 2015. gadā, kā arī, atkarībā no izmantotā avota, par 42,9 % vai par 36 % to pārsniegs 2016. gadā. Citā avotā tika noteikts, ka 2015. gadā kopējais pasaules pieprasījums bija 58 GW⁽³⁵⁾, kas nozīmētu, ka Ķīnas ražotāju 2015. gada jaudas pārpalikums ir 39,8 %.
- (187) Pat ja turpmāk Ķīnā vairs netiktu no jauna uzstādītas jaudas, esošā jauda joprojām ievērojami pārsniegtu prognozēto ikgadējo pasaules pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām. Scenārijā ar vislielāko varbūtību (tā dēvētajā “mērenajā scenārijā”) pieprasījums 2020. gadā sasniegtu 97 GW⁽³⁶⁾ vai 95 GW⁽³⁷⁾, ko pilnībā apmierinātu esošā Ķīnas ražošanas jauda. Turklāt Ķīnas saules enerģijas moduļu ražošanas jauda pēdējo 10 gadu laikā ir pastāvīgi augusi. Piemēram, laikposmā no 2012. līdz 2015. gadam tā vairāk nekā divkārsējās (no 43,8 GW⁽³⁸⁾ 2012. gadā līdz 96,3 GW 2015. gadā). Tikai 2016. gadā vien Ķīnā papildus ir 2 GW paziņotas jaudas vai būvniecības stadijā esošas jaudas, kā norāda *Bloomberg New Energy Finance* (“BNEF”). Turklāt nav pierādījumu, kas liecinātu, ka Ķīnas jauda tuvākajā nākotnē neturpinās palielināties, ņemot vērā faktu, ka tā nepārtraukti augusi vismaz iepriekšējos piecus gadus. Tādēļ pat mazāk ticamā scenārijā (tā dēvētajā “labvēlīgajā scenārijā”), kad gada pasaules pieprasījums 2020. gadā palielinātos līdz 120 GW⁽³⁹⁾ ir iespējams, ka Ķīnas ražotāji vieni paši joprojām spētu pilnībā apmierināt pieprasījumu, jo tiem esošā jauda būtu jāpalielina daudz lēnāk nekā iepriekš, t. i., tikai par 11,3 % 4 gadu laikā.
- (188) Pēc informācijas izpaušanas vairākas ieinteresētās personas apšaubīja Komisijas izmantotos datus par ĶTR jaudu un pasaules patēriņu. Tās apgalvoja, ka *Solar Power Europe* nav pietiekami uzticams avots, jo ņem vērā tikai moduļus, kas jau ir savienoti ar tīklu, turpretī *IHS* un *BNEF* sniedz precīzāku pārskatu, jo atspoguļo moduļus, kas ir iegādāti, lai tos uzstādītu.
- (189) Tomēr Komisija iepriekšējos apsvērumos jau ir analizējusi *IHS* datus un prognozes, savukārt *BNEF* dati būtiski neatšķiras no *IHS*⁽⁴⁰⁾. Patiesībā *BNEF* un *IHS* aplēses par 2016. gadu (68,7 GW piesardzīgajā scenārijā un 70,7 GW optimistiskajā scenārijā) un 2017. gadu (attiecīgi 72,9 GW un 77,5 GW) pilnībā sakrīt, bet tās nebūtiski atšķiras par 2018. gadu (*BNEF*: 83 GW; *IHS*: 82 GW)⁽⁴¹⁾, kas ir pēdējais gads, par kuru *BNEF* ir veicis aplēses. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (190) Minētās personas arī apstrīdēja Komisijas noteikto kopējā jaudas pārpalikuma apjomu. Jo īpaši viena ieinteresētā persona norādīja, ka 2016. gadā tie bijuši 70 GW. Tomēr tā nenorādīja informācijas avotu vai metodiku, pēc

⁽³²⁾ *Bloomberg New Energy Finance* (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽³³⁾ *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016*, 18. lpp.

⁽³⁴⁾ *BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016*.

⁽³⁵⁾ *IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016*, 23. lpp. Starpība, šķiet, ir saistīta ar to, ka *IHS* atskaitēs iekļauj visus moduļus, kas atrodas noliktavās, ir piegādāti vai uzstādīti. Turpretī *Global Market Outlook* ņem vērā tikai tos moduļus, kas ir uzstādīti un jau ražo elektroenerģiju.

⁽³⁶⁾ *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016*, 18. lpp.

⁽³⁷⁾ *IHS, The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost, June 2016*, 23. lpp. Pēdējā ziņojumā (*IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9 December 2016*) *IHS* izdarīja tādas pašas aplēses kā *Solar Power Europe* – 97 GW 2020. gadā.

⁽³⁸⁾ *Bloomberg New Energy Finance* (“BNEF”) “Solar manufacturer capacity league table”; skatīts 28.10.2016.

⁽³⁹⁾ *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016*, 18. lpp.

⁽⁴⁰⁾ Sk. 34., 36., 37., 38., 40. zemsvītras piezīmi ar atsaucēm uz *IHS* un *SPE*.

⁽⁴¹⁾ *BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016* un *IHS, PV Demand Tracker Q4 2016, 9 December 2016*.

kuras aprēķināts šāds rādītājs. Pat ja šis rādītājs bija pareizs, ar aplēsto jaudas pārpalikumu tik un tā pietiktu, lai apmierinātu visu pasaules pieprasījumu pat visoptimistiskāko 2016. gadam veikto aplēšu gadījumā (70,7 GW⁽⁴²⁾). Neviena no pārējām personām neiesniedza nekādus aprēķinus, neatsaucās uz kādu pētījumu vai ziņojumu, kas liecinātu, ka Komisijas noteiktais jaudas pārpalikums būtu jāsamazina. Tādējādi šis arguments nemaina iepriekš izdarītos secinājumus.

- (191) Vairākas ieinteresētās personas pirms un pēc informācijas izpaušanas norādīja, ka pirmā līmeņa uzņēmumiem ir daudz mazāks nozares pārpalikums nekā pārējiem – otrā un trešā līmeņa – uzņēmumiem. BNEF norādīja, ka ĶTR pirmā līmeņa uzņēmumu aplēstā moduļu ražošanas jauda 2016. gadā ir 46 GW, kas tiešām ir zemāka nekā otrā un trešā līmeņa uzņēmumu kopējā jauda, kas tiek lēsta 62 GW apmērā⁽⁴³⁾. Tomēr visu līmeņu Ķīnas uzņēmumi ir aktīvi pasaules tirgū. No Savienības viedokļa pēc spēkā esošo pasākumu noteikšanas eksportēja ne tikai pirmā līmeņa, bet arī otrā un trešā līmeņa uzņēmumi, kaut arī mazākos apjomos (pēdējo īpatsvars kopējā Ķīnas importā 2014. gadā tika lēsts 13,6 % apmērā). Tādēļ Komisija uzskatīja, ka, aprēķinot Ķīnai pieejamo jaudas pārpalikumu, būtu jāņem vērā visu veidu Ķīnas ražotāju eksportētāju jauda.
- (192) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apstrīdēja konstatējumu, ka, nosakot Ķīnā pieejamo jaudas pārpalikumu, būtu jāņem vērā visu veidu ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums.
- (193) Komisija norādīja, ka jau tikai pirmā līmeņa uzņēmumiem pieejamā jauda ir 90 % no 2015. gada kopējā pasaules patēriņa (lēsts 50,6 GW apmērā). Turklāt fakts, ka otrā un trešā līmeņa uzņēmumi veica eksportu uz ES, neraugoties uz nelielo apjomu, parāda, ka tie ir aktīvi Savienības tirgū un pārdošanā neaprobežojas tikai ar Ķīnas vai citiem tirgiem. Visbeidzot, ir gaidāms, ka pēc nesenās saistību atsaukšanas, kas galvenokārt skar pirmā līmeņa uzņēmumus, būtiski palielināsies otrā un trešā līmeņa uzņēmumu imports. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (194) Vairākas personas gan pirms, gan pēc informācijas izpaušanas apgalvoja, ka Ķīnas jaudas pārpalikums lielākoties ir pārspīlēts, jo pieprasījums pēc saules enerģijas iekārtām pasaulē ir pakāpeniski pieaudzis. Ikgadējais pasaules pieprasījums patiešām no 2014. līdz 2015. gadam ir pieaudzis par 25 % (no 40,3 GW līdz 50,6 GW)⁽⁴⁴⁾. Tomēr, kā norādīts iepriekš, aplēstais Ķīnas ražotāju jaudas pārpalikums par 47,5 % pārsniedz pašreizējo pieprasījumu. Tādēļ pat visoptimistiskākajā scenārijā attiecībā uz pasaules pieprasījuma pieaugumu Ķīnas ražotājiem, visticamāk, joprojām būtu pietiekams jaudas pārpalikums, lai šo pieprasījumu apmierinātu. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (195) Ķīnas ražotāju eksportētāju esošā jauda attiecībā uz elementiem 2016. gadā tiek lēsta 76,6 GW apmērā, kas ir par 12 % vairāk nekā 2015. gadā (68 GW)⁽⁴⁵⁾. Tā kā pasaules pieprasījums pēc elementiem aptuveni atbilst pasaules pieprasījumam pēc moduļiem, Ķīnas ražotāju eksportētāju elementu jaudas pārpalikums 2015. gadā bija 25,6 %, bet 2016. gadā – 19,5 %. Turklāt 2016. gadā Ķīnai bija 72,8 % no pasaules esošās elementu jaudas, tādējādi tā ievērojami pārsniedz pārējās trešās valstis. Nākamās četras lielākās trešās valstis, kurām ir pieejama jauda, ir daudz mazākas par Ķīnu (Taivainai 11 GW; Malaizijai 4 GW; Korejai 2,7 GW; Japānai 1,9 GW). Balstoties uz minēto, Komisija secināja, ka Ķīnai ir arī ievērojams elementu ražošanas jaudas pārpalikums.

4.6.2. Savienības tirgus pievilcīgums

- (196) Vairākas personas apgalvoja, ka Savienības tirgus Ķīnas ražotājiem vairs nešķiet pievilcīgs. Tās norādīja, ka Ķīna elementu un moduļu ražošanu drīzāk orientētu uz strauji augošajiem Āzijas tirgiem, piemēram, Japānu un Indiju. Turklāt Ķīnas iekšzemes pieprasījums pēdējos gados ir audzis un 2016. gada pirmajā ceturksnī sasniedzis 50 % no Ķīnas saules enerģijas moduļu kopējā ražošanas apjoma. Kā tiek apgalvots, Ķīnā līdz 2020. gadam katru gadu būs nepieciešamas iekārtas ar aptuveni 20 GW jaudu. Tādēļ, ņemot vērā arvien lielāku saules enerģijas iekārtu skaitu Ķīnā, Indijā un citos Dienvidaustrumāzijas tirgos, Ķīnas saules enerģijas moduļu ražošana galvenokārt censtos apmierināt pieaugošo pieprasījumu šajos tirgos.

⁽⁴²⁾ BNEF, Q4 2016 PV Market Outlook, 30 November 2016.

⁽⁴³⁾ Bloomberg New Energy Finance "Solar manufacturer capacity league table"; skatīts 28.10.2016.

⁽⁴⁴⁾ Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.

⁽⁴⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance "Solar manufacturer capacity league table", skatīts 28.10.2016.

- (197) Savienības tirgus patiešām vairs nav tik nozīmīgs kā agrāk, kad tā īpatsvars sasniedza līdz 60 % no pasaules gadā uzstādītās jaudas (2012. gadā). Netiek arī gaidīts, ka Savienība būs strauji augošo tirgu vidū. Prognozes par Savienības tirgus izaugsmi ir samērā pieticīgas, salīdzinot ar pārējo pasauli. Saskaņā ar *Solar Power Europe* "mēreno scenāriju" ir gaidāms, ka Eiropas saules enerģijas gada patēriņš no 8,2 GW pieaugs līdz aptuveni 15 GW 2020. gadā⁽⁴⁶⁾. Tomēr *Solar Power Europe* aplēsēs ir iekļautas arī valstis ārpus ES (Turcija, Šveice utt.); 28 Savienības dalībvalstu izaugsmes prognozes ir vēl pesimistiskākas, proti, aptuveni 11,6 GW⁽⁴⁷⁾ 2020. gadā. Tomēr Savienība joprojām ir svarīgs tirgus, kas veido 14 % no pasaules tirgus kopā, un ir gaidāms, ka tās daļa pasaules tirgū nākotnē saglabāsies nozīmīga. Trīs no tās dalībvalstīm (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) 2015. gadā bija desmit lielāko saules enerģijas moduļu tirgu vidū. Turklāt, kā jau norādīts, Ķīnas ražotāju eksportētāju jaudas pārpalikums nākotnē spētu apmierināt kopējo pasaules pieprasījumu, tostarp visos strauji augošajos tirgos, piemēram, pašā Ķīnā, Indijā, Japānā un Dienvidamerikā kopā. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi – tirdzniecības aizsardzības pasākumu noteikšana un pastiprināšana citstarp Kanādā un ASV ir mazinājusi šo tirgu pievilcīgumu, tādējādi vēl vairāk palielinot Savienības tirgus pievilcīgumu gadījumā, ja pasākumi tiktu atcelti.
- (198) Neraugoties uz antidempinga un kompensācijas pasākumu noteikšanu 2013. gadā, Ķīnas ražotāji eksportētāji joprojām saglabā lielu interesi par Savienības tirgu, ko apliecina fakts, ka tie ir saglabājuši spēcīgu stāvokli Savienības tirgū. Kā norādīts 4.4. sadaļā, moduļu un elementu importam no Ķīnas PIP laikā tirgus daļa bija attiecīgi 41 % un 16 %, un savu stāvokli tirgū tas ir veiksmīgi nosargājis (un attiecībā uz elementiem pat palielinājis), salīdzinot ar importu no trešām valstīm. Ķīnas moduļu importa apjomam un tirgus daļai ir daudz lielāka nozīme nekā šiem rādītājiem par trešām valstīm; kumulatīvi tās veido tikai 25 % no kopējā apjoma. Trešo valstu tirgus daļa attiecībā uz elementiem PIP laikā bija 51 %, bet tas nozīmē, ka tā bija ievērojami sarukusi (par 32 %), salīdzinot ar 2013. gadu, kad to tirgus daļa bija 75 %. Bez jau minētā, neraugoties uz to, ka pasākumi stājās spēkā 2013. gadā, laikposmā no 2013. gada līdz PIP elementu imports no Ķīnas pieauga par 77,8 %. Turklāt, kā tika apliecināts 2015. gada pretapiešanas izmeklēšanā, daži Ķīnas ražotāji centās izvairīties no pasākumiem, apejot tos caur Taivānu un Malaiziju, kas ir lielākās trešās valstis importa ziņā.
- (199) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apstrīdēja konstatējumu, ka Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs Ķīnas ražotājiem eksportētājiem. Viena no personām vērsa uzmanību uz to, ka Savienības tirgus kopējās izaugsmes prognozes būtu jāsamazina, pamatojoties uz to, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, jaunu enerģijas iekārtu daudzums Savienībā 2016. gada pirmajos deviņos mēnešos ir samazinājies par 18 %, tādēļ Savienības 2016. gada pieprasījums tiek lēsts visai pesimistiski – 7,1 GW. Līdz 2020. gadam tas arī izraisītu negatīvu Savienības pieprasījuma dinamiku. Turklāt tā apgalvoja, ka trīs lielākie Savienības tirgi (Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija) nākotnē vēl vairāk zaudēs pievilcību.
- (200) Aplēstais kopējais Savienības pieprasījums 7,1 GW, uz kuru atsaucas ieinteresētā persona, patiesībā 2016. gadam uzskatāms par diezgan labu rezultātu, jo tas kopumā atbilst *Solar Power Europe* sākotnējām aplēsēm, kas ietvertas mērenajā scenārijā 2016. gadam (7,3 GW)⁽⁴⁸⁾. Tādēļ šīs personas aplēses, ka Savienības pieprasījums šī iemesla dēļ līdz 2020. gadam atbilst pieticīgajam scenārijam, nav pamatotas ar pašas personas sniegtajiem datiem. Katrā ziņā, pat ja pieprasījums atbilstu iespējami sliktākajam scenārijam un Savienības tirgus īpatsvars pasaules tirgū samazinātos, tas varētu arī nepadarīt Savienības tirgu Ķīnas eksportam nepievilcīgu, jo visi pārējie minētie apsvērumi paliek spēkā. Pat ja iespējams, ka tā relatīvā daļa no pasaules pieprasījuma samazinās, Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs Ķīnas eksportam. Citādi nebūtu apiešanas prakses, kas konstatēta nesenoajā izmeklēšanā, kura attiecās uz Malaiziju un Taivānu.
- (201) Attiecībā uz apgalvojumiem, ka Ķīna katru gadu līdz 2020. gadam uzstādīs saules enerģijas sistēmas ar 20 GW jaudu, Komisijas izmeklēšanā ir atrasti pierādījumi, ka ĶTR nespēs saglabāt tik augstu mērķa rādītāju. Tirgus informācija liecina, ka minētais Ķīnas mērķis tiks pazemināts tikla infrastruktūras neesamības, pārmērīga tirgus piedāvājuma un atjaunojamo energoresursu subsīdiu fonda deficīta dēļ⁽⁴⁹⁾. Ķīnas saules enerģijas tirgus uzplaukuma un lejupslīdes cikli sīkāk ir iztirzāti 356. apsvērumā.

⁽⁴⁶⁾ *Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.*, 30. lpp.

⁽⁴⁷⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.*

⁽⁴⁸⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020, Solar Power Europe, July 2016.*

⁽⁴⁹⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, *Solar power – not everyone needs it right now*, 1st September 2016, 17. lpp.

- (202) Pēc informācijas izpaušanas viena persona citēja Ķīnas Valsts enerģijas administrācijas paziņojumu presē, kurā tā atklāja, ka saskaņā ar attīstības plānu saules enerģijas nozarē nākamajiem pieciem gadiem līdz 2020. gadam ir plānots uzstādīt fotoelektriskās enerģijas jaudu vismaz 105 GW apmērā. Minētā persona apgalvoja, ka tādējādi Ķīnas pieprasījums vēl vairāk palielināsies.
- (203) Kopējās uzstādītās jaudas mērķlielums 105 GW ir samērā zems un, kā norāda BNEF⁽⁵⁰⁾, tiks sasniegts jau 2017. gadā. Tādējādi šim zemajam mērķlielumam nav nozīmes, jo tas vedina domāt, ka pēc 2017. gada nav gaidāma izaugsme, pretēji prognozēm, ka Ķīnas tirgu gaida izaugsme. Tajā pašā laikā Komisija 201. apsvērumā jau ir analizējusi Ķīnas tirgus izaugsmes scenāriju, tiesa gan, zemāku nekā 20 GW gadā līdz 2020. gadam. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.
- (204) Komisija arī analizēja, vai gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, imports no Ķīnas Savienībā nonāktu par zemākām cenām nekā pašreizējās Savienības cenas.
- (205) Gandrīz visiem ražotājiem eksportētājiem, kuri pārdeva moduļus un elementus no ĶTR uz Savienību PIP laikā, bija cenu saistības, un minētās cenu saistības ietekmēja to eksporta cenas uz ES un noteica minimālo importa cenu. Tādējādi minētās eksporta cenas nevarēja uzskatīt par atbilstošu rādītāju, lai noteiktu, kāda būtu bijusi ražotāju eksportētāju cenu noteikšanas prakse, ja pasākumi netiktu piemēroti.
- (206) Tādēļ to vietā tika izmantotas izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju cenas eksportam uz trešām valstīm. Tika konstatēts, ka izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju veiktajam eksportam uz trešām valstīm cenas salīdzinājumā ar izlasē iekļauto Savienības ražotāju cenām PIP laikā vidēji bija zemākas par 2,2 % elementiem un par 5,6–9,2 % moduļiem. Rādītāji atspoguļo ražotāja eksportētāja vidējo cenu samazinājumu (mazāko starpību starp uzņēmumiem un lielāko starpību starp uzņēmumiem). Attiecībā uz elementiem ir tikai viena cenu samazinājuma starpība, jo tas ir vidējais cenu samazinājums vienīgajam izlasē iekļautajam ražotājam eksportētājam, kas eksportē elementus uz Savienību.
- (207) Viena no personām lūdza norādīt vidējās svērtās cenas sadalījumu pa četrām attiecīgajām eksporta valstīm (Čīli, Indiju, Japānu un Singapūru), lai sniegtu piezīmes par konstatēto cenu samazinājumu. Aprēķinot cenu samazinājumu, tika ņemta vērā nevis katras trešās valsts vidējā svērtā cena, bet gan visu četru eksporta valstu kopējā vidējā svērtā cena, tādējādi pareizi atspoguļojot eksportētos apjomus un cenas, par kādām ir veikts minētais eksports. Tādēļ šis lūgums tika noraidīts.
- (208) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, ražotājiem eksportētājiem nebūtu stimula palielināt pārdošanas apjomu Savienībā. Komisiju šāda hipotēze nepārliecināja. Kā rāda noteiktās cenu samazinājuma starpības, gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, ražotāji eksportētāji varētu palielināt savu pārdošanas apjomu ES. Tā kā to cenas Savienībā būtu zemākas nekā Savienības ražotāju cenas, tad var pamatoti gaidīt, ka eksports no Ķīnas censtos iegūt lielāku tirgus daļu Savienībā. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (209) Tādējādi Komisija secināja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, imports no Ķīnas Savienībā nonāktu par cenām, kas ir zemākas nekā pašreizējās Savienības ražošanas nozares cenas, un, visticamāk, palielinātos tā pārdošanas apjoms un iegūta tirgus daļa.

4.6.3. Secinājumi par kaitējuma turpināšanās iespējamību

- (210) Ņemot vērā minēto, Komisija secināja, ka ĶTR pastāv ievērojams jaudas pārpalikums attiecībā uz moduļiem un elementiem. Savienības tirgus joprojām ir pievilcīgs lieluma un pārdošanas cenu ziņā, jo īpaši salīdzinot ar cenu līmeni, kāds ir eksportam no ĶTR uz trešām valstīm, ko papildus pierāda liecības par agrāko apiešanas praksi. Tādējādi Komisija konstatēja, ka pastāv liela iespējamība, ka antidempinga pasākumu atcelšana izraisītu dempinga turpināšanos, kas izraisītu Savienības ražošanas nozarei nodarītā kaitējuma turpināšanos.

⁽⁵⁰⁾ Q4 2016 PV Market Outlook, Solar power 30 November 2016, 19. lpp.

4.7. Cēloņsakarība

- (211) Vairākas ieinteresētās personas gan pirms, gan pēc informācijas izpaušanas apgalvoja arī, ka tad, ja Komisija konstatē, ka Savienības ražošanas nozare joprojām cieš no kaitējuma, to izraisa vairāki citi faktori, kas kumulatīvi izraisa visu kaitējumu:
- i) daudzu dalībvalstu stimulēšanas shēmu atcelšana;
 - ii) Savienības ražošanas nozare vēl nav sasniegusi apjomradītus ietaupījumus, ko nodrošinātu vairāku GW jauda, lai būtu ekonomiski dzīvotspējīga un ietekmētu pasaules tirgu;
 - iii) kaitējumu izraisa imports no citām valstīm, jo to cenas ir par 25 % zemākas nekā importa cenām no Ķīnas;
 - iv) kaitējumu izraisa tas, ka Savienības moduļu ražotāju cenas konstanti ir zemākas par Ķīnas ražotāju importa cenām.
- (212) Attiecībā uz pirmo apgalvojumu Komisija, kā izklāstīts 5.3.2. sadaļā, atzina, ka atbalsta shēmu grozīšana un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšana vai izbeigšana izraisījusi Savienības patēriņa samazināšanos laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam pēc tam, kad 2011. gadā bija sasniegts patēriņa augstākais punkts. Minētā ievērojamā patēriņa samazināšanās aprūrina Savienības ražošanas nozares izaugsmi. Tomēr Komisija iepriekšējā izmeklēšanā konstatēja, ka Savienības ražošanas nozare bijusi spiesta samazināt savas cenas galvenokārt importa par dempinga cenām radītā spiediena dēļ, nevis atbalsta shēmu dēļ⁽⁵¹⁾. Tādēļ Ķīnas ražojumu ieplūšana par dempinga cenām bija galvenais iepriekšējās izmeklēšanas laikā ciestā kaitējuma cēlonis. Turklāt, neraugoties uz patēriņa samazināšanos par 56 % laikā no 2012. gada līdz PIP, Savienības ražošanas nozare palielināja savu moduļu un elementu tirgus daļu attiecīgi par 40 % un 47 %. Kā minēts 171. apsvērumā, laikā no 2014. gada līdz PIP, tiklīdz kļuva jūtams pasākumu radītais aizsardzības efekts, Savienības ražošanas nozare sāka arī palielināt savu pārdošanas apjomu. Ražošanas nozare arī būtiski samazināja izmaksas (sk. 8.a un 8.b tabulu) un uzlaboja jaudas izmantojumu. Tātad, neraugoties uz patēriņa samazināšanos un ņemot vērā spēkā esošos pasākumus, Savienības ražošanas nozare sāka atgūties no iepriekš ciestā kaitējuma. Tādējādi šis apgalvojums tika noraidīts.
- (213) Attiecībā uz otro apgalvojumu tiek norādīts, ka Savienības ražošanas nozares jaudu patiešām nevar salīdzināt ar to, ko pēdējos gados sasnieguši Ķīnas ražotāji eksportētāji. Pirmkārt, Ķīnas uzņēmumi panāca milzīgus ražošanas apjomus un jaudu (tās pārpalikumu) laikā, kad tie sāka dominēt vairākos tirgos pasaulē, daļēji pateicoties cenu dempingam, ko ir konstatējusi ne tikai Eiropas Komisija, bet arī ASV un Kanādas iestādes. Turpretī liela apjoma importa par dempinga cenām ieplūšanai bija pilnīgi pretēja ietekme uz ražotājiem, kuri saskārās ar šādu negodīgu praksi. Komisija iepriekšējā izmeklēšanā konstatēja⁽⁵²⁾, ka 2010. gadā Savienības ražošanas nozare panāca 10 % peļņu ar līdzīgu esošo jaudu (2010. gadā 6 983 MW, PIP laikā 6 467 MW). Ķīnas ražojumu ievērojamā importa plūsma par dempinga cenām izraisīja Savienības ražošanas nozares rentabilitātes krasu samazināšanos, tā faktiski liedzot tai veikt jaunus ieguldījumus, lai panāktu apjomradītus ietaupījumus. Pasākumu radītais aizsardzības efekts ļāva Savienības ražošanas nozarei konsolidēties un ievērojami samazināt izmaksas 2014. gadā un PIP laikā, kā arī izveda Savienības ražošanas nozari uz pareizā ceļa, lai tā varētu izmantot apjomradītus ietaupījumus. Pēc informācijas izpaušanas viena persona apstrīdēja šo paziņojumu. Tā apgalvoja, ka pēc pasākumu noteikšanas ieguldījumi samazinājās un neļāva gūt apjomradītus ietaupījumus. Pretēji šim paziņojumam, ieguldījumi PIP laikā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, patiešībā palielinājās gan attiecībā uz moduļiem, gan attiecībā uz elementiem. Tādējādi arī šis apgalvojums tika noraidīts.
- (214) Saistībā ar trešo apgalvojumu Komisija noteica (sk. 4.a un 4.b tabulu), ka vidējās cenas importam no Ķīnas bija nedaudz augstākas attiecībā uz elementiem un nedaudz zemākas attiecībā uz moduļiem nekā attiecīgās cenas importam no trešām valstīm. Cenas elementu importam no Ķīnas bija par 4 % augstākas nekā cenas importam no trešām valstīm, savukārt moduļu importam tās bija par 1 % zemākas. Tādējādi faktu ziņā šis apgalvojums bija nepareizs, un tādejādi tas tika noraidīts. Apgalvojums, ka imports no trešām valstīm padara pasākumus neefektīvus, ir iztirzāts 324. un 325. apsvērumā.

⁽⁵¹⁾ Komisijas Regulas (ES) Nr. 513/2013 (OV L 152, 5.6.2013., 5. lpp.) 180. apsvēruma un Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1238/2013 245.–247. apsvēruma.

⁽⁵²⁾ Sk. Regulas (ES) Nr. 513/2013 4.a un 10.a tabulu.

- (215) Saistībā ar ceturto apgalvojumu izmeklēšanā atklājās, ka vidējās cenas moduļu importam no Ķīnas nemainīgi bija zemākas par vidējām Savienības ražotāju pārdošanas cenām ES. Piemēram, PIP laikā vidējā cena importam no Ķīnas bija 544 EUR/kW⁽⁵³⁾, bet Savienības vidējā cena bija 593 EUR/kW. Tādējādi arī šis apgalvojums faktu ziņā bija nepareizs, un tādejādi tas tika noraidīts. Ņemot vērā minēto, Komisija secināja, ka Savienības ražošanas nozarei joprojām tika nodarīts būtisks kaitējums pamatregulas 3. panta 5. punkta nozīmē.
- (216) Pēc informācijas izpaušanas viena ieinteresētā persona apgalvoja, ka pasākumi izraisa kaitējumu, jo tie palielina elementu izmaksas vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem. Tomēr, kā norādīts 6.4.1. sadaļā, moduļu ražotājiem ir piekļuve elementiem no trešām valstīm par zemām cenām, un tie necieta no šādu elementu piegādes trūkuma. Tādēļ šis apgalvojums tika noraidīts.

5. SAVIENĪBAS INTERESES

5.1. Savienības ražošanas nozares intereses

- (217) Šajā sadaļā uzmanība tiek pievērsta Savienības moduļu ražotāju interesēm. Savienības elementu ražotāju intereses ir analizētas 6. sadaļā "Daļēja starpposma pārskatīšana".
- (218) Ir zināmi vairāk nekā 100 moduļu ražotāju. Savienības ražošanas nozari pārstāv apvienība *EU ProSun*, kas ir pieprasījuma iesniedzējs. *EU ProSun* pārstāv 31 Savienības plāksnīšu, elementu un moduļu ražotāju.
- (219) Pasākumu turpināšana ļaus Savienības ražošanas nozarei saglabāt tās tirgus daļu Savienībā, kas ir pieaugusi, un atgūties no būtiskā kaitējuma. Kā norādīts 137. apsvērumā, Savienības ražošanas nozares tirgus daļa Savienībā pieauga no 25 % 2012. gadā līdz 35 % PIP laikā. Kā konstatēts 4.6. sadaļā, ņemot vērā Ķīnas moduļu pārdošanas cenas uz trešām valstīm un ĶTR lielo jaudas pārpalikumu, gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, Ķīnas moduļi Savienībā nonāktu par cenām, kas ir zemākas par minimālo importa cenu, turklāt lielākos apjomos. Tādēļ pasākumu turpināšana aizsargātu Savienības ražošanas nozari no intensīva un netaisnīga cenu spiediena, ko citādi radītu imports no Ķīnas.
- (220) Ja pasākumi netiek pagarināti, Savienības moduļu ražošanas nozarē veiktie lielie ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, kā arī kapitāla ieguldījumi varētu kļūt nevajadzīgi, jo tos nav iespējams viegli pārorientēt produktīvai izmantošanai citās nozarēs. Ja Savienības moduļu ražotāji bankrotētu, lielākā daļa no 6 300 moduļu ražošanā iesaistītajām personām zaudētu darbu. Šis darbaspēks pārsvarā ir augsti kvalificēts. Turpretī pasākumu turpināšana dos Savienības ražošanas nozarei vēl laiku, kurā pilnībā atgūties no iepriekšējā dempinga sekām.
- (221) Pēc informācijas izpaušanas viena persona aicināja Komisiju identificēt elementu un moduļu ražotājus, kuri neatbalsta pasākumus. Komisija precizēja, ka neviena persona, kas uzskata sevi par piederīgu Savienības ražošanas nozarei, nepieteicās un neiebilda pret pasākumiem. Šī pati persona lūdza Komisijai izslēgt Savienības plāksnīšu ražotājus no 31 *EU ProSun* pārstāvētā uzņēmuma saraksta. Komisija precizēja, ka *EU ProSun* pārstāv 29 Savienības elementu un moduļu ražotājus.
- (222) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrita, ka pasākumi būtu Savienības ražošanas nozares interesēs. Šīs personas arī nepiekrita, ka Ķīnas ražojumi par dempinga cenām būtu radījuši netaisnīgu cenu spiedienu uz Savienības ražošanas nozari. Tās arī apgalvoja, ka Komisiju vadījis mērķis saglabāt Savienības ražošanas nozares tirgus daļu un ka Komisija uz visas saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdes rēķina aizsargājusi nelielu saules enerģijas nozares segmentu.
- (223) Komisija atgādināja, ka saskaņā ar pamatregulu tirdzniecības pasākumu mērķis ir aizsargāt Savienības ražošanas nozari, ja tas ir Savienības interesēs, no dempinga izraisīta būtiska kaitējuma. Šajā termiņbeigu pārskatīšanā tā

⁽⁵³⁾ Ļoti līdzīga cena tika konstatēta arī, balstoties uz izlasē iekļauto ražotāju eksportētāju vidējo svērto eksporta cenu uz ES.

konstatēja, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, pastāv dempinga un kaitējuma turpināšanās iespējamība. Komisija arī konstatēja, ka Savienības saules enerģijas moduļu tirgus samazinājās vairāku iemeslu dēļ, kuri nav saistīti ar pasākumu noteikšanu, kā secināts 270. apsvērumā. Tādēļ Savienības ražošanas nozares tirgus daļas palielināšanās ir galvenais rādītājs, kas apliecina, ka pasākumi ir bijuši efektīvi.

- (224) Tādēļ Komisija secināja, ka moduļiem noteikto pasākumu turpināšana nepārprotami ir Savienības ražošanas nozares interesēs.

5.2. Nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares intereses

5.2.1. Ievadpiezīmes

- (225) Ievērojams skaits Savienības augšupējās un lejupējās ražošanas uzņēmumu vai nu individuāli, vai ar apvienību starpniecību aicināja izbeigt pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm. Tie uzskata, ka pasākumiem ir iepriekš neparedzētas negatīvas sekas uz vairākumu darbvietai Eiropas saules enerģijas nozarē. Tie norādīja, ka pasākumi izraisa saules enerģijas iekārtu cenu pieaugumu, kas slāpējoši ietekmē pieprasījumu, attiecīgi atstājot negatīvas sekas uz nodarbinātību lejupējā un augšupējā ražošanā. Turklāt tiek apgalvots, ka negatīvi tiek ietekmēti arī plašāki politikas mērķi attiecībā uz klimata pārmaiņām un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu. Tie arī norādīja uz apstākļiem, kuri ir mainījušies kopš galīgo pasākumu noteikšanas 2013. gada decembrī, jo īpaši atteikšanos no atbalsta shēmām par fiksētām cenām (proti, iepirkuma tarifiem un iepirkuma prēmijām) par labu iepirkuma konkursiem, tīkla paritātes panākšanu ar saules ģenerētu elektroenerģiju noteiktos Savienības reģionos vai noteiktām pircēju grupām, kā arī UNFCCC Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņu ierobežošanu ratifikāciju Savienībā 2016. gada oktobrī. Visbeidzot, dažas personas apgalvoja, ka Savienībā netiek sarazots pietiekami daudz moduļu, lai apmierinātu Savienības pieprasījumu, ka pasākumi ir kļuvuši neefektīvi trešo valstu eksporta pieauguma dēļ un ka pasākumi galvenokārt devuši labumu eksportētājiem no trešām valstīm.

5.2.2. Nesaistīti importētāji

- (226) Divi nesaistīti moduļu importētāji pieteicās un atbildēja uz anketas jautājumiem, kas vēlāk tika pārbaudītas, kā minēts 28. apsvērumā. Šie nesaistītie importētāji arī iesniedza vairākus papildu iesniegumus, kuros izklāstīja savu nostāju, kādēļ pasākumi būtu jāizbeidz. Saules enerģijas paneļu importētāji saskaras ar zemu rentabilitāti. Tika iesniegts arī saraksts ar citiem importētājiem un vairumtirgotājiem, kuri bankrotēja vai ievērojami samazināja darbinieku skaitu, sākot ar 2013. gada martu, kad tika noteikta Ķīnas saules enerģijas moduļu reģistrēšana. Daži no šiem uzņēmumiem, piemēram, *Gehrlicher*, norādīja, ka pasākumu noteikšana attiecībā uz Ķīnas saules enerģijas moduļiem ir galvenais iemesls to maksātnespējai. Nesaistītie importētāji apgalvo, ka pasākumi sadārdzina saules enerģiju un mazina pieprasījumu.
- (227) Nesaistītie importētāji arī norādīja, ka MIC cenu saistības nostāda nelabvēlīgākā situācijā gan viņus, gan citus starptautiskajos tirgos darbojošos lejupējos uzņēmumus, piemēram, inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumus, jo tās ierobežo to iespējas iegādāties moduļus no lielākajiem Ķīnas pirmā līmeņa ražotājiem. Saistības nepieļauj izmeklējamā ražojuma paralēlu pārdošanu Savienībā un ārpus Savienības. Tādēļ Ķīnas eksportētāji nevar piegādāt moduļus nesaistītiem importētājiem, kuri darbojas arī tirgos ārpus Savienības (piemēram, Šveicē vai ASV), ja tie ir daļa no nesaistītā importētāja vairumtirdzniecības portfeļa Savienībā. Tiek apgalvots, ka tas šiem uzņēmumiem būtiski apgrūtina piedalīšanos globālī augošajā FE tirgū kā vairumtirgotājiem un projektu izstrādātājiem.
- (228) Nesaistītie importētāji apgalvoja arī, ka pasākumi to pašreizējā veidā rada ievērojamu papildu risku uzņēmējdarbībai un administratīvo slogu. Pēc to domām, papildu administratīvās darbības, piemēram, Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātas ("CCCME") sertifikāta izdošana un padziļinātas Savienības muitas dienestu pārbaudes, kopējo laiku no pasūtījuma līdz piegādei pagarina par 7–11 nedēļām.

- (229) Komisija konstatēja, ka pat pēc pasākumu ieviešanas Ķīnas moduļu Savienības tirgus daļa saglabājās relatīvi liela. Lai gan Ķīnas moduļu Savienības tirgus daļa, salīdzinot ar 66 % 2012. gadā, samazinājās, tā PIP joprojām bija liela – 41 %. Tādējādi Ķīna saglabāja lielākā moduļu tirgotāja pozīciju Savienībā, apsteidzot Savienības ražošanas nozari, kuras tirgus daļa PIP bija 35 %. Turklāt neatkarīgie importētāji varēja brīvi iegūt saules enerģijas moduļus no trešām valstīm. Importētāji, kas sadarbojās, Ķīnas moduļus vismaz daļēji aizstāja ar trešo valstu moduļiem. Importētāji, kas sadarbojās un darbojās kā vairumtirgotāji un sistēmu integrētāji⁽⁵⁴⁾, pārdeva arī Savienības ražošanas nozares moduļus; tādējādi tie guva labumu gan no pārējās pasaules importa tirgus daļas palielināšanās, gan Savienības ražošanas nozares tirgus daļas palielināšanās. Tādēļ importētāju, kas sadarbojās, uzrādītie vājākie rezultāti daļēji ir izskaidrojami ar Savienības pieprasījuma samazināšanos pēc uzplaukuma un lejupslīdes cikla, kuru pārcieta Savienības saules enerģijas nozare, kā detalizētāk iztirzāts 5.3.2. sadaļā.
- (230) Paralēlās pārdošanas aizliegums tika ieviests, lai izvairītos no kompensējošiem darījumiem, kas varētu kaitēt saistībām. Tika ieviestas papildu darbības attiecībā uz importu no Ķīnas, lai uzlabotu pasākumu uzraudzību un izvairītos no jebkāda veida apiešanas, kas varētu kaitēt saistībām.
- (231) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav ņēmusi vērā importētāju intereses. Pēc to domām, pasākumi palielināja cenas, par kādām varēja iegādāties saules enerģijas ražojumus. Tādējādi importētāji cieta no pieprasījuma samazināšanās.
- (232) Komisija secināja, ka pasākumu galvenais mērķis bija atjaunot ražojumam, attiecībā uz kuru tika konstatēts dempings, tādu cenu, kas nerada kaitējumu. Loģiski, ka tas ietver zināmu par dempinga cenām importētā ražojuma cenas pieaugumu. Ķīnas ražojumi par dempinga cenām pirms pasākumu noteikšanas bija aizņēmuši ļoti lielu Savienības tirgus daļu. To tirgus daļa pēc pasākumu noteikšanas samazinājās. Tomēr, kā izvērsti iztirzāts 5.3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka šim cenu palielinājumam, ko izraisīja tāda cenu līmeņa atjaunošana, kas nerada kaitējumu, bija tikai neliela ietekme uz kopējo Savienības pieprasījumu. Tādēļ Komisija secināja, ka nesaistītie importētāji tikai nedaudz cieta no pasākumu izraisītās pieprasījuma samazināšanās.

5.2.3. Lejupējā ražošanas nozare

- (233) Vairāk nekā 140 lejupējās ražošanas uzņēmumu reģistrējās kā ieinteresētās personas. Lejupējās ražošanas uzņēmumi ir saules enerģijas paneļu uzstādītāji; Inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu, ekspluatācijas un apkalpošanas uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, kas darbojas projektu finansēšanā. Lai gan vairākums uzņēmumu tikai reģistrējās kā ieinteresētās personas un turpmākas darbības neveica, ap 30 uzņēmumu sniedza argumentētāku viedokli, ar ko iebilda pret pasākumiem. Trīs Inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumi atbildēja uz anketas jautājumiem. Turklāt vairāk nekā 400 lejupējās ražošanas uzņēmumi no visām dalībvalstīm parakstīja atklātu vēstuli, kurā aicināja izbeigt pasākumus.
- (234) Vairāk nekā 30 Eiropas un valstu apvienības, kas pārstāv saules enerģijas uzņēmumus, iesūtīja vēstules, kurās iebilda pret pasākumiem. To vidū bija Eiropas Elektrisko iekārtu ierīkotāju apvienība (AIE), kas apgalvoja, ka pārstāv Savienības iekārtu uzstādītāju intereses Eiropas līmenī. Visaktīvākās apvienības bija SPE un SAFE. SAFE ir 50 Vācijas uzņēmumu *ad hoc* apvienība, savukārt SPE norāda, ka ir visreprezentatīvākā Eiropas saules enerģijas nozares apvienība, kurā ir vairāk nekā 100 dalībnieku no Eiropas, no kuriem vairāk nekā 80 atbalsta tās nostāju par moduļiem un elementiem noteikto pasākumu izbeigšanu.
- (235) *EU ProSun* vērsa uzmanību uz to, ka vairākas lielas valstu saules enerģijas asociācijas pret pasākumiem attiecās neitrāli, lai gan dažām no tām ir *SPE* biedra statuss. Jo īpaši to vidū ir Vācijas *Bundesverband Solarwirtschaft (BSW)* (Eiropas lielākā saules enerģijas apvienība); *British Photovoltaic Association (BPVA)*; Francijas *Syndicat des Energies Renouvelables (SER)*; un Itālijas *ANIE Rinnovabili (Confindustria* atjaunojamās enerģijas nodaļa). Turklāt *EU ProSun* arī apgalvo, ka to atbalsta 150 Eiropas uzstādītāji. Tomēr neviens no uzstādītājiem nav atklāti pieteicies un paudis atbalstu pasākumiem. Eiropas Arodbiedrību konfederācija un *IndustriALL* Eiropas arodbiedrība kopīgā vēstulē atbalstīja pasākumus. Vācijas Enerģijas patērētāju apvienība (*Bund der Energieverbraucher*) iesūtīja vēstuli, kurā atbalstīja pasākumus līmenī, kas atspoguļo no tehnoloģiju attīstības iegūtos izmaksu ietaupījumus.

⁽⁵⁴⁾ Sistēmu integrētāji ir uzņēmumi, kas apkopo saules enerģijas sistēmu komponentus, piemēram, moduļus, maiņgriežus, stiprinājumus, uzkrātnes, un pārdod tos galalietotājiem kā vienotu kopumu.

- (236) Pēc informācijas izpaušanas *EU ProSun* iebilda pret apgalvojumu, ka neviens uzstādītājs nav pieteicies, lai atbalstītu pasākumus. *EU ProSun* norādīja uz 150 uzstādītāju vēstuli, kurā bija pausts atbalsts pasākumiem, un vēstuli, ko bija parakstījuši divi *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* biedri; abas vēstules bija nosūtītas 2016. gada oktobrī. Komisija ņēma vērā, ka 150 uzstādītāji bija lūguši saglabāt to anonimitāti, tādēļ Komisija turpināja uzskatīt, ka tie nav atklāti pieteikušies un atbalstījuši pasākumus. Komisija arī ņēma vērā, ka *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* apgalvoja, ka tā pārstāv 800 uzstādītājus, taču šo uzstādītāju nosaukumi netika norādīti. Tomēr Komisija apstiprināja, ka abi uzstādītāji, kas bija *Fachpartnerbeirat der Solar World AG* vārdā parakstījuši atklātu vēstuli, atklāti atbalstīja pasākumus.
- (237) Personas, kuras iebilda pret pasākumiem, pamatojoties uz Savienības interesēm, apgalvoja, ka lejupējie uzņēmumi veido vairāk nekā 80 % no Eiropas saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdes darbvietām un pievienotās vērtības. Tās norādīja, ka rada daudz vairāk darbvietu, salīdzinot ar Savienības elementu un moduļu ražotājiem. *SPE* iesniedza *Ernst & Young* sagatavotu ziņojumu, kurā bija norādīts, ka lejupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti vairāk nekā 110 000 cilvēku. Tomēr ziņojumā nebija paskaidrots, pēc kādas metodes aprēķināts tik liels nodarbinātu skaits. Cita persona norādīja, ka lejupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti aptuveni 65 000 cilvēku, vadoties pēc pieņēmuma 7 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā. Tomēr arī šī persona nepamatoja savus pieņēmumus.
- (238) Balstoties uz atsevišķu reprezentatīvu uz zemes uzstādītu iekārtu, komerciālo un dzīvojamo ēku projektu analīzi, Komisija secināja, ka lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvietu skaits nepārsniedz 50 000 strādājošo. Šis rādītājs ir balstīts uz pieņēmumu, ka kopējai energoinstalācijai (kopējā energoinstalācija ietver projekta un atrašanās vietas attīstīšanu, izplatīšanu, loģistiku, faktisko uzstādīšanu un visu minēto darbību pieskaitāmās izmaksas) vidēji ir nepieciešami 5,2 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā⁽³⁵⁾, savukārt darbībai un uzturēšanai nepieciešami aptuveni 0,08 pilnslodzes ekvivalenti/MW/gadā. Neraugoties uz to, tā kā elementu un moduļu ražošana nodrošina aptuveni 8 000 darbvietu, apgalvojums, ka lejupējā ražošanas nozare rada ievērojami vairāk darbvietu nekā elementu un moduļu ražošana, ir pamatots.
- (239) Komisijas veiktajā izmeklēšanā arī tika konstatēts, ka lielākā daļa saules enerģijas lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvietu ir saistītas ar moduļu uzstādīšanu uz dzīvojamo un komerciālo ēku jumtiem un to nostiprināšanu uz zemes. Šīs darbvietas parasti neprasa būtiskus kapitālieguldījumus, kas būtu specifiski saules enerģijas iekārtām – daudzus darbarīkus un iekārtas, piemēram, celtnus, ekskavatorus, urbjus utt., var izmantot arī citos būvdarbos. Lai gan daži uzstādītāji ir pievērsušies tikai saules enerģijas nozarei un spēj veikt uzdevumus ar ļoti augstu pievienoto vērtību, daudzi uzstādītāji veic arī citus darbus būvniecības vai enerģētikas nozarē vai var viegli pārorientēties uz šīm nozarēm, īpaši neietekmējot ieņēmumus. Viena ieinteresētā persona puda viedokli, ka daudzi uzstādītāji nesen pārgājuši uz būvniecības nozari, jo Vācijā saules enerģijas iekārtu nozarē peļņa ir neliela, bet peļņa no ēku būvniecības pieaug. Tādēļ daudzu uzstādītāju izdzīvošana vai ekonomiskā situācija nav atkarīga tikai no saules enerģijas nozares.
- (240) Tas daļēji atbilst patiesībai attiecībā uz lielāko daļu inženiertehnisko, iepirkuma un celtniecības pakalpojumu uzņēmumu, kuri pieteicās izmeklēšanā. Lielākā daļa no tiem ir iesaistīti arī citu atjaunojamo energoresursu attīstīšanā vai ir lieli būvuzņēmumi, kas attīsta vispārējās būvniecības nozares projektus. Pasākumu ietekme uz lejupējo uzņēmumu ieņēmumiem un nodarbinātību ir atkarīga no pasākumu ietekmes uz pieprasījumu, kas ir iztirzāta 5.3. sadaļā.
- (241) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apstrīdēja Komisijas pārliecību, ka *E&Y* ziņojumā nebija izskaidrota metodika, kā aprēķināta nodarbinātība saules enerģijas lejupējā nozarē. *Solar Power Europe* sniedza papildu ziņas par metodiku. Arī pēc papildinformācijas sniegšanas Komisija turpināja uzskatīt, ka metodika joprojām ir neskaidra, konkrēti, ne ziņojumā, ne papildinformācijā nebija norādīts, cik personu ir nodarbinātas reprezentatīvā saules enerģijas projekta uzstādīšanā katrā no svarīgākajiem segmentiem.

⁽³⁵⁾ Gada pilnslodzes ekvivalentu uzskata par atbilstošu 1 680 darba stundām. Gada vidējais pilnslodzes ekvivalents/MW ir atkarīgs no tā, cik daudzi projekti katru gadu tiek pabeigti katrā no trim galvenajiem segmentiem, proti, jumta dzīvojamo ēku, jumta komerciālo ēku un uz zemes uzstādītu iekārtu segmentos. Attiecībā uz kopējo energoinstalāciju (ieskaitot projekta un atrašanās vietas attīstīšanu, izplatīšanu, loģistiku, faktisko uzstādīšanu un visu minēto darbību pieskaitāmās izmaksas) Komisija pieņem, ka jumta dzīvojamām ēkām tā ir 8,6 pilnslodzes ekvivalenti/MW, jumta komerciālām ēkām 3,7 pilnslodzes ekvivalenti/MW, uz zemes uzstādītām iekārtām 4 pilnslodzes ekvivalenti/MW.

- (242) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas apgalvoja, ka Komisija pārāk zemu novērtējusi Savienības lejupējā ražošanas nozarē iesaistīto darbvietu skaitu. Šīs personas iesniedza papildu ziņojumus, kuros tika lēsts, ka nodarbināto skaits Savienībā 2014. gadā ir 120 250 personas ⁽⁵⁶⁾, kā norāda Euroserver, Vācijā 2015. gadā – 31 600, kā norāda GWS/DIW/DLR ⁽⁵⁷⁾.
- (243) Komisija secināja, ka GWS/DIW/DLR ziņojumā ir aptverta nodarbinātība visā saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdē. Tādējādi šajā ziņojumā minētās 31 600 darbvietas ietver arī augšupējo ražošanas nozari, kā arī elementu un moduļu ražošanu. Tiek uzskatīts, ka Vācijā augšupējā ražošanas nozarē ir nodarbināti vairāki tūkstoši cilvēku – tikai Wacker vien norādīja, ka nodrošina ap 3 000 darbvietu. Arī saules enerģijas ražošanas iekārtu un elektrostaciju balansēšanas iekārtu rūpnīcas norādīja, ka nodarbina vairākus tūkstošus cilvēku. Šīs darbvietas tikai daļēji ietekmē pārdošanas apjoms Savienībā, jo augšupējie uzņēmumi lielāko daļu saražotā eksportē ārpus Savienības.
- (244) Turklāt tiek ziņots, ka ap 10 000 cilvēku ir nodarbināti operatoru un apkalpošanas (O&M) darbību veikšanā. Ziņojumā O&M nekādi nav definētas. Komisija pieņēma, ka O&M attiecas uz visām darbībām, kas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu esošo saules enerģijas iekārtu darbību, piemēram, paneļu tīrīšanu, labošanu, sadales centru vadīšanu utt. Šīs darbvietas tiek skaitītas, balstoties uz esošo kopējo saules enerģijas jaudu, kas Vācijā ir tuvu 40 GW ⁽⁵⁸⁾. Tādējādi pasākumi, kurus bija plānots noteikt, jau esošās 10 000 O&M nozares darbvietas var ietekmēt tikai tiktāl, cik tie liedz nomainīt novecojošās energoiekārtas. Tomēr, vadoties pēc tā, ka to vidējais darbmūža ilgums ir divdesmit gadi un ka lielākā daļa energoiekārtu ir uzstādītas salīdzinoši nesen, pasākumi šīs darbvietas ietekmētu vienīgi tad, ja tie paliktu spēkā ilgāku periodu, nekā ierosināts šajā regulā. Tādēļ Vācijā lejupējā ražošanas nozarē nodarbināto personu skaits, kuras varētu skart pasākumi, ir daudz mazāks nekā 31 600 cilvēku.
- (245) Euroserver ziņojumā arī nav nošķirtas augšupējās, lejupējās un ražošanas nozares darbvietas. Turklāt šajā ziņojumā citētais Vācijas saules enerģijas nozares nodarbinātības rādītājs ir tāds pats kā GWS, DIW un DLR pētījumā par 2014. gadu. Tādējādi Komisija uzskatīja, ka Savienībā lejupējā ražošanas nozarē nodarbināto personu skaits, kuras, kā tiek apgalvots, varētu skart pasākumi, ir daudz mazāks nekā 120 250 cilvēku.
- (246) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta Komisijas konstatējumam, ka ir vieglāk pārorientēt darbvietas no moduļu uzstādīšanas uz vispārējo būvniecības nozari nekā no moduļu ražošanas uz citām nozarēm. Tomēr neviena no personām nesniedza precīzus datus par to, kādu daļu darba paneļu uzstādīšanas jomā veic vispārējās būvniecības uzņēmumi (t. i., zemes darbus un uzmērīšanu uz zemes uzstādītām energoiekārtām, jumta struktūras nostiprināšanu uz jumta uzstādītām energoiekārtām).
- (247) Komisija jau bija piekritusi, ka lejupējā nozarē ir nodarbināts ievērojami lielāks cilvēku skaits nekā moduļu ražošanā. Tā arī bija novērojusi, ka daudzām darbvietām lejupējā nozarē bija nepieciešamas īpašas prasmes, kas apgrūtināja to pārorientēšanos uz citām nozarēm. Tomēr tā bija arī secinājusi, ka pasākumu ietekme uz pieprasījumu ir galvenais faktors, kas ietekmē darbvietas lejupējā ražošanas nozarē. Saistībā ar to nozīmi zaudē absolūtais nodarbināto skaits un tas, vai pārslēgšanās uz citām nozarēm ir apgrūtināta. Kā izvērsti iztirzāts 5.3. sadaļā, Komisija konstatēja, ka pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem un tādēļ – arī ierobežota ietekme uz nodarbinātību lejupējā ražošanā.

5.2.4. Augšupējā ražošanas nozare

- (248) Augšupējie ekonomikas dalībnieki ražo izejmateriālus, piemēram, silīciju un plāksnītes; elementu un moduļu ražošanas iekārtas, kā arī sistēmas balansēšanas komponentus, piemēram, maiņgriežus, uzkrātaves, stiprinājumus

⁽⁵⁶⁾ Euroserver: *The state of renewable energy in Europe 2015*, 128. lpp.

⁽⁵⁷⁾ GWS, DIW, DLR et al.: *Bruttobeschäftigung durch erneuerbare Energien in Deutschland und verringerte fossile Brennstoffimporte durch erneuerbare Energien und Energieeffizienz*, 8. lpp.

⁽⁵⁸⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 16. lpp.

utt. No vienas puses, *Solar World*, kas ir arī lielākais Savienības plāksnīšu ražotājs, atbalstīja pasākumus. Papildus pieteicās vēl viens Savienības plāksnīšu ražotājs, kas atbalstīja pasākumus. No otras puses, astoņi citi Savienības augšupējās ražošanas uzņēmumi, kas pieteicās, iebilda pret pasākumiem. Tomēr vairums šo augšupējo ekonomikas dalībnieku pieteicās vēlākā posmā vai neatbildēja uz anketas jautājumiem. Vienīgi polisilīcija ražotājs – *Wacker Chemie AG* (“*Wacker*”) – atbildēja uz anketas jautājumiem un tika pārbaudīts, kā minēts 28. apsvērumā.

- (249) Augšupējie ekonomikas dalībnieki, kuri aicināja izbeigt pasākumus, atkārtoti uzsvēra argumentu, ka pasākumi, sadārdzinot cenas, mazina pieprasījumu, kas negatīvi ietekmē visu saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdi. Vairāki uzņēmumi apgalvoja, ka samazinātā pieprasījuma dēļ tie saskaras ar apgrozījuma un peļņas kritumu, darbvietu zaudēšanu un nepietiekamiem resursiem, ko ieguldīt pētniecībā un izstrādē. Tomēr, tā kā tie savus iesniegumus iesūtīja ar novēlošanos un neatbildēja uz anketas jautājumiem, to situāciju pārbaudīt nebija iespējams. Komisija aplēsa, ka augšupējā ražošanas nozarē varētu būt nodarbināti vairāki tūkstoši cilvēku.
- (250) Pārbaudītais polisilīcija ražotājs Savienībā nodrošina vairāk nekā 2 000 tiešo darbvietu un aptuveni 1 000 netiešo darbvietu. Tam arī ir liels tiešais pētniecības un izstrādes budžets, kas attiecībā uz saules enerģijas izejmateriālu ražošanu pārsniedz 17 miljonus EUR. Lai gan *Wacker* apgrozījums un nodarbinātība izmeklēšanas periodā saglabāja stabilitāti, tas kategoriski iebilda pret pasākumiem, apgalvojot, ka tiem ir negatīva ietekme uz tirdzniecības attiecībām ar ĶTR. ĶTR ir pārliecinoši lielākais saules enerģijas plāksnīšu un elementu ražotājs; tādēļ polisilīcija ražotāja apgrozījums un vairāki tūkstoši darbvietu ir atkarīgi no neierobežotas piekļuves Ķīnas tirgum, kurā notiek lejupslīde. *Wacker* un vairākas citas personas apgalvoja, ka, aizsargājot neefektīvu ražošanas nozari, proti, saules enerģijas elementu un moduļu ražošanu, pasākumi izraisa nopietnu kaitējumu ražošanas nozarēm, kurās Eiropai joprojām ir augsta konkurētspēja.
- (251) Vācijas iekārtu ražotāju apvienība (VDMA) iesūtīja vēstuli, kurā aicināja pārskatīt MIC līmeni, norādot uz to, ka ražošanas izmaksas saules enerģijas nozarē nepārtraukti samazinās. VDMA norādīja, ka saules enerģijas elementu un moduļu ražotāji seko saules enerģijas zināšanu uzkrāšanas liknei par 21 %. VDMA arī apgalvoja, ka Vācijas saules fotoelementu iekārtu ražotāji ir galvenais faktors, kas ļauj šādi samazināt izmaksas. Tiek lēsts, ka iekārtu ražotāji nodarbina vairākus tūkstošus cilvēku un ir starp galvenajiem dalībniekiem saules enerģijas nozares pētniecībā un izstrādē.
- (252) Vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav pienācīgi izsvērusi augšupējo ekonomikas dalībnieku intereses pret Savienības ražošanas nozares interesēm. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka tikai viens augšupējais ekonomikas dalībnieks, proti, *Wacker*, uz anketas jautājumiem bija iesniedzis pilnīgas atbildes, kuras bija iespējams pārbaudīt. Šī uzņēmuma intereses tika ņemtas vērā analizē, kā izklāstīts 250. apsvērumā. Vairāki citi augšupējie ekonomikas dalībnieki pieteicās tikai vēlā stadijā un iesniedza īsus viedokļus. Komisija nevarēja pienācīgi izvērtēt pasākumu ietekmi uz citiem augšupējiem ekonomikas dalībniekiem. Katrā ziņā Komisija bija konstatējusi, ka pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem un attiecīgi – uz citu augšupējo ekonomikas dalībnieku pārdošanas apjomu Savienībā un rentabilitāti.

5.2.5. Secinājumi par nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares interesēm

- (253) Komisija ņēma vērā nesaistīto importētāju, lejupējās un augšupējās ražošanas nozares pamatpieņēmumu, ka, pasākumiem zaudējot spēku, varētu dot labumu šim nozarēm apgrozījuma un darbvietu skaita ziņā. Tādēļ var secināt, ka pasākumu pagarināšana nebūtu to interesēs. Tomēr Komisija vienlaikus konstatēja, ka pasākumu ietekme un to izbeigšanas iespējamās sekas lielākajā daļā iesniegumu, kurus iesniedza pret pasākumiem iebildušie uzņēmumi, bija ievērojami pārspīlētas, kā to rāda 5.3. sadaļā detalizēti izklāstītā analīze. Attiecībā uz apgalvojumu par saistību radīto administratīvo slogu varētu sākt pasākumu veida starpposma pārskatīšanu, lai labāk aizsargātu nesaistīto importētāju un lejupējo ekonomikas dalībnieku intereses.
- (254) Vairākas personas apgalvoja, ka Komisija nav ņēmusi vērā patērētāju intereses. Komisija uzskatīja, ka to intereses panākt zemāku cenu pārklājas ar 5.2.3. sadaļā novērtētajām lejupējo lietotāju interesēm. Tādējādi Komisija neveica atsevišķu analīzi attiecībā uz patērētājiem.

- (255) Pēc informācijas izpaušanas *SAFE* sniedza detalizētāku viedokli, kurā analizēja pasākumu ietekmi uz Vācijas elektroenerģijas patērētājiem. *SAFE* pētījumā tika secināts, ka pasākumu atcelšana ļautu Vācijas elektroenerģijas patērētājiem ietaupīt aptuveni 570 miljonus EUR gadā, pieņemot, ka moduļus varētu iegādāties par 0,40–0,45 EUR/W un ka tiktu sasniegts ikgadējais mērķlielums – 2 500 MW. Turklāt *Wacker* apgalvoja, ka pasākumu izbeigšana ļautu patērētājiem ietaupīt 1 miljardu EUR gadā. Šis rādītājs tika aprēķināts, salīdzinot MIC un pieņemto saules enerģijas moduļu cenas starpību pagātnē – 0,42 EUR/W – un 2017. gadam prognozēto cenu 0,32 EUR/W.
- (256) Komisija secināja, ka minētie aprēķini ir balstīti uz pārāk vienkāršotiem pieņēmumiem. Pirmkārt, MIC tika paredzēts korekcijas mehānisms. Tādējādi lielāko attiecīgā perioda daļu starpība starp MIC un vidējo pasaules moduļu pirkšanas cenu nebija īpaši liela. Abu rādītāju starpība vairāk palielinājās tikai 2016. gadā. Šī starpība vismaz daļēji tika dzēsta pēdējā MIC korekcijā, kas stājās spēkā 2017. gada sākumā. Lai nākotnē izvairītos no pārāk lielas MIC un moduļu pirkšanas pasaules cenas starpības un turpinātu mazināt pasākumu ietekmi uz patērētājiem, Komisija plāno sākt starpposma pārskatīšanu par MIC veidu un summu. Būtu jānorāda, ka šajā termiņbeigu pārskatīšanā nav iespējams grozīt pasākumu līmeni, jo tam nepieciešama starpposma pārskatīšana.
- (257) Otrkārt, cenas, ko puses izmantojušas to veiktajos aprēķinos, ir saistītas ar zemākas kvalitātes multisilīcija moduļiem. Tomēr liela daļa Savienībā pārdoto moduļu ir augstas efektivitātes multisilīcija un monosilīcija moduļi. To cenas ir būtiski augstākas, tādēļ starpība starp MIC, ko piemēro visiem moduļiem bez izņēmuma, un faktisko pirkšanas cenu bija vēl mazāka.
- (258) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākumiem bija tikai ļoti ierobežota ietekme uz patērētāju finansēm un saules enerģijas izmantošanu.
- (259) Vairākas personas arī apgalvoja, ka MIC, kas sadārdzināja moduļu cenu, ir vainojama pie tā, ka Vācijā neizdevās sasniegt saules enerģijas izmantošanas gada mērķlielumus. Komisiju nepārliecināja šāda viena iemesla saikne. MIC un vidējās pārdošanas cenas starpība bija mazāka, nekā bija pieņēmušas minētās personas, un pasākumi būtiski neietekmēja pieprasījumu. Attiecīgi Komisija secināja, ka MIC nebija būtiskas ietekmes uz saules enerģijas izmantošanas mērķlielumu nesasniegšanu.

5.3. Pasākumu ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtu uzstādīšanas

5.3.1. Ievadpiezīmes

- (260) Gandrīz visas personas, kas pieteicās un iebilda pret pasākumiem, apgalvoja, ka pasākumi sadārdzina jaunu saules enerģijas iekārtu uzstādīšanu un mazina pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem, tādējādi patērētājiem sadārdzinot saules enerģiju. Lai gan dažas no tām atzina, ka saules enerģijas iekārtu samazināšanās Savienībā ir saistīta arī ar atbalsta shēmu grozīšanu un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšanu vai izbeigšanu, tās uzskatīja, ka pasākumi mākslīgi ceļ cenas un vēl vairāk bremsē saules enerģijas izmantošanu. Tās apgalvoja, ka nesen notikušās politikas izmaiņas, piemēram, jaunu saules enerģijas iekārtu iepirkuma konkursu ieviešana, pastiprina ar spēkā esošajiem pasākumiem paaugstināto moduļu cenu nodarīto kaitējumu. Pēc to domām, pasākumu izbeigšana ļautu samazināt saules enerģijas izmaksas Savienībā, no kā labumu gūtu galapatērētāji, tiktu veicināts pieprasījums pēc saules enerģijas paneļiem un kopumā samazinātas tīras enerģijas piegādes izmaksas.
- (261) Komisija Savienības saules enerģijas tirgū identificēja trīs segmentus.

— Lielas komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmām (vai parkiem), kuras parasti ir piestiprinātas pie zemes, to uzstādītā jauda pārsniedz 1 MW, un tās parasti ir savienotas ar augstsprieguma sadales tīklu, kuram tās pievada saražoto elektroenerģiju.

- Komerčiālās saules enerģijas sistēmas (vai energoiekārtas), kuras parasti ir piestiprinātas lietotāja ēkas jumtam. Lietotājs ir komercstruktūra (piemēram, lielveikals vai noliktava), un sistēma ir savienota ar zemsprieguma sadales tīklu. Komerčiālās energoiekārtas var izmantot pašpatēriņam vai elektroenerģijas piegādei tīklā.
 - Dzīvojamo ēku saules enerģijas sistēmas (vai energoiekārtas), kuras parasti ir piestiprinātas uz privātu ēku jumtiem un kuru jauda parasti nepārsniedz 10 kW. Dzīvojamo ēku energoiekārtas parasti ir savienotas ar zemsprieguma sadales tīklu un var tikt izmantotas pašpatēriņam vai elektroenerģijas piegādei tīklā.
- (262) Komisija uzskatīja, ka PIP laikā un iepriekšējos gados pieprasījumu visos trijos segmentos noteica atbalsta shēmas, kā izklāstīts 5.3.2. sadaļā. Komisija arī izvērtēja, ka PIP beigās un 2016. gadā notika būtiskas izmaiņas un pieprasījumu šajos trijos segmentos aizvien izteiktāk noteica atšķirīgi faktori. Pieprasījumu pēc lieliem komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas parkiem aizvien vairāk nosaka iepirkuma konkursi, kā norādīts 5.3.3. sadaļā, kā arī ļoti nedaudz, iespējams, tīkla paritāte. Pieprasījumu pēc komerciālajām un dzīvojamo ēku energoiekārtām aizvien vairāk nosaka mazumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšana gan ar nodokļiem, gan bez tiem, kā izklāstīts 5.3.4. sadaļā.

5.3.2. Atbalsta shēmu grozīšanas un dažu dalībvalstu gadījumā – to apturēšanas vai izbeigšanas – ietekme

- (263) Pasākumu pretinieki apgalvoja, ka MIC ir liegusi saules enerģijas ražojumiem sekot izmaksu samazināšanās līknei, savukārt valsts atbalsts ir ticis tai pielāgots. Šī valsts atbalsta samazināšanās un cenu stagnācijas savstarpējā neatbilstība, pēc to domām, Savienībā izraisīja pieprasījuma pēc saules enerģijas paneļiem samazināšanos. Pēc to domām, Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka atbalsta shēmas laika gaitā tiks pielāgotas saskaņā ar projektu cenu pieaugumu⁽⁵⁹⁾, neīstenojās. Tādējādi visi augšupējie un lejupējie uzņēmumi stipri cieš no Savienības tirgus samazinājuma. Šīs personas norādīja, ka šo konstatējumu citstarp kādā pētījumā ir atzinusi Vācijas Ekonomikas un enerģētikas ministrija ("BMWī")⁽⁶⁰⁾.
- (264) Šīs personas apgalvoja, ka, lai gan MIC kopš 2013. gada ir saglabājusies samērā stabila, saules enerģijas nozare ir turpinājusi sasniegt 21 % zināšanu uzkrāšanas līkni⁽⁶¹⁾. Šāda zināšanu uzkrāšanas līkne nozīmē, ka, dubultojot saules enerģijas ražošanas jaudu, moduļu ražošanas izmaksas samazinās par 21 %. Kopējā saules enerģijas jauda pasaulē 2013. gadā bija aptuveni 130 GW, bet gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegs 290 GW. Tas nozīmē, ka tā šajā laikā ir dubultojusies un prognozētās ražošanas izmaksas ir samazinājušās par 21 %. Minētās personas norādīja, ka MIC kādu brīdi 2016. gadā par 30 % pārsniedza pasaules pārdošanas līgumcenu, pēc *PV Insights* un citu avotu sniegtajām ziņām. Tas nozīmē, ka, pēc to domām, Eiropas patērētājiem faktiski ir ticis liegts izmantot apstākli, ka ražošanas izmaksas visā pasaulē ir samazinājušās.
- (265) Ņemot vērā šos argumentus, Komisija atzina, ka saules enerģijas nozarē zināšanu uzkrāšana notiek strauji un saules enerģijas ražošanas izmaksas ir samazinājušās. Šī iemesla dēļ saistībā ar MIC ir piesaistīts korekcijas mehānisms, balstoties uz vienas no tirgus informācijas aģentūrām – *Bloomberg* – noteiktajām cenām. Konkurētspējīgā tirgū cenām būtu jāatspoguļo ražošanas izmaksu samazinājumi. Tomēr Komisijas izmantotais cenu indekss mainījās tikai nedaudz. Tas liek uzdot jautājumu, kuru Komisija šajā izmeklēšanā nav analizējusi – vai *Bloomberg* indekss joprojām pienācīgi atspoguļo pasaules tirgus cenas attīstību? Šo jautājumu nebija nepieciešams izvērtēt dziļāk arī tādēļ, ka šī ir termiņbeigu pārskatīšana, kurā nevar mainīt pasākumu apjomu vai veidu.
- (266) Ja ieinteresētās personas uzskata, ka saules enerģijas nozares zināšanu uzkrāšanas līkni un iegūto pasaules tirgus cenas attīstību ir iespējams pasākumu līmenī atspoguļot labāk, pēc to pieprasījuma ir iespējams sākt starpposma pārskatīšanu. Iepriekš citētā BMWī pētījuma analizē, ko veica Komisija, atklājās, ka galvenais iemesls, kādēļ Vācijā 2014. gadā netika sasniegts jaunu energoiekārtu mērķlielums 2 500 MW, bija konstanti samazinātās atlīdzības likmes saistībā ar nemainīgajām energoiekārtu cenām. Šajā pētījumā tika arī norādīts, ka cenas saules enerģijas

⁽⁵⁹⁾ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1238/2013 394. apsvērumš.

⁽⁶⁰⁾ *Marktanalyse Photovoltaik-Dachanlagen, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie*, 2014. gads (7. lpp.).

⁽⁶¹⁾ 21 % zināšanu uzkrāšanas līkne attiecībā uz 2015. gadu ir apstiprināta 2016. gada martā publicētajos *International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITPRV)* 2015. gada rezultātos.

tirgū varēja neatspoguļot saules enerģijas ražošanas izmaksas, bet gan rasties no ievērojama jaudas pārpalikuma pasaulē. Komisija konstatēja, ka saules enerģijas vairumtirdzniecības cenas nemainījās ne tikai Savienībā, bet visā pasaulē. Patiesībā saules enerģijas moduļu cenas pasaulē, izteiktas *euro*, 2014. gada otrajā pusē pat pieauga, kā norāda vairākas tirgus informācijas aģentūras, piemēram, *PV Insights* ⁽⁶²⁾ un *BNEF* ⁽⁶³⁾.

- (267) Komisija arī konstatēja, ka atbalsta shēmas noteiktās dalībvalstīs gados pirms pasākumu noteikšanas bija augstā līmenī, jo tās bija koriģētas pēc Savienības cenu, kā arī citu trešo valstu, piemēram, Japānas, Taivānas vai ASV, cenu līmeņa. Dažas atbalsta sistēmas nebija paredzētas tam, lai tiktu galā ar liela moduļu daudzuma ieviešanu no Ķīnas par dempinga cenām. Šī ieviešana radīja intensīvu iekārtu skaita pieaugumu gados pirms pasākumu noteikšanas. Saules enerģijas iekārtu lielākais skaits tika sasniegts 2011. gadā, un šajā laikā noteiktās dalībvalstīs tika ievērojami pārsniegti saules enerģijas izmantošanas mērķlielumi. Komisijas 2015. gada jūnija Progresā ziņojumā par atjaunojamo enerģiju bija norādīts, ka tehnoloģiju līmenī fotoelementi (t. i., saules enerģija) jau 2013. gadā ir sasnieguši sākotnēji plānotos 2020. gada izmantošanas līmeņus ⁽⁶⁴⁾. Dažu dalībvalstu atbalsta sistēmām tas radīja negaidītu finansiālu slogu. Politiskā reakcija uz to bija atbalsta līmeņa samazināšana vai pat atbalsta shēmas apturēšana un/vai grozīšana. Šīs izmaiņas bija nepieciešamas arī energoiekārtām, kas jau bija uzstādītas, citādi atbalsts būtu novedis pie pārmērīgām kompensācijām ieguldītājiem ⁽⁶⁵⁾.
- (268) Apvienotās Karalistes saules enerģijas tirgus attīstība 2014.–2016. gadā ir vēl viens pierādījums tam, ka atbalsta shēmu līmenis ir bijis galvenais faktors, kas ietekmējis pieprasījumu Savienībā. Kamēr bija pieejami augsti iepirkuma tarifi, tirgū bija vērojama augšupeja, pat pastāvot tirdzniecības aizsardzības pasākumiem. Kad 2016. gada sākumā iepirkuma tarifi vairs netika turpināti, jaunu energoiekārtu apjoms strauji samazinājās. To atzina arī *SPE* globālajā pārskatā: neseno saules enerģijas uzplaukumu Apvienotajā Karalistē, kas uz Eiropas fona bija sācies vēlu, arī galvenokārt izraisīja komunālo pakalpojumu mēroga sistēmu stimuli, kas beidzās 2016. gada martā ⁽⁶⁶⁾.
- (269) Lai gan lielākajā daļā tirgus informācijas aģentūru ziņojumu kā galvenie iemesli, kādēļ Savienības pieprasījums pēc saules enerģijas stagnē, parasti ir minēta atbalsta shēmu samazināšanās un regulatīvā nenoteiktība, tajos faktiski nekad nav pieminēti pasākumi. *Solar Power Europe* pasaules tirgus pārskatos ir norādīts arī uz samazinātajiem stimuliem un nenoteiktību par tirgus attīstību, kā arī atbalsta shēmu samazināšana esošajām iekārtām, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, kā galveno iemeslu, kādēļ Eiropas saules enerģijas tirgi ir sarukuši, piemēram, attiecībā uz Vācijas situāciju *SPE* 2015. gada pasaules pārskatā ir teikts: “2014. gadā otro vietu ieguvusi Vācija uzstādīja mazāk nekā 2 GW (1,9 GW), nesasniedzot oficiālo mērķlielumu – 2,5 GW. Pasaules FE līdere [t. i., Vācija] saskārās ar spiedienu pazemināt atbalsta sistēmas izmaksas, un jaunie noteikumi divu gadu laikā izraisīja tirgus samazināšanos par 75 % (no 7,6 GW līdz 1,9 GW).” ⁽⁶⁷⁾
- (270) Komisija norādīja, ka no 2010. līdz 2013. gadam pieprasījums pēc saules enerģijas iekārtām bija piedzīvojis uzplaukumu, ko noteiktās dalībvalstīs bija izraisījusi neatbilstība starp taisnīgas moduļu cenas līmeni noteiktajiem iepirkuma tarifiem un kopējo cenu līmeni, kuru noteica netaisnīgās Ķīnas moduļu dempinga cenas. Pieprasījuma samazināšanās 2013. un turpmākajos gados bija neizbēgamas iepriekšējo gadu energoiekārtu uzplaukuma sekas. 2012. gadā jau bija sācies ievērojams saules enerģijas moduļu patēriņa/uzstādīšanas kritums, kas sakrita ar būtisku iepirkuma tarifu samazinājumu, ko veica dažas dalībvalstis. Laikā no 2014. gada līdz PIP Savienības pieprasījums pieauga vienīgi Apvienotajā Karalistē – dalībvalstī, kurā tolaik bija vispievilcīgākās atbalsta shēmas. Tādēļ Komisija konstatēja, ka atbalsta shēmas bija galvenais pieprasījuma veicinātājs PIP un iepriekšējos gados. Tādējādi var secināt, ka nesaistītie importētāji, lejupeņā un augšupēņā ražošanas nozare būtiski cieta no Savienības patēriņa samazināšanās, kas nav saistīta ar pasākumu noteikšanu.

⁽⁶²⁾ <http://pvinsights.com/>

⁽⁶³⁾ *Bloomberg New Energy Finance, Solar Spot Price Index.*

⁽⁶⁴⁾ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Progresā ziņojums par atjaunojamo enerģiju COM(2015) 293 final, 11. lpp.

⁽⁶⁵⁾ Attiecībā uz Čehiju sk. Komisijas lēmumu SA.40171, 2016. gada 28. novembris.

⁽⁶⁶⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 28. un 5. lpp.

⁽⁶⁷⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 Solar Power Europe*, 18. lpp.

5.3.3. Pasākumu ietekme uz lielām komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmām

- (271) Saskaņā ar jaunajiem Savienības valsts atbalsta noteikumiem⁽⁶⁸⁾ atbalsta shēmām, sākot ar 2017. gadu, jābūt "balstītām uz tirgu" attiecībā uz visām lielākajām energoiekārtām, kuru jauda pārsniedz 1 MW⁽⁶⁹⁾, izņemot, ja atbalsta shēmas ir tikušas atļautas pirms jauno noteikumu stāšanās spēkā. Šādā gadījumā tās var palikt nemainītas līdz atļaujas perioda beigām⁽⁷⁰⁾. Uz tirgu balstīti mehānismi ir zaļie sertifikāti un iepirkuma konkursi.
- (272) Iepirkuma konkursi ir viens no tirgus mehānismiem, ko paredz jaunie valsts atbalsta noteikumi. Saskaņā ar šo mehānismu valdības vēlamo uzstādāmās jaudas daudzumu piedāvā izolē. Ievērojot Savienības valsts atbalsta noteikumus, iepirkuma konkursi būtībā ir tehnoloģiski neitrāli, bet tie var arī paredzēt konkrētu tehnoloģiju izmantošanu, piemēram, ja tas ir nepieciešams vajadzīgās enerģijas avotu dažādības nodrošināšanai.
- (273) Saules enerģijas parku attīstītāji sola zemāko cenu, ko tie piekrīt saņemt par enerģiju, kuru tie saules enerģijas parka darbmuža laikā ievadīs tīklā.
- (274) Pasākumu pretinieki apgalvo, ka saskaņā ar jauno cenu ziņā jutīgo iepirkuma konkursu sistēmu MIC būs aizvien negatīvāka ietekme uz saules enerģijas izmantošanu, jo tā sadārdzina moduļus – galveno saules enerģijas sistēmas sastāvdaļu. Šīs personas norādīja, ka jaudas iepirkuma konkursi kopā ar pasākumu izbeigšanu var panākt lielus ietaupījumus. Jo lētākas kļūst saules enerģijas sistēmas, jo ieinteresētākas saules enerģijas iekārtu būvniecībā varētu būt valdības, jo izmaksu ietaupījumi tieši atspoguļosies galīgajā elektroenerģijas cenā. Turklāt saules enerģijas sistēmu cenu samazināšana dalībvalstīm atvieglos atjaunojamo energoresursu izmantošanas mērķlielumu sasniegšanu.
- (275) Šīs personas par piemēru minēja Vāciju. Tās norādīja, ka pilotprojektu veidā jau ir notikušas vairākas izsoles, kuras sekmīgi samazināja vidējo cenu, kas 2016. gada augustā bija 7,25 euro centi/kWh. SPE un SAFE iesniedza analīzi, kurā bija norādīts, ka MIC atcelšana, iespējams, Savienībā ar iepirkuma konkursiem varētu radīt potenciālu komunālo pakalpojumu mēroga FE energoiekārtu sistēmas cenas samazināšanos par 10 %. Pasākumu negatīvā ietekme uz iepirkuma konkursu iznākumu ir atzīta arī jaunākajā SPE globālajā tirgus pārskatā⁽⁷¹⁾. Kāda cita persona pieņēma, ka, ņemot vērā pašreizējo lejupslīdes tendenci pasaules tirgos, saules enerģijas cena Vācijā varētu samazināties līdz 5 euro centiem/kWh, ja pasākumi tiktu atcelti, savus konstatējumus gan nepamatojot.
- (276) Puses, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka dažās jurisdikcijās, jo īpaši Apvienotajā Karalistē, saules enerģijai bija jākonkurē ar citiem atjaunojamo energoresursu enerģijas veidiem, piemēram, sauszemes vēja enerģiju. Tā kā uz vēja enerģiju neattiecas nekādi tirdzniecības pasākumi, saules enerģija nespēja konkurēt ar vēja enerģiju, un ar šo izsoļu starpniecību tika īstenoti tikai daži saules enerģijas projekti. Dažas personas apgalvoja, ka arī Vācija apsver tehnoloģiski neitrālu iepirkumu ieviešanu un ka šādi neitrāli iepirkumi vēl vairāk pasliktina nepilnības, kuru iemesls ir augstākā cena pasākumu dēļ, jo saules enerģija šādi zaudē iepirkumu konkursos, kuros tā konkurē ar citām atjaunojamo energoresursu tehnoloģijām, jo īpaši ar vēja enerģiju.
- (277) Personas, kas atbalstīja pasākumus, izteica viedokli, ka iepirkuma konkursi un kopējie uzstādīšanas mērķi tika ieviesti tieši tādēļ, lai ļautu valdībām kontrolēt saules enerģijas izmantošanas līmeni un izvairīties no iepriekš piedzīvotajiem energoiekārtu uzplaukuma un lejupslīdes cikliem.
- (278) Komisija aprobežojās ar Apvienotās Karalistes, Vācijas un Francijas lielu komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijas sistēmu atbalsta shēmu analīzi. Šādu izvēli pamato apstākļi, ka tajās PIP laikā gadā tika uzstādīti aptuveni 80 % no jaunajām saules enerģijas iekārtām Savienībā. Tādēļ notikumu gaitu šajās trijās dalībvalstīs bija lietderīgi aplūkot kā visas Savienības kopējās situācijas aizstājēju.

⁽⁶⁸⁾ Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.); 3.3.2.1. un 3.3.2.4. sadaļa.

⁽⁶⁹⁾ Dalībvalstis var nolemt izvēlēties zemāku sliekšni vai vispār to nenoteikt.

⁽⁷⁰⁾ Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.), 250. punkts Šos noteikumus nepiemēro arī atbalsta shēmām, kas nav uzskatāmas par valsts atbalstu. Tomēr Komisijai nav zināms, ka kāda dalībvalsts būtu atbalsta shēmu izveidojusi tā, lai tā nebūtu uzskatāma par valsts atbalstu.

⁽⁷¹⁾ *Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020 Solar Power Europe*, 8. un 37. lpp.

- (279) Analīze ir balstīta uz ieinteresēto personu sniegto informāciju, Komisijas izmeklēšanā savākto informāciju un informāciju, ko Komisijai valsts atbalsta kontroles vajadzībām ir sniegušas dalībvalstis.
- (280) Vācija un Francija jau ir noteikušas mērķlielumus turpmākajiem trim gadiem. Francija 2017.–2019. gadā plāno divas ikgadējas saules enerģijas iepirkumu konkursa kārtas – katru 500 MW apmērā. Tādējādi gada laikā no jauna tiks uzstādītas 1 000 MW jaudas iekārtas. Vācija plāno no 2017. gada vismaz līdz 2020. gadam rīkot iepirkumu konkursus vismaz 600 MW lielam ikgadējam saules enerģijas apjomam.
- (281) Turpretī Apvienotā Karaliste nerīko konkrētām tehnoloģijām paredzētus saules enerģijas iepirkuma konkursus. 2015. gada februārī notika vairāktehnoloģiju iepirkuma konkurss, kurā saules enerģijas moduļi ar citām tehnoloģijām konkurēja par finanšu līgumu par starpību (“FLS”) piešķiršanu. Pagaidām Apvienotajā Karalistē nav plānoti jauni iepirkuma konkursi, jo valdība uzskata, ka komunālo pakalpojumu mēroga sauszemes vēja enerģija un saules enerģija var konkurēt ar citiem elektroenerģijas avotiem, neizmantojot atbalsta shēmas.
- (282) Francijā un Vācijā pasākumiem nevar būt ietekmes uz komunālo pakalpojumu mēroga pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem, jo saules enerģijai ir “rezervēti” iepirkuma konkursi un jaudas apjoms ir fiksēts. Vienīgā atšķirība ir nedaudz augstāka cena galapatērētājiem, kuriem jāsedz iepirkuma konkursa izmaksas vai nu nodokļu, vai nodevu veidā.
- (283) Apvienotās Karalistes gadījumā, tā kā iepirkuma konkursi ir tehnoloģiski neitrāli un jauni iepirkuma konkursi nekādā ziņā nav plānoti, analīze ir atšķirīga. Šajā valstī saules enerģija tirgū konkurē ar pārējiem enerģijas veidiem. Tomēr pasākumi saules enerģiju nepadarīja konkurētspējīgu. 2015. gada februāra izsolē 18,5 % no kopējās 2,1 GW jaudas tika atvēlēti saules enerģijai. Šis iepirkuma konkurss parāda, ka pat pasākumu darbības laikā saules enerģija spēj sekmīgi konkurēt iepirkuma konkursā, kurā nav noteikta konkrēta tehnoloģija ⁽⁷²⁾. Sliktākajā gadījumā tie, iespējams, ir mazliet mazinājuši saules enerģijas īpatsvaru iepirkuma konkursu rezultātos, proti, saules enerģija būtu varējusi uzvarēt lielākā daļā tehnoloģiski neitrālo iepirkuma konkursu, ja nebūtu pasākumu. Visbeidzot, Komisija uzskatīja, ka, ja pasākumi tiktu izbeigti un saules enerģijas moduļi tiktu iepirkti par dempinga cenām, vairāktehnoloģiju iepirkuma konkursos saules enerģijas moduļi iegūtu netaisnīgas priekšrocības pret citiem atjaunojamajiem energoresursiem. Tādēļ pasākumi nepadara saules enerģiju konkurētspējīgu, bet vienīgi atjauno visām tehnoloģijām vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- (284) Komisija secināja, ka nepastāv saikne starp cenu par kilovatstundu samazināšanos un pieaugošo pieprasījumu pēc saules enerģijas. Konkrēti Apvienotā Karaliste, Francija un Vācija nepaaugstināja saules enerģijas izmantošanas mērķlielumus tādēļ, ka projektu izstrādātāji jaudas piešķiršanas konkursos iesniedza lētākus piedāvājumus. Patiesībā dalībvalstis galvenokārt ieviesa iepirkumu konkursus, lai kontrolētu saules enerģijas izmantošanu. To savā 2015. gada globālajā pārskatā atzina arī SPE: “Līdzīgā veidā Francijā, Apvienotajā Karalistē un Vācijā vienas vai dažādu tehnoloģiju iepirkuma konkursi atkal piedzīvo augšupeju ar mērķi labāk kontrolēt FE tirgus attīstību saistītajos segmentos” ⁽⁷³⁾.
- (285) SPE apgalvoja, ka Komisija nepilnīgi un pat neprecīzi atspoguļojusi asociācijas nostāju attiecībā uz pasākumu ietekmi uz iepirkumu konkursiem. Komisija apstiprināja, ka SPE savā 2016. gada pasaules tirgus pārskatā un vairākos citos iesniegtajos dokumentos bija apgalvojusi, ka, pēc tās domām, MIC negatīvi ietekmēja iepirkuma konkursu iznākumu. Tomēr Komisija nepiekrita šim viedoklim, kā detalizēti izklāstīts iepriekš. Vienlaikus Komisija norādīja, ka 2016.–2020. gada pasaules tirgus pārskatā *Solar Power Europe* joprojām uzskatīja, ka valdības var izmantot iepirkuma konkursus, lai kontrolētu vai pat ierobežotu saules enerģijas izmantošanu: “Politikas līderi bieži vien labprātāk redz izplatīto saules enerģiju uz jumtiem, kur tā izkonkurē jebkuru citu atjaunojamie

⁽⁷²⁾ Šis rezultāts apstiprināts arī Nīderlandē SDE+ programmā, kurā laikā no 2013. līdz 2015. gadam aptuveni 55 % uz saules enerģiju balstīto pieteikumu saņēma atbalstu.

⁽⁷³⁾ *Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 by Solar Power Europe*, 22. lpp.

energoresursu tehnoloģiju un, pretēji uz zemes izvietotajām FE elektrostacijām, nekonkurē ar citiem izmantošanas veidiem. Jo īpaši tas atbilst patiesībai Eiropas valstīs, kurās pat ir ticis ierobežots uz zemes izvietoto saules FE sistēmu lielums – piemēram, Vācijā tas ir līdz 10 MW – un arī apjoms, ieviešot iepirkuma konkursus. (74)”

5.3.4. Pasākumu ietekme uz tīkla paritātes sasniegšanu, izmantojot saules enerģiju

- (286) Termins “tīkla paritāte” apzīmē brīdi, kurā, izmantojot jaunattīstības tehnoloģiju, elektroenerģijas iegūšanas izmaksas būs tādas pašas kā ar tradicionālajām tehnoloģijām. Būtībā pastāv divu veidu tīkla paritāte. Vairumtirdzniecības tīkla paritāte ir tad, ja saules enerģijas sistēma (parasti liela komunālo pakalpojumu mēroga sistēma, kas ir savienota ar pārvada/sadales tīklu) var ražot elektroenerģiju par tādām izlīdzinātajām elektroenerģijas izmaksām (LCOE) (75), kas ir mazākas par cenu, par kādu elektroenerģiju iepērk vairumtirdzniecības tirgū, kurā konkurē visi lielākie (parasti tradicionālie) enerģijas ražotāji. Vairumtirdzniecības līmenī enerģiju pārdod ļoti lieliem rūpnieciskajiem pircējiem un komunālo pakalpojumu sniedzējiem, kuri piegādā enerģiju mājāsaimniecībām un citiem nelieliem galalietotājiem. Mazumtirdzniecības tīkla paritāte iestājas, kad saules energosistēma (kas parasti ir uzstādīta uz lietotāja ēkas jumta) var ražot enerģiju par LCOE, kas ir mazākas nekā mazumtirdzniecības elektroenerģijas cenu izmaksas (ieskaitot pārvadīšanas un izplatīšanas nodevas, komunālo pakalpojumu sniedzēja uzcenojumu un nodokļus).
- (287) Komisija vispirms analizēja situāciju attiecībā uz vairumtirdzniecības, bet pēc tam – mazumtirdzniecības tīkla paritāti.
- (288) Vairumtirdzniecības tīkla paritāte. Pasākumu pretinieki izteica viedokli, ka, ja pasākumi tiks atcelti, lielas saules enerģijas iekārtas varētu sasniegt vairumtirdzniecības tīkla paritāti Savienības saulainākajos reģionos, piemēram, Spānijā. Saskaņā ar kāda SAFE dalībnieka prezentēto uzņēmējdarbības plānu LCOE, ko tas spētu sasniegt Spānijas reģionā Kadisā, ja iepirktu moduļus par EUR 0,35/W, ir 3,8 euro centi/kWh. Šī persona uzskatīja, ka, ja nebūtu noteikti maksājumi, tā no pirmā līmeņa Ķīnas ražotnēm varētu iegūt moduļus par cenu 0,35 EUR/W liela mēroga darījumam – projektam, ko nodotu 2017. gada sākumā. Tā apgalvoja, ka ar tik zemām LCOE saules enerģija ne tikai sasniedz tīkla paritāti ar citiem tradicionālajiem enerģijas avotiem, bet nepastāv cita elektroenerģijas ražošanas metode, kas to tuvākajā laikā varētu pārspēt. Šī priekšrocība izmaksu ziņā kopā ar citām Dienvideiropas valstu labajām īpašībām, proti, labiem tīkla savienojumiem, stabilu politisko un ekonomisko vidi un spēcīgu un likvīdu valūtu, sniedz tām unikālu iespēju kļūt par jaunajām Eiropas līderēm enerģijas ražošanā. Šīs personas norādīja, ka pasākumi novērš šādas situācijas iestāšanos.
- (289) Komisija konstatēja, ka Kadisas reģions (Spānija) ir viena no saules visvairāk apstarotajām vietām Savienībā (visvairāk saulainu stundu gadā), kas nodrošina maksimāli lielu no moduļa iegūto enerģijas daudzumu. Ņemot vērā, ka lielākajā daļā Savienības saules starojums ir daudz zemāks, vēl nav zināms, kad vairumtirdzniecības tirgus paritāte var tikt atkārtota citos tirgos, lai gan Apvienotās Karalistes valdība, šķiet, pieņem, ka tas notiks drīz. Komisija arī konstatēja, ka dažādās dalībvalstīs vairumtirdzniecības cena ievērojami atšķiras, kas nozīmē, ka atkarībā no konkrētās dalībvalsts vairumtirdzniecības tīkla paritāte iestājas, pastāvot dažādām cenām.
- (290) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka tuvā nākotnē vairumtirdzniecības tīkla paritāte Savienībā netiktu sasniegta plašā mērogā pat tad, ja pasākumu nebūtu.
- (291) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta Komisijas secinājumam, ka vairumtirdzniecības tīkla paritāte Savienībā netiks sasniegta plašā mērogā pat tad, ja tirdzniecības pasākumi tiktu izbeigti. Šīs personas vērsa uzmanību uz Bekerela institūta (*Becquerel Institute*) sagatavotu sešas lappuses garu ziņojumu, kurā bija izvērtēts vairumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšanas potenciāls vienpadsmit dalībvalstīs. Šī ziņojuma sagatavošanu apmaksāja trīs izmeklēšanā iesaistītās personas, kas iebilda pret pasākumiem.

(74) *Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019 by Solar Power Europe*, 23. lpp.

(75) LCOE ir galvenais rīks elektroenerģijas, kuru iegūst no enerģiju ražojoša aktīva, izmaksu noteikšanai. To aprēķina, ņemot vērā visas gaidāmās sistēmas darbības izmaksas (ieskaitot būvniecību, finansēšanu, degvielu, uzturēšanu, nodokļus, apdrošināšanu un stimulus), ko izdala ar sistēmas darbības paredzamo saražoto elektroenerģijas daudzumu (kWh). Visi izmaksu un ieguvumu aprēķini tiek koriģēti saskaņā ar inflāciju un diskontēti, lai ņemtu vērā naudas tagadnes vērtību.

- (292) Komisija konstatēja, ka citi avoti attiecībā uz saules enerģijas LCOE un attiecīgi – saules enerģijas tīkla paritātes sasniegšanas brīdi Eiropā nav noskaņoti tik optimistiski kā Bekerela institūts. Piemēram, BNEF detalizētajā ziņojumā ⁽⁷⁶⁾ tādiem svarīgākajiem tirgiem kā Apvienotā Karaliste, Francija, Itālija un Vācija un ir prognozēts daudz lielāks LCOE diapazons. Atšķirības ir norādītas nākamajā tabulā.

Dalībvalsts	BNEF LCOE diapazons, EUR/MWh ⁽¹⁾		Bekerela institūta LCOE diapazons, EUR/MWh	
	Zemākās	Augstākās	Zemākās	Augstākās
Francija	58	105	34	53
Vācija	66	107	46	54
Itālija	65	99	36	58
Apvienotā Karaliste	77	117	49	60

⁽¹⁾ Konvertēts no USD, kurss 0,94462.

- (293) Bekerela institūts pieņēma, ka kapitālizdevumi būs 0,726 EUR/W, atsevišķi neizdalot dalībvalstis. BNEF pieņēma, ka kapitālizdevumi ir daudz lielāki, un atsevišķi izdalīja dalībvalstis: Francijai 0,99 EUR/W; Vācijai 0,9–0,94 EUR/W; Itālijai 0,76–0,99 EUR/W; Apvienotajai Karalistei 0,9–0,94 EUR/W. Daļēji šo atšķirību varētu izskaidrot tādējādi, ka Bekerela institūts pieņēma, ka moduļu cenām netiek piemēroti pasākumi. Tomēr tik ievērojami zemāki kapitālizdevumi liekas maz iespējami, jo īpaši tādēļ, ka, kā norāda BNEF, Savienībā kapitālizdevumi katrā ziņā ir zemāki nekā citās valstīs, kuras nepiemēro tirdzniecības aizsardzības pasākumus, piemēram, Turcijā (1,04 EUR/W) un Apvienotajos Arābu Emirātos (1,14 EUR/W).
- (294) Tādēļ Bekerela institūta un BNEF prognozes atšķiras. Tie nav vienprātis par brīdi, kad komunālo pakalpojumu mēroga saules elektrostaciju būvniecība noteikti kļūs lētāka par esošas fosilā kurināmā elektrostacijas izmantošanu. Attiecībā uz Franciju Bekerela institūts pieņem, ka tas jau ir noticis, savukārt attiecībā uz Apvienoto Karalisti un Vāciju tiek pieņemts, ka tas notiks attiecīgi 2018. un 2020. gadā. Turpretī BNEF pieņem, ka visās trijās dalībvalstīs komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģija noteikti kļūs lētāka par enerģijas ražošanu no fosilā kurināmā tikai laikposmā no 2025. līdz 2030. gadam ⁽⁷⁷⁾. Tādējādi, kā norāda BNEF, komunālo pakalpojumu mēroga elektrostacijas lielākajā daļā Savienības tiks plaši izmantotas tikai pēc 2025. gada ⁽⁷⁸⁾.
- (295) Visbeidzot, Bekerela institūta ziņojumā secināts: “FE elektroenerģija līdz 2019. gadam varētu kļūt konkurētspējīga vairākos Eiropas lielākajos tīklos, lielākajā daļā Eiropas valstu (...) tuvāko piecu gadu laikā.” Tas nozīmē, ka lielākajā daļā dalībvalstu, ieskaitot Vāciju, tīkla paritāti tiek plānots sasniegt tikai 2019. gadā, kad paredzēts izbeigt pasākumus – pat apšaubāmajā gadījumā, ja Bekerela institūta ziņojumā izteiktie pieņēmumi un konstatējumi tobrīd būtu izrādījušies pareizi.
- (296) SPE iesniedza divus Deutsche Bank ziņojumus ⁽⁷⁹⁾, kuri, pēc tās domām, ir pretrunā Komisijas viedoklim, ka vairumtirdzniecības tīkla paritāte tuvā nākotnē netiks sasniegta. Komisija secināja, ka abos ziņojumos patiesībā ir norādīts uz mazumtirdzniecības tīkla, nevis vairumtirdzniecības tīkla paritāti, ko apstiprina ne tikai teksts, bet arī augstās LCOE, kas ir salīdzinātas ar saules enerģijas LCOE. Kā paskaidrots nākamajos apsvērumos, Komisija nenoliedza, ka mazumtirdzniecības tīkla paritāte atsevišķās Savienības daļās jau bija sasniegta.
- (297) Mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Pasākumu pretinieki arī norādīja, ka uz jumta uzstādāmās saules enerģijas iekārtas jau ir sasniegušas mazumtirdzniecības tīkla paritāti – proti, pat bez subsidēšanas kļuvušas ekonomiski rentablas – dalībvalstīs, kurās elektroenerģijas mazumtirdzniecības cenas ir augstas, piemēram, Vācijā. Viena no personām šo argumentu ilustrēja, kā piemēru minot kādu tirdzniecības centru. Tam ir plašs jumts, kur var uzstādīt paneļus, un tam enerģija ir nepieciešama dienā, kad tiek veikta pamatdarbība. Tādēļ tā pieprasījums pēc

⁽⁷⁶⁾ H2 2016 EMEA LCOE Outlook, October 2016, 2. lpp.

⁽⁷⁷⁾ BNEF, New Energy Outlook 2016, 28. lpp.

⁽⁷⁸⁾ Turpat, 23. lpp., un 2017 Germany Power Market Outlook 10 January 2017, 9. lpp.

⁽⁷⁹⁾ Deutsche Bank, 2015 solar outlook: accelerating investment and cost competitiveness, 2015. gada 13. janvāris, un Deutsche Bank, Markets research, Industry Solar, 2015. gada 27. februāris.

enerģijas sakrīt ar augstāko saules enerģijas ražošanas laiku. Vācijā cena, kas tam jāmaksā par katru kWh, pašlaik ir aptuveni 20 euro centi par kWh, savukārt jumta saules enerģijas iekārtas LCOE ir aptuveni 10 euro centi par kWh. Tādēļ paneļu uzstādīšana var ļaut ievērojami ietaupīt elektroenerģijas izmaksas, īpaši pircējiem, kas dienā patērē daudz enerģijas. Tā nav noticis sākotnējā izmeklēšanā, kad saules enerģijas rentabilitātes panākšanai to vienmēr bija nepieciešams subsidēt. Situācijā, kad subsīdijām vairs nav nozīmes, galīgā moduļu cena ir faktors, kas ietekmē pircēja lēmumu uzstādīt saules enerģijas sistēmu, un pašlaik pasākumi sadārdzina šo cenu.

- (298) Komisija detalizētāk izvērtēja Vācijas mazumtirdzniecības tīkla paritātes tirgu, jo personas par to izmeklēšanas laikā ir sniegušas izvērstas piezīmes.
- (299) Ir nepieciešams nošķirt energoiekārtas, kas paredzētas pašpatēriņam, no energoiekārtām, kas elektroenerģiju pievada tīklam.
- (300) Komisija piekrita uzskatam, ka tīkla paritātes sasniegšana ar saules enerģiju ir ļoti vēlama, jo tā palīdz cīnīties ar klimata pārmaiņām un samazināt summu, kas par elektroenerģiju jāmaksā patērētājiem. Tā konstatēja, ka pasākumu atcelšana mazinātu saules enerģijas paneļu cenas, tādējādi palielinot teritoriju skaitu, kurās ir iespējams sasniegt mazumtirdzniecības tīkla paritāti.
- (301) Vienlaikus Komisija konstatēja, ka PIP laikā ieguldījumus pašpatēriņam paredzētajās komerciālajās un dzīvojamā ēku energoiekārtās, ko uzstāda uz jumta un kas nesaņem atbalstu no atbalsta shēmām, ir bremsējusi regulatīvā nenoteiktība attiecībā uz to, vai šīs energoiekārtas tiek apliktas ar maksājumu Vācijas atbalsta shēmas finansēšanai – EEG piemaksu. Pēc Vācijas ierosinātajām regulatīvajām izmaiņām, lai ievērotu Savienības valsts atbalsta noteikumus, struktūrām, kas pašas patērē no saviem atjaunojamajiem energoresursiem iegūto elektroenerģiju (dažkārt saukti par “ražojošiem patērētājiem”), ir pienākums maksāt noteiktu nodevu, kas Vācijā ir lielāka par 2 euro centiem par kWh. Tādēļ, ja projekta LCOE ir 10 centi par kWh, šis maksājums sadārdzina saražoto elektroenerģiju par 20 % ⁽⁸⁰⁾.
- (302) Komisijas mērķis ir nākotnē mazināt regulējuma nenoteiktību. Saskaņā ar priekšlikumu Elektroenerģijas tirgus izveides un atjaunojamo energoresursu direktīvai “atjaunojamo energoresursu pašpatērētājiem (...) ir tiesības veikt patēriņu pašu vajadzībām (...) bez nesamērīgām procedūrām un maksājumiem, kas neatspoguļo izmaksas” ⁽⁸¹⁾. Arī tirgus informācijas ziņojumos ir norādīts uz faktu, ka regulatīvās izmaiņas ietekmē pieprasījumu. Vienā no jaunākajiem BNEF ziņojumiem ir norādīts: Vācijas komerciālo un dzīvojamā ēku maza mēroga FE nozare nīkuļo, kopš stājušies spēkā ikmēneša [iepirkuma atlīdzības] samazinājumi un piemaksas par pašpatēriņu ⁽⁸²⁾. Izvērtējot visus aspektus, minētais mazumtirdzniecības cenu paritātes sasniegšanas piemērs pierāda, ka saules enerģijas moduļi jau tagad var saražot elektrību par cenām, kas ir daudz zemākas par Vācijas mazumtirdzniecības piegādes cenām. Tiklīdz Savienības tiesību aktos būs panākta nepieciešamā regulatīvā noteiktība, gaidāms, ka pieaugs pieprasījums, kas nav balstīts uz atbalsta shēmām. Visticamāk, šāds pieprasījums būs jutīgāks pret saules enerģijas paneļu cenu līmeni, tādēļ tas būs jutīgāks arī pret pasākumiem.
- (303) Attiecībā uz energoiekārtām, kas pievada enerģiju tīklam, pieprasījumu galvenokārt nosaka atbalsta shēmas, kuru izmantošanu var turpināt, nerīkojot konkursus energoiekārtām, ja to jauda nepārsniedz 1 MW. Saglabājoties konkrētajam atbalsta līmenim, gadījumā ja pasākumus atceltu, pieprasījums nedaudz palielinātos. Vienlaikus lielākā daļa dalībvalstu budžeta apsvērumu dēļ ir ievērojami samazinājušas atbalstu, tādēļ pieprasījums sarūk neatkarīgi no pasākumiem.
- (304) Pēc informācijas izpaušanas SPE apgalvoja, ka Komisija tās secinājumus par ietekmi uz regulējuma nenoteiktību un EEG piemaksu kļūdaini balstījusi tikai uz Vācijas piemēru. Komisija atkārtoti uzsvēra, ka līdzīgi negatīvi apstākļi pastāv daudzās dalībvalstīs. To pašu SPE jaunākajā 2016.–2020. gada pasaules tirgus pārskatā atzina

⁽⁸⁰⁾ Arī Spānija enerģijai, kas iegūta no saules enerģijas paneļiem, piemēro piemaksu. Lai gan Spānijas piemaksu īstenošanas metodes ļoti atšķiras no Vācijas piemaksām, abām ir bremsējoša ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas.

⁽⁸¹⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu (pārstrādāta redakcija); COM(2016) 767 final; 21. panta 1. punkta a) apakšpunkts.

⁽⁸²⁾ Q3 2016 European Policy Outlook, BNEF, 4 August 2016, 8. lpp.

attiecībā uz Spāniju: “(...) Spānijas valdība (...) bremzēja augošo pašpatēriņa tirgu ar saules enerģijas nodokli un lieliem naudas sodiem neregistrētiem ražojošiem patērētājiem”⁽⁸³⁾ un “Saules enerģijas liktenis Spānijā ir līdzīgs vairākiem citiem tirgiem, kuros agrāk bija augsts iepirkuma tarifs: Beļģijai, Bulgārijai, Čehijai un Grieķijai. Saules enerģijas tirgi Slovākijā un Slovēnijā ir gandrīz pilnībā pārstājuši darboties”⁽⁸⁴⁾; kā arī: “Pat vairāki attīstīti uz jumtiem ražotās un izplatītās saules enerģijas tirgi cieš no grūtībām, jo tie pāriet no iepirkuma tarifa vai neto uzskaites tirgiem uz pašpatēriņa shēmām. Tas notiek, neraugoties uz to, ka saules enerģija daudzos gadījumos ir lētāka par mazumtirdzniecībā nopērkamo elektroenerģiju. Šķēršļi, kas jumta saules enerģijai ir īstenoti dažās Eiropas valstīs (pašpatērētas saules enerģijas apliksana ar nodokļiem, enerģijas pārpalikuma pārdošanas kavēšana vai tikai vairumtirdzniecības cenu piedāvāšana), un turpinātās diskusijas par papildu ierobežojumiem daudzus potenciālos pircējus ir atturējusi no ieguldījumiem savās saules enerģijas sistēmās”⁽⁸⁵⁾. Tādējādi Komisija noraidīja šo argumentu.

5.3.5. Secinājumi par pasākumu ietekmi uz pieprasījumu

- (305) Pēc padziļinātas analīzes Komisija konstatēja, ka attiecībā uz pasākumu ietekmi uz pieprasījumu ir svarīgi nošķirt dažādas nozares un dažādus pieprasījuma veidus.
- (306) Atbalsta shēmu pieprasījums. Ja atbalsta shēmas attiecas uz konkrētām tehnoloģijām, pasākumiem nav ietekmes uz pieprasījumu. Ja atbalsta shēmas ir tehnoloģiski neitrālas, pasākumi samazina saules enerģijas uzvaras varbūtību. Tomēr Komisija secina, ka pat šajos iepirkuma konkursos saules enerģija ir ieguvusi būtisku tirgus daļu, parādot, ka pat paralēli pasākumiem tā spēj konkurēt attiecībā uz komunālo pakalpojumu mēroga projektiem.
- (307) Vairumtirdzniecības tīkla paritāte. Vairumtirdzniecības tīkla paritāti pašreizējā posmā un tuvā nākotnē ir iespējams sasniegt (ja to vispār var izdarīt) ideālās atrašanās vietās, pat ja pasākumu izbeigšanas dēļ saules enerģijas panelu cenas tiek samazinātas. Arī šajā gadījumā papildu pieprasījums, ko varētu gaidīt, ja pasākumu nebūtu, ir zems, turklāt tas ir atkarīgs no vairumtirdzniecības cenas attiecīgajā dalībvalstī.
- (308) Mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Mazumtirdzniecības tīkla paritāte attiecībā uz komerciālām energoiekārtām pašlaik ir sasniegta dalībvalstīs, kurās ir augstas mazumtirdzniecības cenas, piemēram, Vācijā, pat ja tajās nav liels saules apstarojums. Galvenie faktori ir nodokļi, tīkla nodevas un maksājumi par atbalsta shēmām. Jauni enerģijas tirgus izveides noteikumi, kurus Komisija paziņoja 2016. gada 1. decembrī⁽⁸⁶⁾, un jauni noteikumi uz klientu centrētai pārejai uz tīro enerģiju, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 30. novembrī⁽⁸⁷⁾, ir svarīgs solis ceļā uz stabilas un izaugsmei labvēlīgas vides radīšanu. Gaidāms, ka tad, kad Komisijas priekšlikumu būs pieņēmuši abi likumdevēji, aktivizēsies pieprasījums pēc pašpatēriņa komerciālām energoiekārtām. Šajā gadījumā pasākumu izbeigšanai varētu būt lielāka nozīme attiecībā uz komerciālām sistēmām, jo pieprasījumu neierobežo ar atbalsta shēmām atbalstāmais ražošanas apjoms, kā arī nav konkurences ar citiem enerģijas avotiem, pretēji vairumtirdzniecības tīkla paritātei. Attiecībā uz dzīvojamo ēku energoiekārtām mazumtirdzniecības tīkla paritātes sasniegšana prasīs vairāk laika, jo, lai tās būtu piemērotas vairumam lietotāju, kuri īsteno pašpatēriņu, tās jāaprīko ar dārgām uzglabāšanas ierīcēm⁽⁸⁸⁾.
- (309) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta konstatējumam, ka pasākumiem bija tikai neliela ietekme uz pieprasījumu pēc moduļiem. Tās apgalvoja, ka ieguldījumus nosaka sagaidāmā ienākumu likme, tādēļ jo zemākas saules enerģijas moduļu cenas, jo augstāks ienākums no ieguldījumiem un realizācijas iespējamība.
- (310) Komisija atgādināja, ka tā vienmēr ir piekritusi apgalvojumam, ka cena ietekmē pieprasījumu. Tomēr tās ieskatā citiem faktoriem patlaban ir daudz būtiskāka ietekme uz pieprasījumu nekā relatīvi nelielam moduļu cenu

⁽⁸³⁾ *Solar Power Europe, Global Market Outlook 2016–2020*, 25. lpp.

⁽⁸⁴⁾ Turpat, 26. lpp.

⁽⁸⁵⁾ Turpat, 23. lpp.

⁽⁸⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽⁸⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

⁽⁸⁸⁾ Vidējais dzīvojamo ēku lietotājs lielāko dienas daļu pavada ārpus mājas, tādēļ, ja elektroenerģija netiek uzglabāta, lietotājs nevar patērēt lielāko daļu no jumta sistēmas saražotās elektroenerģijas.

kāpumam, ko izraisījusi MIC. Šie faktori ir, no vienas puses, regulatīvā nenoteiktība, no otras puses – valdības apzinātā rīcība, lai kontrolētu saules energoiekārtu līmeni. Šī rīcība ietver kopējo gada uzstādīšanas mērķlielumu noteikšanu, jaudas iepirkuma konkursu ieviešanu un nodokļu noteikšanu pašpatēriņam.

- (311) Komisija arī atzina, ka dažos gadījumos, piemēram, tehnoloģiski neitrālos iepirkumu konkursos, MIC var būt būtiskāka ietekme uz saules enerģijas pieprasījumu. Vienlaikus Komisija norādīja, ka, ja MIC nenovērstu dempinga radīto ietekmi, saules enerģijai būtu negodīgas konkurences priekšrocības pret citiem atjaunojamajiem energoresursiem. Komisija arī norādīja, ka saules enerģijai bija samērā labas sekmes tehnoloģiski neitrālos iepirkumos pat ar MIC, kas vienīgi atjauno vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- (312) Visbeidzot, Komisija konstatēja papildu pierādījumus, ka tuvākajā nākotnē valdības varētu īstenot papildu pasākumus, lai kontrolētu saules enerģijas izmantošanu, piemēram, nosakot saules enerģijas iekārtām izmaksas labāk atspoguļojošus tīkla izmantošanas tarifus. BNEF pieņēma, ka: *daudzi Eiropas regulatori, sākot ar 2018. gadu, reaģēs uz krītošajām saules enerģijas cenām, liekot lietotājiem, kuriem ir saules enerģijas paneļi, maksāt fiksētu maksu par savienojumu ar tīklu, lai tie, pērkot saules enerģiju, varētu ietaupīt tikai enerģijas cenas mainīgo daļu. Minēto mēs balstījām uz katras valsts tīkla izmaksu struktūru. Elektroenerģijas rēķina daļa, no kuras ir iespējams izvairīties, lielākajā daļā ES valstu šādi tiks samazināta par apmēram 30 %. Ja tas nenotiks, būvniecības apjoms varētu būt lielāks, bet tīkla izmaksas netiks finansētas* ⁽⁸⁹⁾.
- (313) Tādēļ šie argumenti tika noraidīti un Komisija turpināja uzskatīt, ka pasākumiem ir tikai ļoti ierobežota ietekme uz Eiropas pieprasījumu pēc saules enerģijas.

5.4. Citi argumenti

- (314) Vairums personu, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka pasākumiem ir negatīva ietekme uz klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanu. Šo argumentu atbalstīja arī piecas vides nozares NVO. Šīs personas atkārtoti uzsvēra, ka Savienība un dalībvalstis ar vairākiem lēmumiem un nolīgumiem, tostarp nesen – ar Parīzes klimata nolīgumu, ir apņēmušās samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un novērst klimata pārmaiņas. Savienība ir noteikusi juridiski saistošu mērķi – palielināt atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā līdz 20 % ⁽⁹⁰⁾. Komisija ir arī noteikusi politikas ietvaru, lai līdz 2030. gadam sasniegtu mērķi – 27 %. Šis jaunais ambiciozais mērķis tika pieņemts 2014. gadā pēc tam, kad bija noteikti galīgie pasākumi. 2016. gada oktobrī Eiropas Savienība ratificēja UNFCCC Parīzes nolīgumu par cīņu ar klimata pārmaiņām – pirmo universālo, juridiski saistošo globālo klimata nolīgumu – pēc tam, kad to ar pārliecinošu balsu vairākumu apstiprināja Eiropas Parlaments. Pāreja uz zema oglekļa energoapgādi ir galvenā šo centienu sastāvdaļa, un saules enerģija ir joprojām ir viens no daudzsološākajiem enerģijas avotiem klimata mērķu sasniegšanai.
- (315) Personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka pasākumi apgrūtinā klimata mērķu sasniegšanu, jo tie palēnina saules enerģijas apgūšanu. Tās apgalvoja, ka, atjaunojot saules enerģijas pasaules tirgus cenas, Savienība varēs ātrāk dekarbonizēt enerģijas ražošanas procesu. Tās arī norādīja, ka Savienības klimata un tirdzniecības politikas ir savstarpēji pretrunīgas. Pirmā no tām veicina un subsidē atjaunojamo energoresursu izmantošanu, bet pēdējā – palielina to cenas un ietekmē pieejamību.
- (316) Komisija piekrita, ka UNFCCC Parīzes klimata nolīguma par cīņu ar klimata pārmaiņām ratificēšana ir svarīgs atskaites punkts, mobilizējot sadarbību pasaules līmenī, lai mazinātu klimata pārmaiņas. Saules enerģija ir viens no svarīgākajiem enerģijas avotiem klimata mērķu sasniegšanai. Vienlaikus Komisija konstatēja, ka pasākumi Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām tuvā nākotnē ietekmēs tikai nedaudz (sk. 5.3. sadaļu). Situācija mainīsies tikai tad, kad mazumtirdzniecības tīkla paritāte būs kļuvusi par nozīmīgu pieprasījuma avotu. Tādēļ pasākumu atcelšana šajā stadijā daudz nepalīdzēs vides mērķu sasniegšanā.

⁽⁸⁹⁾ BNEF, *New Energy Outlook 2016*, 17. lpp.

⁽⁹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

- (317) *EU ProSun* atklātā vēstulē, atbildot uz NVO nostāju, ar kuru tika aicināts izbeigt pasākumus, balstoties uz vides apsvērumiem, puda vairākus citus novērojumus. *EU ProSun* norādīja, ka, ja tiek ņemta vērā visa saules enerģijas piegādes ķēdes perspektīva, Savienībā ražoti paneļi rada daudz mazāku oglekļa pēdu. Savienībā ražotos moduļus nav nepieciešams tālu transportēt. Savienības ražošanas standartu un vides prasību dēļ, no vienas puses, un augstāko enerģijas izmaksu dēļ, no otras puses, ES saules enerģijas nozare ir sistemātiski samazinājusi enerģijas patēriņu, salīdzinot ar Ķīnas ražotājiem. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā, ka saules enerģijas moduļu un to izejmateriālu ražošana ir energointensīva. *EU ProSun* arī vērsa uzmanību uz to, ka pastāv zināma pretruna starp to, ka dažas NVO paraksta vēstuli, kurā aicināts izbeigt pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm, proti, arī tad, ja tiek konstatēta negodīga komercprakse, un neseno kādas NVO līdera paziņojumu, kurā aicināts darīt vairāk, lai nodrošinātu taisnīgu, videi draudzīgu tirdzniecību.
- (318) Komisija secināja, ka pasākumiem ir tikai ierobežota ietekme uz īstermiņa Savienības klimata mērķu sasniegšanu.
- (319) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas nepiekrīta apgalvojumam, ka importētiem saules enerģijas ražojumiem ir mazāka oglekļa pēda nekā Savienībā ražotiem. Šīs personas apgalvoja, ka polisilīcija un plāksnīšu izgatavošana veidoja lielāko primārās enerģijas pieprasījuma daļu, tādēļ vissvarīgākā ir polisilīcija un plāksnīšu izcelsme. Šīs personas arī norādīja, ka elektroenerģijas ražošanas oglekļa pēda dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga. Tā kā moduļu un to izejmateriālu ražošana ir energointensīva, ir nozīme tam, kurā dalībvalstī tikuši ražoti moduļi un to sastāvdaļas.
- (320) Komisija nevarēja padziļināti izvērtēt šos apgalvojumus īsajā grafikā pēc informācijas izpaušanas. Tā precizēja, ka tā ir tikai izklāstījusi *EU ProSun* viedokli un pati nav apgalvojusi, ka importētajai saules enerģijai ir lielāka oglekļa pēda. Neatkarīgi no Savienības moduļu un Ķīnas moduļu oglekļa pēdas, Komisija atkārtoti uzsvēra galveno secinājumu, ka pasākumiem līdz šim bijusi ļoti ierobežota ietekme uz pieprasījumu pēc saules enerģijas. Tādēļ Komisija secināja, ka pasākumiem nebija būtiskas ietekmes uz Savienības mērķu vides jomā sasniegšanu.
- (321) Dažas personas, kuras aicināja izbeigt pasākumus, apgalvoja, ka Savienības ražošanas jauda nav pietiekama, lai apmierinātu Savienības pieprasījumu pēc moduļiem, un ka pasākumi nav efektīvi palielinājuši Savienības elementu un moduļu ražotāju ražošanas jaudu. Attiecīgās ieinteresētās personas lēsa, ka Savienības pieprasījums ir mazāk nekā 8 GW, bet Savienības moduļu ražošanas apjoms – mazāks nekā 4 GW. Kā tiek apgalvots, tas nozīmē, ka vismaz pusi moduļu katrā ziņā nepieciešams importēt. Šīs personas norādīja, ka Eiropas Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka “ir pamatoti pieņemt, ka arī vidējā termiņā Savienības ražošanas nozare, lai apmierinātu pieprasījumu, paplašinās savu ražošanas jaudu, tādējādi nodrošinot iespēju gūt apjomradītus ietaupījumus, kas savukārt veicinātu cenu turpmāku samazināšanos”, nav piepildījās.
- (322) Komisija konstatēja, ka, pat ja moduļu ražošanas apjoms Savienībā ir zemāks par Savienības pieprasījumu, Savienībā nekad nav pastāvējis moduļu deficīts. Cenu saistības/MIC ļāva veikt importu no Ķīnas par taisnīgām cenām. Lai gan imports no citām pasaules valstīm relatīvi pieauga, Savienības ražošanas nozarei laikposmā no 2012. gada līdz PIP izdevās palielināt savu tirgus daļu Savienībā no 25 % līdz 35 %. Tādēļ pasākumi ļāva Savienības ražošanas nozarei palielināt ražošanas un pārdošanas apjomus attiecībā pret Savienības tirgus lielumu un apmierināt lielāku daļu pieprasījuma. Kā norādīts 5.3.2. sadaļā, atbalsta shēmu samazināšanas dēļ Savienības patēriņš krasī saruka, kas apgrūtinā Savienības ražošanas nozares izaugsmi. Neraugoties uz to, Savienības ražošanas nozarei izdevās vēl vairāk konsolidēties un panākt ievērojamu izmaksu samazinājumu. Turklāt Savienībā ir ievērojama neizmantota moduļu ražošanas jauda, ko pieprasījuma pieauguma gadījumā būtu iespējams atkal izmantot. Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākumi neizraisa moduļu deficītu Savienības tirgū, un ka pasākumi efektīvi paplašināja Savienības ražošanas nozari attiecībā pret Savienības tirgus lielumu.
- (323) Personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka moduļu ražošanas jauda ārpus Ķīnas strauji pieaug. Tās atsaucās uz dažādiem tirgus informācijas ziņojumiem, saskaņā ar kuriem citu Āzijas valstu kopējā ražošanas jauda pieaug ļoti strauji; 2015. gadā tā sasniedza 7 GW, un tiek prognozēts, ka 2016. gadā tā būs jau 10 GW. Tas, kā tiek apgalvots, pārsniegs Savienības pieprasījumu, kuru šīs personas leš aptuveni 8 GW. Ievērojamu skaitu

šīs jaunās jaudas ir uzstādījuši Ķīnas uzņēmumi. Vairāki lieli Ķīnas uzņēmumi arī brīvprātīgi atteicās no saistībām, lai varētu veikt piegādes Savienības tirgum no valstīm, kas nav ĶTR. Minētās personas apgalvoja, ka uz Savienību no trešām valstīm varētu tikt eksportēts aizvien vairāk lētu moduļu arī tad, ja pasākumi paliktu spēkā. Tādēļ personas, kas iebilda pret pasākumiem, norādīja, ka Komisijas sākotnējā regulā paustās gaidas, ka citas trešās valstis pārmērīgi nepalielinās importa apjomu Savienības tirgū ⁽⁹¹⁾, nav piepildījušās.

- (324) Komisijas veiktajā izmeklēšanā tika konstatēts, ka importa no ĶTR uz Savienību tirgus daļa samazinājās no 66 % 2012. gadā līdz 41 % PIP laikā, kamēr importa no pārējām pasaules valstīm, izņemot ĶTR (galvenokārt Taivānas, Malaizijas, Korejas un Singapūras), tirgus daļa pieauga no 9 % līdz 25 %. Savienības ražotāju tirgus daļa Savienībā pieauga no 25 % 2012. gadā līdz 35 % PIP laikā. Tādējādi imports no trešām valstīm neliedza Savienības ražošanas nozarei atgūt ievērojamu tirgus daļu Savienībā.
- (325) Komisija arī konstatēja, ka, lai gan Dienvidaustrumāzijas moduļu ražošanas jauda strauji pieaug, tā joprojām atbilst tikai nelielai daļai no Ķīnas jaudas ⁽⁹²⁾. Dienvidaustrumāzijas rūpnīcas arī pārdod lielus apjomus ASV tirgum un citām valstīm, kas noteikušas tirdzniecības pasākumus attiecībā uz Ķīnas moduļiem, piemēram, Indijai un Kanādai. Ir gaidāms, ka arī Dienvidaustrumāzijā saules enerģijas iekārtu skaits augs, tādēļ var gaidīt, ka daļa no apjoma tiks pārdota šajā reģionā. Tādēļ Komisija secināja, ka moduļu ražošanas jauda Dienvidaustrumāzijā nav pietiekama, lai apmierinātu būtisku Savienības pieprasījuma daļu un padarītu pasākumus neefektīvus. Katrā ziņā pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka saules enerģijas moduļu un elementu imports no ĶTR notiek par taisnīgām cenām bez dempinga, un tas, ka Savienības ražošanas nozarei varētu būt jākonkurē ar citām valstīm, nepadara pasākumus neefektīvus.
- (326) Viena persona norādīja, ka tirgus daļu izmaiņas apliecina, ka pasākumi galvenokārt nāca par labu importētājiem no trešām valstīm. Šī persona apgalvoja, ka situācija ir līdzīga kā Saimniecības audzēto Atlantijas lašu lietā ⁽⁹³⁾, kurā Komisija izbeidza pasākumus, jo tie novestu pie būtiskas neto vērtības novirzīšanas ārpus Savienības un vērtības novirzīšana trešo valstu piegādātājiem ievērojami pārsniegtu jebkādu labumu no pasākumiem, ko gūtu Savienības ražošanas nozare.
- (327) Kā minēts iepriekš, Savienības ražošanas nozarei laikposmā no 2012. gada līdz PIP izdevās palielināt savu tirgus daļu Savienībā no 25 % līdz 35 %. Tas nozīmē, ka trešās valstis nepārņēma lielāko daļu no iepriekš Ķīnas ražotāju ieņemtās tirgus daļas. Turklāt Komisija uzskata, ka Savienības ražošanas nozares situācija Saimniecības audzēto Atlantijas lašu lietā bija ļoti atšķirīga – minētajā lietā Savienības ražošanas nozares tirgus daļa bija daudz mazāka un palielinājās vienīgi no 2,7 % 1998. gadā līdz 4,3 % 2001. gadā. Minētajā lietā ļoti zema Savienības ražošanas nozares tirgus daļa bija viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ pasākumu noteikšana novestu pie ievērojama neto vērtības novirzījuma ārpus Savienības, tirgum pielāgojoties augstākām cenām ⁽⁹⁴⁾. Izskatāmajā lietā Savienības ražošanas nozare guva ievērojamu labumu no pasākumiem. Tādēļ Saimniecības audzēto Atlantijas lašu lietu nevar izmantot kā precedentu.
- (328) Personas, kuras iebilst pret pasākumiem, norādīja, ka Savienības ražotāji nav izziņojuši ticamus plānus paplašināt savu ražošanas jaudu. Gluži pretēji – lielākais Savienības ražotājs *Solar World* nesen atbrīvoja no darba Eiropas ražotnēs vairākus simtus pagaidu darbinieku un noslēdza OEM līgumus par saules enerģijas paneļu ražošanu Taizemē. Personas, kuras iebilst pret pasākumiem, apgalvoja, ka tas ir vēl viens pierādījums, ka sekmīga saules enerģijas moduļu ražošana ir iespējama vienīgi lielās ražotnēs, piemēram, Āzijā esošajās.
- (329) *SolarWorld* atbildēja, ka tas noslēdzis pagaidu OEM līgumus, lai apmierinātu 2015. gada beigās un 2016. gada pirmajā pusgadā strauji pieaugušo pasaules pieprasījumu. *Solar World* norādīja, ka nenoteiktība par izmeklēšanas rezultātiem izraisīja augstākas procentu likmes tā finanšu investoru pieprasītajiem kapitālieguldījumiem.

⁽⁹¹⁾ Sākotnējā galīgā regula, 336. apsvērumš.

⁽⁹²⁾ *Bloomberg New Energy Finance* ("BNEF") "*Solar manufacturer capacity league table*"; skatīts 28.10.2016.

⁽⁹³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 930/2003 (OV L 133, 29.5.2003., 1. lpp.), 224. apsvērumš.

⁽⁹⁴⁾ Turpat.

Šī iemesla dēļ uzņēmuma ražošanas jaudas kapitālintensīvu paplašināšanu atlikt līdz izmeklēšanas pabeigšanai un tā vietā īslaicīgi izmantot pieejamo līgumražotāju jaudu bija pamatots saimniecisks lēmums. *Solar World* arī norādīja, ka visi moduļi, ko bija ražojis to OEM partneris ārpus Savienības, tika piegādāti ārpus Savienības.

- (330) Tirgus informācija apstiprināja, ka 2016. gada pirmais pusgads bija uzplaukuma periods, bet 2016. gada otrais pusgads ir bijis zema pieprasījuma periods, kas izraisījis cenu strauju kritumu pārmērīga moduļu piedāvājuma dēļ⁽⁹⁵⁾. Šādā kontekstā *Solar World* lēmumu atlaist pagaidu darbiniekus var vērtēt kā grūtu lēmumu, taču tādu, ko attaisno tirgus situācija. *Solar World* arī samazināja līgumražotāju izgatavoto apjomu, ciktāl to pieļāva līguma noteikumi.
- (331) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā nenoteiktību un neseno globālo uzplaukuma un lejupslīdes ciklu, Savienības ražotāja lēmums atlikt jaudas paplašināšanu un tā vietā paļauties uz viegli pieejamo apakšuzņēmēju ražošanas jaudu bija ekonomiski pamatots un neaplicināja, ka ražošana Eiropā ir kļuvusi neilgtspējīga.

5.5. Secinājums par Savienības interesēm

- (332) Izvērtējot un līdzsvarojot konkurējošās intereses, Komisija analizēja, vai negatīvā ietekme uz nesaistītajiem importētājiem, augšupējās un lejupējās ražošanas uzņēmumiem, kā arī citas iepriekš analizētās sekas, būtu nesamērīgas, salīdzinot ar pozitīvo ietekmi uz Savienības pārskatāmā ražojuma ražotājiem. Saskaņā ar pamatregulas 21. panta 1. punkta trešo teikumu īpaši tika ņemta vērā nepieciešamība novērst dempinga radīto tirdzniecības izkropļojumu un atjaunot efektīvu konkurenci tirgū.
- (333) Galvenais apsvērums bija novērtēt iespējamo ietekmi, kāda uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem nākotnē būtu pasākumu turpināšanai. Ja pasākumi būtiski ierobežotu pieprasījumu, varētu izvirzīt argumentu, ka relatīvi mazas Savienības ražošanas nozares aizsardzība varētu nesamērīgi ietekmēt ievērojami lielākas lejupējās un augšupējās ražošanas nozares. Tomēr, kā secināts 313. apsvērumā, pasākumiem bija tikai ierobežota ietekme uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem. Ir maz ticams, ka situācija mainīsies, pirms dalībvalstis būs pieņēmušas un īstenojušas jauno atjaunojamo energoresursu direktīvu. Arguments par ietekmi uz darbvietām tika izvērtēts šā secinājuma kontekstā. Kaut arī pasākuma izbeigšana varētu palīdzēt radīt dažas jaunas darbvietas, tā arī pakļautu tūlītējam riskam esošās darbvietas (aptuveni 8 000) Savienības saules enerģijas elementu un moduļu ražošanas nozarē. Tādēļ vienkāršs skaitlisks pašreizējā Savienības ražošanas nozares darbvietu skaita salīdzinājums ar esošo darbvietu skaitu lejupējā ražošanas (apmēram 50 000) vai augšupējā (apmēram 5 000–10 000) ražošanas nozarē nebija lietderīgs.
- (334) Tā kā atjaunojamo energoresursu atbalsta politiku saskaņā ar Savienības valsts atbalsta tiesību normu prasībām nācās reformēt pēc jauno noteikumu stāšanās spēkā un, kad Komisijas priekšlikumu jaunai atjaunojamo energoresursu direktīvai pieņems abi likumdevēji, tajā, ļoti iespējams, tiks veiktas vēl citas izmaiņas, nav iespējams Savienības intereses vērtēt laikposmā, kas pārsniedz 18. mēnešus. Daži konstatējumi liek domāt, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precizēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla paritāte lielākā daļā Eiropas, kā arī attiecībā uz noteiktām patērētāju grupām. Kā norādīts 302. un 308. apsvērumā, jauni enerģijas tirgus izveides noteikumi, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 1. decembrī⁽⁹⁶⁾, un jauni noteikumi uz klientu centrētai pārejai uz tīro enerģiju, kurus Komisija ierosināja 2016. gada 30. novembrī⁽⁹⁷⁾, ir svarīgs solis ceļā uz stabilas un izaugsmei labvēlīgas vides radīšanu. Tādēļ Komisija nolēma pagarināt pasākumus vēl par 18 mēnešiem.
- (335) Pēc informēšanas, kas minēta 30. apsvērumā, Komisija saņēma trīs piezīmju kopas. ES ražotāji kopumā lūdza Komisiju saglabāt sākotnējo 24 mēnešu laikposmu, ņemot vērā argumentu, ka informācija par ierosinājumu samazināt parasto laiku no 5 gadiem līdz 2 gadiem jau ir izjaukusi interešu taisnīgu līdzsvaru. Dažas ieinteresētās personas, kas pārstāvēja augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, atzinīgi vērtēja laikposma samazināšanu uz 18 mēnešiem, savukārt citi pauda gandarījumu par pasākumu izbeigšanu kopumā. Ķīnas valdība nožēloja, ka

⁽⁹⁵⁾ Q4 2016 Global Market Outlook, *Preparing for a tough year ahead*, BNEF, 30 November 2016 un Q3 2016 PV Market Outlook, *Solar power – not everyone needs it right now*, BNEF, 1st September 2016.

⁽⁹⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>

⁽⁹⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

Komisija iecerējusi saglabāt pasākumus pat tikai uz 18 mēnešiem. Līdzīgi kā dažas ieinteresētās personas no augšupējās un lejupējās ražošanas nozares, Ķīnas valdība kritizēja arī to, ka īstenošanas akta projektā nav minēta tūlītēja pasākumu izbeigšana pēc minētā laikposma.

Komisija norāda, ka pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precizēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla paritāte lielākā daļā Eiropas. Tas pamato to, ka izņēmuma kārtā pasākumi būtu jāpagarina tikai par 18 mēnešiem, pēc tam saskaņā ar piemērojamajiem pamatregulas noteikumiem tie zaudētu spēku. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas šobrīd ir pieejami, Komisija uzskatīja, ka, samērojot iespējamo negatīvo ietekmi uz augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, kā arī patērētājiem ar ieguvumiem, ko Savienības ražošanas nozare gūtu no pasākumiem, 18 mēneši ir labs vidusceļš starp konkurējošām interesēm.

- (336) Turklāt, izvērtējot nesaistīto importētāju intereses, Komisija saskārās ar sūdzībām par smago administratīvo slogu, kas tiem ir uzlikts, savukārt Savienības ražotāji sūdzējās, ka notiek pasākumu apiešana. Šos jautājumus var izskatīt pasākumu veida starpposma pārskatīšanā. Visbeidzot, Komisijai kļuva zināms, ka MIC korekcijas mehānisms neatbilst straujajai zināšanu uzkrāšanai saules enerģijas nozarē⁽⁹⁸⁾. Tādējādi pašreizējā precizēšanas sistēma varētu būt liegusi Eiropas patērētājiem iespēju izmantot pasaulē panāktos efektivitātes uzlabojumus, un tas varētu radīt nepieciešamību pārskatīt šo jautājumu. To var izskatīt jebkura tāda korekcijas mehānisma starpposma pārskatīšanā, kuru varētu saistīt ar citādu pasākuma veidu.
- (337) Kopumā Komisija secināja, ka nepastāv būtiski iemesli, lai, pamatojoties uz Savienības interesēm, izbeigtu pasākumus. Tomēr tā arī secināja, ka ir lietderīgi pēc savas iniciatīvas veikt 335. apsvērumā norādīto jautājumu pārskatīšanu.

6. DAĻĒJĀ STARPPOSMA PĀRSKATĪŠANA IETVER TIKAI PĀRBAUDI, VAI SAVIENĪBAS INTERESĒS IR SAGLABĀT PATLABAN SPĒKĀ ESOŠOS PASĀKUMUS, KAS NOTEIKTI ELEMENTIEM

6.1. Ievadpiezīmes

- (338) Kā minēts 7. apsvērumā, Komisija pēc savas iniciatīvas sāka daļēju starpposma pārskatīšanu ("starpposma pārskatīšana"), kas ietver tikai pārbaudi, vai Savienības interesēs ir saglabāt patlaban spēkā esošos pasākumus, kas noteikti elementiem.
- (339) Pārskatīšana tika sākta, jo pastāvēja pirmsšķietami pierādījumi, ka ir mainījušies apstākļi, pamatojoties uz kuriem, tika noteikti sākotnējie pasākumi. Jo īpaši pēc Savienības ražošanas nozares pārstrukturēšanas un konsolidēšanas Savienības ražošanas nozarē ievērojams skaits ražotāju ir beiguši ražošanu. Lielākā daļa pārējās elementu ražošanas jaudas Savienībā izrādījās lielā mērā paredzēta garantētajam noietam moduļu ražošanai. Tādējādi Savienības ražošanas nozares moduļu pārdošanas apjoms nesaistītiem lietotājiem bija ļoti ierobežots, savukārt vertikāli neintegrēti moduļu ražotāji bija atkarīgi no elementiem, ko piegādā no Savienībā neietilpstošām valstīm. Tādēļ Komisijai šķita lietderīgi izvērtēt, vai turpmāka pasākumu noteikšana elementiem joprojām ir Savienības interesēs.

6.2. Elementu ražotāju intereses

- (340) Komisijai ir zināmi 12 Savienības elementu ražotāji. Savienības ražošanas nozari pārstāvēja apvienība *EU ProSun*, kas ir pieprasījuma iesniedzēja termiņbeigu pārskatīšanas lietā par esošajiem antidempinga pasākumiem. *EU ProSun* pārstāvēja četrus Savienības elementu ražotājus. Vēl divi elementu ražotāji nepārprotami atbalstīja *EU ProSun* nostāju. *EU ProSun* arī pārstāvēja *Solar World* kā augšupējo plāksnišu ražotāju un vēl vienu Savienības plāksnišu ražotāju.

⁽⁹⁸⁾ Saskaņā ar vairākos avotos norādīto zināšanu uzkrāšana saules enerģijas ražošanas nozarē sasniedz 21 %. Tas nozīmē, ka, dubultojot saules enerģijas ražošanas jaudu, moduļu ražošanas izmaksas samazinās par 21 %. Kopējā saules enerģijas jauda pasaulē 2013. gadā bija aptuveni 130 GW, un ir gaidāms, ka 2016. gada beigās tā sasniegs 290 GW, tātad tā līdz šim ir divkārsojusies, un moduļu ražošanas izmaksas ir samazinājušās par 21 %.

- (341) Sākotnējā izmeklēšanā Komisija konstatēja, ka liels Ķīnas saules enerģijas elementu un moduļu pieplūdums Savienībā par dempinga cenām ir veicinājis daudzu Savienības elementu ražotāju bankrotu. Pasākumu noteikšana ļāva atlikušajiem Savienības ražotājiem atgūties, konsolidēties un stabilizēt elementu ražošanu. Jo īpaši viena no lielākajiem Savienības elementu ražotājiem *Bosch Solar Energy* ražošanas aktīvi un nodarbinātie saglabāja spēju darboties, jo tos 2014. gadā pārņēma *Solar World*.
- (342) Ja elementiem noteiktie pasākumi tiktu izbeigti, no jauna sāktos Ķīnas elementu eksports par dempinga cenām lielos apjomos, kas nodarītu būtisku kaitējumu Savienības ražošanas nozarei, tā radot ļoti nelabvēlīgas sekas Savienības elementu ražošanas nozarei. Lieli kapitālieguldījumi sarežģītās elementu ražošanas iekārtās kļūtu nevajadzīgi. Darbu varētu zaudēt līdz 1 700 augsti kvalificētu darbinieku. Komisijai tika paziņots arī dažu Savienības uzņēmumu nodoms atjaunot aptuveni 300 MW jaudas, ja pasākumi tiek saglabāti.
- (343) Savienības elementu ražošanas nozares lejupeļīdei būtu arī negatīva ietekme uz Savienības darbībām pētniecības un izstrādes jomā. Elements ir moduļa galvenā sastāvdaļa, un liela daļa pētniecības un izstrādes saules enerģijas pievienotās vērtības veidošanas ķēdē ir vērsta uz elementiem. Ja tiktu atcelti elementiem noteiktie pasākumi, Eiropas ieguldījumi pētniecībā un izstrādē samazinātos un līdz šim iegūtā, zinātība vai nu kļūtu nevajadzīga, vai to nāktos nodot trešām valstīm. Tādēļ pastāv risks, ka elementu izslēgšana nostiprinātu Savienības moduļu ražotāju atkarību no importētiem elementiem.
- (344) Ja elementiem noteiktie pasākumi tiktu izbeigti, tas mazinātu arī moduļiem noteikto pasākumu ietekmi. Tas ļautu Ķīnas ražotājiem eksportēt elementus par netaisnīgām cenām un no tiem salikt moduļus vai nu ar meitasuzņēmumu, vai Eiropā bāzētu apakšuzņēmēju starpniecību. Moduļu montāžas konveijerus var izveidot samērā ātri, par ko liecina straujais Dienvidaustrumāzijas moduļu ražošanas jaudas pieaugums (sk. 323. apsvērumu). *EU ProSun* norādīja, ka notikumi šādi attīstījušies ASV laikā no 2012. līdz 2014. gadam, kad moduļiem noteiktie pasākumi nebija efektīvi. Situācija mainījās tikai tad, kad sākotnējā ražojuma definīcijā tika iekļauti arī elementi.
- (345) Tādēļ elementiem noteikto pasākumu turpināšana nepārprotami ir Savienības elementu ražotāju interesēs un var arī radīt atsevišķas priekšrocības Savienības moduļu ražotājiem.
- (346) Pēc informācijas izpaušanas *Jabil* apstrīdēja Komisijas secinājumu, ka elementiem noteikto pasākumu atcelšana ļautu Ķīnas ražotājiem eksportēt elementus par netaisnīgām cenām un no tiem montēt moduļus vai nu ar meitasuzņēmumu, vai Eiropā bāzētu apakšuzņēmēju starpniecību. Atbildot uz *Jabil* apgalvojumu, Komisija atgādināja, ka tā bija noteikusi dempinga un kaitējuma turpināšanās iespējamību, ja pasākumi tiktu atcelti. Komisija arī paskaidroja, ka līgumražotājiem, kāds ir *Jabil*, ir no pārējās Savienības ražošanas nozares būtiski atšķirīgs uzņēmējdarbības modelis un izmaksu struktūra. Jo īpaši līgumražotāji strādā ar daudz mazākiem pieejamajiem resursiem, jo tie neuzņemas tādu pašu atbildību par ražojumu pārdošanu, tirgvedību un pētniecību un izstrādi, kā norādīts 110. un 160. apsvērumā. Tādēļ, ja Komisija atceltu elementiem noteiktos pasākumus Savienības moduļu ražotāju interesēs, nekas neliegtu Savienībā esošam līgumražotājam montēt moduļus no Ķīnas elementiem par dempinga cenām. Faktiski līgumražotājam pat nav jāzina, kāda ir patiesā elementa cena, jo tā parastais uzņēmējdarbības modelis paredz iekasēt atbildības maksu no cita uzņēmuma, kas dod norādījumus un pilnībā atbild par gatavo ražojumu pārdošanu. Tādēļ Komisija turpināja uzskatīt, ka elementiem noteikto pasākumu izbeigšana varētu novest pie netaisnīgām cenām par moduļiem, kurus vai nu saistītie uzņēmumi, vai līgumražotāji varētu Savienībā montēt no Ķīnas elementiem par dempinga cenām.
- (347) Pēc informācijas izpaušanas *SPE* apgalvoja, ka nepastāv cēloņsakarība starp elementu importu no ĶTR un Savienībā ražoto elementu pārdošanas apjomu; pēc tās domām, ar Savienības ražošanas nozari konkurēja trešās valstis. Šī pati persona arī apgalvoja, ka pasākumi neaizsargāja ieguldījumus elementu ražošanas nozarē un ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, elementu nozarē strādājošajiem nedraudētu atļaišana. Minētā persona arī apgalvoja, ka elementu garantētā noieta tirgu neietekmēja Ķīnas elementu imports.
- (348) Komisija papildus analizēja no trešām valstīm ievesto elementu pārdošanas apjoma ietekmi, kā izklāstīts 176. apsvērumā, un atkārtoti uzsvēra, ka trešo valstu pārdošanas apjoms neradīja kaitējumu. Tā arī sīkāk analizēja pasākumu ietekmi uz ieguldījumiem Savienības elementu ražošanas nozarē, kā izklāstīts 168. apsvērumā, un atkārtoti uzsvēra, ka pasākumiem ir pozitīva ietekme uz ieguldījumiem. Turklāt tā konstatēja importa no Ķīnas

ietekmi uz Savienības elementu garantētā noieta tirgu, kā izklāstīts 105. apsvērumā. Ņemot vērā, ka Savienības elementu ražošanas nozares rentabilitāte patlaban ir zema, Komisija turpināja uzskatīt, ka gadījumā, ja pasākumi zaudētu spēku, Savienības elementu ražošanā nodarbinātajiem draudētu darba zaudēšana.

6.3. Nesaistīto elementu importētāju intereses

- (349) Nepieteicās neviens no nesaistītajiem elementu importētājiem, kas darbojās PIP. Elementus importē vai nu Savienības moduļu ražotāji, vai ar Ķīnas ražotājiem saistīti importētāji.

6.4. Lejupējās ražošanas nozares – moduļu ražotāju – intereses

- (350) Septiņi Eiropas moduļu ražotāji izteica viedokli, kurā aicināja pasākumu neattiecināt uz elementiem. Daži no šiem uzņēmumiem atbalsta *EU ProSun* nostāju par moduļiem noteikto pasākumu turpināšanu. Daži augšupējās un lejupējās ražošanas nozares uzņēmumi iesniedza viedokļus, kuros iebilda konkrēti pret pasākumiem attiecībā uz elementiem; tomēr lielākā daļa augšupējās un lejupējās ražošanas nozares uzņēmumu pievērsa uzmanību moduļiem noteikto pasākumu izbeigšanas iemesliem un sekām.
- (351) Personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, vērsa uzmanību uz to, ka gandrīz visus Savienībā ražotos elementus uzņēmuma iekšienē izmanto vertikāli integrēti uzņēmumi. Šī iemesla dēļ vertikāli neintegrētie moduļu ražotāji, kuri veido vairāk nekā 65 % no Savienības moduļu ražošanas apjoma, ir atkarīgi no elementu importa. Šīs personas apgalvoja, ka gandrīz visam elementu importam uz Savienību tiek piemēroti vai nu pasākumi, vai padziļinātas muitas pārbaudes, kuru iemesls ir Malaizijas un Taivānas elementiem noteiktie pretapiešanas pasākumi⁽⁹⁹⁾. Tas rada papildu administratīvo un finanšu slogu vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem. Personas, kas iebilda pret elementiem noteiktajiem pasākumiem, norādīja arī, ka elementiem noteiktie pasākumi nav efektīvi, jo tie neesot panākuši jaudas pieaugumu Savienībā. Pēc to domām, pasākumi arī sadārdzīnot gatavo ražojumu, proti, moduļus, kas negatīvi ietekmē pieprasījumu, pircējus un plašākos Savienības vides politikas mērķus.

6.4.1. Elementu piegādes deficīts Savienībā

- (352) Personas, kas aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka Savienības tirgū nav pieejami Savienībā ražoti elementi. Savienībā ir tikai daži elementu ražotāji, turklāt gandrīz visi no tiem elementus izmanto iekšējai lietošanai un trešām personām tos pārdod tikai nelielos apjomos. Nelielais apjoms, kas tiek pārdots, parasti ir zemākas kvalitātes. Balstoties uz veikto izmeklēšanu, Komisija piekrita, ka Savienības ražošanas nozares Savienības tirgū pārdotie elementi apmierina mazāk nekā 5 % no vertikāli neintegrēto Savienības moduļu ražotāju pieprasījuma.
- (353) Minētās personas arī apgalvoja, ka, pat ja atvērta tirgū tiktu pārdots vairāk Savienības elementu, ar Savienības elementu ražošanas jaudu un apjomu ne tuvu nepietiktu, lai apmierinātu kopējo Savienības pieprasījumu pēc elementiem, kā arī ar to vēl jo vairāk nepietiktu, lai apmierinātu kopējo pieprasījumu pēc moduļiem. Komisija secināja, ka elementu ražošanas apjoms Savienībā PIP laikā bija 1 270 MW, kas nozīmē, ka ar to būtu iespējams apmierināt 37 % no kopējā Savienības pieprasījuma pēc elementiem, kas tika novērtēts 3 409 MW apmērā. Savienības elementu ražošanas nozare varētu apmierināt aptuveni 18 % no kopējā Savienības pieprasījuma pēc moduļiem – aptuveni 7 200 MW PIP laikā.
- (354) Vairākas personas izteica viedokli, ka elementiem noteiktie pasākumi kalpo tikai viena uzņēmuma – *Solar World* – labā un rada neizdevīgus konkurences apstākļus vairumam citu vertikāli neintegrēto moduļu ražotāju, salīdzinot ar minēto uzņēmumu. *Solar World* PIP laikā veidoja vairāk nekā 70 % no kopējā Savienības elementu ražošanas apjoma. *Solar World* atvērta tirgū nepārdod elementus, izņemot tos, ko uzskata par neatbilstošiem uzņēmuma augstajiem standartiem. Šīs personas norādīja, ka vienīgais veids, kā tās var iegādāties elementus, ir imports no trešām valstīm. Ja elementiem noteiktie pasākumi netiks izbeigti, tās arī turpmāk nebūs spējīgas konkurēt ar Savienības dominējošo elementu ražotāju.

⁽⁹⁹⁾ Īstenošanas regula (ES) 2016/185.

- (355) Kā norādīts iepriekš, Komisija konstatēja, ka Savienības elementu ražošanas apjoms veidoja 35 % no pieprasījuma pēc elementiem Savienībā, un šī attiecība pieauga, salīdzinot ar 23 % 2012. gadā. Tas nozīmē, ka būtisku daļu Savienības pieprasījuma spēj apmierināt Savienībā ražotie elementi neatkarīgi no tā, vai pārdošana veikta garantētā noieta tirgū. Komisija arī vērsa uzmanību uz to, ka vidējās izmaksas Savienībā ražotajiem elementiem bija augstākas par vidējām Ķīnas un Taivānas pirkuma līgumu cenām (pēc *PV Insights* datiem). Tas nozīmē, ka vertikāli neintegrētie Savienības moduļu ražotāji varēja iegādāties elementus no valstīm ārpus ES par līdzīgām vai pat zemākām cenām. Šis secinājums paliek spēkā arī, ņemot vērā to, ka vertikāli integrēto ražotāju Savienībā ražotajiem elementiem ir augsta efektivitāte un kvalitāte, tādēļ tie ir dārgāki. Tādēļ pasākumi vertikāli integrētiem elementu un moduļu ražotājiem nerada konkurences priekšrocības pret vertikāli neintegrētiem.
- (356) Komisija arī secināja, ka vienīgais periods, kurā elementu iegūšana vertikāli neintegrētiem Savienības moduļu ražotājiem bija apgrūtināta, sakrita ar krasu pieprasījuma kāpumu ĶTR 2015. gada beigās un 2016. gada sākumā. Šajā periodā Ķīnas pieprasījums pēc saules enerģijas sasniedza 22 GW⁽¹⁰⁰⁾. Ķīnas noteiktais mērķis attiecībā uz saules enerģijas iekārtām bija balstīts uz dāsnām atlīdzības shēmām, kas izraisīja īslaicīgu energoiekārtu pieprasījuma uzplaukumu. Pat Ķīnas ievērojams elementu ražošanas jaudas pārpalikums īslaicīgi izrādījās nepietiekams, lai apmierinātu neparasto pieprasījuma kāpumu. Tas, ka dažiem Ķīnas moduļu ražotājiem izņēmuma kārtā nācās elementus importēt no ārvalstīm, pasaulē radīja īslaicīgu elementu piedāvājuma deficītu un elementu cenu celšanos. Pārdošanas līgumcenas, pēc *PVInsights* sniegtajām ziņām, minētā elementu deficīta periodā, proti, no 2015. gada novembra līdz 2016. gada martam, pārsniedza MIC. Tādēļ, pat ja pasākumi nebūtu bijuši noteikti, Savienības moduļu ražotāji būtu saskārušies ar līdzīgām elementu piegādes grūtībām, jo ĶTR šajā relatīvi īsajā laikposmā pastāvēja vienreizējs elementu deficīts.
- (357) Šis periods, kurā pieprasījums pēc elementiem bija pārkarsis, arī daļēji sakrita ar Komisijas pretapiešanas izmeklēšanu attiecībā uz Ķīnas elementiem un moduļiem ar Malaizijas un Taivānas starpniecību. Elementu un moduļu reģistrācija, kura stājās spēkā ar pretapiešanas lietas sākšanos, proti, 2015. gada maijā, Savienības moduļu ražotājiem radīja atsevišķas papildu piegādes problēmas. Moduļu ražotāji saskārās ar nenoteiktības periodu, jo tiem nebija bijis zināms, vai to Taivānas un Malaizijas piegādātāji ir godīgi ražotāji un saņems atbrīvojumu no maksājumiem. Visbeidzot, 2016. gada februārī vairāk nekā 20 Malaizijas un Taivānas elementu ražotāji, kuri sadarbojās izmeklēšanas gaitā, tika atzīti par godīgiem ražotājiem. Beidzoties īslaicīgajai piegādes nenoteiktībai, piegādes nenoteiktība zaudēja aktualitāti.
- (358) Komisija arī konstatēja, ka apgalvojums, ka elementiem noteiktie pasākumi aizsargā tikai vienu uzņēmumu – *Solar World* – nav pamatots. Kā minēts 340. apsvērumā, vēl piecas elementu rūpnīcas nepārprotami atbalsta attiecībā uz elementiem noteikto pasākumu turpināšanu. Komisijai ir zināmi vairāk nekā desmit elementu ražotāji Savienībā. Galvenais iemesls, kādēļ viens ražotājs pašlaik saražo vairāk nekā 70 % no visiem Savienībā ražotajiem elementiem, ir tāds, ka daudzi elementu ražotāji atstāja tirgu, jo nespēja izturēt negodīgo konkurenci ar dempinga ražojumiem no Ķīnas. Lai gan daudzi no šiem ražotājiem tirgu pameta, *Solar World* 2014. gadā pārņēma vienu no lielākajiem Savienības elementu ražotājiem. Minētais ražotājs tirgu pameta, un, ja pārņemšanas darījums nebūtu noticis, darbvietas būtu zaudējuši vairāk nekā 500 augsti kvalificētu darbinieku. *Solar World* apgalvoja, ka, ja pasākumi nebūtu noteikti, tas ne tikai nebūtu varējis pārņemt otru ražotāju un nosargāt tā darbvietas, bet šobrīd būtu bankrotējušas arī paša uzņēmuma elementu ražotnes.
- (359) Tādēļ vertikāli neintegrētie Savienības moduļu montētāji nesaskaras ne ar piedāvājuma deficītu, ne neizdevīgu konkurenci, salīdzinot ar vertikāli integrētajiem. Tādējādi Savienības moduļu patērētājus negatīvi neietekmē fakts, ka elementu ražošanas apjoms Savienībā var apmierināt tikai relatīvi nelielu daļu moduļu patēriņa.

6.4.2. Pasākumu radītais administratīvais slogs

- (360) Personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka tie vertikāli neintegrētajiem moduļu ražotājiem uzliek būtisku papildu uzņēmējdarbības risku, apgrozāmo līdzekļu un administratīvo slogu. Tas izriet no sarežģītās saistību procedūras ievērošanas. Daži moduļu ražotāji norādīja, ka situācija saasinājusies

⁽¹⁰⁰⁾ Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now, BNEF, 1st September 2016, 1. lpp.

pēc tam, kad tika sāta pretapiešanas izmeklēšana attiecībā uz Taivānu un Malaiziju. Vertikāli neintegrētajiem ražotājiem tiek piemērotas stingras dokumentu pārbaudes, kad preces iziet muižošanu, pat ja tās importē no uzņēmumiem, kuri saņēmuši atbrīvojumu. Tie sūdzējās, ka dažos gadījumos vienkārši procesuāli dokumentu trūkumi, piemēram, zīmoga vai paraksta neesamība noteiktajā vietā, radīja vairāku nedēļu ilgu aizkavēšanos. Ķīnas elementiem, ko importē saskaņā ar saistībām, piemēro līdzīgas stingras muižas procedūras un apgrūtināšas administratīvās procedūras. Tādēļ šie ražotāji norādīja, ka elementu imports Savienībā gandrīz 100 % apmērā tiek pakļauts rūpīgai muižas dienestu pārbaudei, kas noved pie piegāžu aizkavēšanās, papildu administratīvā darba un augstākām prasībām apgrozāmajiem līdzekļiem. Tādējādi tie cieš no papildu nelabvēlīgas konkurences ne tikai salīdzinājumā ar pārējās pasaules ražotājiem, bet arī ar vertikāli integrēto lielāko Eiropas moduļu ražotāju.

- (361) Komisija atgādināja, ka tā ir veikusi papildu darbības, lai uzlabotu pasākumu uzraudzību un izvairītos no jebkāda veida apiešanas un šķērskompensācijas, kas varētu kaitēt saistībām. Citi risinājumi, kas varētu efektīvi aizsargāt Savienības ražošanas nozari un novērst Ķīnas moduļu apiešanu, var tikt izvērtēti starpposma pārskatīšanā. Padziļinātas dalībvalstu muižas dienestu pārbaudes ir nepieciešamas, lai efektīvi aizsargātu Savienības ražošanas nozari no ražojumu ieplūšanas par netaisnīgām cenām.

6.4.3. Attiecībā uz elementiem noteikto pasākumu ietekme uz moduļu cenu un pieprasījumu

- (362) Vairākas personas, kuras aicināja izbeigt elementiem noteiktos pasākumus, apgalvoja, ka tie sadārdzina saules enerģijas moduļu galvenās sastāvdaļas izmaksas un tādējādi palielina jaunu saules enerģijas iekārtu cenu, kas samazina pieprasījumu pēc saules enerģijas moduļiem. Dažas personas norādīja, ka ārpus PIP 2016. gada otrajā pusē vidējā pasaules pārdošanas līgumcena ievērojami samazinājās zem MIC līmeņa, tā radot papildu grūtības vertikāli neintegrētajiem Savienības moduļu ražotājiem.
- (363) Komisija konstatēja, ka elementu vidējā pasaules pārdošanas līgumcena, par kādu ziņoja *PVInsights*, lielāko daļu laika, kamēr bija spēkā pasākumi, bija tuva MIC. Tādēļ pasākumi būtiski nepalielināja moduļu galvenās sastāvdaļas cenu, ja par etalonu pieņem pasaules vidējo pārdošanas līgumcenu.
- (364) Komisija konstatēja, ka pasaules pārdošanas līgumcenas 2016. gada otrajā pusē būtiski samazinājās, jo saules enerģijas nozare atradās uzplaukuma un lejupslīdes ciklā, kā izklāstīts 356. apsvērumā. 2016. gada ceturtajā ceturksnī elementu cenas stabilizējās un pat sāka atkal pieaugt, kas ir raksturīgi uzplaukuma un lejupslīdes cikliem. Tomēr, ņemot vērā saules enerģijas nozares zināšanu uzkrāšanas efektu, iespējams, jaunā saules enerģijas elementu ilgtermiņa cena nostabilizēsies līmenī, kas ir zemāks par to, kāds valdīja pirms nesenā uzplaukuma un lejupslīdes cikla. Kā iepriekš minēts 265. apsvērumā, cenu indekss, ko Komisija izmantojusi MIC korekcijai, pilnībā neatspoguļoja šo saules enerģijas elementu un moduļu cenu samazināšanos gandrīz visā 2016. gadā. Starpposma pārskatīšanā var tikt izvērtēts, kā pasākumu līmenī labāk atspoguļot saules enerģijas zināšanu uzkrāšanas līknes attīstību.
- (365) Pasākumu ietekme uz Savienības pieprasījumu pēc saules enerģijas padziļināti analizēta 5.3. sadaļā. Komisija konstatēja, ka vairāki citi faktori pieprasījumu pēc moduļiem ietekmē daudz vairāk nekā pasākumi. Tā kā elementi ir moduļu galvenā sastāvdaļa, šie konstatējumi attiecas arī uz elementiem.
- (366) Pēc informācijas izpaušanas *SPE* apgalvoja, ka elementu vidējā pasaules pārdošanas līgumcena nav bijusi tuva MIC lielāko daļu laika, kamēr bija spēkā pasākumi. Šī persona savu apgalvojumu pamatoja ar rakstu, kas 2016. gada novembrī bija publicēts *PV-Magazine* ⁽¹⁰¹⁾, un *Energy Trend PV* datiem ⁽¹⁰²⁾.
- (367) Kā ziņo *PVInsights*, MIC cieši sekoja pasaules elementu cenām, izteiktām *euro*, no 2013. gada decembra, kad tika noteikti pasākumi, līdz 2015. gada septembrim, kad beidzās PIP. Komisija arī norādīja, ka 2016. gadā ārpus attiecīgā perioda MIC īslaicīgi atsaistījās no pasaules pirkšanas cenām. Gan citētājā rakstā, gan norādītajos datos

⁽¹⁰¹⁾ *PvXchange module price index November 2016: Red light, green light.*

⁽¹⁰²⁾ *Energy Trend PV* elementu cenas, aktualizēts 2017. gada 4. janvārī.

bija norādīta saules enerģijas cenu dinamika ārpus attiecīgā perioda. Tādēļ Komisija atkārtoti uzsvēra, ka elementiem noteiktajiem pasākumiem bija tikai ļoti ierobežota ietekme uz neintegrētajiem moduļu ražotājiem.

6.5. Starpposma pārskatīšanas secinājumi

- (368) Komisija secināja, ka nepastāv būtiski iemesli, lai, pamatojoties uz Savienības interesēm, izbeigtu elementiem noteiktos pasākumus. Jo īpaši tā konstatēja, ka pasākumi reāli saglabāja un zināmā mērā atjaunoja elementu ražošanu Savienībā. Savienībā ražotie elementi apmierina būtisku daļu no Savienības pieprasījuma pēc elementiem. Elementiem noteikto pasākumu izbeigšana, ļoti iespējams, varētu radīt Savienības elementu ražošanas nozares krahu, augsti kvalificētu darbvieta un ar tām saistītās pētniecības un izstrādes zaudēšanu. Komisija arī uzskatīja, ka elementiem noteiktie pasākumi nerada Savienības vertikāli integrētajiem moduļu ražotājiem konkurences priekšrocību pret vertikāli neintegrētajiem. Vertikāli neintegrētiem moduļu ražotājiem ir pieejama pietiekama elementu piegāde no valstīm ārpus Ķīnas par cenām, kas nav augstākas par tām, kādas iekšienē maksā vertikāli integrētie ražotāji.
- (369) Turklāt, izvērtējot vertikāli neintegrēto moduļu ražotāju intereses, Komisija saskārās ar daudzām sūdzībām par smago administratīvo slogu, kas tiem ir uzlikts, savukārt Savienības ražotāji sūdzējās, ka notiek pasākumu apiešana. Šos jautājumus var izskatīt pasākumu veida starpposma pārskatīšanā.
- (370) Visbeidzot, Komisija norādīja, ka gandrīz visā 2016. gada laikā MIC korekcijas mehānisms neatbilda straujajai zināšanu uzkrāšanai saules enerģijas nozarē. Tādēļ pašreizējā precizēšanas sistēma liedz Eiropas moduļu ražotājiem iespēju izmantot pasaulē panāktos efektivitātes ieguvumus, kas varētu radīt nepieciešamību pārskatīt šo jautājumu. To var izskatīt jebkura tāda korekcijas mehānisma starpposma pārskatīšanā, kuru varētu saistīt ar citādu pasākuma veidu.
- (371) Pēc informācijas izpaušanas vairākas personas arī apgalvoja, ka ierosinātā starpposma pārskatīšana prasītu pārāk daudz laika, lai aizsargātu neintegrēto moduļu ražotāju intereses. Komisija atzīmēja, ka pēc informācijas izpaušanas, proti, 2017. gada sākumā, MIC ievērojami pazeminājās, kas būtiski samazināja starpību starp MIC un vidējo pasaules pārdošanas cenu. Papildus tam Komisija plāno starpposma pārskatīšanu pabeigt 2017. gadā.

7. GALĪGIE ANTIDEMPINGA PASĀKUMI

- (372) Ņemot vērā izdarītos secinājumus par dempinga turpināšanās un kaitējuma turpināšanās iespējamību, secināms, ka, ievērojot pamatregulas 11. panta 2. punktu, ar Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013 noteiktie antidempinga pasākumi, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, būtu jāsauglabā.
- (373) Kā paskaidrots 5.3. sadaļā, pasākumiem varētu būt lielāka ietekme uz pieprasījumu nākotnē, kad būs notikusi atjaunojamo energoresursu atbalsta politikas pāreja, precizēta pašpatēriņa fiskālā situācija un panākta tīkla paritāte lielākā daļā Eiropas. Tas pamato to, ka izņēmuma kārtā pasākumi būtu jāpagarina tikai uz 18 mēnešiem, pēc tam saskaņā ar piemērojamajiem pamatregulas noteikumiem tie zaudētu spēku. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas šobrīd ir pieejami, Komisija uzskatīja, ka, samērojot iespējamo negatīvo ietekmi uz augšupējo un lejupējo ražošanas nozari, kā arī patērētājiem ar ieguvumiem, ko Savienības ražošanas nozare gūtu no pasākumiem, 18 mēneši ir labs vidusceļš starp konkurējošām interesēm.
- (374) Pēc informācijas izpaušanas *EU ProSun* iebilda pret šo pamatojumu. Uzņēmums apgalvoja, ka pasākumi būtu jāpagarina uz pieciem gadiem. Tas uzskatīja, ka regulatīvā nenoteiktība, kas bremzē pieprasījumu pēc saules enerģijas, netiks likvidēta tuvā nākotnē. Tikai pagarinājums par pieciem gadiem radītu nepieciešamo stabilitāti, lai veicinātu Savienības ražošanas nozares turpmāku atkopšanos, radot labāku vidi ieguldījumiem. Komisija atkārtoti

uzsvēra, ka Savienības saules enerģijas nozare bija atradusies padziļinātā pārejas periodā, proti, tā pāriet no tradicionālā atbalsta instrumenta – iepirkuma tarifiem – uz iepirkuma konkursiem liela komunālo pakalpojumu mēroga saules enerģijai un pašpatēriņu komerciālajai un mazākā mērā – dzīvojamo ēku saules enerģijai. Pēc tās domām, šī pāreja, visticamāk, 18 mēnešu laikā vairākās dalībvalstīs jau būs radījusi kvantitatīvi novērtējamu ietekmi. Jo īpaši Komisija gaidīja, ka šajā laikposmā jau būs notikuši daudzi saules enerģijas jaudas iepirkuma konkursi un palielinājusies saules enerģijas izmantošana, ko noteiks mazumtirdzniecības tīkla paritāte. Tādēļ Komisija uzskatīja par lietderīgu pagarināt pasākumu piemērošanu tikai par 18 mēnešiem.

- (375) Ražotāji eksportētāji no Malaizijas un Taivānas, kas atbrīvoti no pasākumiem, kuru piemērošana paplašināta ar Īstenošanas regulu (ES) 2016/185, būtu jāatbrīvo arī no pasākumiem, kas noteikti ar šo regulu.
- (376) Ņemot vērā izdarītos secinājumus, ka nepastāv būtiski iemesli, lai izbeigtu elementiem noteiktos pasākumus, pamatojoties uz Savienības interesēm, saskaņā ar pamatregulas 11. panta 3. punktu sāktā daļējā starpposma pārskatīšana būtu jāizbeidz.

8. PASĀKUMU VEIDS

- (377) Saistības, ko Komisija pieņēma ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Īstenošanas regulu (ES) 2016/1998⁽¹⁰³⁾, turpina piemērot, kamēr spēkā ir ar šo regulu noteiktie galīgie pasākumi. Eksportētāji, uz kuriem attiecas saistības, ir norādīti minētā lēmuma pielikumā.
- (378) Tomēr, kā norādīts 336. un 337., kā arī 369. un 370. apsvērumā, ir arī lietderīgi pēc savas iniciatīvas sākt starpposma pārskatīšanu attiecībā uz pasākuma veidu un ar to saistīto korekcijas mehānismu.
- (379) Ar pamatregulas 15. panta 1. punktu izveidotā komiteja nav sniegusi atzinumu, un tās locekļu vienkāršs balsu vairākums iebilda pret Komisijas īstenošanas regulas projektu. Komisija iesniedza grozītu Komisijas īstenošanas regulas projektu pārsūdzības komitejai.
- (380) Pārsūdzības komiteja atzinumu nesniedza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Ar šo nosaka galīgo antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu un tāda veida elementu importam, kurus izmanto kristāliskā silīcija fotoelektriskajos moduļos vai paneļos (elementu biezums nepārsniedz 400 mikrometrus), uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), ja vien tie nav tranzītā Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (*GATT*) V panta nozīmē.

No attiecīgā ražojuma definīcijas ir izslēgti šādi ražojuma veidi:

- ar saules enerģiju darbināmas uzlādes ierīces, kas sastāv no mazāk nekā sešiem elementiem, ir pārnēsājamas un nodrošina elektroenerģiju ierīcēm vai uzlādē akumulatorus,

⁽¹⁰³⁾ Komisijas 2016. gada 15. novembra Īstenošanas regula (ES) 2016/1998, ar ko atsauc piecu ražotāju eksportētāju saistību pieņemšanu, kura izdarīta saskaņā ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES, ar ko apstiprina tādu saistību pieņemšanu, kuras piedāvātas saistībā ar antidempinga un antisubsidēšanas procedūru attiecībā uz Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu galīgo pasākumu piemērošanas periodā (OV L 308, 16.11.2016., 8. lpp.).

- plānkārtni fotoelektriskie ražojumi,
- kristāliskā silīcija fotoelektriskie ražojumi, kas ir pastāvīgi integrēti tādās elektriskajās ierīcēs, kuru funkcija nav enerģijas ražošana un kuru patērēto elektroenerģiju ražo integrētais(-ie) kristāliskā silīcija fotoelektriskais(-ie) elements (-i),
- moduļi vai paneļi, kam spriegums nepārsniedz 50 V (līdzstrāva) un jauda nepārsniedz 50 W un kas paredzēti vienīgi tiešai lietošanai akumulatoru uzlādei sistēmās ar tādām pašām sprieguma un jaudas īpašībām.

2. Galīgā antidempinga maksājuma likme, kas piemērojama 1. punktā aprakstīto un tālāk sarakstā norādīto uzņēmumu ražoto ražojumu neto cenai ar piegādi līdz Savienības robežai pirms nodokļa samaksas, ir šāda:

Uzņēmums	Maksājuma likme (%)	Taric papildu kods
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	44,7	B791
Delsolar (Wujiang) Ltd	64,9	B792
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	46,7	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	46,7	B927
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	51,5	B794
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	41,2	B845
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	27,3	B795
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	43,1	B921

Uzņēmums	Maksājuma likme (%)	Taric papildu kods
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	41,4	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	35,5	B797
Citi uzņēmumi, kas sadarbojās antidempinga izmeklēšanā (izņemot uzņēmumus, kuriem piemēro atlikušo maksājumu, paralēli antisubsidēšanas Komisijas Īstenošanas regulai (ES) 2017/366 (1) (I pielikums))	41,3	
Citi uzņēmumi, kas sadarbojās antidempinga izmeklēšanā un kam piemēro atlikušo maksājumu, paralēli antisubsidēšanas Īstenošanas regulai (ES) 2017/366 (II pielikums)	36,2	
Visi pārējie uzņēmumi	53,4	B999

(1) Komisijas 2017. gada 1. marta Īstenošanas regula (ES) 2017/366, ar kuru nosaka galīgos kompensācijas maksājumus Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1037 18. panta 2. punktu, un izbeidz daļējas starpposma pārskatīšanas izmeklēšanu, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1037 19. panta 3. punktu (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lpp.).

3. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.
4. Ja kāds jauns Ķīnas Tautas Republikas ražotājs eksportētājs iesniedz Komisijai pietiekamus pierādījumus par to, ka:
 - tas no 2011. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 30. jūnijam (sākotnējā izmeklēšanas periodā) nav eksportējis uz Savienību 1. punktā aprakstīto ražojumu,
 - tas nav saistīts ne ar vienu Ķīnas Tautas Republikas eksportētāju vai ražotāju, uz kuru attiecas ar šo regulu noteiktie antidempinga pasākumi,
 - tas ir faktiski eksportējis uz Savienību attiecīgo ražojumu pēc izmeklēšanas perioda, kas ir pasākumu noteikšanas pamatā, vai tas ir uzņēmies neatsaucamas līgumsaistības par ievērojama apjoma eksportēšanu uz Savienību,

Komisija var grozīt 2. punktu, iekļaujot jauno ražotāju eksportētāju to sadarbībā iesaistīto uzņēmumu sarakstā, kas netika iekļauti izlasē un kam tādējādi piemēro vidējo svērto maksājuma likmi, kas nepārsniedz 41,3 %.

2. pants

1. Tādu ražojumu imports, ko klasificē ar KN kodu ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 un 8541 40 90 39), kas deklarēti laišanaī brīvā apgrozībā, par ko rēķinus izrakstījuši uzņēmumi, kuru saistības ir pieņēmusi Komisija, un kas norādīti Īstenošanas lēmuma Nr. 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, ir atbrīvoti no antidempinga maksājuma, kas noteikts ar 1. pantu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos minēts uzņēmums tieši vai ar saistītā uzņēmuma, kas arī norādīts Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā, starpniecību ražojis un nosūtījis iepriekšminētos ražojumus un izrakstījis rēķinu par iepriekšminētajiem ražojumiem vai nu saistītajiem uzņēmumiem Savienībā, kuri darbojas kā importētāji un muito preces laišanaī brīvā apgrozībā Savienībā, vai pirmajam neatkarīgajam pircējam, kas darbojas kā importētājs un muito preces laišanaī brīvā apgrozībā Savienībā; un
- b) šādam importam ir pievienots saistību rēķins, kas ir komercrēķins, kurā norādīta vismaz šīs regulas III pielikumā minētā informācija un paziņojums;
- c) šādam importam ir pievienots eksporta saistību sertifikāts atbilstoši šīs regulas IV pielikumam;
- d) muitā deklarētās un uzrādītās preces precīzi atbilst saistību rēķinā sniegtajam aprakstam.

2. Pieņemot deklarāciju ražojuma laišanaī brīvā apgrozībā, rodas muitas parāds:

- a) ja attiecībā uz 1. punktā minēto importu konstatē, ka viens vai vairāki minētajā punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti; vai
- b) ja saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 8. panta 9. punktu Komisija ar regulu vai lēmumu, kurā norādīti konkrēti darījumi, atsauc saistību pieņemšanu, paziņojot, ka attiecīgie saistību rēķini nav derīgi.

3. pants

Uzņēmumi, kuru saistības Komisija ir pieņēmusi un kuru nosaukumi iekļauti Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un tā turpmākajos grozījumos, un uz kuriem attiecas konkrēti minētajā lēmumā precizētie nosacījumi, arī izrakstīs rēķinu par darījumiem, kas nav atbrīvoti no antidempinga maksājumiem. Šis rēķins ir komercrēķins, kurā norādīta vismaz šīs regulas V pielikumā minētā informācija.

4. pants

1. Ar 1. panta 2. punktu noteikto "visiem pārējiem uzņēmumiem" piemērojamo galīgo antidempinga maksājumu paplašina, attiecinot to uz tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu, kuri nosūtīti no Malaizijas un Taivānas, neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas un Taivānas izcelsme, un uz kuriem pašlaik attiecas KN kodi ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 un ex 8541 40 90 (*Taric* kodi 8501 31 00 82, 8501 31 00 83, 8501 32 00 42, 8501 32 00 43, 8501 33 00 62, 8501 33 00 63, 8501 34 00 42, 8501 34 00 43, 8501 61 20 42, 8501 61 20 43, 8501 61 80 42, 8501 61 80 43, 8501 62 00 62, 8501 62 00 63, 8501 63 00 42, 8501 63 00 43, 8501 64 00 42, 8501 64 00 43, 8541 40 90 22, 8541 40 90 23, 8541 40 90 32 un 8541 40 90 33), izņemot tādu ražojumu importu, kurus ražojuši šie minētie uzņēmumi:

Valsts	Uzņēmums	<i>Taric</i> papildu kods
Malaizija	AUO – SunPower Sdn. Bhd.	C073
	Flextronics Shah Alam Sdn. Bhd.	C074
	Hanwha Q CELLS Malaysia Sdn. Bhd.	C075
	Panasonic Energy Malaysia Sdn. Bhd.	C076
	TS Solartech Sdn. Bhd.	C077

Valsts	Uzņēmums	Taric papildu kods
Taivāna	ANJI Technology Co., Ltd	C058
	AU Optronics Corporation	C059
	<i>Big Sun Energy Technology Inc.</i>	C078
	<i>EEPV Corp.</i>	C079
	E-TON Solar Tech. Co., Ltd	C080
	Gintech Energy Corporation	C081
	Gintung Energy Corporation	C082
	Inventec Energy Corporation	C083
	Inventec Solar Energy Corporation	C084
	<i>LOF Solar Corp.</i>	C085
	Ming Hwei Energy Co., Ltd	C086
	<i>Motech Industries, Inc.</i>	C087
	Neo Solar Power Corporation	C088
	<i>Perfect Source Technology Corp.</i>	C089
	Ritek Corporation	C090
	<i>Sino-American Silicon Products Inc.</i>	C091
	<i>Solartech Energy Corp.</i>	C092
	Sunengine Corporation Ltd	C093
	Topcell Solar International Co., Ltd	C094
	TSEC Corporation	C095
Win Win Precision Technology Co., Ltd	C096	

2. Atbrīvojumus, kas piešķirti šā panta 1. punktā konkrēti minētajiem uzņēmumiem vai ko saskaņā ar 2. panta 2. punktu atļāvis piešķirt Komisija, piemēro ar nosacījumu, ka dalībvalstu muitas dienestiem tiek uzrādīts derīgs ražotāja vai nosūtītāja izdots komercrēķins, kurā ir paziņojums, ko datējusi un parakstījusi rēķina izrakstītājas struktūras amatpersona un kur norādīts tās vārds, uzvārds un amats. Attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem paziņojumā ir šāds apliecinājums: "Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka eksportam uz Eiropas Savienību pārdotie kristāliskā silīcija fotoelektriskie elementi (apjoms), uz kuriem attiecas šis rēķins, ražoti uzņēmumā (nosaukums un adrese) (Taric papildu kods), kurš atrodas (attiecgajā valstī). Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtās ziņas ir pilnīgas un

pareizas.” Attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem moduļiem paziņojumā ir šāds apliecinājums: “Es, apakšā parakstīties, apliecinu, ka eksportam uz Eiropas Savienību pārdotie kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi (apjoms), uz kuriem attiecas šis rēķins, ražoti:

- i) uzņēmumā (nosaukums un adrese) (*Taric* papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī); VAI
- ii) trešās personas uzņēmumā uz apakšlīguma pamata (uzņēmuma nosaukums un adrese) (*Taric* papildu kods), kurš atrodas (attiecīgajā valstī),

(lieko variantu svītrot)

no kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem, kas ražoti uzņēmumā (nosaukums un adrese) (*Taric* papildu kods [norāda, ja attiecīgajai valstij piemēro spēkā esošos sākotnējos vai pretapiešanas pasākumus]), kurš atrodas (attiecīgajā valstī). Apliecinu, ka šajā rēķinā sniegtās ziņas ir pilnīgas un pareizas.” Ja šāds rēķins netiek uzrādīts un/vai iepriekš minētajā paziņojumā netiek norādīti viens vai abi *Taric* papildu kodi, tad piemēro maksājuma likmi, kas piemērojama “visiem pārējiem uzņēmumiem”, un muitas deklarācijā tiek prasīts norādīt *Taric* papildu kodu B999.

3. Ja nav noteikts citādi, piemēro spēkā esošos noteikumus par muitas nodokļiem.

5. pants

Ar šo tiek izbeigta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1036 11. panta 3. punktu sāktā daļējā starpposma pārskatīšana attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam ⁽¹⁰⁴⁾.

6. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Tā ir spēkā 18 mēnešus.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 1. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁰⁴⁾ Paziņojums par daļējas starpposma pārskatīšanas sākšanu attiecībā uz antidempinga un kompensācijas pasākumiem, kas piemērojami Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam (OV C 405, 5.12.2015., 33. lpp.).

I PIELIKUMS

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Zhejiang Era Solar Technology Co., Ltd	B818
ET Energy Co. Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL Solar Power (Suzhou) Limited GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd GCL System Integration Technology Co., Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY Science & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co. Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
China Machinery Engineering Wuxi Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
LERRI Solar Technology (Zhejiang) Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

II PIELIKUMS

Uzņēmuma nosaukums	Taric papildu kods
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co. Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co. Ltd	B800
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
TBEA SOLAR CO. LTD Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
Changzhou NESL Solartech Co. Ltd	B806
Dotec Electric Co. Ltd	B928
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co. Ltd Greenway Solar-Tech (Huaian) Co. Ltd	B821
GS PV Holdings Group	B823
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Ningbo Best Solar Energy Technology Co. Ltd	B855
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856
Qingdao Jiao Yang Lamping Co. Ltd	B867
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
Worldwide Energy and Manufacturing USA Co. Ltd	B888
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi UT Solar Technology Co. Ltd	B894
Xiamen Sona Energy Co. Ltd	B895
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903
Zhejiang Yutai Photovoltaic Material Co. Ltd	B930
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915

III PIELIKUMS

Komerkrēķinā, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas saistības, norāda šādu informāciju:

1. Virsraksts "KOMERCRĒĶINS PAR PRECĒM, UZ KURĀM ATTIECAS SAISTĪBAS".
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kurš izrakstījis komerkrēķinu.
3. Komerkrēķina numurs.
4. Komerkrēķina izrakstīšanas datums.
5. *Taric* papildu kods, ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs un skaidri formulēts preču apraksts un:
 - ražojuma kods (RK),
 - RK tehniskās specifikācijas,
 - uzņēmuma ražojuma kods (URK),
 - KN kods,
 - daudzums (norādīt vienībās, kas izteiktas vatos).
7. Pārdošanas noteikumu apraksts, tostarp:
 - vienības (vata) cena,
 - piemērojamie samaksas noteikumi,
 - piemērojamie piegādes noteikumi,
 - kopējās atlaides un rabati.
8. Tā uzņēmuma nosaukums, kas darbojas kā importētājs un kam uzņēmums ir tieši izrakstījis rēķinu.
9. Tās uzņēmuma amatpersonas vārds un uzvārds, kura izrakstījusi komerkrēķinu, un šāds parakstīts paziņojums:

"Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šajā rēķinā norādītās preces tiek pārdotas tiešam eksportam uz Eiropas Savienību atbilstoši to saistību darbības jomai un noteikumiem, kuras piedāvājis [UZŅĒMUMS] un kuras Eiropas Komisija pieņēmusi ar Lēmumu 2013/707/ES. Apliecinu, ka rēķinā sniegtā informācija ir pilnīga un patiesa."

—

IV PIELIKUMS

Eksporta saistību sertifikāts

Eksporta saistību sertifikātā, kuru CCCME izdod par katru komercrēķinu, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas saistības, norāda šādu informāciju:

1. Ķīnas Iekārtu un elektronisko ražojumu importa un eksporta tirdzniecības palātas (CCCME) nosaukums, adrese, faksa un tālruna numurs.
2. Tā uzņēmuma nosaukums, kas minēts Īstenošanas lēmuma 2013/707/ES pielikumā un kas izrakstījis komercrēķinu.
3. Komercrēķina numurs.
4. Komercrēķina izrakstīšanas datums.
5. *Taric* papildu kods, saskaņā ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuīto pie Eiropas Savienības robežas.
6. Precīzs preču apraksts, tostarp:
 - 1) ražojuma kods (RK),
 - 2) preču tehniskā specifikācija, uzņēmuma ražojuma kods (URK) (attiecīgā gadījumā),
 - 3) KN kods,
7. Precīzs eksportēto vienību daudzums vatos.
8. Sertifikāta numurs un beigu termiņš (trīs mēneši pēc izdošanas).
9. Tās CCCME amatpersonas vārds un uzvārds, kas izdevusi sertifikātu, un šāds parakstīts paziņojums:

“Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šis sertifikāts ir izdots to preču tiešam eksportam uz Eiropas Savienību, par kuru pārdošanu izdots komercrēķins un uz kurām attiecas saistības, un ka šis sertifikāts ir izdots atbilstoši to saistību darbības jomai un noteikumiem, kuras piedāvājis [uzņēmums] un kuras Eiropas Komisija pieņēmusi ar Īstenošanas lēmumu 2013/707/ES. Es apliecinu, ka šajā sertifikātā sniegtā informācija ir pareiza un ka daudzums, uz kuru attiecas šis sertifikāts, nepārsniedz saistību robežvērtību.”
10. Datums.
11. Paraksts un CCCME zīmogs.

V PIELIKUMS

Komerkrēķinā, ko pievieno precēm, kuras uzņēmums pārdod Eiropas Savienībai un uz kurām attiecas antidempinga maksājumi, norāda šādu informāciju:

1. Virsraksts "KOMERCĒĶINS PAR PRECĒM, UZ KURĀM ATTIECAS ANTIDEMPINGA UN KOMPENSĀCIJAS MAKSĀJUMI".
 2. Tā uzņēmuma nosaukums, kurš izrakstījis komerkrēķinu.
 3. Komerkrēķina numurs.
 4. Komerkrēķina izrakstīšanas datums.
 5. *Taric* papildu kods, ar kuru rēķinā norādītās preces ir jāmuito pie Eiropas Savienības robežas.
 6. Precīzs un skaidri formulēts preču apraksts un:
 - ražojuma kods (RK),
 - RK tehniskās specifikācijas,
 - uzņēmuma ražojuma kods (URK),
 - KN kods,
 - daudzums (norādīt vienībās, kas izteiktas vatos).
 7. Pārdošanas noteikumu apraksts, tostarp:
 - vienības (vata) cena,
 - piemērojamie samaksas noteikumi,
 - piemērojamie piegādes noteikumi,
 - kopējās atlaides un rabati.
 8. Komerkrēķina izrakstītāja uzņēmuma pārstāvja vārds, uzvārds un paraksts.
-

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2017/368**(2017. gada 2. marts),****ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari ⁽²⁾, un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 2. martā

Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāta
ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ OVL 347, 20.12.2013., 671. lpp.⁽²⁾ OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)		
KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība
0702 00 00	EG	235,2
	IL	149,3
	MA	90,0
	TR	92,9
	ZZ	141,9
0707 00 05	MA	79,2
	TR	177,0
	ZZ	128,1
0709 91 00	EG	97,7
	ZZ	97,7
0709 93 10	MA	51,8
	TR	151,2
	ZZ	101,5
0805 10 22, 0805 10 24, 0805 10 28	EG	45,0
	IL	72,5
	MA	48,3
	TN	49,2
	TR	73,7
	ZZ	57,7
	ZZ	57,7
0805 50 10	EG	74,7
	TR	77,0
	ZZ	75,9
0808 10 80	CN	116,5
	US	128,5
	ZZ	122,5
0808 30 90	CL	225,3
	CN	88,7
	ZA	115,2
	ZZ	143,1

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas 2012. gada 27. novembra Regulā (ES) Nr. 1106/2012, ar ko attiecībā uz valstu un teritoriju nomenklatūras atjaunināšanu īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV L 328, 28.11.2012., 7. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izcelsme".

LĒMUMI

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2017/369

(2017. gada 27. februāris)

par kontroles pasākumiem metil-2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetil-butanoātam (MDMB-CHMICA)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Lēmumu 2005/387/TI (2005. gada 10. maijs) par informācijas apmaiņu, risku novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām ⁽¹⁾ un jo īpaši tā 8. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra paplašinātās Zinātniskās komitejas īpašajā sanāksmē saskaņā ar Lēmumu 2005/387/TI tika sagatavots risku novērtējuma ziņojums par jaunu psihoaktīvo vielu – metil-2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoātu (MDMB-CHMICA), un 2016. gada 28. jūlijā tas tika iesniegts Komisijai un Padomei.
- (2) MDMB-CHMICA klasificējama kā sintētiskais kanabinoīdu receptoru agonists. Sintētisko kanabinoīdu receptoru agonisti, kuri arī tiek saukti par sintētiskajiem kanabinoīdiem, pieder pie ķīmiski atšķirīgu vielu grupas, kuru iedarbība ir līdzīga Δ^9 -tetrahidrokanabinola (Δ^9 -THC) iedarbībai, kas ir galvenā marihuānas psihoaktīvā viela. Δ^9 -THC un sintētiskie kanabinoīdi naftalēn-1-il-(1-pentil-1H-indol-3-il)metanons (JWH-018) un 1-[(5-fluorpentil)-1H-indol-3-il]-(naftalēn-1-il)metanons (AM-2201) ir kanabinoīdu receptoru agonisti, kuri tiek kontrolēti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām.
- (3) Spēcīgā MDMB-CHMICA iedarbība un ļoti svārstīgais savienojuma daudzums nereglamentētās apreibinošajās vielās rada augstu akūtas toksicitātes risku.
- (4) MDMB-CHMICA Savienības narkotiku tirgū ir bijusi pieejama vismaz kopš 2014. gada augusta un ir konstatēta 23 dalībvalstīs. Parasti tā tiek apzīmēta kā nereglamentēta apreibinošā viela un pārdota īpašos veikalos (*head shops*), kā arī internetā kā “legāla” marihuānas aizvietotāja. Pieejamā informācija liecina, ka nefasētu MDMB-CHMICA pulveri ražo ķīmiskās rūpniecības uzņēmumos, kas atrodas Ķīnā. Tas tiek importēts Savienībā, kur tas tiek pārstrādāts un safasēts tirdzniecībai paredzētos smēķēšanas maisījumos vai pārdots pulverveidā. Nav informācijas par to, ka MDMB-CHMICA tiktu ražota Savienībā.
- (5) MDMB-CHMICA parasti tiek lietota, smēķējot augu maisījumu, kas ir vai nu lietošanai gatava komerciāla nereglamentēta apreibinošā viela, vai retāk – smēķējot paša gatavotu maisījumu. Komerciālajos produktos parasti netiek norādīts, vai tā sastāvā ir MDMB-CHMICA vai kāds cits sintētiskais kanabinoīdu receptoru agonists. Tādējādi var uzskatīt, ka daudzas personas, kas lieto MDMB-CHMICA, neapzinās, ka lieto šo vielu. Turklāt šādi lietotāji var neapzināties patērētās devas lielumu. Ražošanas process var arī radīt nevienmērīgu vielas sadalījumu augu izcelsmes materiālā, kā rezultātā daži produkti satur fragmentus, kuros ir ļoti augsta kanabinoīdu koncentrācija, kas palielina akūtas toksicitātes un masu saindēšanās risku.

⁽¹⁾ OVL 127, 20.5.2005., 32. lpp.

⁽²⁾ 2017. gada 14. februāra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

- (6) Pieejamie dati liecina, ka MDMA-CHMICA lieto marihuānas lietotāji, tā dēvētie psihonauti un personas, kurām regulāri tiek veiktas narkotiku pārbaudes procedūras, tostarp brīvības atņemšanā esošās personas.
- (7) Kaut gan nepastāv konkrēta informācija par iespējamo MDMA-CHMICA ietekmi uz tiešo sociālo vidi vai sabiedrību kopumā, daudzi ziņojumi liecina, ka tās lietošana var izraisīt vardarbību un agresiju. Turklāt MDMA-CHMICA konstatēšana gadījumos, kad pastāv aizdomas par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko vielu ietekmē, liecina par potenciāli plašāku risku sabiedriskajai drošībai.
- (8) Astoņas dalībvalstis ir ziņojušas par 28 nāves gadījumiem un 25 akūtas intoksikācijas gadījumiem, kuros konstatēta MDMA-CHMICA. MDMA-CHMICA plašāka pieejamība un lietošana būtiski ietekmētu gan individu, gan sabiedrisko veselību.
- (9) Informācija par organizētās noziedzības grupējumu varbūtējo iesaistīšanos MDMA-CHMICA ražošanā, izplatībā, nelikumīgā tirdzniecībā un piegādē Savienībā ir ierobežota.
- (10) Viela MDMA-CHMICA nav minēta Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada Vienotās konvencijas par narkotiskajām vielām vai Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvencijas par psihotropajām vielām kontrolējamo vielu sarakstā. Tomēr tā ir minēta starp vielām, kuras paredzēts pārskatīt 38. PVO ekspertu komitejas par atkarību no narkotikām sanāksmē, kas sniedz ieteikumus ANO Narkotisko vielu komitejai par kontroles pasākumiem, kurus tā uzskata par piemērotiem.
- (11) MDMA-CHMICA nav iedibināta vai atzīta medicīniskā lietojuma nedz cilvēkiem, nedz veterinārijā. Izņemot ar pašas vielas parādīšanos narkotiku tirgū saistīto izmantošanu analītiskos atsauces materiālos un zinātniskos pētījumos par tās ķīmiju, farmakoloģiju un toksikoloģiju, nav norāžu, ka to izmantotu citām vajadzībām.
- (12) Risku novērtējuma ziņojumā secināts, ka trūkst zinātniski pierādītu faktu par MDMA-CHMICA, un norādīts, ka būtu nepieciešami turpmāki pētījumi. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija par vielas radīto risku veselībai un sociālo risku ir pietiekams pamats, lai visā Savienībā piemērotu MDMA-CHMICA kontroles pasākumus.
- (13) Tā kā desmit dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem, kas atbilst pienākumiem, kuri izriet no ANO 1971. gada Konvencijas par psihotropajām vielām, attiecībā uz MDMA-CHMICA piemēro kontroles pasākumus, bet piecas dalībvalstis izmanto citus likumdošanas līdzekļus tās kontrolei, kontroles pasākumu piemērošana visā Savienībā ļautu izvairīties no šķēršļiem tiesībsardzības iestāžu un tiesu iestāžu pārrobežu sadarbībā un veicinātu aizsardzību pret riskiem, ko varētu radīt vielas pieejamība un lietošana.
- (14) Ar Lēmumu 2005/387/TI Padomei tiek piešķirtas īstenošanas pilnvaras, lai tā Savienības līmenī ātri un pamatojoties uz ekspertīzi reaģētu uz jaunu psihoaktīvu vielu parādīšanos, ko konstatējušas un par ko ziņojušas dalībvalstis, piemērojot šīm vielām kontroles pasākumus visā Savienībā. Tā kā ir nodrošināti nosacījumi un procedūra, pēc kuriem sāk piemērot šādas īstenošanas pilnvaras, būtu jāpieņem īstenošanas lēmums, lai MDMA-CHMICA piemērotu kontroli visā Savienībā.
- (15) Dānijai Lēmums 2005/387/TI ir saistošs, un tādēļ tā piedalās šā lēmuma, ar ko īsteno Lēmumu 2005/387/TI, pieņemšanā un piemērošanā.
- (16) Īrijai Lēmums 2005/387/TI ir saistošs, un tādēļ tā piedalās šā lēmuma, ar ko īsteno Lēmumu 2005/387/TI, pieņemšanā un piemērošanā.
- (17) Apvienotajai Karalistei Lēmums 2005/387/TI nav saistošs, un tādēļ tā nepiedalās šā lēmuma, ar ko īsteno Lēmumu 2005/387/TI, pieņemšanā, un Apvienotajai Karalistei tas nav saistošs un nav jāpieņem,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Visā Savienībā piemēro kontroles pasākumus jaunajai psihoaktīvajai vielai metil-2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoātam (MDMA-CHMICA).

2. pants

Dalībvalstis pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā 2018. gada 4. martā veic vajadzīgos pasākumus saskaņā ar to valsts tiesībām, lai attiecībā uz 1. pantā minēto jauno psihoaktīvo vielu piemērotu kontroles pasākumus un kriminālsodus, kā paredzēts to tiesību aktos atbilstīgi to pienākumiem saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo lēmumu piemēro saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2017. gada 27. februārī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
K. MIZZI

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2017/370**(2017. gada 1. marts),****ar ko groza Īstenošanas lēmumu 2014/909/ES, lai pagarinātu pret mazo stropu vaboli Itālijā noteikto konkrēto aizsardzības pasākumu piemērošanas termiņu un grozītu apgabalu sarakstu, uz kuriem attiecas aizsardzības pasākumi***(izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 1321)***(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1989. gada 11. decembra Direktīvu 89/662/EEK par veterinārajām pārbaudēm Kopienas iekšējā tirdzniecībā, lai izveidotu iekšējo tirgu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 9. panta 4. punktu,ņemot vērā Padomes 1990. gada 26. jūnija Direktīvu 90/425/EEK par veterinārajām un zootehniskajām pārbaudēm, kas piemērojamas Kopienā iekšējā tirdzniecībā ar noteiktiem dzīvnieku dzīvniekiem un produktiem, lai izveidotu iekšējo tirgu ⁽²⁾, un jo īpaši tās 10. panta 4. punktu,

tā kā:

- (1) Pēc tam, kad Itālija paziņoja, ka Kalabrijas un Sicīlijas reģionā ir sastopama mazā stropu vabole (*Aethina tumida*), ar Komisijas Īstenošanas lēmumu 2014/909/ES ⁽³⁾ noteica konkrētus aizsardzības pasākumus. Tie ir piemērojami līdz 2017. gada 31. martam.
- (2) Itālija 2017. gada 18. janvārī informēja Komisiju par inspekciju un epidemioloģiskās izmeklēšanas rezultātiem, kuras veiktas saskaņā ar Īstenošanas lēmumu 2014/909/ES, kā arī par aktīvās uzraudzības rezultātiem saistībā ar mazās stropu vaboles sastopamību attiecīgajos Itālijas reģionos. Pēc viena atsevišķa gadījuma 2014. gada novembrī, ko izraisīja stropu pārvietošana no Kalabrijas un ko ātri pamanīja, Sicīlijas reģionā invāzija netika konstatēta. Tādēļ Itālija ir nolēmusi atcelt iepriekš noteikto aizsardzības zonu Sicīlijā, tomēr turpināt uzraudzību gan iepriekšējā aizsardzības zonā, gan arī pārējā reģionā.
- (3) Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) noteiktajos starptautiskajos standartos ir ieteikts pēc uzliesmojumiem veikt piecus apsekojumus gadā, pirms apgabalu atkal atzīt par brīvu no kaitīgā organisma. Līdz 2016. gada beigām Itālija jau bija pabeigusi divus Sicīlijas ikgadējos apsekojumus ar labvēlīgiem rezultātiem un ir apņēmusies turpināt šo darbu un ziņot Komisijai par rezultātiem un iespējamām izmaiņām epidemioloģiskajā situācijā.
- (4) Pamatojoties arī uz attiecīgo Komisijas secinājumu par faktu vākšanas misiju saistībā ar bišu veselību Itālijā, kas notika 2016. gada 13.–17. jūnijā, var secināt, ka šī vienīgā invāzija, kas bija ieviesusies Sicīlijā, ir efektīvi izskausta. Pastāvīgā uzraudzība uz vietas sniedz papildu drošību un sekmē to, ka šis apgabals tiek savlaicīgi starptautiski atzīts par brīvu no kaitīgā organisma.
- (5) Tomēr 2014. gadā Kalabrijā konstatēja dažus jaunus invāzijas gadījumus, jo īpaši 2016. gadā bija 41 gadījums.
- (6) Tādēļ Sicīlija būtu jāsvīturo no to apgabalu saraksta, uz kuriem attiecas aizsardzības pasākumi saskaņā ar Īstenošanas lēmumu 2014/909/ES. Tomēr attiecībā uz Kalabriju ir nepieciešams pagarināt minētajā lēmumā paredzēto aizsardzības pasākumu piemērošanu.
- (7) Ņemot vērā jaunu informāciju par epidemioloģisko situāciju skartajos Itālijas reģionos, piemērošanas periods un spēkā esošie pasākumi būtu jebkurā laikā jāpārskata.

⁽¹⁾ OV L 395, 30.12.1989., 13. lpp.⁽²⁾ OV L 224, 18.8.1990., 29. lpp.⁽³⁾ Komisijas 2014. gada 12. decembra Īstenošanas lēmums 2014/909/ES par konkrētiem aizsardzības pasākumiem attiecībā uz apstiprinātiem mazās stropu vaboles sastopamības gadījumiem Itālijā (OV L 359, 16.12.2014., 161. lpp.).

- (8) Īstenošanas lēmums 2014/909/ES būtu attiecīgi jāgroza.
- (9) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma 2014/909/ES 4. pantu aizstāj ar šādu:

“4. pants

Šo lēmumu piemēro līdz 2019. gada 31. martam.”

2. pants

Rindu “Sicīlijas reģions: viss reģions” svīturo no tabulas, kas ietverta Īstenošanas lēmuma 2014/909/ES pielikumā.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2017. gada 1. martā

*Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Vytenis ANDRIUKAITIS*

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV